

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA,
SO SÍDLOM V KOŠICIACH, IPELSKÁ 1**

**VÝROČNÁ SPRÁVA
RÚVZ KOŠICE ZA ROK 2016**

Regionálny hygienik: MUDr. Margita Kaplanová

Február 2017

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ÚRADU	1
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	1
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	2
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLENENÍ	2
<i>a. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov. ..</i>	<i>2</i>
<i>b. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia</i>	<i>3</i>
<i>c. Výkon práce v ohniskách nákaz</i>	<i>3</i>
<i>d. Monitoring</i>	<i>3</i>
<i>e. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti</i>	<i>4</i>
<i>f. Posudková činnosť</i>	<i>5</i>
<i>g. Národné referenčné centrá</i>	<i>5</i>
<i>h. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR</i>	<i>5</i>
<i>i. Ostatné úlohy</i>	<i>7</i>
<i>j. Laboratórne činnosti (ak sú na príslušnom RÚVZ zriadené)</i>	<i>8</i>
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	9
6. PERSONÁLNE OBSADENIE	11
7. CIELE A PREHLAD PLNENIA	21
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE	21
9. HLAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV.	22
10. PRÍLOHY	
HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA	23
PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO	68
HYGIENA VÝŽIVY	135
KOZMETICKÉ VÝROBKY	171
HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE	178
EPIDEMIOLOGIA	207
LEKÁRSKA MIKROBIOLÓGIA	342
PODPORA ZDRAVIA	363
OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM	427
KONTROLA, DOZOR, SŤAŽNOSTI	458
PUBLIKAČNÁ A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOSŤ	462
CHEMICKÉ ANALÝZY.	475
FYZIKÁLNE ANALÝZY	480
GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA	485
MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	491
BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	501

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V KOŠICIACH

IČO: 00606723

Ipeľská 1, 040 11 Košice

vedúci služobného úradu a regionálny hygienik: MUDr. Margita Kaplanová

kontakt: 055/7860100, mobil: 0911 339 924

e-mail: regionalnyhygienik@ruvzke.sk

Územná pôsobnosť:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach vykonáva činnosti vyplývajúce zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zo zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov pre okresy:

Košice I

Košice II

Košice III

Košice IV

Košice-okolie

Je príslušným orgánom VZ vo veciach radiačnej ochrany v územnom obvode Košického kraja a Prešovského kraja.

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie a strednodobý výhľad organizácie vyplýva zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Poslaním organizácie je:

- posudková činnosť
- výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín
- príprava podkladov na opatrenia a rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva
- zabezpečovanie špecializovaných výkonov spojených s ochranou zdravia v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon NR SR č. 355/2007 Z. z.
- výkon a zabezpečovanie špeciálnych laboratórnych vyšetrení pre účely kvantifikácie a kvalifikácie faktorov životného a pracovného prostredia vo vzťahu k zdraviu obyvateľstva
- výkon špecializovanej činnosti aj nad rámec Košického kraja v rámci špecializácie činností RÚVZ v SR a podľa štatútov NRC schválených MZ SR v zmysle koncepcií jednotlivých odborov v oblasti ochrany zdravia ľudí
- výkon metodicko-odbornej, poradenskej a koordinačnej činnosti vo vzťahu k RÚVZ v SR s hlavným zameraním na Košický kraj v otázkach zabezpečovania odborných činností v rámci jednotlivých odborov ochrany a podpory zdravia
- realizácia projektov a programov na ochranu a podporu zdravia v rámci celoslovenských aktivít RÚVZ v SR a programového vyhlásenia vlády
- koordinácia a odbornovo-metodické usmerňovanie programov a projektov na ochranu a podporu zdravia nad rámec okresného charakteru
- navrhovanie a spracovávanie štúdií a projektov v oblasti sledovania zdravotného stavu obyvateľstva a výchovy ku zdraviu na základe aktuálnych potrieb

- vykonávanie analýz a expertíznej činnosti súvisiacej s otázkami ochrany zdravia ľudí ako aj na žiadosť iných oprávnených štátnych orgánov, organizácii, právnických a fyzických osôb
- podieľanie sa na príprave návrhov odborných dokumentov, právnych predpisov a technických noriem súvisiacich s ochranou zdravia, resp. spracovávanie odborných stanovísk k nim
- zabezpečovanie odbornej a praktickej súčinnosti s dotknutými inštitúciami na pregraduálnej a postgraduálnej výchove lekárov v preventívnom lekárstve a verejnom zdravotníctve, iných vysokoškolákov a SZP
- zabezpečovanie špecializovanej zdravotnej výchovy pre vybrané profesné skupiny
- spolupráca s orgánmi, organizáciami a obcami pri plnení ich úloh na úseku ochrany a podpory zdravia

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2007.

4. ČINNOSTI/PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY V ČLEENÍ

- a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov**

Odbor HŽPZ

V roku 2016 bol evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení odboru HŽPaZ v počte 3447. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 1438 **kontrol**, bolo odobratých 1215 **vzoriek**, z toho 681 vzoriek pitných vôd, 513 vzoriek vôd na kúpanie a 11 vzoriek sterov z prostredia na vyšetrenie prítomností plesní.

Odbor HV

Výkon ŠZD v obore hygieny výživy bol vykonávaný priebežne podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to najmä v zariadeniach spoločného stravovania podľa stanoveného ročného plánu a nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, ďalej pri plnení mimoriadnych úloh a podnetov. Celkový počet zariadení podliehajúcich výkonu ŠZD bol 4834.

Odbor HDM

V roku 2016 bol evidovaný celkový počet zariadení pre deti a mládež v počte 1652, z toho 523 bolo neštátnych zariadení. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 922 kontrol, bolo odobratých 359 vzoriek (176 vzoriek bazénových vôd, 61 vzoriek pokrmov, 89 sterov z prostredia a 33 vzoriek piesku).

Odbor PPI

V roku 2016 bol evidovaný celkový počet dozorovaných zariadení odboru PPL v počte 5196. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 854 kontrol.

Odbor Epidemiológie

V rámci územnej pôsobnosti sa vykonával štátny zdravotný dozor v lôžkových a neštátnych zdravotníckych zariadeniach zameraný na kontrolu dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu, mikrobiálny monitoring, kontrolu dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov a kontrolu účinnosti sterilizátorov. V ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru kontrolované zabezpečenie povinného pravidelného očkovania osôb, ktoré dosiahli určený vek.

Odbor OZpŽ

V roku 2016 bolo evidovaných v rámci okresov Košice-mesto a Košice-okolie 432 pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 114 previerok

b) Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

Odbor HV

Výkon ÚKP bol vykonávaný priebežne v rozsahu kompetencií ustanovených zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, a to najmä odberom vzoriek potravín za účelom zistenia ich zdravotnej bezpečnosti, nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami a potravinami na osobitné výživové účely a výživové doplnky.

Odbor HDM

Pracovníci HDM nevykonávali úradnú kontrolu v zariadeniach spoločného stravovania. Kontroly boli vykonávané v zmysle zák. č. 355/2007 Z. z. v rámci ŠZD.

c) Výkon práce v ohniskách nákaz

Odbor HDM

Pracovníci HDM vykonávali kontroly zamerané na plnenie nariadených protiepidemických opatrení vydaných odborom epidemiológie pri výskyte vírusovej hepatitídy typu A v 5 školách na území mesta Košice a v 5 školách na území okresu Košice - okolie.

Odbor Epidemiológie

Na území okresov Košice I-IV a Košice okolie bola po celý rok 2016 vykonávaná surveillance a kontrola prenosných ochorení spojená so zabezpečovaním protiepidemických opatrení. V sledovanom období bolo celkovo vykázaných 3761 prenosných ochorení vrátane 437 nozokomiálnych nákaz.

Pre zabezpečenie rozšírených údajov v programe EPIS a posúdenie objemu práce v ohnisku nákaz sa komplexne spracovávali ohniska nákaz vírusových hepatítid, meningokokovej meningitídy a pertussis.

d) Monitoring

Odbor HŽPZ

Monitoring kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch bol v priebehu roka 2016 vykonávaný podľa vopred vypracovaného harmonogramu. Bolo odobratých 289 vzoriek pitnej vody v rozsahu kontrolného (minimálneho) monitoringu kvality pitnej vody a v rámci preverovacieho (úplného) monitoringu 72 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (361) bolo 85 vzoriek nevyhovujúcich, čo je 23,55 % závadnosť.

Odbor HV

Odbor hygieny výživy plnil úlohy súvisiace s monitorovaním obsahu jódu v jedlej soli, monitorovaním príjmu kuchynskej soli v pokrmoch a pečive vo vybraných zariadeniach spoločného stravovania a monitorovaním spotreby vybraných prídavných látok, monitoringu probiotik v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch

Odbor Epidemiológia

Z dôvodu kontinuálneho sledovania cirkulácie poliovírusov a iných enterálnych vírusov vo vonkajšom prostredí boli v zmysle vypracovaného harmonogramu odoberané vzorky odpadových vôd v lokalitách spádového územia určeného pre RÚVZ Košice: ČOV Kokšov-Bakša a ČOV Moldava nad Bodvou.

V rámci mikrobiálneho monitoringu bola v zdravotníckych zariadeniach realizovaná kontrola účinnosti vykonávanej dezinfekcie prostredia, predmetov a plôch, kontrola mikrobiálnej čistoty vnútorného ovzdušia, kontrola sterility zdravotníckych pomôcok a predmetov a účinnosti sterilizačného procesu.

Odbor OZpŽ

Odbor ochrany zdravia pred žiarením RÚVZ Košice je stálou zložkou radiačnej monitorovacej siete a zabezpečuje pravidelné merania zložiek životného prostredia (pôda, hydrosféra, vrátane pitných vôd, sedimenty, jednotlivé zložky potravinového reťazca – mlieko, ovocie, zelenina, krmoviny, obilniny a pod.) a pracovného prostredia (rádioaktívny aerosol, atmosférický spad, kontaminácia pracovných povrchov a pod.). Monitorovanie životného prostredia umožňuje sledovať dlhodobé zmeny v rádioaktívnom znečistení životného prostredia a získavať údaje o správaní sa rádioaktívnych látok v životnom prostredí, vrátane sledovania ekologických, hydrologických a metrologických aspektov tohto správania.

e) Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

Odbor HŽPaZ

Odbor HŽPaZ má vymenované tri odborné komisie pre preskúšanie odbornej spôsobilosti a to: na epidemiologicky závažné činnosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, na epidemiologicky závažné činnosti v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória. V roku 2016 bolo týmito komisiami preskúšaných spolu 101 osôb a taktiež bolo vydaných 101 osvedčení.

Odbor HV

V roku 2016 bolo úradom vydaných 874 osvedčení o odbornej spôsobilosti – na epid. závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov na nákup, predaj a spracovanie húb – 6

Odbor HDM

Vedúca oddelenia HDM sa v roku 2016 zúčastnila na preskúšaní odbornej spôsobilosti 57 pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice-okolie.

Zároveň sa zúčastňovala aj na preskúšaní pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov (osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre tieto osoby boli vydané odborom hygieny výživy) v rámci potravinárskych prevádzok na území mesta Košice a okresu Košice-okolie.

Odbor PPL

V roku 2016 bolo vydaných spolu 136 osvedčení, pričom 128 osvedčení sa týkalo práce s VTLaZ a TLaZ a 8 osvedčení bolo vydaných na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Na základe skúšky bolo vydaných 8 osvedčení (na VTLaZ a TLaZ) a bez vykonania skúšky, t. j. na základe overenia dĺžky odbornej praxe, 128 osvedčení. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti zasadala 1x.

f) Posudková činnosť

Odbor HŽPZ

V rámci posudkovej činnosti, bolo vydaných 407 rozhodnutí, 343 záväzných stanovísk, a bolo vykonaných 515 obhliadok. Na mieste boli uložené opatrenia v dvoch prevádzkach, so zákazom činnosti a boli vydané 2 pokyny na odstránenie zistených nedostatkov.

Odbor HV

V roku 2016 bolo na odbore HV pripravených: 118 záväzných stanovísk z toho: k územnému konaniu: 9, ku kolaudácií a k zmene užívaniu stavieb: 109, vydaných rozhodnutí - uvedených do prevádzky: 380, schvaľovaných prevádzkových poriadkov: 13, prerušených konaní: 140 a zastavených konaní 56.

Odbor HDM

V rámci posudkovej činnosti bolo vykonaných 157 obhliadok, vydaných 59 záväzných stanovísk (z toho 1 nesúhlasný), 254 posudkov (z toho 7 nesúhlasné).

Odbor PPL

V rámci posudkovej činnosti, bolo vydaných 741 rozhodnutí, 208 záväzných stanovísk, a bolo vykonaných 578 obhliadok. Vydané boli 2 pokyny na odstránenie nedostatkov.

Odbor OZpŽ

Podľa § 45 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2016 vydaných 107 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu.

g) NRC pre hygienickú problematiku pitnej vody

h) Plnenie programov a projektov ÚVZ SR

Odbor HŽPaZ

Mimo stanovených úloh pre odbor HŽPaZ, sa pracovníci podieľali na plnení medziodborových úloh programov a projektov ÚVZ SR, a to:

- 7.1 Monitorovanie výskytu cyanobaktériových vodných kvetov vo vodách určených na kúpanie, prírodných kúpaliskách a biokúpaliskách
- 7.2 Legionely a améby v zdravotníckych zariadeniach, nebytových budovách a oddychových zónach

Odbor HV

Odbor hygieny výživy sa v roku 2016 podieľal na plnení 7 úloh a projektov, podiel na ich plnení a vyhodnotenie bolo zaslané v samostatnej správe.

Odbor HDM

Plnil úlohy v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR, a to:

- 4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku
- 4.4 Monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodín TV.

Mimo stanovených úloh pre odbor HDM boli plnené v rámci spolupráce úlohy ÚVZ SR, ktoré boli stanovené aj pre iné odbory, a to pre:

Preventívne pracovné lekárstvo

2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

V danom období na uvedenie do prevádzky pracoviska pre deti a mládež so štatútom chráneného pracoviska nebola odboru HDM predložená žiadosť.

Epidemiológia

6.7. Prevencia HIV/AIDS

Pracovníci odboru HDM sa v danom období nepodieľali na realizácii úlohy.

Podpora zdravia

9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

V roku 2016 v rámci plnenia mimoriadnej úlohy stanovenej ÚVZ SR so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania, pracovníci odboru HDM vyhodnotili aj pestrosť v jedálnych lístkoch za mesiac marec. O zistených skutočnostiach boli pracovníci školských jedální informovaní na pracovnej porade uskutočnenej 04.05.2016.

Odbor PPL

Odbor PPL sa v roku podieľal na 6-tich úlohách v rámci programov a projektov úradov verejného zdravotníctva a to:

- 2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
- 2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí
- 2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém
- 2.1.4 Pilotné testovanie nových navrhovaných metód hodnotenia fyzickej záťaže pri práci
- 2.2.1 Zdravé pracoviská
- 2.2.2 Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci
- 2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

Odbor Epidemiológia

Pracovníci odboru epidemiológie sa aktívne podieľali na plnení 9 úloh vyhlásených hlavným hygienikom SR.

Odbor podpory zdravia

Odpočet plnenia úloh vyplývajúcich z dokumentu Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2016 a na ďalšie roky (kapitoly 9. Podpora zdravia) je podrobne spracovaný v samostatnej polročnej a ročnej správe. Všetky úlohy boli odborom plnené v zmysle platných anotácií a v stanovenom časovom rámci. Mimo uvedenej kapitoly sa participovalo aj na plnení vybraných medziodborových úloh (napr. 4.1, 6.7, 6.9).

Odbor OZpŽ

V roku 2016 boli na Odbore ochrany zdravia pred žiarením riešené nasledujúce projekty:

1. Zhodnotenie zdravotného rizika z prírodnej rádioaktivity v balených vodách dodávaných do distribučnej siete v rámci SR.
2. Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí pre účely plnenia požiadaviek odporúčania Európskej komisie a zabezpečovanie činnosti komunikačného informačného systému medzi ÚVZ SR a Európskou komisiou.
3. Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho ožiarenia

i) Ostatné úlohy

Odbor HŽPZ

V roku 2016 pracovníci odboru HŽPaZ plnili **2 mimoriadne úlohy - cielený ŠZD** zameraný na:

1. dodržiavanie hygienických požiadaviek v zariadeniach sociálnych služieb - denných stacionároch (12.01.2016 - 12.02.2016),
2. dodržiavanie hygienických požiadaviek v soláriách (13.09.2016 - 21.10.2016).

a zároveň bola plnená **1 hlavná regionálna prioritná odborná úloha** a to:

1. Odbery vzoriek teplej vody na sledovanie prítomnosti Legionel v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach v Košickom regióne.

Odbor HV

K ďalším úlohám, ktoré odbor hygieny výživy plnil, boli najmä mimoriadne úlohy plnené podľa usmernenia ÚVZ SR, na základe podnetov a v súvislosti so vznikom hromadných ochorení.

Odbor HDM

V roku 2016 pracovníci HDM plnili:

- **mimoriadne cielené kontroly** zamerané na:

1. Výkon cieleného ŠZD so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania.
2. Mimoriadne cielené kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviska.
3. Mimoriadne cielené kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas konania letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež.
4. Výkon cieleného ŠZD so zameraním na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež.

- **celospoločenské úlohy:**

Program ozdravenia výživy obyvateľov SR, za rezort zdravotníctva s cieľom uplatňovať princípy racionálnej výživy ako prevencie obezity u detí a stravovaním podmienených civilizačných ochorení bol pracovníkmi odboru HDM plnený hlavne ich edukačnou a prednáškovou činnosťou. Odborná a metodická činnosť bola zameraná na zavedenie a kontrolu správnej výrobných praxí v zariadeniach školského stravovania pre deti a mládež, na samotnú výrobu pokrmov v uvedených zariadeniach, hlavne na dodržiavanie noriem, receptúr a technologických postupov schválených pre zariadenia školského stravovania.

Pracovníci sa podieľali na realizácii aktualizovaného NPPZ SR (r.2015 – 2020). V rámci úloh vyplývajúcich z tohto dokumentu bol v roku 2016 plnený projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative). Merania, ktoré sa uskutočnili v určených školách v roku 2015, sa zadávali do e-formy OpenClinic centrály WHO, ktorá bola dodaná v mesiaci

marec 2016 s tým, že databáza bola uzavretá v termíne do 10.05.2016 (jednalo sa o údaje z „Dotazníka pre meranie detí“ a „Dotazníka pre školy“).

Mimo uvedených cielených kontrol pracovníci odboru sledovali a hodnotili dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov v zariadeniach pre deti a mládež.

Odbor Epidemiológia

Pre zdravotníckych pracovníkov a laickú verejnosť boli realizované zdravotnovýchovné a edukačné aktivity.

Rodičia odmietajúci očkovanie detí boli predvolávaní za účelom odbornej konzultácie do Poradne očkovania, ktorá je súčasťou Poradenského centra ochrany a podpory zdravia na úrade.

Odbor podpory zdravia

Názov úlohy: Realizácia intervenčných aktivít v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, zameraných na zvyšovanie zdravotného uvedomenia a ovplyvňovanie rizikových faktorov životného štýlu u cieľovej skupiny mladých dospelých, populácie v produktívnom veku a u seniorov.

Plnenie:

V spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach sme v hodnotenom období uskutočnili 16 spoločných akcií mobilnej Poradne zdravia s konaním na 14 miestach. Dominovala orientácia na klientelu najmä v produktívnom veku, z rôznych profesií. Pri niektorých aktivitách boli oslovené záujmové skupiny, resp. verejnosť. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo intervenovaných spolu 1154 klientov (421 mužov, 733 žien), vo vekovom rozpätí od 15 do 89 rokov.

Ďalšia úloha v roku 2016 sa týkala spolupráce so Slovenským Červeným krížom ÚZS Košice-mesto a ÚZS Košice-okolie. Spočívala v plánovaní, organizovaní a praktickej realizácii poradensko-edukačných aktivít preventívneho/zdravotno-výchovného charakteru, s určením pre rôzne cieľové skupiny. Prevažovali aktivity k vybraným významným termínom (Svetový deň zdravia – 7. apríl, Svetový deň „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj, Kampaň MOST – Svetový deň srdca – 29. september, Mesiac úcty k starším – október a i.), v rámci ktorých SČK prispel do programu prezentáciou ukážok predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi a Odbor podpory zdravia ponukou služieb základnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia, resp. výchovno-vzdelávacou aktivitou. Spoločne organizované akcie sa konali na 11 miestach (ako miestne úrady, verejná knižnica, stredné školy, SČK, obchodný reťazec, denné centrá seniorov).

Odbor OZpŽ

V rámci Odboru ochrany zdravia pred žiarením prioritnou úlohou bolo sledovanie obsahu prírodných ako aj umelých rádionuklidov v zložkách životného prostredia a článkoch potravinového reťazca lokality Jahodná z dôvodu plánovanej ťažby uránu v tejto oblasti.

j) Laboratórne činnosti

Odbor OZpŽ

Laboratórna činnosť je uvedená v samostatnej prílohe

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Na základe závažného rozpisu ukazovateľov a limitov štátneho rozpočtu na rok 2016 boli stanovené príjmy pre Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach 226 tis. €.

K 31.12.2016 bolo na príjmových účtoch evidovaných 232 tis. €.

Príjmy 2016 (v tisícoch €)	
Rozpočet:	226
Skutočnosť:	232
% plnenie:	102,92

Rozbor príjmov (v tisícoch €)	
z prenajatých pozemkov	4
za porušenie predpisov	46
za predaj výrobkov, tovarov a služieb	173
iné príjmy	8
zahranické granty	1

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach ako rozpočtová organizácia všetky príjmy odvádza do štátneho rozpočtu.

Výdavky 2016 (v tisícoch €)	
Rozpočet	2 743
z toho:	
bežné výdavky	2 692
kapitálové výdavky	51

Bežné výdavky organizácie boli použité na chod organizácie vrátane miezd zamestnancov a povinných odvodov do poisťovní. Podrobnejší rozpis týchto výdavkov je uvedený nižšie.

Kapitálové výdavky boli v roku 2016 použité na riešenie havarijnej situácie – vybudovanie výmenníkovej stanice.

Bežné výdavky	Rozpočet	2 692
	Skutočnosť	2 692
Mzdy (610)		1 628
Poistné a príspevky zamestnávateľa (620)		562
Tovary a ďalšie služby (630)		494
Cestovné výdavky (631)		8
Energie, voda a komunikácie (632)		168
Materiál a dodávky (633)		146
Dopravné (634)		20
Rutinná a štandardná údržba (635)		23
Nájomné za prenájom (636)		9
Ostatné tovary a služby (637)		120
Bežné transfery (640)		8

610 - Mzdy

Mzdové prostriedky boli čerpané na tarifné platy vo výške 1 291 tis. €, príplatky osobné vo výške 194 tis. €, príplatky ostatné vo výške 52 tis. € a odmeny vo výške 91 tis. €.

620 – Poistné a príspevky zamestnávateľa

Poistné a príspevky zamestnávateľa boli čerpané vo výške 562 tis. €. Do Všeobecnej zdravotnej poisťovne bolo uhradených 109 tis. €, do ostatných zdravotných poisťovní 52 tis. €, na sociálne poistenie bolo uhradených 401 tis. €

631 – Cestovné výdavky

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2016 vyčerpaných 8 tis. €.

Čerpanie na uvedenej položke výrazne ovplyvňujú vzdialenostné rozdiely, prevažná väčšina porád, školení, prípadne iných podujatí sa koná mimo mesta, čím pre organizáciu vznikajú tieto cestovné náklady. Čerpanie na tejto podpoložke ovplyvňuje i čerpanie na stravné pri pracovných cestách, pracovné cesty mimo Košického kraja nie je možné uskutočniť v čase kratšom ako 5 hodín, čím pre organizáciu vzniká povinnosť uhradiť zákonom stanovené stravné.

632 – Energie, voda a komunikácie

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2016 vyčerpaných 168 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňujú skutočnosť, že RÚVZ Košice sídli v 3 budovách, pričom s počtom budov dochádza k zvyšovaniu spotreby energií - elektrickej, plynu (vykurovanie 2 budov prostredníctvom vlastných kotolní) i tepelnej energie (vykurovanie 1 budovy dodávateľským spôsobom). Laboratóriá (umyvárne laboratórneho skla) sú náročné na spotrebu vody.

633 – Materiál a dodávky

Na uvedenej položke bolo evidované čerpanie k 31.12.2016 vo výške 146 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňuje čerpanie na nákup diagnostík, chemikálií, skla, plastov a iných laboratórnych potrieb, kancelárskych potrieb, papiera a čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, ktoré si vyžaduje práca laboratórnych a terénnych zložiek úradu.

634 – Dopravné

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2016 vyčerpaných 20 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke, opätovne ako pri cestovných výdavkoch, výrazne ovplyvňujú vzdialenostné rozdiely, prevažná väčšina porád, školení, prípadne iných podujatí sa koná mimo Košického kraja. Čerpanie na tejto podpoložke ovplyvňujú i cenová hladina pohonných hmôt a služieb súvisiacich so zabezpečením prevádzky a údržby motorových vozidiel, ktorých priemerný vek je 12,17 rokov.

635 – Rutinná a štandardná údržba

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2016 vyčerpaných 23 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke výrazne ovplyvňuje technický vek používanej techniky na RÚVZ. Vzhľadom ku skutočnosti, že v posledných rokoch neboli prideľované finančné prostriedky na kapitálové výdavky, nebolo možné obmieňať jestvujúcu techniku. Náklady na opravy starších a starých prístrojov sú neustále vyššie, v danom prípade platí čím je starší prístroj, tým je finančne náročnejšia jeho oprava a údržba.

636 – Nájomné za prenájom

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2016 vyčerpaných 9 tis. €.

Čerpanie na uvedenej podpoložke je ovplyvnené uzavretými nájomnými zmluvami na nebytové priestory – garáže a prenájom fliaš na technické plyny pre potreby chemických laboratórií.

637 – Ostatné tovary a služby

Na uvedenej položke bolo k 31.12.2016 vyčerpaných 120 tis. €.

Čerpanie na uvedenej položke ovplyvňujú výdavky na stravovanie zamestnancov, výdavky na všeobecné a špeciálne služby, predovšetkým výdavky na metrologickú a kalibračnú činnosť, ktorých potreba vyplynula z požiadaviek na akreditáciu našich laboratórií. Výraznou mierou sa na čerpaní tejto položky podieľajú aj zvýšené miestne poplatky – miestne dane a poplatky za vývoz komunálneho odpadu.

640 – Transfery

Na základe záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu boli účelovo určené finančné prostriedky na transfery vo výške 8 tis. €, ktoré boli čerpané na vyplatenie odchodného vo výške 2 tis. € a na výplatu nemocenských dávok vo výške 6 tis. €.

6. PERSOLNÁLNE OBSADENIE

Na rok 2016 bol RÚVZ so sídlom v Košiciach stanovený limit zamestnancov na 182.

V roku 2016 odišli 2 zamestnanci, 7 zamestnancov nastúpilo na RÚVZ so sídlom v Košiciach, 1 zamestnankyňa sa vrátila z RD, 2 zamestnankyne odišli na MD.

Z úradu odišli:

1 radca z odboru HŽP – prijatý na dobu určitú – zastupovanie dlhodobo PN
1 samostatný radca z odboru HDM – dohodou na vlastnú žiadosť

Na úrad nastúpili:

1 radca na odbor HŽP - prijatý na dobu určitú – zastupovanie dlhodobo PN
1 samostatný radca na odbor HDM – zastupovanie počas MD
1 upratovačka na odbor HTČ
1 vrátnik na odbor HTČ
1 laborantka na OCHA
1 lab. diagnostik na OCHA
1 iný nezdavotnícky prac. VŠ na OCHA

K 31.12.2016 na MD a RD je 5 zamestnankýň a to: 1 radca z odboru HŽP, 1 radca z odboru HDM, 2 radcovia z odboru PPL, 1 verejný zdravotník z OCHA

- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Košiciach k 31.12.2016

Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)	
Kategória	Počet zamestnancov
Lekár	3
Sestra	0
Verejný zdravotník	6
Zdravotnícky laborant	37
Fyzik	0
Laboratórny diagnostik	27
THP - VŠ	4
THP - ÚSV	9
Robotníci	18
Spolu	104

**Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 400/2009 Z. z.
o štátnej službe (vo fyzických osobách)**

Kategória	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Samostatný referent	Spolu
Lekár	1	4	1						6
Sestra									
Verejný zdravotník			7	9	43				59
Zdravotnícky laborant									
Fyzik									
Laboratórny diagnostik		1		1					2
THP - VŠ		2	1						3
THP - ÚSV					4				4
Robotníci									
Spolu	1	7	9	10	47				74

**V sledovanom období sú
v mimoevidenčnom stave 5
(spolu verejná aj štátna služba):**

materská dovolenka 2
rodičovská dovolenka 3
neplatené voľno 0

Prehľad počtu zamestnancov za r. 2016

Počty zamestnancov	Plán rok 2016	Skutočnosť rok 2016
Evidenčný poč. zam. vo fyz. osobách k poslednému dňu sled. obdobia	182	178
Priemerný ev. poč. zam. vo fyz. osobách v sledovanom období	182	178
Evidenčný počet zam. prepočítaný k poslednému dňu sled. obdobia	182	178
Priemerný evidenčný počet zam. prepočítaný v sledovanom období	182	178
SPOLU	182	178

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2016 podľa kategórií a vekovej štruktúry

Veková štruktúra

		Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
								VŠ	ÚSV		
	do 20 rokov										
	20 - 24										
	25 - 29			3				1			4
	30 - 34			4							4
	35 - 39			8			3				11
	40 - 44	1		3	6		4	1	1		16
	45 - 49	1		14	3		3	2	4	4	31
	50 - 54			10	13		3	2	4	3	35
	55 - 59	4		18	11		9		3	6	51
	60 - 64	3		5	4		7	1	1	5	26
	65 a viac										
	Spolu	9		65	37		39	7	13	18	178

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2016 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
HŽP	1		13			1				15
HDM	1		8							9
PPL	1		12							13
HV			14							14
EPI	2		7							9
Laboratóriá	2		3	35		24	1	1	1	67
Úsek RH	1		1				4	7	2	15
HTČ							2	4	15	21
PZ	1		3	1		2				7
OZpŽ			4	1		2		1		8
Spolu	9		65	37		29	7	13	18	178

VZDELÁVACIE AKTIVITY

1. kvalifikačné formy ďalšieho vzdelávania zamestnancov úradu

- a) zdravotnícke povolanie - lekár:
 - 2 zamestnanci sú zaradení do špecializačného štúdia v špecializačnom študijnom odbore epidemiológia
- b) zdravotnícke povolanie – laboratórny diagnostik
 - u 1 zamestnanca prebieha špecializačné štúdium v špecializačnom študijnom odbore laboratórne a diagnostické metódy v klinickej mikrobiológii, ktoré bude ukončené v roku 2017.

2. Inštitucionálne vzdelávanie zamestnancov úradu

- a) Inštitucionálne vzdelávanie zamestnancov úradu sa zabezpečuje hlavne prostredníctvom vzdelávacej ustanovizne, ktorou je SZU v Bratislave. V súlade s Plánom aktivít ďalšieho a sústavného vzdelávania SZU sa v roku 2016 zúčastnili na 4 tematických kurzoch 2 zamestnanci.
- b) V rámci sústavného vzdelávania sa v hodnotenom období zúčastnilo na rôznych odborných podujatiach zameraných na oblasť verejného zdravotníctva spolu 126 zamestnancov. Finančné náklady na zabezpečenie týchto aktivít činili spolu 1 721,18 €. Jednalo sa o aktívnu, príp. pasívnu účasť na konferenciách, odborných seminároch a kurzoch.

Prehľad účasti zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v roku 2016

Druh aktivity	Počet podujatí	Počet účastníkov
Semináre	55	95
Konferencie	16	22
Kurzy	9	9
SPOLU	80	126

Prehľad účasti zamestnancov na vzdelávacích podujatiach v rokoch 2007 - 2016

ROK	počet podujatí	počet účastníkov	finančné náklady v €
2007	65	178	4 005,97
2008	79	192	4 753,20
2009	124	232	5 002,37

ROK	počet podujatí	počet účastníkov	finančné náklady v €
2010	88	219	1 522,01
2011	103	242	3 869,83
2012	121	208	4 482,40
2013	74	128	1 927,36
2014	79	158	2 522,01
2015	108	166	3 544,42
2016	80	126	1 721,18

Prehľad finančných nákladov vynaložených na vzdelávanie v roku 2016 podľa jednotlivých položiek:

- cestovné 416,37 €
- stravné 375,45 €
- ubytovanie 388,86 €
- účastnícky poplatok 540,50 €
- SPOLU **1 721,18 €**

3. Vnútroústavné semináre

RÚVZ so sídlom v Košiciach organizoval aj v roku 2016 odborné semináre a to zvlášť pre pracovníkov RÚVZ v Košickom kraji s vysokoškolským vzdelaním a pre medicínsko-technických pracovníkov s možnou účasťou aj zamestnancov iných zdravotníckych zariadení.

- a) Pre pracovníkov RÚVZ v Košickom kraji bolo v priebehu roka 2016 realizovaných spolu 8 tematických okruhov, na ktorých bolo v súlade s vypracovaným plánom prezentovaných 44 odborných príspevkov, z toho 27 príspevkov bolo prezentovaných odbornými pracovníkmi RÚVZ Košice.
- b) Pre medicínsko-technických pracovníkov úradu v zdravotníckom povolání verejný zdravotník a zdravotnícky laborant bolo v rámci 7 tematických okruhov prezentovaných 26 príspevkov.

4. Pregraduálne a postgraduálne vzdelávanie

- a) Na báze RÚVZ so sídlom v Košiciach sú zriadené dve špecializované výučbové základne a to pre LF UPJŠ v Košiciach a Trnavskú univerzitu v Trnave, ktorých cieľom je zabezpečenie výučby študentov v študijnom odbore verejné zdravotníctvo (najmä praktická výučba jednotlivých predmetov pregraduálneho štúdia a letná prázdninová prax). Na pracoviskách úradu absolvovalo v termíne od 04.07.2016 do 18.07.2016 povinnú letnú prázdninovú prax 8 študentov 1. roč. Bc. a v termíne od 13.06.2016 do 08.07.2016 absolvovalo túto prax 8 študentov 2. roč. Bc. LF UPJŠ v odbore

verejné zdravotníctvo. V termíne od 22.08.2016 do 02.09.2016 (2 študentky) a v termíne od 19.09.2016 do 30.09.2016 (3 študentky) absolvovali povinnú odbornú prax na pracoviskách úradu študentky 3. roč. TU Trnava v odbore verejné zdravotníctvo.

- b)** Okrem pregraduálnej výchovy sa odborní zamestnanci úradu zúčastňovali aj na postgraduálnom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov a to v rámci realizácie ich špecializačného štúdia. V roku 2016 absolvovali na pracoviskách úradu odbornú prax 13 lekári v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom študijnom odbore všeobecný lekár (12 lekári zaradení do Rezidentského programu), z toho 10 lekári absolvovali túto prax len na odbore epidemiológie a 3 lekári na všetkých terénnych pracoviskách, vrátane laboratórnych.

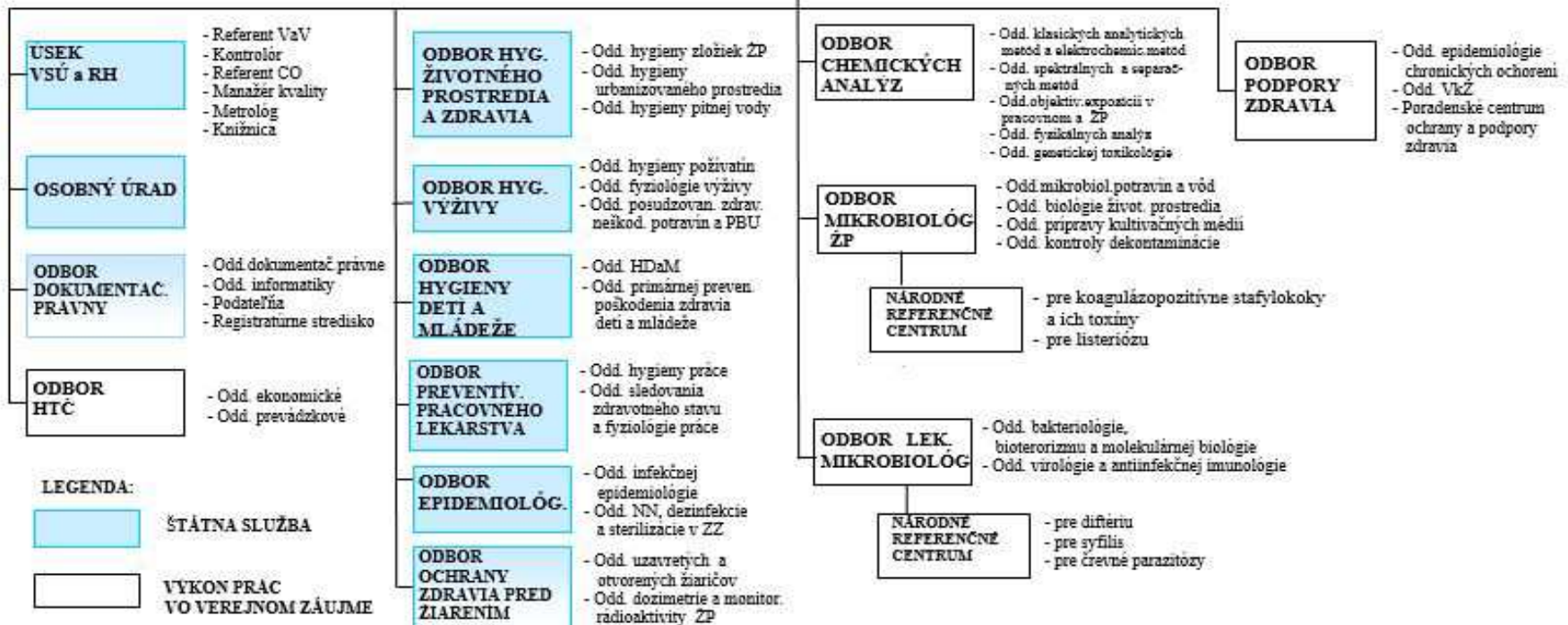
REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V KOŠICIACH

Platná od 2. 1. 2016

**REGIONÁLNY HYGIENIK
VEDÚCI SLUŽOBNEHO ÚRADU**

Príloha č. 1
Organizačného poriadku RUVZ Košice

**Zástupca vedúceho
služobného úradu**

7. CIELE A PREHĽAD PLNENIA

Úlohou RÚVZ so sídlom v Košiciach je presadzovať, podporovať a rozvíjať činnosti smerujúce k ochrane, podpore a rozvoju verejného zdravia a k výchove obyvateľstva ku zdraviu.

Činnosť všetkých odborných útvarov sa odvíja predovšetkým od úloh a povinností priamo alebo nepriamo vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z.z., zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, Nariadení vlády SR, záväzných právnych predpisov ES a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a dokumentov prijatých vládou SR.

Jednotlivé odborné útvary počas roka vykonávali štátny zdravotný dozor, prípadne úradnú kontrolu potravín a plnili úlohy vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z.z., programov a projektov ÚVZ v SR, regionálnych priorít vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR a mimoriadnych úloh a to hlavne:

1. efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia
2. posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii
3. posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie

Všetky úlohy boli zrealizované v určených termínoch, stanovenom rozsahu a na požadovanej úrovni. Rozbor činností, konkrétne cieľové úlohy a ich výsledky sú podrobne rozpracované v správach jednotlivých odborov vrátane tabuľkového štatistického vyhodnotenia.

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA ORGANIZÁCIE

Rozsah činnosti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach (ďalej len RÚVZ) vyplývajúci zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a z jeho územnej pôsobnosti, ako aj odpočet plnenia úloh uvedený v nasledujúcich kapitolách, sú dôkazom výnimočnej a nezastupiteľnej odbornej rôznorodosti jednotlivých útvarov RÚVZ.

RÚVZ je štátna rozpočtová organizácia, jeho financovanie je zabezpečované a závislé výlučne na štátnom rozpočte. Vývoj ekonomiky a vývoj rozpočtu sa preto priamo odráža od úrovne financovania, ktoré má úrad pre svoj chod k dispozícii. Tejto skutočnosti sme čelili aj v roku 2016, čo malo za následok aj obmedzené možnosti zabezpečovania dennej prevádzky (predovšetkým nákup diagnostík, chemikálií, technického príslušenstva a pod.) Značné množstvo finančných prostriedkov odčerpali aj nevyhnutné a havarijné situácie spôsobené vekom a technickým stavom budov, v ktorých RÚVZ sídli. Aj pri ekonomicky náročnej údržbe budov a zastaralého prístrojového vybavenia sa nám úspornými opatreniami podarilo minimalizovať tvorbu dlhov v roku 2016 a dokonca znížiť oproti roku 2015 o 30%.

Čo sa týka hodnotenia dosiahnutých výsledkov našej organizácie, z hľadiska kvantitatívnych ukazovateľov sa nám tak ako po iné roky podarilo splniť všetky stanovené úlohy a taktiež sa nám podarilo splniť aj plán plnenia príjmov. Z hľadiska kvalitatívneho, všetky stanovené úlohy boli splnené v termíne, v požadovanom rozsahu a na požadovanej úrovni. Plnenie úloh vyplývajúcich z Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva na rok 2016 a ďalšie roky bolo podľa požiadavky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky odpočítované dvakrát ročne, ako aj plnenie Hlavných odborných a regionálnych priorít na úseku verejného zdravotníctva, plnenie mimoriadnych úloh bolo spracovávané formou písomných správ ich zaslaním v stanovenom termíne a vnútroúradná štatistika bola za každý odbor vedená v polročných intervaloch.

Podrobnejšie vyhodnotenie výsledkov činnosti jednotlivých odborov je spracované v prílohe č. 1.

9. HLAVNÉ SKUPINY ODBERATEĽOV

Regionálny úrad verejného zdravotníctva spolupracuje v rámci svojej pôsobnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia

- a) s ústrednými orgánmi štátnej správy a miestnymi orgánmi štátnej správy
- b) s obcami a samosprávnymi krajmi
- c) s vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami
- d) s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti
- e) so stavovskými organizáciami v zdravotníctve
- f) so zdravotnými poisťovňami a Sociálnou poisťovňou
- g) inými právnickými osobami a fyzickými osobami
- h) s medzinárodnými organizáciami.

10. PRÍLOHY

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. ANALÝZA ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ŽIVOTNÝCH PODMIENOK

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Z hodnotenia súčasného stavu zásobovania obyvateľstva pitnou vodou v meste Košice a v okrese Košice - okolie vyplýva, že sa stav oproti roku 2015 významne nezmenil. V roku 2016 v meste Košice došlo v dvoch prípadoch k zmene systému dezinfekcie pitnej vody a v okrese Košice - okolie boli skolaudované tri nové skupinové vodovody.

Problematika zásobovania pitnou vodou v **meste Košice** je spracovaná sumárne za všetky štyri okresy, nakoľko pitná voda je do spotrebiska privádzaná z viacerých lokalít a je v jednotlivých častiach mesta miešaná. Zásobovanie obyvateľstva v meste Košice pitnou vodou je realizované verejnými vodovodmi v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s., Košice (ďalej len VVS, a. s., Košice). Mesto Košice je zásobované pitnou vodou z tzv. „Košického“ skupinového vodovodu, ktorý je v „Informačnom systéme o vode určenej na ľudskú spotrebu“ uvedený ako „Skupinový vodovod Drienovec“. Zdrojom pitnej vody pre tento vodovod je povrchová a podzemná pitná voda z niekoľkých lokalít, a to z: Vodárenskej nádrže Starina, Vodárenskej nádrže Bukovec, Čermel'ských prameňov, studní pri rieke Hornád a vodárenských zdrojov z lokality Družstevná pri Hornáde, sústavy vodárenských zdrojov Turňa - Drienovec - Košice a potoka Čierna Moldava. Mestská časť Kavečany je zásobovaná pitnou vodou z vlastných vodných zdrojov „Pstružník“. Z evidovaných 239 236 obyvateľov je na verejný vodovod napojených 236 245 obyvateľov, čo je 98,75 % zásobovanosť. Oproti roku 2015 je to pokles o 0,10 %. V meste Košice bol zaznamenaný nižší celkový počet obyvateľov, ako aj počet zásobovaných obyvateľov.

V **okrese Košice - okolie** evidujeme 24 obcí, v ktorých absentuje verejný vodovod a zásobovanie obyvateľov je riešené z individuálnych vodných zdrojov. Na verejný vodovod bolo z celkového počtu obyvateľov 125 124 napojených 80 459 obyvateľov (t. j. 64,3 %). Oproti roku 2015 je to nárast o 1,29 % (z 63,01 % na 64,3 %).

Najviac vodovodov v okrese Košice - okolie prevádzkuje VVS, a. s., Závod - Košice, prevádzkovateľom 9 vodovodov (Vyšná Myšľa, Bohdanovce, Štós, Vajkovce, Háj, Trstené pri Hornáde, Vyšná Kamenica, Čakanovce, Hačava) je AQUASPIŠ spol. s r. o., Spišská Nová Ves, 6 vodovodov (Debrad', Hýľov, Rudník, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa a skupinový vodovod Boliarov - Bačkovík - Kecerovce) je v správe W - Control, s. r. o., Partizánska 687/88, 058 01 Poprad a 1 skupinový vodovod prevádzkuje U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice. Prevádzkovateľmi ostatných vodovodov v okrese Košice - okolie sú jednotlivé obce. Obyvatelia okresu Košice - okolie sú v prevažnej miere zásobovaní podzemnou pitnou vodou, z povrchových zdrojov sú zásobované obce: Bukovec, Malá Ida, Baška, Budimír, Nová Polhora, Chrastné, Hrašovík, Kráľovce, Rozhanovce, Ploské, Herľany, Poproč a časť mesta Medzev. V 2 obciach je zásobovanie pitnou vodou riešené z podzemného a povrchového zdroja (v obci Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa je okrem podzemnej vody čerpaná a využívaná aj povrchová voda z miestneho potoka Borzov, časť obce Vajkovce - lokalita „Slnčná stráň“ je napojená na Vodárenskú nádrž Starina, zvyšná časť obce je napojená na podzemný vodárenský zdroj, ktorý sa nachádza v obci).

V priebehu roka 2016 vydal RÚVZ so sídlom v Košiciach k návrhom na územné a kolaudačné konanie vodohospodárskych stavieb 46 záväzných stanovísk. V rámci projektu EÚ " Zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie obcí v mikroregióne Bodva" boli koncom roka 2016 skolaudované 3 skupinové vodovody: „Nižný Klatov - Vyšný Klatov“, „Paňovce -

Čečejevce-Seleška“, „Šemša - Hodkovce - Nováčany“ (zdrojom vody pre tieto skupinové vodovody bude Vodárenská nádrž Bukovec) a „skupinový vodovod obcí údolia Kaňapty - II. Etapa“, kde došlo k rozšíreniu existujúcich vodovodov v obci Cestice, Komárovce, Rešica, Buzica, Nižný Lanec, Vyšný Lanec a Perín - Chým. K rozšíreniu vodovodu došlo aj v obci Janík, Cestice - časť Dobogov, Mokrance a Medzev (po prijatí dostatočného množstva žiadostí o pripojenie na verejný vodovod sa bude v týchto obciach realizovať pripájanie nehnuteľností na novovybudované vetvy verejného vodovodu). V ostatných prípadoch išlo o rekonštrukciu, zokruhovanie, preložku, v jednom prípade bolo vydané záväzné stanovisko na územné konanie vodnej stavby "Košice - chlórôvňa Alpinka“, kde projektová dokumentácia riešila výstavbu nového objektu chlórôvne na úpravu pitnej vody novou technológiou dezinfekcie prostredníctvom elektrolyzéry vzhľadom na zastaralú technológiu.

Kapacita vodárenských zdrojov pre mesto Košice bola postačujúca. V roku 2016 sa nevyužívali vodárenské zdroje na ulici Komenského 50, Letná, Ázijská, VŠT, Mier a Jazero, ktoré slúžia výlučne ako núdzové vodné zdroje pre zásobovanie obyvateľstva mesta Košíc v prípade regulovanej dodávky vody alebo núdzového zásobovania vodou. Pre dostatok vody z iných lokalít sa v meste Košice nevyužívali ani „studne pri Hornáde č. I, II, VIII - IX. Celkový odber vody z jednotlivých vodných zdrojov mal mierne klesajúcu tendenciu, ktorá bola spôsobená klesajúcou spotrebou vody u koncového zákazníka.

V okrese Košice - okolie sa nevyužívali tieto vodárenské zdroje: „Zlatá Idka - prameň Brauner“, „Kráľovce - Chrastné vrt V2“, „Péder - vrt č. 1 - 7“, „Žigard - I“, „Host'ovce I, II, III, V“, „Turnianska Nová Ves“, „Družstevná pri Hornáde - Chemika“, „Družstevná pri Hornáde - Sokol IA - HG 1, 2“, „Družstevná pri Hornáde - Tepličany - vrt HG 11, 11A, 12“, vodné zdroje „Hatiny I, II, II“ a „Kysak - vrt pri Hornáde“. Odber vody z vodárenských zdrojov pre jednotlivé obce v okrese Košice - okolie zodpovedal miestnym pomerom a ostal približne na úrovni roku 2015. K výraznému zvýšeniu odberu vody z vodárenských zdrojov oproti roku 2015 došlo v obci Dvorníky a Vtáčkovce, a to z dôvodu rozšírenia vodovodnej siete a napojenia nových odberateľov vody na vodovodnú sieť. Celkový odber vody z jednotlivých vodárenských zdrojov však ostal približne na úrovni roku 2015.

Zmeny v spôsobe **úpravy pitnej vody** oproti 2015 nenastali. Aj naďalej sa na úpravu vody využívajú tieto úpravne vody: Úpravňa vody (ÚV) Bukovec (vodárenská úprava povrchovej vody na odstránenie arzénu, antimónu a mangánu), Vtáčkovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateľoch železo a mangán), ÚV Kechnec (technológia úpravy priemyselnej a pitnej vody - homogenizácia, chemická úprava a zníženie hodnoty rozpustných látok pod 350 mg/l), ÚV Medzev (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - potok „Čierna Moldava“), ÚV Bidovce (vodárenská úprava podzemnej vody v ukazovateli arzén), ÚV Herľany (klasická vodárenská úprava povrchovej vody - potok „Svinický“ a „Medvedí“), ÚV Poproč (vodárenská úprava povrchovej vody, potok „Zábava“ a „Hájny“). Prevádzkovatelia jednotlivých verejných vodovodov na svojich úpravniach vody nezaznamenali v priebehu roka 2016 žiadne technologické a prevádzkové problémy, ktoré by ovplyvnili plynulosť dodávky a kvalitu dodávanej pitnej vody. Z dôvodu využívania iných vodných zdrojov pre zásobovanie obyvateľov mesta Košice sa aj v roku 2016 neupravovala voda pre potreby zásobovania na Úpravni vody Medzev. Zamestnanci úpravne vykonávajú údržbu na úpravni vody tak, aby v prípade potreby mohla byť spustená do prevádzky. Koncom novembra 2016 došlo k odstaveniu prírodného potrubia DN 700 z Úpravne vody

Bukovec, a to z dôvodu jeho rekonštrukcie (vťahovanie HDPE D 630 do pôvodného potrubia DN 700). Počas doby rekonštrukcie došlo k zmene distribúcie vody v Košiciach. Mestské časti, ktoré boli zásobované z povrchového vodárenského zdroja „Bukovec“ boli do polovice decembra zásobované z podzemných vodárenských zdrojov (prameňov) „Turňa - Drienovec“. V uvedenom období sme zaznamenali zvýšené telefonické dotazy na kvalitu pitnej vody v „Košickom“ skupinovom vodovode. Obyvatelia mesta sa najčastejšie sťažovali na „inú“ chuť vody a pýtali sa, z akého dôvodu na umyтом riade ostáva biely povlak.

Dominantnou metódou hygienického zabezpečenia pitnej vody v okrese Košice – mesto a Košice - okolie je **dezinfekcia** na báze chlóru - dávkovanie chlórnanu sodného alebo plynného chlóru v závislosti od veľkosti zdroja. Prevádzkovateľ „Košického skupinového vodovodu“ pristúpil v roku 2016 k zmene hygienického zabezpečenia vody na dvoch prevádzkach a plynný chlór nahradil iným dezinfekčným prostriedkom. V priebehu roka sme vydali súhlasné rozhodnutie k návrhom: „Zmena systému dezinfekcie vody s využitím elektrolyzného zariadenia ProMinent CHLORINSITU®-III na prevádzkach: „Rozdeľovací objekt Červený Rak I Košice“ a na prevádzke „Stanica hygienického zabezpečenia vody Čermel' Košice“, v rámci intenzifikácie procesu úpravy pitnej vody do skúšobnej prevádzky. Na predmetných pracoviskách došlo k zmene hygienického zabezpečenia vody z dezinfekcie vody plynným chlórnanom na dezinfekciu vody chlórnanom sodným vyrábaným elektrolyzou roztoku NaCl. V Ústrednej čerpacej stanici v Košiciach, Čerpacej stanici Drienovec, Vodojeme T2 Košice, Vodojeme KVP Z1 Košice a Úpravne vody Bukovec sa na dezinfekciu vody používa elektrolyzer typu CHLORINSITU®-III. Na ÚV Medzev, VDJ Rak 3, ČS Tepličany, Chlórovni Čermel', ČS Nižná Myšľa, ČS Slanec, vo vodovode v obci Trstené pri Hornáde, v skupinovom vodovode v obci Vyšná Myšľa - Bohdanovce a vo vodovode U.S.Steel Košice, s. r. o., je dezinfekcia pitnej vody uskutočňovaná plynným chlórnanom. Na chlórnanie vody v obecných vodojemoch sa využíva chlórnan sodný.

Väčšie nedostatky v dezinfekcii pitnej vody vo verejných vodovodoch neboli v priebehu roka 2016 zistené. V troch prípadoch, a to v obci Hačava, Hýľov a v skupinovom vodovode „Boliarov - Bačkovík - Kecerovce“ boli zistené nedostatky v neúčinnnej dezinfekcii pitnej vody, kde mikrobiologické ukazovatele kvality pitnej vody viackrát prekročovali z hľadiska ochrany verejného zdravia limitné hodnoty. Po upozornení jednotlivých prevádzkovateľov došlo k náprave a kvalita vody v týchto obciach je t. č. vyhovujúca.

V okrese Košice a Košice - okolie neevidujeme verejné vodovody bez zdravotného zabezpečenia pitnej vody.

Zásobovanie pitnou vodou sa zabezpečuje 8 skupinovými vodovodmi:

1. *"Košický" skupinový vodovod (resp. „skupinový vodovod Drienovec“):* okrem mesta Košice sú z časti zdrojov pre „Košický“ skupinový vodovod zásobované pitnou vodou aj obce v okrese Košice - okolie, a to: Turňa nad Bodvou, Drienovec, Moldava nad Bodvou, Chorváty, Turnianska Nová Ves, Čečejevce, Host'ovce, Péder, Budulov, Janík, Kokšov-Bakša, Veľká Ida, Valaliky, Čaňa, Geča, Vyšná Hutka, Mokrance, Perín, Chym, Vyšný Lánec, Nižný Lánec, Buzica, Cestice, Komárovce, Rešica. Ďalej je z "Košického" skupinového vodovodu napojená časť mesta Medzev, obce: Bukovec, Malá Ida, Baška, Družstevná pri Hornáde, Kostol'any nad Hornádom, Budimír, Nová Polhora, Chrastné, Hrašovík, Sady nad Torysou, Beniakovce, Kráľovce, Rozhanovce, Ploské a Vajkovce - lokalita „Slnečná stráň“ (1 zásobovaná oblasť (ZO), 42 spotrebísk).
2. *Skupinový vodovod Nižná Myšľa – Ždaňa* (1 ZO, 2 spotrebiská).
3. *Skupinový vodovod Bidovce - Ďurkov - Ďurd'ošík - Ruskov – Trst'any* (1 ZO, 5 spotrebísk).
4. *Skupinový vodovod Kechnec - Seňa - Milhosť* (1 ZO, 3 spotrebiská).
5. *Skupinový vodovod Vyšná Myšľa - Bohdanovce* (1 ZO, 2 spotrebiská).

6. *Skupinový vodovod Sokolany - Bočiar - Gyňov – Haniska* (1 ZO, 6 spotrebísk). Z uvedeného vodovodu je okrem uvedených obcí zásobovaná aj rekreačná oblasť Čaňa a areál U. S. Steel Košice, s. r. o. Zdrojmi vody sú podzemné studne, v prípade potreby je vybudované prepojenie na „Košický“ skupinový vodovod.
7. *Skupinový vodovod Dvorníky - Zádiel* (1 ZO, 2 spotrebiská).
8. *Skupinový vodovod Kecerovce - Boliarov - Bačkovík* (1 ZO, 3 spotrebiská).

V priebehu roka 2017 budú uvedené do prevádzky aj ďalšie 3 skupinové vodovody, a to: „Nižný Klátov - Vyšný Klátov“, „Paňovce - Čečejevce-Seleška“, „Šemša - Hodkovce - Nováčany“, ktoré boli koncom roka 2016 skolaudované.

Ďalej je to 37 verejných vodovodov, ktoré majú samostatné vodárenské zdroje a zásobujú iba jednu obec (1 ZO, 1 spotrebisko). Patria tu tieto spotrebiská: Košice - MČ Kavečany, Herľany, Kysak, Mudrovce, Slanec, Sokol, Zlatá Idka, Skároš, Vyšný Klátov, Slanské Nové Mesto, Veľká Lodina, Malá Lodina, Košická Belá, Vyšný Medzev, Nižná Kamenica, Rákoš, Košické Olšany, Jasov, Dvorníky, Poproč, Košická Belá - rekreačná oblasť Ružín, Včeláre, Kalša, Čakanovce, Vyšný Medzev - časť Lucia Baňa, Vyšná Kamenica, Trstené pri Hornáde, Debraď, Štós, Hačava, Vajkovce, Rudník, Hýľov, Háj, Žarnov, Štós-kúpele a Vtáčkovce.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

V meste Košice nebolo nutné regulovať dodávku pitnej vody z dôvodu nedostatku výdatnosti alebo nevyhovujúcej kvality vody vo využívaných vodných zdrojoch. K regulácii dodávky pitnej vody v meste dochádza z dôvodu dlhodobého neuhrádzania faktúr za pitnú vodu zo strany neprispôsobivých občanov. V rámci distribúcie vody máme evidované 2 oblasti s reguláciou vody, a to v „MČ Luník IX“ a v lokalite „Demeter - MČ Ťahanovce“. Momentálny stav regulácie vody v MČ Luník IX je nasledovný: bez regulácie vody sú od 12. 10. 2016 obyvatelia ulice Hrebendova 1-3, naopak trvalo odstavená dodávka pitnej vody na žiadosť Bytového podniku mesta Košice je na ulici Hrebendova 26, 28, 30, 32. Obyvatelia Hrebendovej ulice č. 10, 12 a Podjavorinskej č. 6, 8 majú pitnú vodu v čase od 6:30 do 8:30 a od 15:30 do 17:30. Ulica Podjavorinská č. 3 - 13 má pitnú vodu zabezpečenú v čase od 6:30 do 8:00 a od 17:00 do 18:30, ul. Krčméryho 1-15 od 6:30 do 8:30 a od 15:30 do 17:30 a MÚ Krčméryho 2 - 4 od 6:30 do 18:30 hodiny. Lokalita „Demeter“ v MČ Ťahanovce má reguláciu vody 2 x denne po 150 minút, a to v ranných hodinách v čase od 6:30 do 9:00 a poobedňajších hodinách v čase od 16:00 do 18:30 hodiny.

Kvalita vody v týchto lokalitách bola počas roka v súlade s limitmi uvedenými v Nariadení vlády SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, v znení neskorších predpisov (ďalej len NV SR č. 354/2006 Z. z.) a po epidemiologickej stránke sme v hodnotenom roku nezaznamenali epidemický výskyt vodou prenosných ochorení. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v meste Košice, sa v priebehu roka 2016 nevyskytli.

K vylepšeniu nepriaznivej situácie s reguláciou vody a v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou došlo v obci Kecerovce v **okrese Košice – okolie**, kedy začiatkom roka 2016 bol uvedený do prevádzky vodovod Kecerovce - časť Kostolany s novým vodným zdrojom. Zdrojom pitnej vody pre tento vodovod je hydrogeologický vrt „Opiná L-3“, ktorý slúži na zásobovanie pitnou vodou aj pre obce Boliarov, Bačkovík a výhľadovo aj pre obec Rankovce. Z dôvodu neuhrádzania faktúr za pitnú vodu zo strany neprispôsobivých občanov bola na žiadosť starostu obce Sady nad Torysou regulácia vody v rómskej osade pri cintoríne v obci Sady nad Torysou. Stav regulácie vody je 2 x denne po 120 minút, a to v ranných hodinách v čase od 7:00 do 9:00, v poobedňajších hodinách v čase od 17:00 do 19:00 hodiny.

Kvalita vody v danej obci bola počas roka v súlade s limitmi uvedenými v NV SR č. 354/2006 Z. z. a v hodnotenom roku sme nezaznamenali epidemický výskyt žiadneho

ochorenia. Väčšie poruchy, ktoré by nepriaznivo a dlhodobo ovplyvnili dodávku a kvalitu pitnej vody v okrese Košice - okolie neboli.

Medzi najdôležitejšie problémy v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou v okrese Košice – okolie patria: zlý technický stav jestvujúcich vodovodov a nedostatok prostriedkov na ich rekonštrukciu, nižší záujem občanov o napojenie sa na existujúce verejné vodovody, pokles spotreby pitnej vody na jedného obyvateľa, nízke percento zásobovanosti obyvateľov z verejného vodovodu, absencia kvalitatívne a kvantitatívne vyhovujúcich zdrojov pitnej vody, nedostatok finančných prostriedkov na vysoko nákladné stavby verejných vodovodov (z dôvodu malého počtu obyvateľov nespĺňajú kritériá na čerpanie finančných prostriedkov z rôznych fondov Európskej únie) a v neposlednom rade aj mimoriadne zlé sociálno-ekonomické podmienky v danom okrese.

Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je podrobnejšie uvedený v "Tabuľke č. 1.1".

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2016 nebola udelená ani jedna výnimka na používanie vody vo verejných vodovodoch, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Medzi hygienicky významný individuálny vodovod v **meste Košice** patrí vodovod pre Zoologickú záhradu Košice - MČ Kavečany. Kvalita pitnej vody v tomto vodovode je stabilná a vyhovujúca vo všetkých ukazovateľoch, účinná dezinfekcia vody sa vykonáva. Na území mesta Košice sa nenachádzajú verejné studne využívané na pitné účely.

V **okrese Košice – okolie** evidujeme 9 verejných studní, a to v obciach: Blažice, Boliarov, Bunetice, Mokrance, Nováčany, Rankovce, Rákoš, Slančík a Vtáčkovce. Iba 3 verejné studne sa využívajú na pitné účely, a to verejná studňa v obci Blažice, Mokrance a Nováčany. V 5 obciach (Boliarov, Bunetice, Rankovce, Rákoš, Vtáčkovce) je naďalej v platnosti zákaz používania zdraviu škodlivej vody na pitné účely, nakoľko aj napriek vykonaným nápravným opatreniam zo strany prevádzkovateľov verejných studní, kvalita vody v týchto studniach aj naďalej nezodpovedá požiadavkám NV SR č. 354/2006 Z. z. V jednom prípade starosta Obce Slančík vyhlásil verejnú studňu pri rodinnom dome č. 23 v obci Slančík za „neverejnú“, nakoľko obyvatelia obce, ktorí sú napojení na túto obecnú studňu sa odmietali podieľať na prevádzkových nákladoch studne s odôvodnením, že oni nepotrebujú pre svoje domácnosti upravenú vodu. Starosta obce s týmito obyvateľmi uzavrel dohodu, v ktorej uviedol, že „voda z tohto zdroja sa nesmie používať ako pitná zo zdravotných dôvodov“. Miestnym rozhlasom informoval obyvateľov obce o týchto skutočnostiach a oznam viditeľne a zreteľne vyvesil v blízkosti vodného zdroja. Presný počet odberateľov vody z verejných studní nie je možné určiť, nakoľko sú verejne prístupné. Kvalita vody vo verejných studniach v okrese je pravidelne monitorovaná. Prevádzkovú kontrolu kvality vody vo verejných studniach si prevádzkovatelia vykonávali v rozsahu minimálneho rozboru v zmysle Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z. Celkovo bolo v roku 2016 odobratých a analyzovaných 9 vzoriek pitnej vody. Z tohto počtu 4 vzorky nevyhoveli požiadavkám nariadenia vlády v mikrobiologických ukazovateľoch (išlo najmä o indikátory fekálneho znečistenia), 4 vzorky nevyhoveli v chemickom ukazovateli dusičnany, v 2 vzorkách bola prekročená limitná hodnota pH a v 1 vzorke železo. Okrem prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody sa vo verejných studniach vykonával aj štátny zdravotný dozor,

ktorý bol zameraný na technický stav vodných zdrojov, úpravu okolia, zdroje znečistenia v prvom ochrannom pásme a kontrolu kvality vody. V roku 2016 bolo v rámci ŠZD odobratých a analyzovaných 7 vzoriek pitnej vody, z toho 4 nevyhoveli požiadavkám nariadenia vlády (po mikrobiologickej stránke nevyhoveli 2 vzorky, v 1 prípade bola prekročená limitná hodnota železa, v 1 vzorke bola prekročená hodnota dusičnanov). Nevyhovujúca kvalita vody bola spôsobovaná predovšetkým svojvoľným odstraňovaním chlórovacích zariadení a následne nedostatočným hygienickým zabezpečením pitnej vody, poškodzovaním zariadenia studne a znečisťovaním okolia studne (najmä v rómskych osadách zo strany obyvateľov rómskeho pôvodu, ktorí odmietajú piť chlоровanú vodu). K vylepšeniu nepriaznivej situácie v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou by malo dôjsť v obci Nováčany, nakoľko koncom roka 2016 bol skolaudovaný vodovod „Šemša - Hodkovce - Nováčany“.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitoring kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch bol v priebehu roka 2016 vykonávaný podľa vopred vypracovaného harmonogramu. V roku 2016 bolo v **meste Košice** v rozsahu kontrolného (minimálneho) monitoringu kvality pitnej vody odobratých 145 vzoriek pitnej vody a v rámci preverovacieho (úplného) monitoringu 17 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (162) bolo 25 vzoriek nevyhovujúcich, čo je 15,43 % závadnosť. Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v 3 prípadoch, a to na sídlisku KVP, Dargovských hrdinov a v MČ Čermel' (t. j. 1,85 % závadnosť). V týchto vzorkách išlo o prekročenie medznej hodnoty ukazovateľa: koliformné baktérie a kultivovateľné mikroorganizmy pri 37°C a v jednom prípade bola prekročená najvyššia medzná hodnota ukazovateľa: Escherichia coli. Z fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo zisťované najmä prekročenie medznej hodnoty ukazovateľa: železo na sídlisku KVP (až 8 x), ojedinele v MČ Západ, Železníky, Staré mesto, Podhradová, Barca, Sever, Krásna nad Hornádom, Juh, Pereš a Šebastovce. Až v 12 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg, 1 x Mn a v jednom prípade bolo zistené prekročenie najvyššej medznej hodnoty ukazovateľa Sb (MČ Šaca). Na sídlisku Ťahanovce a v MČ Vyšné Opátske bola prekročená medzná hodnota ukazovateľa chloroform (prevádzkovateľ vodovodu však nezistil nedostatky v dezinfekcii vody, odobral vzorku vody na laboratórny rozbor, výsledky rozboru nepotvrdili prekročenie medznej hodnoty tohto ukazovateľa). Aj keď vo viacerých prípadoch išlo o zanedbateľné prekročenie limitných hodnôt, prevádzkovateľ vodovodu bol na tieto skutočnosti upozorňovaný. Kontrolné vzorky vody, ktoré odobrali zamestnanci RÚVZ, resp. zamestnanci VVS, a. s., Košice boli v súlade s limitnými hodnotami stanovenými NV SR. Biologické a rádiologické ukazovatele neboli prekročené.

Problémy s kolísavou kvalitou pitnej vody v „Košickom“ skupinovom vodovode sa v roku 2016 vyskytovali hlavne na sídlisku KVP, kde má značný vplyv na kvalitu dodávanej pitnej vody staré potrubie, a s tým súvisiaci nárast obsahu železa v dopravovanej vode, ako aj zaznamenaný nižší odber vody. Až v 8 vzorkách (z 12 odobratých) bola prekročená limitná hodnota ukazovateľa železo, ktorá sa pohybovala v rozpätí od 0,098 mg/l do 0,48 mg/l. RÚVZ so sídlom v Košiciach zaslal prevádzkovateľovi vodovodu výzvu na podanie vyjadrenia k zhoršenej kvalite pitnej vody na sídlisku KVP v Košiciach, s tým, že je potrebné zistiť príčinu a z hľadiska ochrany zdravia spotrebiteľov je potrebné navrhnuť také opatrenia, ktoré by zabezpečili, aby dodávaná voda vyhovela zdravotno-hygienickým kritériám kladeným na kvalitu pitnej vody. Prevádzkovateľ sa však bránil a uviedol, že v prevádzkovej kontrole kvality pitnej vody nezaznamenal zvýšené množstvo železa. Podľa neho pravdepodobnou príčinou zhoršenia kvality vody v ukazovateli železo je nízka rýchlosť prúdenia vody vo vodovodných potrubíach a vnútorných rozvodoch, ktorá je ovplyvnená

odberom vody u zákazníka. No aj napriek tomu prijal opatrenia a zabezpečil častejšie preplachovanie vodovodného potrubia. Zároveň doložil harmonogram odkaľovania a preplachovania vodovodného potrubia na sídlisku KVP v Košiciach. Účinnosť vykonaných opatrení bude dokladovať predložením výsledkov laboratórnych rozborov vzoriek vody, a to aktuálne v nadväznosti na vykonané opatrenia v tomto spotrebisku v roku 2017.

Oproti predchádzajúcemu roku sa kvalita pitnej vody v „Košickom“ skupinovom vodovode mierne zlepšila (z 16,56 % na 15,43 %). Vo viacerých prípadoch išlo o zanedbateľné prekročenie medzných hodnôt, preto je možné konštatovať, že dodávka a kvalita pitnej vody v „Košickom“ skupinovom vodovode je stabilná a zdravotne bezpečná.

V **okrese Košice - okolie** bolo v rozsahu kontrolného monitoringu odobratých 144 vzoriek a v rámci preverovacieho monitoringu 55 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek (199) bolo 60 vzoriek nevyhovujúcich (t. j. 30,15 % závadnosť). V mikrobiologických a biologických ukazovateľoch bola zistená závadnosť v 27 vzorkách (t. j. 13,57 %), z fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo prekročenie limitných hodnôt zistené v 36 vzorkách (t. j. 18,09 % závadnosť). Išlo iba o jednorazové a mierne prekročenie zdravotne nevýznamných medzných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov: koliformné baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C a pri 37°C vo verejných vodovodoch v obciach: Rešica, Družstevná pri Hornáde, Slanec, Sokol, Včeláre, Kalša, Zádiel, Vtáčkovce, Vajkovce, Háj, Vyšná Kamenica, Čakanovce, Žarnov). Indikátory fekálneho znečistenia boli viackrát zistené vo verejnom vodovode v obci Hačava a Hýľov. Prevádzkovateľ vodovodu preveril koncentráciu voľného chlóru v uvedených obciach, skontroloval dávkovacie čerpadlá, avšak kontrolou nezistil nedostatky na chlórovacím zariadení a kontrolný odber vyhovел požiadavkám NV SR. Z fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo v 27 prípadoch prekročené železo (1 x vo verejnom vodovode v obci: Chorváty, Turnianska Nová Ves, Čečejevce, Nová Polhora, Slanské Nové Mesto, Nižná Kamenica a Hýľov, 2 x vo vodovode v obci: Mudrovce, Slanec, 3 x vo vodovode v obci Vyšná Kamenica a 5 x vo verejnom vodovode v obci Čakanovce). Mangán bol prekročený 7x, a to vo verejnom vodovode v obci Slanské Nové Mesto, Vajkovce a v skupinovom vodovode v obci Vyšná Myšľa - Bohdanovce. Absorbancia bola prekročená v 4 prípadoch (Mudrovce, Vyšná Kamenica, 2 x v obci Čakanovce), dusitany (1 x v obci Slanec), dusičnany (1 x v obci Háj). V 23 vzorkách nebola dodržaná stanovená odporúčaná hodnota ukazovateľov: Ca, Mg, Ca+Mg, v 3 vzorkách nasýtenie vody kyslíkom (Slanské Nové Mesto, Gyňov, Bočiar), a v 4 prípadoch bola prekročená najvyššia medzná hodnota ukazovateľa arzén (Boliarov, Bidovce, Ruskov, Kecerovce). Kontrolné odbery a rozbor vzorky vôd však vo viacerých prípadoch nepotvrdili výsledky prvotného rozboru (v obci Bidovce, Ruskov, Kecerovce nebol arzén prekročený). V obci Boliarov bola však aj v kontrolnej vzorke vody prekročená najvyššia medzná hodnota ukazovateľa arzén, preto bol prevádzkovateľ vodovodu, t. j. W - Control, s. r. o., Partizánska 687/88, 058 01 Poprad vyzvaný, aby podal k predmetu veci svoje stanovisko. Prevádzkovateľ navrhol vykonať monitoring kvality pitnej vody v tomto skupinovom vodovode v ukazovateľa arzén po dobu 4 mesiacov a následne podľa laboratórnych výsledkov zväzi účinnú technológiu úpravy pitnej vody.

Viaceré odobraté vzorky z verejného vodovodu v obci Čakanovce neboli v súlade s limitmi uvedenými v NV SR v ukazovateľoch: železo a hliník. Hodnota ukazovateľa železo sa pohybovala v rozpätí od 0,024 mg/l do 0,65 mg/l a hliník v rozpätí od 0,16 mg/l do 2,06 mg/l. Aj v tomto prípade bol prevádzkovateľ (AQUASPIŠ spol. s r. o., Spišská Nová Ves) vyzvaný, aby navrhol opatrenia na zlepšenie kvality pitnej vody. Prevádzkovateľ v liste uviedol, že zvýšené množstvo železa a hliníka v k. ú. obce Čakanovce pochádza z geologického podložia, ktoré nevie ovplyvniť. Úprava vody v týchto ukazovateľoch by bola pre obec finančne náročná z dôvodu výstavby novej úpravne vody (investovať do verejného vodovodu môže iba vlastník vodovodu). Navrhuje odobrať vzorky vody zo všetkých

využívaných vodárenských zdrojov, vodojemu a z vodovodnej siete a následne zvolať jednanie za účasti majiteľa vodovodu a hydrogeológa, ktorý určí ďalší postup. Zároveň navrhol, aby RÚVZ nariadil obci zvýšené sledovanie kvality vody v ukazovateľoch: železo a hliník. Odpoveď prevádzkovateľa bola však iba konštatovanie danej skutočnosti a nie výkon nápravných opatrení na zlepšenie kvality pitnej vody vo verejnom vodovode v obci Čakanovce. Tvrdenie, že zvýšené množstvo železa a hliníka v k. ú. obce Čakanovce je z geologického podložja, nebolo odborne podložené a navyše nariadiť zvýšený počet rozborov na prekročené ukazovatele by nič nevyriešilo. Z uvedeného dôvodu RÚVZ odporučil prevádzkovateľovi zvolať komisionálne rokovanie za účasti vlastníka vodovodu, na ktorom bude doložený hydrogeologický prieskum, resp. iný relevantný dôkaz, že zvýšené množstvo železa a hliníka v k. ú. obce Čakanovce pochádza z geologického podložja a určil termín prijatých nápravných opatrení na odstránenie nedostatkov zistených v kvalite vody vo verejnom vodovode v obci Čakanovce.

Z dôvodu sprísnenia limitnej hodnoty rádiologického ukazovateľa: celková objemová aktivita alfa boli v roku 2016 zisťované prekročovania indikačnej hodnoty $0,1 \text{ Bq.l}^{-1}$ vo vodovode spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice (vo vodovode v obci Bočiar), vo verejnom vodovode v obci Trstené pri Hornáde, Skároš, Ruskov a Gyňov. Opakované prekročenie indikačnej hodnoty rádiologického ukazovateľa: celková objemová aktivita alfa bolo zistené iba vo vodovode spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice, a to konkrétne vo vodovode v obci Bočiar. Vo verejnom vodovode v obci Hýľov výsledky laboratórných rozborov vzoriek pitných vôd poukazovali na kolísavú kvalitu pitnej vody v rádiologickom ukazovateli: objemová aktivita ^{222}Rn (hodnoty prekročovali indikačnú hodnotu 100 Bq.l^{-1}). Na základe vyššie uvedeného zamestnanci RÚVZ so sídlom v Košiciach zaslali v decembri 2016 listom prevádzkovateľovi vodovodu Bočiar (U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice) a prevádzkovateľovi verejného vodovodu v obci Hýľov (W - Control, s. r. o., Partizánska 687/88, 058 01 Poprad) výzvu na podanie vyjadrenia, aké opatrenia vykonajú aby došlo k eliminácii zisteného stavu. Jednotliví prevádzkovatelia sa vyjadrili, že v súlade s ustanovením § 2 písmena f) citovaného NV SR zabezpečia optimalizáciu radiačnej ochrany, stanovujú aktivity ďalších rádionuklidov a v nasledujúcich troch rokoch vykonajú opakované odbery a následné stanovenia tak, aby odbery vzoriek zahŕňali štyri rôzne štvrťroky. Následne podľa laboratórných výsledkov zväžia možnosť vyradenia vodného zdroja zo zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, resp. účinnú technológiu úpravy pitnej vody. Po ukončení optimalizácie rizikových vodných zdrojov pitnej vody (po skončení 3 - ročného sledovania) pracovníci odboru Hygieny životného prostredia a zdravia v spolupráci s odborom Ochrany zdravia pred žiarením vyhodnotia riziko vplyvu na zdravie a v záujme ochrany zdravia spotrebiteľov nariaďujú prevádzkovateľom vykonať nápravné opatrenia.

Oproti roku 2015 sa kvalita pitnej vody vo vodovodoch v okrese Košice - okolie zhoršila (z 26,60 % na 30,15 %). Tu je však potrebné zdôrazniť, že vo viacerých prípadoch išlo iba o veľmi nízke prekročenie medznej a odporúčanej hodnoty. Aj napriek tomu, že prevádzkovatelia a vlastníci vodovodov vykonávali opatrenia na zlepšenie kvality vody a kontrolné vzorky vody boli v súlade s limitnými hodnotami, vykonané opatrenia boli účinné iba krátkodobo a nedostatky sa opakovali. Ide o vodovody, ktoré boli vybudované v akcii „Z“ a technický stav vodohospodárskych objektov a rozvodnej vodovodnej siete nezodpovedá v celom rozsahu požiadavkám kladeným na tento druh prevádzky. Ide o malé obce, ktoré nemajú dostatok finančných prostriedkov na ich rekonštrukciu. Navyše vyššie percento závadnosti ovplyvnilo vyhodnotenie vzoriek informačným systémom pre pitnú vodu. Informačný systém vyhodnotil vzorky pitnej vody v ukazovateli mangán ako "nevyhovujúce" vo vodovodoch: Vajkovce, Slanské Nové Mesto a skupinovom vodovode Vyšná Myšľa - Bohdanovce. V týchto vodovodoch bolo hydrogeologickým prieskumom preukázané, že

prekročenie medznej hodnoty mangánu spôsobuje geologické podložie, hodnota neprekračuje limit 0,2 mg/l a zvýšené množstvo mangánu neovplyvňuje senzorické vlastnosti pitnej vody.

Štátny zdravotný dozor (ŠZD) bol v priebehu roka cielene zameraný na kontrolu kvality vody vo vodovodoch s kolísavou kvalitou, ďalej na úpravu vody a na prešetrovanie podnetov zo strany spotrebiteľov. V **meste Košice** nebol v roku 2016 potrebný zvýšený štátny zdravotný dozor nad kvalitou pitnej vody. V rámci výkonu ŠZD bolo v meste Košice odobratých 49 vzoriek pitnej vody, z ktorých bolo 7 nevyhovujúcich, čo je 14,29 % závadnosť. Mikrobiologické a biologické ukazovatele nevyhoveli požiadavkám NV SR v jednej vzorke (t. j. 2,04 % závadnosť), vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch nevyhovelo 6 vzoriek (t. j. 12,24 % závadnosť). Išlo o ukazovatele železo a antimón. Vo všetkých prípadoch išlo iba o mierne prekročenie limitných hodnôt. Kvalita pitnej vody bola aj naďalej monitorovaná v tých mestských častiach, do ktorých je dodávaná upravovaná voda - Terasa, sídlisko KVP a MČ Šaca. V týchto MČ bolo odobratých 37 vzoriek pitných vôd na cieleň rozbor v ukazovateľoch: arzén a antimón. Zaznamenali sme 4 podnety, týkajúce sa kvality a dodávky pitnej vody z „Košického skupinového vodovodu“:

1) V mesiaci január 2016 sme riešili podnet na dodávku pitnej vody na Zvolenskej ulici č. 9 v Košiciach. Zamestnanci RÚVZ so sídlom v Košiciach vykonali šetrenie, pričom bolo zistené a konštatované, že na rozvode prívodu pitnej vody na ulici Zvolenská bola porucha, ktorú prenajímateľ rodinných domov nechce odstrániť. Vodu reguluje a dodáva iba ráno a v popoludňajších hodinách. V čase šetrenia voda tiekla v dostatočnom množstve, vizuálne neboli zistené zmeny senzorických vlastností pitnej vody, voda tiekla čistá, bez zákalu. Ďalej bolo zistené, že nájomné domy nie sú napojené na verejné rozvody vodovodu, ale na neverejný (súkromný, resp. podnikový) vodovod Bane Bankov (bývalý Košický magnezit). Predmetný vodovod na Zvolenskej ulici v Košiciach je v zmysle platnej legislatívy iba vodovodnou prípojkou k verejnemu vodovodu. Navyše zástupca spoločnosti MEOPTIS, s.r.o., Stará spišská cesta 37, 040 01 Košice, ktorá dodáva pitnú vodu do rodinných domov na Zvolenskej ulici zabezpečuje prívod vody pre svojich odberateľov po vodovodnej sieti, ktorá je veľmi stará, opotrebovaná a veľmi poruchová, s obrovskými stratami vody. Najvhodnejším riešením danej situácie by bolo vybudovanie novej vodovodnej siete, vrátane všetkých inžinierskych sietí v danej lokalite. Objem potrebných finančných prostriedkov na nové vybudovanie inžinierskych sietí však nie je možné zabezpečiť bez komplexnejšieho riešenia všetkých objektov na Zvolenskej ulici, vrátane nevyhnutných opráv, resp. rekonštrukcií chátrajúcich rodinných domov.

2.) V mesiaci apríl 2016 sme obdržali podnet na kvalitu pitnej vody v „Košickom“ skupinovom vodovode a dotaz na vyšetrenie vzorky vody na parazity. V liste sa uvádzalo, že na Južnej triede v Košiciach tiekla silne znečistená voda a aj napriek odpusteniu 1 m³ vody obyvatelia utrpeli ujmu, vodárne pravdepodobne kontaminovali vodu fekáliami počas opráv vodovodného radu. Prevádzkovateľ uviedol, že v danej mestskej časti bola väčšia porucha, ktorú odstránili a vodovod je znovu v prevádzke. Aj napriek tomu, že vzorka vody odobratá z bytového domu na Južnej triede 32 v Košiciach vyhovela požiadavkám NV SR, je možné v danom prípade predpokladať, že vplyvom porúch, odstávok vody, odkaľovania, zmien tlaku vody a pod., mohlo dôjsť k problémom s kvalitou vody, najmä k zmene senzorických ukazovateľov kvality vody.

3) V mesiaci júl 2016 sme obdržali podnet na prešetrovanie postupu konania dodávateľa pitnej vody Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s., Košice, vo veci prerušenia dodávky pitnej vody na Jiskrovej ulici č. 13 v Košiciach. K odstaveniu dodávky došlo z dôvodu poruchy - úniku vody na vodovodnej prípojke. Vodárenská spoločnosť konštatovala, že predmetnú vodovodnú prípojkou nemá vo vlastníctve a teda z uvedeného dôvodu môže vykonať opravu iba na základe objednávky. Túto službu sťažovateľovi ponúkla.

Všetky tieto 3 podnety boli prešetrené a uzatvorené z hľadiska našich kompetencií ako neopodstatnené. Vzorky vody odobraté z predmetných ulíc vyhoveli zdravotno-hygienickým kritériám kladeným na kvalitu pitnej vody. Spotrebiteľia boli upozornení, že riešenie problému regulácie dodávky pitnej vody v nadväznosti na technický stav rozvodného vodovodného systému, rekoštrukcia vodovodu, výmena vodovodného potrubia, odkalovanie potrubia. nespadá do kompetencie RÚVZ a prípadné ďalšie dotazy sme odporučili riešiť so zástupcami prevádzkovateľa vodovodu, t. j. VVS, a. s., Košice.

4) V mesiaci august a september 2016 vykonali zamestnanci RÚVZ so sídlom v Košiciach prešetrovanie kvality pitnej vody v „Košickom skupinovom vodovode“ na ulici Československého odboja v Košiciach. Z dôvodu vylúčenia možného vplyvu domáceho rozvodného systému na kvalitu dodávanej pitnej vody bolo potrebné pre objektivizáciu zhoršenej kvality vody odobrať vzorku pitnej vody aj vo vodárenskom objekte, preto bola potrebná súčinnosť aj prevádzkovateľa. Laboratórne výsledky vzoriek vôd potvrdili zvýšenú hodnotu železa (hydrant - 0,23 mg/l, rodinný dom sťažovateľa - 0,77 mg/l a 0,50 mg/l). Podnet bol uzatvorený ako opodstatnený aj vzhľadom k tomu, že sme za posledné roky v danej lokalite zaznamenali viac sťažností na kvalitu pitnej vody. Prevádzkovateľ vodovodu bol vyzvaný, aby zistil príčinu zhoršenej kvality pitnej vody a z hľadiska ochrany zdravia spotrebiteľov navrhol také opatrenia, aby došlo k eliminácii železa v rozvodnej vodovodnej sieti a kvalita dodávanej pitnej vody v záujmovej lokalite vyhovovala príslušným legislatívnym predpisom v plnom rozsahu. Prevádzkovateľ sa vyjadril, že v danej lokalite síce zaznamenáva sťažnosti na senzorickú kvalitu pitnej vody, ale z ich strany boli vykonané dostatočné opatrenia na zlepšenie kvality vody v danej lokalite. Hlavným problémom je nízka rýchlosť prúdenia vody vo vodovodnom potrubí, ktoré bolo projektované na vyššie spotreby u konečného zákazníka. Dodal, že bude venovať zvýšenú pozornosť na kvalitu pitnej vody na ulici Československého odboja v Košiciach. Skutočnosti uvedené v liste VVS, a. s., Košice sme zobrali na vedomie, avšak vzhľadom k tomu, že navrhované opatrenia neboli bližšie špecifikované, bol prevádzkovateľ koncom roka 2016 opakovane vyzvaný, aby pre účely ďalšieho výkonu štátneho zdravotného dozoru konkretizoval, aké opatrenia z hľadiska ochrany zdravia spotrebiteľov navrhne, aby dodávaná voda vyhovela zdravotno-hygienickým kritériám kladeným na kvalitu pitnej vody, doložil harmonogram plánovaných opatrení a dokladoval účinnosť vykonaných opatrení predložením výsledkov laboratórnych rozborov vzoriek vody, odobratých na ulici Československého odboja v Košiciach, v rozsahu cieleného rozboru v ukazovateli železo, a to aktuálne v nadväznosti na vykonané nápravné opatrenia v tomto spotrebisku.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo v **okrese Košice – okolie** odobratých 38 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, z ktorých 11 nevyhovelo kritériám NV SR (t. j. 28,95 % závadnosť). Nevyhovujúca kvalita vody v mikrobiologických ukazovateľoch bola zistená v 3 vzorkách (Slanec a 2 x Hačava), 6 vzoriek nevyhovelo vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (železo - 2 x Bukovec, Mudrovce., hliník - Čakanovce., arzén - Ruskov, Boliarov) a 2 vzorky nevyhoveli v rádiologických ukazovateľoch: celková objemová aktivita alfa (Trstené pri Hornáde, Bočiar).

Prekračovania limitných hodnôt boli sporadicky zisťované vo viacerých vodovodoch, či už v správe VVS, a. s., Košice, obcí, resp. inej organizácie. Zamestnanci RÚVZ v spolupráci s prevádzkovateľmi verejných vodovodov pravidelne získavali aktuálne informácie o vývoji v zásobovaní pitnou vodou v meste Košice a okrese Košice - okolie, s ohľadom na reálne riziká a možnosti ohrozenia zdravia obyvateľstva. Prípadné významné rozdiely v zistených hodnotách jednotlivých ukazovateľov pri prevádzkovej kontrole kvality vody, monitoringu kvality pitnej vody, resp. pri štátnom zdravotnom dozore, boli prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi verejných vodovodov. Títo následne vykonávali kontrolu účinnosti dezinfekcie, preplach vodovodného potrubia, resp. overovali účinnosť technológie

úpravy pitnej vody. Nakoľko ukazovatele kvality pitnej vody neprekračovali z hľadiska ochrany verejného zdravia významne limitné hodnoty, nebol v roku 2016 vydaný orgánom verejného zdravotníctva v okrese Košice - okolie zákaz využívania vody na pitné účely, resp. neboli nariadené opatrenia. Aj napriek nepriaznivej situácii v zásobovaní obyvateľov tohto okresu pitnou vodou neboli v hodnotenom roku evidované epidémie, kde by faktorom prenosu bola pitná voda. V dôsledku nevyhovujúcej kvality pitnej vody vo verejných vodovodoch neboli riešené žiadne infekčné alebo neinfekčné ochorenia u spotrebiteľov.

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu a ŠZD a percento závadnosti sú podrobnejšie uvedené v "Tabuľke č. 1.2" a "Tabuľke č. 1.3".

Okrem toho zamestnanci oddelenia hygieny pitnej vody odobrali ďalších 201 vzoriek pitnej vody určenej na hromadné zásobovanie obyvateľstva v rámci platených služieb.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Na rok 2016 bol odsúhlasený "Program prevádzkovej kontroly kvality vody" pre verejný vodovod mesta Košice a verejné vodovody v okrese Košice - okolie, ktorých prevádzkovateľom je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Závod Košice, ďalej pre verejný vodovod Kalša a skupinový vodovod U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice. Program prevádzkovej kontroly kvality vody vychádza z požiadaviek Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, v znení neskorších predpisov. Navyše si prevádzkovatelia vodovodov vykonávajú prevádzkovú kontrolu surovej a upravenej vody v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 636/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch. Takto sledovaná kvalita pitnej vody v spotrebiskách a surovej vody je v Košickom skupinovom vodovode a vo verejných vodovodoch v okrese Košice - okolie, ktorých prevádzkovateľom je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Závod Košice. Ďalej je to vo vodovode Kalša, skupinovom vodovode U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice, skupinovom vodovode Bidovce - Ďurkov – Ďurďošík – Ruskov - Trst'any, skupinovom vodovode Kechnec – Seňa - Milhošť a surová voda je dostatočne sledovaná aj vo vodovodoch, ktorých prevádzkovateľom je AQUASPIŠ spol. s r. o., Spišská Nová Ves. VVS, a. s., Závod Košice si nad rámec stanoveného rozsahu vykonáva analýzu vzoriek pitnej vody v ukazovateli As a Sb v tých mestských častiach, do ktorých je dodávaná upravovaná pitná voda. V povrchových vodárenských zdrojoch si nad rámec stanoveného rozsahu sledujú kvalitu vody v ukazovateli TOC.

Navrhovaný rozsah a početnosť prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody z rozvodnej siete v týchto verejných vodovodoch bol na rok 2016 vypracovaný v súlade s požiadavkami Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z., a preto neboli dané k nemu pripomienky. Prevádzkovateľovi verejného vodovodu Kalša a skupinového vodovodu U. S. Steel Košice, s.r.o., Košice bolo odporúčané meniť miesta odberu každý rok tak, aby viac ako 50 % miest nebolo trvalými miestami odberu.

Výsledky laboratórnych analýz sú predkladané na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach. Prípadné prekročovanie limitných hodnôt je prerokované s jednotlivými prevádzkovateľmi verejných vodovodov.

Po zhodnotení prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody za rok 2015 neboli v roku 2016 dané sankcie za jej nedodržanie.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2016 neboli hlásené žiadne infekčné a neinfekčné vodou prenosné ochorenia, nebol zaznamenaný ani výskyt methemoglobinémie dojčiat.

2. Voda na kúpanie

Kvalita vody v prírodných i umelých kúpaliskách a vo vodných nádržiach určených na kúpanie (VUK), bola kontrolovaná podľa požiadaviek právnych predpisov a pokynov zaslaných z ÚVZ SR na začiatku kúpaciej sezóny (KS). Výsledky laboratórnych analýz boli priebežne vkladané do Informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie (ďalej IS Vody na kúpanie). Aktuálne informácie o kvalite vody boli počas KS v týždenných intervaloch poskytované ÚVZ SR. Zároveň boli uverejnené na webovej stránke nášho úradu a v prípade požiadavky poskytované médiám. V roku 2016 neboli na RÚVZ so sídlom v Košiciach (ďalej len RÚVZ Košice) hlásené žiadne ochorenia spojené s kúpaním.

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

VUK bez prírodného kúpaliska:

Odber vzoriek vôd z VUK Ružín bol vykonávaný v súlade s vypracovaným programom monitorovania. Prvé vzorky boli odobraté dňa 31. 05. 2016, posledné 06. 09. 2016. Celkovo bolo počas KS odobratých 8 vzoriek vôd z jedného odberného miesta „Pri môle“. Vo všetkých analyzovaných vzorkách boli zistené hodnoty v ukazovateľoch *Escherichia coli* a Črevné enterokoky nižšie ako medzná hodnota (ďalej len MH) stanovená vo vyhláske MZ SR č. 309/2012 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie, v znení neskorších predpisov (ďalej len č. 309/2012 Z. z.). Nad rámec uvedenej vyhlášky boli v zmysle pokynov na zabezpečenie KS 2016 vo vzorkách vôd odobratých pred začatím KS (31. 05. 2016) a 1x počas KS (23. 08. 2016) analyzované aj chemické ukazovatele: celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. MH týchto ukazovateľov nie sú stanovené príslušnou vyhláškou. Po vložení do IS Vody na kúpanie boli zistené hodnoty ukazovateľov porovnané s MH, ktoré sú v ňom zadefinované. V jednej vzorke vody, odobratej dňa 31. 05. 2016, bola v ukazovateli celkový fosfor zistená vyššia hodnota (0,08 mg/l) ako MH v IS Vody na kúpanie (0,05 mg/l). Z týchto dôvodov je v tabuľkách jedna vzorka vyhodnotená ako vzorka s prekročenou MH. Následne je percento nevyhovujúcich vzoriek 12,5.

Rovnako bola monitorovaná kvalita vody aj vo VUK „Pod Bukovcom“. Celkovo bolo počas kúpaciej sezóny odobratých 8 vzoriek vôd z jedného odberného miesta označeného ako „Pláž pravá strana“. Kvalita vody v ukazovateľoch *Escherichia coli* a Črevné enterokoky vyhovovala požiadavkám vyhlášky č. 309/2012 Z. z. vo všetkých skúšaných vzorkách. Nad rámec uvedenej vyhlášky boli v zmysle pokynov na zabezpečenie KS 2016 v odobratých vzorkách pred začatím sezóny (31. 05. 2016) a 1x počas sezóny (23. 08. 2016) analyzované aj ukazovatele celkový fosfor, celkový dusík, celkový organický uhlík, nasýtenie vody kyslíkom, reakcia vody a farba. Rovnako ako v prípade VUK Ružín bola v jednej vzorke vody, odobratej dňa 31. 05. 2016, zistená v ukazovateli celkový fosfor vyššia hodnota (0,06 mg/l) ako stanovená MH v IS Vody na kúpanie. Percento nevyhovujúcich vzoriek je tak 12,5.

Prírodné kúpalisko Jazero:

Plážové kúpalisko Jazero nebolo v KS 2016 prevádzkované ako prírodné kúpalisko. Správca kúpaliska - MČ Košice Nad Jazerom zabezpečoval údržbu areálu kúpaliska, ale nevyberal vstupné a nezabezpečoval dozor nad kúpajúcimi sa návštevníkmi. Mesto Košice, ktoré je vlastníkom štrkoviska, zabezpečovalo v spolupráci so Sdružením flos aque, Brno

ďalšie opatrenia zamerané na zlepšenie kvality vody v ukazovateli cyanobaktérie (2x aplikácia chemických prípravkov PAX – LR a 1x aplikácia PROFI baktérií). Počas KS vykonávali zamestnanci RÚVZ Košice odbery vzoriek vody z viacerých odberných miest, do IS Vody na kúpanie však boli zadané len výsledky analýz z dvoch dlhodobu monitorovaných odberných miest („Pláž“ a „KVL Trixen“). Ostatné vzorky vody, odoberané z rôznych odberných miest, boli považované za „ďalšie vzorky“ potrebné na monitorovanie cyanobaktérií a preto výsledky do IS Vody na kúpanie vložené neboli. Kúpanie ani prevádzka vodnolyžiarskeho vleku neboli počas KS zakázané. Vo vzorkách vôd odobratých po prvej aplikácii chemických prípravkov (27. 06. 2016) bola zistená prítomnosť cyanobaktérií v hodnotách nad 20 000 buniek/ml vody. Keďže ani po dvoch týždňoch od prvej aplikácie neklesli hodnoty cyanobaktérií pod 20 000 buniek/ml vody bolo dňa 12. 07. 2016 vydané RÚVZ Košice odporúčanie nekúpať sa pre citlivú časť populácie t.j. deti, alergikov a osoby s oslabeným imunitným systémom. Výsledky analýz vzoriek vody odobratých dňa 19. 07. 2016 preukázali počty cyanobaktérií na úrovni 20 000 buniek/ml vody na oboch stálych odberných miestach, preto bolo listom zo dňa 20. 07. 2016 MČ Nad jazerom oznámené, že voda je vhodná na kúpanie bez akýchkoľvek obmedzení. MH v ukazovateli cyanobaktérie (100 000 buniek/ml vody) počas celej KS prekročená nebola.

Pracovníci RÚVZ Košice odobrali z Jazera celkovo 63 vzoriek vôd, z toho počtu 25 z dvoch stálych odberných miest. Všetky vzorky zadané do IS Vody na kúpanie boli hodnotené ako nevyhovujúce z dôvodu prekročenia MH v ukazovateľoch: 25x priehľadnosť vody, 5x chloropyl a.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

Rozhodnutím rozhodnutia RÚVZ Košice bolo v prevádzke 26 zariadení (v roku 2016 bol definitívne odstavený z prevádzky hydromasážny bazén vo Fit klube TRIKEN na Vodnej ulici v Košiciach). Do prevádzky bolo po zmene prevádzkovateľa opäť uvedené wellness centrum s plaveckým a vírivým bazénom v ubytovacom zariadení Penzión Sivec v Košickej Belej, ďalej po niekoľkoročnej odstavke neplavecký bazén v Špecializovanom zariadení a Zariadení pre seniorov ARCUS na Skladnej v Košiciach a nové wellness centrum s dvoma hydromasážnymi bazénmi v Hoteli Slamený dom v Malej Ide. Záväzné stanovisko vydal RÚVZ Košice ku kolaudácii stavby wellness centra s hydromasážnym bazénom v zariadení Wellness hotel Zelený dvor v Košiciach.

Celkovo bolo z 38-tich umelých bazénov s celoročnou prevádzkou odobratých v rámci prevádzkovej kontroly kvality vody 433 vzoriek bazénovej vody (313 zamestnancami RÚVZ Košice a 120 inými akreditovanými laboratóriami), z ktorých všetkým skúšaným ukazovateľom nevyhovelo 113 vzoriek t. j. 26,10 %. Vyšetrených bolo spolu 5442 ukazovateľov, prekročenie MH bolo zistené 156x (25x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 7x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x *Staphylococcus aureus*, 1x *E.coli*, 34x CHSK_{Mn} , 27x voľný chlór, 20x viazaný chlór, 41x pH).

Podrobnejšie hodnotenie kvality na umelých kúpaliskách s celoročnou prevádzkou:

- Z bazénov v MKP v Košiciach bolo odobratých 48 vzoriek vôd, z ktorých 10 t. j. 20,83 % nevyhovelo požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej len vyhl. č. 308/2012 Z. z.). MH ukazovateľa kvality vody bola prekročená 3x v ukazovateli CHSK_{Mn} , 8x pH a 4x voľný chlór.

- Z bazéna v Penzióne Barca bolo odobratých 11 vzoriek vôd, 3 z nich t. j. 27,27 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. č. 308/2012 Z. z. MH bola prekročená 1x v ukazovateli kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x pH, 1x CHSK_{Mn} .
- Z bazéna v Hoteli Bankov bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 1, t. j. 8,33 %, nevyhovela požiadavkám vyhl. 308/2012 Z. z. v ukazovateľoch: 1x *Staphylococcus aureus*, 1x pH.
- Z bazéna v SRC na Milosrdenstva v Košiciach bolo odobratých 10 vzoriek vôd, z ktorých 1 t. j. 10,00 % nevyhovela požiadavkám vyhl. č. 308/2012 Z. z. MH bola prekročená v ukazovateli pH.
- Z RZ Zlatá Idka bolo odobratých 22 vzoriek vôd, z ktorých 2 t. j. 9,09 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 2x pH, 1x viazaný chlór.
- V zariadení Rímsky dom S.P.Q.R. v Košiciach bolo odobratých 24 vzoriek vôd, z ktorých 5 t. j. 20,83 % nevyhovelo v ukazovateľoch 1x pH, 4x voľný chlór.
- Z wellness v Hoteli Yasmin bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 1 t. j. 8,33 % nevyhovela v ukazovateľoch: 1x voľný chlór
- Z wellness v Hoteli DoubleTree by Hilton bolo odobratých 13 vzoriek vôd, z nich 7 t. j. 53,85 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x pH, 2x viazaný chlór, 5x CHSK_{Mn} .
- Z wellness v Hoteli Bristol bolo odobratých 9 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 22,22 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x voľný chlór, 1x CHSK_{Mn} .
- Z wellness v Rekreačnom zariadení Jahodná bolo v hodnotenom roku odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 3 nevyhoveli v ukazovateľoch: 1x pH, 2x voľný chlór, 2x viazaný chlór. Za porušenie povinnosti vykonávať prevádzkovú kontrolu kvality vody v bazénoch v roku 2015 bola prevádzkovateľovi zariadenia v roku 2016 uložená pokuta 1000 Eur.
- Z wellness v Hoteli Ambassador bolo z hydromasážneho bazéna odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 16,67 % nevyhovelo v ukazovateľoch 1x viazaný chlór, 1x CHSK_{Mn} .
- Z wellness v Penzióne Hradbová bolo odobratých 13 vzoriek vôd, z nich 8 t. j. 61,54 % nevyhovelo kritériám vyhl. 308/2012 Z. z. v ukazovateľoch: 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 3x viazaný chlór, 1x pH a 6x CHSK_{Mn} .
- Z Relax centra pri Penzióne Lesanka v Košickej Belej bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z nich 7 t. j. 30,43 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v ukazovateľoch: 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x CHSK_{Mn} .
- Z wellness FORMA CLUB v Košiciach bolo odobratých 20 vzoriek vôd, z nich 11 t. j. 55,00 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z.z. v týchto ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 3x viazaný chlór, 8x pH, 3x voľný chlór.
- Z indických ájurvédskejších kúpeľov v Hoteli Golden Royal Košice bolo odobratých 28 vzoriek vôd, z nich 10 t. j. 35,71 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z. z. v ukazovateľoch: 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36^{\circ}\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x voľný chlór, 7x pH.
- Z City wellness na Krivej v Košiciach bolo odobratých 11 vzoriek vôd, v ktorých nebolo zistené prekročenie MH stanovených ukazovateľov kvality bazénovej vody.
- Z wellness v Kúpeľoch Štós bolo odobratých 23 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 8,7 % nevyhovelo požiadavkám vyhl. 308/2012 Z. z. v ukazovateľoch 1x CHSK_{Mn} , 1x pH.
- Z wellness 3PLE v OC OPTIMA v Košiciach bolo odobratých 16 vzoriek vôd, z nich 11 t. j. 68,75 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 3x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x *E.coli*, 3x voľný chlór, 5x viazaný chlór, 2x pH, 4x CHSK_{Mn} .

- Z wellness Women's World – Wellness SPA na Štefánikovej v Košiciach bolo odobratých 12 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 16,67 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$.
- Z wellness v Drienoveckých kúpeľoch bolo odobratých 25 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 8,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x CHSK_{Mn} .
- Z wellness v Športovom areáli Kechnec bolo odobratých 20 vzoriek vôd, z nich 2 t. j. 10,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch 2x pH a 1x viazaný chlór.
- Z bazénu v administratívnom objekte ÚVV a ÚVTOS na Floriánskej v Košiciach bolo odobratých 10 vzoriek vôd, z nich 5 t. j. 50,00 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 4x voľný chlór.
- Z Relaxcentra ZEN beauty spa v Ždani bolo odobratých 11 vzoriek vôd, z nich 6 t. j. 54,55 % nevyhovelo v ukazovateľoch 4x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$, 2x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x viazaný chlór, 1x pH a 1x CHSK_{Mn} .
- Z relaxačného centra v Hoteli Slamený dom v Malej Ide bolo odobratých 14 vzoriek vôd, z nich 3 t. j. 21,43 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x pH a 3x CHSK_{Mn} .
- Z bazénu v zariadení sociálnych služieb ARCUS – ŠZ a ZpS na Skladnej ulici v Košiciach bolo odobratých 7 vzoriek vôd, z nich 3 t. j. 42,86 % nevyhovelo v ukazovateľoch 1x viazaný chlór, 2x voľný chlór.
- Z relaxačného centra v Hoteli Sivec v Košickej Belej bolo odobratých 15 vzoriek vôd, z nich 4 t. j. 26,67 % nevyhovelo v ukazovateľoch: 1x kultivovateľné mikroorganizmy pri $36\pm 1^{\circ}\text{C}$ 1x pH a 2x CHSK_{Mn} .

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V kúpacej 2016 bolo v prevádzke 7 letných kúpalísk - Červená hviezda na Staničnom námestí 5 v Košiciach (zrekonštruované umelé kúpalisko ŠKP so 4 bazénmi), TRITON Košice, RYBA Košice, Letné kúpalisko na Rumanovej ulici v Košiciach, vonkajší areál Mestskej krytej plavárne v Košiciach, Mestské kúpalisko v Medzeve a Mestské kúpalisko v Moldave nad Bodvou. Prevádzkovateľ kúpaliska pri Hoteli Garden v Košickej Belej dňa 29. 06. 2016 požiadal o uvedenie priestorov zariadenia do prevádzky. Po vykonaní tváromiestnej ohliadky však bolo konanie vo veci prerušené a účastník konania bol vyzvaný na doplnenie chýbajúcich dokladov. Keďže ich v stanovenej lehote nepredložil, bolo konanie vo veci zastavené a kúpalisko nebolo v celej kúpacej sezóne uvedené do prevádzky.

Celkovo bolo z 20-tich umelých bazénov odobratých 77 vzoriek bazénovej vody, z ktorých všetkým skúšaným ukazovateľom nevyhovelo 29 vzoriek t. j. 37,66 %. Vyšetrených bolo spolu 967 ukazovateľov, prekročenie MH bolo zistené 1x v mikrobiologických ukazovateľoch (*Staphylococcus aureus*) a 29x v chemických ukazovateľoch – 4x CHSK_{Mn} , 13x pH, 6x viazaný chlór a 6x voľný chlór.

Podrobnejšie hodnotenie kvality na umelých netermálnych kúpaliskách:

- Na kúpalisku TRITON boli v prevádzke všetky 4 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 13 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 161 ukazovateľov. MH bola prekročená 1x v ukazovateli CHSK_{Mn} a 2x viazaný chlór. Percento nevyhovujúcich vzoriek je 23,08. Návštevnosť umelého kúpaliska bola 18 731 osôb.
- Na Letnom kúpalisku na Rumanovej ulici v Košiciach boli v prevádzke 3 bazény (pôvodne neplavecký betónový bazén s fóliou bol zrekonštruovaný a rozdelený na dva nerezové bazény a to detský a neplavecký). Celkovo bolo z troch bazénov odobratých a vyšetrených 17 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 218 ukazovateľov. MH bola prekročená v týchto ukazovateľoch: 1x *Staphylococcus aureus*, 7x pH a 1x voľný chlór. Percento nevyhovujúcich vzoriek je 47,06. Návštevnosť zariadenia bola 28 229 osôb.

- Na zrekonštruovanom kúpalisku Červená hviezda na Staničnom námestí 5 v Košiciach boli v prevádzke 4 bazény (2 plavecké, jeden neplavecký a jeden detský). Celkovo bolo vyšetrených 14 vzoriek vôd, z ktorých bolo analyzovaných 183 ukazovateľov. MH bola prekročená v ukazovateľoch: 4x pH, 2x voľný chlór a 2x viazaný chlór. Percento nevyhovujúcich vzoriek je 50,00. Návštevnosť zariadenia bola 25 208 osôb.
- Na kúpalisku RYBA boli v prevádzke 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 9 vzoriek (117 ukazovateľov). Prekročenie MH bolo zistené v ukazovateľoch: 2x pH, 1x viazaný chlór. Percento nevyhovujúcich vzoriek je 33,33. Návštevnosť kúpaliska bola 8 000 osôb.
- Na Mestskom krytom kúpalisku s vonkajším areálom v Košiciach bol v prevádzke jeden sezónny detský bazén. Celkovo bolo vyšetrených 5 vzoriek vody (49 ukazovateľov), prekročenie MH bolo zistené 3x v ukazovateli CHSK_{Mn}. Percento nevyhovujúcich vzoriek je 60,00. Návštevnosť kúpaliska bola 14 600 osôb (návštevníci mohli využívať aj krytú časť kúpaliska s celoročnou prevádzkou).
- Na Letnom kúpalisku v Medzeve boli v prevádzke 3 bazény. Celkovo bolo vyšetrených 9 vzoriek vôd (117 ukazovateľov). MH bola prekročená v ukazovateľoch: 2x pH a 3x voľný chlór. Percento nevyhovujúcich vzoriek je 55,56. Návštevnosť kúpaliska bola 3650 osôb.
- Na Mestskom kúpalisku v Moldave nad Bodvou boli v prevádzke dva bazény. Celkovo bolo vyšetrených 10 vzoriek vody (122 ukazovateľov), medzná hodnota nebola prekročená. Návštevnosť zariadenia bola 3 376 osôb.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Zamestnanci odboru hygieny životného prostredia vydali v roku 2016 tri odborné vyjadrenia k výskytu plesní v byte, v ktorých boli majitelia bytov súčasne poučení o negatívnych účinkoch plesní na zdravie a o možnostiach riešenia vzniknutého stavu. Prítomnosť plesní a vlhkosti bola v roku 2016 sledovaná aj počas výkonu štátneho zdravotného dozoru v jednotlivých prevádzkach, v ktorých neboli zistené nedostatky tohto charakteru.

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Na území mesta Košice je významným zdrojom hluku mestská hromadná doprava, pričom zvlášť nepriaznivá je situácia v obytných zónach, v ktorých sa nachádzajú komunikácie s koľajovou mestskou hromadnou dopravou. Mesto v severojužnom smere pretína železničná doprava, ktorá však hlukom ovplyvňuje len obmedzenú časť obytného územia. V súčasnosti je hluk z leteckej dopravy málo významný. Predmetom podnetov obyvateľov mesta Košice bol najmä hluk z obchodných prevádzok, zo vzduchotechnických zariadení, kultúrno – spoločenských zariadení, mimopracovnej činnosti a zo stavebnej činnosti. V okrese Košice – okolie predstavoval lokálny zdroj hluku z výrobných činností, kde bol taktiež šetrený jeden podnet.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Problematike znižovania vplyvu hluku z dopravy na obytné územie je venovaná pozornosť pri spracovávaní a posudzovaní územno-plánovacej dokumentácie - v etape zámeru, ak výstavba podlieha posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a dokumentácie pre územné konanie stavieb, vyžadujúcich

ochranu pred hlukom. V spolupráci s odborními hygieny výživy a preventívneho pracovného lekárstva bolo riešené eliminovanie vplyvu hluku z novovznikajúcich prevádzok na okolitú obytnú zástavbu, a to tak pri posudzovaní umiestnenia nových prevádzok v území ako aj pri uvedení priestorov do prevádzky. V roku 2016 bolo riešených spolu 13 podnetov na obťažovanie hlukom, z toho 3 podnety boli postúpené na vybavenie kompetentným orgánom. V rámci riešenia podnetov vykonali odborní pracovníci tunajšieho úradu šesťkrát meranie hluku, a to: dvakrát zo vzduchotechnického zariadenia, jedenkrát z prevádzky píly, jedenkrát zo stavebnej činnosti, jedenkrát z kultúrno-spoločenského zariadenia a jedenkrát z telekomunikačnej rozvodne umiestnenej na prízemí bytového domu. Z výsledkov meraní vyplynulo, že päť podnetov bolo opodstatnených a jeden neopodstatnený. Za správny delikt v súvislosti s nesplnením povinností, vyplývajúcich z ustanovení § 27 zák. č. 355/2007 Z. z., boli prevádzkovateľom uložené tri pokuty a boli vydané tri pokyny na odstránenie hlučnosti. Za účelom zníženia hlučnosti boli vykonané nasledovné opatrenia: výstavba protihlukových zábran na strechách okolo VZT zariadení, stavebné úpravy stien a okien miestností, technické opatrenia priamo vo výrobnej prevádzke (inštalovanie nového – menej hlučného odsávacieho zariadenia) a posunutie času zásobovania potravinárskych prevádzok.

II. ANALÝZA HYGIENICKEJ PROBLEMATIKY V OBJEKTOCH, V KTORÝCH JE VYKONÁVANÝ ŠTÁTNY ZDRAVOTNÝ DOZOR

Zariadenia občianskej vybavenosti

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru vykonali zamestnanci odboru hygieny zložiek životného prostredia 97 obhliadok pred uvedením priestorov predajní rôzneho druhu do prevádzky, resp. pred vydaním záväzného stanoviska k zmene v užívaní stavby na predajňu. Následne bolo vydaných 72 rozhodnutí na uvedenie priestorov predajne do prevádzky, 10 záväzných stanovísk ku kolaudácii resp. k zmene v užívaní častí stavby na predajne. V rámci výkonu ŠZD sme sa v roku 2016 zamerali na kontrolu zabezpečenia zdravotného dohľadu pre zamestnancov a na predloženie hodnotenia zdravotných rizík. Celkovo bolo uskutočnených 195 kontrol v predajniach, ktoré boli uvedené do prevádzky rozhodnutím tunajšieho úradu. V mnohých prípadoch bolo pri výkone ŠZD zistené, že prevádzkovateľ medzitým ukončil svoju podnikateľskú činnosť, resp. zatvoril predajňu. Prevádzkovatelia existujúcich predajní príslušné doklady predložili ku kontrole. V roku 2016 na RÚVZ Košice neboli riešené žiadne podnety týkajúce sa prevádzkovateľov predajní.

• Zariadenia cestovného ruchu

V 2016 bolo v prevádzke 133 ubytovacích zariadení, čo je oproti minulému roku nárast o 3 zariadenia (napr. pribudli Turistická ubytovňa na Vodnej ulici v Košiciach s kapacitou 19 lôžok, Penzión Haniska v Haniske s kapacitou 16 lôžok, Turistická ubytovňa Kukučín na Kukučínovej v Košiciach s kapacitou 17 lôžok). K navýšeniu ubytovacej kapacity o 10 lôžok došlo v zariadení Turistická ubytovňa na Južnej triede v Košiciach a o 8 lôžok v zariadení Penzión Beryl. Naopak v zariadení Turistická ubytovňa K2 na Štúrovej bola znížená ubytovacia kapacita o 9 lôžok a v Penzióne Košické Hámre o 1 lôžko. Celková lôžková kapacita ubytovacích zariadení sa zvýšila zo 7662 lôžok na 7724 lôžok. Na základe rozhodnutia RÚVZ Košice boli v roku 2016 poskytované ubytovacie služby v 29 hoteloch, 1 moteli, 41 penziónoch, 27 turistických ubytovniach, 3 kempingoch, 5 chatových osadách, 6 ubytovacích zariadeniach v súkromí a 21 zariadeniach bez stanovenej kategórie (Iné). Mimo prevádzku boli tieto ubytovacie zariadenia: Rekreačné zariadenie Zlatník v Košickej Belej, Hotel Hrabina na Bukovci, ATK v MČ Košice Nad Jazerom, Rekreačné stredisko Izra, ubytovacie zariadenie ÚVVaVT v rekreačnej oblasti Bukovec a Hotel Atlantic na Rázusovej

v Košiciach. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 16 obhliadok ubytovacích zariadení pred vydaním záväzného stanoviska alebo rozhodnutia v zmysle § 13 zák. 355/2007 Z. z. Záväzné stanovisko k územnému konaniu bolo vydané pre tieto ubytovacie zariadenia: Penzión Garden na Prešovskej ceste v Košiciach, Penzión na Štúrovej v Košiciach (rekonštrukcia a prístavba starej sladovne) a Penzión Čana. Záväzné stanovisko ku kolaudácii, resp. k zmene v užívaní stavby bolo vydané na tieto ubytovacie zariadenia: Penzión Beryl (prístavba) v Košiciach, Turistická ubytovňa Kukučín v Košiciach, Turistická ubytovňa Smelly Cat Urban na Hlavnej 100 v Košiciach. Po zmene prevádzkovateľa boli uvedené do prevádzky priestory týchto ubytovacích zariadení: Penzión Hámre v Košickej Belej, Hotel ROKOKO v Košiciach, Hotel MÚZA v Košiciach, Penzión Garden v rekreačnej oblasti Ružín. Výkon ŠZD bol uskutočnený v 28 ubytovacích zariadeniach, ktorých priestory už boli uvedené do prevádzky rozhodnutím RÚVZ Košice. V decembri 2016 bol doručený na RÚVZ Košice elektronickou poštou anonymný podnet na nedodržanie základných hygienických predpisov v ubytovacom zariadení Penzión CITY na Dominikánskom námestí 23 v Košiciach (chýbajúce prirodzené vetranie a denné osvetlenie v izbách). Po preštudovaní spisovej dokumentácie bolo zistené, že na Dominikánskom námestí 23 v Košiciach neboli uvedené do prevádzky priestory ubytovacieho zariadenia pod názvom „CITY CENTER“. Na predmetnej adrese boli uvedené do prevádzky priestory ubytovacieho zariadenia pod názvom „Penzión Platz“ (II., III. a IV. NP objektu). Pri tváromiestnej obhliadke uskutočnenej v rámci výkonu ŠZD bolo zistené, že v štvorpodlažnom objekte sú t. č. prevádzkované ubytovacie priestory na II. III. a IV. NP (pôvodne posúdené ako „Penzión Platz“) ako ubytovacie zariadenia pod označením „Penzión CITY CENTER“ (6 ubytovacích izieb v časti II. NP) a „Penzión PLAZA“ (zvýšok ubytovacích izieb a apartmánov na II. NP, III. a IV. NP). Zariadenia majú spoločné zázemie (recepcia, sklady, práčovňa, žehliareň s dennou miestnosťou, kancelárie). Súčasný prevádzkovateľ týchto zariadení nepožiadala tunajší orgán verejného zdravotníctva o uvedenie priestorov do prevádzky, ani o schválenie prevádzkových poriadkov. Zároveň vykonal v ubytovacích izbách zmeny, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami na ubytovacie zariadenia (znefunkčnil svetlíky pôvodne vedúce na strechu objektu čo spôsobilo, že izby nemajú denné osvetlenie a prirodzené vetranie). Podnet bol uzatvorený ako opodstatnený, voči prevádzkovateľovi zariadení bude v roku 2017 začaté správne konanie. Ubytovacie izby bez prirodzeného vetrania a denného osvetlenia sú toho času mimo prevádzky a budú sa rekonštruovať.

Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5. 1.

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo**

Na území v pôsobnosti RÚVZ Košice boli v roku 2016 v prevádzke priestory 1248 zariadení starostlivosti o ľudské telo (373 kaderníctiev, 29 holičstiev, 223 kozmetík, 104 pedikúr, 158 nechťových dizajnov a manikúr, 39 solárií, 18 tetovacích a piercingových zariadení, 165 masážnych salónov, 7 erotických masážnych salónov, 48 sáun, 10 zariadení zameraných na myostimuláciu, 8 zariadení v ktorých sa vykoná nastreľovanie náušnic a 77 „iných“ zariadení). Všetky zariadenia starostlivosti o ľudské telo boli posudzované ako prevádzkové celky, t. z., že neboli vydávané rozhodnutia na jednotlivé pracovné miesta v rámci jednej pracovnej miestnosti, resp. jednej prevádzky. Ak v zariadení starostlivosti o ľudské telo vykonávajú činnosť na jednotlivých pracovných miestach okrem zamestnancov, resp. prevádzkovateľa aj ďalšie osoby so živnostenským oprávnením, majú s prevádzkovateľom zariadenia uzatvorenú dohodu o využívaní pracovného miesta a dodržiavaní prevádzkového poriadku. Nie všetci prevádzkovatelia zariadení oznamujú na RÚVZ Košice zrušenie prevádzky, preto tieto zariadenia ostávajú v evidencii až do najbližšieho výkonu ŠZD. Zamestnanci oddelenia hygieny zložíek životného prostredia

vykonali v roku 2016 v rámci výkonu ŠZD 145 tváromiestnych obhliadok pred vydaním príslušného záväzného stanoviska alebo rozhodnutia. Celkovo bolo v roku 2016 vydaných 101 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky a na schválenie prevádzkových poriadkov a 54 záväzných stanovísk na kolaudácii stavby alebo k zmene v užívaní časti stavby na zariadenie starostlivosti o ľudské telo. V rámci výkonu ŠZD bolo v už posúdených zariadeniach starostlivosti o ľudské telo vykonaných 314 kontrol. V dvoch zariadeniach vykonávali epidemiologicky závažnú činnosť osoby bez príslušnej odbornej spôsobilosti za čo im boli uložené blokové pokuty v celkovej sume 120 Eur. Dokončené bolo jedno správne konanie z roku 2015 (pokuta vo výške 800 Eur). Za ďalšie nedostatky zistené pri bežnom výkone ŠZD bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty v sume 400 Eur voči prevádzkovateľovi solária na Partizánskej 6 v Košiciach za správne delikty podľa § 23 ods. 3 písm. b), § 23 ods. 5 písm. a,b) zák. č. 355/2007 Z. z. Rozhodnutie už je právoplatné aj vykonateľné. Taktiež bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty voči prevádzkovateľovi Solária na Južnej triede v Košiciach, ktoré zatiaľ nebolo dokončené. V roku 2016 bolo riešených 6 podnetov na zariadenia starostlivosti o ľudské telo, z ktorých boli 3 vyhodnotené ako opodstatnené. Vo februári 2016 bol na RÚVZ Košice elektronickou poštou doručený anonymný podnet na nevyhovujúce prevádzkovanie zariadenia starostlivosti o ľudské telo - kaderníctvo na Masarykovej 2 v Košiciach (nedodržiavanie čistoty a hygieny v prevádzke a pri používaní pracovných nástrojov a prístrojov - hrebeňov, nožníc a fénov, zriadenie kozmetiky a vizáže v tejto prevádzke bez súhlasného posudku tunajšieho orgánu verejného zdravotníctva). Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že v priestoroch zariadenia starostlivosti o ľudské telo nedošlo k žiadnym dispozičným zmenám a ani k zmene poskytovaných služieb. Pracovné nástroje a pomôcky (hrebene, nožnice, sponky) a prístroje (sušiče vlasov, kulmy) boli čisté, na ich dezinfekciu bol k dispozícii vhodný dezinfekčný prostriedok. Pracovné plochy, povrchy podláh a stien a vnútorného vybavenia boli taktiež čisté a udržiavané. Použitá bielizeň bola skladovaná vo vyhradenom koši, čistá bielizeň bola uložená v samostatnej skrinke. V zariadení bola k dispozícii lekárnička prvej pomoci vybavená v súlade s vyhláškou MZ SR č. 75/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhl. MZ SR č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo. Na základe týchto skutočností bol podnet uzatvorený ako neopodstatnený.

V apríli bol riešený podnet na nedodržiavanie hygienických požiadaviek (nedostatky pri dekontaminácii pracovných pomôcok, nevyhovujúca manipulácia s bielizňou, chýbajúca lekárnička prvej pomoci) v zariadení starostlivosti o ľudské telo na Moldavskej 32 v Košiciach. Pri výkone ŠZD v danom zariadení bolo zistené, že na dezinfekciu pracovných nástrojov sa používal dezinfekčný spray po dátume použiteľnosti, v prevádzkovej miestnosti sa na stojanom sušiči vykonávalo sušenie použitých uterákov, zariadenie nebolo vybavené lekárničkou prvej pomoci, chýbal dezinfekčný prostriedok na plošnú dezinfekciu pracovných plôch, podláh a zariadení na osobnú hygienu. Prevádzkovateľovi zariadenia bola uložená pokuta v sume 200 Eur.

V máji 2016 bol na tunajší úrad postúpený z ÚVZ SR podnet, v ktorom bolo poukázané na nedodržiavanie hygienických zásad v regeneračno-rekondičnom zariadení na Cottbuskej 36 v Košiciach. Toto zariadenie tvoria dva samostatné prevádzkové celky, ktorých priestory boli uvedené do prevádzky samostatnými rozhodnutiami pre dve účastníčky konania. Jedna prevádzkuje posilňovňu, cvičebnú halu s rekondičnými a masážnymi strojmi a prístrojom Vaku fit, miestnosť na poskytovanie prístrojovej lymfodrenáže a zázemie pre klientov a zamestnancov. Druhá prevádzkuje priestory sauny, solária, masáže a biothericu. Pri výkone ŠZD spojeného s odberom sterov boli prekontrolované všetky priestory pričom nebolo zistené porušenie prevádzkového poriadku. Na dezinfekciu plôch prichádzajúcich do kontaktu s ľudským telom a zariadení na osobnú hygienu bolo k dispozícii dostatočné

množstvo prípravkov a prostriedkov. V zariadení bolo zabezpečené oddelené skladovanie čistej a použitej bielizne. Lekárnička prvej pomoci bola vybavená základným zdravotným materiálom. Počas výkonu ŠZD bolo odobratých 21 sterov z plôch, prístrojov a zariadení predmetov. Kultivačnými metódami bola v 20-tich vzorkách zistená prítomnosť bežne sa vyskytujúcich druhov plesní, ktoré sa nepovažujú za patogénne. Patogénne druhy plesní ani kvasiniek neboli zistené. Podnet bol uzatvorený ako neopodstatnený.

V júni bol na tunajší úrad doručený anonymný podnet na prevádzku erotického salónu na Vrátnej 20 v Košiciach, prevádzkovateľa je „RELA „X““ so sídlom v Košiciach, pretože nemá príslušné povolenia, vrátane rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie priestorov do prevádzky. Zamestnanci RÚVZ Košice sa opakovane pokúšali vykonať ŠZD v danom zariadení, dvere do objektu, ktorý nebol náležite označený, boli vždy zamknuté. Z týchto dôvodov bola v júli a opakovane v auguste zaslaná na adresu sídla spoločnosti a v auguste aj na adresu konateľa spoločnosti výzva na podanie vyjadrenia k zisteným skutočnostiam. Všetky zásielky boli vrátené na tunajší úrad ako neprevzaté v odbernej lehote.

V septembri bol na RÚVZ Košice odstúpený z ÚVZ SR ďalší anonymný podnet, v ktorom jeho autor poukazuje na rovnaké skutočnosti. Následne na základe výzvy tunajšieho úradu predložil vlastník objektu na Vrátnej 20 v Košiciach aktuálnu nájomnú zmluvu uzavretú so spoločnosťou RELA „X“, s.r.o. Z jej obsahu vyplynulo, že nájomca sa zaväzuje využívať nehnuteľnosť len na dohodnutý účel – saunový klub, vrátane súvisiacich služieb. O spoluprácu v danej veci bolo požiadané aj Obvodné oddelenie PZ Košice – Staré Mesto. Následne bolo na tunajší úrad doručené oznámenie, že v čase kontroly dňa 27. 10. 2016 o 21.45 hodine bolo zariadenie otvorené a podľa vyjadrenia barmana, ktorý bol za prevádzku zodpovedný, bolo prevádzkované ako pánsky masážny klub a bar. Podnet bol následne uzatvorený ako opodstatnený a voči prevádzkovateľovi zariadenia bolo začaté správne konanie, v ktorom budeme pokračovať v roku 2017. Koncom novembra bola na RÚVZ Košice doručená od RELA „X“ s.r.o. žiadosť na uvedenie priestorov „*Penziónu s poskytovaním občerstvenia*“ na Vrátnej 20 v Košiciach do prevádzky a na schválenie prevádzkového poriadku. Konanie vo veci bolo prerušené z dôvodu nepredloženia dokladu príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel. V konaní sa bude pokračovať aj v roku 2017.

Pri výkone ŠZD bolo vo všetkých zariadeniach kontrolované aj dodržiavanie ustanovení zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov. V roku 2016 nebolo zistené jeho porušenie. Taktiež sme kontrolovali zabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov a vypracovanie hodnotenia zdravotných rizík. Väčšina prevádzkovateľov zariadení starostlivosti o ľudské telo pracuje na vlastnú živnosť a nezamestnáva žiadnych pracovníkov. Porušenie zákona 355/2007 Z. z. nebolo zistené. Zamestnanci oddelenia hygieny zložiek životného prostredia vykonávali cielené kontroly v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo aj na základe hlásení o výskyte nebezpečných výrobkov v Európskej únii. Najčastejšie kontrolovanými zariadeniami boli tetovacie salóny a kozmetiky, v ktorých sa vykonáva permanentný make-up. V roku 2016 sme celkovo vykonali 59 kontrol s negatívnym výsledkom. Na základe výsledkov ŠZD v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo je možné konštatovať, že uvedenie personálu v oblasti verejného zdravia ako i celková hygienická úroveň týchto zariadení (zrejme aj vzhľadom na veľkú konkurenciu hlavne na území mesta Košice), je na požadovanej hygienickej úrovni. Na druhej strane je zrejme, že správanie sa personálu počas kontroly nemusí zodpovedať bežnej praxi.

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5.2.

- **Zariadenia sociálnych služieb**

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Košiciach bolo v roku 2016 v prevádzke 109 zariadení sociálnych služieb, ktoré boli zriadené v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a v ktorých je poskytovaná pobytová, ambulantná alebo iná forma sociálnej služby.

Na území v pôsobnosti RÚVZ Košice sa sociálne služby krízovej intervencie vykonávajú v týchto zariadeniach:

- 4 nocľahárňach
- 6 útulkoch
- 2 domovoch na pol ceste
- 2 nízkoprahových denných centrách (psychosociálne centrá)
- 13 komunitných centrách

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku, riešené pobytovou alebo ambulantnou formou, sú situované v:

- 18 zariadeniach pre seniorov
- 6 špecializovaných zariadeniach
- 9 zariadeniach opatrovateľskej služby
- 1 rehabilitačnom stredisku
- 6 domovoch sociálnych služieb
- 15 denných stacionároch

Podporné služby sú poskytované v 24 zariadeniach, z toho počtu je 19 denných centier, 1 stredisko osobnej hygieny, 1 práčovňa a 3 zariadenie podporovaného bývania. Sociálne poradenstvo je poskytované v 1 zariadení v Košiciach. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi sú poskytované v 3 zariadeniach včasnej intervencie. V rámci výkonu ŠZD bolo uskutočnených 21 obhliadok priestorov zariadení sociálnych služieb pred vydaním rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 zák. č. 355/2007 Z. z., resp. záväzného stanoviska podľa § 13 ods. 3 cit. zák. V hodnotenom roku boli uvedené do prevádzky tieto zariadenia sociálnych služieb: Zariadenie pre seniorov Jeseň na Masarykovej v Košiciach, Zariadenie pre seniorov na Macákovej 1 v MČ Košice - Lorinčík, Zariadenie pre seniorov a denný stacionár v Ďurďošiku, Centrum včasnej intervencie na Komenského 3 v Košiciach a v zariadení Domko v Parku mládeže v Košiciach, Denné stacionáre na Tulipánovej, Exnárovej a Galaktickej v Košiciach a denné stacionáre v Kysaku a Moldave nad Bodvou. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo uskutočnený 45 kontrol v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, ktoré boli uvedené do prevádzky príslušným rozhodnutím.

V hodnotenom roku bol riešený jeden podnet, v ktorom bolo poukázané na nevhodnú manipuláciu s použitými plienkami v zariadení sociálnych služieb na Južnej triede v Košiciach. Pri následnom výkone ŠZD bolo zistené, že väčšina klientov je plienkovaných do jednorázových plienok, časť mobilných klientov využíva zariadenia na osobnú hygienu a časť klientov používa mobilné toaletné stoličky vybavené toaletnými nádobami. Výmena jednorázových plienok je vykonávaná pravidelne 2x denne (pri rannej a večernej toalete), ďalšia výmena plienok sa vykonáva podľa aktuálnej potreby klienta. Znečistené plienky sú zhromažďované v igelitovom vreci pripevnenom na mobilnom vozíku. Po skončení rannej a večernej toalety je vrece dočasne umiestnené do príručného skladu a po naplnení odnesené do kontajnera. Pri výmene plienky podľa aktuálnej potreby klienta je táto vložená do jednorázového igelitového vreca, ktoré je následne odnesené do už spomínaného igelitového vreca v príručnom sklade. Vyprázdňovanie toaletných nádob a následná dekontaminácia toaletných stoličiek s toaletnými nádobami sú vykonávané v spoločnej kúpeľni vybavenej

záchodovou misou a v priestore určenom na dekontamináciu zdravotníckych pomôcok, ktorý na spoločnú kúpeľňu priamo nadväzuje. Podnet bol uzatvorený ako neopodstatnený.

Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ Košice je podrobne spracovaný v tabuľke č. 5. 3

- **Zdravotnícke zariadenia**

Štátny zdravotný dozor v zdravotníckych zariadeniach vykonáva odbor epidemiológie. Odbor hygieny životného prostredia sa v problematike zdravotníckych zariadení zaoberá posudzovaním zadaní stavieb zdravotníckych zariadení, vyjadrovaním sa k projektovým dokumentáciám a prípravou podkladov k vydávaniu rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky jednotlivých zdravotníckych zariadení. V roku 2016 bolo vydaných 115 rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky rôznych nemocničných zariadení, ambulancií, lekární a očných optík v meste Košice. Ďalej boli vydané 2 vyjadrenia k projektovým dokumentáciám a 27 záväzných stanovísk k návrhu na územné konanie, zmenu v užívaní stavby a ku kolaudácii stavieb. V okrese Košice – okolie bolo vydaných 14 rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky nových ambulancií a lekární. V samostatnom správnom konaní bolo vydaných 30 rozhodnutí k návrhu na schválenie prevádzkových poriadkov zdravotníckych zariadení.

- **Telovýchovno-športové zariadenia**

Na základe rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva bolo v roku 2016 v prevádzke 160 telovýchovných zariadení. Okrem toho sú takmer v každej obci v okrese Košice – okolie vybudované miestne športoviská, prevažne futbalové štadióny, s minimálnym vybavením pre športovcov, prípadne návštevníkov. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol uskutočnený v 25 zariadeniach, pri ktorom neboli zistené porušenia právnych predpisov. Do prevádzky bolo uvedených 13 telovýchovných zariadení. Bolo vydaných 9 záväzných stanovísk, z toho 4 k územnému konaniu stavby, 4 k zmene v užívaní stavby a 1 ku kolaudácii stavby. V mesiaci apríl bol v meste Košice riešený 1 anonymný podnet na prevádzkovanie telovýchovno-športového zariadenia počas odstávky vody z verejného vodovodu. Šetrením tohto podnetu sa nepotvrdila jeho opodstatnenosť.

- **Pohrebníctvo**

Štátny zdravotný dozor sa vykonáva na území mesta Košice v 8 zariadeniach pohrebných služieb, z toho je 1 krematórium, a na území Košice - okolie v 9 zariadeniach s frekvenciou kontroly 1 krát ročne. V rámci tejto problematiky sa vykonáva štátny zdravotný dozor aj v domoch smútku a na pohrebiskách, s frekvenciou kontrol raz za 5 rokov (ak je dom smútku zásobovaný pitnou vodou) a raz za 3 roky (ak je objekt napojený na vlastný vodný zdroj). Na území mesta Košice bolo v roku 2016 v prevádzke 8 domov smútku a 17 cintorínov a na území Košice - okolie 80 domov smútku a 128 pohrebísk. Na prevádzkovanie pohrebiska a pohrebnej služby boli vydané 4 osvedčenia o odbornej spôsobilosti. K povoleniu vykonania exhumácie ľudských ostatkov v tlecej dobe boli vydané 2 súhlasné vyjadrenia pre obstarávateľov pohrebu. V roku 2016 sa zamestnanci odboru v 3 prípadoch vyjadrovali k možnosti výstavby rodinného domu v ochrannom pásme pohrebiska a v 2 prípadoch k zmene v užívaní stavby v ochrannom pásme pohrebiska. Vo vyjadrení žiadateľom bolo vysvetlené, že v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom a v ochrannom pásme existujúceho pohrebiska je možné v zmysle § 36 ods. 3 umiestniť len tie budovy, ktoré boli schválené v územných plánoch pred 1. novembrom 2005 alebo boli schválené v územnom konaní rozhodnutím príslušného stavebného úradu pred 1. novembrom 2005.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Pracovníci odboru HŽPaZ poskytovali informácie verejnosti rôznymi formami. Najčastejšou formou boli osobné a telefonické konzultácie, informácie zverejňované prostredníctvom webovej stránky RÚVZ, písomnou formou a tiež prostredníctvom regionálnych masmédií. Na webovej stránke sú pravidelne aktualizované informácie o kvalite vody vo verejných vodovodoch, kvalite vôd na kúpanie, základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách, informácie o podkladoch pre rozhodovaciu činnosť orgánov verejného zdravotníctva, zoznam odborne spôsobilých osôb a skúšobný poriadok skúšobných komisií. Ďalej pracovníci odboru vykonávali tiež konzultačné činnosti, v rámci rôznych písomných podaní, ktoré využívali najmä projektanti, dodávatelia technologických zariadení a investori stavieb. Žiadané konzultácie boli tiež k problematike zariadení starostlivosti o ľudské telo, ubytovacích zariadení, zdravotníckych zariadení, kvalite ovzdušia, hluku a v rámci územných a kolaudačných konaní.

V r. 2016 boli pracovníkmi odboru HŽPaZ prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov podané verejnosti nasledovné informácie:

Rozhlas

- MUDr. Dietzová, PhD., 29.03.2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: Celoplošná deratizácia v meste Košice
- MUDr. Dietzová, PhD., 29.03.2016, SRO - Rádio Regina, Rozhovor na tému: Celoplošná deratizácia v meste Košice
- MUDr. Dietzová, PhD., 12.04.2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Peľový monitoring v Košiciach – aktuálna situácia"
- MUDr. Dietzová, PhD., 08.06.2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Peľový monitoring v Košiciach – aktuálna situácia"
- MUDr. Dietzová, PhD., 22.06.2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Vplyv znečisteného ovzdušia na zdravie a možné ochranné opatrenia"
- MUDr. Dietzová, PhD., 27.06.2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Pripravenosť letných kúpalísk v Košickom regióne na letnú kúpaciu sezónu"
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.06.2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: „Jazero v Košiciach a výsledky rozborov vody na kúpanie, možnosť kúpania sa a prevádzkovania vodno - lyžiarskeho vleku“
- MUDr. Dietzová, PhD., 22.07.2016, RTVS - Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: "Sinice na plážovom kúpalisku Jazero v Košiciach."
- Mgr. Ferencová, 09.08.2016, RTVS - Slovenský rozhlas, Rozhovor na tému: "Sinice na plážovom kúpalisku Jazero v Košiciach.“
- MUDr. Dietzová, PhD., 21.10. 2016, Rádio Košice, Rozhovor na tému: "Celoplošná deratizácia v meste Košice – povinné subjekty na jej vykonanie a kontrolu"

Televízia

- Ing. Bratská, 22.03.2016, RTVS STV2, Príspevok na tému: „Svetový deň vody v Košickom kraji.“
- MUDr. Dietzová, PhD., 29.03.2016, RTVS–STV2, Príspevok na tému: "Celoplošná deratizácia v meste Košice“
- MUDr. Dietzová, PhD., 12.04.2016, TV – Košice, Príspevok na tému: "Peľový monitoring v Košiciach – aktuálna situácia“
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.06.2016, TV Naša, Príspevok na tému: "Štrkovisko Jazero v Košiciach – kvalita vody, vplyv siníc na zdravie kúpajúcich sa“
- MUDr. Dietzová, PhD., 19.07.2016, TV Markíza, Príspevok na tému: "Sinice na plážovom kúpalisku Jazero v Košiciach – doporučené nekúpať sa deťom, alergikom a imunitne oslabeným jedincom“

- MUDr. Dietzová, PhD., 21.10.2016, TV – Košice, Príspevok na tému: "Celoplošná deratizácia v meste Košice – povinné subjekty na jej vykonanie a kontrolu"

Regionálna tlač

- MUDr. Dietzová, PhD., 22.01.2016, Spravodajský portál – Aktuality SK, Príspevok na tému: "Kvalita pitnej vody v Univerzitnej nemocnici LP v Košiciach"
- MUDr. Dietzová, PhD., 30.04.2016, Denník Košický Korzár, Príspevok na tému: "Špina a exkrementy v meste"
- MUDr. Dietzová, PhD., 12.07.2016, Tlačová agentúra SR (TASR), Príspevok na tému: "Letné kúpaliská a prírodné vodné plochy na kúpanie v Košickom regióne"
- MUDr. Dietzová, PhD., 03.08.2016, Tlačová agentúra SR (TASR), Príspevok na tému: "Letné kúpaliská a prírodné vody na kúpanie v Košickom regióne – aktuálna kvalita vody"
- Mgr. Ferencová, 12.08. 2016, Denník Košice Dnes, Príspevok na tému: „Kvalita vody na prírodných a umelých kúpaliskách"

Ďalej, v rámci "Svetového dňa vody" bolo na RÚVZ so sídlom v Košiciach dňa 21. marca 2016 doručených 199 vzoriek z individuálnych zdrojov vody. Ku každej vzorke pri jej preberaní bola obyvateľom ústne podaná stručná informácia a pri preberaní výsledkov laboratórnych rozborov bola realizovaná osobná konzultácia s cca 150 občanmi, v súvislosti s realizáciou nápravných opatrení vo vzťahu ku kvalite vody. Tiež boli poskytované odborné informácie súvisiace s postupom pri očiste povodňou postihnutých domácností, ako aj s postupom pri sanácii studní. Informácie boli v rámci svetového dňa vody poskytované aj starostom obcí.

IV. ĎALŠIE ČINNOSTI ODBORU

Šetrenie podnetov občanov: V priebehu roku 2016 pracovníci odboru HŽPaZ šetrili množstvo podnetov od obyvateľov týkajúcich sa rôznych lokálnych problémov zhoršovania kvality bývania, znečisťovania prostredia, obťažovania hlukom z dopravy, verejných podujatí, reštauračných a kultúrnych zariadení, znečisťovania prostredia odpadmi, nadmerného výskytu hlodavcov alebo holubov, obťažovania zápachmi z chovu hospodárskych zvierat a nevyhovujúcich podmienok bývania z dôvodu výskytu plesní v bytoch. Spolu išlo o 58 podnetov. Pri šetrení každého z nich sa postupovalo štandardným postupom, t.j. ak to bolo možné bol stav objektivizovaný prístrojovým alebo laboratórnym meraním a zaujatím odborného stanoviska k predmetu podania podnetu. Podávateľia podnetov boli vždy písomne informovaní o výsledku šetrenia.

- V rámci posudkovej činnosti boli posudzované územnoplánovacie podklady a dokumentácie, investičné zámery v rámci zákona č.24/2006 Z. z. o hodnotení dopadov na životné prostredie, dokumentácie pre územné a kolaudačné konania stavieb v zložitých podmienkach výstavby. V roku 2016 bolo v rámci tejto činnosti vydaných spolu 323 záväzných stanovísk a 28 vyjadrení.

- Štátny zdravotný dozor bol zabezpečovaný okrem bežných prevádzok aj pri hromadných najmä kultúrnych podujatiach, v zariadeniach ministerstva spravodlivosti a vykonávali sa tiež kontroly podľa zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. V rámci Svetového dňa vody boli vykonávané vyšetrenia individuálnych vodných zdrojov u donesených vzoriek vody obyvateľmi jednotlivých vidieckych regiónov, kde doteraz nie je napojenie na verejné vodovody. Pri tejto príležitosti poskytovali obyvateľom ústnu poradenskú službu.

- Pracovníci odboru HŽPaZ sú členmi okresných, či krajských krízových štábov a evakuačných komisií, ktoré zasadať v prípadoch povodní a iných mimoriadnych udalostí. Tiež vykonávajú činnosti v rôznych komisiách na preskúšanie odbornej spôsobilosti ako napr. na výkon epidemiologicky závažnej činnosti na úseku starostlivosti o ľudské telo, na výkon

prác v oblasti pohrebníctva a cintorínských služieb, pri zabezpečovaní hygienickej nezávadnosti pitnej vody a vody na kúpanie atď.

- Zúčastňujú sa sa krajských porád organizovaných krajskou odborníčkou pre HŽP, na ktorých sú prejednávané aktuálne problémy, v roku 2016 išlo najmä o problematiku pri výkone ŠZD v soláriách, na prírodných kúpaliskách, pri hodnotení a posudzovaní hluku z rôznych zdrojov atď.

- Plnia úlohy pri realizácii Programov a projektov regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR a ich vyhodnocovaní v súlade so stanovenými termínmi. Ďalej podľa pokynov HH SR vykonávajú cielené a mimoriadne kontroly podľa aktuálnej situácie v oblasti životného prostredia a zdravia.

- Podieľajú sa na postgraduálnej i pregraduálnej výučbe, na predatestačnej praxi lekárov, letnej stáži študentov verejného zdravotníctva atď.

- **Aktívna účasť na odborných podujatiach**

Pracovníci odboru hygieny životného prostredia sa zúčastnili aktívnou účasťou nasledovných odborných konferencií a podujatí:

- Ing. Bratská, marec 2016, Zlín, Konferencia „Voda Zlín 2016“, príspevok „Je možné ochrániť kvalitu vody pred znečistením z potrubia?“
- Ing. Bratská, apríl 2016, Nový Smokovec, Konferencia „Nové trendy v oblasti úpravy pitnej vody“, príspevok „Je možné ochrániť kvalitu vody pred znečistením z potrubia?“
- Mgr. Petergáčová, Ing. Bratská, September 2016, Košice, Odborný VŠ seminár, príspevok “Zariadenie na domácu úpravu pitnej vody - áno alebo nie?”
- Ing. Bratská, Mgr. Petergáčová, September 2016, Košice, Odborný VŠ seminár, príspevok “Hygienické aspekty využívania nevodárenských zdrojov na pitné účely v rôznych druhoch zariadení”
- Mgr. Petergáčová, Ing. Bratská, Október 2016, Košice, Odborný seminár pre MTP pracovníkov, príspevok “Zariadenie na domácu úpravu pitnej vody - áno alebo nie?”
- Sedláková, Mgr. Petergáčová, Október 2016, Košice, Odborný seminár pre MTP pracovníkov, príspevok “Hygienické aspekty využívania nevodárenských zdrojov na pitné účely v rôznych druhoch zariadení”

- **Uplatňovanie procesu HIA v praxi**

V roku 2016 zamestnanci odboru HŽPaZ v Košiciach vykonali vyplnenie preskríningového nástroja HIA len v jednom prípade, a to pre zámer „SKIPARK Kojšovská hoľa“, navrhovateľa NOAD s.r.o., Werferova 1/2585 Košice, ktorý bol predložený v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V závere preskríningu bolo konštatované, že celkové HIA nie je potrebné vypracovať.

- **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

V roku 2016 neboli zaznamenané mimoriadne situácie v súvislosti s privalovými dažďami, povodňami ani letnými horúčavami.

- **Hromadné podujatia pre verejnosť**

V roku 2016 sa odborní zamestnanci odboru HŽPaZ vyjadrovali k organizovaniu hromadného podujatia „HUDBA v MESTE“ v Košiciach, ktoré bolo usporiadané v rámci festivalu „USE THE CITY“, kde usporiadateľ podujatia požiadal o akceptovanie zvýšenej hladiny hluku a hudobnej produkcie počas nočného kľudu. Vo vyjadrení bol organizátor informovaný, že počas trvania akcie v dennom, večernom aj nočnom čase je potrebné dodržať ustanovenia vyhlášky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných

hodnotách hluku v životnom prostredí a tiež, že RÚVZ so sídlom v Košiciach nie je kompetentný vydávať výnimky z citovaného právneho predpisu, preto zvýšené hladiny hluku v životnom prostredí v priebehu konania podujatia nebolo možné akceptovať.

- **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody**

V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Košiciach sú dve zariadenia tohto druhu a to Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody na Floriánskej v Košiciach a Ústav na výkon trestu odňatia slobody na Budovateľskej ulici v Košiciach – Šaci. V uplynulom roku neboli na našom úrade riešené žiadne podnety. Vydané bolo jedno rozhodnutie na schválenie prevádzkového poriadku posilňovne a telocvične na Floriánskej v Košiciach. Pokyn, ktorý bol vydaný v roku 2014 a týkal sa odstránenia nedostatkov – poškodených častí podlahových krytín v celách a komunikačných priestoroch v ubytovacích zariadeniach AB a č. 1 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach Šaci bol splnený.

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.1

Prehľad zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov

P. č.	Názov vodovodu	Počet obyvateľov v obci	Počet zásobovaných obyvateľov v hodnotenom roku	Percento zásobovaných obyvateľov z celkového počtu obyvateľov obce
1.	Košice I, II, III, IV	239 236	236 245	98,75 %
2.	Košice - okolie	125 124	80 459	64,30 %
	SPOLU:	364 360	316 704	86,92 %

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.2

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov monitoringu

P. č.	Okres	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
						Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		PM	KM	počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Košice - mesto	17	145	25	15,43	22	13,58	3	1,85	0	0
2.	Košice - okolie	55	144	60	30,15	36	18,09	27	13,57	5	2,51
	SPOLU:	72	289	85	23,55	58	16,07	30	8,31	5	1,39

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.3

Prehľad kvality vody verejných vodovodov podľa výsledkov ŠZD

P.č.	Názov vodovodu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky					
					Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické	
		počet	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
1.	Košice - mesto	49	7	14,29	6	12,24	1	2,04	0	0
2.	Košice - okolie	38	11	28,95	6	15,79	3	7,89	2	5,26
	SPOLU:	87	18	20,69	12	13,79	4	4,6	2	2,3

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.4

Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m ³	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
Pre RÚVZ so sídlom v Košiciach nebola udelená žiadna výnimka											

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto, Košice - okolie

Tab. č. 1.5

Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
V okresoch Košice – mesto a Košice - okolie neboli evidované epidémie, kde faktorom prenosu bola pitná voda.							

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.1****Prehľad prírodných kúpalísk**

Názov kúpaliska	Typ vody	Plocha		Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
		kúpaliska a pláži [m ²]	vody [km ²]						
okres Košice - mesto									
Plážové kúpalisko JAZERO	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Nepožiadali o uvedenie do prevádzky. Na základe výsledkov vzoriek vôd odobratých zamestnancami RÚVZ Košice dňa 30.08. 2016 voda je vhodná na kúpanie bez obmedzení.
okres Košice – okolie									
Pod Bukovcom	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Ružín	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Štrkovisko Čaňa	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Od roku 1995 je vyhlásený zákaz kúpania.

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 2.2

Prehľad kvality vody prírodných kúpalísk

		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto													
Plážové kúpalisko JAZERO	Vodná nádrž			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	25	25	100,0	207	30	0	5	25
okres Košice – okolie													
Pod Bukovcom	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	1	12,5	80	1	0	0	1
Ružín	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	1	12,5	80	1	0	0	1
Štrkovisko Čaňa	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	0	0	0,0	0	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Košiciach
Okres: Košice mesto a Košice - okolie
Tab. č. 2.3

Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	Bazény		
				termálnych	netermálnych	spolu
okres Košice - mesto						
Relaxačno-športové stredisko Jahodná	07.01.2013		60	0	1	1
Relaxačné zariadenie Forma club	21.10.2010		13	0	2	2
Fitclub Trixen	15.04.2014	mimo prevádzky	2	0	1	1
Hotel Ambassador	20.10.2009		3	0	1	1
Hotel Bankov	17.12.2002		16	0	1	1
Hotel Bristol	24.04.2006		15	0	2	2
Hotel Doubletree by Hilton	19.02.2009		6	0	1	1
Hotel Golden Royal, Indické ájurvédske kúpele Rasajana SPA	10.08.2011		14	0	2	2
Hotel Yasmin	11.09.2009		4	0	1	1
Mestská krytá plaváreň	06.05.2013		296	0	2	2
Penzión Hradbová	10.05.2010		10	0	1	1
Rímsky dom SPQR	11.03.2008		14	0	2	2
Women´s World – Wellness SPA	06.12.2013		4	0	1	1
Wellnesscentrum 3 PLE	16.05.2014		40	0	1	1
Pension Barca	14.02.2013		20	0	1	1
ARCUS – Zariadenie sociálnych služieb	01.07.2016		20	0	1	1
City Wellness	05.11.2010		6	0	1	1
Spoločensko-relaxačné centrum	14.07.1998		18	0	1	1
ÚVV a ÚVTOS Floriánska	10.07.2014		14	0	1	1

Tab. č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou – pokračovanie

okres Košice – okolie						
Drienovecké kúpele, Rehabilitačný dom s ubytovaním	14.07.2014		40	0	2	2
Kechnec, Wellness centrum v Športovom areáli	25.03.2013		14	0	2	2
Košická Belá, Relaxcentrum pri Penzióne Lesanka	05.12.2011		29	0	2	2
Košická Belá, Vitálny svet v Penzióne Sivec	29.06.2016		23	0	2	2
Malá Ida – Relaxcentrum v Hoteli Slamený dom	14.03.2016		15	0	2	2
Zlatá Idka, RZ Zlatá Idka	05.04.2007		16	0	2	2
Čaňa – TERRA VITAE wellness	18.04.2016	hydromasážny bazén je mimo prevádzky	8	0	1	1
Štós kúpele, Vitálny vodný svet	15.05.2013		43	0	2	2
Ždaňa, Relaxcentrum ZEN beauty spa	17.12.2014		10	0	1	1

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.4****Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto								
Relax.športové stredisko Jahodná	12	3	25	157	5	0	0	5
Relaxačné zariadenie Forma club	20	11	55	251	15	1	0	14
Fitclub Trixen	mimo prevádzky							
Hotel Ambassador	12	2	16,67	151	3	0	0	3
Hotel Bankov	12	1	8,33	139	2	1	0	1
Hotel Bristol	9	2	22,22	116	2	0	0	2
Hotel Doubletree by Hilton	13	7	53,85	138	10	1	0	9
Hotel Golden Royal, Ind.ájurv.kúpele Rasajana SPA	28	10	35,71	346	15	5	0	10
Hotel Yasmin	12	1	8,33	156	1	0	0	1
Mestská krytá plaváreň	48	10	20,83	313	5	0	0	5
Penzión Hradbová	13	8	61,54	139	12	2	0	10
Rímsky dom SPQR	24	5	20,83	313	5	0	0	5
Women´s World – Wellness SPA	12	2	16,67	148	2	2	0	0
Wellnesscentrum 3 PLE	16	11	68,75	181	19	5	0	14
Pension Barca	11	3	27,27	132	3	1	0	2
ARCUS – Zariadenie sociálnych služieb	7	3	42,86	90	3	0	0	3
City Wellness	11	0	0	144	0	0	0	0
Spoločensko-relaxačné centrum	10	1	10	131	1	0	0	1
ÚVV a ÚVTOS Floriánska	10	5	50	130	6	2	0	4

Tab. č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou – pokračovanie

okres Košice – okolie								
Drienovecké kúpele, Rehabilitačný dom s ubytovaním	25	2	8	305	3	1	0	2
Kechnec, Wellness centrum v ŠA	20	2	10	263	3	0	0	3
Košická Belá, Relaxcentrum pri Penzióne Lesanka	23	7	30,43	301	9	6	0	3
Košická Belá, Vitálny svet v Penzióne Sivec	15	4	26,67	189	4	1	0	3
Malá Ida, Relaxcentrum v Hoteli Slamený dom	14	3	21,43	186	4	0	0	4
Zlatá Idka, RZ Zlatá Idka	22	2	9,09	287	3	0	0	3
Čaňa – TERRA VITAE wellness	hydromasážny bazén je mimo prevádzky							
Štós kúpele, Vitálny vodný svet	23	2	8,7	301	2	0	0	2
Ždaňa, Relaxcentrum ZEN beauty spa	11	6	54,55	124	9	6	0	3

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.5****Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Dátum		Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	Bazény		
	začatia sezóny	ukončenia sezóny				termálnych	netermálnych	spolu
okres Košice - mesto								
Umelé kúpalisko RYBA-ANIČKA	16.06.2016	04.09.2016	nie	nie	1100	0	3	3
Umelé kúpalisko Rumanova	16.06.2016	05.09.2016	nie	nie	1700	0	3	3
Umelé kúpalisko Červená hviezda	30.06.2016	05.09.2016	nie	nie	1200	0	4	4
Umelé kúpalisko – Letný areál MKP	30.06.2016	09.09.2016	nie	nie	936	0	1	1
Umelé kúpalisko TRITON	16.06.2016	04.09.2016	nie	nie	1565	0	4	4
okres Košice – okolie								
Košická Belá, Umelé kúpalisko pri Hoteli GARDEN				áno	400	0	2	2
Medzev, Umelé kúpalisko	01.07.2016	31.08.2016	nie	nie	445	0	3	3
Moldava n/Bodvou, Umelé kúpalisko	30.06.2016	09.09.2016	nie	nie	300	0	2	2

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 2.6****Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**

Názov kúpaliska	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické
okres Košice - mesto								
Umelé kúpalisko RYBA-ANIČKA	9	3	33,33	117	3	0	0	3
Umelé kúpalisko Rumanova	17	8	47,06	218	9	1	0	8
Umelé kúpalisko Červená hviezda	14	7	50	183	7	0	0	7
Umelé kúpalisko – Letný areál MKP	5	3	60	49	3	0	0	3
Umelé kúpalisko TRITON	13	3	23,08	161	3	0	0	3
okres Košice – okolie								
Košická Belá, Umelé kúpalisko pri Hoteli GARDEN	mimo prevádzky							
Medzev, Umelé kúpalisko	9	5	55,56	117	5	0	0	5
Moldava n/Bodvou, Umelé kúpalisko	10	0	0	122	0	0	0	0

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 3.1

Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru v roku 2016

okres	Priestor – účel využitia	Celkový počet vyšetrení	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia											
			Viditeľná prítomnosť plesní		Viditeľná prítomnosť vlhkosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce		Chemické faktory		Z toho nevyhovu- júce	
			počet	%	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%
Košice mesto	Bytový	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nebytový	449	0	0,0	0	0,0								
Košice - okolie	Bytový	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nebytový	318	0	0,0	0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-

Poznámka: kontroly v rámci ŠZD

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 4.1

Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD v roku 2016

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimo- pracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Košice mesto	Počet podnetov spolu:	-	-	-	1	1	1	4	3	2
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	1	-	1	1	1	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	-	1	-	3	2	2
Košice- okolie	Počet podnetov spolu:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>z toho: opodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice - okolie****Tab. č. 5.1****Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ**

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Košice mesto	25	1758	0	0	22	524	16	867	1	44	1	50	3	20	19	3143	87	6406
Košice-okolie	4	260	1	16	19	496	11	222	2	76	4	195	3	17	2	36	46	1318
SPOLU	29	2018	1	16	41	1020	27	1089	3	120	5	245	6	37	21	3179	133	7724

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.2

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tíky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
Košice mesto	310	29	205	95	143	34	14	152	7	41	4	8	0	78	1120
Košice-okolie	63	0	18	9	15	5	0	13	0	7	0	0	0	9	139
SPOLU	373	29	223	104	158	39	14	165	7	48	4	8	0	87	1259

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.3

Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia krízovej intervencie	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Košice mesto	22	2	33	0	12	1	70
Košice-okolie	5	0	22	0	12	0	39
SPOLU	27	2	55	0	24	1	109

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Okres: Košice mesto a Košice - okolie

Tab. č. 5.4

Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v roku 2016

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	vyrobené pohrebné vozidlo	upravené pohrebné vozidlo	vozidlo len pre miestnu prepravu
Košice – mesto	7	1	8 / 172	1 / 2	2	6	1
Košice - okolie	9	-	9 / 20	-	-	10	0
Spolu	16	1	17 / 192	1 / 2	2	16	1

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ so sídlom v Košiciach**Okres: Košice mesto a Košice – okolie****Tab. č. 6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA**

Okres	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-

Tab. č. 6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okres	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-
Košice - okolie	-	-	-

Tab. č. 6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

Okres	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Košice mesto	-	-	-	
Košice - okolie	-	-	-	

PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO

1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V OKRESE

Na konci roka 2016 bolo na území okresov Košice I, II, III, IV a Košice - okolie dozorovaných 5196 zariadení, čo je o 90 viac ako v roku 2015. V sledovanom období vzniklo 358 nových prevádzok, čo je o 155 viac v porovnaní s rokom 2015. Zamestnanci odboru vykonali spolu 1449 kontrol, čo je o 384 menej v porovnaní s rokom 2015.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO A POĽNOHOSPODÁRSTVO

V roku 2016 bolo v rezorte lesného hospodárstva a poľnohospodárstva vykonaných 18 kontrol, pričom 10 v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (ďalej ŠZD).

7 kontrol bolo zameraných na kontrolu rizikových prác, a to napr. v spol. **Mestské lesy Košice a. s.**, bolo pre Stredisko výroby štiepaného palivového dreva na Košickej 2 v Kostol'anoch nad Hornádom vydané rozhodnutie na zaradenie prác do tretej kategórie pre faktor hluk pre profesiu strojník štiepacieho stroja.

Spoločnosť **Mestský podnik lesov Medzev, s. r. o.** ukončila vykonávanie prác profesiami pilar STIHL a vodič LKT na pracovisku Manipulačný a expedičný sklad v Medzeve, pričom práce vykonávané predmetnými profesiami boli zaradené do tretej kategórie pre faktory hluk a vibrácie. Spoločnosť bude zabezpečovať práce vykonávané týmito profesiami dodávateľským spôsobom.

Po prehodnotení zdravotných rizík v spol. **Správa mestskej zelene v Košiciach** boli práce zaradené do druhej kategórie pre faktor hluk v profesiách záhradník – obsluha motorových nožníc, krovinozrezu a motorovej píly na pracoviskách Strediská mestských častí, záhradník – obsluha krovinozrezu a elektrikár – silnoprúdar – obsluha motorových nožníc na pracovisku Záhrada Bernátovce a záhradník – obsluha mechanizačných prostriedkov pre kompostovanie na pracovisku Záhrada Bernátovce – Kompostáreň zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie prác pre faktor hluk.

V odvetví poľnohospodárstva boli v priebehu roka 2016 uvedené do prevádzky hospodárske dvory: PD Klatov a.s. v Nižnom Klátove a v Košickej Belej, BARTRANZ AGRO s.r.o. v Buzici a Gazdovstvo Čížatice, a. s. v Čížaticiach.

ŤAŽBA A DOBYVANIE

V oblasti ťažby a dobývania dozorujeme prevádzky, ktorých činnosť je zameraná na ťažbu a spracovanie kameňa, vápenca, andezitu a na ťažbu a úpravu štrkopieskov. Patria k nim EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o. Lom Hradová, Carmeuse Slovakia, s. r. o. Lom Včeláre, Carmeuse Slovakia, s. r. o. Lom Trebejov, AMETYS, s. r. o. Lom Host'ovce, PK Doprastav, a. s. Lom Ruskov, Lom Drienovec a CRH (Slovensko), a. s. Štrkovňa Geča, LB MINERALS SK, s. r. o., ALAS SLOVAKIA, s. r. o. Ťažobný závod Kechnec a VSK MINERAL s. r. o. Lom Slanec.

V roku 2016 boli uvedené do prevádzky priestory kameňolomu Ruskov – Čerepeš spoločnosti KSR – Kameňolomy SR, s. r. o.

PRIEMYSELNÁ VÝROBA

Kovovýroba a strojárstvo

V roku 2016 neboli v rezorte kovovýroby a strojárstva zaznamenané výrazné zmeny. Postupom rokov dochádza k zániku ťažkej strojárnej výroby. Súčasným trendom zo strany zamestnávateľov je obsadzovanie pracovných pozícií najmä tých, na ktorých sú vykonávané práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie, agentúrnymi zamestnancami, resp. dodávateľským spôsobom.

Výrobnú činnosť ukončila aj spol. **Legrand Košice s.r.o.**, ktorá sa zaoberala výrobou podporných systémov pre káblové rozvody a zamestnávala 53 zamestnancov, z toho 21 žien.

Nové pracoviská v rezorte sú:

Do skúšobnej prevádzky boli uvedené priestory haly s linkou pre nanášanie práškových farieb a výrobnú-montážnu haly na výrobu a montáž jednoduchých strojných zariadení pre spoločnosť **Kolonial Košice s.r.o.** v areáli na Kováčskej 28 v Medzeve. V oboch prípadoch bola dôvodom skúšobnej prevádzky objektivizácia hluku a chemických faktorov v pracovnom prostredí.

Do prevádzky boli uvedené aj priestory spoločnosti **AFINOX s. r. o.** na výrobu potravinárskych strojov v Čani s počtom zamestnancov 30.

Po ukončení skúšobnej prevádzky boli uvedené do prevádzky priestory spoločnosti **GE-Metal Štós, s. r. o.** na výrobu dielenského nábytku a vozíkov z valcovaného plechu, výrobu oceľových konštrukcií a povrchovú úpravu výrobkov práškovými farbami s počtom zamestnancov 50.

ŠZD bol vykonaný v spol. zameraných na výrobu produktov spojených s automobilovým priemyslom. V spol. **JOBELSA SLOVENSKO s.r.o.**, zameranej na šitie poťahov a čalúnení pre automobilový priemysel vo výrobných halách Planta 1 a Planta 2, ostal počet zamestnancov oproti roku 2015 nezmenený a pracuje v nej 504 zamestnancov, z toho 340 žien. Spoločnosť **Windsor Machine & Stamping s.r.o.** zameraná na výrobu súčastí sedadiel, hlavových opierok, časti interiéru automobilov, kovových konštrukčných častí motorových vozidiel bola uvedená do prevádzky v roku 2015 s počtom zamestnancov 50. V roku 2016 zamestnávala spoločnosť 20 vlastných zamestnancov, z toho 6 žien a zamestnancov personálnej agentúry ARIOS v počte 125 z toho 34 žien.

V blízkosti letiska, v priemyselnom parku Immorent park, sú situované hlavne prevádzky spojené s automobilovým priemyslom, a to výrobnú-montážnu haly spoločností **U-Shin Slovakia s.r.o.**, **Faurecia Automotive Slovakia s.r.o.** a **Howe Slovensko s. r. o.**, ktoré sú významné z hľadiska zamestnávania vysokého počtu zamestnancov.

V spol. **U-Shin Slovakia s.r.o.**, ktorá sa zaoberá vývojom a výrobou zámkových mechanizmov, zámkov zapalovania a mechatronických kľučiek do automobilov a zamestnáva 1886 zamestnancov, z toho 782 žien, bola v roku 2016 vykonaná objektivizácia hluku, chemických faktorov a tepelno-vlhkostnej mikroklímy.

Spoločnosť **HOWE Slovensko s. r. o.** sa zaoberá prípravou kožených dielcov pre automobilový priemysel a v priemyselnom parku Immorent a na Magnezitárskej ulici v Košiciach zamestnáva spolu 1218 zamestnancov (v roku 2015 to bolo 977), z toho 624 žien (v roku 2015 481). Priestory výrobných hál v priemyselnom parku Immorent boli uvedené do skúšobnej prevádzky vo februári do 30. 09. 2016 a 19. 10. 2016 do trvalej prevádzky. V 1/3 plochy sa toho času vykonáva strihanie interiérových dielcov z kože (cutting) a vo zvyšných 2/3 haly bola zavedená nová technológia – dokončovacie operácie kožiarskej prvovýroby, tzv. finishing, ktorá je spojená s farbením kože. Kože sa farbja vodou riediteľnými akrylátovými farbami.

Priestory závodu spoločnosti **Faurecia Automotive Slovakia s.r.o.** boli uvedené do prevádzky v júni 2016 z dôvodu zmeny prevádzkovateľa (predtým **Faurecia Slovakia s.r.o.**). Činnosť je zameraná na poťahovanie plastových polotovarov (palubné dosky, opierky, lakťové opierky dverí a iné časti interiérov automobilov) kožou alebo koženkou, šitie poťahov a čalúnení pre automobilový priemysel. V spoločnosti došlo v roku 2016 oproti roku 2015 k miernemu poklesu počtu zamestnancov. V súčasnosti zamestnáva 850 zamestnancov (962 v roku 2015), z toho 348 žien (405 v roku 2015).

V **priemyselnom parku Kechnec** je väčšina spoločností orientovaná na výrobu a montáž komponentov pre automobilový priemysel. Okrem spoločností **Magneti Marelli Slovakia s.r.o.** a **Magneti Marelli Powertrain Slovakia s.r.o.** tu pôsobí aj spoločnosť **GETRAG Ford Transmissions Slovakia s.r.o.** vyrábajúca prevodovky do motorových vozidiel, v ktorej bola v roku 2016 výrazne zredukovaná výroba prevodoviek do motocyklov a takmer 80 % výrobných liniek bolo presťahovaných do iného závodu v SR. Zamestnáva 910 kmeňovými a 250 agentúrnymi zamestnancami.

V spoločnosti **CROWN Bevcan Slovakia s.r.o.**, v ktorej sa vyrábajú nápojové plechovky pre potravinársky priemysel, boli v roku 2016 práce vo výrobnjej hale zaradené do tretej kategórie pre faktor záťaž teplom.

Pre spoločnosť **KUENZ-SK s.r.o.**, ktorá sa zaoberá výrobou kontajnerových žeriavov, oceľových konštrukcií a strojov na čistenie vtokov vodných elektrární bola v územnom konaní riešená prístavba k existujúcej výrobnjej a montážnej hale.

V spol. **Handtmann Slovakia s.r.o.**, boli skolaudované priestory prístavby skladovej haly a skladový prístrešok, ktoré však nemali vplyv na zvýšenie počtu zamestnancov.

V **priemyselnom parku Veľká Ida** pôsobia v súčasnosti dve spoločnosti a to **IEE Sensing s.r.o.** a **Oerlikon Balzers s.r.o.**

V spoločnosti **IEE Sensing Slovakia s.r.o. Veľká Ida** bola v mesiaci júl 2016 skolaudovaná stavba „Vstavok testovania výrobkov“ vo výrobnom, testovacom a skladovom areáli pre senzory a v mesiaci september 2016 boli tieto priestory uvedené do prevádzky. Ide o funkčne rozdelené pracovisko testovacích stanov, pracovisko pre prípravu autosedačiek k testovaniu a pracovisko administratívy a činnosť je zameraná na testovanie senzorov v sedačkách do automobilov.

Priestory spoločnosti **Oerlikon Balzers Coating Slovakia s. r. o.** boli uvedené do skúšobnej prevádzky. Spoločnosť, ktorá sa zaoberá povrchovou úpravou kovových dielcov pre automobilový priemysel s využitím plazmy, zamestnáva 77 zamestnancov.

V **priemyselnej zóne Bočiar** bol vykonaný ŠZD v spoločnostiach **INTOCAST Slovakia, a. s.**, **Slovenské magnezitové závody, a. s.** Jelšava, **Valcovňa profilov a. s.** a **ASPO, a. s.**

V **okrese Košice – okolie** patria k najväčším zamestnávateľom spoločnosti **TOM TERM s.r.o.**, **ROSENBERG SLOVAKIA s. r. o.**, **STAWI s. r. o.** a **RACIOSTYL a.s. Drienovec**. V spoločnosti **TOM TERM s. r. o.**, ktorá vyrába kúpeľňové radiátory, bola v roku 2016 skolaudovaná hala dokončovacích operácií s inštaláciou odmasťovacej, lakovacej a otryskávacej linky.

V extraviláne obce Valalíky bola skolaudovaná výrobná hala spoločnosti **KOBA STEEL s.r.o.**, v ktorej sa má realizovať kovovýroba oblúkových oceľových nosníkov. V hale by malo pracovať 26 zamestnancov.

V **areáli U. S. Steel Košice** bola v spol. **RMS, a.s. Košice**, ktorá zamestnáva 790 zamestnancov, z toho 57 žien, v roku 2016 vykonaná objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia, a to vibrácií, fyzickej záťaže a chemických karcinogénov.

V areáli spoločnosti **U. S. Steel Košice** pôsobí personálna agentúra **Look Service, s.r.o.**, ktorá poskytuje zamestnancov v profesiách žeriavnik a viazač bremien pre Divízne závody Teplá valcovňa a Studená valcovňa. Ďalšou personálnou agentúrou je spoločnosť **MVT Partners s.r.o.**, ktorá poskytuje zamestnancov v profesii čistič odliatok v zlievarni spoločnosti **EUROCAST Košice, s. r. o.**

Pre spoločnosť **C.L.N. Slovakia s. r. o.**, v ktorej sa bude vykonávať priečne delenie plechových zvitkov, boli uvedené priestory výrobnjej haly s technológiou priečnej deliacej linky **SALICO CTL** vo Vstupnom areáli **U. S. Steel** v Košiciach do skúšobnej prevádzky z dôvodu potreby objektivizácie hluku v pracovnom prostredí.

Spoločnosť EUROCAST Košice, s. r. o. sa ako jediná v regióne zaoberá metalurgickou výrobou odliatok z oceloliatiny a sivých a tvárnych liatin. Pozostáva z 2 prevádzok, a to Zlievareň I. a Zlievareň II a zamestnáva 290 zamestnancov (271 v roku 2015). V roku 2016 pokračovala spol. v objektivizácii faktorov pracovného prostredia.

K zmene názvu došlo v spoločnosti Tube City IMS Košice, s. r. o. na **TMS International Košice s. r. o.** pričom činnosť sa nezmenila, aj naďalej je predmetom činnosti povrchová úprava kontibrám, tzv. scarfing pre spoločnosť U.S.Steel Košice.

Spol. **PANDA – KOŠICE s.r.o.** poskytuje pomocné práce v strojárenskej výrobe, ktoré sú realizované v subdodávke pre spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. a **Strojzvar B a P s. r. o.** v areáli U. S. Steel Košice. V roku 2016 tu boli do rizika zaradené práce u profesií viazač bremien, žeriavnika a palič pre faktory hluk a zväračské pevné aerosóly.

HUTNÍCKA VÝROBA

V hutnom kombináte **U. S. Steel Košice, s. r. o.** bolo ku koncu roka 2016 zamestnaných 9 979 zamestnancov, čo je o 224 zamestnancov menej ako v roku 2015 (10 203 zamestnancov). Práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie vykonáva 7 604 zamestnancov (7 569 v roku 2015), z toho 576 žien (551 žien v roku 2015).

Organizačná štruktúra ostala oproti roku 2015 nezmenená. Naďalej sa člení na divízne závody: DZ Koksovňa, DZ Vysoké pece, DZ Ocleiareň, DZ Doparva, DZ Expedícia, ZD Zušľachtovne a obalová vetva, DZ Teplá valcovaň, DZ Studená valcovňa, DZ Energetika, DZ Údržba, DZ Mechanika, DZ Radiátory a rúry, Závodný hasičský útvar, Spolahlivosť zariadení EF a Vedenie spoločnosti, pod ktoré patria jednotlivé útvary.

V roku 2016 bolo vydaných 29 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie. U. S. Steel Košice, s. r. o. predložil 89 posudkov o riziku pre prácu v expozícii chemickým faktorom, 27 posudkov o riziku pre prácu v expozícii hluku, 12 posudkov o riziku pre prácu v expozícii vibráciám, 1 posudok o riziku pre prácu v expozícii fyzickej záťaži, 3 posudky o riziku pre prácu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a 4 posudky o riziku pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu – laserovému žiareniu a bolo posúdených 4 496 kódov pracovných miest.

Zamestnancom spoločnosti boli rozdane na vyplnenie kontrolné listy informovanosti v počte 79 (typ C- 10, H - 50, K – 19).

Výkon lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci bol zabezpečený na základe zmluvy s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v Nemocnici Košice – Šaca, a. s., I. súkromná nemocnica.

V priebehu roka bolo na jednotlivých divíznych závodoch vylepšené pracovné prostredie realizáciou organizačných a technických opatrení. Zamestnávateľ zabezpečuje pre zamestnancov podľa stanovených kritérií rekondičné, rehabilitačné a ozdravné pobyty. Zamestnanci sú vybavení certifikovanými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami a u zamestnancov, ktorí používajú OOPP na ochranu dýchacích ciest (polomasky, celotvárové masky), sú vykonávané FIT - testy. Všetci zamestnanci, ktorí vstupujú do priestorov s nebezpečenstvom výskytu plynu, sú vybavení analyzátormi CO, osobnými detektormi pre kontrolu vystavenia CO. Z dôvodu potenciálneho úniku vysokopecného, konvertorového, resp. koksárenského plynu do pracovného ovzdušia je monitorovaná koncentrácia CO v ovzduší. Pre zamestnancov sú zabezpečované čistiace a dezinfekčné prostriedky a ochranné pracovné masti. Na horúcich a chladných pracoviskách je zabezpečený pitný režim poskytovaním pitnej vody AQUA PRO, minerálneho nápoja, resp. teplého nápoja.

Útvaram Riaditeľa pre PZS U. S. Steel Košice s. r. o. sa vykonávalo kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie faktorov pracovného prostredia. Výsledky z meraní boli spracované v komplexných protokoloch. Zamestnanci sú s výsledkami objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia informovaní svojimi nadriadenými a zároveň sú im poskytované

ďalšie informácie formou bezpečnostných bleskoviek a bezpečnostných kontaktov aj prostredníctvom útvaru Riaditeľa pre pracovnú službu, úseku GM pre bezpečnosť a hygienu a útvaru Riaditeľa pre REACH. Na DZ Koksovňa boli realizované pravidelné osobné odbery a stacionárne merania PAU, odbery moču na prítomnosť 1 hydroxypyrenu a zároveň opakované odbery. Boli vyšetrené CALPL u vytypovaných pracovníkov výroby koksu VKB1 a VKB3, Termoprosedy a renovácia výmurovky a Odsírenie koksárenského plynu a Chémie z dôvodu objektivizácie rizika mutagenity v pracovnom prostredí.

ENERGETIKA, PLYNÁRENSTVO A VODNÉ HOSPODÁRSTVO

Dominantným a stabilným zamestnávateľom je **Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. (VVS, a. s.)** V roku 2016 boli uvedené do prevádzky laboratórne priestory spoločnosti na Vodárenskej ulici, do ktorých bolo presťahované laboratórium odpadových vôd z Kokšov–Bakše.

V roku 2016 boli uvedené do prevádzky 3 čerpace stanice LPG spoločnosti FLAVIA ART, s. r. o., 1 bioplynová stanica Eko-Salmo Plus, s.r.o. v areáli Kokšov-Bakša.

STAVEBNÍCTVO

Najväčšou stavebnou spoločnosťou, v ktorej boli v rámci ŠZD vykonané dve kontroly zamerané na rizikové práce sú **Inžinierske stavby, a. s. Košice** s počtom zamestnancov 535, z toho 100 žien. Spoločnosť zabezpečila na pracovisku Obaľovacia súprava Trebejov v Trebejove, kde sa vyrábajú asfaltové zmesi, v priestoroch výrobnjej linky TELTOMAT inštaláciu kamerového systému, čo umožnilo presun monitorovania výrobného procesu do centrálného velína, eliminovalo pohyb zamestnancov v priestoroch dopravných pásov výrobnjej linky a viedlo k zníženiu zdravotného rizika u profesie strojník obaľovacej súpravy. Práce vykonávané profesiou strojník obaľovacej súpravy na pracovisku Obaľovacia súprava Trebejov v Trebejove boli vyradené z tretej kategórie a zaradené do druhej kategórie pre faktor pevný aerosól s prevažne fibrogénnym účinkom.

Spoločnosť **TERMOSTAV – MRÁZ, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice**, s počtom 172 zamestnancov, z toho 21 žien, zabezpečila prehodnotenie zdravotných rizík pre prácu v expozícii hluku, vibráciám a chemickým faktorom. Na základe zistenia zvýšenia zdravotného rizika prác zaradených do druhej kategórie boli práce vykonávané profesiou stavbyvedúci, vedúci stavby, technológ, technik BOZP, vedúci čaty a skladník na dočasných pracoviskách opráv žiaruvzdorného muriva pre koksovacie batérie zaradené do tretej kategórie pre faktor hluk, vibrácie a chemické faktory.

V spol. **PEVA s. r. o.** boli uvedené priestory haly na výrobu betónových prefabrikátov na Traťovej 1/A v Košiciach do skúšobnej prevádzky z dôvodu potreby objektivizácie hluku a vibrácií prenášaných na ruky a celé telo v pracovnom prostredí

POTRAVINÁRSTVO

Na dozorovanom území evidujeme 7 subjektov podnikajúcich v potravinárskej výrobe, v ktorých sú práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie, a to **VAMEX a. s., Košice**, pracovisko pekáraň pre faktor rastlinný pevný aerosól – múka, **METRO Cash & Carry SR, s. r. o., prevádzka Košice** pre faktor záťaž chladom, **HYDINA Slovensko s. r. o.**, prevádzka Napájadlá 1, Košice pre faktor hluk, **HYDINA SK s.r.o.**, prevádzka Textilná 1, Košice pre faktor hluk, **FRUCONA Košice, a. s.**, Textilná 1, Košice pre faktor hluk na 4-och pracoviskách: výroba nealko, výroba alko nápojov, výroba octu a výroba konzervárenských výrobkov, **Pekáraň COTTBUS** pre faktor rastlinný pevný aerosól – múka. V roku 2016 pribudol 1 nový subjekt **CALMAR s. r. o.**, Textilná 4, Košice – sklad mrazených a chladených potravín pre faktor záťaž chladom.

Na konci roku 2016 oznámila spoločnosť, **GUBEK MAM Moldavský automatický mlyn s. r. o., Moldava nad Bodvou**, v ktorej boli práce zaradené do tretej kategórie a štvrtej kategórie pre faktor rastlinný pevný aerosól – múka, ukončenie výroby múky.

DREVOVÝROBA

V roku 2016 vzniklo 6 nových prevádzok, z toho išlo o 1 chránenú dielňu a 1 skúšobnú prevádzku. V prevažnej miere sa v jednotlivých prevádzkach naďalej spracováva a pri výrobe nábytku používa mäkké drevo alebo drevotrieska.

V priebehu roka boli uvedené do prevádzky priestory spoločnosti **DREVOSKLAD – JJJ, s. r. o.** v areáli bývalej tehelne v Jasove. Spoločnosť sa zaoberá sušením reziva a výrobou záhradného nábytku.

V roku 2016 zaniklo 8 prevádzok, napr. aj spol. **KVIST s. r. o.** v Moldave nad Bodvou, ktorá sa zaoberala výrobou stoličiek a nábytku a patrila k najväčším zamestnávateľom v odvetví. Ďalej ukončilo svoju činnosť pracovisko výroby hodinových puzdier a nábytku z masívu v Moldave nad Bodvou, ktorého prevádzkovateľom bola **Otília Smolnická**. Na oboch pracoviskách vykonávali zamestnanci práce zaradené do tretej kategórie.

V 7-ich prevádzkach sú práce zaradené do tretej kategórie (Píla **RÚFUS, s. r. o.** v Poproči, **DYHA TIROLA s. r. o.** v Moldave nad Bodvou, Stavebno-obchodná firma **Žabecký, s. r. o.** v Nižnom Klátove, **L – RIS s. r. o.** v Košiciach, **FORTE RED, s. r. o.** v Medzeve, **FORWOOD, s. r. o.** v Košiciach a **WoodPol s. r. o.** v Košiciach-Poľove).

Na pracovisku píly v Košiciach-Poľove, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť **WoodPol s. r. o.**, bol v priebehu roka 2016 vykonaný viackrát štátny zdravotný doror pre opakované podnety zo strany obyvateľov susednej obytnej zástavby.

Pokyn na odstránenie nedostatku v zariadení na osobnú hygienu bol uložený spoločnosti **Píla RÚFUS, s. r. o.**

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

V tomto odvetví bolo uvedených do prevádzky 6 nových zberných dvorov, spoločnosť **Eko-Salmo, s.r.o.** v areáli Kokšov-Bakša so zameraním na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a vo Vstupnom areáli U. S. Steel spol. **Phoenix Services Slovensko s.r.o.** so zameraním na spracovanie oceliarskej trosky.

VYŠŠIE ŠKOLSTVO, VÝSKUM A VÝVOJ

Na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** (ďalej len UPJŠ Košice) bolo vykonaných v r. 2016 celkom 12 kontrol, a to konkrétne 7 kontrol na akademických laboratórnych pracoviskách Ústavu chemických vied na Moyzesovej 11 a Kostlivého 34, 2 kontroly na Ústave fyzikálnych vied Prírodovedeckej fakulty, Park Angelinum 9, 1 kontrola v Botanickej záhrade a 2 kontroly na Ústave experimentálnej medicíny na Lekárskej fakulte na Triede SNP 1 v Košiciach.

Na **Lekárskej fakulte UPJŠ Košice** boli uvedené do prevádzky priestory **Ústavu lekárskej a klinickej mikrobiológie** na Triede SNP 1 v Košiciach, schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii biologickým a chemickým faktorom, bol daný súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov na predmetnom ústave.

Na **Prírodovedeckej fakulte UPJŠ Košice** boli na **Ústave chemických vied** v budovách na Moyzesovej 11 a Kostlivého 34 v Košiciach na jednotlivých akademických pracoviskách vymedzené a schválené kontrolované pásma pre prácu študentov v expozícii chemickým karcinogénom a mutagénom. Bol daný súhlas na činnosti spojené s manipuláciou

a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov, súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom na predmetnom pracovisku.

Pre Katedru fyziky kondenzovaných látok a Oddelenie didaktiky fyziky **Ústavu fyzikálnych vied**, Park Angelinum 9 v Košiciach boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Pre **Botanickú záhradu** UPJŠ Košice na Mánesovej 23 v Košiciach bol daný súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov, súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom na predmetnom pracovisku. Na pracovisku bol vykonaný ŠZD zameraný na plnenie povinností zamestnávateľa podľa požiadaviek na ochranu zdravia pred rizikami s expozíciou chemickým faktorom ako aj na vyhľadávanie expozície reprodukcne toxickým látkam a látkam narúšajúcim endokrinný systém. Bolo zistené, že zamestnávateľ zabezpečil zavedenie integrovanej ochrany, t. j. biologickej ochrany, pri ktorej je využívaný vzťah škodca – predátor. Týmto opatrením boli vyradené z používania biocídne prípravky – pesticídy. Ďalej bolo zistené, že veľmi toxická zmes ULTRACID 40 WP bola vyradená z používania a nahradená menej škodlivými zmesami.

Na **Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach** (ďalej len UVLF) na Komenského 73 v Košiciach boli po rekonštrukcii uvedené do prevádzky pavilóny č. 18 a č. 19 v areáli UVLF. Bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii umelému optickému žiareniu na laserovom pracovisku v operačnom trakte Kliniky malých zvierat.

Pre **Technickú Univerzitu v Košiciach** (ďalej len TUKE) bolo vydané v r. 2016 záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby „Vedecko-technologický park Technicom Košice“ päťpodlažnej multifunkčnej budovy v areáli TUKE.

Na pracoviskách **Parazitologického ústavu SAV** v Košiciach na Hlinkovej 3 došlo k zmene vo využívaní priestorov z kancelárskych na laboratórne a na Puškinovej 6 boli rozšírené priestory. Pre obidve pracoviská boli vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, daný súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami, na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov a boli schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Pre **Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV** boli pre pracoviská na Šoltésovej 4-6 a Pri Hati 10 v Košiciach dané súhlasy na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov, na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a schválené prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom a biologickým faktorom. Na pracovisku na Šoltésovej 4-6 bolo vymedzené pre študentov magisterského štúdia kontrolované pásмо.

KULTÚRNE ČINNOSTI

V **Štátnom divadle Košice** (ďalej len ŠDK) bola v budove riaditeľstva na Hlavnej 58 v skúšobni orchestra, zborovej sále, na skúšobnom javisku a v baletných sálach inštalovaná klimatizácia, v baletných sálach bola namontovaná odpružená baletná podlaha a vykonaná celková rekonštrukcia prečerpávacej stanice splaškových vôd. V historickej budove, v technickej časti priestorov šatní pre účinkujúcich a členov orchestra boli vymenené okná, žalúzie, vymenené alebo renovované dvere, vymalované steny a čiastočne vymenené koberce. Ďalej bola zabezpečená mobilná odpružená baletná podlaha pre vystúpenie baletu na javisku. Ako opatrenia proti vlhkosti a plesniam v budove bola vymenená strešná krytina. V zariadeniach na osobnú hygienu boli vymenené umývadlá a toalety.

Prer neziskovú organizáciu **Krajská organizácia cestovného ruchu Košický kraj n. o.** boli v roku 2016 uvedené do prevádzky priestory administratívne, výstavné, predajné

a priestorov na mimoškolské vzdelávanie v budove Barkóczyho paláca na Hlavnej 48 v Košiciach. Súčasťou schválených priestorov je aj tzv. RIB = Regionálny informačný bod, ktorého činnosť je okrem iného zameraná na poskytovanie informačných služieb o zaujímavých historických, výletných a turistických atrakciách nášho regiónu.

ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

V zdravotníckych zariadeniach spolupracuje odbor PPL pri vypracovaní vyjadrení k prevádzkovým poriadkom a vydáva rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej kategórie, prípadne preradenie do druhej kategórie.

V **UNLP Košice** na pracovisku na Tr. SNP 1, v bývalých priestoroch oddelenia prípravy sterilných liekov nemocničnej lekárne boli zahájené rekonštrukčné práce pre potreby zriadenia pracoviska centrálnej riediarne cytostatík s termínom ukončenia do 31. 12. 2016.

V **Detskej fakultnej nemocnici Košice** sú na Oddelení detskej onkológie a hematológie (ďalej len ODOH) zaradené práce vykonávané profesiami sestry v nepretržitej prevádzke, zdravotnícky asistent, sanitár, upratovačka a v nemocničnej lekárni práce vykonávané profesiami farmaceut, farmaceutický laborant, sanitár, upratovačka do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory. Na ODOH bola zrušená profesia cytostatická sestra a pribudla profesia zdravotnícky asistent, ktorý sa stará o hygienu pacienta a vykonáva sanitáciu a dezinfekciu priestorov. Príprava cytostatík prešla pod lekárenskú starostlivosť a vykonáva sa na novo vytvorenom pracovisku Oddelenia prípravy cytostatík nemocničnej lekárne. Farmaceut a farmaceutický laborant riedia cytostatiká, sanitár vykonáva dezinfekciu povrchov, prístrojov a pomôcok a upratovačka vykonáva dezinfekciu pracovných plôch, podláh a manipuluje s nebezpečným odpadom vznikajúcim pri príprave cytostatík.

Na **Úrade pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou** na súdnolekárskom a patologickoanatomickom pracovisku sú zaradené práce vykonávané profesiou lekár, toxikológ VŠ, histologický laborant, toxikologický laborant, pitevný sanitár, umývačka skla, upratovačka do tretej kategórie pre biologický faktor a na základe výsledkov objektivizácie chemických faktorov na pracovisku práce vykonávané profesiou toxikológ VŠ a toxikologický laborant do štvrtej kategórie pre karcinogénny a mutagénne faktory (benzén) do 30. 04. 2017.

Chránené dielne a chránené pracoviská

V roku 2016 bol vykonaný štátny zdravotný dozor a obhliadky u 105 prevádzkovateľov, ktorí zamestnávali, resp. plánovali zamestnávať občanov zo zdravotným postihnutím (ZP).

V 19 prípadoch išlo o existujúce prevádzky s celkovým počtom zamestnancov 43, z toho so ZP 14 mužov a 29 žien.

Na 45 pracoviskách bolo zistené zrušenie chránených pracovísk s celkovým počtom zamestnancov 139, z toho 114 so ZP, z toho 68 žien a 46 mužov. Dôvodom bolo u 7-ich z nich to, že ÚPSVaR im zrušil štatút chráneného pracoviska alebo došlo ku presunu chráneného pracoviska na inú adresu.

Rozhodnutím RÚVZ bolo uvedených do prevádzky 35 nových pracovísk s celkovým počtom zamestnancov 163, z toho so ZP bolo 81 zamestnancov (51 žien a 30 mužov). V spolupráci s odborom hygieny výživy bolo schválené pracovisko s postavením chránenej dielne v prevádzke Pekáreň pri sýpke s počtom zamestnancov so ZP 4, všetko ženy v pracovnom zaradení 2 pekárky a 2 predavačky.

V sledovanom období bolo 6 x prerušené konanie na doplnenie podania o doklad stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel, 5 x vzal účastník konania pre chýbajúci doklad späť svoju žiadosť, 2 x bola už schváleným pracoviskám s postavením CHD alebo CHP zaslaná kladná odpoveď na rozšírenie počtu pracovných miest pre občanov so ZP,

1 x bolo vydané súhlasné záväzné stanovisko k územnému a stavebnému konaniu a 3 x bolo vydané záväzné stanovisko k zmene v užívaní stavby.

Počet vytvorených pracovných miest na jedno pracovisko sa pohybuje od 1 do 3. Tak ako aj po minulé roky bolo pri obhliadkach vykonaných pred uvedením priestorov do prevádzky zistené, že prevádzkovateľ v čase schvaľovacieho konania nepozná druh zdravotného postihnutia zamestnanca, ktorého bude zamestnávať. O uvedenej skutočnosti sa dozvie na základe ponuky z ÚPSVaR po schválení štatútu chráneného pracoviska, resp. chránenej dielne.

Všetky posudzované priestory spĺňali požiadavky ustanovené v nariadení vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

Zamestnanci vykonávajú fyzicky nenáročné ľahké práce v administratíve, ako predavačka, krajčír – strihač, montáž nábytku, dispečer, informátor a rôzne pomocné práce.

Ani na jednom pracovisku nie sú zamestnanci zaradení do tretej kategórie a štvrtej kategórie. V pekárni boli 2 zamestnanci so ZP v pracovnej pozícii pekář exponovaní pri výrobe múčnych výrobkov pevnému rastlinnému aerosólu - múke. Na základe predložených výsledkov meraní bola práca vykonávaná profesiou pekář zaradená do druhej kategórie. Pred zaradením na výkon pracovnej činnosti boli obvykle u zamestnancov vykonané vstupné lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci.

Kontrolné dotazníky boli vyplnené zamestnancami na 4 pracoviskách. Z nich vyplynulo, že na pracoviskách pracujú osoby s 50 a viac % zdravotným postihnutím a zamestnávateľia im vytvárajú vhodné pracovné podmienky s individuálnym prístupom a umožňujú im pracovné prestávky.

V sledovanom období bolo zistené, že na pracoviskách dochádza často ku zmene v počte osôb so ZP, k ich obmene ale aj ku zrušeniu pracovísk do 2 rokov od vydania súhlasného rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky. Stáva sa, že niektoré pracoviská ani po schválení priestorov RÚVZ za účelom zriadenia chránených dielní, resp. chránených pracovísk nezískali štatút postavenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, preto boli vyradené z evidencie alebo celkom zrušené.

V sledovanom období sme boli požiadaní Prezídium PZ Národnou kriminálnou agentúrou, národnou protikorupčnou jednotkou, expozitúra Východ o informácie vo veci chránených pracovísk u dvoch subjektov.

Počet vydaných rozhodnutí za roky 2011 až 2016

RÚVZ so sídlom	Počet vydaných rozhodnutí na uvedenie CHD/CHP do prevádzky za roky						Spolu
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Košice	42	43	71	37	41	35	269

2. RIZIKOVÉ PRÁCE

V roku 2016 bol zaznamenaný neustály pohyb v počte právnych subjektov, v ktorých zamestnanci vykonávali práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie (ďalej RP), ako aj v počte exponovaných zamestnancov.

ŠZD bol prioritne zameraný na kontrolu dodržiavania právnych predpisov a opatrení na znižovanie rizík na týchto pracoviskách. Na pracoviskách s RP bolo vykonaných **219 kontrol**, bolo vydaných **74 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej kategórie a štvrtej**

kategórie a 61 rozhodnutí bolo zrušených z dôvodu prehodnotenia rizika, zmeny právnej subjektivity, organizačných zmien, ukončenia výrobnjej činnosti a zániku podnikateľských subjektov.

Z počtu zrušených rozhodnutí bolo dôvodom zrušenia u 5 subjektov ukončenie činnosti, resp. zánik (spoločnosť KVIST s. r. o., Legrand Košice s. r. o., Otília Smolnická – TEMPUS, DEMONT SLOVAKIA s. r. o. a INVEST s. r. o.). U 1 subjektu na pracovisku Mestského podniku lesov Medzev, s. r. o. došlo k zrušeniu profesií - prác zaradených do tretej kategórie.

V rámci ŠZD boli zamestnancom rozdane na vyplnenie kontrolné listy informovanosti v počte 157 (typ C – 10, H – 96, K – 41, V – 10).

Evidencia prác zaradených do tretej a štvrtej kategórie bola priebežne doplňovaná a aktualizovaná v programe ASTR_2011.

Za neplnenie povinností na ochranu zdravia na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie bola uložená 1 pokuta v sume 300 € za nezabezpečenie lekárskeho preventívneho prehliadok (ďalej len LPP) vo vzťahu k práci u lekára pracovnej zdravotnej služby u zamestnancov zaradených do tretej kategórie práce pre faktor hluk.

Porovnanie rokov 2015 a 2016

	rok 2015	rok 2016	trend
Nové rozhodnutia RP	09	20	+ 11
Prehodnotenú rozhodnutia RP	54	54	= 0
Vydané rozhodnutia spolu	63	74	+ 11
Zrušené rozhodnutia RP	66	61	- 05
ŠZD – kontroly RP	241	219	- 22

V roku 2016 bolo evidovaných u 111 právnych subjektov 12 042 zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie, z toho 1 111 žien. Z uvedeného počtu išlo o 20 nových subjektov, z ktorých najvýznamnejšie z hľadiska počtu zamestnancov sú spoločnosť Phoenix Services Slovensko s. r. o. (110/0), LOOK SERVICE s. r. o. (102/10) a ISS Facility Services spol. s r. o. (100/0).

Okres	Za rok 2015			Za rok 2016		
	Počet subjektov	Počet zamestnancov v riziku		Počet subjektov	Počet zamestnancov v riziku	
		celkom	z toho ženy		celkom	z toho ženy
Košice I, II, III, IV a Košice – okolie	103	11 642	1 085	111	12 042	1 111

V roku 2016 došlo oproti roku 2015 k **zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej a štvrtej kategórie o 400**, najmä v dôsledku prehodnotenia zdravotných rizík na

existujúcich pracoviskách a zaradenia prác do tretej a štvrtej kategórie na novovzniknutých pracoviskách.

Vývoj zmien exponovaných zamestnancov rizikovým faktorom v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi

Počet exponovaných faktorom práce v rokoch 2012 - 2016									
2016		2015		2014		2013		2012	
Spolu	ženy	spolu	ženy	Spolu	ženy	Spolu	ženy	spolu	ženy
12 042	1 111	11 642	1 085	11 986	1 112	12 263	1 107	12 386	1 069

Z prehľadu za posledných 5 rokov je zrejmé, že v priebehu roka 2016 došlo oproti rokom 2015 a 2014 k zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej a štvrtej kategórie, a to najmä v dôsledku prehodnotenia zdravotných rizík na existujúcich pracoviskách.

Stav po prehodnotení rizikových prác

V 111 subjektoch evidujeme 12 042 zamestnancov v tretej a štvrtej kategórii, z toho je 1 111 žien. Dominantné zastúpenie medzi subjektmi má spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o. s počtom 7 604 zamestnancov, z toho 576 žien.

Z hľadiska prevažujúcej činnosti je najviac zastúpená **priemyselná výroba (8 280/537)**, administratívne a podporné služby (893/67), dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (748/27), doprava a skladovanie (671/50), odborné, vedecké a technické činnosti (483/96), zdravotníctvo a sociálna pomoc (274/230), verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (189/42), stavebníctvo (159/0), umenie, zábava a rekreácia (146/52), dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (139/0), veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov (28/7), ťažba a dobývanie (16/0), poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (10/0), vzdelávanie (6/3).

Z hľadiska faktorov je najviac prác zaradených do tretej a štvrtej kategórie pre **faktor hluk (10 493/716)**, ďalej nasledujú chemické faktory (6 429/346), záťaž teplom a chladom (1 337/25), vibrácie (1 202/137), fyzická záťaž (469/40), psychická pracovná záťaž (149/22), elektromagnetické pole (112/1), biologické faktory (97/67), optické žiarenie (94/23), tlak vzduchu (14/4) a ionizujúce žiarenie (1/0).

Samostatne hospodáriaci roľníci na našom území vykonávajú práce, ktoré nie sú zaradené do tretej a štvrtej kategórie.

Trend vývoja faktora psychická pracovná záťaž

2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010	
spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien	Spolu	žien	spolu	žien	spolu	žien
149	22	148	22	163	21	163	21	163	21	5	0	3	0

V roku 2011 došlo k nárastu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž, avšak od roku 2012 sa tento počet takmer nemení. Išlo o 2 zamestnancov v prevádzke U. S. Steel Košice, s.r.o., úsek Manažéra leteckej dopravy, kde na

základe hodnotenia zdravotných rizík boli práce vykonávané profesiami manažér leteckej dopravy – pilot, zástupca manažéra leteckej dopravy – pilot, dispečer leteckej prevádzky a pilot zaradené do tretej kategórie.

V roku 2012 boli zaradené práce vykonávané profesiou príslušník Policajného zboru zaradené do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž u 158 zamestnancov Mesta Košice, Mestská polícia Košice.

V roku 2015 bolo v U. S. Steel Košice, s. r. o. z organizačných príčin zrušené pracovisko úsek Manažéra leteckej dopravy a v Mestskej polícii Košice bol počet zamestnancov exponovaných psychickej pracovnej záťaži znížený na 148.

V roku 2016 došlo k zvýšeniu počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie pre faktor psychická pracovná záťaž o 1 zamestnanca Mestskej polície Košice v profesii príslušník Policajného zboru.

Stav po prehodnotení pracovísk, na ktorých sú zamestnanci exponovaní ionizujúcemu žiareniu

V roku 2010 boli práce v expozícii IŽ na väčšine pracovísk v spolupráci s odborom ochrany zdravia pred žiarením preradené do druhej kategórie, výsledkom čoho bol oproti roku 2009 pokles počtu zamestnancov zaradených do tretej kategórie zo 146 na 4. V roku 2011 došlo k zníženiu počtu exponovaných zamestnancov pre faktor ionizujúce žiarenie zo 4 na 2 z dôvodu zastavenia výroby vo VSS Trading, a. s. V roku 2012 bol na Klinike úrazovej chirurgie Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice na základe prehodnotenia jeden zamestnanec exponovaný ionizujúcemu žiareniu preradený do druhej kategórie práce.

Od roku 2012 je stav nezmenený.

Porovnanie podľa rokov pre faktor ionizujúce žiarenie

	2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010	
	Celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Ionizujúce žiarenie v zdravotníctve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Ionizujúce žiarenie v priemysle	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	3	0
Spolu	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	4	0

Prehľad podľa subjektov

Subjekt	2016		2015		2014		2013		2012		2011	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Juraj Žiga - Defektoskopia	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
UNLP Košice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Spolu	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0

Informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík

Podľa § 30 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z. predkladajú zamestnávateľa informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich

zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce. V správach sú uvedené aj plánované technické, organizačné a iné opatrenia na zníženie rizika na rok 2017. V roku 2016 bolo predložených 111 hodnotiacich správ, to znamená, že zákonnú povinnosť si splnili všetci zamestnávateľia.

3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY

Siedmi zamestnávateľia, a to spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o., Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Nemocnica Košice – Šaca a. s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., ProCare, a. s. a Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach zabezpečujú pre svojich zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do prvej kategórie až štvrtej kategórie výkon pracovnej zdravotnej služby (ďalej len PZS) **vlastnými zamestnancami v tíme PZS**.

Z nich piati, konkrétne Nemocnica Košice–Šaca, a. s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., ProCare, a. s. a Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice zabezpečujú pre svojich zamestnancov výkon zdravotného dohľadu, ktorý tvorí dohľad nad pracovnými podmienkami a posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci. Spoločnosť U. S. Steel, s. r. o. má posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci zabezpečené na základe zmluvy s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v Nemocnici Košice – Šaca, a. s., 1. súkromná nemocnica.

Pri výkone ŠZD bolo zistené, že vykonávanie PZS **vlastnými** zamestnancami je zabezpečené tímom PZS v **6** subjektoch s celkovým počtom zamestnancov **19 222**, z ktorých **7 745** vykonáva práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie, lekárom v **2** subjektoch s celkovým počtom zamestnancov **4**, verejným zdravotníkom **1** subjekt s celkovým počtom zamestnancov **20** a bezpečnostným technikom v **1** subjekte s celkovým počtom **4** zamestnancov (Tab. č. 13a).

Vykonávanie PZS **odávateľským** spôsobom, a to tímom PZS, je zabezpečené v **338** subjektoch s celkovým počtom zamestnancov **21 066**, z ktorých **4 297** zamestnancov vykonáva práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie, lekárom je zabezpečené v **39** subjektoch s celkovým počtom zamestnancov **442**, verejným zdravotníkom je zabezpečené v **9** subjektoch s celkovým počtom zamestnancov **25** a bezpečnostným technikom je zabezpečené v **407** subjektoch s celkovým počtom zamestnancov **3 401**. Z uvedených údajov vyplynulo, že najväčšie zastúpenie vo vykonávaní PZS odávateľským spôsobom majú bezpečnostní technici. (Tab. č. 13b)

Pri ŠZD boli zistené **4** subjekty s celkovým počtom zamestnancov **111**, v ktorých zamestnávateľ **nezabezpečil** PZS. (Tab. č. 13c). V **2** subjektoch bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty a **3** subjektom boli uložené pokuty vo výške **1 600 €** za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z. ktorého sa zamestnávateľ dopustil tým, že nezabezpečil pre svojich zamestnancov zdravotný dohľad. (Tab. č. 13d).

Najčastejšie zazmluvnenými PZS sú ProCare, a.s., MEDISON s. r. o., Nemocnica Košice–Šaca, a.s. 1. súkromná nemocnica, Ergomed Poliklinika, s. r. o., BE–SOFT a. s., Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Železničné zdravotníctvo Košice, s.r.o., Letecká vojenská nemocnica, a. s., ROMED s. r. o., Pro Benefit, s. r. o., Profmed, s. r. o., TeamPrevent Santé s. r. o., BOZPO, s. r. o. a OHS, s. r. o.

Z výkonu ŠZD vyplýva, že úroveň poskytovania odborných a poradenských služieb pre zamestnávateľov v oblasti ochrany a podpory zdravia výkonom zdravotného dohľadu je na dobrej úrovni. Ďalej bolo zistené, že aj subjekty, v ktorých nie sú práce zaradené do tretej a

štvrtjej kategórie, majú zabezpečené vykonávanie PZS tímom PZS, lekármi a verejnými zdravotníkmi a neriešia poskytovanie pracovnej zdravotnej služby len bezpečnostnými technikmi, s ktorými spolupracujú aj v oblasti bezpečnosti práce. Bolo tiež zistené, že posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci sa realizuje vo frekvencii podľa zaradenia práce do kategórie, resp. podľa osobitných predpisov.

4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

V sledovanom období bolo prešetrených **122 prípadov (dg) v jednotlivých položkách**, čo je o **39 viac ako v roku 2015**. Prešetrenia sa uskutočnili u **81 zamestnancov**, čo je o **23 viac ako v roku 2015**. **V 61 prípadoch bola v závere hygienického šetrenia v jednotlivých položkách priznaná priama súvislosť**.

Najčastejšie prešetrovanými boli podozrenia na CHzP v položke č. 29 - **choroba z DNJZ 51 prípadov** (o 15 viac ako v r. 2015), v položke č. 28 – **choroba z vibrácií 35 prípadov** (o 11 viac ako v r. 2015), v položke č. 38 – **porucha sluchu z hluku 19 prípadov** (o 2 viac ako v r. 2015), v položke č. 46 – **nádorové choroby** vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí poškodeného a prejavujúce sa u neho v príslušných cieľových orgánoch, ktoré nie sú uvedené v zozname chorôb z povolania 7 prípadov (v r. 2015 nebol ani jeden prípad), v položke č. 24 – **infekčné choroby 4 prípady** (o 3 viac ako v r. 2015), v položke č. 45 – **alergické choroby horných dýchacích ciest** s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného 2 prípady (rovnako ako v r. 2015), v položke č. 47 – **iné poškodenie zdravia z práce 2 prípady** (v r. 2015 nebol ani jeden prípad), v položke č. 18 – **choroba z chemických látok** (v r. 2015 nebol ani jeden prípad) a v položke č. 37 – **bronchiálna astma 1 prípad** (o jeden menej ako v r. 2015).

Najviac prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania (celkom na 50 položiek) bolo v spoločnosti **U. S. Steel Košice, s. r. o. u 36 zamestnancov** (o 8 viac ako v r. 2015) a najčastejšie prešetrovanými boli profesia zámočník (5x), skladník (4x), žeriavnik (4x), zvärač-opravár (2x).

V spoločnosti **RMS, a. s. Košice** bolo šetrenie vykonané u **5 zamestnancov** v profesiách: hutný murár, obsluha pásových rýpadiel, odlievač – žeriavnik, prevádzkový elektrikár a obsluha pásových rýpadiel.

V spoločnosti **Inžinierske stavby, a. s. Košice** bolo šetrenie vykonané u **4 zamestnancov** v profesiách: stavebný robotník, tesár stavebný robotník, stavebný montážnik-robotník a betonár stavebných dielcov.

V spoločnosti **OBAL-SERVIS, a. s.** bolo šetrenie vykonané taktiež u **4 zamestnancov**, a to 2x v profesii robotník výroby obalov, 1x žeriavnik a 1x balič-žeriavnik.

V **Detskej fakultnej nemocnici, Košice** bolo vykonané šetrenie u **4 zamestnancov**, a to 2x v profesii sestry, 1 x v profesii lekár na ambulancii a 1x v profesii zdravotnícky asistent.

V spoločnosti **U-Shin Slovakia, s.r.o.** bolo vykonané šetrenie u **3 zamestnancov**, z toho 2x v profesii operátor výrobnéj linky a 1x v profesii skladník.

V spoločnosti **Eurocast Košice s.r.o.** bolo vykonané šetrenie u **3 zamestnancov**, z toho v profesii frézar, obsluha VZV a tavič, z toho u 2 zamestnancov na položky č. 28 a 29.

V spoločnosti **TEKO, a. s.** bolo vykonané šetrenie u **2 zamestnancov** v profesiách: predseda základnej organizácie ECHOZ pri TEKO a robotník odborných činností zauhľovania, a to obe na položku č. 46.

Problémy spojené s prešetrovaním sú chronicky známe. Ide často, najmä v prípadoch fyzickej záťaže, o absenciu relevantných objektívnych podkladov. Náročné, resp. nemožné je prešetrovanie v prípadoch, keď zanikli organizácie alebo u stavebných firiem, ktoré majú v spádovom území iba sídlo, avšak práce realizujú po celej SR alebo aj v zahraničí, ďalej šetrenie podozrení na chorobu z povolania u SZČO, nakoľko je často možné vychádzať len z údajov prešetrovaného. V mnohých prípadoch nie je možné zabezpečiť pri šetrení účasť všetkých zainteresovaných strán, najmä prešetrovaného zamestnanca ak je PN. S tým sú spojené opakované šetrenia, časová náročnosť a z toho vyplývajúce zvýšené prevádzkové náklady úradu,

Podrobnejšie údaje o prešetrovaných podozreniach na chorobu z povolania v r. 2016 sú uvedené v tabuľke č. 9.

5. CHOROBY Z POVOLANIA

V roku 2016 bolo doručených na RÚVZ so sídlom v Košiciach **35 hlásení o uznaní choroby z povolania** (ďalej CHzP), čo je **o 2 menej** ako v r. 2015 a **43 hlásení o ohrození chorobou z povolania**, čo je **o 14 viac** ako v r. 2015.

Najčastejšie boli hlásené CHzP položka č. 29 poškodenie z DNJZ – 16 prípadov (o 5 viac ako v r. 2015), z toho 9 v U. S. Steel Košice, s. r. o. v profesii žeriavnik 5x, zvärač-opravár 2x a po jednom prípade zámočník a zvärač. V ďalších spoločnostiach po 1 prípade v rôznych profesiách: stomatológ, šička, opravár obuvi, žeriavnik, hutný murár, tavič a iné. **V položke č. 38 – strata sluchu z hluku 9 prípadov** (o 16 menej ako v r. 2015), z toho 7x v U. S. Steel Košice, s. r. o., 1x v spol. OCEKON Engineering, s. r. o. a 1x v Obci Štós, všetko u rôznych profesií, **č. 28 – poškodenie z vibrácií 0 prípadov** (v r. 2015 bolo 7 prípadov). **V položke č. 24 – infekčné choroby 5 prípadov CHzP** (o 3 viac ako v r. 2015) u týchto profesií: 2x lekár, 1x sestra, 1x zdravotnícky asistent a 1x učiteľka. Po 1 prípade v položke **č.18 – choroba z chemických látok u profesie sieťotlačiar v spoločnosti SITAPRESS, sr.o.**, v položke **č. 22 – kožné choroby v spoločnosti Študentský servis, s. r. o., Jedlíková 5 v Košiciach** (podozrenie na CHzP nebolo šetrené RÚVZ Košice), v položke **č. 37 – bronchiálna astma v spoločnosti Slovenská cukráreň s.r.o. Košice** u profesie vedúca výroby a **č. 45 – alergické choroby horných dýchacích ciest 1 prípad** (o 1 menej ako v r. 2015) v spoločnosti Agromold a. s. Moldava nad Bodvou u profesie traktorista.

Najviac hlásených CHzP bolo v spoločnosti **U. S. Steel Košice, s. r. o.**, a to **16** (o 3 menej ako v r. 2015), z toho 5x u žeriavnikov. Zamestnávateľom boli na jednotlivých divízijských závodoch vykonané viaceré opatrenia na zníženie zdravotných rizík.

V položke č. 24 – infekčné choroby boli priznané CHzP v **Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach 2 prípady**, a to v profesii sestra a zdravotnícky asistent, v **V UNLP Košice 1 prípad** v profesii lekár, **na Poliklinike Terasa, s. r. o. Košice 1 prípad** v profesii lekár a v **Materskej škole na Hrebendovej 5 v Košiciach 1 prípad** v profesii učiteľ.

V spoločnosti **RMS a. s. Košice** bola v r. 2016 uznaná **1 choroba z povolania** (o 1 menej ako v r. 2015), a to v profesii hutný murár – keramický zvärač na položku č. 29. Profesia hutný murár je zaradená do tretej kategórie práce pre faktor fyzická záťaž. Zamestnávateľ vykonal opatrenia na zníženie zdravotného rizika z fyzickej záťaže.

V ďalších zostávajúcich spoločnostiach boli v r. 2016 priznané choroby z povolania po 1 prípade.

V spoločnosti U. S. Steel Košice nedošlo k nárastu počtu priznaných ChzP, ale podľa **niekoľkoročných trendov** ide stále **o najvyšší počet** spolu s rokmi 2009, 2014 a 2015. V spol. RMS, a. s. aj naďalej pokračuje klesajúci trend.

Prehľad uznaných CHzP v okresoch Košice – mesto a Košice – okolie za r. 2016

P. č.	Č. položky Zoznam CHzP	DIAGNÓZA	PO alebo FO, kde CHzP vznikla	Profesia
1.	18	Poškodenie dýchacích ciest chlóróm	SITAPRESS, sr.o.	sieťotlačiar
2.	22	neuvedená na hlásení CHzP (RÚVZ Košice nevykonal šetrenie podozrenia na CHzP)	Študentský servis, s. r. o.	neuvedená na hlásení CHzP
3.	24	Enterokolitída, zapríčinená Clostridium difficile	Detská fakultná nemocnica, Košice	sestra
4.	24	Mycoplasma a Chlamýdia pneumoniae	Poliklinika Terasa, s.r.o. Košice	lekár na ambulancii
5.	24	Varicella bez komplikácií	Detská fakultná nemocnica, Košice	zdravotnícky asistent
6.	24	Parotitída bez komplikácií, Stav po infekčnej parotitíde	UNLP Košice	lekár
7.	24	St. p. pneumokokovej meningitíde s nevyklúčeným spolupodielom polyradikuloneuritídy, léziou N. III. l.dx., frustnou pravou hemiparézou	Materská škola, Hrebendova 5, Košice	učiteľka
8.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement sy omamme bilat., pr.l.dx.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zámočník
9.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy vľavo, ac artróza, laterálna epikondylitída vľavo, Syndrom canalis carpi vľavo.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač, opravár
10.	29	Ochorenie HK z DNJZ s dg. Sy kubitálneho kanála vpravo, Epicondylitis ulnaris humeri bilat. s úponovými kalcifikátmi bilat. v obl. ulny, Arthrosis cubitis l. utrq. gravis.	EuroCast Košice s.r.o.	tavič
11.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy ommae bila., tendinitida m. supraspinatus.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač, opravár
12.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Syndrom canalis cubiti bilat., Epicondylitis ulnaris humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač
13.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy bilat.vpr. St. p. oper. (2005, 2014), Epicondylitis radialis humeri bilat.	Messer Tatragas, s.r.o.	koordinátor plnenia

14.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Artróza rúk I. -II. st. klin. forma, Laterálna epikondylitída vpravo, Styloradiálna tendosynovitída obojstranná, Susp. Sy. karpálneho tunela.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
15.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy SA gr. II. l.dx. a gr.I. l.sin., peritendinitis m. bicipitis brachii l. dx., Sy canalis carpi l. dx.	Anna Čabanová -TOP- ANKA, Košice	opravár obuvi
16.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. II.	OBAL-SERVIS, a.s. Košice	žeriavnik
17.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Primárna artróza iných kĺbov ruky (zápästie, záprstie, prsty, kĺby medzi týmito kosťami), Epicondylitis rad. humeri l. dx. chron.	HAPPYDENT, s.r.o.	stomatológ
18.	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií: Impingement sy ommae bilat. gr. III., Epicondylitis ulnaris humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
19.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Kalcifikujúca tendinitída obojstranne, vľavo Imingement sy II. stupňa	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
20.	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií s dg.: Impingement sy ommae bilat. s léziou m. supraspinatus obojstr.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
21.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi l. dx. gr. I., Incip. Lézia v prox. úseku n. ulnaris l. sin. v dok., t. č. bez EMG korelátu, Impingement sy. ommae bilat. chron. Gr. II.-III. l. dx. et gr. I. l. sin., Tendosynovitis capitis longi m. bicipitis brachii I. sin., Epicondylitis radialis humeri l. dx. (ortop.), Epicondylitis ulnaris humeri l. dx. incip. (klin.), položka č. 29	JOBELSA SLOVENSKO, s.r.o.	pracovník výroby – šička
22.	29	Impingement sy ommae l. sin., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri l. utrq.	RMS, a.s. Košice	hutný murár - keramický zvárač, teraz prevádzk. zámočník

23.	29	Impingement sy, Epicondylitis radialis humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik
24.	29	Susp. Och.HK z DNJZ: Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., PHS bilat., Impingement sy. subacromiale l. dx.gr. I. - II., l. sin. gr. I., Tendovaginitis reg.antebrachii l.dx., Tendovaginitis carpi l. dx.	TABITA plus spol. s r.o.	elektro- navíjač
25.	37	Bronchiálna astma	Slovenská cukráreň s.r.o. Košice	vedúca výroby v cukráren. výrobni
26.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zmenový elektrikár
27.	38	Porucha sluchu z hluku	OCEKON Engineering, s.r.o.	zvárač
28.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	horizontkár
29.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	koordinátor obsluhy obalovej vetvy, teraz zlievač cínových anód
30.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	strojník VTČS a NTČS
31.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	predák zámočník – hydraulikár
32.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zámočník koľajových konštrukcií
33.	38	Susp. Porucha sluchu z hluku: Hypacusis combinata bilat (CSS 79,7 %), tinnitus aurium	Obec Štós	oktívne činnosti pre obec
34.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	peciar
35.	45	Rhinitis hypertroph. Chron. Vs. allergica, kontaktná dermatitída zapríčinená senzibilizáciou na parabeny, parfémy, kathonCG, senzibilizácia na inhalačné alergény: skorocel, jaseň a zlatobyľ	Agromold a.s. Moldava nad Bodvou	traktorista

5. VEĽMI TOXICKÉ LÁTKY A ZMESI A TOXICKÉ LÁTKY A ZMESI

V sledovanom období bolo v rámci ŠZD vykonaných **32 kontrol** zameraných na kontrolu dodržiavania právnych predpisov na ochranu zdravia pri práci s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesiam (ďalej len VTLaZ a TLaZ).

Išlo o 2 pracoviská Parazitologického ústavu SAV, pracoviská Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV a Neurobiologický ústav SAV, kde sa VTLaZ a TLaZ používajú pri laboratórnych analýzach, pri vedecko-výskumnej a vzdelávacej činnosti. Na obdobné účely sa tieto látky používajú aj na pracoviskách Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (ďalej len UPJŠ), a to v Laboratóriách nukleárnej magnetickej rezonancie, na Katedre organickej chémie, Katedre analytickej chémie, Katedre anorganickej chémie, Katedre biochémie a Katedre fyzikálnej chémie Ústavu chemických vied, ďalej na Ústave experimentálnej medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ, na Ústave fyzikálnych vied a na Ústave lekárskej a klinickej mikrobiológie Lekárskej fakulty UPJŠ. V Botanickej záhrade sa VTLaZ používajú na laboratórne činnosti pri riedení a aplikácii prípravkov na ochranu rastlín. Spoločnosť DB Biotech, spol. s r. o. používa VTLaZ a TLaZ pri laboratórnej výrobe klonálnych protilátok.

Ďalšie kontroly boli vykonané v spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. V DZ Zušľachtovňa a obalová vetva sa používajú VTLaZ na prevádzke Pocínovne a prevádzke Deliace linky a zlievareň anód vo výrobnom procese. V prevádzke Útvar GM pre environment sa používajú VTLaZ v laboratóriu GME na sledovanie kvality odpadových, podzemných a povrchových vôd. Kontrola bola vykonaná aj v prevádzke Útvar GM pre materiálové riadenie v sklade nebezpečných látok, kde sa vykonáva príjem, skladovanie a výdaj chemikálií a na DZ Energetika v prevádzke Vodné hospodárstvo – ČOV Sokolany, kde sa VTLaZ používajú v laboratóriu na sledovanie kvality odpadových vôd.

V spoločnosti USS Košice, Labortest s. r. o. sa VTLaZ naďalej používajú na rôzne laboratórne analýzy v laboratóriu Koksovne, laboratóriu Studenej valcovne a Kvantometrickom laboratóriu. Ďalej boli kontroly vykonané v spoločnosti VVS, a. s. v laboratóriu pitných vôd, špecializovanom laboratóriu vôd a laboratóriu odpadových vôd, v spoločnosti GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s.r.o., v spoločnosti TEKO a. s. - akreditovanom skúšobnom laboratóriu, v spoločnosti FRUCONA Košice a. s., kde sa v laboratóriu vykonávajú analytické rozborý alko, nealko nápojov, konzervárenských výrobkov a pochutín. V spoločnosti GEOLAB s.r.o. sa VTLaZ používajú na laboratórne analýzy vôd a zemín a v spoločnosti Carneuse Slovakia s. r. o. v Závode Vápenka Košice na laboratórne skúšky na zaistenie kvality vstupných a výstupných surovín.

V roku 2016 bolo vydaných 11 súhlasných rozhodnutí na používanie VTLaZ, a to pre pracoviská Parazitologického ústavu SAV na Hlinkovej 3 a Puškinovej 6 v Košiciach, pre Ústav lekárskej a klinickej mikrobiológie Lekárskej fakulty UPJŠ, pre spoločnosť PANDA-KOŠICE s. r. o., pre U. S. Steel Košice, s. r. o. DZ Zušľachtovňa a Obalová vetva, EUROCAST Košice, s. r. o., Laboratóriá analýzy vôd a zemín spoločnosti GEOLAB s. r. o., Ústav chemických vied PF UPJŠ, Botanickú záhradu UPJŠ a pre dve pracoviská spoločnosti VVS, a. s., konkrétne pre Laboratórium odpadových vôd a Špecializované laboratórium vôd. Pre obidve pracoviská Parazitologického ústavu SAV, pre U. S. Steel Košice, s. r. o. DZ Zušľachtovňa a obalová vetva, pre Ústav lekárskej a klinickej mikrobiológie Lekárskej fakulty UPJŠ, pre spoločnosť GEOLAB s. r. o., Ústav chemických vied UPJŠ, Botanickú záhradu UPJŠ a pre obe pracoviská VVS, a. s. bol jedným rozhodnutím vydaný zároveň aj súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov. Spoločnosti PANDA-KOŠICE s. r. o. bol zároveň vydaný súhlas na použitie VTLaZ pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín.

Porušenie predpisov na ochranu zdravia pri používaní VTLaZ a TLaZ nebolo v priebehu roka 2016 zaznamenané.

Bolo zistené, že vo väčšine prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom predkladaných po 01. 06. 2015 sú chemické faktory klasifikované podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí.

V roku 2016 bolo do tretej a štvrtej kategórie práce pre expozíciu TLaZ zaradených 227 zamestnancov, z toho 51 žien a pre expozíciu VTLaZ bolo zaradených 19 zamestnancov, z toho 0 žien.

V sledovanom období bolo vydaných **spolu 136 osvedčení**, pričom 128 osvedčení sa týkalo práce s VTLaZ a TLaZ a 8 osvedčení bolo vydaných na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie. Na základe skúšky bolo vydaných 8 osvedčení (na VTLaZ a TLaZ) a bez vykonania skúšky, t. j. na základe overenia dĺžky odbornej praxe, 128 osvedčení. Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti zasadala 1x.

Mimoriadna situácia, resp. havária v súvislosti s expozíciou VTLaZ a TLaZ sa v sledovanom období nevyskytla.

	Počet
Previerky	32
Osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre prácu s VTLaZ a TLaZ	128

7. KARCINOGENNE A MUTAGENNE FAKTORY

V roku 2016 bolo vydaných 11 rozhodnutí na zaradenie prác do tretej a štvrtej kategórie pre expozíciu karcinogénnym a mutagénnym faktorom (ďalej len KaMF). Z tohto počtu bolo 8 rozhodnutí vydaných pre spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o., a to pre DZ Mechanika (expozícia Cr⁶⁺), DZ Koksovňa, DZ Údržba, útvar GM pre bezpečnosť a hygienu USSK, útvar Riaditeľ'a pre inšpekciu strategických zariadení, útvar Riaditeľ'a pre spoľahlivosť vyhradených technických zariadení a útvar Generálneho manažéra pre environment (pracovný proces s rizikom expozície polycyklickým aromatickým uhl'ovodíkom - ďalej len PAU) a DZ Koksovňa (expozícia PAU, fenolu a benzénu). Ďalej boli 2 rozhodnutia na zaradenie prác do tretej kategórie pre KaMF (práca s cytostatikami) vydané pre Detskú fakultnú nemocnicu Košice, a to pre Oddelenie detskej onkológie a hematológie (ďalej len ODOH) a Nemocničnú lekárňu. Prvé rozhodnutie bolo vydané vo februári 2016, dôvodom bolo zrušenie profesie cytostatiká sestra a zaradenie profesie zdravotnícky asistent do tretej kategórie. Takisto novou skutočnosťou bolo, že príprava cytostatík prešla do lekárenskej starostlivosti a vykonáva sa na novo vytvorenom pracovisku Oddelenia prípravy cytostatík nemocničnej lekárne, na ktorom bola práca vykonávaná profesiami farmaceut, farmaceutický laborant, sanitár a upratovačka zaradená do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory. Do tretej kategórie bola zaradená práca vykonávaná profesiami lekár, sestra pri lôžku, sanitár, sestra na ambulancii, vedúca sestra, zdravotnícky asistent a upratovačka na ODOH a profesiami farmaceut a farmaceutický laborant v Nemocničnej lekárni. Druhé rozhodnutie bolo vydané v decembri 2016. V hodnotení zdravotných rizík súvisiacich s expozíciou zamestnancov cytostatikám bolo konštatované, že vytvorením pracoviska oddelenia prípravy cytostatík nemocničnej lekárne, kde cytostatiká pripravujú farmaceut a farmaceutický laborant, nedochádza ku priamej expozícii zamestnancov ODOH cytostatikám. Nariedené cytostatiká sú na ODOH aplikované v uzavretých systémoch intravenózne a intratekálne. Ku

sekundárnej expozícii zamestnancov ODOH cytostatikám vylučovaným z tela pacientov môže dochádzať pri ošetrovateľskej starostlivosti, starostlivosti o osobnú hygienu pacientov, pri upratovaní a sanitácii, pri manipulácii s nebezpečným odpadom, preto boli práce vykonávané profesiou sestry v nepretržitej prevádzke, sanitár, zdravotnícky asistent, upratovačka zaradené do tretej kategórie a práce vykonávané profesiou lekár, sestry na ambulancii a vedúca sestry boli zaradené do druhej kategórie.

Pre súdnolekárske a patologickoanatomické pracovisko Košice Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou bolo vydané 1 rozhodnutie na zaradenie prác do tretej a štvrtej kategórie, konkrétne pre profesie lekár, toxikológ VŠ, histologický laborant, toxikologický laborant, pitevný sanitár, umývačka skla, upratovačka do tretej kategórie pre biologické faktory a pre profesie toxikológ VŠ a toxikologický laborant do štvrtej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory (benzén).

V porovnaní s rokom 2015 mierne poklesol (o 10) počet zamestnancov zaradených do tretej a štvrtej kategórie práce pre faktor KaMF. **K 31. 12. 2016 evidujeme v tretej a štvrtej kategórii práce pre KaMF 716 zamestnancov, z toho 192 žien** (zdroj ASTR), kým v roku 2015 to bolo 726 zamestnancov, z toho 215 žien. V tretej kategórii prác je evidovaných 566 zamestnancov, z toho 186 žien a v štvrtej kategórii prác je to 150 zamestnancov, z toho 6 žien.

V roku 2016 vydal RÚVZ Košice **9 súhlasných rozhodnutí** na činnosti spojené s používaním, manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov (3 rozhodnutia pre pracoviská UPJŠ v Košiciach, 2 rozhodnutia pre pracoviská Parazitologického ústavu SAV a Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. a po 1 rozhodnutí pre spoločnosť U. S. Steel Košice, s. r. o. a spoločnosť GEOLAB, s. r. o).

V sledovanom období bol vykonaný **ŠZD pri práci s KaMF na 39 pracoviskách**, z toho 9 x bol vykonaný na pracoviskách, na ktorých sú práce zaradené do tretej a štvrtej kategórie.

Najviac zamestnancov zaradených do tretej a štvrtej kategórie práce pre KaMF, konkrétne PAU, aj naďalej vykonáva pracovné činnosti na DZ Koksovňa. Ide o zamestnancov spoločnosti U. S. Steel Košice s. r. o., ISS Facility Services s. r. o. a KOKSMONT a.s. Košice. Celkový počet exponovaných je 443 zamestnancov, z toho 0 žien (zdroj ASTR).

Na pracoviskách spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. bolo v priebehu roka 2016 vykonaných 11 kontrol zameraných na vystavenie zamestnancov KaMF na pracovisku. Pri kontrole vykonanej na DZ Zušľachtovne a obalová vetva, prevádzka Zušľachtovne III, časť – Lakoplastovacia linka bolo zistené, že na predmetnom pracovisku došlo k organizačným zmenám a z používania boli vyradené chemické zmesi na báze Cr^{6+} , ktorý je klasifikovaný ako karcinogén kategórie 1A a mutagén kategórie 1B. Pri finálnom spracovaní oceľových zvitkov valcovaných za studena a pozinkovaných zvitkov boli chemické zmesi na báze Cr^{6+} nahradené nanášaním organických povlakov, ktoré nie sú klasifikované ako karcinogénne a mutagénne.

Kontrolou vykonanou na DZ Zušľachtovne a obalová vetva, časť Obalová vetva, prevádzka Pocínovne a Deliace linky a zlievareň anód na základe žiadosti spoločnosti o schválenie prevádzkového poriadku pre prácu v expozícii hluku a vydanie súhlasu na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov a skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami bolo zistené, že pri čistení a odmasťovaní nádrže prístroja Elipsomer S/N 258 sa používa zmes Leksol AL klasifikovaná v triede nebezpečnosti reprodukčná toxicita kategória 1B a pri výrobe pocínovaných plechov vo zvitkoch a tabuliach, ktoré sa následne využívajú na výrobu konzervových plechoviek ako obalového materiálu v potravinárskom a chemickom priemysle je používaný oxid chrómový klasifikovaný v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie 1A a mutagenita kategórie 1B a dichroman sodný klasifikovaný v triedach nebezpečnosti karcinogenita kategórie 1B, mutagenita kategórie 1B a reprodukčná toxicita kategórie 1B.

Na druhom mieste v počte zamestnancov exponovaných KaMF sú zdravotnícke zariadenia, v ktorých je do tretej kategórie zaradená práca s cytostatikami. Ide o Východoslovenský onkologický ústav a. s., Kliniku hematológie a onkohematológie UNLP Košice, Nemocničnú lekáreň UNLP Košice, Oddelenie detskej onkológie a onkohematológie Detskej fakultnej nemocnice Košice, Nemocničnú lekáreň Detskej fakultnej nemocnice Košice a súdnolekárske a patologickoanatomické pracovisko Košice Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,

Pri výkone ŠZD v UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1 bolo zistené, že v bývalých priestoroch oddelenia prípravy sterilných liekov nemocničnej lekárne boli zahájené rekonštrukčné práce pre potreby zriadenia pracoviska centrálnej riediarne cytostatík s termínom ukončenia do 31. 12. 2016.

V spoločnosti TPA s. r. o. bolo zistené, že na pracovisku Laboratórium Geča vyradil zamestnávateľ z používania rozpúšťadlo trichlóetylén klasifikovaný v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie 1B a nahradil ho tetrachlóretylénom. Po zmene rozpúšťadla bola vykonaná objektivizácia tetrachlóretylénu v pracovnom ovzduší, z ktorej vyplynulo, že v pracovnom ovzduší nebol NPEL priemerný prekročený. Na základe výsledkov objektivizácie bolo vykonané nové hodnotenie zdravotného rizika a práca vykonávaná profesiou laborant bola zaradená do druhej kategórie pre chemické faktory. V súvislosti s uvedeným schválil RÚVZ Košice pre predmetné pracovisko nový prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Pri kontrole vykonanej na Neurobiologickom ústave SAV, ktorý vykonáva výskumné činnosti v oblasti nervového systému stavovcov bolo zistené, že pracovisko skladuje chlorid kobaltnatý (karcinogén kategórie 1B, reprodukčná toxicita kategória 1B) a farbičku evans blue (karcinogén kategória 1B). Pri laboratórnej činnosti je používaný propylénoxid (karcinogén kategória 1B, mutagén kategória 1B), diaminobenzidine (karcinogén kategória 1B), hydrazín (karcinogén kategória 1B), akrylamide (karcinogén kategória 1B, mutagén kategória 1B). Taktiež bolo zistené, že dichroman draselný používaný na čistenie skla, bol vyradený z používania.

Na akademických pracoviskách Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len UPJŠ) bolo vykonaných 10 kontrol. Kontrolami bolo zistené, že pracoviská skladujú a pri svojej činnosti používajú aj látky a zmesi klasifikované ako karcinogénne, mutagénne, reprodukčne toxické a narúšajúce endokrinný systém. Ústav lekárskej a klinickej mikrobiológie Lekárskej fakulty UPJŠ skladuje fuchsín (karcinogén kategórie 1A) a neofuchsín (karcinogén kategórie 1A), ktoré sa v súčasnosti pri laboratórnych činnostiach nepoužívajú. Pracoviská Botanickej záhrady UPJŠ pri príprave preparátov pre karyologické štúdium vyšších rastlín a ich ďalšej analýze používajú kolchicín (akútna toxicita kat. 2, karc. kat. 1B). V Laboratóriu nukleárnej magnetickej rezonancie je ako rozpúšťadlo používaný N,N-dimetylformamid a 2-etoxyetanol (reprodukčná toxicita kategória 1B). Katedra analytickej chémie používa pri výskumných činnostiach imidazol (reprodukčná toxicita kategória 1B), zlúčeniny kadmia (karcinogén kategória 1B, mutagén kategória 1B) a niklu (karcinogén 1A). Pracoviská Katedry biochémie používajú chróman draselný (karcinogén kategória 1B, mutagén kategória 1B). Katedra anorganickej chémie využíva pri laboratórnych činnostiach chlorid kobaltnatý (karcinogén kategória 1B, reprodukčná toxicita kategória 1B), benzén (karcinogén kategória 1A, mutagén kategória 1B), síran kademnatý (karcinogén kategória 1B, mutagén kategória 1B, reprodukčná toxicita kategória 1B, akútna toxicita kategória 2) a N,N-dimetylformamid (reprodukčná toxicita kategória 1B). Ďalej bolo zistené, že Katedra fyzikálnej chémie vyradila z používania dichromam draselný (karcinogén kategória 1A, mutagén kategória 1B, reprodukčná toxicita kategória 1B, akútna toxicita kategória 2) a Katedra organickej chémie obmedzuje jeho používanie na nevyhnutné množstvá, pričom zlúčeniny kadmia, olova a ortute vyradila z používania.

V priebehu roka 2016 boli pracoviská Špecializovaného laboratória vôd a Laboratória odpadových vôd spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. (ďalej len VVS, a. s.), presťahované do novovybudovaných priestorov na Vodárenskej ulici. Pre predmetné pracoviská vydal RÚVZ Košice súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky, súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami a súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov. Pracoviská vykonávajú laboratórne činnosti spojené so stanovením jednotlivých ukazovateľov v pitných a odpadových vodách a kaloch. Pri týchto činnostiach sú používané látky klasifikované ako karcinogény, mutagény a reprodukčne toxické, a to dichroman draselný, fenolftaleín, kyselina boritá, formaldehyd, hexachlórbenzén, hydrazínsulfát, chlorid kobaltnatý, štandardný roztok arzenu a štandardný roztok niklu.

Výkon ŠZD v spoločnosti Carmeuse Slovakia, s. r. o. bol okrem iného zameraný aj na aktívne vyhľadávanie látok klasifikovaných ako KaMF. Pri kontrole bolo zistené, že pri skúškach kvality vstupných a výstupných surovín závodu Vápenka Košice je používaný fenolftaleín (karcinogén kategória 1B).

Do prevádzky boli uvedené aj priestory Laboratória analýzy vôd a zemín spoločnosti GEOLAB, s. r. o. Zamestnanci spoločnosti používajú pri laboratórnych činnostiach KaMF, reprodukčne toxické látky a látky narúšajúce endokrinný systém (kobalt, nikel, chlorid kobaltnatý, chroman draselný, dichroman draselný, formaldehyd, benzén, 1,2-dichlóretán, štandardný roztok berília a dusičnan olovnatý). Spoločnosti bol preto súčasne vydaný aj súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami, súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov a schválený bol prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii chemickým faktorom a biologickým faktorom.

V priebehu roka 2016 vypracoval odbor PPL 358 vyjadrení k prevádzkovým poriadkom pre prácu v expozícii chemickým faktorom formou interných oznámení pre odbory HDM, HŽPaZ a HV, pričom v 10-tich vyjadreniach upozornil na zákaz používania chemických karcinogénov a mutagénov (fenolftaleín a síran nikelnatý) na základných a stredných školách. podľa § 3 ods. 5 NV SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

V roku 2016 RÚVZ Košice vydal **33 súhlasných rozhodnutí na činnosti spojené s manipuláciou s materiálmi obsahujúcimi azbest**, klasifikovaný ako karcinogén 1A a látka s toxicitou pre špecifický cieľový orgán po opakovanej expozícii (STOT RE) kategórie 1. Je to o 12 rozhodnutí menej ako v roku 2015. Činnosti spojené s odstraňovaním azbestu v exteriéri boli posudzované v 28-ich prípadoch, z toho 14x bol azbest odstraňovaný zo striech rodinných domov, 2x zo striech bytových domov, 1x zo strechy chaty a 8 x zo striech nebytových budov, 2x boli odstraňované panely z obvodových plášťov budov a 1x boletické panely. V interiéri boli demontované azbestocementové (ďalej len azc) lávky v káblových kanáloch (2 rozhodnutia), stúpačky bytových jednotiek (2 rozhodnutia) a obkladové dosky zo sauny rodinného domu (1 rozhodnutie). Spolu bolo odstránených cca 177,26 ton materiálov s obsahom azbestu.

V roku 2016 bola vykonaná 1 kontrola zameraná na dodržiavanie nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci. Išlo o kontrolu odstraňovania azc kanalizačných potrubí v bytovom dome na Kurskej 2 v Košiciach. Bolo zistené, že demontáž vykonávala spoločnosť bez súhlasného rozhodnutia RÚVZ Košice na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb a bez oznámenia začiatku a ukončenia výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, na základe čoho bolo vo veci začaté správne konanie.

Komentár k tabuľke č. 5a:

V tabuľke sú uvedené 4 najčastejšie sa vyskytujúce KaMF, ktorým boli zamestnanci najčastejšie exponovaní pri práci. Zo zaslaných hlásení spotreby KaMF vyplynulo, že uplynulom roku patrili k 4 najčastejšie používaným KaMF, na nami dozorovanom území, **polyaromatické uhľovodíky, cytostatiká, formaldehyd a dichróman draselný**. Na pracoviskách, a to najmä pri laboratórnych činnostiach, sú však používané aj iné rôznorodé látky a zmesi s karcinogénnym a mutagénnym účinkom. Vo väčšine prípadov ide o malé množstvá pohybujúca sa v gramoch alebo mililitroch.

Komentár k tabuľke č. 5b

Počet oznámení o začatí činnosti s azbestom alebo s materiálmi obsahujúcimi azbest sa v porovnaní s rokom 2015 znížil (**28 oznámení v roku 2016**, 43 oznámení v roku 2015).

8. VÝKONY V ŠTÁTNO M ZDRAVOTNOM DOZORE

Komentár k tabuľke č. 2

V porovnaní s rokom 2015 sa **počet vydaných rozhodnutí** podľa § 13 ods. 4 zvýšil o 98, a to hlavne v prípade rozhodnutí o **prerušení a zastavení konania** (122 v roku 2015, **198 v roku 2016**). Toto zvýšenie súvisí s povinnosťou predkladať k návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky aj doklad stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel, ktorá stúpila do platnosti 01. 01. 2016. Počet **návrhov na uvedenie priestorov do prevádzky sa v porovnaní s rokom 2015 znížil o 92**, mierne sa znížil aj počet rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky. Nárast môžeme konštatovať v prípade návrhov na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním chemických karcinogénov (o 6 viac, než v roku 2015) a rovnako v prípade rozhodnutí na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie (o 6 viac). **Klesol počet návrhov na odstraňovanie azbestu** a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (o 12 menej, než v roku 2015). Spolu bolo vydaných 741 rozhodnutí. V mnohých prípadoch bol jedným rozhodnutím vydaný súhlas na uvedenie priestorov do prevádzky a zároveň boli schválené prevádzkové poriadky, prípadne bol vydaný súhlas na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ a zároveň na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM na pracovisku. Z tohto dôvodu údaj v tabuľke nezodpovedá skutočnému počtu schválených prevádzkových poriadkov ani počtu rozhodnutí na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ alebo na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM.

Súhlasné rozhodnutia na používanie biologických faktorov boli rovnako ako v roku 2015 vydané 2 a to pre Laboratórne pracovisko Ústavu experimentálnej medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, pričom jedným rozhodnutím bol zároveň vydaný súhlas na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami, súhlas na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním CHKaM a schválené boli prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii chemickým faktorom a biologickým faktorom. Na uvedenom pracovisku sa používajú biologické faktory druhej a tretej skupiny, ktoré sa nešíria vzduchom, a to vykultivované kmene mikroorganizmov zakúpených od komerčných firiem a vykultivované kmene mikroorganizmov z odobratého ľudského a zvieracieho biologického materiálu.

Ďalší súhlas na používanie biologických faktorov bol vydaný pre Univerzitnú nemocnicu L. Pasteura, referát upratovací servis v budove urgentného príjmu na Rastislavovej 43 v Košiciach. Zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre prácu v expozícii biologickým faktorom a do prevádzky boli uvedené priestory referátu v objekte urgentného príjmu na vyššie uvedenej adrese.

Nesúhlasné rozhodnutia boli vydané 2 a týkali sa uvedenia priestorov do prevádzky.

V prvom prípade išlo o administratívne priestory pracoviska Slovenskej inšpekcie životného prostredia na Jesenského 6 v Košiciach, ktoré nezodpovedali požiadavkám nariadenia vlády SR č. 391/20016 Z.z. Dôvodom nesúhlasného rozhodnutia na uvedenie priestorov lakovne spoločnosti BAVEX K2.sk s.r.o. v obci Bukovec boli výsledky objektivizácie hluku v životnom prostredí, ktoré prekročili určujúcu veličinu hluku o 2,3 dB.

Komentár k tabuľke č. 3

V uplynulom roku **bolo vykonaných 1 432 kontrol** (854 v rámci výkonu ŠZD a 578 obhliadok).

V sledovanom období bola **šetrená 1 sťažnosť**, týkajúca sa prešetrenia podnetu na neoprávnenú prevádzku v byte č. 4 na Alžbetinej 29 v Košiciach (podnet bol v čase šetrenia uzavretý ako neopodstatnený, pričom pisateľ sťažnosti namietal, že podnet bol vybavený korupčným spôsobom). V odpovedi na sťažnosť bolo pisateľovi podnetu doporučené postupovať v zmysle zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Tunajší úrad zároveň odmietol obvinenia o vybavovaní podnetu korupčným spôsobom a trval na svojom stanovisku zo šetrenia podnetu.

Počet prešetrovaných podnetov sa v porovnaní s rokom 2015 mierne znížil (31 v roku 2015, **25 v roku 2016**). V prevažnej miere boli zaslané podnety anonymné. Z Inšpektorátu práce (IP) Košice nám bolo odstúpených na prešetrenie 7 podnetov. So záverom opodstatnený bolo uzavretých 5 podnetov, neopodstatnených bolo 10 podnetov. Z dôvodu vecnej príslušnosti boli preradené 4 podnety.

1. Podnet na otvorenie salónu pre psov v bytovom dome na Trebišovskej 4 v Košiciach nebolo možné prešetriť, nakoľko v uvedenom bytovom dome nebola označená takáto prevádzka a taktiež nebola známa adresa poskytovateľky týchto služieb, t.j. strihania psov.
2. V spolupráci s IP Košice bol riešený podnet v súvislosti so zabezpečením pitného režimu, zariadení na osobnú hygienu, prostriedkov na vykonanie hygieny pre občanov v hmotnej núdzi, ktorí sú povinní odpracovať 32 hodín mesačne na pracovisku Mestskej časti Košice – Nad Jazerom. Podnet bol v čase šetrenia uzavretý ako **neopodstatnený**
3. Pracovných podmienok, konkrétne chýbajúcej šatne a sprchy v prevádzke veľkoobchodu so stavebnou chémiou, náradia a pomôcok pre remeselníkov, sa týkal aj ďalší podnet, ktorý bol v čase šetrenia uzavretý ako **neopodstatnený**
4. Jedným z dvoch podnetov, týkajúcich sa odstraňovania azbestu zo stavieb, bol podnet na odstraňovanie azbestocementových kanalizačných potrubí v bytovom dome na Kurskej 2 v Košiciach. Nakoľko pri výkone ŠZD bolo zistené, že práce zabezpečovala spoločnosť, ktorá nemala rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, bol podnet uzavretý ako **opodstatnený**.
5. Druhý podnet sa týkal skládky stavebného odpadu na parcele v obci Zlatá Idka, pričom súčasťou tohto odpadu mala byť aj stará azbestová krytina. Pri výkone ŠZD bolo zistené, že skládka sa nachádza na súkromnom pozemku a **RÚVZ Košice nebol vecne príslušným orgánom na konanie v danej veci**.
6. Z IP Košice bol odstúpený podnet na hlučnosť, vibrácie a prašnosť pochádzajúcu z prevádzky píly na Kovaľskej 1 v Košiciach. Podnet bol v časti týkajúcej sa výskytu prachu a vibrácií uzavretý ako **neopodstatnený**. Vo veci hluku sa k jeho opodstatnenosti nebolo možné vyjadriť vzhľadom na vysoké hladiny hlukového pozadia a navýšeníu hluku z prevádzky menej ako 3 dB.
7. Ďalší anonymný podnet, odstúpený z IP Košice, poukazoval na nevyhovujúce pracovné podmienky na pracovisku Lakoplastovacia linka DZ Zušľacht'ovne a obalová vetva spoločnosti U.S.Steel Košice. Konkrétne išlo o nedostatočné odsávanie a výskyt výparov

a splodín lakov a riedidiel. Podnet bol riešený spoločne s IP Košice a v čase šetrenia bol uzavretý ako **neopodstatnený**.

8. Z IP Košice bol odstúpený aj podnet na nevyhovujúce pracovné prostredie na Ústave experimentálnej medicíny na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. Okrem iného bola predmetom podnetu aj nefunkčnosť digestora a práca súvisiaca s biologickými faktormi a chemickými karcinogénmi. Podnet bol v čase šetrenia uzavretý ako **neopodstatnený**.
9. Podnet vo veci neoprávnenej prevádzky v byte č. 4 na prízemí domu na Alžbetinej 29 v Košiciach bol v čase šetrenia uzavretý ako **neopodstatnený**, nakoľko v čase výkonu ŠZD bol uvedený byt zamknutý a neboli nájdené žiadne dôkazy (označenie, vývesné tabule, reklamné pútače a pod.), ktoré by svedčili o využití bytu na podnikateľské účely.
10. Zlé hygienické podmienky a zápach v úradnej budove Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na Popradskej 78 v Košiciach boli predmetom ďalšieho anonymného podnetu, ktorý bol v čase šetrenia uzavretý ako **opodstatnený**.
11. So záverom **opodstatnený** bol uzavretý aj podnet na prevádzku kancelárie Prvej stavebnej sporiteľne v budove Miestneho úradu Mestskej časti Košice – KVP, v ktorej nebolo zabezpečené vetranie.
12. Zhoršené pracovné prostredie z dôvodu výskytu švábov, myší a netopierov v spoločnosti Jobelsa Slovensko s.r.o., boli predmetom ďalšieho anonymného podnetu, ktorý bol v čase šetrenia uzavretý ako **neopodstatnený**.
13. Anonymný podnet na prevádzku zlatníckej dielne RELUM na Mlynskej 14 v Košiciach, konkrétne jej prevádzkovanie bez rozhodnutia príslušného RÚVZ, bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
14. Podnet na prešetrenie pracovných podmienok (netečúca teplá voda) v spoločnosti BESTO s.r.o. bol uzavretý ako **opodstatnený**.
15. Z Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie bol zaslaný na prešetrenie anonymný podnet vo veci ochrany zdravia nefajčiarov na pracovisku JOBELSA Slovensko s.r.o. V podnete bolo uvedené, že výrobní pracovníci sú nútení pri príchode a odchode z práce prechádzať cez fajčiarsku zónu. Podnet bol uzavretý ako **neopodstatnený**.
16. Predmetom ďalšieho podnetu bola hlučnosť a prašnosť z areálu spoločnosti STONEL s.r.o., vykonávajúcej kamenárske práce a z prevádzky Agrocenter na Budulovskej 21 v Moldave nad Bodvou. Podnet bol v prevádzke Agrocenter uzavretý ako **opodstatnený**.
17. Z IP Košice bol odstúpený podnet na prevádzku spoločnosti V.P.F. Medium s.r.o. na Južnej triede 48 v Košiciach, týkajúci sa chýbajúceho posudku o riziku, chýbajúcej smernice pitného režimu, nevykonávania pravidelných vstupných, výstupných a priebežných lekárskejších prehliadok. Podnet bol v časti patriacej do vecnej príslušnosti orgánu verejného zdravotníctva uzavretý ako **neopodstatnený**.
18. Z IP Košice bol odstúpený aj ďalší anonymný podnet na pracovné podmienky v hoteli Double Tree by Hilton, konkrétne vykonávanie práce v stoji pri styku so zákazníkmi, bez možnosti sadnúť si a neposkytovanie zdravotnej ortopedickej obvu. Podnet bol v časti týkajúcej sa práce v stoji, bez možnosti sadnúť si, uzavretý ako **neopodstatnený**. Problematika poskytovania a používania OOPP nespadá do kompetencie orgánov verejného zdravotníctva.
19. Z IP Košice bol odstúpený aj anonymný podnet na nevhodné hygienické podmienky a chýbajúcu teplú vodu v záchodoch a sprchách v spoločnosti C.L.N. Slovakia s.r.o. v areáli U.S.Steel Košice. Podnet bol uzavretý ako **opodstatnený**.
20. Právnou zástupkyňou fyzickej osoby bol zaslaný opakovaný podnet na prijatie účinných opatrení voči prevádzkovateľovi autoservisu a pneuservisu MTM Centrum s.r.o. na Herlianskej 13 v Košiciach. V uvedenej prevádzke bol vykonaný štátny zdravotný dozor. Spoločnosti MTM Centrum s.r.o. bola uložená sankcia, voči ktorej sa odvolala, pričom odvolací orgán vrátil rozhodnutie o uložení pokuty na ďalšie prejednanie.

21. Podnet na prešetrenie činnosti firmy Monostroj s.r.o. v obci Žarnov, konkrétne vydanie stavebného povolenia – podnet bol odstúpený na príslušný stavebný úrad, ktorým je Spoločný obecný úrad v Turni nad Bodvou.
22. Anonymný podnet na vykonanie kontroly o zákaze fajčenia na pracovisku a verejne dostupných miestach spoločnosti Slovenská plavba a prístavy a.s., nakoľko v Košiciach ani v okolí sa pracovisko tejto spoločnosti nenachádza – odstúpený na RÚVZ so sídlom v Bratislave.
23. Anonymný podnet na prešetrenie chráneného pracoviska Remo interiér na Rastislavovej 100 v Košiciach. Pri výkone ŠZD nebolo zistené porušenie predpisov na ochranu zdravia, avšak kvôli ďalším skutočnostiam uvedeným v podnete bol odstúpený na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice.
24. Z ÚVZ SR bolo odstúpené podanie – podnet obyvateľov obce Čaña, v ktorom upozorňovali na postup RÚVZ Košice pri posudzovaní hlučnosti z úpravne štrkopieskov spoločnosti CRH (Slovensko) a. s. v Geči. Na tvári miesta bol vykonaný štátny zdravotný dozor, v čase ktorého malo byť zároveň vykonané meranie hluku v životnom prostredí, avšak z dôvodu plánovanej opravy častí technologických zariadení toto meranie nemohlo byť zrealizované. Ďalší možný termín merania bol navrhovaný v priebehu mesiacov október až november.
25. Podnet na nevyhovujúce umiestnenie kontajnerov na odpad v susedstve administratívnej budovy Železnižnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s. bol odstúpený pramo na Oddelenie oblastného hygienika Košice rezortu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Odborné stanoviská (expertízy):

Vypracovaných bolo **81** odborných stanovísk k prešetrovaniu podozrení na choroby z povolania.

Iné činnosti: Odber 12 vzoriek práškových prísad v prevádzke cukrárenskej výroby pre potreby Kliniky pracovného lekárstva a klinickej toxikológie v súvislosti s priznaním choroby z povolania.

Komentár k tabuľke č. 4: je uvedený v bode 6 výročnej správy.

Komentáre k tabuľkám č. 5a a 5b: sú uvedené v bode 7 výročnej správy.

Komentár k tabuľke č. 6

Podmienky práce s PC boli predmetom výkonu ŠZD na chránených pracoviskách, resp. v chránených dielňach. Spolu boli vykonané 4 kontroly.

Komentár k tabuľke č. 7

V uplynulom roku bolo spolu vyplnených **165 kontrolných listov**. Dotazníky boli vyplnené zamestnancami spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o., na divíziách závodoch DZ Mechanika, DZ Koksovňa, U. S. Steel Košice – Labortest, s. r. o., U.S. Steel Services s. r. o. a OBAL-SERVIS a. s. Ďalej boli kontrolné listy vyplnené v spoločnostiach Invita s.r.o., CROWN Bevcan Slovakia s.r.o. a Steelcon Slovakia s.r.o., ako aj v jednotlivých chránených dielňach, kde pracujú ľudia so zníženou pracovnou schopnosťou.

Z ich vyhodnotenia vyplynulo, že zamestnanci boli dostatočne informovaní o vplyve jednotlivých rizikových faktorov na zdravie.

Komentár k tabuľke č. 8

V roku 2016 bolo odborom PPL uložených spolu 23 pokút v celkovej sume 8 200 eur. V tomto počte sú zarátané aj 2 pokuty uložené v roku 2015, voči ktorým sa účastníci konania odvolali, pričom odvolací orgán zamietol odvolanie účastník akonania a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu o uložení pokuty.

Dôvodom uloženia sankcií bolo vo väčšine prípadov porušenie povinností ustanovených v § 52 ods. 1 písm. b) zák. č. 355/2007 Z.z. Za správny delikt podľa § 57 ods. 42 písm. b), t. j. nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky alebo že sa do času kladného posúdenia nezdržal účastník konania vykonávania posudzovaných činností, boli uložené sankcie týmto subjektom:

- HOMO HOMINI, n.o., Karadžičova 37, Bratislava – prepravná a opatrovateľská služba,
- INGSTAV GV s.r.o., Jánošíkova 100, Prešov – projekcia a realizácia mikropilót, injektáží a spracovanie údajov zo stavieb,
- Ing. Slavomír NOHAJ – DIVISION, Kecerovské Kostolany 24 – skladovanie a občasné programovanie priemyselných riadiacich systémov,
- STATUS REAL s.r.o., Varšavská 26, Košice – stavebná činnosť
- PEVLUMA s.r.o., Zombova 5, Košice – projektovanie elektrických zariadení
- agriKomp Bohemia s.r.o., Ostopovická 10, Střelice – projektová činnosť vo výstavbe,
- Ing. arch. Jozef Fabian, Cyklistická 13, Košice – ateliér na poskytovanie služieb v oblasti predprojektovej a projektovej prípravy stavieb,
- Ing. Alena Kmeťová – administratívne priestory, využívané v súvislosti s činnosťou znalca (v roku 2016 bola pokuta uložená 2x),
- LEON Partner s.r.o., Kurská 22, Košice – poskytovanie komplexných vývojárskych a konzultačných služieb v oblasti moderných elektrických pohonov zahrňujúce oblasť návrhu motorov a tiež riadiacej elektroniky.
- PD Klatov a.s., Hlavná 53, Nižný Klatov – hospodársky dvor
- Miriam Truhanová, Vrchná 17, Košice – kancelária Prvej stavebnej sporiteľne, a.s.
- mBank S.A., Pribinova 10, Bratislava – priestory pobočky banky
- Imrich Kocák, Nám. Ľ. Štúra 10, Moldava nad Bodvou - opravovňa mechanizmov a strojov
- MTM Centrum spol. s r.o., Herlianska 13, Košice – pneuservis a autoservis

Za správne delikty podľa § 57 ods. 42 písm. b), d) a j) bola uložená sankcia spoločnosti Muehlhan A/S – Organizačná zložka, Južná trieda 82, Košice, zaoberajúcej sa realizáciou povrchových úprav opieskovaním a lakovaním, nakoľko nepredložila návrh na uvedenie priestorov do prevádzky, ďalej nepredložila na schválenie vypracované prevádzkové poriadky pre prácu v expozícii hluku a chemickým faktorom a nepredložila návrh na zaradenie práce vykonávanej profesiou otryskávač do tretej kategórie.

Spoločnosti TABITA plus s.r.o., Kurská 15, Košice, ktorá sa zaoberá opravami elektromotorov a čerpadiel, bola uložená sankcia za správne delikty podľa § 57 ods. 42 písm. b) a j) a § 57 ods. 22 písm. b), f), g), t. j. nebol predložený návrh na uvedenie priestorov do prevádzky, pre zamestnancov nebola v zariadeniach na osobnú hygienu zabezpečená pitná voda, ďalej nebol zabezpečený zdravotný dohľad pre zamestnancov, hodnotenie zdravotných rizík pre chemické faktory a hluk, vyracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudkov o riziku, ako aj nevypracovanie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii hluku a chemickým faktorom. Voči výške pokuty sa uvedená spoločnosť odvolala a v rámci autoremedúry RÚVZ Košice znížil výšku sankcie.

Za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. b, f), g) a h), konkrétne nezabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov, nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika pre faktor vibrácie a chemické faktory, nevypracovanie prevádzkovaných poriadkov pre prácu v expozícii vibráciám a chemickým faktorom, nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika za rok 2015 bola uložená sankcia spoločnosti BESTO s.r.o., Rybárska 7, Rozhanovce, ktorá sa zaoberá výrobou dopravnej manipulačnej, skladovacej a baliacej techniky z oceľových konštrukcií a automatizáciou výrobných procesov.

Spoločnosti WoodPol s.r.o., Kovaľská 1, Košice, bola v súvislosti s prevádzkou pily uložená pokuta podľa § 57 ods. 19, nakoľko nezabezpečila, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia z uvedenej prevádzky bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty hluku pre deň podľa Tabuľky č. 1 Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. c), t. j. nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu bola uložená sankcia spoločnosti FORTE RED s. r. o., Moldavská cesta 8, Košice.

V súvislosti s odstraňovaním azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb boli uložené 3 pokuty. Spoločnosti ASTANA s.r.o., Uherova 29, Poprad bola uložená sankcia za správny delikt podľa § 57 ods. 42 písm. e) za nedodržanie plánu práce pri odstraňovaní azbestocementových boletických panelov.

V prípade spoločnosti NOVÁK IMRICH s.r.o., Wurmova 3, Košice išlo o správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. h) a i) zák. č. 355/2007 Z. z. ktorého sa dopustila tým, že ako držiteľ oprávnenia na odstraňovanie azbestu zo stavieb pred začiatkom výkonu práce nepredložil na RÚVZ Košice na posúdenie návrh na odstraňovanie azbestocementových kanalizačných potrubí v bytovom dome a nezdržal sa výkonu práce do času posúdenia navrhovanej činnosti a zároveň pred začiatkom výkonu práce neoznámil na RÚVZ Košice začiatok a ukončenie výkonu odstraňovania azbestocementových kanalizačných potrubí v bytovom dome.

Za správny delikt na úseku verejného zdravotníctva podľa § 57 ods. 29 písm. g) bola uložená pokuta Pozemkovému spoločenstvu – Urbariátu obce Háj v súvislosti s odstraňovaním azbestocementovej strešnej krytiny bez oprávnenia podľa § 41 ods. 1 zák. č. 355/2007 Z. z. Pokuta bola uložená v roku 2015, pričom Pozemkové spoločenstvo sa voči nej odvolalo a ÚVZ SR potvrdil rozhodnutie RÚVZ Košice. Následne spoločenstvo požiadalo o splátkový kalendár.

Voči uloženým pokutám sa odvolalo 7 subjektov. V jednom prípade odvolací orgán zrušil rozhodnutie o uložení pokuty (Ing. A. Kmeťová), v troch prípadoch potvrdil rozhodnutia prvostupňového orgánu (Pozemkové spoločenstvo – Urbariát obce Háj, Pevluma s.r.o. a LEON Partner s.r.o.) a v jednom prípade vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie (MTM Centrum s.r.o.). V rámci autoremedúry bola v jednom prípade znížená výška pokuta (TABITA Plus s.r.o.) a v jednom prípade bolo zrušené rozhodnutie o uložení pokuty (Ing. Alena Kmeťová).

Z celkového počtu uložených pokút (23) tak bolo vykonateľných 20 pokút, pričom ku koncu roka 2016 bolo uhradených 17 pokút v sume 7250 €.

Komentár k tabuľke č. 9 je uvedený v bode 4 výročnej správy.

Komentár k tabuľke č. 12 je uvedený v bode 10 výročnej správy.

Komentár k tabuľkám č. 13a, 13b, 13c a 13d je uvedený v bode 3 výročnej správy

Komentár k tabuľke č.14a:

V roku 2016 boli rovnako ako v roku 2015 vykonané 2 spoločné kontroly s orgánmi inšpekcie práce, a to v spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o. v súvislosti s prešetrovaním podnetu v prevádzke Zušľachtovne III – Lakoplastovacia linka DZ Zušľachtovňa a obalová vetva. Previerka bola zameraná na nevyhovujúce pracovné podmienky – splodiny lakov a riedidiel vo výrobnej hale počas výroby štvornáteru.

Druhá spoločná kontrola bola vykonaná taktiež v súvislosti so šetrením podnetu občana, ktorý sa sťažoval na nevhodné pracovné podmienky pre občanov v hmotnej núdzi na pracovisku Mestská časť Košice, Nad Jazerom.

O priebehu a záveroch z vykonania uvedených spoločných kontrol RÚVZ so sídlom v Košiciach informoval UVZ SR a zaslal záznamy z prešetrenia.

Komentár k tabuľke č. 14b

V rámci spoločných dozorných aktivít boli predmetom ŠZD so Slovenskou inšpekciou životného prostredia, odbor inšpekcie ochrany vôd, 4 subjekty, z ktorých 3 boli zaradené do kategórie B a 1 do kategórie A. V prípade subjektov patriacich do kategórie B išlo o: PROBUGAS, a. s., Miletičova 23, Bratislava, prevádzka Haniska pri Košiciach, TRANSPETROL, a. s., Šumavská 38, Bratislava, Prečerpávacia stanica 2, Moldava nad Bodvou a U. S. Steel Košice, s. r. o., DZ Studená valcovňa, pracovisko Čpavkové hospodárstvo. Jediným kontrolovaným subjektom zaradeným do kategórie A bola spoločnosť Messer Tatragas, spol. s r. o., Chalúpkova 9, Bratislava - Výrobno-obchodné stredisko Košice (Plniareň kyslíka).

Pri ŠZD vo vyššie uvedených subjektoch neboli zistené nedostatky, na základe čoho neboli uložené žiadne opatrenia.

Komentár k tabuľke č. 15a

V uplynulom roku bolo vydaných 44 súhlasných rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, súčasťou ktorých bolo aj schválenie prevádzkových poriadkov pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Súhlasy na skladovanie a manipuláciu s VTLaZ na pracovisku boli vydané v 11-tich prípadoch, pričom v 9-tich prípadoch boli zároveň jedným rozhodnutím vydané súhlasy na skladovanie a manipuláciu s KaM.

Schválenie prevádzkového poriadku bolo tak ako v predchádzajúcich rokoch súčasťou každého posúdeného návrhu na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických KaM na pracovisku.

Komentár k tabuľke č. 15b

Počet oznámení o začatí vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov v porovnaní s rokom 2015 výrazne stúpol (**99 oznámení v roku 2016**, 62 oznámení v roku 2015).

Komentár k tabuľke č.15c

V oblasti chemických faktorov boli uložené **3 sankcie**.

Spoločnosti TABITA plus s.r.o. bola v oblasti chemických faktorov uložená sankcia za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. b) a f), nakoľko nezabezpečila zdravotný dohľad pre zamestnancov a nezabezpečila hodnotenie zdravotných rizík, vyracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudkov o riziku, ako aj prevádzkového poriadku pre prácu v expozícii chemickým faktorom.

Pokuta za iný správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. g) bola uložená Pozemkovému spoločenstvu – Urbariátu obce Háj, ktorá odstraňovala azbestocementovú strešnú krytinu bez oprávnenia vydaného ÚVZ SR.

Spoločnosti NOVÁK IMRICH s.r.o. bola uložená pokuta za správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. h) a i) zák. č. 355/2007 Z. z. z dôvodu, že pred začiatkom výkonu práce nepredložil na posúdenie návrh na odstraňovanie azbestocementových kanalizačných potrubí a nezdržal sa výkonu práce do času posúdenia navrhovanej činnosti a zároveň pred začiatkom výkonu práce neoznámil začiatok a ukončenie výkonu odstraňovania azbestocementových kanalizačných potrubí v bytovom dome.

Komentár k tabuľke č.15d

V roku 2016 neboli vypracované žiadne odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky.

9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI

V roku 2016 boli štatisticky spracované údaje získané od respondentov, zamestnancov reťazca LIDL dotazníkovým prieskumom pracovných podmienok v 6 filiálkach obchodného reťazca LIDL na území mesta Košice, ktorý bol realizovaný v poslednom štvrtroku 2015. Prieskumu sa zúčastnilo 136 respondentov, ktorí vyplnili po 4 dotazníky týkajúce sa vnútorného prostredia, ručnej manipulácie s bremenami, psychickej pracovnej záťaže a zdravotných ťažkostí podporno-pohybového systému. Po vyradení neúplne vyplnených dotazníkov analyzovaný súbor predstavovalo 129 respondentov. Štatisticky vyhodnotené boli dotazníky týkajúce sa vnútorného prostredia, ručnej manipulácie s bremenami a zdravotných ťažkostí podporno-pohybového systému. Výsledky hodnotenia boli následne prezentované na odbornom seminári RÚVZ Košice pre MTP pracovníkov dňa 28. 06. 2016.

10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Odbor PPL nemá zastúpenie v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách.

Špecializované a iné činnosti:

MUDr. Tarabčáková bola členkou pracovných skupín na prípravu novely vyhlášky MZ SR č. 544/2007 o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci, vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychicou záťažou a senzorickou záťažou pri práci a vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií. Podľa potreby sme sa priebežne zapájali aj do pripomienkovania ostatných pripravovaných noviel platnej legislatívy v oblasti verejného zdravotníctva, najmä zákona 355/2007.

Na úrovni krajskej odborníčky a vedúcej odboru MUDr. Tarabčákovovej bola v minulom roku usporiadaná 1 krajská pracovná porada pre pracovníkov preventívneho pracovného lekárstva v Košickom kraji, a to v decembri 2016. 2 krát sa konal aj poradný zbor HO HH SR pre PPLaT.

Do inej odbornej činnosti odboru patrí aj zabezpečovanie pregraduálnej a postgraduálnej výučby. Odbornú stáž na odbore PPL absolvovali 2 lekári v rámci špecializačného štúdia v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a 5 študentov 3. ročníka bakalárskeho štúdia v odbore Verejné zdravotníctvo Trnavskej univerzity.

Komentár k tabuľke č. 6

Podmienky práce s PC boli predmetom výkonu ŠZD na chránených pracoviskách, resp. v chránených dielňach. Spolu boli vykonané 4 kontroly.

Komentár k tabuľke č. 7

V uplynulom roku bolo spolu vyplnených 165 kontrolných listov. Dotazníky boli vyplnené zamestnancami spoločnosti U. S. Steel Košice, s. r. o., na divízijských závodoch DZ Studená valcovňa, DZ Údržba, DZ Koksovňa, DZ Oceliareň, U. S. Steel Košice s.r.o. – Útvar riaditeľa pre PZS, Útvar GM pre environment, Útvar GM pre materiálové riadenie, DZ Mechanika, U. S. Steel Košice - Labortest, s. r. o., DZ Energetika a OBAL-SERVIS a. s. Ďalej boli kontrolné listy vyplnené v spoločnostiach INVITA s.r.o., Košice, CROWN Bevcan Slovakia s.r.o., ISS Facility Services s.r.o., ako aj v jednotlivých chránených dielňach, kde pracujú ľudia so zníženou pracovnou schopnosťou.

Z ich vyhodnotenia vyplynulo, že zamestnanci boli dostatočne informovaní o vplyve jednotlivých rizikových faktorov na zdravie.

Komentár k tabuľke č.12:

Prednášková činnosť je uvedená aj v samostatnej prílohe

MUDr. D. Tarabčáková: Nové právne úpravy v ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci, seminár NIP, dňa 14. 06. 2016 v Prešove

MUDr. D. Tarabčáková: Pracovná zdravotná služba v Košickom kraji po novele zákona č. 355/2007 Z. z. , VŠ seminár RÚVZ Košice, 29. 09. 2016.

Mgr. S. Porubská, Mgr. J. Hercegová: Analýza úrovne pracovných podmienok a pracovnej záťaže zamestnancov v košických filiálkach spoločnosti LIDL Slovenská republika v. o. s., SŠ seminár RÚVZ Košice, 21. 06. 2016.

E. Chovancová: Rizikové faktory pri výrobe kachľových pecí. SŠ seminár RÚVZ Košice, 21. 06. 2016.

Publikačná činnosť

Varga Marek, JANČOVÁ Andrea, SOLOVIČ Ivan, TARABČÁKOVÁ Daniela, LEGÁTH Ľubomír: Mycobacterium abscessus – rare occupational disease – A Case Report [abstrakt]. In: *Abstract Book, Modernet meeting Prague 20-21 October 2016*, zborník abstraktov. [elektronický zdroj].

Iné činnosti:

MUDr. D. Tarabčáková: e-mailom zaslané odpovede na otázky, týkajúce sa plnenia povinností zamestnávateľov vyplývajúcich zo zák. č. 355/2007 Z. z. pre Tlačovú agentúru SR (09. 08. 2016)

MUDr. D. Tarabčáková: e-mailom zaslaná odpoveď na otázku týkajúcu sa realizácie kontrol ohľadom zabezpečenia zdravotného dohľadu u zamestnávateľov pre Košice dnes (17. 08. 2016)

11. VYHODNOTENIE DOHODY O SPOLUPRÁCI A KOORDINÁCII ČINNOSTÍ V OBLASTI BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI MEDZI MPSVR SR A MZ SR

Európska informačná kampaň BOZP pre roky 2016 - 2017 je zameraná na „Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie“ a aktivity Národného kontaktného miesta.

V rámci tejto kampane sa MUDr. Tarabčáková aktívnou účasťou zúčastnila na odbornom seminári s prednáškou „Nové právne úpravy v ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci“ konanom dňa 14. júna 2016 v Košiciach.

Zameranie spoločných aktivít orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce v krajoch bolo pre tento rok stanovené na základe listu ÚVZ SR č. OPPL/427/17652/2016 zo dňa 10. 06. 2016 po vzájomnej dohode ÚVZ SR a NIP v roku 2016.

S IP Košice bolo dňa 06. 07. 2016 vykonané prešetrenie podnetu na nevyhovujúce pracovné podmienky – splodiny lakov a riedidiel vo výrobní hale počas výroby štvornáteru. v spol. U. S. Steel Košice, s. r. o., DZ Zušľachťovňa a Obalová vetva, prevádzka Zušľachťovne III – Lakoplastovacia linka. Obidve strany sa o výsledkoch prešetrenia vzájomne informovali.

V rámci týždňa BOZP sa konal v mesiaci október na našom úrade deň otvorených dverí, ktorý bol zverejnený prostredníctvom webovej stránky nášho úradu. Vykonaných bolo 6 telefonických konzultácií zo strany zamestnancov rôznych inštitúcií.

V rámci spolupráce s IP sa uskutočnili 4 pracovné stretnutia s cieľom vzájomného plánovania a plnenia spoločných úloh, poskytovania informácií o postupoch pri šetrení podnetov, o zmenách v legislatíve a ich uplatňovaní v praxi.

MUDr. Tarabčáková sa v rámci roka pravidelne zúčastňovala na stretnutiach zástupcov Národnej siete bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktoré sa konali na NIP v Košiciach a ako člen Riadiacej komisie programu „Bezpečný podnik“ na riadnych zasadnutiach tejto komisie, ktorá zasadala na NIP v Košiciach v uplynulom roku 1 krát.

12. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU ORGÁNMI VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SÚVISLOSTI S NOVOU CHEMICKOU LEGISLATÍVOU

Pozri tabuľkový prehľad.

13. PERSONALISTIKA

V porovnaní s rokom 2015 sa počet zamestnancov odboru znížil z 10 na 9 v súvislosti s odchodom L. Várkolyovej (DAHE) na MD.

Odbor pozostáva z 2 oddelení a to oddelenia hygieny práce a oddelenia fyziológie práce. Číselný prehľad týkajúci sa personálneho obsadenia ku konca roku 2016 je uvedený v tabuľke č. 16.

Komentár:

MUDr. D. Tarabčáková (vedúca odboru a oddelenia hygieny práce) - nadstavbová atestácia v odbore hygiena práce a pracovné lekárstvo

Oddelenie hygieny práce a oddelenie sledovania zdravotného stavu fyziológie práce

Mgr. M. Ludrovská – absolventka odboru Verejné zdravotníctvo na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine.

Mgr. S. Porubská – absolventka odboru Verejné zdravotníctvo na Vysokéj škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave.

Mgr. J. Hercegová – absolventka odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach

Bc. A. Plevová – absolventka odboru Verejné zdravotníctvo na Vysokéj škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave.

Zo stredných zdravotníckych pracovníkov má 5 AHE PŠŠ z preventívneho pracovného lekárstva.

14. TABUĽKY Č. 1-16

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Tabuľka č. 1a

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	Žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	7	0	3	0	10	0
B	Ťažba a dobývanie	14	0	2	0	16	0
C	Priemyselná výroba	5 826	427	2 454	110	8 280	537
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	376	7	372	20	748	27
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odp. vôd, odpady a služby odstraň. odpadov	86	0	53	0	139	0
F	Stavebníctvo	148	0	11	0	159	0
G	VO a MO, oprava motorových vozidiel a motocyklov	28	7	0	0	28	7
H	Doprava a skladovanie	612	50	59	0	671	50
I	Ubytovanie a stravovanie	0	0	0	0	0	0
J	Informácie a komunikácia	0	0	0	0	0	0
K	Finančné a poisťovacie služby	0	0	0	0	0	0
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	0	0	0	0	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	454	94	29	2	483	96
N	Administratívne a podporné služby	703	61	190	6	893	67
O	Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	183	36	6	6	189	42
P	Vzdelávanie	6	3	0	0	6	3
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	274	230	0	0	274	230
R	Umenie, zábava a rekreácia	146	52	0	0	146	52
S	Ostatné činnosti	0	0	0	0	0	0
s p o l u		8 863	967	3 179	144	12 042	1 111

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa
prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora
(2. stupeň prevažujúcej činnosti)**

Tabuľka č. 1b

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
02	Lesníctvo a ťažba dreva	7	0	3	0	10	0
08	Iná ťažba a dobývanie	14	0	2	0	16	0
10	Výroba potravín	78	32	21	9	99	41
15	Výroba kože a kožených výrobkov	82	1	0	0	82	1
16	Sprac. dreva a výr. výrobkov z dreva	16	6	0	0	16	6
19	Výroba koksu a rafin. ropných produktov	288	12	269	21	557	33
23	Výroba ostatných nekov. min. výrobkov	940	29	65	0	1 005	29
24	Výroba a spracovanie kovov	2 833	243	1 719	70	4 552	313
25	Výr. kov. konštr. okrem strojov a zariad.	774	40	193	9	967	49
27	Výroba elektrických zariadení	28	4	16	0	44	4
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	38	0	11	0	49	0
29	Výroba motor.vozid., návesov a prívesov	57	8	5	0	62	8
31	Výroba nábytku	14	1	0	0	14	1
32	Iná výroba	37	0	0	0	37	0
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	641	51	155	1	796	52
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	376	7	372	20	748	27
36	Zber, úprava a dodávka vody	4	0	0	0	4	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	3	0	0	0	3	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov, recyklácia materiálov	79	0	53	0	132	0
41	Výstavba budov	0	0	5	0	5	0
42	Inžinierske stavby	13	0	0	0	13	0
43	Špecializované stavebné práce	135	0	6	0	141	0
46	VO, okrem motor. vozidiel a motocyklov	28	7	0	0	28	7
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	381	4	48	0	429	4
51	Letecká doprava	0	0	0	0	0	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	231	46	11	0	242	46
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	454	94	29	2	483	96
78	Sprostredkovanie práce	102	10	0	0	102	10
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinnou úpravou	112	7	176	0	288	7
82	Admin., kancelár. a iné obchod. činnosti	489	44	14	6	503	50
84	Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	183	36	6	6	189	42
85	Vzdelávanie	6	3	0	0	6	3
86	Zdravotníctvo	274	230	0	0	274	230
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	146	52	0	0	146	52
96	Ostatné osobné služby	0	0	0	0	0	0
S p o l u		8 863	967	3 179	144	12 042	1 111

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016
podľa druhu a kategórie rizikového faktora
(1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)**

Tabuľka č. 1c

Rizikový faktor (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	97	67	0	0	97	67
Elektromagnetické polia	112	1	0	0	112	1
Fyzická záťaž	451	34	18	6	469	40
Hluk	8 723	643	1 770	73	10 493	716
Chemické látky a zmesi	4 298	290	2 131	56	6 429	346
Ionizujúce žiarenie	1	0	0	0	1	0
Optické žiarenie	94	23	0	0	94	23
Psychická pracovná záťaž	149	22	0	0	149	22
Tlak vzduchu	14	4	0	0	14	4
Vibrácie	951	116	251	21	1 202	137
Záťaž teplom a chladom	1 337	25	0	0	1 337	25

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016
podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí
(1. a 2. stupeň)**

Tabuľka č. 1d

Rizikový faktor (1. a 2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologické faktory spolu:	97	67	0	0	97	67
Tuberkulóza	97	67	0	0	97	67
Elektromagnetické polia spolu:	112	1	0	0	112	1
Fyzická záťaž spolu:	451	34	18	6	469	40
dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	447	34	18	6	465	40
dynamická záťaž	4	0	0	0	4	0
Hluk spolu:	8 723	643	1 770	73	10 493	716
premenný	8 723	643	1 770	73	10 493	716
Ionizujúce žiarenie spolu:	1	0	0	0	1	0
v priemysle	1	0	0	0	1	0
Optické žiarenie spolu:	94	23	0	0	94	23
Laser	94	23	0	0	94	23
Psychická pracovná záťaž spolu:	149	22	0	0	149	22

Tlak vzduchu spolu:	14	4	0	0	14	4
zvýšený tlak vzduchu	14	4	0	0	14	4
Vibrácie spolu:	951	116	251	21	1 202	137
prenášané na ruky	509	23	179	19	688	42
prenášané na celé telo	442	93	72	2	514	95
Zát'az teplom a chladom spolu:	1 337	25	0	0	1 337	25
Zát'az teplom	1 297	19	0	0	1 297	19
Zát'az chladom	40	6	0	0	40	6

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016
podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi
(2. stupeň triedenia)**

Tabuľka č. 1e

Chemické látky a zmesi (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergén	156	22	9	0	165	22
Dermatotropný	113	10	21	0	134	10
Dráždivé	1 073	186	584	10	1 657	196
chemický karcinogén/mutagén	566	186	150	6	716	192
jedovaté – toxické	203	45	24	6	227	51
látky poškodzujúce reprodukciu	258	141	18	0	276	141
pevné aerosóly	3 562	98	1 821	47	5 383	145
veľmi toxické	19	0	0	0	19	0
Žieravé	63	22	19	0	82	22

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	345/2		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	67/0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	2/0		

- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	11/0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	9/0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	33/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	74/0		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0		
- ostatné (prerušené konania, zastavené konania)	198		
S p o l u:	739/2		
B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia	2 0		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	65		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	143		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0		

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	854
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	1
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	25
Odborné stanoviská (expertízy)	81
Konzultácie	1753
Poradenstvo - individuálne - skupinové	14
Iné činnosti*	12

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe dĺžky odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
RÚVZ Košice	8	120	128	0

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa krajov						
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií	Výsl. merania/ množstvo spotrebovaných látok/rok**	
1. PAU	proces s r.ch.k	613	34	3	N	
2. cytostatiká	karc. kat. 1A alebo 1B	336	306	4	106 583 balení 8 214 ampuliek	
3. formaldehyd	karc. kat. 1B	293	238	8	5 421,14 l 952,29 kg	
4. dichróman draselný	karc. kat. 1B muta. kat. 1B	249	188	10	8,66 kg	

- * kat. 1A – dokázaný karcinogén pre ľudí
kat. 1B – pravdepodobný karcinogén
proces s r.ch.k. – proces s rizikom chemickej karcinogenity
**N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	28
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	0

Tabuľka č. 6

Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami podľa NV SR č. 276/2006 Z. z.	P o č e t
ŠZD (ukončený záznamom)	4
Pokyny na odstránenie nedostatkov	0
Sankčné opatrenia*	0

Tabuľka č. 7

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Košice			10	104	41				10	8

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	-	-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	23	8200
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Trestné oznámenie	-	-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-	-
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)	-	-
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Tabuľka č. 9

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
1.	18	Poškodenie dýchacích ciest chlóróm	SITAPRESS, sr.o.	sieťotlačiar	K	46
2.	24	Enterokolitída, zapríčinená Clostridium difficile	Detská fakultná nemocnica, Košice	sestra	Nesúvisí	30
3.	24	Mycoplasma a Chlamýdia pneumoniae	Poliklinika Terasa, s.r.o. Košice	lekár na ambulancii	?	30
4.	24	Varicella bez komplikácií	Detská fakultná nemocnica, Košice	zdravotnícky asistent	súvisí	35

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
5.	24	St. p. pneumokokovej meningitíde s nevyhlúčeným spolupodielom polyradikuloneuritídy, léziou N. III. l.dx., frustnou pravou hemiparézou	Materská škola, Hrebendova 5, Košice	učiteľka	súvisí	29
6.	28	Syndróm manžety rotátorov l. sin., Impingement sy. ommae l. sin., Stp. ASK ommae l. sin. acromioplastika, Bursitis subdelt. I. sin., Tendinitída bicepsu vľavo, Syndróm kubitálneho kanála vpravo, Sy canalis carpi bilat., sek. Raynaudov sy. HK.	Inžinierske stavby, a.s.	stavebný robotník	nesúvisí	50
7.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: PHS I. sin., Bursitis subacromialis calcificans I. utrq. v dokum.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový elektrikár	súvisí	25
8.	28	Ochorenia HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy omis l. dx. gr. III.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový zámočník	nesúvisí	25
9.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy vľavo, ac artróza, laterálna epikondylitída vľavo, Syndrom canalis carpi vľavo.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač, opravár	súvisí	42
10.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy ommae bila., tendinitida m. supraspinatus.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač, opravár	súvisí	24

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
11.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Kalcifikujúca tendinitída obojstranne, vľavo Imingement sy II. stupňa	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zoradovač MU	súvisí	40
12.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s g. Tendosynovitis dlhej hlavy bicepsu bilat., Epicondylitis radialis humeri bilat., Sy canalis carpi bila. gr. II.	EuroCast Košice s.r.o.	obsluha VZV	nesúvisí	33
13.	28	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií: Impingement sy ommae bilat. gr. III., Epicondylitis ulnaris humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	29
14.	28	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií s dg.: Impingement sy ommae bilat. s léziou m. supraspinatus oboj.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	skladník HaRV PZ3 a PDL - predák	nesúvisí	35
15.	28	Imingement sy. I. st. bilat.	OBAL-SERVIS, a.s.	balič, balič žeriavnik	nesúvisí	50
16.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. III. pri kompletnej ruptúre m. supraspinatus obojstr., Radiálna a ulnárnarna epikondylitída vpravo, AC arthroza a Omartroza II - III st.	RMS, a.s. Košice	obsluha pásových rýpadiel	nesúvisí	45
17.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. II.	OBAL-SERVIS, a.s.	žeriavnik	súvisí	33

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
18.	28	Choroba z DNJZ: Impingement sy. l. dx., Parciálna ruptúra šľachy m. supraspinatus l. dx., Artróza akromioklavikulárneho kĺbu vpravo, Laterálna epikondylitída bilat. Precipue l. dx., Gonarthrosis l. dx. gr. II. Coxarthrosis gr. II. bilat.	Inžinierske stavby, a.s.	stavebný montážnik, robotník	súvisí	47
19.	28	ochorenie HK z vibrácií s dg. Raynaudov syndróm HK	U. S. Steel Košice, s.r.o.	skladník	súvisí	27
20.	28	Ochorenie HK z vibrácií ev z DNJZ: Sy canalis carpa bilat. Pr. l. dx.	RMS, a.s. Košice	zámočník	súvisí	31
21.	28	Raynaudov sy HK, Sy. canalis cubiti l. sin., PHS bilat. pr. l. dx., st. p.rpt.subtot RM l.dx., Impingement sy omi bilat. gr. II, l. sin gr. I, Artfózis AC et GH bilat., RTG zn. entezopatie v obl.olekr. ulny vpravo. Rhinitis hypertroph. Chron. Vs. allergica, kontaktná dermatitída zapríčinená senzibilizáciou na parabeny, parfémy, kathonCG, senzibilizácia na inhalačné alergény: skorocel, jaseň a zlatobyl'	mha s.r.o., Palackého 1, Košice	obsluha žeriavov	súvisí	72

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
22.	28	Sy canalis carpi bilat., PHS bilat., Subakromiálny impingement sy obojstranne, vpravo II. st. a vľavo III. st., Tendinitída bicepsu vpravo, Artróza DIP man. bilat., Artróza radiokarpálna bilat.	Bábkové divadlo v Košiciach	technolog výroby	nesúvisí	25
23.	28	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement sy. ommae bilat. Gr. II. - III. (Neer), Epicondylitis ulnaris humeri l. dx., Sy canalis carpi l. dx.v dok.	Magnetti Marelli Slovakia, s.r.o.	teamlíder	nesúvisí	43
24.	28	Ochorenie HK z DNJZ ev. z vibrácií: Sy. canalis carpi bilat.	EuroCast Košice s.r.o.	frézar	nesúvisí	38
25.	28	Ochorenie HK z DNJZ, resp. ochorenie HK z vibrácií: Sy canalis carpi bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Raynaudov sy HK, incip. Impingement sy ommae bilat. gr. I., Arhrosis AC bilat. gr. III, Incip. artrotické zmeny DIP bilat.	SITAPRESS, sr.o.	sieťotlačiar	nesúvisí	46
26.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Imingement sy ommae bilat. m pr. l. sin	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	40
27.	28	Impingement sy III. st. bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	operátor výstupu - inšpektor kvality PZ3	súvisí	49
28.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Imingement sy ommae bilat. pr. l. dx.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	43

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
29.	28	Raynaudov sy HK, Sy. canalis carpi bilat. Lézia n. ulnaris l. sin. s predil. léziou v obl. kubit. kanála, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. chron., Impingement sy ommae bilat. chron., Arthrosis def. acromioclavicularis gr. III. et cubiti bilat. gr. II. Calcar olecrani bilat,	AGRO-MOLD a.s., Moldava nad Bodvou	traktorista-opravár	súvisí	46
30.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy ommae bilat. gr.I.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	31
31.	28	Ochorenie HK z DNJZ: Obojstranný sy canalis carpi, Epicodylitis radialis humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zmenový elektrikár - predák	nesúvisí	33
32.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Sy canalis cubiti l. sin., Epicodylitis radialis humeri l. sin., Impingement sy ommae bilat. pr.l. sin	U. S. Steel Košice, s.r.o.	II. panvár a MP	súvisí	50
33.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Sy cynalis carpi bilat.ťažkého st., Sy canalis cubiti l. sin. ľahkého st., Sy canalis Guyoni l. dx., PHS bilat., Impingement sy SA bilat. L.dx.gr.II., l.sin.gr. I., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Raynaudov sy HK.	RMS, a.s. Košice	odlievač, odlievač žeriavnik	súvisí	28

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
34.	28	Impingement sy. subacromiale l. sin. gr. II., l. dx. gr. I., Bursitis subacromiale I. sin. Susp. Parciálna lézia m. supraspinatus l. sin., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. pr. I. dx. (rtg zn.), Pollex saltans l.dx., č. 29 Ochorenie HK z DNJZ	RMS, a.s. Košice	prevádzkový elektrikár	nesúvisí	30
35.	28	Ochorenie HK z vibrácií, event. DNJZ: Sy canal.carpi bilat., st. p. operácii vpravo, Neuropatia n. ulnaris obojstr., Epicondylitis radialis et ulnaris hum. bilat., Imping. sy. l. dx.	RMS, a.s. Košice	hutný murár	súvisí	31
36.	28	Ochorenie HK z DNJZ ev. z vibrácií: Sy kubitálneho kanála vľavo (EMG verifikovaný), Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy ommae bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	laborant	nesúvisí	50

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
37.	28	Impingement sy. subacromiale bilat. gr. II., Tendinitis calcarea m. supraspinati I.dx., Laesio m. supraspinati l. dx. partialis, Bursitis subacromiale calcarea ommae l. sin. chron., Arhrosis def. acromioclavicularis ommae bilat. gr. III., Arthrosis deg. art. cubiti bilat. gr. I., Epicondylitis ulnaris humeri I. dx. (klin.), Epicondylitis radialis humeri bilat. (RTG známky), Sy canalis carpi l. dx. ľahk. st., položka č. 28,29 Susp. och.HK z vibrácií event. DNJZ.	Inžinierske stavby, a.s.	tesár, stavebný robotník	súvisí	50
38.	28	Ochorenie HK z vibrácií, event.z DNJZ, položka č. 28, 29: Raynaudov sy. HK, PHS l.sin., Impingement sy. omis l. sin.gr. I.-II., Arthrosis AC l. utrq incip., Epicondylitis radialis humeri bilat., Sy canalis carpi l. dx.	OBAL-SERVIS, a.s.	robotník výroby obalov	súvisí	44
39.	28	Raynaudov sy HK, Sy canalis carpi i.sin., Neuropathia n. medianus l. dx., Impingement sy.subacromiale bilat. Gr. I., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Epicondylitis rad. et ulnaris hum.bilat.	Inžinierske stavby, a.s.	betonár stavebných dielcov	K	50

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
40.	28	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. III. pri kompletnej ruptúre m. supraspinatus obojstr., Radiálna a ulnárnarna epikondylitída vpravo, AC arthroza a Omartroza II - III st.	RMS, a.s. Košice	obsluha pásových rýpadiel	nesúvisí	107
41.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy bilat. vpr. St. p. oper. (2005, 2014), Epicondylitis radialis humeri bilat.	Messer Tatragas, s.r.o.	koordinátor plnenia	súvisí	29
42.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi l. dx. gr. I., Incip. Lézia v prox. úseku n. ulnaris l. sin. v dok., t. č. bez EMG korelátu, Impingement sy. ommae bilat. chron. Gr. II.-III. l. dx. et gr. I. l. sin., Tendosynovitis capitis longi m. bicipitis brachii I. sin., Epicondylitis radialis humeri l. dx. (ortop.), Epicondylitis ulnaris humeri l. dx. incip. (klin.), položka č. 29	JOBELSA SLOVENSKO, s.r.o.	pracovník výroby - šička	súvisí	56
43.	29	Ochorenie HK z DNJZ s dg. Impingement sy ommae bilat., Epicondylitis lateralis bilat.	OBAL-SERVIS, a.s.	robotník výroby obalov	nesúvisí	37

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
44.	29	Syndróm manžety rotátorov l. sin., Impingement sy. ommae l. sin., Stp. ASK ommae l. sin. acromioplastika, Bursitis subdelt. I. sin., Tendinitída bicepsu vľavo, Syndróm kubitálneho kanála vpravo, Sy canalis carpi bilat., sek. Raynaudov sy. HK.	Inžinierske stavby, a.s.	stavebný robotník	nesúvisí	50
45.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: PHS I. sin., Bursitis subacromialis calcificans I. utrq. v dokum.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový elektrikár	súvisí	25
46.	29	Ochorenia HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy omis l. dx. gr. III.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový zámočník	nesúvisí	25
47.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy vľavo, ac artróza, laterálna epikondylitída vľavo, Syndrom canalis carpi vľavo.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač, opravár	súvisí	42
48.	29	Ochorenie HK z DNJZ s dg. Sy kubitálneho kanála vpravo, Epicondylitis ulnaris humeri bilat. s úponovými kalcifikátmi bilat. v obl. ulny, Arthrosis cubitis l. utrq. gravis.	EuroCast Košice s.r.o.	tavič	súvisí	50
49.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy ommae bila., tendinitida m. supraspinatus.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zvárač, opravár	súvisí	24

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
50.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi I. sin. stredne ťažkého stupňa aj s demyel. motor. neuropatiou n. medianus v obl. Predlaktia Sy canalis carpi I.dx ľahkého stupňa. PHS bilat. Imingement sy SA gr. II.-III. bilat. (USG verifik. I.dx.). Epicondylitis radialis et ulanris humeri bilat. (RTG pozit.).	U-Shin Slovakia s.r.o. a Faurecia Slovensko, s.r.o.	operátor výrobnj linky	nesúvisí	57
51.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Kalcifikujúca tendinitída obojstranne, vľavo Imingement sy II. stupňa	U. S. Steel Košice, s. r. o.	zoraďovač MU	súvisí	40
52.	29	Impingement sy ommae I.sin. gr. II. - III. (Neer, ruptura m. supraspinati I.sin. Part. Susp. St.p. ASK pr. Ramena pr. Rupturam m. supraspinati I.dx. (14.12.2015) - st. p. úraze pr. Ramena anamn., omarthrosis bilat.	Podielnícké družstvo Ondava Stropkov (činnosti v areáli USS Košice, s.r.o., DZ Vysoké pece, a to v subdodávke pre HM Košice, spol. s. r. o.)	vodič	nesúvisí	44
53.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi bilat., st. p. discízií lig. carpi transversum bilat.	Ryba Košice, s.r.o.	pracovník výroby	nesúvisí	62
54.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s g. Tendosynovitis dlhej hlavy bicepsu bilat., Epicondylitis radialis humeri bilat., Sy canalis carpi bila. gr. II.	EuroCast Košice s.r.o.	obsluha VZV	nesúvisí	33
55.	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií: Impingement sy ommae bilat. gr. III., Epicondylitis ulnaris humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	peciar NP	súvisí	29

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
56.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement sy ommae bilat. gr. III. pri kompletnej ruptúre m. supraspinatus bilat. A úponových osteoprodukciách	U. S. Steel Košice, s. r. o.	skladník - predák, výdajca - predák	nesúvisí	53
57.	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. vibrácií s dg.: Impingement sy ommae bilat. s léziou m. supraspinatus obojstr.	U. S. Steel Košice, s. r. o.	skladník HaRV PZ3 a PDL - predák	súvisí	35
58.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy SA gr. II. l.dx. a gr.I. l.sin., peritendinitis m. bicipitis brachii l. dx., Sy canalis carpi l. dx.	HOWE Slovensko s. r. o.	operátorka výroby	súvisí	31
59.	29	Impingement sy. l. st. bilat.	OBAL-SERVIS, a.s.	balič, balič žeriavnik	nesúvisí	50
60.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement sy omi bilat., l. sin. Gr. 1-2, l. dx. Gr. gr. 2-3 (USG 1/2016), Arthrosis artic. glenohumeralis bilat., Discus intraartic. AC bilat., Bursitis calcarea bilat., Peritendinitis tend.capitis longi. m. bicipitis brachii l. dx. (USG 1/2016), Epicondylitis rad. et uln. humeri l. dx., Epicondylitis ra. et uln. humeri l. sin. (RTG).	U. S. Services, s.r.o.	práčka	súvisí	47
61.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. III.pri kompletnej ruptúre m. supraspinatus obojstr., Radiálna a ulnárnarna epikondylitída vpravo, AC arthroza a Omartroza II - III st.	RMS, a.s. Košice	obsluha pásových rýpadiel	nesúvisí	45

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
62.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. II.	OBAL-SERVIS, a.s.	žeriavnik	súvisí	33
63.	29	Choroba z DNJZ: Impingement sy. I. dx., Parciálna ruptúra šľachy m. supraspinatus I. dx., Artróza akromioklavikulárneho kĺbu vpravo, Laterálna epikondylitída bilat. Precipue I. dx., Gonarthrosis I. dx. gr. II. Coxarthrosis gr. II. bilat.	Inžinierske stavby, a.s.	stavebný montážnik, robotník	súvisí	47
64.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Primárna artróza iných kĺbov ruky (zápästie, zápästie, prsty, kĺby medzi týmito kosťami), Epicondylitis rad. humeri I. dx. chron.	Medicínske centrum AUPARK	stomatológ	súvisí	36
65.	29	Ochorenie HK z vibrácií ev z DNJZ: Sy canalis carpaе bilat. Pr. I. dx.	RMS, a.s. Košice	zámočník	nesúvisí	31
67.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi bilat., I. dx. ľažk. st., I. sin. ľahk. st., St. p. oper. pre sy can. carpi I. sin. - disc. lig. carpi transv. Vľavo (31.03.2016) Impingement sy subacromiale I. sin. gr. I. St. p. ASK pravého ramena v 5/2014 pre omartrózu II st., SLAP lézia typ. IV, imping. sy. St. p. ASK oper. ľ. ramena - SLAP lézia Synder IV vľavo, Impingement sy. (12.05.2016) Tendovaginitis stenotisans fl. dig. III. man. I. sin. chron.	EDEMI, s.r.o. Rešica	skladník a garážmajster	nesúvisí	12

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
68.	29	Sy canalis carpi bilat., PHS bilat., Subakromiálny impingement sy obojstranne, vpravo II. st. a vľavo III. st., Tendinitída bicepsu vpravo, Artróza DIP man. bilat., Artróza radiokarpálna bilat.	Bábkové divadlo v Košiciach	technolog výroby	nesúvisí	25
69.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement sy. ommae bilat. Gr. II. - III. (Neer), Epicondylitis ulnaris humeri l. dx., Sy canalis carpi l. dx.v dok.	Magnetti Marelli Slovakia, s.r.o.	teamlíder	nesúvisí	43
66.	29	Raynaudov sy HK, Sy. canalis cubiti l. sin., PHS bilat. pr. l. dx., st. p.rpt.subtot RM l.dx., Impingement sy omi bilat. gr. II, l. sin gr. I, Artfózis AC et GH bilat., RTG zn. entezopatie v obl.olekr. ulny vpravo. Rhinitis hypertroph. Chron. Vs. allergica, kontaktná dermatitída zapríčinená senzabilizáciou na parabeny, parfémy, kathonCG, senzibiliz.na inhal. alergény: skorocel, jaseň a zlatobyľ	mha s.r.o., Palackého 1, Košice	obsluha žeriavov	nesúvisí	72
70.	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. z vibrácií: Sy. canalis carpi bilat.	EuroCast Košice s.r.o.	frézar	nesúvisí	38

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
71.	29	Ochorenie HK z DNJZ, resp. ochorenie HK z vibrácií: Sy canalis carpi bilat., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Raynaudov sy HK, incip. Impingement sy ommae bilat. gr. I., Arhrosis AC bilat. gr. III, Incip. artrotické zmeny DIP bilat.	SITAPRESS, sr.o.	sieťotlačiar	nesúvisí	46
72.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Imingement sy ommae bilat. m pr. l. sin	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	40
73.	29	Impingement sy III. st. bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	operátor výstupu - inšpektor kvality PZ3	nesúvisí	49
74.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Imingement sy ommae bilat. pr. l. dx.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	43
75.	29	Raynaudov sy HK, Sy. canalis carpi bilat. Lézia n. ulnaris l. sin. s predil. léziou v obl. kubit. kanála, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. chron., Impingement sy ommae bilat. chron., Arthrosis def. acromioclavicularis gr. III. et cubiti bilat. gr. II. Calcar olecrani bilat, Susp. porucha sluchu z hluku.	AGRO-MOLD a.s., Moldava nad Bodvou	traktorista-opravár	nesúvisí	46
76.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Impingement sy ommae bilat. gr.I.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	žeriavnik	súvisí	31
77.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Obojstranný sy canalis carpi, Epicodylitis radialis humeri bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zmenový elektrikár - predák	nesúvisí	33

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
78.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Sy canalis cubiti l. sin., Epicodylitis radialis humeri l. sin., Impingement sy ommae bilat. pr.l. sin	U. S. Steel Košice, s.r.o.	II. panvár a MP	nesúvisí	50
79.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií: Sy cynalis carpi bilat.ťažkého st., Sy canalis cubiti l. sin. ľahkého st., Sy canalis Guyoni l. dx., PHS bilat., Impingement sy SA bilat. L.dx.gr.II., l.sin.gr. l., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Raynaudov sy HK.	RMS, a.s. Košice	odlievač, odlievač žeriavnik	súvisí	28
80.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Sy canalis carpi bilat., Impingement sy omi l.sin. Epicondylitis radialis humeri bilat.	U-Shin Slovakia, s.r.o.	operátor výrobnjej linky	K	77
81.	29	Impingement sy. subacromiale l. sin. gr. II., l. dx. gr. I., Bursitis subacromiale I. sin. Susp. Parciálna lézia m. supraspinatus l. sin., Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat. pr. I. dx. (rtg zn.), Pollex saltans l.dx., č. 29 Ochorenie HK z DNJZ	RMS, a.s. Košice	prevádzkový elektrikár	nesúvisí	30
82.	29	Ochorenie HK z vibrácií, event. DNJZ: Sy canalis carpi bilat., st. p. operácii vpravo, Neuropatia n. ulnaris obojstranne, Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy. l. dx.	RMS, a.s. Košice	hutný murár	nesúvisí	31

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
83.	29	Susp. ochorenie HK z DNJZ: Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., chron. Impingement sy. omae bilat. gr. I. l. sin. et gr. II.-III. l.dx Laesio m. supraspinati l.dx. part. Susp. Tendovaginitída flexorov rúk obojstranne. Dig. Saltans IV. man. l.dx. chron.	Faurecia Automotive Slovakia s.r.o.	operátor výroby	nesúvisí	48
84.	29	Ochorenie HK z DNJZ ev. z vibrácií: Sy kubitálneho kanála vľavo (EMG verifikovaný), Epicondylitis radialis et ulnaris humeri bilat., Impingement sy ommae bilat.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	laborant	nesúvisí	50
85.	29	Ochorenie HK z DNJZ: Impingement sy pravého ramena gr. II.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	operátor odsunu, tried., exped.a odprášenia koksu	K	41
86.	29	Impingement sy ommae l. sin.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	operátor výstupu - inšpektor kvality EC1	K	42
87.	29	Impingement sy. subacromiale bilat. gr. II., Tendinitis calcarea m. supraspinati I.dx., Laesio m. supraspinati l. dx. partialis, Bursitis subacromiale calcarea ommae l. sin. chron., Arhrosis def. acromioclavicularis ommae bilat. gr. III., Arthrosis deg. art. cubiti bilat. gr. I., Epicondylitis ulnaris humeri I. dx. (klin.), Epicondylitis radialis humeri bilat. (RTG známky), Sy canalis carpi l. dx.fahk. st., položka č. 28,29 Susp. och.HK z vibrácií event. DNJZ.	Inžinierske stavby, a.s.	tesár, stavebný robotník	súvisí	50

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
88.	29	Ochorenie HK z vibrácií, event.z DNJZ, položka č. 28, 29: Raynaudov sy. HK, PHS I.sin., Impingement sy. omis l. sin.gr. I.-II., Arthrosis AC l. utrq incip., Epicondylitis radialis humeri bilat., Sy canalis carpi l. dx.	OBAL-SERVIS, a.s.	robotník výroby obalov	súvisí	44
89.	29	Impingement syndrom III. st. vpravo (parciálna lézia m. supraspinatus), laterál. epikondyl. vpravo	U. S. Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový zámočník CH-TD, HK, JK, FE	nesúvisí	40
90.	29	Raynaudov sy HK, Sy canalis carpi i.sin., Neuropathia n. medianus l. dx., Impingement sy.subacromiale bilat. Gr. I., Arthrosis acromioclavicularis bilat., Epicondylitis rad. et ulnaris hum.bilat.	Inžinierske stavby, a.s.	betonár stavebných dielcov	K	50
91.	29	Ochorenie HK z DNJZ a vibrácií s dg.: Impingement sy. ommae bilat. gr. III.pri kompletnej ruptúre m. supraspinatus obojstr., Radiálna a ulnárnarna epikondylitída vpravo, AC arthroza a Omartroza II - III st.	RMS, a.s. Košice	obsluha pásových rýpadiel	nesúvisí	107
92.	37	Bronchiálna astma	Slovenská cukráreň s.r.o.	vedúca výroby v cukrárenskej výrobni	súvisí	31
93.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	2. strojník RV	súvisí	29
94.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	elektromontér - silnoprúd - predák	súvisí	51
95.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	strojník obsluhovacích strojov VKB1	súvisí	21

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
96.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	predák pásovej dopravy	súvisí	16
97.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	1. strojník ČOV	súvisí	31
98.	38	Porucha sluchu z hluku	ENERGYCO s.r.o.	zámočník	nesúvisí	52
99.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	vodič nákladnej dopravy	nesúvisí	27
100.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	prevádzkový zámočník	súvisí	28
101.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	regulovčik VKB1	súvisí	37
102.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zámočník	súvisí	32
103.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	peciar, strojník, žeriavnik	súvisí	26
104.	38	Susp. porucha sluchu z hluku.	AGRO-MOLD a.s., Moldava nad Bodvou	traktorista-opravár	súvisí	46
105.	38	Hypacusis perceptiva bilat. CSS 50,3%	U. S. Steel Košice, s.r.o.	operátor spracovania dát	súvisí	34
106.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	skladník skladu RVaB zvitkov - predák	súvisí	34
107.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	strojník úpravne uhlia	súvisí	36
108.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	predák skladu k 534	súvisí	25
109.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zmenový elektrikár - predák	súvisí	20
110.	38	Porucha sluchu z hluku	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zmenový predák expedície, koľaj 753	súvisí	29
111.	38	porucha sluchu z hluku	USS Košice - Labortest, s.r.o.	laborant	nesúvisí	50
112.	45	Rhinitis hypertroph. Chron. Vs. allergica, kontaktná dermatitída zapríčinená senzibilizáciou na parabeny, parfémy, kathonCG, senzibilizácia na inhalačné alergény: skorocel, jaseň a zlatobyľ	mha s.r.o., Palackého 1, Košice	obsluha žeriavov	súvisí	72

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrenia S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
113.	45	Rhinitis chronica hypertrofica. Položka č. 45 Alergické choroby horných dýchacích ciest	RMS, a.s. Košice	prevádzkový elektrikár	súvisí	30
114.	46	Anaplastický oligodendroglióm (VHO grade III).	Detská fakultná nemocnica, Košice	sestra pri lôžku	K	26
115.	46	Ca laryngis I.sin. T3N0M0 histol. Skvamocelulárny karcinóm.	U. S. Steel Košice, s.r.o.	zmenový zámočník na fiktívnom pracovisku kvôli dlhodobej PN	nesúvisí	35
116.	46	CA vesicae urinae (pol. Č. 46 susp.), St. post cystektomiám, prostatectomiám et ureteroileostomiám s. Bricker pre CA vesicae urinae.	TEKO, a.s.	predseda základnej organizácie ECHOZ pri TEKO	K	33
117.	46	Duplex Ca -Ca cavi oris I. sin. Cum MTS colli I. sin., Ca mammae I. sin.	UNLP Košice	úseková laborantka RDG	K	33
118.	46	Tu mammae I. dx. Duktálny, invazívny, Ca/T1c,nO/sn/Mx	Detská fakultná nemocnica, Košice	lekár na ambulancii	K	30
119.	46	Chronická lymfatická leukémia, bez remisie I RAI/13q14.2.	STRYX s.r.o.	robotník povrchových úprav	K	34
120.	46	Mesothelioma pleure I. dx., histol. Mesothelioma - epiteloidný variant	TEKO, a.s.	robotník odborných činností zauhl'ovania	nesúvisí	59
121.	47	Susp. Iné poškodenie zdravia z práce: VAS v LS oblasti, LIS I. sin s radik. Irit. L4-5 pri PRI verif. viacetážovej diskopatii	U-Shin Slovakia, s.r.o.	skladník	nesúvisí	45

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
	Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizacia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)*
122.	47	Iné poškodenie zdravia pri práci: Chron. VAS LS s LIS bilat. t. č. preacip. l. sin. s koreň. sy SI l.sin.diskog.s MR korelátom (herniácia disku L4/5 cez 8,5 mm), ťažká porucha statokinetily LS	EuroCast Košice s.r.o.	obsluha VZV	nesúvisí	40

Tabuľka č. 10

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné	87	486	1238
Biologický materiál	0	0	0
Genetická toxikológia	103	103	11100
Hluk	15	45	300
Vibrácie	5	10	35
Optické žiarenie ²⁾	0	0	0
Elektromagnetické pole	59	944	1357
Mikroklimatické podmienky	150	856	4154
Ionizujúce žiarenie	52	2	435
S p o l u :	471	2446	18619

Poznámka: Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami, vrátane pracovísk na objektívizáciu fyzikálnych faktorov.

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	-	-	-	-	-	-
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR	61	458	4	-	-	523
FO – slobodné povolanie	-	-	-	-	-	-
FO – poľnohospodárska výroba	-	-	-	-	-	-
Fyzické osoby spolu	61	458	4	-	-	523
Verejná obchodná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Spoločnosť s ručením obmedzeným	11	427	108	49	26	621
Komanditná spoločnosť	-	-	-	-	-	-
Nadácia	-	-	-	-	-	-
Nezisková organizácia	-	2	-	-	-	2
Akciová spoločnosť	-	56	32	19	8	115
Družstvo	-	2	6	-	-	8
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	-	-	-	-	-	-
Štátny podnik	-	-	1	-	-	1
Národná banka Slovenska	-	-	-	-	-	-
Banka – štátny peňažný ústav	-	-	-	-	-	-
Rozpočtová organizácia	-	2	3	2	-	7
Príspevková organizácia	-	4	7	6	2	19
Obecný podnik	-	-	-	-	-	-
Fondy	-	-	-	-	-	-
Verejnoprávna inštitúcia	-	2	17	-	-	19
Zahraničná osoba	2	-	-	-	-	2
Sociálna a zdravotné poisťovne	-	-	-	-	-	-
Odštepny závod	-	2	-	-	-	2
Združenie (zväz, spolok)	1	2	-	-	-	3
Politická strana, hnutie	-	-	-	-	-	-
Cirkevná organizácia	-	-	-	-	-	-
Organizačná jednotka združenia	-	-	-	-	-	-
Komora (s výnimkou profesných komôr)	-	-	-	-	-	-
Záujmové združenie právnických osôb	-	-	-	-	-	-
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	-	1	2	1	-	4
Krajský a obvodný úrad	-	-	-	-	-	-
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	-	-	-	-	-	-
Právnické osoby spolu	14	500	176	77	36	803
S p o l u :	75	958	180	77	36	1326

Tabuľka č. 12

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť						
Prednášky			Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špeciali- zované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)					
4	0		1	0	3	2

Tabuľka č. 13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými zamestnancami								
RÚVZ Košice	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom**)	
	Počet subjektov*	Počet zamest- nancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov*	Počet zamest- nancov	Počet subjektov*	Počet zamest- nancov	Počet subjektov*	Počet zamest- nancov
	6	19222/7745	2	4	1	20	1	4

*) Údaje získané výkonom ŠZD alebo písomným oznámením zamestnávateľa (§ 30a ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z.)

***) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom

Tabuľka č. 13b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom								
RÚVZ Košice	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom*)	
	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov
	338	21066/4297	39	442	9	25	407	3401

*) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom, bezpečnostnotechnickou službou

Tabuľka č. 13c

PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečení				
RÚVZ Košice	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4
	4	111	-	-

Tabuľka č. 13d

Sankcie za správne delikty súvisiace so zabezpečením PZS a činnosťou PZS					
	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. (zamestnávateľ nezabezpečil zdravotný dohľad pre zamestnancov)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 zákona č. 355/2007 Z. z. (nedostatky týkajúce sa činnosti tímov PZS – držiteľov oprávnenia na výkon PZS)	Správny delikt podľa § 57 ods. 45 zákona č. 355/2007 Z. z. (nedostatky týkajúce sa subjektov, ktoré vykonávajú samostatne dohľad nad pracovnými podmienkami)	V sume €
RÚVZ Košice	TABITA plus s.r.o. Kurská 15 040 22 Košice	1	-	-	500
	BESTO, s.r.o. Rybárska 7 044 42 Rozhanovce	1	-	-	600
	Pistória s.r.o. Fejova 1, Košice, Prevádzka Fejova 1, Košice	1	-	-	500
	-	3	-	-	1 600

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Košický (RÚVZ Košice)	2	U.S.Steel Košice, s.r.o., DZ Zušľachtovňa a obalová vetva Mestská časť Košice Nad Jazerom

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Katégoria subjektu	Počet uložených opatrení
	Košice	Messer Tatragas spol. s r.o., Plniareň kyslíka, areál U.S.Steel Košice	A	0

Košícký	Košice	PROBUGAS, a.s. Miletičova 23, Bratislava, prevádzka Haniska pri Košiciach	B	0
	Košice	TRANSPETROL, a.s. Šumavská 38, Bratislava, prečerpávací stanica č. 2, Moldava nad Bodvou	B	0
	Košice	U. S. Steel Košice, s.r.o., DZ Studená valcovňa Čpavkové hospodárstvo	B	0

Tabuľka č.15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	44/0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	11/0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z.)	9/0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§ 13 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z.)	33/0

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.
V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č.15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	99
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Počet	V sume
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.	1	500
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 29 písm. e), f), g), h), i), j) zákona č. 355/2007 Z. z.	2	4000
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 44 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	0
Pokuty uložené za správne delikty uvedené v § 33 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0
Poriadkové pokuty uložené podľa § 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	0

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
1	4	0	0	4	0	0	9

HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie odboru hygieny výživy RÚVZ Košice

Zamestnanci (celkový počet)	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
14	7	0	6	1

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Zamestnanci odboru hygieny výživy sa v priebehu hodnoteného roka zúčastnili nižšie uvedených vzdelávacích akcií týkajúcich sa problematiky hygieny výživy, prípadne súvisiacich aj s činnosťou odboru hygieny výživy.

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
CS pracovná porada	pracovná porada v HV	21.-22.1.2016	Jasná	ÚVZ SR	2
pracovná porada KO v HV	pracovná porada KO	11.-12.2.2016	Nový Smokovec	ÚVZ SR	1
pracovná porada KO v HV	pracovná porada KO	09.-10.06.2016	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Odborné semináre na odbore HV podľa plánu ÚKP	seminár	7x	Odbor HV RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	73
Vnútroústavné semináre Pre VŠ	seminár VŠ 7x	podľa vyprac. harmonogramu	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	56
Vnútroústavné semináre Pre SŠ	seminár 8x	podľa vyprac. harmonogramu	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	42
Pracovná porada vedúcich oddelení HV	pracovná porada KE kraj	15.12.2016	RÚVZ Košice	RÚVZ Košice	2

Odb. seminár pre zamestnancov vykonávajúcich ÚK materiálov a predmet. učení na styk s potravinami	seminár	07.11.2016	RÚVZ Poprad	ÚVZ SR	1
Porada zamest. ŠZD KV	CSPP	8.3.-9.3.2016	Bojnice	ÚVZ SR	1

Zamestnanci odboru výživy v roku 2016 pripravili odborné prednášky na VŠ a SŠ semináre v rámci úradu a semináre na pracovné porady odboru, v rámci ktorých bolo realizované vzdelávanie aj podľa ročného plánu ÚKP v celkovom počte: **7**

Zameranie prednášok:

Výsledky ÚKP a ŠZD v dozorovaných potravinárskych prevádzkach v roku 2015 na území okresov Košice-mesto a Košice-okolie; kontaminanty v potravinách; zabezpečovanie výživovej hodnoty celodennej stravy podávanej klientom vo vybraných zariadeniach pre seniorov v roku 2015; výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami v rokoch 2014-2015.

Aktivity v médiách: **7**

Iné odborné činnosti:

- konzultačná a poradenská činnosť: **2562**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, v ktorom zastupuje odborný zamestnanec úrad: **3**
- členstvo v skúšobnej komisii na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracúvanie húb v ktorom zastupuje odborný zamestnanec úrad: **3**

Hubárska poradňa poskytovala poradenskú činnosť **od júna 2016 do decembra 2016 1x týždenne (celkom 25 x)**, poradňu navštívilo **94** klientov, bolo identifikovaných húb: **206**.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

Štátny zdravotný dozor bol v hodnotenom roku vykonávaný podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zariadeniach spoločného stravovania, nad kozmetickými výrobkami a v rámci posudkovej činnosti.

Odbor hygieny výživy **RÚVZ so sídlom Košiciach** zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v potravinárskych prevádzkach a zariadeniach spoločného stravovania na území okresov **Košice mesto a Košice okolie**.

3.1.1. Posudková činnosť (tabuľka č.3 – prehľad výkonov posudkovej činnosti)

Počet súhlasných rozhodnutí: **380**

Počet nesúhlasných rozhodnutí: **0**

Počet zastavených konaní z dôvodu nepredloženia žiadaných dokladov: **56**

Podaných bolo 9 odvolaní voči zastaveným konaniam z dôvodu nepredloženia žiadaných dokladov, z ktorých 6 boli vybavené v rámci autoremedúry a vydané boli súhlasné rozhodnutia; 3 odvolania boli späťvzaté.

Počet rozhodnutí na schválenie, resp. zmenu prevádzkových poriadkov: **13**

Prerušenie konania: **140**

Zastavenie konania: **65, z toho 54 rozhodnutím a 11 vyznačením v spise**

Počet **záväzných stanovísk: 118, z toho**

- **k územnému konaniu: 9**

- **ku kolaudácii a k zmene v užívaní priestorov: spolu 109**

- **výzvy k podaniu vyjadrenia pred začatím správneho konania: 23**

Iné výkony (napr. **vyjadrenia a stanoviská** k projektovým dokumentáciám, resp. podnikateľským zámerom): **653**

K najčastejším problémom pri uvádzaní potravinárskych zariadení do prevádzky patrilo:

- nepredloženie príslušných dokladov ako napr. doklady o oprávnení na podnikanie (živnostenský list, výpis z obchodného registra), nájomnej zmluvy, resp. listu vlastníctva, stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel a v zariadeniach spoločného stravovania prevádzkové poriadky,
- predčasné podávanie žiadostí, keď pracovné priestory zariadení neboli pripravené k ich uvedeniu do prevádzky (pred ukončením stavebných úprav, resp. vybavenia prevádzok účelovým zariadením),
- nezabezpečenie dokladov o kvalite pitnej vody potravinárskych prevádzok zásobovaných z vlastného vodného zdroja a atestov o vodotesnosti žump, čo bolo dôvodom prerušenia konania, resp. predĺženie lehoty z dôvodu časovej a dôkazovej náročnosti nad 30 dní od začatia konania,
- nezabezpečenie členenia priestorov zariadení spoločného stravovania v zmysle platných právnych predpisov (napr. nebola riešená hrubá prípravovňa zemiakov a zeleniny, nebola zabezpečená predsieň vo WC ako pre zamestnancov, tak aj pre konzumentov, neboli riešené šatne pre zamestnancov zvlášť pre mužov a ženy), nezabezpečenie jednosmernosti výrobného procesu, pri zásobovaní tovarom (napr. nezabezpečenie samostatného vstupu pre zásobovanie potravinami), pri výdaji pokrmov a príjme použitého stolového riadu.

Na území okresu Košice - mesto a Košice - okolie nové prevádzky širšieho významu nevznikli. Novopostavený bol objekt Wellness hotel Zelený dvor. Jeho súčasťou sú aj zariadenia spoločného stravovania – reštaurácia, bar pri letnej dvorane a nočný bar a zároveň bude významným motorestom na hlavnej komunikácii smer Košice - Prešov.

3.1.2. Kontrolná činnosť

- kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.: **1293**

- kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov: **431**

- **kontroly na základe podnetov/sťažností:**

celkový počet podnetov: **103/** počet opodstatnených: **36,** neopodstatnených: **28,** **nebolo možné prešetriť: 3,** postúpených: **33,** späťvzatie: **0,** v štádiu riešenia: **3**

Kontroly na základe podaných podnetov boli vykonané podľa zákona č. **355/2007 Z. z.;** zákona č. **152/1995 Z. z.** a zákona č. **377/2004 Z. z.**

Predmetom podnetov prešetrených podľa zákona č. 355/2007 Z. z. bolo:

- nedodržanie hygienických požiadaviek pri výrobe pokrmov, podávanie pokazených, nedostatočne teplých pokrmov, resp. podávanie nekvalitných pokrmov, žalúdočné problémy po konzumácii pokrmov, spálená pizza,
- nedostatky v osobnej hygiene (bez pokrývky hlavy, resp. bez rukavíc),
- nedostatky v prevádzkovej hygiene (neudržiavané ťažšie dostupné miesta, účelové, chladiace a mraziace zariadenia, znečistené pracovné plochy a podlahy, nedostatočne čistý riad),
- nevhodné pracovné podmienky zamestnancov (prievan, zima),
- rušenie pohody bývania nadmerným hlukom z produkcie hudby, ventilácie, resp. zápachom,
- zápach z odpadu,
- zamestnávanie zamestnancov bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti, chorej zamestnankyne,
- prevádzkovanie potravinárskych zariadení bez súhlasného rozhodnutia a bez vytvorenia podmienok,
- nevyhovujúci spôsob prípravy, balenia a podávania teplých hotových pokrmov v zariadení spoločného stravovania, nevyhovujúca kvalita surovín určených na výrobu hotových pokrmov a samotných hotových pokrmov, nedostatočná prevádzková hygiena a osobná hygiena zamestnancov,
- podozrenie na neoprávnené podnikanie v súvislosti s poskytovaním stravovacích služieb – rozvoz obedov na objednávku zo súkromného domu,
- spôsob prepravy potravín, dovozu a predaj hotových pokrmov v bufete polikliniky,
- pracovné podmienky a pracovné prostredie zamestnancov bufetu v nemocnici.

Ďalej sa podnety sa týkali kozmetických výrobkov, nesprávneho označenia farieb do potravín, prebaľovacieho pultu pre deti v predajných priestoroch DM drogérii markt, predaj detskej kaše Nestlé osemzrnnej, ktorá bola ako nebezpečný výrobok nahlásená v systéme RASFF.

Predmetom podnetov prešetrených podľa zákona č. 152/1995 Z. z.:

- nehygienický predaj zmrzliny bez používania rukavíc,
- preskúmanie prezentácie a reklamy potravín – nových druhov potravín a výživových doplnkov ponúkaných a predávaných na diaľku,
- predaj vitamínu C v obchodných sieťach FRESH,
- odlišné označovanie stolového sladidla na báze glykozidov steviolu na jeho obale,
- predaj výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely na diaľku bez uvedenia návodu na použitie v štátnom jazyku v označení na ich obale, resp. etikete,
- klamlivá reklama – magické vlastnosti biopotravín a iných výrobkov.

Predmetom podnetov podľa zákona č. 377/2004 Z. z. bolo prenikanie cigaretového dymu na komunikačnú chodbu, resp. pasáž obchodného centra.

V rámci odberov vzoriek bolo zamestnancami vykonaných celkom **170 kontrol**.

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly potravín boli v roku 2016 vykonávané v rozsahu kompetencií orgánov verejného zdravotníctva ustanovených zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, podľa ustanovení nariadenia ES č. 882/2004 o úradných kontrolách, nariadenia ES č. 852/2004 o hygiene potravín a v súlade s Plánom výkonu úradnej

kontroly potravín vypracovaným na rok 2015 podľa Viacročného národného plánu pre úradnú kontrolu potravín.

Kontroly boli vykonávané **nad potravinami** z hľadiska ich zdravotnej bezpečnosti a označovania v zariadeniach spoločného stravovania, s výrobou a predajom zmrzliny, cukrárskych výrobkov a lahôdkárskych výrobkov (pokrmov studenej kuchyne) v zariadeniach s ich konzumom na mieste, nad potravinami na osobitné výživové účely a výživovými doplnkami, na základe hlásení RASFF z ÚVZ SR o zdravotnej škodlivosti potravín a **materiálov určených na styk s potravinami**, podnetov a pri plnení ďalších stanovených úloh. Kontrolami bolo zisťované, overované a hodnotené **plnenie povinností** prevádzkovateľmi kontrolovaných potravinárskych prevádzok vo vzťahu k **podmienkam** výroby, skladovania a umiestňovania potravín na trh, **zabezpečovania** prevádzkovej hygieny, osobnej hygieny zamestnancov, zabezpečovaniu a uplatňovaniu **dokumentácie** súvisiacej s potravinárskou činnosťou vrátane správnej výrobných praxe. Bol realizovaný **odber vzoriek potravín, pokrmov, materiálov a predmetov určených na styk s potravinami za účelom** sledovania a hodnotenia ich zdravotnej bezpečnosti. Tiež bola úradná kontrola vykonávaná nad epidemiologicky rizikovými činnosťami osôb.

Výsledky z úradných kontrol boli priebežne vkladané do informačného systému pre vytváranie databázy.

V roku 2016 bolo vykonaných 1946 kontrol, pri ktorých bolo zistených celkom 165 nezhôd v 93 kontrolovaných subjektoch.

3.2.1 Úradná kontrola v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami doplnky

Tunajší úrad eviduje **38 prevádzok s výrobou a predajom zmrzliny a 15 prevádzok s predajom zmrzliny.**

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s nebalenou zmrzlinou:

Frekvencia a typy nezhôd (**celkový počet nezhôd 2 v 2 zariadeniach**)

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením - 0
- iné – 2

Najčastejšie zisťované nedostatky pri výrobe a manipulácii so zmrzlinou:

- **iné** – v odobratých vzorkách zmrzlín na ich chemické vyšetrenie boli zistené nepovolené potravinárske farbivá, a to košenilová červená a chinolínová žltá.

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s výživovými doplnkami a ostatnými potravinami na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy (celkový počet nezhôd 18 v 16 prevádzkach):

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene v – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 4
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné - 14

Najčastejšie zisťované nedostatky pri výrobe a manipulácii s výživovými doplnkami a ostatnými potravinami na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy:

V označovaní výživových doplnkov, a to:

- neuviedenie úplnej adresy výrobcu, resp. distribútora výrobku pre SR v označení na obale výživového doplnku,
- chýbajúce upozorňovacie vety v označení na obale výživových doplnkov,
- neuviedenie šarže výrobku na jeho obale, resp. odkazu na šaržu,
- odlišné označenie sladila na báze glykozidov steviolu na jeho obale.

Iné:

- nepredloženie súhlasu na prevádzkovanie,
- neoznámenie predaja výživových doplnkov na diaľku na účely registrácie,
- umiestňovanie potraviny na trh bez súhlasného rozhodnutia,
- umiestňovanie nevyhovujúcej potraviny na trh v SR (RASFF, žiadosti ÚVZ SR).

Frekvencia a typy nezhôd nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami:

V súvislosti s kontrolou materiálov a predmetov určených na styk s potravinami bolo vykonaných celkom **20 kontrol**, z toho 5 s odberom vzoriek v distribučnej sieti, 1 kontrola bez odberu vzoriek vo výrobní plastových obalových materiálov PRIFOL s.r.o., Rozhanovce, kde bola skontrolovaná dokumentácia k obalovým materiálom používaných v predmetnej výrobní a 14 kontrol v rámci RASFF predmetov určených na styk s potravinami. Išlo o nebezpečné výrobky keramické raňajkové sety pre deti z Číny z dôvodu migrácie kobaltu a kadmia, kávových šálok zn. Möbelix z Číny z dôvodu migrácie kobaltu, nylonovej naberačky na špagety zn. Bergner a plastovej zberačky v oboch prípadoch pôvodom z Číny pre migráciu primárnych aromatických amínov. Predaj nebezpečných vyššie uvedených výrobky pri kontrolách zistený nebol.

V hodnotenom období bolo zamestnancami oddelenia vybavených 25 objednávok prevádzkovateľov, týkajúcich sa laboratórnych rozborov hotových pokrmov a iných potravín, v rámci ktorých bolo posúdených 65 vzoriek.

Zhodnotenie kontrol vykonaných v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RAPID ALERT:

V rámci RASFF boli na tunajší úrad zaslané nasledovne varovné oznámenia:

1. Nevyhovujúceho výrobku Nestlé – nemliečna kaša, osemzrnná, 250 g od ukončeného 6. mesiaca od výrobcu zo Španielska pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva atropínu a skobalamínu v ňom.
2. Nevyhovujúceho výrobku Nestlé – nemliečna kaša, osemzrnná, 250 g od ukončeného 6. Mesiaca od výrobcu zo Španielska pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva atropínu a skobalamínu v ňom.
3. Nevyhovujúceho výrobku Nestlé – nemliečna kaša, osemzrnná, 250 g od ukončeného 6. Mesiaca od výrobcu zo Španielska pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva atropínu a skobalamínu v ňom.
4. Nepovolenej látky syneprine v kapsulách výživového doplnku REVEX 16 SCITEC NUTRITION pôvodom z Maďarska.
5. Vysokého obsahu farbív E 102 a E 110 vo výživovom doplnku CALMAG C STAR obchodnej značky STARLIFE od výrobcu z ČR.
6. Vysokého obsahu farbív E 133, E 110, E 124 a E 102 vo výživovom doplnku DEVIL STAR obchodnej značky STARLIFE od výrobcu z ČR.
7. Vysokého obsahu kyseliny nikotínovej vo výživovom doplnku 50 CALIBRE PRE – WORKOUT DEVASTATION zo Spojeného Kráľovstva.
8. Nepovolenej látky fenyletylamín (Beta-phenylethylamine) v zložení výživového doplnku LIPO-6X.

Na základe vyššie uvedených varovných oznámení zamestnanci úradu vykonali ciele kontrolu u distribútorov, resp. odberateľoch. V prípade, že nevyhovujúci výrobok sa nachádzal na prevádzke bol následne vrátení na adresu výrobcu alebo bolo uložené opatrenie na informovanie kupujúcich o jeho nevyhovujúcom zložení a o možnosti vrátenia výrobku distribútorovi, resp. výrobcovi. V niektorých prípadoch, ak konateľ spoločnosti bol mimo územia SR bola sťažaná písomná komunikácia s ním, resp. nepodarilo sa s ním skontaktovať.

Ďalej boli vykonané kontroly (14) na základe hlásení o zdravotne škodlivých predmetoch určených na styk s potravinami v systéme RAPID ALERT:

Išlo o migráciu kobaltu z kávových šálok z Číny zn. MÖBELIX, migráciu primárnych aromatických amínov z plastovej zberačky zn. Bergner z Číny, migráciu primárnych aromatických amínov z nylonovej naberačky na špagety zn. Bergner z Číny, migráciu kadmia a kobaltu z keramických raňajkových setov pre deti z Číny v predajniach KiK Textilien.

3.2.2. Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Tunajší úrad eviduje 2656 prevádzok verejného stravovania (z toho 997 vyrábajúce a 659 nevyrábajúce), z ktorých bolo kontrole podrobených 845 subjektov, u ktorých bolo vykonaných 1521 kontrol.

Frekvencia a typy nezhôd (celkový počet nezhôd 130 v 63 zariadeniach)

- dodržiavanie zásad SPV, HACCP – 5
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 1
- v hygiene prevádzky – 39

- v osobnej hygiene – 20
- v odbornej spôsobilosti – 3
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti - 4
- v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti – 2
- v skladovaní potravín – 5
- v manipulácii s potravinami – 24
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné – 27

Kontrola v ZSS - kontrola prevádzkovateľov (popis najčastejšie zisťovaných nezhôd):

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** - nebola vypracovaná dokumentácia systému HACCP, nedôsledne bola vedená evidencia o sledovaní mikroklimatických podmienkach skladovaných potravín, o uchovávaní hotových pokrmov od ich dohotovenia a počas ich výdaja, resp. počas expedície, nevyhovujúce teploty pokrmov studenej kuchyne (šaláty, dresingy) počas ich výdaja,
- **v hygiene prevádzky** – nezabezpečenie čistoty a dobrého stavu údržby vybavenia výrobných a manipulačných priestorov kuchyne (napr. chladiace, mraziace zariadenia, účelové zariadenia na tepelnú úpravu pokrmov, úložné a odkladacie plochy, pracovných plôch, svietidiel, vzduchotechnických zariadení), šatní pre zamestnancov, chodby určenej na zásobovanie, znečistenie stien a stropov s nánosom pavučín a plesní, poškodenie podláh; uloženie prepraviek s prázdnyimi obalmi (fľaše) na komunikačnom priestore (bránia výkonu sanitácie), uloženie osobných vecí zamestnancov v kuchyni na manipulačných plochách, parapetných okenných doskách,
- **v osobnej hygiene** – nepoužívanie a znečistenie ochranného pracovného odevu zamestnancov, nepoužívanie pokrývok hlavy, spoločné uloženie pracovného a civilného odevu v šatňových skrinkách i mimo nich, nezabezpečenie účelového zariadenia na umytie, resp. na osušanie rúk, nezabezpečenie teplej vody k umývadlám na ruky, nefunkčná vodovodná batéria pri umývadle na ruky v predsieni WC pre zamestnancov,
- **v odbornej spôsobilosti** – nepredloženie dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov,
- **v overovaní pôvodu potravín, vysledovateľnosti** – neboli predložené nadobúdacie doklady k mäsu používaného na prípravu pokrmov, a tým nebolo možné overiť pôvod mäsa,
- **v skladovaní potravín** - zmrazovanie surovín určených na výrobu pokrmov dodávaných do zariadení v chladenom stave (napr. kuchynsky opracovaného mäsa, navyiac bez označenia a mäsových výrobkov), resp. zmrazovanie hotových pokrmov, uchovávanie potravín po uplynutí dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti, uchovávanie potravín v mraziacich, resp. chladiacich zariadeniach v rozpore s požiadavkami platných predpisov, resp. s údajmi uvádzanými výrobcom na obale výrobku, uchovávanie suchých potravín mimo suchého skladu potravín, a to napr. v priestoroch kuchyne, uchovávanie nezlúčiteľných druhov potravín (tepelne opracované s tepelne neopracovanými),
- **v manipulácii s potravinami** – zámena pracovných plôch na manipuláciu so surovinami, rozmrazovanie mäsa pri teplote pracovného prostredia,
- **iné** – vykonávanie činnosti bez posúdenia priestorov orgánom verejného zdravotníctva a bez schválenia prevádzkového poriadku tohto zariadenia, príprava pokrmov v zázemí predajne potravín bez posúdenia priestorov a bez vytvorenia podmienok na túto činnosť, nepredloženie výsledkov laboratórneho rozboru z vlastného vodného zdroja zásobujúceho

zariadenie spoločného stravovania, nezabezpečenie teplej vody k umývadlám a drezom v zariadení.

Frekvencia a typy nezhôd v ostatných prevádzkarňach registrovaných RVPS (celkový počet nezhôd 15 v 12 zariadeniach):

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 1
- v odbornej spôsobilosti – 6
- v zdravotnej spôsobilosti -0
- v označovaní -0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potravinách po dátume spotreby/dátume min. trvanlivosti – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 1
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zariadením – 0
- iné – 7

Najčastejšie zisťované nedostatky v ostatných prevádzkarňach registrovaných RVPS:

- **v osobnej hygiene** – nepoužívanie a znečistenie ochranného pracovného odevu;
- **v odbornej spôsobilosti** – nepredloženie dokladov o odbornej spôsobilosti zamestnancov;
- **v skladovaní** – nevytvorenie podmienok na skladovanie potravín (v predajni potravín v ktorej bola rozšírená činnosť o prípravu pokrmov);
- **iné** – príprava pokrmov v zázemí predajne potravín bez súhlasu a bez vytvorenia podmienok, prevádzkovanie pekárni bez súhlasného rozhodnutia na uvedenie priestorov do trvalej prevádzky, bez schváleného prevádzkového poriadku pre prácu v expozícii chemickým faktorom, bez zabezpečenia zdravotného dohľadu pre svojich zamestnancov, bez zabezpečenia hodnotenia zdravotného rizika a vyhodnotenia kategorizácie prác.

3.2.3 Audity podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

Na rok 2016 bol výkon auditov naplánovaný v 2-och **zariadeniach spoločného stravovania**. Plánované audity neboli vykonané.

V hodnotenom období audity vo **výrobniciach obalových materiálov a predmetov určených na styk s potravinami** neboli vykonávané.

3.3. Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo **mikrobiologicky vyšetrených 570 vzoriek**, z toho **nevyhovelo** mikrobiologickým požiadavkám **37 vzoriek** t.j. 6,9%, a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- **17 lahôdkarské výrobky** z toho **4 vzorky nevyhoveli** pre prekročenie počtu kvasiniek;
- **61 cukrárske výrobky** z toho **5 vzoriek nevyhovelo** pre prekročenie počtu koliformných baktérií (1), kvasiniek (3) a plesní (1);
- **106 zmrzliny** z toho **4 vzorky nevyhoveli** pre prekročenie počtu Enterobacteriaceae, koliformných baktérií a kvasiniek;

- **359 hotové pokrmy** z toho **20 vzoriek nevyhovelo** pre prekročenie, resp. prítomnosť koliformných baktérií, koagulázopozitívnych stafylokokov, B. cereus a Sulfidredukujúcich klostidií;
- **40 pokrmy rýchleho občerstvenia** z toho **2 vzorky nevyhoveli**;
- **2 vzorky ovocných štiav** čerstvo pripravených, **obe nevyhoveli** pre prítomnosť koliformných baktérií a kvasiniek.

Nezhody z hľadiska označovania boli zistené nasledovné

1 vzorka cukroviniek nevyhovela v označení výrobku na obale, kde boli uvedené farbivá, ktoré laboratórnou analýzou zistené neboli.

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo **chemicky vyšetrených 164 vzoriek**, z toho **nevyhovelo požiadavkám 5 vzoriek t.j. 3,0%**, a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- **kontaminujúce látky - Pb, Cd, Hg** boli sledované v hotových pokrmoch, vo výživových doplnkoch, dojčenskej a detskej výžive, v rybách, ovocných a bylenných čajoch, v balených minerálnych vodách a pramenitých vodách, pričom bolo vyšetrených na obsah olova 80 vzoriek, kadmia 80 vzoriek, ortuti 57 vzoriek. Všetky vyšetrené vzorky **vyhoveli**.
- **kontaminanty - As** bol sledovaný v nealkoholických nápojoch, pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch a detskej a dojčeneckej výžive a výživových doplnkoch, vyšetrených bolo 8 vzoriek, obsah **Cu** bol sledovaný v pramenitej vode pre dojčatá a vo vode vo watercooleroch, výživových doplnkoch a v kakave, celkom bolo vyšetrených 6 vzoriek, na obsah **niklu** bolo vyšetrených 6 vzoriek, a to v pramenitej vode pre dojčatá, vo vode vo watercooleroch a v predmetoch určených na styk s potravinami (rýchlovarné kanvice sklenené, keramické a hrniec). Všetky vyšetrené vzorky vyhoveli. Prehľad v tab. č. 5 – prehľad o počte vzoriek vyšetrených na obsah kontaminantov.
- prítomnosť dusičnanov 9; prítomnosť dusitanov 9
- na prítomnosť aflatoxínu B1 a patulínu, ochratoxín, bolo odobratých 9 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti,
- na obsah **reziduí pesticídov** v potravinách - 1 vzorka, ktorá vyhovela;
- na prítomnosť **PCB** 2 vzorky – vyhoveli;
- na prítomnosť **akrylamidu** 2 vzorky- vyhoveli;
- na prítomnosť **benzoapyrénu** bola vyšetrená 1 vzorka- vyhovela
- na prítomnosť **histamínu** - 0 vzoriek
- z **prídavných látok** bola sledovaná prítomnosť **farbív** v nebalených zmrzlínach, nealkoholických nápojoch, cukrovinkách, výživových doplnkoch, arómach celkom bolo vyšetrených 28 vzoriek, **náhradné sladidlá** boli zisťované v nealkoholických nápojoch, a výživových doplnkoch spolu vyšetrených 6 vzoriek, obsah **chemických konzervačné látok** bola zisťovaná v nealkoholických nápojoch, a výživových doplnkoch bolo vyšetrených 7 vzoriek. Všetky vyšetrené vzorky v sledovaných ukazovateľoch vyhoveli. **Prehľad v tab. č. 6** – prehľad o počte vyšetrených vzoriek na obsah prídavných látok.
- **glutén**– vyšetrená 1 vzorka zistená hodnota menej ako 5 mg/kg;
- **dusitany** – vyšetrené 5 vzoriek detskej výživy na báze ovocia a zeleniny, všetky zo zistenou hodnotou menej ako 2,0 mg/kg;
- sledovanie špecifických kritérií zdravotnej bezpečnosti **radiačne ošetrovaných potravín** - 1 vzorka Paprika mletá sladká Fresh exclusive;

- sledovanie potravín na **prítomnosť GMO**- vyšetrené 2 vzorky do t.č. nie sú výsledky k dispozícii.

3.4. Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Na území mesta Košice a Košice-okolie sa nachádza niekoľko stredísk cestovného ruchu so zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby (mestské kúpaliská), Alpinka, areál Anička, ZOO Kavečany a oblasť prírodného plážového kúpaliska pri Sídlistku nad Jazerom.

Na území **okresu Košice - okolie** sú to najmä **kúpaliská a prírodné vodné nádrže v obciach Čaňa, Geča, Ružín, Bukovec, Medzev, Moldava nad Bodvou.**

Pred začatím letnej turistickej sezóny, ako aj počas nej boli vykonávané kontroly (45) v stánkoch s predajom zmrzliny a v zariadeniach spoločného stravovania sezónneho charakteru a s celoročnou prevádzkou, pri ktorých závažné nedostatky neboli zistené. Len v jednom zariadení bolo zistené porušenie povinností a požiadaviek na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov, čo bolo riešené ďalším správnym konaním.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Na dozorovanom území sú zariadenia spoločného stravovania využívané v týchto zimných rekreačných strediskách: Rekreačné stredisko **Jahodná**, rekreačné stredisko **Kavečany** a rekreačné stredisko **Zlatá Idka**. Ide o zariadenia s celoročnou prevádzkou.

Rekreačné stredisko JAHODNÁ (reštaurácia a čajovňa)

Kontrolou zameranou na podmienky manipulácie s potravinami, prevádzkovú a osobnú hygienu zamestnancov a dokumentáciu súvisiacu s činnosťou neboli zistené nezhody s platnými predpismi.

Športovorekreačné stredisko KAVEČANY

V tomto rekreačnom stredisku stravovacie služby poskytuje len **reštaurácia „Pod Hrešnou“**. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Rekreačná lokalita Zlatá Idka

V areáli strediska SKI PARK ERIKA Zlatá Idka je situované zariadenie spoločného stravovania- bufet, v ktorom bola snaha vykonať kontrolu, bolo však uzavreté z dôvodu nevyhovujúcich snehových podmienok.

3.5 Hromadné akcie

V roku 2016 sa uskutočnilo na území mesta Košice a okresu Košice okolie **spolu 20** hromadných akcií konaných v rámci osláv mesta Košice, pri konaní kultúrnych a športových podujatiach a vianočných sviatkov, spojených s poskytovaním občerstvovacích služieb, ktoré boli usporiadateľmi ohlásené podľa § 52 zákona č. 355/2007 Z. z.:

Ide o nasledovné hromadné akcie:

Kultúrne podujatia: 2

- Dni mesta Košice, Hlavná ul., Košice
- Koliba Zlatá podkova, Lehkého ul. v Košiciach

V rámci vianočných sviatkov: 1 (3 lokality)

- Vianočné trhy na Hlavnej ul., pred NZC Aupark, pred OC Galéria

V rámci trhov: 1

- Staromestské trhy v Košiciach

Iné: 16

- Kúpele Štós – GRAD PRIX
- Dni obce Myslava
- Moldavský maratón kultúry a športu
- Fašiangová zabíjačka Poľov
- Fašiangová zabíjačka Štós
- Pivné slávnosti pri pizzérii, Lunik VII
- Košice Gurmán Fest 2016
- Slávnostné dni vína v Košiciach
- Festival ohňostrojov 2016 v Košiciach pri OC Optima
- Innogy Day 2016 v objekte Aeroclub Košice-Barca
- Spoločenský pavilón, VSE HOLDING a.s. – Innogy Day 2016
- 3.ročník Remeselného dvora u Pochivého farmára
- Kulinárium v OC Atrium Optima
- Dni Terasy Streetball
- Beach plazza Terasa
- „Kde pracuje môj otec, moja mama?“ s podtitulom „Family Safety Day“ konaného na parkovisku pred Vstupným areálom UUS Košice.

Vykonaných bolo 76 kontrol, pri ktorých neboli zistené závažné nedostatky, až na dve zariadenia s prípravou a predajom pokrmov, v ktorých boli zistené nedostatky v podmienkach manipulácie s pokrmami, prevádzkovej a osobnej hygiene zamestnancov, za čo bolo v jednom zariadení pri prvej kontrole uložená blokovaná pokuta a pri druhej kontrole uložené na mieste opatrenie, ktorým bola zakázaná príprava a predaj pokrmov do doby odstránenia zistených nedostatkov. V druhom zariadení bola uložená blokovaná pokuta.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:

- podľa § 55 ods. 2 písm. g) bolo vydaných **30 opatrení na mieste**, ktorými bolo nariadené uzatvorenie potravinárskych prevádzok, z dôvodu možného rizika vážneho poškodenia zdravia ľudí;
- podľa § 12 ods. 2 písm. e) bolo vydaných **8 opatrení**, ktorými bolo nariadené v prevádzkach vykonávanie mechanickej očisty a účinnej dezinfekcie;
- podľa § 58 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo uplatnených **13 náhrad nákladov** v celkovej sume **739, 60 eur**;
- podľa § 57 bolo uložených **19 pokút** v sume **7 650 eur**;
- podľa § 56 bolo uložených **41 blokovaných pokút** v sume **3 030 eur**;

Sankčné opatrenia podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

- podľa § 19 ods. 1 v spojitosti s § 20 ods. 9, 12 ako aj podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 bolo vydaných **6 opatrení**, z toho:
- podľa § 20 ods. 12 písm. e) - **0 opatrenia** - o uzatvorení prevádzok;
- podľa § 20 ods. 12 písm. a) - **2 opatrenia** - o okamžitom stiahnutí potravín z trhu;
- podľa § 20 ods. 12 písm. b) - **2 opatrenia** - o zničení potraviny;
- podľa § 20 ods. 12 písm. d) - **4 opatrenia** - o upozornení na riziká nebezpečných potravín;
- podľa § 28 bolo uložených **4 pokút** v celkovej sume **1 500 eur**;

- podľa § 29 bolo uložených **22 blokových pokút** v celkovej sume **1 080 eur**;
- podľa § 20 ods. 4 zákona č. 152/1995 Z. z. bolo uplatnených **8 úhrad nákladov** v celkovej sume **398/50 eur**;

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 10 zákona č. 377/2004 Z. z. - **1 pokuta** v celkovej sume **500 eur**

Voči rozhodnutiam o pokute bolo v zákonom stanovenej lehote podaných 8 odvolaní, ktoré boli **postúpené ÚVZ SR Bratislava,** z ktorých 7 bolo potvrdených a 1 bolo zamietnuté.

5. Epidemický výskyt alimenárnych ochorení

Celkový počet alimentárnych ochorení prebiehajúcich v epidémiách na šetrení ktorých sa podieľali zamestnanci odboru hygieny výživy: **6** (epidémia kliešťovej encefalitídy po konzumácii syra z farmy v okrese Košice-okolie, výskyt akútnych gastroenteritíd u osôb zúčastnených na imatrikulačnom plese v zariadení spoločného stravovania v Košiciach, výskyt akútnych gastroenteritíd u športovcov ubytovaných v hoteli Golden Royal a v ďalších 3 prípadoch pravdepodobne išlo o črevné ochorenie vírusového charakteru). Predpokladaný faktor prenosu nebol ani v jednom prípade potvrdený.

6. Poradne správnej výživy

V rámci monitoringu spotreby aditív a aróm bolo bez absolvovania biochemického vyšetrenia 20 klientov edukovaných o zásadach správnej výživy a možných rizikách, pri nesprávnych stravovacích návykoch. Pri zbere dát (dotazníkovou) metódou bol použitý 1 druh dotazníka, a to 24-hodinový retrospektívny dotazník spotreby potravín/pokrmov/nápojov, ktorý okrem vyššie uvedeného monitoringu slúžil aj k poradenskej činnosti. V rámci školení na Slovenskom červenom kríži na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologickej závažných činnosti boli zároveň účastníci školení oboznámení v celkovom počte 286 aj zo zásadami správnej výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Odbor hygieny výživy sa v roku 2016 podieľal na plnení **4 mimoriadnych úloh podľa usmernení ÚVZ SR v Bratislave, a to:**

1. Kontrola mäsa v zariadeniach spoločného stravovania - Vykonaných bolo 28 kontrol, z toho 24 v reštauráciách a 4 v zariadeniach rýchleho občerstvenia so zameraním sa na kontrolu hygieny, označovanie a vysledovateľnosť mäsa používaného na prípravu pokrmov. V jednom z preverených zariadení spoločného stravovania nebola u troch druhov mäsa zabezpečená vysledovateľnosť, jeden druh mäsa bol po uplynutí dátumu spotreby a navyše bolo zistené zmrazovanie mäsa dodaného do zariadenia chladené. Na základe zistených nedostatkov tunajší úrad začal konať vo veci uloženia pokuty.

2. Pripravenosť prevádzok s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny na letnú sezónu 2016 - Celkovo bolo vykonaných 33 kontrol. Závažné nedostatky neboli zistené. V rámci kontrol bolo odobratých na senzorké a mikrobiologické vyšetrenie 103 vzoriek zmrzlín, z ktorých **nevyhoveli 4 vzorky** pre prekročenie počtu Enterobacteriaceae, koliformných baktérií a kvasiniek v 1 ml. Ostatné vzorky boli vyhovujúce. Na chemické vyšetrenie (prítomnosť syntetických farbív) boli odobraté **4 vzorky**, z ktorých 2 vzorky boli nevyhovujúce **pre prítomnosť farbiva chinolínová žltá a košenilová červená.**

3. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov. - Vykonaných bolo 76 kontrol a skontrolovaných 35 stánkov s rýchlym občerstvením. Kontroly boli zamerané na prípravu, manipuláciu a podávanie pokrmov a nápojov. Nedostatky boli zistené v dvoch stánkoch a týkali sa nevyhovujúcich podmienok pri manipulácii s pokrmami, prevádzkovej hygieny a osobnej hygieny zamestnancov, za čo bola v jednom zariadení pri prvej kontrole uložená blokovaná pokuta a pri druhej kontrole uložené na mieste opatrenie, ktorým bola zakázaná príprava a predaj pokrmov do doby odstránenia zistených nedostatkov. V druhom zariadení bola uložená blokovaná pokuta. Na laboratórne vyšetrenie bolo odobratých 37 vzoriek pokrmov, ktoré boli vyhovujúce.

4. Mimoriadna kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v denných stacionároch, a to v súvislosti so zabezpečovaním stravovacích služieb pre klientov denných stacionárov. V termíne od 12. 01. 2016 do 12. 02. 2016 vykonali zamestnanci v 9 denných stacionároch 12 kontrol – cielený štátny dozor. V 7 denných stacionároch, v ktorých bolo možné vykonať cielený dozor, neboli v čase jeho výkonu zistené žiadne nedostatky podľa platných právnych predpisov.

Správy z plnenia jednotlivých mimoriadnych úloh boli zaslané ÚVZ SR v Bratislave v požadovanom rozsahu a v stanovenom termíne.

„Programy a projekty“, v ktorých sú uvedené projekty podrobne vyhodnotené:

- Bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľa,
- Problematika plastifikátov v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami,
- Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely,
- Monitoring príjmu jódu,
- Monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách,
- Monitoring príjmu kuchynskej soli,
- Rezíduá pesticídov v potravinách pre dojčenskú a detskú výživu.

Tabuľky č. 1 až 8 podľa spracovania v roku 2016 (+ využitie údajov z informačného systému v hygiene výživy)

Tabuľka č. 1 – vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek

Tabuľka č. 2 – vyhodnotenie inšpekcií na mieste

Tabuľka č. 3 – prehľad výkonov posudkovej činnosti

Tabuľka č. 4 – počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxikogénne mikroorgan.

Tabuľka č. 5 – kontaminanty vo vyšetrovaných vzorkách

Tabuľka č. 6 – prehľad o počte vyšetrených vzoriek na obsah prídavných látok

Tabuľka č. 7 – hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach

Tabuľka č. 8 – prehľad auditov

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Košiciach –rok 2016

Tabuľka č.1

Por. čís.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	4	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	2	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	4	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	6	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárenské výrobky	0	0	0	0	0	0	3	0,00
9	Ovocie a zelenina	2	0	0	0	0	2	5	40,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	1	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	5	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	6	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	4	2	0	0	0	6	110	5,45
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem ovocných a bylinných)	0	0	0	0	0	0	1	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	9	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	1	0	1	3	33,33
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkárske výrobky	4	0	0	0	0	4	9	44,44
20	Cukrárske výrobky	5	0	0	0	0	5	33	15,15
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	7	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	4	0,00
26	Hotové pokrmy	20	5	0	0	0	25	413	6,05
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	2	0	0	0	0	2	40	5,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	32	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	22	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00

Pokračovanie tab. č. 1									
	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
32	Pridavné látky -sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	1	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	24	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	5	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	14	0,00
	Spolu	37	7	0	1	0	45	764	5,89

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste – RÚVZ so sídlom v Košiciach- rok 2016

Tabuľka č.2

	Výroba a baliareň	Distribúcia a doprava	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	4	33	225	2656	38	2956	1879	4835
Počet kontrolovaných subjektov	2	9	47	845	29	932	205	1137
Počet kontrol	2	17	65	1521	56	1661	285	1946
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	7	9	63	2	81	12	93
SVP/ HACCP	0	0	0	5	0	5	0	5
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	1	0	1	0	1
Hygiena prevádzky	0	0	0	39	0	39	0	39
Osobná hygiena	0	0	0	20	0	20	1	21
Odborná spôsobilosť	0	0	0	3	0	3	6	9
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	0	0	0	0	0
Označovanie	0	1	3	0	0	4	0	4
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	4	0	4	0	4
Pôvod, výsledovateľnosť	0	0	0	2	0	2	0	2
Skladovanie	0	0	0	5	0	5	1	6
Manipulácia s potravinami	0	0	0	24	0	24	0	24
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné	0	8	6	27	2	43	7	50

Prehľad výkonov posudkovej činnosti – RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2016

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	4	0	0	3	0	1	1	9
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	64	6	1	32	0	3	3	109
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	13	0	0	0	0	0	0	13
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	231	20	0	96	15	7	11	380
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		96	9	0	32	3	0	0	140
7.	Zastavenia konania		38	2	0	11	2	3	0	56
8.	Odborné konzultácie		1275	120	30	907	80	110	40	2562
9.	Iné výkony		436	23	1	95	9	47	42	653

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent bac	Bac Cer	Cro-no B		Iné
1	Syry a bryndza zo Slovenska																					
2	Ostatné mliečne výrobky																					
3	Vajcia a výrobky z vajec	4																				
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	2																				
5	Ryby a morské živočíchy																					
6	Tuky a oleje																					
7	Polievky, bujóny a omáčky																					
8	Cereálie a pekárske výrobky																					
9	Ovocie a zelenina	2										2				2					2	2
10	Byliny a koreniny																					
11	Nealkoholické nápoje																					
12	Víno																					
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)																					
14	Zmrzlina a dezerty	102										3				1		2				4
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)																					
16	Ovocné a bylinné čaje	4																				
17	Cukrovinky																					
18	Orechy a výrobky z orechov																					
19	Lahôdkárske výrobky	9										4										4
20	Cukrárske výrobky	33										1	3			1						5
21	Minerálne vody																					
22	Minerálne vody dojčenské																					
23	Pramenité vody a balené pitné vody																					
24	Pramenité vody dojčenské	2																				
25	Voda - watercoolery	2																				

26	Hotové pokrmy	359						2		5						13	1		1			20
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	40														2						2
28	Detská a dojčenská výživa	3																				
29	Výživové doplnky	8																				
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																					
31	Prídavné látky - farbivá																					
32	Prídavné látky - sladidlá																					
33	Prídavné látky - konzervačné látky																					
34	Iné prídavné látky																					
35	Arómy																					
36	Enzýmy																					
37	Kuchynská soľ																					
38	Obalové materiály																					
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																					
40	Ostatné																					
	Spolu	570						2		5	1	12				19	1	2	1		2	37

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska																											
2	Ostatné mliečne výrobky																											
3	Vajcia a výrobky z vajec																											
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																											
5	Ryby a morské živočíchy																											
6	Tuky a oleje																											
7	Polievky, bujóny a omáčky																											
8	Cereálie a pekárske výrobky																											
9	Ovocie a zelenina																											
10	Byliny a koreniny																											
11	Nealkoholické nápoje																											
12	Víno																											
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)																											
14	Zmrzlina a dezerty																											
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)																											
16	Ovocné a bylinné čaje																											
17	Cukrovinky																											
18	Orechy a výrobky z orechov																											
19	Lahôdkarské výrobky																											
20	Cukrárske výrobky																											
21	Minerálne vody																											
22	Minerálne vody dojčenské																											
23	Pramenité vody a balené pitné vody																											
24	Pramenité vody dojčenské	2																										

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska																								
2	Ostatné mliečne výrobky																								
3	Vajcia a výrobky z vajec																								
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																								
5	Ryby a morské živočíchy																						4		
6	Tuky a oleje																								
7	Polievky, bujóny a omáčky																								
8	Cereálie a pekárske výrobky																								
9	Ovocie a zelenina																								
10	Byliny a koreniny																								
11	Nealkoholické nápoje																								
12	Víno																								
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)																								
14	Zmrzlina a dezerty																								
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)																								
16	Ovocné a bylinné čaje																								
17	Cukrovinky																								
18	Orechy a výrobky z orechov																								
19	Lahôdkarské výrobky																								
20	Cukrárske výrobky																								

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1.	Tanier melamínový										1	0	0,0												

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz				
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.		

V

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické aminy, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylenglykol, **di_EG** – dietylenglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska																								
2	Ostatné mliečne výrobky																								
3	Vajcia a výrobky z vajec																								
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																								
5	Ryby a morské živočíchy																								
6	Tuky a oleje																								
7	Polievky, bujóny a omáčky																								
8	Cereálie a pekárske výrobky	3														3									
9	Ovocie a zelenina																								
10	Byliny a koreniny																								
11	Nealkoholické nápoje	4			2			4			4														
12	Víno																								
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)																								
14	Zmrzlina a dezerty	8	2	25	8	2	25																		
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)																								
16	Ovocné a bylinné čaje																								
17	Cukrovinky	1			1																				
18	Orechy a výrobky z orechov																								
19	Lahôdkarské výrobky																								
20	Cukrárske výrobky																								

Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody																								
22	Minerálne vody dojčenské																								
23	Pramenité vody a balené pitné vody																								
24	Pramenité vody dojčenské																								
25	Voda - watercoolery																								
26	Hotové pokrmy	54	3	5,5												54	3	5,5							
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																								
28	Detská a dojčenská výživa																								
29	Výživové doplnky	4			3			1			2														
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																								
31	Pridavné látky - farbivá																								
32	Pridavné látky - sladidlá																								
33	Pridavné látky - konzervačné látky																								
34	Iné prídavné látky	1			1																				
35	Arómy	1			1																				
36	Enzýmy																								
37	Kuchynská soľ																								
38	Obalové materiály																								
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																								
40	Ostatné	12			12			1			1														
	Spolu	88	5	5,7	28	2	7,1	6			7				57	3	5,3								

Pridavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík			
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	
1	Syry a bryndza zo Slovenska																						
2	Ostatné mliečne výrobky																						
3	Vajcia a výrobky z vajec																						
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina																						
5	Ryby a morské živočíchy																						
6	Tuky a oleje																						
7	Polievky, bujóny a omáčky																						
8	Cereálie a pekárske výrobky								m														
9	Ovocie a zelenina																						
10	Byliny a koreniny																						
11	Nealkoholické nápoje																						
12	Víno																						
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)																						
14	Zmrzlina a dezerty																						
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)																						
16	Ovocné a bylinné čaje																						
17	Cukrovinky																						
18	Orechy a výrobky z orechov																						
19	Lahôdkarské výrobky																						
20	Cukrárske výrobky																						

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ Košice - rok 2016

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina manganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody																					
22	Minerálne vody dojčenské																					
23	Pramenité vody a balené pitné vody																					
24	Pramenité vody dojčenské													5			1					
25	Voda - watercoolery													2								
26	Hotové pokrmy																					
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia																					
28	Detská a dojčenská výživa																					
29	Výživové doplnky																					
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely																					
31	Prídavné látky - farbivá																					
32	Prídavné látky - sladidlá																					
33	Prídavné látky - konzervačné látky																					
34	Iné prídavné látky																					
35	Arómy																					
36	Enzýmy																					
37	Kuchynská soľ	24			24																	
38	Obalové materiály																					
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami																					
40	Ostatné																					
	Spolu	24			24									7			1					

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach - RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2016

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
2.01 lahôdkárska výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.02 cukrárska výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.03 výroba zmrzliny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.04 výroba nových druhov potravín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.05 výroba potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.07 výroba výživových doplnkov	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.08 výroba prírodných minerálnych vôd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.09 výroba vôd - pramenitých a balených pitných vôd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.10 výroba bylinných čajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.11 výroba hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.12 výroba aditívnych látok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.14 baliareň lahôdkárskych výrobkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.15 baliareň cukrárskych výrobkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.16 baliareň zmrzliny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.17 baliareň nových druhov potravín	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.18 baliareň potravín na výživu dojčiat a malých detí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.19 baliareň potravín pre osobitné výživné účely	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.20 baliareň výživových doplnkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.23 baliareň bylinných čajov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.24 baliareň hotových mrazených a chladených pokrmov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.25 baliareň aditívnych látok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.1 výroba plastových/kombinovaných obalov	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.2 výroba papierových/kartónových obalov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.3 výroba keramiky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.4 výroba skla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.5 výroba PET fliaš	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.6 výroba predliskov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.27.7 výroba iných obalov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	28	13	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	5	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	75	11	19	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	145	34	0	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	5	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	7	5	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	126	0	47	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	18	11	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	44	34	47	123	2	2	13	0	0	2	0	0	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	112	4	30	2	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	53	29	12	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	32	14	25	38	0	0	10	0	0	4	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	67	0	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety určené pre uzavretú skupinu	4	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	1	0	3	18	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	535	196	423	236	21	9	10	0	0	6	0	0	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	1142	43	237	17	4	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle občerstvenie, bufety, sezónne zariadenia)	377	36	116	30	9	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	137	37	84	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	38	44	12	103	6	6	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Medzisúčet	2956	517	1144	662	43	6,5	41	0	0	17	0	0	0	0	0
1 Primárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	112	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkárne (ostatné sklady)	142	1	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	1402	55	189	102	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	222	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	1879	56	229	102	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Súčet	4835	573	1373	764	45	6	44	0	0	17	0	0	0	0	0

Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ so sídlom v Košiciach - rok 2016

Tabuľka č. 7a

P.č.	Kraje	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody			
			ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	
1.	Banskobystrický																
2.	Bratislavský																
3.	Košický/RÚVZ Košice	4835	573	1373	764	45	6	44	0	0	17	0	0	0	0	0	0
4.	Nitriansky																
5.	Prešovský																
6.	Trenčiansky																
7.	Trnavský																
8.	Žilinský																
9.	S p o l u																

**Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ so sídlom v Košiciach
- rok 2016**

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
Spolu	0	0	0

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr: : 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)

KOZMETICKÉ VÝROBKY

I. Charakteristika

tabuľka č. 1

1	2	3
celkový rozpočet pridelený RÚVZ	z toho rozpočet, ktorý bol použitý RÚVZ na výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami
2 742 736	1*: 2950 (odhad)	len KV2*: 0 KV+ iné3*: 1

Vysvetlivky

- 1* RUVZ, ktoré nesleduje kozmetické výrobky samostatne, urobí odhad
 2* v riadku len KV je potrebné uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor len nad kozmetickými výrobkami
 3* v riadku KV + iné: uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor nad kozmetickými výrobkami kumulovane s inými činnosťami napr. potravinovým dozorom

II. Výkon ŠZD

tabuľka č. 2

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
Subjekty					
počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD	4	0	1671*	1167	2842
počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	4	0	21	59	84
Inšpekcie					
Počet kontrol vykonaných	x	x	x	x	x
- na dodržiavanie Správnej výrobnéj praxe	2	x	x	x	2
- dodržiavanie požiadaviek informačnej zložky o výrobku	2	-	x	x	2
- internetový predaj výrobkov	0	-	0	0	0
- na základe podnetov	0	-	2	0	2
- na základe hlásení zo systému RAPEX	0	-	250	59	309
- na povinné označovanie výrobkov 3*	0	-	4	0	4
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	0	-	2	0	2
Celkový počet inšpekcií 2*	4	-	258	59	321
Výrobky					
Počet skontrolovaných výrobkov	x	x	x	x	x
- odobraných na analýzu do laboratóriách v rámci plánu 5*	0	-	12	-	12
- predávaných cez internet/na diaľku	0	-	0	-	0
- v rámci kontroly informačnej zložky	3	-	x	x	3
- na základe podnetu spotrebiteľov priameho/odstupeného	0	-	0	-	0

- na základe zistenia odstúpeného z iného RÚVZ	0	-	0	-	0
- na povinné označovanie 3*	3	-	14	-	17
- na pravdivosť tvrdení 4*	0	-	2	-	2
Celkový počet skontrolovaných výrobkov 6*	3	-	16	-	19
Nevyhovujúce výrobky (vzorky)					
Počet zistených nevyhovujúcich výrobkov	x	x	x	x	x
- s nedostatkami v povinnom označení	0	-	-	-	0
- s nedostatkami v tvrdeniach	0	-	-	-	0
- s nedostatkami v zložení	0	-	-	-	0
- s nedostatkami v mikrobiológii	0	-	-	-	0
- nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom	0	-	-	-	0
- s nedostatkami v informačnej zložke	0	-	x	x	0
Celkový počet nevyhovujúcich výrobkov	0	0	0	0	0
Sankcie					
Opatrenia dobrovoľne prijaté fyzickou alebo právnickou osobou					
počet prijatých dobrovoľných opatrení	0	-	1	0	1
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých z obehu	0	-	9**	0	9
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	-	0	0	0
Opatrenia uložené rozhodnutím RUVZ					
počet zákazov (výroby, uvádzania výrobkov do obehu, zákaz používania prístrojov a zariadení, príkaz na zneškodnenie výrobkov a pod.)	0	-	0	0	0
počet príkazov na stiahnutie výrobkov z obehu	0	-	0	0	0
počet príkazov na stiahnutie výrobkov od spotrebiteľa	0	-	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých z obehu na základe opatrenia	0	-	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých od spotrebiteľa na základe opatrenia RUVZ	0	-	0	0	0
počet druhov zničených výrobkov	0	-	0	0	0
Počet pokút / výška v Eurách	0	-	0	0	0

*z toho 1402 predajní potravín, 149 lekární

** 9 druhov a 46 ks označenia kt. uvádzajú spotrebiteľa do omylu

Vysvetlivky k

* počet skontrolovaných subjektov v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia EPR 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) 655/2013.

2* inšpekcie sú pravidelné a náhodné kontroly vrátane kontrol na Internete alebo inej formy kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré uskutočňuje zamestnanec RUVZ, orientované na presadzovanie predpisov (okrem samotnej výmeny informácií) a zamerané na overenie bezpečnosti výrobkov a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero výrobkov/ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol, toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Aj kontrola trvajúca niekoľko dní sa zaráta ako jedna inšpekcia. Avšak, kontroly zamerané výlučne na odber vzoriek nesmú byť

zarátané ako inšpekcia. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam/protokol. **Odstúpenie podnetu na riešenie inému RUVZ bez vykonania inšpekcie sa za kontrolu nepovažuje.**

- 3* **povinné označenie** podľa čl. 19 nariadenia (ES) 1223/2009 – uvedie sa počet inšpekcií/počet výrobkov, ktoré boli vykonané/skontrolovaných na označenie, teda výrobky, ktoré boli analyzované v laboratóriách + tie výrobky, na ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV
- 4* **pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol/počet výrobkov, ktoré boli vykonané/skontrolované podľa čl. 20 nariadenia (ES) 1223/2009 a nariadenia (EÚ) 655/2003
- 5* Ak sa niektorý výrobok opakovane analyzoval (zo zapečatenej vzorky), v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek výrobkov/počet opakovane analyzovaných vzoriek, napríklad na analýzu sa odošle 5 výrobkov a jeden výrobok sa opakovane analyzoval, v tabuľke sa uvedie 5/1.
- 6* Ak sa jeden a ten istý výrobok kontroloval na viacero znakov, do celkového počtu sa zarátava iba raz, napríklad odobralo sa 5 výrobkov, z nich sa 5 kontrolovalo na označenie, 4 na chemickú analýzu, 3 na mikrobiológiu a 1 na tvrdenia, potom celkový počet skontrolovaných výrobkov je 5.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, ktoré vyrábajú kozmetické výrobky. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou kozmetických výrobkov ako takých.

Dovoz – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

Sektor služieb: zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechťový dizajn. **Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z. z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.**

Počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad kozmetickými výrobkami, ktoré ohlásili svoju činnosť ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

Počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD: zahŕňa počet zariadení, v ktorých bol vykonaný počas roka štátny zdravotný dozor, za ktorý sú predkladané výsledky. Každý podnik môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero kontrol.

Počet kontrol spolu: zahŕňa všetky kontroly zo strany dozorného orgánu, z ktorých existuje zápis. „Inšpekcia“ je definovaná ako jedna alebo viac kontrol (odber vzoriek, kontrola osobnej hygieny, prevádzkovej hygieny, dokumentácie, bezpečnosti) za účelom zistenia skutkového stavu.

III. Výsledky cieľených sledovaní

Analýza vzoriek odobratých v rámci cieľených sledovaní

tabuľka 3a

Cieľené sledovania	odobraté vzorky*	nevyhovujúce vzorky	porušenia			
			mikrobiologické	Chemické zloženie označovanie	Označenie	tvrdenia o výrobku
	Počet	Počet	počet	počet	počet	počet
ZAKÁZANÉ LÁTKY						
konzervačné látky, pH	0	-	-	-	-	-
ťažké kovy	3	0	0	0	0	0
ftaláty	1	0	0	0	0	0
hormóny	0	-	-	-	-	-
farbivá	0	-	-	-	-	-
REGULOVANÉ LÁTKY						
konzervačné látky, pH	4	0	0	0	0	x
vonné látky	2	0	0	0	0	x
UV filtre	0	-	-	-	-	x
fluór, H ₂ O ₂	0	-	-	-	-	x
farbivá	2	0	0	0	0	x
PRAVDIVOSŤ TVRDENÍ						
výrobky deklarujúce koenzým Q10	0	-	x	x	x	-
tvrdenia v reklame	0	-	x	x	x	-
tvrdenia na obale výrobku	2	-	x	x	x	0

2 vzorky neodobraté – cieľené sledovania farby na pokožku zisťované v predajni – vyhoveli

2 vzorky neodobraté – tvrdenia na obale výrobku - nedá sa posúdiť, nakoľko nie je k dispozícii informačná zložka

* Ak do dátumu odoslania správy RÚVZ nebude mať výsledky všetkých odobratých vzoriek výrobkov, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek/počet vyhodnotených vzoriek, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek, v stĺpci uvedie 5/3.

Zoznam zistených nevyhovujúcich výrobkov (okrem nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom hlásených v RAPEXE)

tabuľka č. 3b

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Nedostatky*			
		Zloženie/mikrobiológia/označovanie/tvrdenia			
0					
0					

Vysvetlivky k

* v konkrétnom stĺpci sa symbolom „x“ označí zistený nedostatok

Správna výrobná prax

tabuľka 3c

Výrobca	Zistené nedostatky*
Gabriell s.r.o., Myslavská800/244A výrobňa k.v, Popradská 66 KE	<i>neboli</i>
LALIX s r.o., Kechnec, výroba k.v. Pod Horou 38,Košice	<i>neboli</i>

Vysvetlivky k

* uvedú sa konkrétne nedostatky

Informačná zložka o výrobku

tabuľka č. 3d

Názov kontrolovaného subjektu a jeho adresa	Názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	Činnosť *		Zistené nedostatky 2*	
		Výrob a	Dovoz	Bez dokumentácie	Neúplná dokumentácia
Gabriell s,r.o., Myslavská 800/244A výrobňa k.v., Popradská 66,KE	Aróma krém – rozmarín a medovka	x		0	0
1907 s.r.o., Komenského 47, KE, výroba Pozvalova 4 Košice	Glycerínové mydlo - banán olivový olej	x		0	0
1907 s.r.o., Komenského 47, KE, výroba Pozvalova 4 Košice	Easu de toilette ceder	x		0	0

Vysvetlivky

* symbolom „x“ sa označí, či ide o výrobu alebo dovoz.

2* symbolom „x“ sa uvedie či dokumentácia chýbala úplne alebo len čiastočne.

IV. Nebezpečné výrobky

Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom, nájdené na území SR na základe výkonu ŠZD
tabuľka č. 4a

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov výrobkov stiahnutých z obehu	Sankcie*	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
nezistené				

Vysvetlivky k

* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

tabuľka č. 4b

Názov Výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov nebezpečných výrobkov, ktoré boli stiahnuté z obehu	Sankcie *	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
nezistené				

Vysvetlivky

* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

V roku 2016 pracovalo na odbore HDM 7 pracovníkov, z toho 1 lekár a 2 iní vysokoškooláci. Pracovníci odboru vykonávali, tak ako pominulé roky, posudkovú činnosť a štátny zdravotný dozor (ďalej len ŠZD) v rámci svojich kompetencií. Zameriavali sa tiež na riešenie Programov a projektov stanovených Úradom verejného zdravotníctva SR (ďalej len ÚVZ SR), ako aj regionálnych priorit odboru hygieny detí a mládeže.

V sledovanom období sme sa zameriavali aj na edukáciu pracovníkov školských zariadení. Zúčastňovali sme sa porád a školiacich podujatí, ktorých hlavnou náplňou bola problematika školského stravovania. ŠZD bol vykonávaný v týchto zariadeniach aj cielene, a to v rámci mimoriadnych kontrol stanovených ÚVZ SR, ale aj v rámci riešenia nedostatkov v konkrétnych zariadeniach. Edukačná a metodická činnosť sa zameriavala hlavne na zavedenie a kontrolu správnej výrobnéj praxe vrátane dodržiavania zásad HACCP a sanitačných režimov. V rámci výkonu ŠZD bola venovaná pozornosť aj riešeniu problémov, ako je: zásobovanie zdravotne bezpečnou pitnou vodou z individuálnych vodných zdrojov, kvalita bazénových vôd, podmienky výchovno vzdelávacieho procesu vrátane rozvrhov hodín, režim dňa, podmienky stravovania detí a mládeže, zabezpečovanie zdravotného dohľadu a uplatňovanie novej legislatívy v praxi.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

(tab.č.1)

Pozostávala z plnenia programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2016 a mimoriadnych cielených kontrol:

A) Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR riešené na odbore HDM:

- 4.1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku
- 4.4 Monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodín TV.

Mimo stanovených úloh pre odbor HDM boli plnené v rámci spolupráce úlohy ÚVZ SR, ktoré boli stanovené aj pre iné odbory, a to pre:

Preventívne pracovné lekárstvo

2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

V danom období na uvedenie do prevádzky pracoviska pre deti a mládež so štatútom chráneného pracoviska nebola odboru HDM predložená žiadosť.

Epidemiológia

6.7. Prevencia HIV/AIDS

Pracovníci odboru HDM sa v danom období nepodieľali na realizácii úlohy.

Podpora zdravia

9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025

V roku 2016 v rámci plnenia mimoriadnej úlohy stanovenej ÚVZ SR so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania, pracovníci odboru HDM vyhodnotili aj pestrosť v jedálnych lístkoch za mesiac marec. O zistených skutočnostiach boli pracovníci školských jedální informovaní na pracovnej porade uskutočnenej 04.05.2016.

B) Mimoriadne úlohy a kontroly stanovené ÚVZ SR zamerané na:

1. Výkon cieleného ŠZD so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania.
2. Projekt COSI
3. Mimoriadne cielené kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviska.
4. Mimoriadne cielené kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas konania letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež.
5. Výkon cieleného ŠZD so zameraním na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež.

C) Celospoločenské úlohy plnené pracovníkmi odboru HDM:

Program ozdravenia výživy obyvateľov SR, za rezort zdravotníctva s cieľom uplatňovať princípy racionálnej výživy ako prevencie obezity u detí a stravovaním podmienených civilizačných ochorení bol pracovníkmi odboru HDM plnení hlavne ich **edukačnou a prednáškovou činnosťou**. Odborná a metodická činnosť bola zameraná na zavedenie a kontrolu správnej výrobných praxe v zariadeniach školského stravovania pre deti a mládež, na samotnú výrobu pokrmov v uvedených zariadeniach, hlavne na dodržiavanie noriem, receptúr a technologických postupov schválených pre zariadenia školského stravovania.

Pracovníci sa podieľali na realizácii **aktualizovaného NPPZ SR** (r.2015 – 2020). V rámci úloh vyplývajúcich z tohto dokumentu bol v roku 2016 plnený projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative). Merania, ktoré sa uskutočnili v určených školách v roku 2015, sa zadávali do e-formy OpenClinic centrály WHO, ktorá bola dodaná v mesiaci marec 2016 s tým, že databáza bola uzavretá v termíne do 10.05.2016 (jednalo sa o údaje z „Dotazníka pre meranie detí“ a „Dotazníka pre školy“).

Pracovníci vykonávali aj **kontroly dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a doplnení niektorých zákonov**. Za sledované obdobie bolo vykonaných 360 kontrol fajčenia v školách a školských zariadeniach. Kontroly boli vykonané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, pričom neboli zistené závažnejšie nedostatky v tomto smere.

V súvislosti s výkonom ŠZD na pracoviskách zameraného na plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav ohľadom **pracovných zdravotných služieb** (PZS) bolo vykonaných spolu 121 previerok.

Na úseku **výchovne vzdelávacích činností** pracovníci odboru HDM formou prednášok a školiacich kurzov aktívnou účasťou realizovali v roku 2016:

- **prednášky** v rámci školiacich kurzov (organizovaných SČK v Košiciach) pre pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pred získaním odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež. Témou školení boli aj základné zásady racionálnej výživy doporučenej pre deti a mládež,

zúčastnili sa:

- **metodického dňa vedúcich odd. HDM RÚVZ Prešovského kraja**, miesto konania: RÚVZ Stará Ľubovňa, termín: 27.01.2016, mená účastníkov: MUDr. Katarína Strmenská, MPH
- **pracovnej porady krajských odborníkov pre odbor HDM RÚVZ SR** miesto konania: Bratislava, termín: **05. 02.2016**, organizátor: ÚVZ SR, Bratislava, mená účastníkov: MUDr. Katarína Strmenská, MPH
- **pracovnej porady** vedúcich školských jedální v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na problematiku HACCP v ZSS, miesto akcie: SOŠ železničná, Palackého ul., Košice, termín: **15.02.2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH
- **pracovného stretnutia (školenia)** riaditeľov MŠ košického kraja, usporiadateľ: Metod.pedagog.centrum Košice, zameranie: „Prevádzkový poriadok, vší ,svrab, PZS:", miesto akcie: Kežmarské Žľaby, termín: **20. 04. 2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH
- **pracovnej porady** vedúcich školských jedální v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Mesto Košice, zameranie bolo na problematiku prevádzkovú a osobnú hygienu, HAACP v ZSS, miesto akcie: ZŠ Mateja Lechkého, Ulica Jána Pavla II. 1 v Košiciach, termín: **04. 05. 2016**, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková
- **pracovného stretnutia - školenia** vedúcich školských jedální v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie bolo na Zvýšenie bezpečnosti a kvality dodávaných potravinových komodít do zariadení školského stravovania potravinových komodít do zariadení školského stravovania, miesto akcie SOŠ železničná, Palackého ul., Košice, termín: **21. 06. 2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH, MVDr. Viera Lešníková
- **pracovného stretnutia (školenia)** vedúcich školských jedální košického kraja, usporiadateľ: Metod.pedagog.centrum Košice, zameranie: Problematika aktuálnej legislatívy pre školské stravovacie zariadenia, miesto akcie: Kežmarské Žľaby, termín: **29. 06. 2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH
- **pracovného stretnutia (školenia)** vedúcich školských jedální košického kraja, usporiadateľ: SOFT-GL spol. s r. o. Košice, Belehradská 1, Košice, zameranie: Problematika HACCP ,NaCl, PZS v ZSS, miesto akcie: SOŠ železničná, Palackého ul., Košice, termín: **04. 07. 2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH
- **pracovnej porady** vedúcich školských jedální a kuchárov v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Mesto Košice, zameranie bolo na problematiku prevádzkovú a osobnú hygienu, HAACP v ZSS, miesto akcie: CVC Orgovánová, Košice, termín: **25 .08. 2016**, meno účastníka: MVDr. Viera Lešníková
- **pracovnej porady** vedúcich školských jedální v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie: NaCl, miesto akcie: SOŠ Komenského 2, Košice, termín: **22. 09. 2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH,
- **seminára vedúcich školských jedální** v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja, usporiadateľom bol zriaďovateľ škôl – Okresný úrad, Zádielska 1, Košice, zameranie: Aktuálne trendy vo výžive detí a mládeže a osvojovanie si správnych stravovacích návykov v zariadeniach školského stravovania, miesto akcie: SOŠ železničná, Palackého ul., Košice, termín: **22. 11. 2016**, meno účastníka: MUDr. Katarína Strmenská, MPH.

Aktívne prezentácie v masmédiách:

28. 01. 2016 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

Košice - Dnes: Informácia k výskytu ochorení v MŠ Polianska, Košice

08. 06. 2016 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

PLUS SEDEM DNÍ

„KIDS“ Anglická súkromná materská škôlka

16. 06. 2016 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

Rádio Regina

Informácia k detskej letnej rekreácii na území mesta Košice a okresu Košice-okolie

8. 11. 2016 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

Košice – Dnes (denník): Informácia k výskytu ochorení študentov Podnikovohospodárskej fakulty v Košiciach na imatrikulačnom plese „Beánia PHF 2016“

8. 11. 2016 MUDr. Katarína Strmenská, MPH

TV Markíza, TV JOJ, TV Jednotka, TV Košice – Dnes,

Informácia k výskytu ochorení študentov Podnikovohospodárskej fakulty v Košiciach na imatrikulačnom plese „Beánia PHF 2016“

Činnosť krajskej odborníčky:

- pripomienkovanie návrhu (január 2016), ktorým sa bude meniť a dopĺňať vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie,
- spoluúčasť na riešení aktuálnych problémov na úseku hygieny detí a mládeže - metodický deň vedúcich odd. hygieny detí a mládeže RÚVZ Prešovského kraja,
- účasť na pracovnom stretnutí so zástupcami rezortu školstva k vytvoreniu metodiky spoločného postupu hodnotenia a vyhodnotenia získaných údajov z odberov celodenne podávanej stravy na laboratórnu skúšku obsahu soli v podávanej strave (05.02.2016),
- účasť na pracovných stretnutiach prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania zameraných na povinnosti pri zostavovaní jedálnych lístkov, pri zavádzaní správnej výrobnéj praxe, sanitačných postupov, vypracovaní prevádzkových poriadkov a pod.,
- spolupráca s MŠ pri riešení problematiky kuchynskej soli NaCl v školskom stravovaní – receptúry
- pripomienky k zákonu č.355/2007 Z. z. – zotavovacie podujatia a k štvrtej časti zákona – odborná spôsobilosť §§15 a 16 (júl 2016),

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

V roku 2016 sa do školského mliečneho programu zapojili 3 školské jedálne pri stredných školách (ďalej len SŠ), 1 školská jedáleň pri reedukačnom zariadení, 14 školských jedální pri základných školách (ďalej len ZŠ) a 58 školských jedální pri materských školách (ďalej len MŠ) na území mesta Košice. Realizáciu školského mliečneho programu v týchto zariadeniach zabezpečujú zamestnanci stravovacieho zariadenia.

Oproti predošlým rokom došlo k miernemu zlepšeniu v tejto oblasti aj na území okresu Košice – okolie, čo je vidieť hlavne na počte detí zúčastňujúcich sa mliečneho programu. Z celkového počtu ZŠ (68) na území okresu Košice - okolie je do mliečneho programu zapojených len 13 školských jedální pri ZŠ a 13 školských jedální pri MŠ.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2016

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	71	71	0
ZŠ	27	27	0
SŠ	3	3	0
Iné	1	1	0
Spolu	102	102	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk na území mesta Košice a okresu Košice – okolie

Odborom HDM sú kontrolované pieskoviská nachádzajúce sa v priestoroch materských škôl a na verejných priestranstvách mesta Košice a okresu Košice – okolie.

V roku 2016 bolo odobratých **33 vzoriek piesku**, vzorky boli odobraté z pieskovísk materských škôl (16), detských ihrísk (13) a dodávateľa piesku (4).

Na základe požiadavky ÚVZ SR boli v sledovanom období vykonané mimoriadne ciele kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviska podľa vyhlášky č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviska (ďalej len „vyhláška č.521/2007 Z. z.“) na pieskoviskách pri materských školách a pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti. Pracovníci HDM vykonali v termíne 23.05. – 03.06. 2016 16 kontrol pieskovísk na dozorovanom území, a to 11 pri MŠ a 5 v rámci občianskej vybavenosti. Zároveň odobrali 16 vzoriek piesku na mikrobiologické a biologické vyšetrenie. Vzorka piesku z pieskoviska detského ihriska Starozagorská, Košice nevyhovela limitu ustanovenému vyhláškou č. 521/2007 Z. z. a to v ukazovateľoch: termotolerantné koliformné baktérie a fekálne streptokoky. Za zistené skutočnosti bolo prevádzkovateľovi detského ihriska uložené opatrenie na mieste v zmysle § 55 ods.2, písm.g) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov.

Následnou kontrolou plnenia uložených opatrení bolo zistené, že prevádzkovateľ pieskoviska vykonal výmenu piesku. Piesok opakovanou kontrolou vyhovela limitu sledovaných ukazovateľov ustanovených vyhláškou č. 521/2007 Z. z.

Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezu				
Miesto odberu	Poč.vyš.vzoriek	Termotoler. kolif. baktérie	Fekálne streptok.	Salmon.Sp. Geohelminty
Košice-mesto	29	1	1	0
Košice-okolie	4	0	0	0
Spolu :	33	1	1	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch:

V nami dozorovaných zariadení pre deti a mládež sa nachádza 61 bufetov, v ktorých bolo vykonaných v rámci ŠZD 127 kontrol. Kontroloval sa aj sortiment tovaru, a to v bufetoch i v nápojových automatoch. Ten nesmel obsahovať najmä alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu a tabakové výrobky. Navyše sortiment v bufetoch

školských zariadení mal byť v súlade s odporúčaniami racionálnej výživy s cieľom znižovať riziká civilizačných ochorení vrátane obezity.

Na základe kontrol v rámci výkonu ŠZD bolo možné konštatovať, že v nami kontrolovaných prevádzkach boli zistené aj závažnejšie nedostatky pri predaji a manipulácii s požívatinami, avšak jednalo sa o ojedinelé prípady - zariadenia. Nedostatky boli sankcionované na mieste, resp. bolo voči prevádzkovateľom zahájené správne konanie pred udelením pokuty rozhodnutím správneho orgánu.

V čase od 24. 10. – 08. 11. 2016 boli vykonané v rámci mimoriadnej úlohy kontroly cieleného ŠZD so zameraním na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež. Celkový počet kontrol bol 45, z toho bufetov 28 a 17 automatov. Počet zariadení s dokázanou prítomnosťou marketingu a reklamy bol 32, z toho bol výskyt reklamy zaznamenaný v 17 bufetoch a 15 automatoch.

3. Štátny zdravotný dozor (tab. č. 2 a 3)

V roku 2016 bol evidovaný celkový počet zariadení pre deti a mládež v počte 1652, z toho 523 bolo neštátnych zariadení. V rámci výkonu ŠZD bolo vykonaných 922 kontrol, a odobratých 359 vzoriek (176 vzoriek bazénových vôd, 61 vzoriek pokrmov, 89 sterov z prostredia a 33 vzoriek piesku).

Za sledované obdobie bolo vykonaných v rámci posudkovej činnosti 157 obhliadok, vydaných bolo 59 záväzných stanovísk a 254 rozhodnutí - posudkov.

Na mieste bolo uložených 11 opatrení - zákazov a boli vydané 3 pokyny na odstránenie nedostatkov v priestoroch škôl (ŠJ, TV a dodržiavanie teploty v učebniach).

Ďalej bolo vydaných 469 vyjadrení, hodnotení a expertíz a bolo uskutočnených cca 2880 ústnych konzultácií.

V priebehu roka 2016 pracovníci odboru riešili 15 podnetov, z toho 5 bolo opodstatnených.

Za správne delikty uložené podľa § 57 zák. č. 355/2007 Z. z. bolo uložených 13 pokút v sume 4650,00 €. V rámci blokového konania bolo ubžnených 33 blokových pokút, v sume 2490,00 €.

Výkon štátneho zdravotného dozoru sa zameriaval najmä na:

- kontrolu účinnosti opatrení a rozhodnutí vydaných orgánom verejného zdravotníctva, vyšetrovaním príslušných parametrov prostredia a hodnotením ich efektu na zdravie a zdravý vývoj detí a mládeže

- kontrolu hygienického stavu a úrovne prevádzok kolektívnych zariadení pre deti a mládež, kontrolu dodržiavania hygienických zásad pri najrôznejších činnostiach detí a mládeže, najmä na sledovanie výchovne - vzdelávacej činnosti, režimu práce a odpočinku, pobytu vonku, psychickej a telesnej záťaže, ďalej na sledovanie dodržiavania opatrení na ochranu zdravia mladistvých pri práci, ale tiež na sledovanie spoločného stravovania detí a mládeže z hľadiska bezpečnosti podávaných pokrmov, ich energetickej a biologickej vhodnosti a podmienok prípravy a podávania jedál v zariadeniach spoločného stravovania

- kontrolu vlastných vodných zdrojov, hlavne s kolísavou kvalitou vody

- kontrolu kvality bazénovej vody v školských bazénoch (13 bazénov)

- kontrolu zariadení, na prevádzku ktorých bola podaná sťažnosť, resp. podnet na prešetrenie.

Odborná činnosť bola vykonávaná aj v zariadeniach, v ktorých prevádzkovateľ požiadal Inšpektorát práce v Košiciach o udelenie povolenia na výkon ľahkých prác pre

fyzické osoby mladšie ako 15 rokov v zmysle zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

Za najzávažnejšie problémy na úseku posudkovej činnosti je možné považovať tieto:

- posudzovanie reprofilizácie škôl a školských zariadení s minimálnymi stavebnými zásahmi do priestorového usporiadania a ich technického vybavenia,
- posudzovanie pracovísk praktického vyučovania žiakov SŠ v súkromnom sektore, čo bolo riešené v spolupráci s príslušným odborom RÚVZ Košice, ktorému do dozornej činnosti prevádzka patrí,
- absencia hygienických kritérií na nové netradičné typy zariadení sociálnej starostlivosti,
- posudzovanie neúplných, odborne nesprávnych a neaktuálnych prevádzkových poriadkov školských zariadení,
- plnenie opatrení prevádzkovateľmi zariadení pre deti a mládež v rámci zdravotného dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov týchto zariadení.

V roku 2016 sa pracovníčka odboru zúčastnila na preskúšaní odbornej spôsobilosti 57 pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice - okolie. Zároveň sa zúčastňovala aj na preskúšaní pracovníkov pracujúcich v epidemiologicky závažných činnostiach pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov (osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre tieto osoby boli vydané odborom hygieny výživy) v rámci potravinárskych prevádzok na území mesta Košice a okresu Košice - okolie.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež: (tab. č. 3 a 4)

Aj v roku 2016 boli prevádzkované školy a školské zariadenia, u ktorých sme zaznamenali nedostatky, avšak menšieho charakteru, kde nepredpokladáme nepriaznivý vplyv na zdravie detí (zásobovanie vodou z vlastného vodného zdroja, ktorý vykazuje kolísavú kvalitu pitnej vody, stavebné nedostatky, objekty postavené z drevotrieskových materiálov a pod.). Jedná sa celkovo o 43 zariadení pre deti a mládež, čo činí 2,6 %

V objektoch postavených z drevotrieskových materiálov sú naďalej prevádzkované predškolské zariadenia v obci Jasov a Medzev (rómske osady). Zriaďovatelia a prevádzkovatelia týchto zariadení sledujú hodnoty formaldehydu v pracovných priestoroch predmetných MŠ.

V rámci ŠZD pozornosť bola venovaná školám, kde bol v minulosti použitý stavebný materiál obsahujúci azbest (dupronitové priečky). V prípade zistených nedostatkov (poškodenie stien, narušená celistvosť a pod.) boli zriaďovatelia, a prevádzkovatelia týchto zariadení písomne upozornení na vykonávanie takých opatrení, aby nedochádzalo k drobeniu stavebného materiálu a tým uvoľňovaniu azbestových vlákien do ovzdušia.

Došlo aj k pozitívnym zmenám, a to zlepšením technického stavu objektov škôl (zateplenie budov, výmena okien, opravy striech, výmena elektroinštalácie a pod.).

Na území mesta Košice naďalej pokračuje individuálna a skupinová integrácia žiakov v ZŠ, kde pri výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením sa postupuje podľa vzdelávacích programov zameraných na konkrétny postih žiaka (ZŠ na Gemerskej ul. č.2 je školou so špeciálnymi triedami vybavenými kompenzačnými učebnými pomôckami a špeciálnymi pedagógmi pre deti so zrakovým postihom, ZŠ na Juhoslovanskej ul.č.2 – pre deti so sluchovým a rečovým postihom, pre ktorých predškolská príprava je zabezpečená

v MŠ Budapeštianska č.1, ZŠ na ul. Jána Pavla II. č.1 je bezbarierovou školou). ZŠ na Krosnianskej ul. č. 4 v Košiciach je školou s triedami pre intelektovo nadaných žiakov.

V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo k presnej špecifikácii praktického vyučovania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách a konzervatóriách. Na základe uvedeného aj v školskom roku 2015/2016 stredné odborné školy na území mesta Košice podávali informácie, kde všade žiaci vykonávajú odbornú prax. Tieto údaje slúžili ako jeden z podkladov na prípadné posúdenie daných priestorov z hľadiska požiadaviek ustanovených na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, na vydanie rozhodnutia na zmenu v ich prevádzkovaní, ako aj na výkon ŠZD.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab. č. 5)

Celkový počet žiakov ZŠ na území mesta Košice a Košice - okolie v školskom roku 2016/2017 stúpol o 68 žiakov oproti predchádzajúcemu školskému roku. Počet žiakov v základných školách, v ktorých prebieha dvojzmenné vyučovanie je 1097 žiakov. Dvojzmenného vyučovania sa fyzicky zúčastňuje 4771 žiakov, čo je oproti šk. roku 2015/2016 o 54 žiakov menej. Jedná sa hlavne o školy s rómскими žiakmi, kde kapacita škôl neumožňuje jednozmenné vyučovanie (ZŠ Drienovec, Bačkovík, Herľany, Vtáčkovce a Kecerovce).

V šk. roku 2016/2017 sa žiaci 1.ročníka nezúčastňujú dvojzmenného vyučovania.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab. č. 6)

Zariadenia pre deti a mládež na území mesta Košice sú napojené na mestský vodovod, až na jedno zariadenie, a to CVČ Orgovánová, Košice. Elokované pracovisko predmetného CVČ má zásobovanie pitnou vodou zabezpečené z vlastného vodného zdroja, ktorý vykazuje zdravotne bezpečnú pitnú vodu, t.č. je zariadenie mimo prevádzky.

V okrese Košice - okolie je napojených na individuálny vodný zdroj 58 zariadení, z toho 10 zariadení je zásobovaných pitnou vodou s nevyhovujúcou kvalitou vody.

V rámci štátneho zdravotného dozoru sa v týchto zariadeniach aj naďalej vykonáva kontrola vydaných rozhodnutí orgánom verejného zdravotníctva vo veci nariadenia opatrení na predchádzanie vzniku a šírenia prenosných ochorení v záujme zabezpečenia zdravotne bezchybnej pitnej vody a zabezpečenia jej prevádzkovej kontroly. Prevádzkovatelia sledujú zdravotnú bezpečnosť pitnej vody a dokladujú nám výsledky laboratórnych rozborov pitnej vody.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobínémie

(tab. č. 7)

V roku 2016 nebol zaznamenaný výskyt dusičnanovej methemoglobínémie.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b, 8/c,8/d)

Spoločné stravovanie detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach si zachováva svoj dobrý štandard. Uplatňujú sa zásady správnej výrobnéj praxe a jedálne lístky

sú zostavované tak, aby skladba jedál bola v súlade s plnením odporúčaných výživových dávok.

V zmysle záverov z pracovnej porady hlavnej odborníčky MZ SR pre hygienu výživy pracovníci odboru HDM vykonávajú kategorizáciu zariadení spoločného stravovania do kategórií I. - V. Táto kategorizácia bola zameraná na rozsah poskytovaných služieb, veľkosť zariadenia, úroveň technologického zariadenia, cieľovú skupinu, dodržiavanie hygienických požiadaviek a dodržiavania HACCP s cieľom stanovenia frekvencie previerok. Z celkového počtu 928 zariadení má len 222 zariadení k dispozícii vlastné zariadenia školského stravovania – školskú jedáleň, 83 zariadení má výdajné školské jedálne, 117 zariadení zabezpečuje stravovanie pre deti a mládež v inom zariadení školského stravovania. Školské stravovanie nemá zabezpečené 517 zariadení.

Z celkového počtu 222 zariadení školského stravovania je 21 zariadení v kategórii I. a v kategórii II. 201 zariadení. Výdajné školské jedálne v rámci kategorizácie boli zaradené nasledovne: z celkového počtu 83 výdajných školských jedální bolo v I. kategórii 64 a v II. kategórii 19.

Čo sa týka vyťaženia zariadení školského stravovania pre deti a mládež, na 100 % sú vyťažené zariadenia do 6 rokov (prevádzkarne), MŠ, ubytovacie zariadenia, špeciálne výchovné zariadenia a zariadenia v rámci zotavovacích podujatí.

Začiatkom mesiaca február Magistrát mesta Košice, oddelenie školstva zaslalo riaditeľom škôl a vedúcim školských jedální pri Základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice usmernenie, týkajúce sa výzvy MŠVVaŠ SR a celoslovenskej sekcie pre školské stravovanie.

V termíne od 18.04. – 19. 04.2016 na základe požiadavky ÚVZ SR boli pracovníkmi odboru HDM na území mesta Košice a Košice - okolie vykonané ciele kontroly v rámci výkonu ŠZD so zameraním na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania. V rámci týchto kontrol bolo vykonaných 10 odberov kompletnej stravy - obeda v školských stravovacích zariadeniach. Vzhľadom k odporúčanému dennému príjmu soli pre dané vekové kategórie (2g pre predškolský vek a 5g pre školský vek detí) a prihliadajúc na skutočnosť, že obed predstavuje 35% podiel celodenného príjmu potravy bolo množstvo soli vo všetkých sledovaných školských stravovacích zariadeniach enormne prekračované, pričom práve tieto údaje z hľadiska ochrany zdravia detí sú určujúce. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o jeden obed, výsledky sme považovali len za orientačné.

Mimoriadne ciele kontroly v rámci výkonu ŠZD zamerané na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež, boli vykonané v termíne od 24. 10. – 08. 11. 2016. Celkový počet kontrol bol 45, z toho bufetov 28 a 17 automatov. Cieľom kontroly bolo zistiť zabezpečenie ochrany pred marketingovými praktikami, ktoré podporujú nezdravé potraviny a nápoje v školách.

V súvislosti so zabezpečením zdravšieho prostredia v školách, pracovníci odboru zameriavali ciele výkonu ŠZD prioritne na: posudzovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy, kontrolu pestrosti stravy, dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na OVD, dodržiavanie pitného režimu pre deti v predškolských zariadeniach a na hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež (tab. č 9/a - 9/b)

Za sledované obdobie sa uskutočnilo na území mesta Košice a okresu Košice – okolie 11 zotavovacích podujatí pre deti a mládež. Previerky boli vykonané ako pred zahájením podujatia, tak aj počas samotných zotavovacích podujatí.

Zotavovacie podujatia prebiehali väčšinou v čase jarých, letných a zimných prázdnin. Letné zotavovacie podujatia sa organizovali formou letných táborov. V rámci letného tábora bolo organizovaných 6 zotavovacích podujatí a zúčastnilo sa ich 1101 detí.

Celkove sa zotavovacích podujatí v roku 2016 zúčastnilo 1273 detí.

V roku 2016 na základe požiadavky ÚVZ SR (list č. j. HDM/7045/21949/2016 zo dňa 02. 08. 2016) boli vykonané mimoriadne ciele kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas konania letných zotavovacích podujatí podľa ustanovení vyhlášky č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia.

Na základe tejto požiadavky boli vykonané kontroly zotavovacích podujatí pre deti a mládež v zariadeniach na území okresu Košice - okolie, a to v **termíne 08.08. – 19.08.2016** (Detský letný tábor Kysak – Brezie, kontroly boli v dňoch 09.08. a 17.08.2016 a Škola v prírode Kysak – kontrola 17.08.2016).

V uvedenom čase bol na odbor HDM zaslaný anonymný mail rodiča, v ktorom nahlásil výskyt ochorení u detí v Detskom letnom tábore Kysak – Brezie (ďalej len DLT). V rámci kontroly dňa 17.08.2016 pracovníci odboru zistili, že výskyt ochorení v DLT bol zaznamenaný u 10 detí v čase od 15.08. do 16.08.2016 (klinické príznaky: zvracanie, hnačky, bolesti brucha, zvýšená teplota), celkový počet detí v tom čase bol 175. Chorí boli izolovaní v izolačných priestoroch zariadenia po dobu najviac 24 hodín do ústupu príznakov ochorenia. Presná diagnóza ochorení nebola zistená. V rámci šetrenia pracovníci HDM odobrali 11 vzoriek stravy a 15 sterov z prostredia a rúk. Na základe odobratých vzoriek stravy a sterov z prostredia, boli detekované podmienené patogénne mikroorganizmy, ktorých prítomnosť poukazovala na **nedodržiavanie prevádzkovej hygieny a osobnej hygieny** zamestnancov stravovacej prevádzky.

Pracovníci odboru epidemiológie zároveň odobrali 15 výterov (z hrdla, nosa a recta), u niektorých zamestnancoch bol zachytený *Staphylococcus pyogenes aureus*.

Opakovanou kontrolou vykonanou v DLT dňa 24. 08. 2016 bola na základe zistených skutočností udelená bloková pokuta (podľa § 56 ods. 1 písm. m) zákona - ohrozenie alebo porušenie zdravotnej nezávadnosti požívateľov a hotových pokrmov v zariadení spoločného stravovania) trom zamestnancom kuchyne v celkovej výške 270,00 €. Zároveň bol prevádzkovateľ DLT vyzvaný, aby zamestnancov s pozitívnym nálezom (*Staphylococcus pyogenes aureus*) kontaktoval a odporučil im návštevu lekára prvého kontaktu za účelom terapie.

Vzhľadom na zistené skutočnosti bol prevádzkovateľ upozornený na dôsledné dodržiavanie zásad prevádzkovej a osobnej hygieny zamestnancov v stravovacom zariadení a na dodržiavanie ustanovení platnej legislatívy.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

Tak, ako je uvedené podrobne v predchádzajúcich kapitolách, je hygienická situácia v zariadeniach pre deti a mládež na území mesta Košice a okresu Košice – okolie stabilizovaná.

V dôsledku naďalej pretrvávajúcej nepriaznivej finančnej situácie v školstve konštatujeme zhoršenie technického stavu škôl a školských zariadení (objektov). Zatekajúce strechy, poškodené nátery a podlahy, nefungujúce vybavenie kuchýň atď. sú zisťované takmer pri všetkých kontrolách.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu - **chrípková epidémia** - boli v niektorých predškolských a školských zariadeniach v 1. a v 4. štvrtroku vyhlásené „chrípkové prázdniny“. Riaditelia škôl vychádzali z celkovej chorobnosti detí, prázdniny sa vyhlasovali tam, kde chorobnosť dosahovala 30 a viac %.

V roku 2016 bol zaznamenaný sporadický výskyt ochorení na vírusovú hepatitídu v školských zariadeniach (5 zariadení na území mesta Košice a v 5 zariadeniach na území okresu Košice – okolie).

Poznámky k osnove výročnej správy o činnosti odboru hygieny detí a mládeže:

1. Upravené sú názvy druhov zariadení v tabuľkách oproti r. 2012 – z dôvodu prehľadnosti a zaužívaných termínov v rámci odboru hygieny detí a mládeže

Pod poradovým č. 1 sú uvedené „Prevádzkarne do 6 rokov“ a zaraďujú sa sem:

- detské jasle a prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku podľa § 24 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z.

Pod poradovým č. 2 sú uvedené „Materské školy“ a zaraďujú sa sem:

- materská škola v zmysle § 28 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 3 sú uvedené „Základné školy“ a zaraďujú sa sem:

- základná škola v zmysle § 29 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 4 sú uvedené „Gymnáziá“ a zaraďujú sa sem:

- gymnáziá v zmysle § 41 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 5 sú uvedené „Stredné odborné školy“ a zaraďujú sa sem:

- stredné odborné školy v zmysle § 42, vrátane § 110 a 111 zák. č. 245/2008 Z. z.
- konzervatóriá v zmysle § 44 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 6 sú uvedené „Jazykové školy“ a zaraďujú sa sem:

- jazykové školy v zmysle § 53 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 7 sú uvedené „Pracoviská praktického vyučovania a Strediská praktického vyučovania“ . zaraďujú sa sem:

- strediská praktického vyučovania a pracoviská praktického vyučovania podľa § 42 ods. 4 a Stredisko odbornej praxe v zmysle
- § 114 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 8 sú uvedené „Špeciálne školy“ a zaraďujú sa sem:

- školy v zmysle § 94
- materská škola pre deti so zdravotným znevýhodnením v zmysle § 96 zák. č. 245/2008 Z. z.
- základná škola pre žiakov so zdravotným znevýhodnením v zmysle § 97 zák. č. 245/2008 Z. z.
- stredné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením v zmysle § 98 zák. č. 245/2008 Z. z.
- praktická škola v zmysle § 99 zák. č. 245/2008 Z. z.
- odborné učilištia v zmysle § 100 zák. č. 245/2008 Z. z.
- školy a triedy pre deti s nadaním alebo žiakov s nadaním (materské školy, základné školy, stredné školy) v zmysle § 104 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 9 sú uvedené fakulty VŠ

Pod poradovým č. 10 sú uvedené „Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy vzdelávania“ a „Základné umelecké školy“. Zaraďujú sa sem:

- školský klub detí, centrum voľného času v zmysle § 114 a 116 zák. č. 245/2008 Z. z.
- základná umelecká škola v zmysle § 49 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 11 sú uvedené „Ubytovacie zariadenia. Zaraďujú sa sem:

- ubytovacie zariadenia pri gymnáziách, SOŠ, konzervatóriách a VŠ
- ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách (MŠ, ZŠ, SŠ, praktických OU)
- ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Pod poradovým číslom 12 sú uvedené „Zariadenia sociálnych služieb“ a „Zariadenia na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“ a zaraďujú sa sem:

- zariadenia v zmysle § 45 zákona č. 305/2005 Z. z.
- napr. zariadenia v zmysle § 29, 32, 33 zákona č. 448/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 13 sú uvedené „Špeciálne výchovné zariadenia“ a zaraďujú sa sem:

- zariadenia v zmysle § 120 zák. č. 245/2008 Z. z.
- zariadenia v zmysle § 130 zák. č. 245/2008 Z. z.

Pod poradovým č. 14 sú uvedené „Zotavovacie podujatia“ a „Školy v prírode“. Zaraďujú sa sem:

- zotavovacie podujatia v zmysle § 25 zák. č. 355/2007 Z. z.
- Školy v prírode (ŠvP) podľa zák. č. 245/2008 Z. z. (nie budovy)

Pozn.: ŠvP ako budovu treba posudzovať podľa zamerania príslušnej tabuľky

Pod poradovým č. 15 sú uvedené Zariadenia školského stravovania.

Pod poradovým č. 16 sú uvedené „Zariadenia rýchleho občerstvenia“ a zaraďujú sa sem:

- všetky formy ambulantného predaja a bufety

Pod poradovým č. 17 sú uvedené „Telocvične pri školách“ a zaraďujú sa sem:

- areály na výučbu telesnej výchovy pri školách (vnútorné aj vonkajšie priestory)

Pod poradovým č. 18 sú uvedené „Ostatné“ a zaraďujú sa sem:

- všetky ostatné zariadenia, ktoré nie sú podľa § 24 zák. č. 355/2007 Z. z. zariadeniami pre deti a mládež, napr. materské centrá, bazény, detské zábavné kútiky a centrá, mliečne kuchynky pri neonatologických oddeleniach, sauny pri zariadeniach pre deti, verejné detské a dopravné ihriská, nápojové automaty a pod.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
13	469	0	3/150	288	0	22	9	7	7	8	16	1736

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR UVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

2016_VS_KE_HDM.doc

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	23	22	31	0	0	0	0
2.	Materské školy	155	18	231	0	0	16	0
3.	Základné školy	114	16	144	0	0	0	0
4.	Gymnázia	19	9	14	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	33	10	31	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	4	0	4	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	29	14	2	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	12	2	18	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	20	2	11	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	149	21	11	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	1	4	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	19	15	16	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	6	1	0	0	0	0
14.	Zotavovací. poduj. + ŠvP	11	6	28	0	0	37	0
15.	Zar. školského stravovania ^{e)}	248	18	271	0	0	113	0
16.	Zar. rýchleho občerstvenia.	61	51	127	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	214	20	13	0	0	0	0
18.	Ostatné	494	292	122	0	0	193	0
SPOLU:		1652	523	1079	0	0	359	0

2016_VS_KE_HDM.doc

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet nešťátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

2016_VS_KE_HDM.doc

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	23	22	23	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	155	13	154	99,4	1	0,6	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	114	10	113	99,1	1	0,9	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnázia	19	5	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOS ^{b)}	33	8	32	97,0	1	3,0	0	0,0	0	0,0
6.	Jazykové školy	4	0	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	PPV + SPV	29	10	29	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	12	2	12	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Fakulty vysokých škôl	20	1	20	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	149	23	149	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	0	3	9,4	29	90,6	0	0,0	0	0,0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	19	4	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	6	15	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
14.	Zotavovacie poduj. + ŠvP	11	6	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	248	15	247	99,6	1	0,4	0	0,0	0	0,0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	61	33	61	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
17.	Telocvične pri školách	214	11	204	95,3	10	4,7	0	0,0	0	0,0
18.	Ostatné	494	215	494	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		1652	384	1609	97,4	43	2,6	0	0,0	0	0,0

2016_VS_KE_HDM.doc

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach
 - d) pre detí a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výtvarne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	3	317	312	98,4	0	0
2.		SOŠ	11	2634	2634	100,0	0	0
3.		konzervatóriá	1	40	35	87,5	0	0
4.		VŠ	14	7284	6714	92,2	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,0	0	0
6.		ZŠ	0	0	0	0,0	0	0
7.		SŠ	1	10	8	80,0	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	162	162	100,0	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Košice	114	5	28635	4066	1097	477	0	1,7
spolu v šk. roku 2015/16	114	5	28635	4066	1097	477	0	1,7
spolu v šk. roku 2014/15	118	4	28263	3585	1029	531	0	1,9

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	23	23	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
2.	Materské školy	155	143	92,3	12	0	0,0	2	16,7	0	0
3.	Základné školy	114	106	93,0	8	0	0,0	4	50,0	0	0
4.	Gymnázia	19	19	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	33	33	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
6.	Jazykové školy	4	4	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
7.	PPV + SPV	29	29	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	12	11	91,7	1	0	0,0	0	0,0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	20	20	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	149	144	96,6	5	0	0,0	0	0,0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	32	100,0	0	0		0	0,0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	19	18	94,7	1	0	0,0	0	0,0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	15	15	100,0	0	0	0,0	0	0,0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	11	9	81,8	2	0	0,0	0	0,0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	248	236	95,2	12	0	0,0	0	0,0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	61	60	98,4	1	0	0,0	0	0,0	0	0
17.	Telocvične pri školách	214	208	97,2	6	0	0,0	3	50,0	0	0
18.	Ostatné	494	484	98,0	10	0	0,0	1	10,0	0	0
S P O L U:		1652	1594	96,5	58	0	0,0	10	17,2	0	0

2016_VS_KE_HDM.doc

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Košický	Košice - mesto		0	0	0	0	0
	Košice - okolie		0	0	0	0	0
S p o l u k r a j:	Košice		0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdikou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	23	1	4,3	21	91,3	1	4,3	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	155	105	67,7	34	21,9	21	13,5	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	114	61	53,5	3	2,6	43	37,7	0	0,0	13	11,4
4.	Gymnázia	19	9	47,4	1	5,3	9	47,4	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	33	11	33,3	1	3,0	16	48,5	0	0,0	5	15,2
6.	Špeciálne školy ^{c)}	12	4	33,3	3	25,0	3	25,0	0	0,0	2	16,7
7.	Fakulty vysokých škôl	20	1	5,0	7	35,0	2	10,0	0	0,0	10	50,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	8	25,0	4	12,5	20	62,5	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	2	13,3	0	0,0	1	6,7	0	0,0	12	80,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	11	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	494	9	1,8	9	1,8	1	0,2	0	0,0	475	96,2
S P O L U:		928	222	23,9	83	8,9	117	12,6	0	0,0	506	54,5

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	23	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	155	105	15	14,3	90	85,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	114	61	4	6,6	57	93,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnázia	19	9	0	0,0	9	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	33	11	0	0,0	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	12	4	1	25,0	3	75,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Fakulty vysokých škôl	20	1	0	0,0	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	8	0	0,0	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	2	0	0,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	11	11	0	0,0	11	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	494	9	1	11,1	8	88,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		928	222	21	9,5	201	90,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V > ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	23	21	21	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2.	Materské školy	155	34	30	88,2	4	11,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0
3.	Základné školy	114	3	2	66,7	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4.	Gymnaziá	19	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
5.	SOŠ ^{b)}	33	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	12	3	2	66,7	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7.	Fakulty vysokých škôl	20	7	0	0,0	7	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	32	4	2	50,0	2	50,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	15	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	11	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11.	Ostatné	494	9	5	55,6	4	44,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0
S P O L U:		928	83	64	77,1	19	22,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyt'azenosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	450	450	100,0
2.	Materské školy	9926	9926	100,0
3.	Základné školy	28635	20662	72,2
4.	Gymnázia	6304	3088	49,0
5.	SOŠ ^{b)}	13705	4351	31,7
6.	Špeciálne školy ^{c)}	1366	706	51,7
7.	Fakulty vysokých škôl	15107		
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	9414	9414	100,0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	242	242	100,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	1273	1273	100,0
11.	Ostatné	5150	2000	38,8
S P O L U:		91572	52112	56,9

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1.	zotavovacie podujatie	6	6	0	1101
2.	školy v prírode	3	3	0	87
3.	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		9	9	0	1188

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1.	zotavovacie podujatie	2	2	0	85
2.	školy v prírode	0	0	0	0
3.	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		2	2	0	85

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

EPIDEMIOLOGIA

I. DEMOGRAFICKÉ TRENDY V OKRESOCH KOŠICE I - IV a KOŠICE OKOLIE

K 31.12.2015 mal *Košický kraj* 796 650 obyvateľov. Oproti roku 2014 je to nárast o 0,13 %.

V okresoch *Košice I-IV* bolo k 31.12.2015 spolu 239 200 obyvateľov, oproti roku 2014 je to pokles o 0,11 % (o 264 obyvateľov). Z toho bolo 114 670 mužov (47,94 %) a 124 530 žien (52,06 %). Okres *Košice okolie* mal k 31.12.2015 124 578 obyvateľov, oproti roku 2014 je to nárast o 0,97 % (o 1201 obyvateľov). Z toho bolo 61 959 mužov (49,74%) a 62 619 žien (50,26%). Podiel žien prevláda vo všetkých okresoch.

Tabuľka č. 1,2,3 a graf č. 1,2

Prírodný prírastok (resp. úbytok) je rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb prepočítaný na stredný stav obyvateľstva v danom roku. Prírodný prírastok je hrubou mierou obnovy populácie. Trend zvyšovania prírodného prírastku obyvateľstva sa po roku 2011 zastavil a v ostatných dvoch rokoch má až na mierne výkyvy klesajúcu tendenciu. V rokoch 2015 mal prírodný prírastok obyvateľstva negatívnu hodnotu v okrese Košice I (- 1,02) Košice IV (-1,94). Najvyšší prírodný prírastok 4,01 bol zaznamenaný v okrese Košice – okolie.

Tabuľka č. 1

Prírastky obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie,

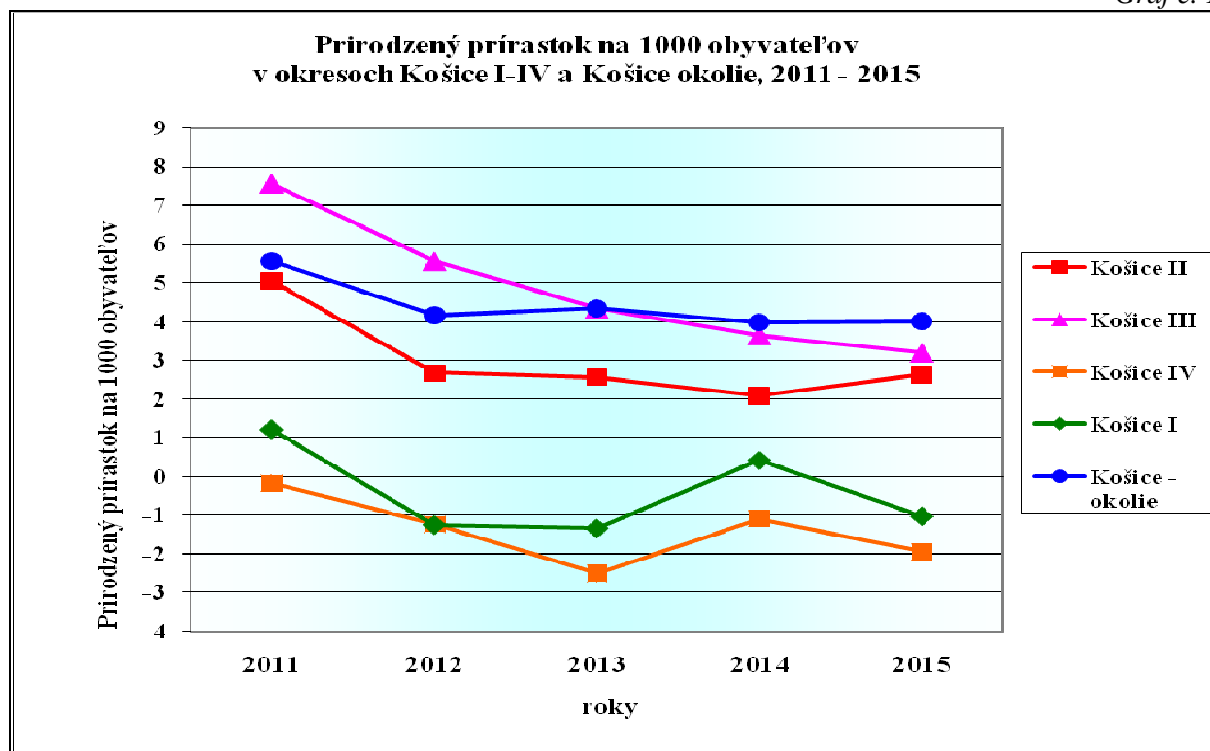
Tabuľka č. 2

Prírodný pohyb obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice okolie

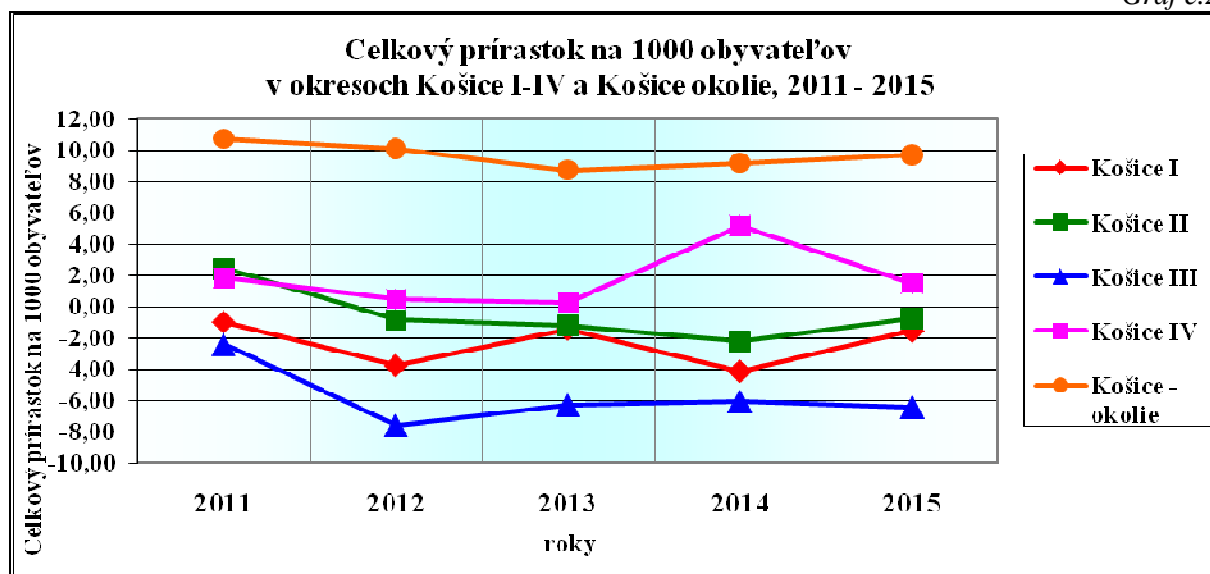
Okres	Počet živonarodených na 1000 obyvateľov					Počet zomretých na 1000 obyvateľov					
	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	9,82	8,76	7,82	9,20	8,07	9,66	8,59	9,99	9,15	8,78	9,09
Košice II	12,19	10,04	9,95	9,43	10,24	7,11	7,15	7,37	7,39	7,34	7,62
Košice III	14,46	10,95	9,80	9,36	9,31	5,69	6,90	5,39	5,46	5,69	6,11
Košice IV	10,15	8,90	8,39	8,76	9,07	10,53	10,32	10,13	10,88	9,85	11,01
Košice - okolie	14,31	13,47	13,00	12,44	12,57	9,66	8,75	9,29	8,64	8,45	8,56

Prírodný pohyb obyvateľstva zahŕňa hlavné populačné procesy súvisiace s rodením a zomieraním obyvateľstva. V okresoch Košice I, IV a Košice okolie bol zaznamenaný v roku 2015 vzostup počtu živonarodených detí oproti predchádzajúcemu roku. Druhý základný populačný proces je úmrtnosť. Za obdobie ostatných 5 rokov má úmrtnosť až na mierne výkyvy klesajúci trend. V roku 2015 vo všetkých okresoch došlo k miernemu vzostupu počtu zomretých na 1000 obyvateľov.

Graf č. 1

Graf č.2

Celkový prírastok predstavuje súčet prírodného prírastku obyvateľstva a migračného salda. Záporný súčet sa označuje ako celkový úbytok obyvateľstva. Košice okolie zaznamenáva za sledované obdobie migračný prírastok a Košice mesto migračný úbytok. Z uvedeného dôvodu bol najvyšší celkový prírastok na tisíc obyvateľov v okrese Košice okolie (9,69). Naopak, najvyšší celkový úbytok (-6,41) na tisíc obyvateľov bol zaznamenaný podobne ako v roku 2014 v okrese Košice III.

**Prírastky obyvateľstva podľa pohlavia v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie,
2011 – 2015**

Okres	Počet živonarodených					Počet zomretých					Prírodný prírastok (- úbytok) obyvateľstva					Celkový prírastok (-úbytok)				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015

Košice I

Spolu	674	600	534	627	547	590	685	625	598	616	84	-85	-91	29	-69	-69	-257	-98	-280	-105
Muži	314	305	260	331	280	299	324	287	301	298	15	-19	-27	30	-18	-45	-90	-65	-101	-43
Ženy	360	295	274	296	267	291	361	338	297	318	69	-66	-64	-1	-51	-23	-167	-33	-179	-62

Košice II

Spolu	1008	831	823	778	844	591	610	611	606	628	417	221	212	172	216	202	-70	-99	-183	-62
Muži	476	421	418	387	432	337	333	343	331	330	139	88	75	56	102	0	-61	-58	-134	-21
Ženy	532	410	405	391	412	254	277	268	275	298	278	133	137	116	114	202	-9	-41	-49	-41

Košice III

Spolu	434	327	291	276	273	207	161	162	168	179	227	166	129	108	94	-72	-226	-186	-178	-188
Muži	225	153	157	143	142	114	95	92	88	105	111	58	65	55	37	-49	-147	-84	-88	-129
Ženy	209	174	134	133	131	93	66	70	80	74	116	108	64	53	57	-23	-79	-102	-90	-59

Košice IV

Spolu	601	528	497	522	542	611	601	645	587	658	-10	-73	-148	-65	-116	110	29	16	308	91
Muži	307	294	239	248	292	309	304	328	287	314	-2	-10	-89	-39	-22	33	53	-34	122	73
Ženy	294	234	258	274	250	302	297	317	300	344	-8	-63	-59	-26	-94	77	-24	50	186	18

Košice – okolie

Spolu	1 706	1 622	1581	1526	1558	1 043	1 119	1051	1037	1061	663	503	530	489	497	1278	1214	1061	1129	1201
Muži	881	837	794	795	819	530	554	535	554	570	351	283	259	241	249	709	649	532	577	595
Ženy	825	785	787	731	739	513	565	516	483	491	312	220	271	248	248	569	565	529	552	609

Počet živonarodených detí v roku 2015 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší v okresoch Košice II (844, v r. 2014 – 778), Košice IV (542, v r. 2014 – 522) a Košice okolie (1558, v r. 2014 – 1526). V ostatných okresoch došlo k poklesu počtu živonarodených detí. Vo všetkých okresoch s výnimkou okresov Košice I a IV bol počet zomretých osôb nižší ako počet živonarodených detí v r. 2015. V okrese Košice I počet zomretých osôb prevyšoval počet živonarodených detí o 69 a v okrese Košice IV o 116.

Tabuľka č. 4

Saldo sťahovania (čistá migrácia) je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a vysťahovaných. Košice sú migračne stratové, keďže počet vysťahovaných osôb prevyšuje počet prisťahovaných. Záporné migračné saldo bolo zaznamenané v okresoch Košice I až III. Sťahovaním pribudlo obyvateľstvo len v okresoch Košice IV a Košice okolie.

Okres Košice okolie zaznamenáva počas celého sledovaného obdobia najvyšší migračný prírastok a naopak mesto zaznamenáva migračný úbytok obyvateľstva. Súvisí to s procesom migrácie obyvateľstva z mesta do obcí v zázemí mesta.

Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov

Okres	Saldo sťahovania na 1000 obyvateľov				
	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	-2,21	-2,51	-0,10	-4,54	-0,53
Košice II	-2,60	-3,52	-3,76	-4,30	-3,37
Košice III	-9,96	-13,13	-10,61	-9,69	-9,62
Košice IV	2,03	1,72	2,77	6,26	3,47
Košice - okolie	5,16	5,90	4,37	5,22	5,68

Tabuľka č. 5, graf č. 3,4

Štruktúra obyvateľstva podľa základných vekových skupín v okresoch *Košice I-IV* k 31.12.2015:

- predproduktívny vek – 34 277 obyvateľov (14,33 %)
- produktívny vek – 168 522 obyvateľov (70,45 %)
- poproduktívny vek – 36 401 obyvateľov (15,22 %)

V okrese *Košice - okolie* bolo vekové zloženie podľa základných vekových skupín:

- predproduktívny vek – 24 520 obyvateľov (19,68 %)
- produktívny vek – 85 721 obyvateľov (68,81 %)
- poproduktívny vek – 14 337 obyvateľov (11,51 %).

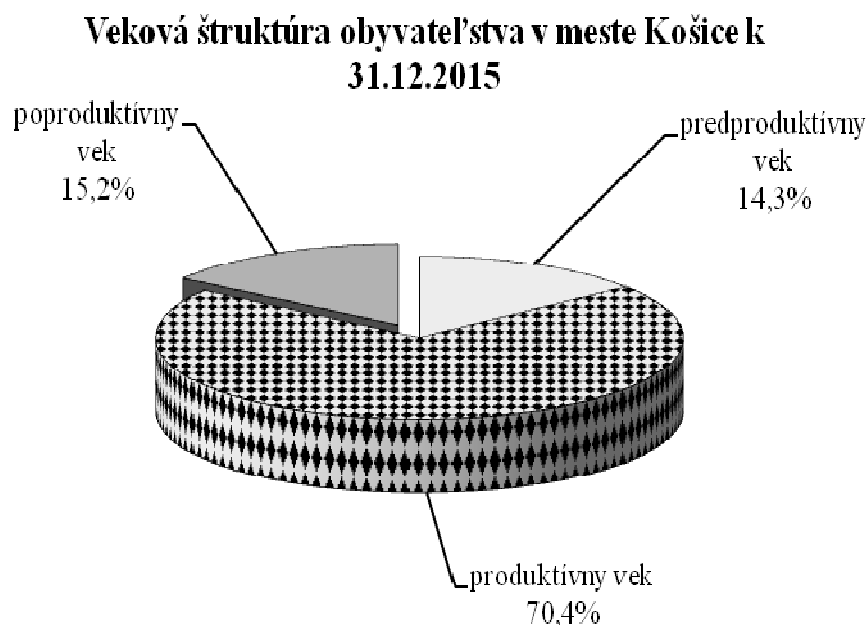
Charakteristickým javom je demografické starnutie slovenskej populácie spojené s nárastom počtu obyvateľstva vo vyšších vekových kategóriách. K zvýšeniu podielu poproduktívnej zložky došlo medziročne vo všetkých okresoch. Počet osôb v dôchodkovom veku prevyšuje počet detí v okresoch *Košice I a IV*. Priaznivejšia situácia je v okresoch *Košice II, III a Košice – okolie*, kde počet detí prevyšuje počet osôb v poproduktívnom veku.

Starnutie obyvateľstva je dôsledkom predovšetkým znižovania pôrodnosti a až v druhom rade dôsledkom predlžovania ľudského života.

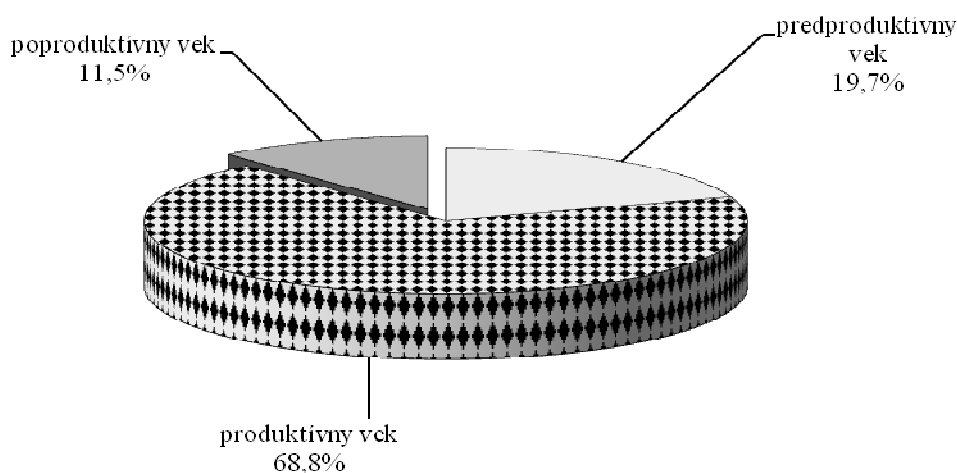
Vekové zloženie obyvateľstva v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2011-2015

Okres	Hod - nota	Vek														
		predproduktívny vek					produktívny					poproduktívny				
		0 - 14					15 - 64					65+				
		2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	abs.	9 648	9 442	9282	9107	9027	49 298	49 138	49025	48 725	48 512	9531	9640	9815	10 010	10 198
	%	14,09	13,84	13,63	13,42	13,32	71,99	72,03	71,97	71,82	71,62	13,92	14,13	14,41	14,75	15,05
Košice II	abs.	12 687	12 520	12 525	12 457	12 411	59 806	59 572	59196	58 718	58 316	10 338	10 669	10 941	11 304	11 690
	%	15,32	15,13	15,15	15,10	15,05	72,20	71,98	71,61	71,19	70,75	12,48	12,89	13,24	13,70	14,18
Košice III	abs.	4 263	4 268	4247	4211	4151	23 893	23 444	23 027	22 604	22 068	1 848	2 066	2318	2599	3007
	%	14,21	14,33	14,35	14,31	14,20	79,63	78,72	77,81	76,84	75,51	6,16	6,94	7,83	8,83	10,29
Košice IV	abs.	8 747	8 695	8656	8688	8688	41 841	41 201	40593	40 176	39 626	8 788	9 509	10172	10 865	11 506
	%	14,73	14,63	14,57	14,54	14,52	70,47	69,35	68,31	67,26	66,24	14,8	16,01	17,12	18,19	19,23
Košice - okolie	abs.	24 220	24 361	24373	24 377	24 520	83 106	83 811	84453	85 165	85 721	12 647	13 015	13422	13 835	14 337
	%	20,19	20,1	19,94	19,75	19,68	69,27	69,16	69,08	69,02	68,81	10,54	10,74	10,98	11,21	11,51

Graf č.3

**Veková štruktúra obyvateľstva v okrese Košice-okolie
k 31.12.2015**

Tabuľka č. 6, graf č. 5

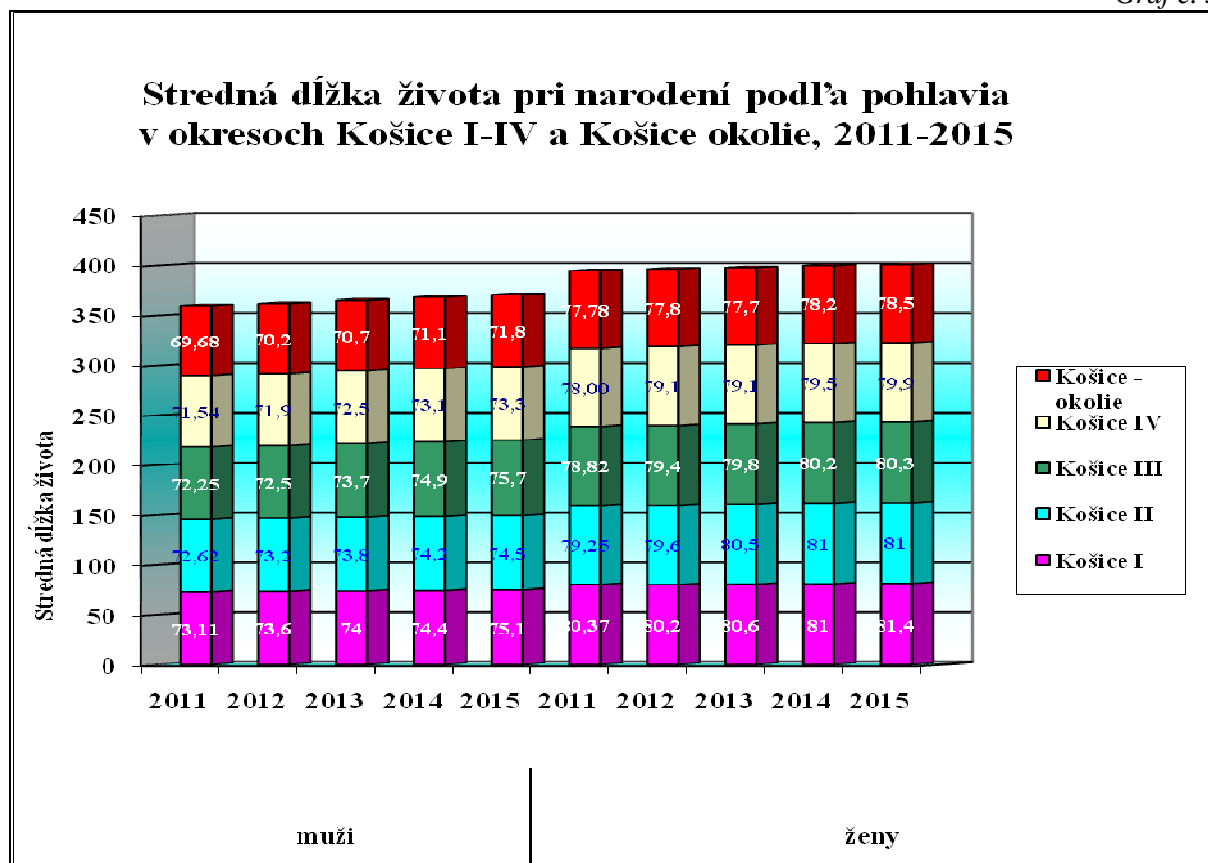
Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je *stredná dĺžka života*, t.j. nádej na dožitie. Charakterizuje globálne úmrtnostné pomery v sledovanom období a je jedným z ukazovateľov zlepšenia alebo zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva. Stredná dĺžka života udáva priemerný počet rokov, ktoré sa práve narodená osoba môže dožiť za predpokladu, že sa po celý jeho život zachová súčasná úroveň úmrtnosti (pravdepodobnosť úmrtia v určitom veku).

Stredná dĺžka života pri narodení (nádej na dožitie) má stúpajúci trend vo všetkých okresoch a u oboch pohlaví, pričom u žien je dlhšia ako u mužov. Najnižšia stredná dĺžka života je u oboch pohlaví v okrese Košice okolie. Najvyššie hodnoty dosahujú muži a ženy v okresoch Košice I, II a III. Rozdiel medzi najvyššou a najnižšou hodnotou u mužov je 3,9 roka a u žien 2,9 roka.

Tabuľka č.6

**Stredná dĺžka života pri narodení podľa pohlavia
v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2011 – 2015**

Okres	Muži					Ženy				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	73,1	73,6	74,0	74,4	75,1	80,4	80,2	80,6	81,0	81,4
Košice II	72,6	73,2	73,8	74,2	74,5	79,3	79,6	80,5	81,0	81,0
Košice III	72,3	72,5	73,7	74,9	75,7	78,8	79,4	79,8	80,2	80,3
Košice IV	71,5	71,9	72,5	73,1	73,3	78,0	79,1	79,1	79,5	79,9
Košice - okolie	69,7	70,2	70,7	71,1	71,8	77,8	77,8	77,7	78,2	78,5

Dĺžka života obyvateľov Slovenska pomaly narastá. Súvisí to predovšetkým s poklesom dojčenskej, novorodeneckej a perinatálnej úmrtnosti, s miernym nárastom pôrodnosti v ostatných rokoch. Svoj podiel na starnutí populácie má aj zlepšovanie dostupnosti, a úrovne zdravotnej starostlivosti a predlžovanie života jednotlivcov, čo dlhodobo potvrdzuje nárast strednej dĺžky života pri narodení. Napriek tomu sa z európskeho hľadiska radíme medzi priemerné krajiny.

Tabuľka č.7, graf č. 6
Index starnutia a priemerný vek

Priemerný vek žijúcich obyvateľov sa postupne zvyšuje a v roku 2015 dosiahol hodnotu:

- v okrese Košice I	u mužov 39,32	u žien 42,77
- v okrese Košice II	u mužov 38,61	u žien 41,35
- v okrese Košice III	u mužov 39,34	u žien 41,62
- v okrese Košice IV	u mužov 39,92	u žien 43,94
- v okrese Košice okolie	u mužov 35,65	u žien 38,10

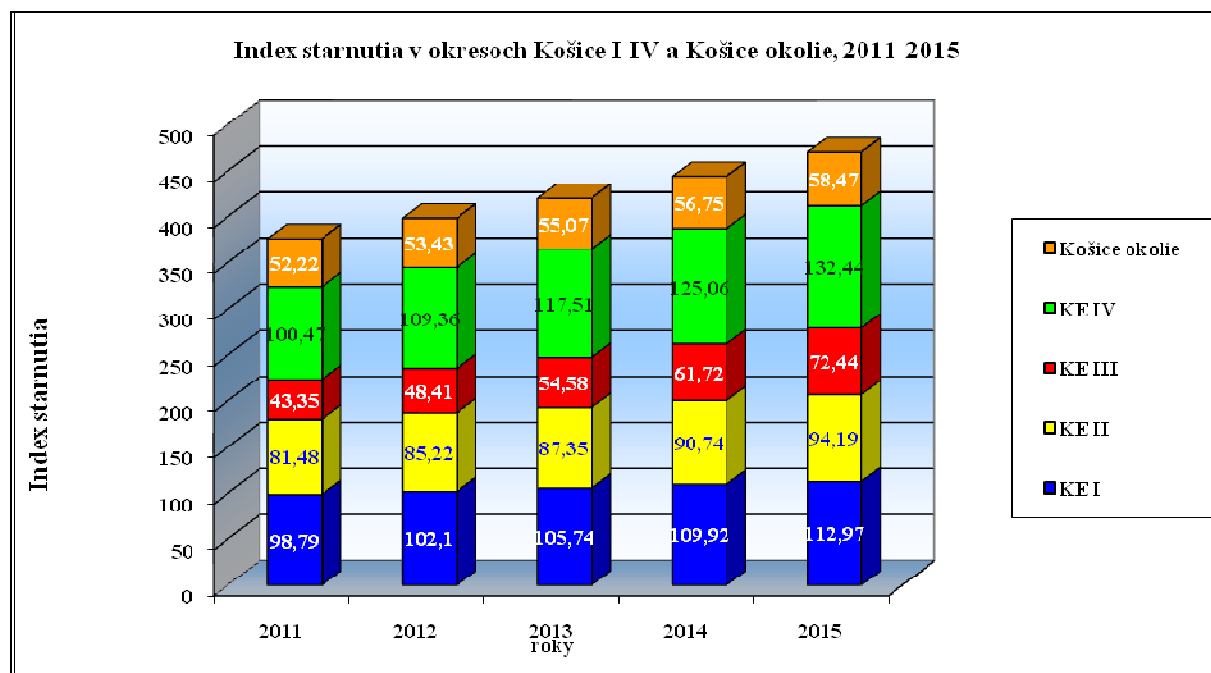
Index starnutia vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku. Ako nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100. V roku 2015 index starnutia dosahuje najnižšiu hodnotu u mužov v okrese Košice okolie 44,71. Najvyššiu hodnotu dosiahol index starnutia u žien v okrese Košice IV 165,72.

Znižovanie prirodzeného prírastku obyvateľstva, zhoršovanie indexu starnutia a zvyšovanie priemerného veku u oboch pohlaví sú dôkazom pokračujúceho procesu starnutia obyvateľstva.

Index starnutia a priemerný vek v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2011 – 2015

Okres	Index starnutia					Priemerný vek					
	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I											
Spolu	98,79	102,10	105,74	109,92	112,97	39,30	39,81	40,12	40,46	40,81	41,13
Muži	70,27	72,88	76,75	79,35	81,93	37,31	37,94	38,28	38,67	38,97	39,32
Ženy	127,90	131,90	134,79	140,85	144,13	41,07	41,5	41,78	42,09	42,49	42,77
Košice II											
Spolu	81,48	85,22	87,35	90,74	94,19	38,11	38,57	38,96	39,30	39,69	40,03
Muži	64,47	66,62	67,73	70,46	73,14	36,66	37,24	37,59	37,90	38,28	38,61
Ženy	99,46	104,73	107,99	112,03	116,07	39,45	39,81	40,23	40,60	40,99	41,35
Košice III											
Spolu	43,35	48,41	54,58	61,72	72,44	37,86	38,45	38,97	39,49	40,00	40,51
Muži	36,20	41,08	46,92	55,76	65,98	36,65	37,36	37,89	38,35	38,88	39,34
Ženy	50,87	56,02	62,60	68,02	79,26	38,99	39,49	40	40,58	41,08	41,62
Košice IV											
Spolu	100,47	109,36	117,51	125,06	132,44	40,86	38,97	41,35	41,57	41,79	42,02
Muži	76,42	83,17	90,79	96,63	101,49	38,70	43,00	39,19	39,43	39,69	39,92
Ženy	126,50	138,22	146,55	155,68	165,72	42,79	41,08	43,33	43,52	43,70	43,94
Okres Košice – okolie											
Spolu	52,22	53,43	55,07	56,75	58,47	35,90	36,04	36,21	36,45	36,69	36,88
Muži	37,97	39,43	41,46	42,92	44,71	34,50	34,72	34,93	35,22	35,46	35,65
Ženy	67,37	68,26	69,35	71,35	72,93	37,27	37,36	37,48	37,68	37,91	38,10

Graf č. 6

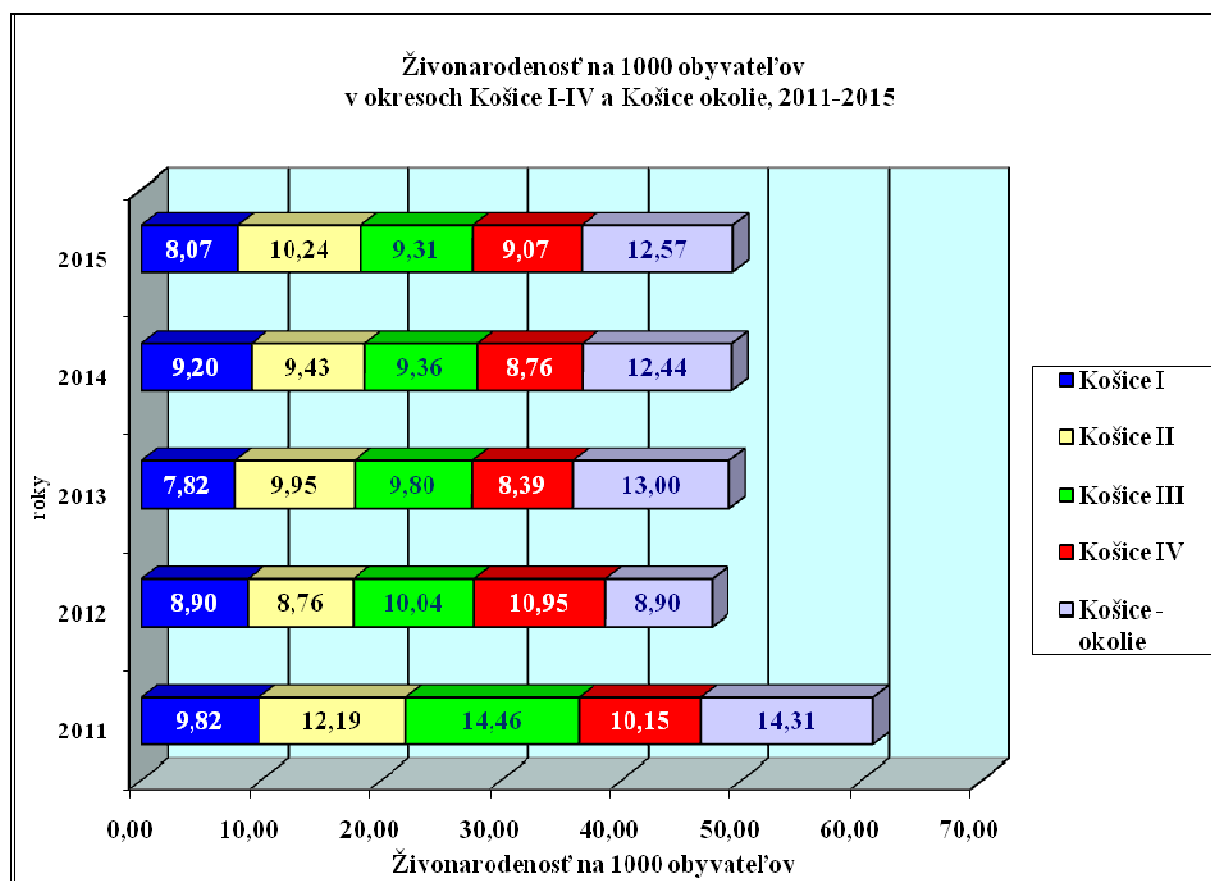
Tabuľka č. 8, graf č. 7

Živonarodenosť na 1000 obyvateľov = hrubá miera pôrodnosti predstavovala najvyššiu hodnotu 12,57/1 000 obyvateľov v okrese Košice – okolie. V okresoch Košice I a III bol oproti roku 2014 zaznamenaný mierny pokles čistej pôrodnosti.

**Živonarodenosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie,
2011 - 2015**

Okres	Živonarodenosť na 1000 obyvateľov				
	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	9,82	8,9	7,82	9,20	8,07
Košice II	12,19	8,76	9,95	9,43	10,24
Košice III	14,46	10,04	9,80	9,36	9,31
Košice IV	10,15	10,95	8,39	8,76	9,07
Košice - okolie	14,31	8,9	13,00	12,44	12,57

Graf č. 7

Tabuľka č. 9, 10, graf č. 8,9

Dojčenská úmrtnosť vyjadruje podiel detí zomretých do jedného roka, prepočítaný na 1000 živonarodených detí. Je dôležitým ukazovateľom životnej úrovne, úrovne zdravotnej starostlivosti a zdravotného uvedomenia. Jej hodnoty sa v roku 2015 pohybujú v rozmedzí od 0,00 v okrese Košice IV po 7,31 v okrese Košice I. Vo všetkých okresoch s výnimkou okresu

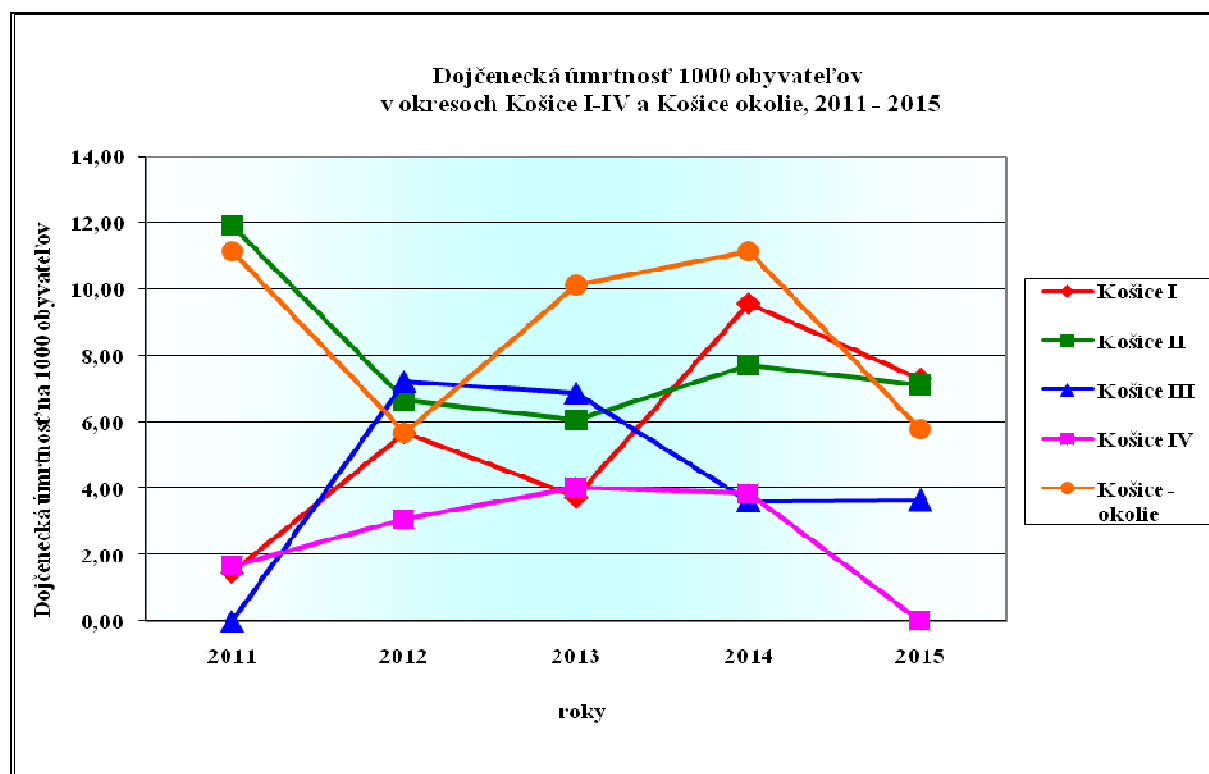
Košice III došlo k poklesu dojčenskej úmrtnosti. Najväčší pokles dojčenskej úmrtnosti bol zaznamenaný v okrese Košice okolie, z hodnoty 11,14 v roku 2014 na 5,78 v roku 2015.

Tabuľka č. 9

Dojčenská úmrtnosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2011 – 2015

Okres	Dojčenská úmrtnosť				
	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	1,48	5,68	3,74	9,57	7,31
Košice II	11,91	6,67	6,07	7,71	7,11
Košice III	0,00	7,22	6,87	3,62	3,66
Košice IV	1,66	3,06	4,02	3,83	0,00
Košice - okolie	11,14	5,68	10,12	11,14	5,78

Graf č. 8

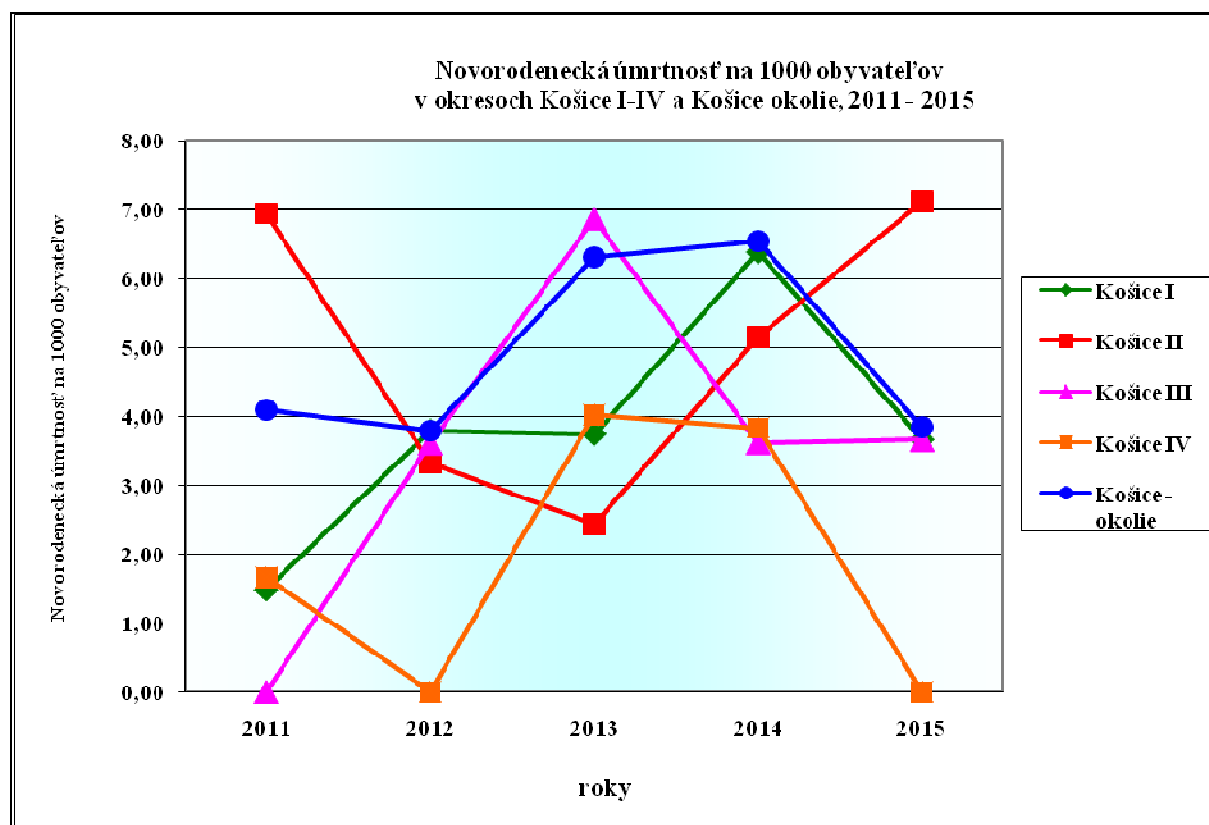

Najzávažnejšou zložkou dojčenskej úmrtnosti je **novorodenecká úmrtnosť**, t.j. počet detí zomretých do 28.dňa života. Novorodenecká úmrtnosť sa v roku 2015 pohybovala od hodnoty 0,00 v okrese Košice IV po 7,11 na 1 000 obyvateľov v okrese Košice II. V okresoch Košice II a III bol zaznamenaný vzostup novorodeneckej úmrtnosti. K najväčšiemu poklesu došlo v okrese Košice IV, z hodnoty 3,83 v r. 2014 na 0,00 v r. 2015.

Novorodenecká úmrtnosť v okresoch Košice I-IV a Košice okolie, 2011 – 2015

Okres	Novorodenecká úmrtnosť				
	2011	2012	2013	2014	2015
Košice I	1,48	3,79	3,74	6,38	3,66
Košice II	6,94	3,33	2,43	5,14	7,11
Košice III	0,00	3,61	6,87	3,62	3,66
Košice IV	1,66	0,00	4,02	3,83	0,00
Košice - okolie	4,1	3,79	6,32	6,55	3,85

Graf č. 9

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA V OKRESOCH KOŠICE I - IV V ROKU 2016

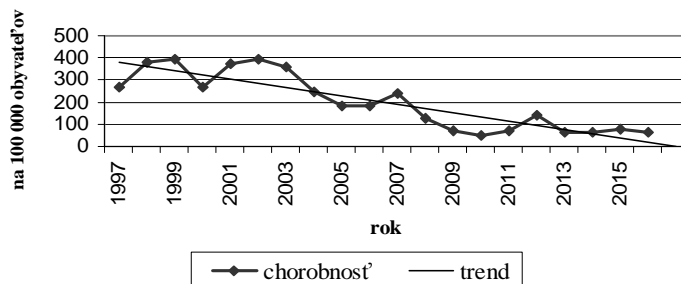
Skupina alimentárnych infekcií

V skupine *salmonelóz* bolo hlásených 158 prípadov ochorení, z toho 3 prípady vylučovania, chorobnosť 66,36/100 000 obyvateľov. Je to pokles o 11 % oproti roku 2015 a pokles o 20% oproti priemeru v predchádzajúcich 5 rokoch.

Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, zaznamenaných bolo 5 rodinných epidémií s počtom chorých 12. Nozokomiálna nákaza hlásená nebola (v r. 2015 - 1 NN).

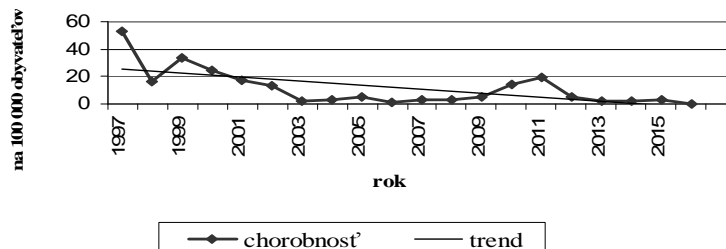
Prevládajúcim pôvodcom všetkých ochorení bola *S. enteritidis* – 91,1 % (144 prípadov) a *S. typhimurium* – 3,8 % (6 prípadov), *S. virchow* – 3,8 % (6 prípadov). Zaznamenaná bola 1 importovaná nákaza (Bulharsko).

Výskyt salmonelóz v okresoch Košice I-IV,
1997-2016

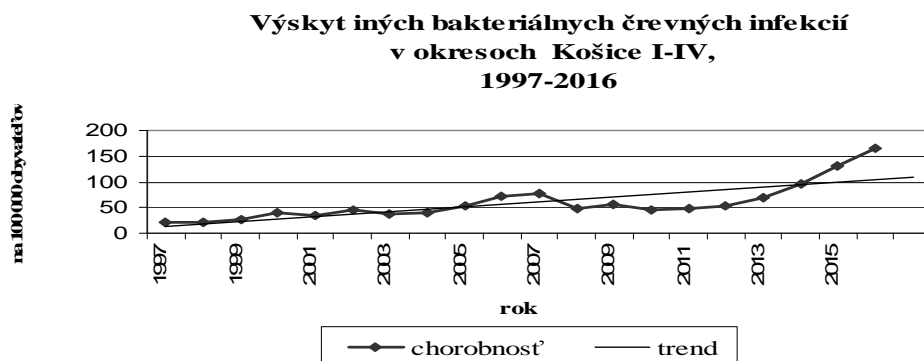
U *bacilovej dyzentérie* bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2015 je to pokles o 86 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 15,00 ochorení, priemer chorobnosti 6,44/100 000 obyvateľov. Izolovaná bola *Sh. Sonnei*.

Výskyt bacilovej dyzentérie v okresoch Košice I-IV,
1997-2016

K nárastu počtu hlásených prípadov došlo vo výskyte *iných bakteriálnych črevných infekcií* (A04). Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 188,00 ochorení, priemer chorobnosti 79,69/100 000 obyvateľov. Spolu sa vyskytlo 396 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 166,32/100 000 obyvateľov.

Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 80 nozokomiálnych nákaz (v r. 2015- 91 NN). Dominovali kampylobakteriálne enteritídy, ktoré sa na celkovom počte ochorení podieľali 63,9 % (253 prípadov).

V roku 2016 sa nevyskytol prípad *bakteriálnej otravy potravinami*. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 39,20 ochorení.

U *vírusových a špecifikovaných črevných infekcií* (A08) došlo k miernemu nárastu počtu hlásených ochorení oproti roku 2015 o 2 % a oproti priemeru za posledných 5 rokov k poklesu o 4 %. Hlásených bolo 229 ochorení, chorobnosť 96,18/100 000 obyvateľov. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 101,64.

Na vzniku ochorení sa podieľal rotavírus v 135 prípadoch (58,95 %), norovírus v 70 prípadoch (30,57 %) a adenovírus v 24 prípadoch (10,48 %). V 6 prípadoch bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť dvoch vírusov (rotavírus a adenovírus 3x, norovírus a rotavírus 3x). Ochorenia boli v 203 prípadoch potvrdené na základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia a v 26 prípadoch na základe epidemiologickej súvislosti.

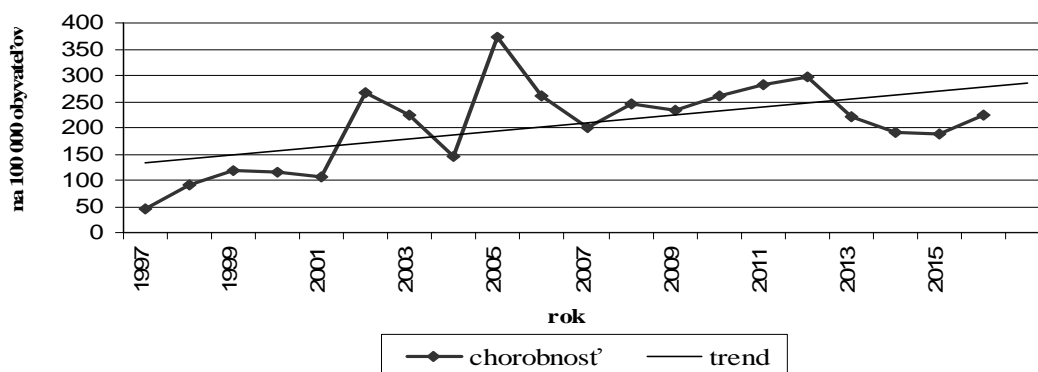
Zaznamenaná bola 1 importovaná nákaza (Bulharsko). Ochorenia sa vo väčšine prípadov vyskytovali sporadicky – 189x (82,53 %), 13 prípadov (5,68 %) bolo zaznamenaných v rodinných výskytoch a 27 prípadov (11,80 %) pri epidémii.

Charakter NN malo z celkového počtu 28 ochorení (12,22 %). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky.

V skupine *hnačkových ochorení pravdepodobne infekčnej etiológie* (A09) došlo k nárastu prípadov oproti predchádzajúcemu roku o 20 % a k poklesu o 4 % oproti 5 ročnému priemeru. V roku 2016 bolo hlásených 536 ochorení, chorobnosť 225,12/100 000 obyvateľov. V 4 prípadoch mali ochorenia charakter nozokomiálnej nákazy (r. 2015 – 0). Ochorenia sa vyskytovali sporadicky 492x, 4 prípady boli zaznamenané v rodinných výskytoch a 40 prípadov v 2 epidémiách. Hlásená bola 1 importovaná nákaza (Bulharsko).

V skupine alimentárnych nákaz neboli zaznamenané úmrtia v príčinnej súvislosti s nozokomiálnou nákazou.

**Výskyt hnačky a gastroenteritídy v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

Skupina vírusových hepatítid

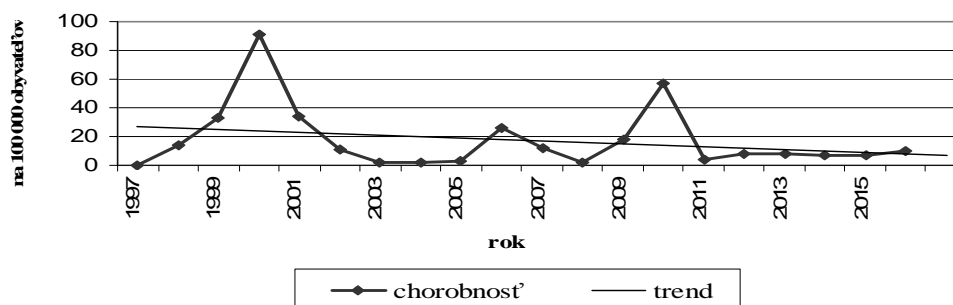
Epidemiologická situácia vo výskyte vírusových hepatítid bola v roku 2016 priaznivá.

V sledovanom období bolo podobne ako v r. 2015 zaznamenaných 51 prípadov vírusovej hepatítidy, z toho 36 akútnych foriem a 15 chronických foriem. Okrem toho bolo hlásených 24 prípadov novozistených nosičov HBsAg.

V skupine akútnych VH došlo k miernemu vzostupu počtu ochorení oproti minulému roku (o 9 prípadov). Do tejto skupiny vírusových hepatítid boli zaradené tieto druhy vírusových hepatítid: VHA - 24 prípadov, VHB - 4 prípady, VHC – 3 prípady a VHE – 5 prípadov.

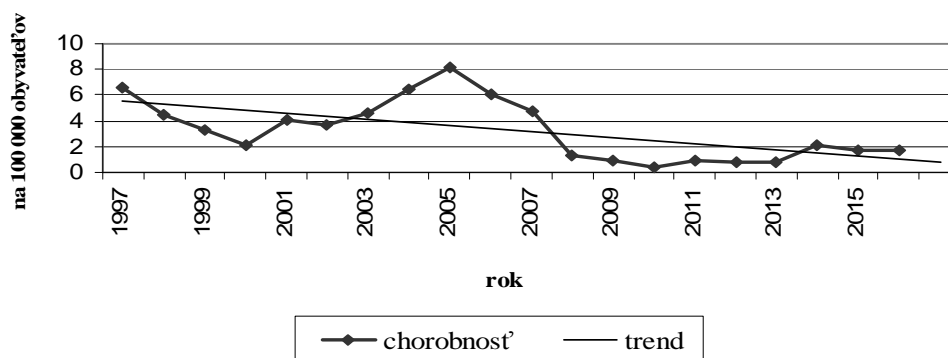
V roku 2016 bolo hlásených 24 ochorení na akútnu *vírusovú hepatítidu typu A*, chorobnosť 10,08/100 000 obyvateľov, čo je 50 % vzostup oproti roku 2015. Priemer výskytu infekcií za ostatných 5 rokov je 16,00 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov 6,81 /100 000 obyvateľov. Importované ochorenie hlásené nebolo. Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov, zaznamenané boli 4 rodinné epidémie s počtom chorých 10. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť 25,50/100 000 obyvateľov bola vo vekovej skupine 15-19 ročných (3 prípady) a vo vekovej skupine 1-4 ročných 21,26/100 000 obyvateľov (2 prípady). Ochorenia sa nevyskytli u 0 ročných detí.

**Výskyt hepatítidy typu A v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

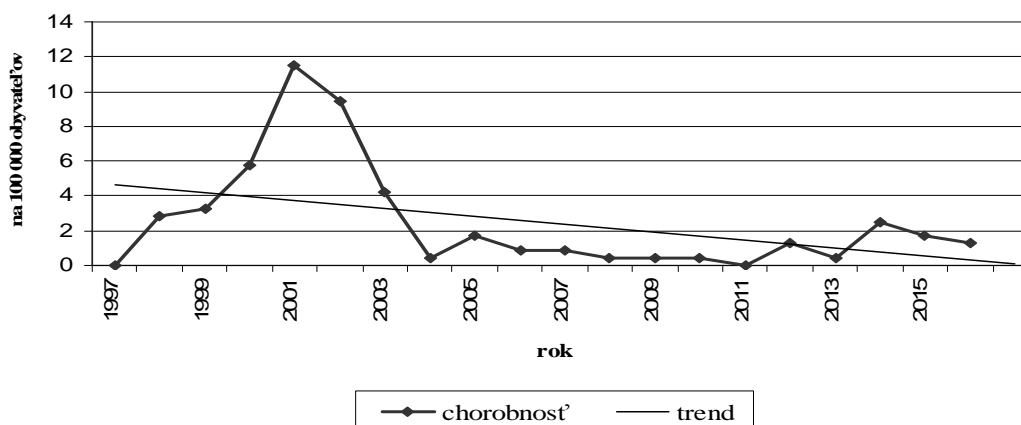
V roku 2016 boli podobne ako v predchádzajúcom roku potvrdené 4 ochorenia na *akútnu vírusovú hepatitídu typu B*, chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov sú 3,00 ochorení, priemer chorobnosti je 1,27/100 000 obyvateľov.

**Výskyt hepatitídy typu B v okrese Košice I-IV,
1997-2016**

V roku 2016 boli hlásené 3 ochorenia na *akútnu vírusovú hepatitídu typ C*, chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,00 ochorení, priemer chorobnosti 1,27/100 000 obyvateľov.

**Výskyt hepatitídy typu C v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

Potvrdené boli 2 prípady *chronickej hepatitídy typ B*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov a 13 prípadov *chronickej hepatitídy typ C*, chorobnosť 5,46/100 000 obyvateľov, z toho v jednom prípade bola zaznamenaná importovaná nákaza (Ukrajina).

V skupine chronických VH došlo k poklesu oproti roku 2015 u VHB o 33 % a u VHC o 38 %. Úmrtie zaznamenané nebolo.

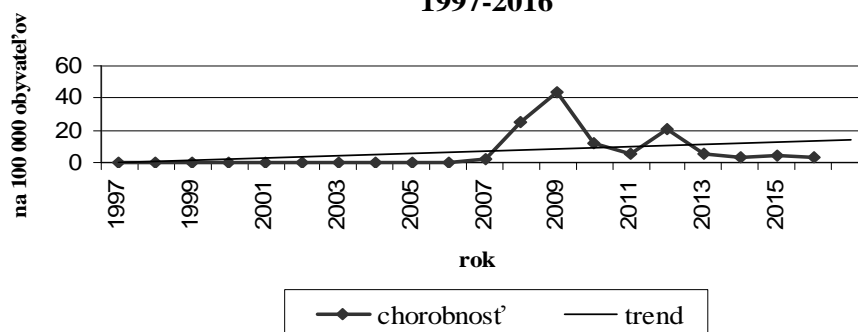
Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V roku 2016 boli z ochorení proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie zaznamenané ochorenia na pertussis a parotitídu.

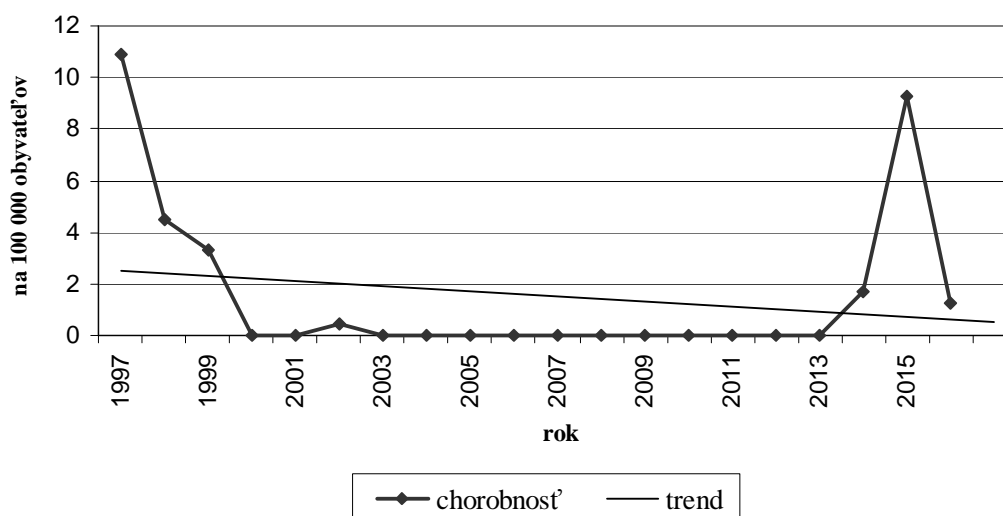
Hlásených bolo 9 prípadov ochorení na *pertussis*, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2015 je to pokles o 18 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 57 %.

V sledovanom období boli hlásené 3 ochorenia na *parotitídu*, chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 86 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 42 %.

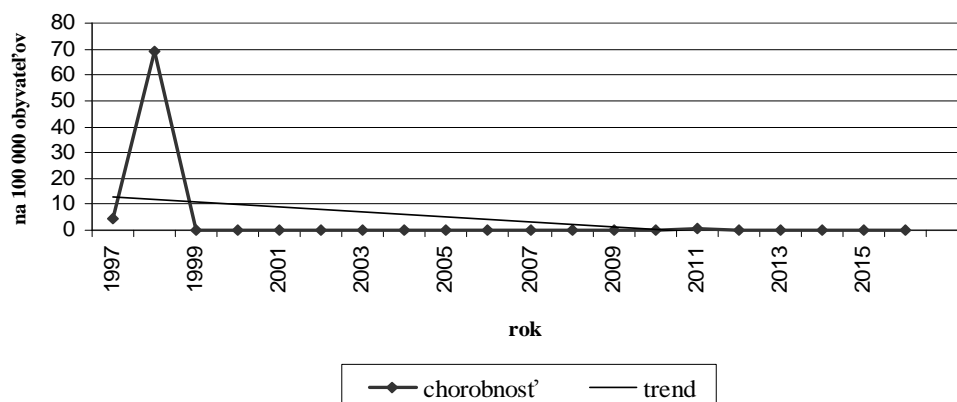
**Výskyt pertussis v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

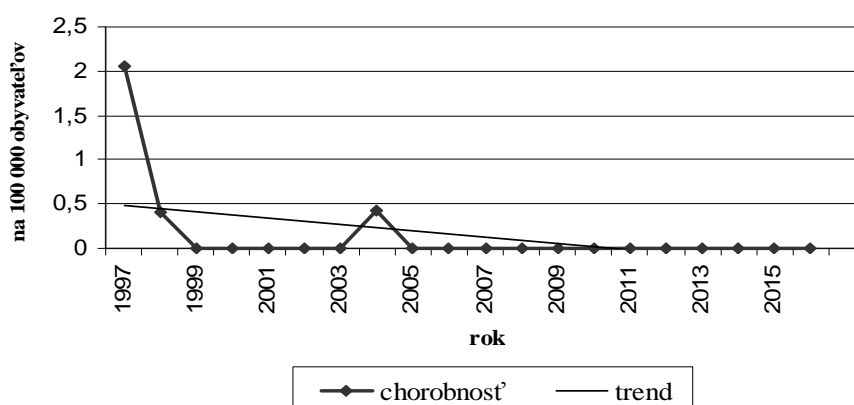
**Výskyt mumpsu v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

**Výskyt morbill v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

**Výskyt rubeoly v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

Potvrdené boli 2 prípady *septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov (v r. 2015 - 1x). Z ostatných pneumokokových inazívnych nákaz boli hlásené 2 prípady *pneumokovej meningitídy*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov a 1 prípad *zápalu pľúc vyvolaného streptokokom pneumónie*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

Skupina respiračných nákaz

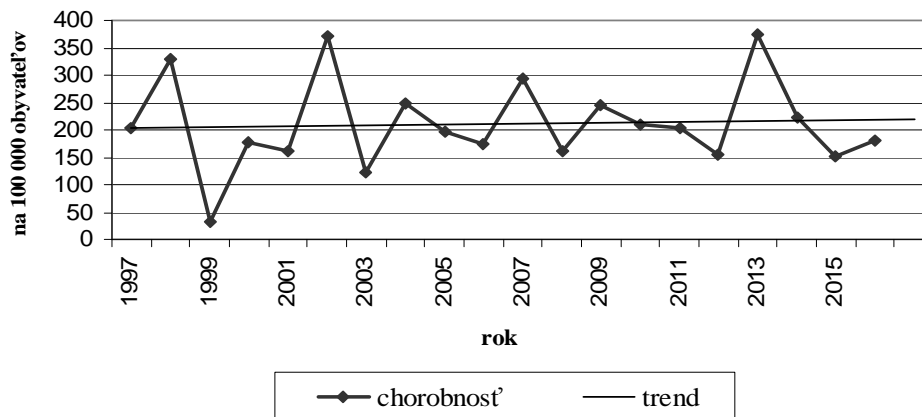
V sledovanom období bolo podobne ako v roku 2015 hlásené 1 ochorenie na *šarlach*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,45/100 000 obyvateľov.

Oproti roku 2015 bol zaznamenaný vzostup ochorení u *ovčích kiahní* o 21 %, hlásených bolo 433 prípadov, chorobnosť 181,86/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za

predchádzajúcich 5 rokov je 524,20 ochorení, priemer chorobnosti 222,57/100 000 obyvateľov.

Bol zaznamenaný 21 % vzostup počtu prípadov *herpes zoster*, hlásených bolo 40 ochorení, chorobnosť 16,80/100 000 obyvateľov.

**Výskyt varicelly v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

U *infekčnej mononukleózy* bol výskyt ochorení nižší o 7 % ako v predchádzajúcom roku, hlásených bolo 38 prípadov, chorobnosť 15,96/100 000 obyvateľov.

Vo výskyte *akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení* oproti roku 2015 bol zaznamenaný pokles počtu hlásených ochorení o 16,31 %. Spolu bolo hlásených 69 911 akútnych respiračných ochorení, z toho 2985 chrípke podobných ochorení, chorobnosť 2952,20 na 100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch.

V tejto skupine ochorení bolo hlásených 15 prípadov laboratórne potvrdených ochorení na *chrípku A(H1N1)*. Prípady ochorení na *SARI* v roku 2016 hlásené neboli.

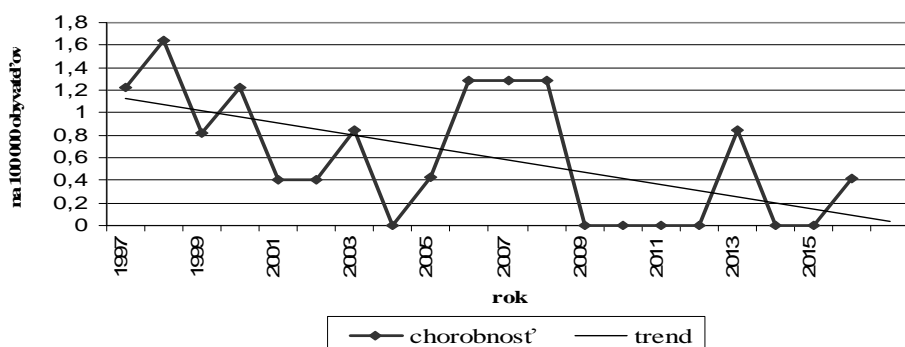
K poklesu počtu potvrdených ochorení došlo u *tuberkulózy*. Spolu bolo hlásených 11 prípadov ochorení, chorobnosť 4,62/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o 68 % a pokles o 33 % oproti 5 ročnému priemeru.

Hlásených bolo 34 prípadov ochorení na *erysipelas* (chorobnosť 14,28/100 000 obyvateľov).

Neuroinfekcie

V roku 2016 bolo zaznamenané 1 ochorenie na *meningokokovú infekciu* s následným exitom (komentované v kapitole „ÚMRTIA“), chorobnosť 0,42/ 100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,40 ochorení, priemer chorobnosti 0,17/100 000 obyvateľov.

**Výskyt meningokokovej infekcie v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

V skupine ostatných *bakteriálnych zápalov mozgových plien* (dg. G00) bolo hlásených 13 ochorení, chorobnosť 5,46/100 000 obyvateľov, čo predstavuje nárast hlásených ochorení oproti roku 2015 o 44 %, oproti 5 ročnému priemeru nárast o 81 %. V skupine NN bolo potvrdených 11 ochorení (v roku 2015 – 7 prípadov).

V roku 2016 bolo hlásených 6 prípadov *meningitídy vírusovej etiológie* (dg. A87), chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 200 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 33 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 9,00 ochorení, priemer chorobnosti 3,85/100 000 obyvateľov.

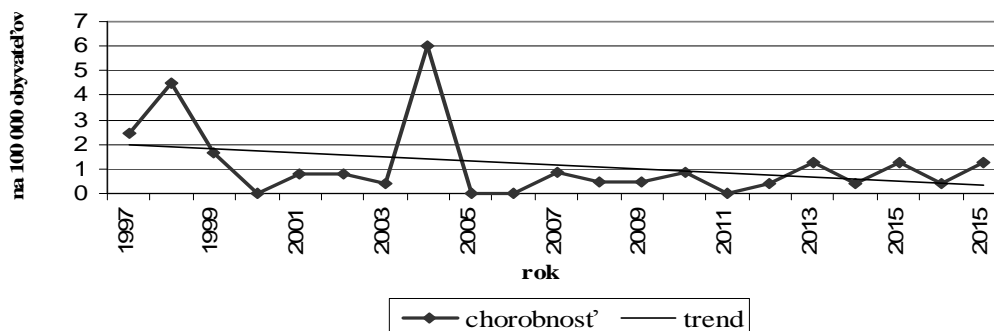
Zaznamenaný bol 1 prípad ochorenia na *Guillanov – Barrého syndróm* a 6 prípadov ochorení na *poruchy spánkového nervu*.

V sledovanom roku bolo potvrdené úmrtie na *Creutzfeldtovu – Jakobovu chorobu* (komentované v kapitole „ÚMRTIA“).

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V roku 2015 nebol zaznamenaný výskyt leptospirózy, antraxu, tularémie, Q horúčky a brucelózy, toxokarózy a stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy. Hlásené boli 2 ochorenia na *hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom*, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov a po 1 prípade *toxoplazmózy, listérieovej septikémie*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

**Výskyt kliešťovej encefalitídy v okresoch Košice I-IV,
1997-2016**

Pokles počtu ochorení bol zaznamenaný vo výskyte *Lymeskej choroby*. Hlásených bolo 17 ochorení, z toho v 3 prípadoch bolo potvrdené III. štádium ochorenia – polyneuropatia. Oproti roku 2015 došlo k poklesu o 50 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 22,00 ochorení, priemer chorobnosti 9,31/100 000 obyvateľov.

V súvislosti s *poranením alebo kontaktom so zvieratami podozrivými z besnoty* bolo vakcinovaných 26 osôb, čo je o 28 % menej ako v roku 2015. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 30,60 ochorení, priemer chorobnosti 13,04/100 000 obyvateľov. Besnota u zvierat, ktoré spôsobilo poranenie potvrdená nebola.

V roku 2016 bol potvrdený prípad importovaného ochorenia na *nešpecifikovanú maláriu zavinenú Plasmodium falciparum* (Kongo) a prípad importovanej nákazy *inej špecifikovanej komárnmi prenášanej vírusovej horúčky* (Guadeloupe) vyvolanej vírusom Zika.

Nákazy kože a slizníc

V roku 2016 nebol zaznamenaný žiadny prípad ochorenia na *tetanus a plynovú flegmónu*.

Vo výskyte *svrabu* v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k poklesu o 10 % a oproti 5 ročnému priemeru k poklesu o 20 %. Hlásených bolo 19 prípadov, chorobnosť 7,98/100 000 obyvateľov.

Nákazy prenášané pohlavným stykom

Hlásených bolo 19 ochorení na *syfilis*, chorobnosť 7,98/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2015 pokles o 27 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 28,20 ochorení. Zaznamenaných bolo 8 ochorení na *gonokokovú infekciu*, chorobnosť 3,36/100 000 obyvateľov a 14 prípadov *iných sexuálne prenášaných chlamýdiových infekcií*, chorobnosť 5,88/100 000 obyvateľov.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2016 nebol potvrdený prípad novozistenej infekcie HIV.

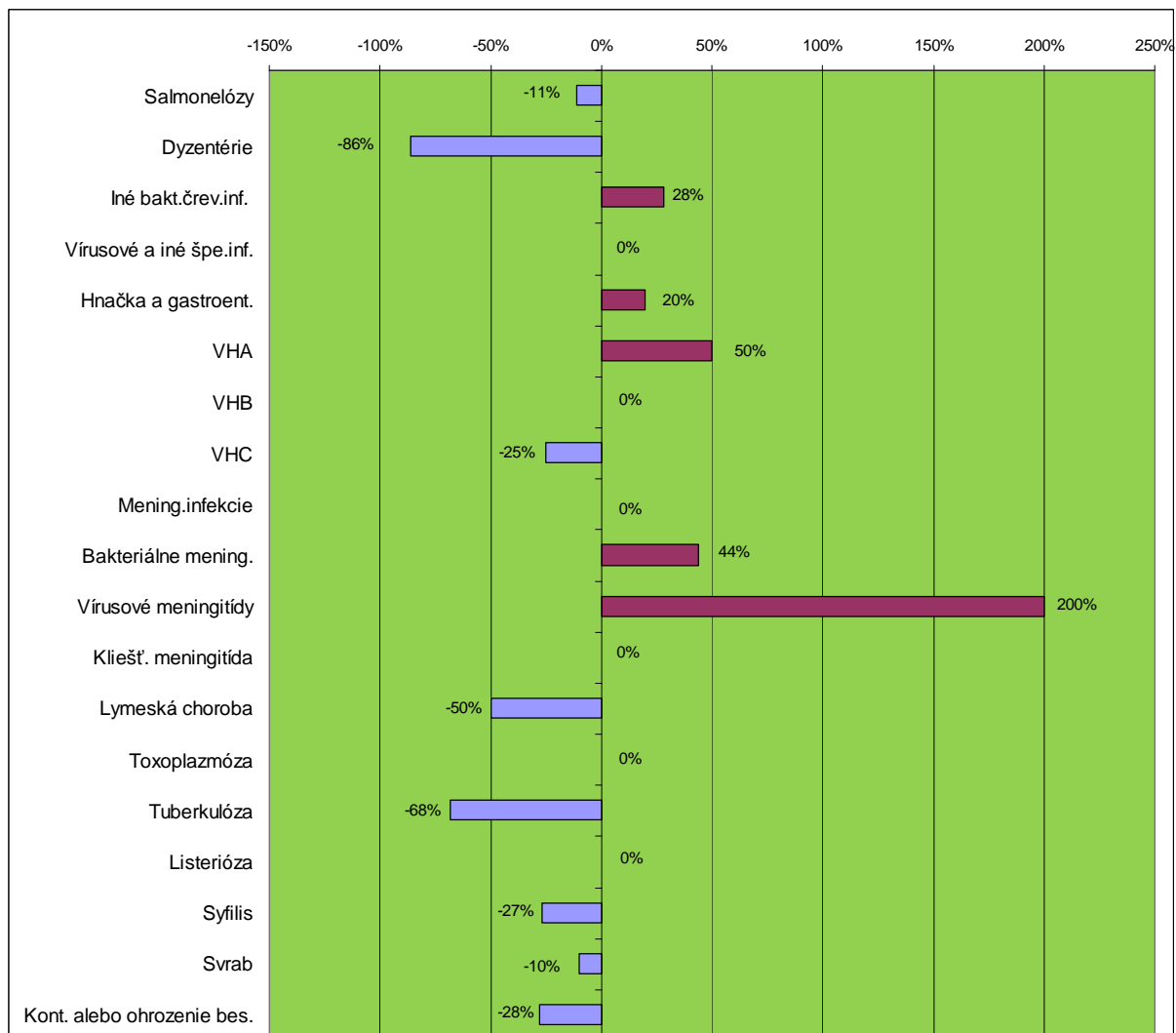
Spolu od roku 1985 evidujeme na území mesta 35 prípadov infekcie HIV, z toho v 5 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS a 1 nosič vírusu HIV zomrel.

Nozokomiálne nákazy

V roku 2016 bolo hlásených zo zdravotníckych zariadení spolu 437 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje pokles o 1,04 % hlásení oproti roku 2015 (455 NN). Proporcia výskytu nozokomiálnych nákaz (437) ku počtu hospitalizovaných pacientov (139024) je 0,31 %. Index je 0,96. V roku 2015 bola proporcia hlásených NN na počet hospitalizovaných pacientov 0,34%, index 1,03.

Výskyt vybraných prenosných ochorení v okresoch Košice I - IV v roku 2016 a porovnávacie indexy								
Tabuľka I.1.								
Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2016	Rok 2015	Index 2016/15	Priemer 11/15	Index 2016/P	Chorobnosť v r.2016	Priemer chor.11/15
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratyfúsy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	158	178	0,89	197,20	0,80	66,36	84,50
A03	Bacilová dyzentéria	1	7	0,14	15,00	0,07	0,42	6,44
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	396	309	1,28	188,00	2,11	166,32	79,69
A05	Iné bak. otravy potravinami	0	0	0,00	39,20	0,00	0,00	16,46
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	229	225	1,02	238,40	0,96	96,18	101,64
A09	Hnačka a gastroenteritída pr. inf. pôvodu	536	445	1,20	557,20	0,96	225,12	238,16
A15-A19	Tuberkulóza	11	34	0,32	16,40	0,67	4,62	6,99
A27	Leptospiróza	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00
A32	Listerióza	1	1	0,00	0,40	2,50	0,42	0,17
A37	Divý kašeľ	9	11	0,82	21,00	0,43	3,78	9,04
A38	Šarlach	1	1	1,00	3,40	0,29	0,42	1,45
A39	Meningokoková infekcia	1	0	0,00	0,40	2,50	0,42	0,17
A40	Streptokoková septikémia	8	5	1,60	5,00	1,60	3,36	2,13
A41	Iné septikémie	77	72	1,07	95,80	0,80	32,34	40,88
A48	Plynová gangréna	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A50-A53	Syfilis	19	26	0,73	28,20	0,67	7,98	12,02
A69	Lymeská choroba+G63.0+M01.2	17	34	0,50	22,00	0,77	7,14	9,31
A70	Infekcie Chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	StredoEur. kliešť. encefalitída	0	3	0,00	1,00	0,00	0,00	0,42
A85+86	Iné a nešpec. vírusové encefalitídy	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	0,25
A87	Vírusová meningitída	6	2	3,00	9,00	0,67	2,52	3,85
B01	Ovčie kiahne	433	359	1,21	524,20	0,83	181,86	222,57
B02	Plazivec pásový	40	33	1,21	49,60	0,81	16,80	21,18
B05	Osýpky	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,09
B06	Ružienka	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	24	16	1,50	16,00	1,50	10,08	6,81
B16	Akútna hepatitída B	4	4	1,00	3,00	1,33	1,68	1,27
B17.1	Akútna hepatitída C	3	4	0,75	3,00	1,00	1,26	1,27
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	2	3	0,67	3,20	0,63	0,84	1,37
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	13	21	0,62	20,60	0,63	5,46	8,75
B26	Mumps	3	22	0,14	5,20	0,58	1,26	2,18
B27	Infekčná mononukleóza	38	41	0,93	52,20	0,73	15,96	22,29
B58	Toxoplazmóza	1	1	0,00	0,80	1,25	0,42	0,34
B68	Tenióza	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B86	Svrab	19	21	0,90	23,80	0,80	7,98	10,11
G00	Bak.záp. mozg. plien nez.inde	13	9	1,44	7,20	1,81	5,46	3,07
G51	Poruchy spánkového nervu	6	3	2,00	4,40	1,36	2,52	1,87
G61	Zápalová polyneuropatia	1	4	0,25	1,00	1,00	0,42	0,42
Z20.3	Kontakt alebo ohr. besnotou	26	36	0,72	30,60	0,85	10,92	13,04
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	0	2	0,00	2,20	2,00	0,00	0,94

Porovnanie výskytu vybraných prenosných ochorení v okresoch Košice I-IV v roku 2016 oproti roku 2015

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA V OKRESOCH KOŠICE I – IV V ROKU 2016

III.1. SKUPINA ALIMENTÁRNYCH INFEKCIÍ

III.1.1. Brušný týfus a paratýfus A01)

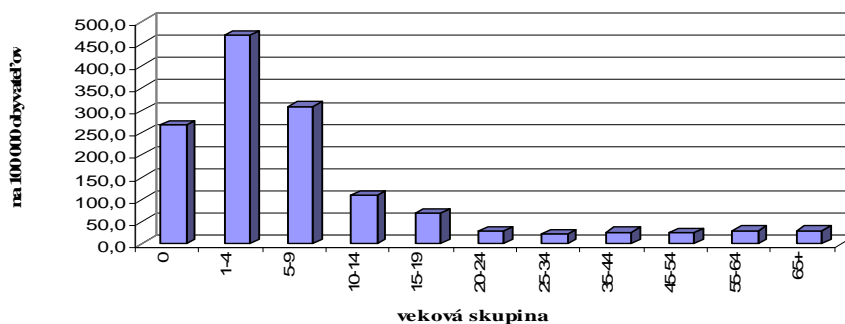
Ochorenie ani podozrenie na brušný týfus alebo paratýfus nebolo hlásené. Bacilonosičov *S. typhi* k 31.12.2016 na území mesta nevidujeme.

III.1.2. Salmonelózy (A02)

V roku 2016 bolo hlásených 158 ochorení, chorobnosť 66,36/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 11 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 20 %. Nozokomiálna nákaza hlásená nebola. Ochorelo 75 mužov a 83 žien.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 1-4 ročných – 467,72/100 000 obyvateľov (44 prípadov) a na druhom mieste u 5-9 ročných detí – 308,52/100 000 obyvateľov (36 prípadov). Najnižšia chorobnosť bola zaznamenaná u 25-34 ročných – 21,84/100 000 obyvateľov (8 prípadov).

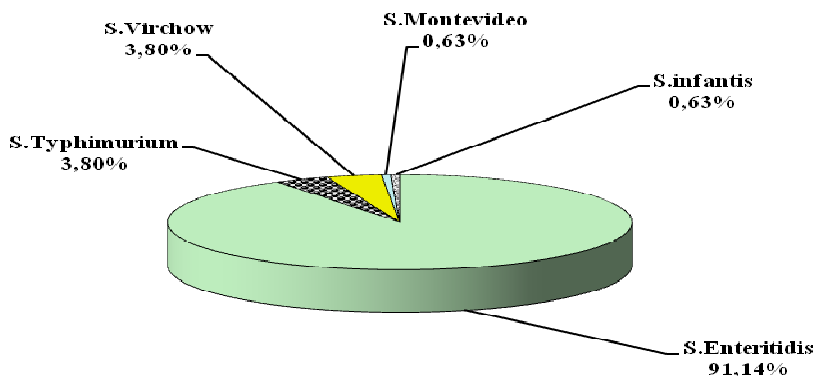
Vekovošpecifická chorobnosť na salmonelózu v okresoch Košice I-IV v roku 2016

Ochorenia boli hlásené po celý rok, najviac v období od júla do novembra, kedy spolu ochorelo 95 osôb, čo je 60,12 % z celkového výskytu.

Na etiológii ochorení sa v tomto roku podieľalo 5 sérotypov salmonel. Najčastejšie sa ako agens uplatnila *S. enteritidis* – 91,14 % (144 prípadov), *S. typhimurium* – 3,80 % (6 prípadov) a *S. virchow* - 3,80 % (6 prípadov).

Rozdelenie salmonelóz podľa etiológie v okresoch Košice I-IV v roku 2016

**Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2016 v okresoch Košice I - IV**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z t o h o			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
2	S. Enteritidis	144	91,14	143	90,51	1	0,63
3	S. Typhimurium	6	3,80	6	3,80	0	0,00
4	S. virchow	6	3,80	4	2,53	2	1,27
5	S. Montevideo	1	0,63	1	0,63	0	0,00
6	S. infantis	1	0,63	1	0,63	0	0,00
Spolu		158	100,00	155	98,10	3	1,90

Ochorenia sa vyskytovali formou sporadických prípadov. Hlásených bolo 5 rodinných výskytov s počtom chorých 12 (v troch prípadoch po dvoch chorých a v dvoch prípadoch po troch chorých).

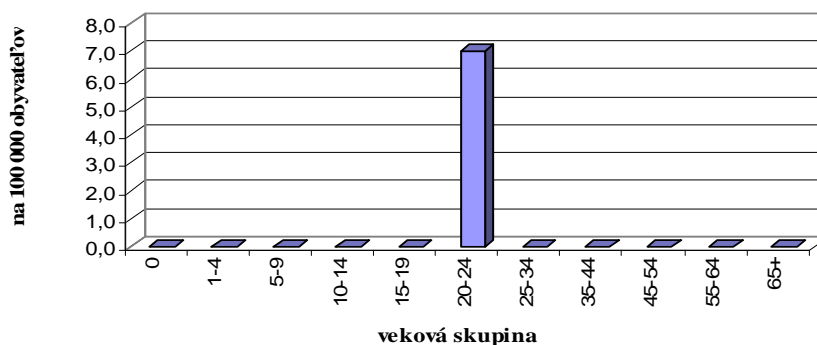
Zaznamenané bolo 1 importované ochorenie (Bulharsko). Úmrtie hlásené nebolo.

V roku 2016 boli zaznamenané 3 prípady črevného vylučovania (1,90 %). Mimočrevné vylučovanie salmonel hlásené nebolo.

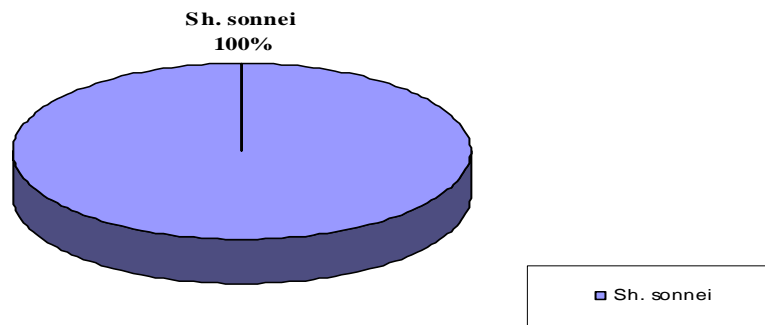
III.1.3. *Bacilová dyzentéria (A03)*

V roku 2016 bolo potvrdené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 15,00 ochorení, priemer chorobnosti 6,44/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo hlásené v mesiaci september u 57 ročnej ženy z okresu Košice III. Z výteru z rekta bola vykultivovaná *Sh. sonnei*.

Vekovošpecifická chorobnosť na dyzentériu v okresoch Košice I-IV v roku 2016

**Rozdelenie šigelóz podľa etiológie v okresoch
Košice I-IV v roku 2016**

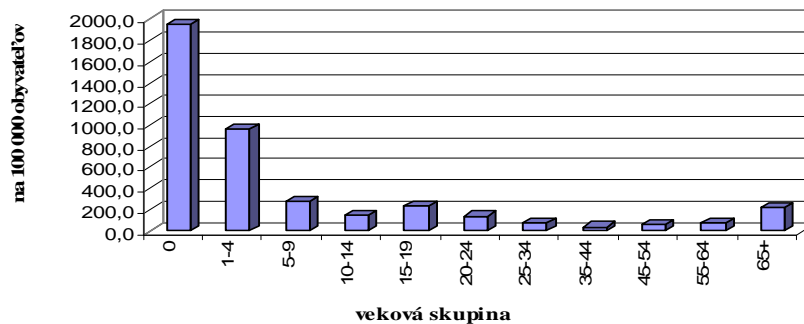

III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V roku 2016 bolo hlásených 396 ochorení, chorobnosť 166,32/100 000 obyvateľov. Je to nárast ochorení oproti roku 2015 o 28 %, priemer výskytu infekcií za posledných 5 rokov je 188,0 ochorení, priemer chorobnosti 79,69/100 000 obyvateľov.

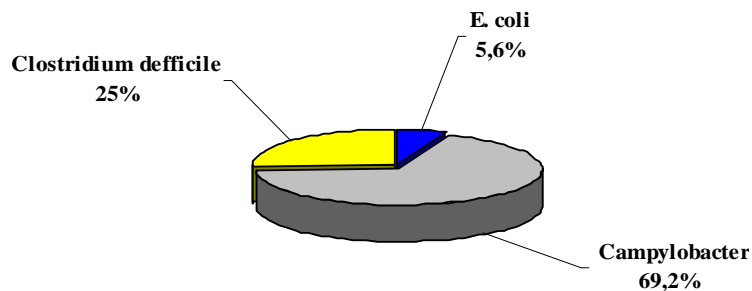
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0 ročných detí – 1960,64/100 000 obyvateľov (44 prípadov). Druhou najpostihnutejšou vekovou skupinou bola skupina 1-4 ročných detí – 967,33/100 000 obyvateľov (91 prípadov). Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 35-44 ročných – 36,75/100 000 obyvateľov (15 prípadov). Ochorelo 200 mužov a 196 žien.

**Vekovošpecifická chorobnosť na iné bakteriálne črevné infekcie
v okresoch Košice I-IV v roku 2016**

Ochorenia boli rovnomerne hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v období od mája do septembra - 205 prípadov (51,8 %). Na etiológii ochorení v tomto roku sa podieľal *Campylobacter* sp. (274x, t.j. 69,20 %), *Clostridium difficile* (100x, t.j. 25,25 %) a *E.coli* (22x, t.j. 5,55 %).

Rozdelenie iných bakteriálnych črevných infekcií podľa etiológie v okresoch Košice I-IV v roku 2016

Importované ochorenie nebolo hlásené. Ochorenia boli sporadické. V sledovanom roku boli hlásené 3 rodinné výskyty, v ktorých spolu ochorelo 6 osôb.

Charakter NN malo 80 ochorení, analyzované sú v časti III.10. Nozokomiálne nákazy. Úmrtie v príčinnej súvislosti s nozokomiálnou nákazou zaznamenané nebolo.

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5)

V roku 2016 bolo potvrdených 274 ochorení, čo je 69,20 % z celkového počtu iných bakteriálnych črevných infekcií, ktorých etiologickým agens bol Campylobacter sp.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 0 ročných detí - 1247,68/100 000 obyvateľov (28 prípadov) a vo vekovej skupine 1-4 ročných detí - 818,51/100 000 obyvateľov (77 prípadov).

Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 45-54 ročných - 21,63/100 000 obyvateľov (7 prípadov). Ochorenia detí do 15 rokov tvorilo 56,20 % (154 prípadov) z celkového počtu kampylobakteriálnych enteritíd.

Ochorelo 137 mužov a 137 žien.

Ochorenia boli hlásené po celý rok. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v období od mája do septembra, kedy bolo spolu hlásených 156 prípadov, t.j. 56,93 % celkového počtu.

III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)

Iné bakteriálne otravy potravinami zaznamenané neboli. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 39,20 ochorení.

III.1.6. Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie (A08)

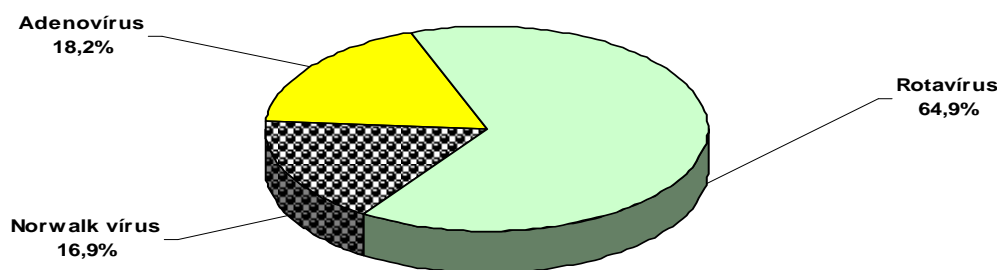
V tejto skupine črevných infekcií bolo spolu hlásených 229 ochorení, chorobnosť 96,18/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 238,40 ochorení, priemer chorobnosti 101,64/100 000 obyvateľov.

NN charakter malo 28 ochorení, ktoré sú popísané v časti III. 10. Nozokomiálne nákazy.

Na vzniku ochorení sa podieľal rotavírus v 135 prípadoch (58,95 %), norovírus v 70 prípadoch (30,57 %) a adenovírus v 24 prípadoch (10,48 %). Ani v jednom prípade rotavírusovej enteritídy nebola chorá osoba očkovaná očkovacou látkou proti rotavírusom. V 6 prípadoch bola v biologickom materiáli laboratórne potvrdená prítomnosť dvoch vírusov (rotavírus a adenovírus 3x, norovírus a rotavírus 3x).

Ochorenia boli 203x potvrdené na základe pozitívneho výsledku laboratórneho vyšetrenia a 26x na základe epidemiologickej súvislosti.

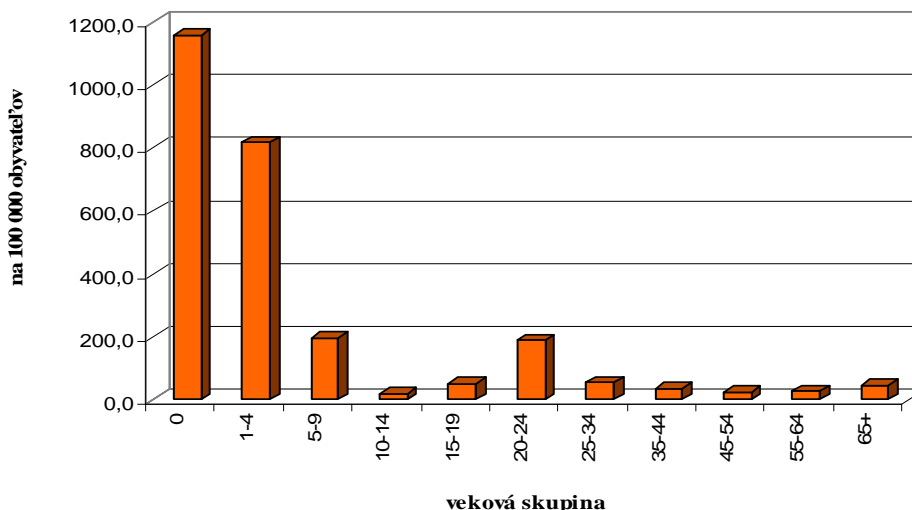
**Etiológia vírusových a iných špecifikovaných črevných infekcií
v okresoch Košice I-IV v roku 2015**

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola hlásená vo vekovej skupine 0 ročných detí - 1158,56/100 000 obyvateľov (26 prípadov) a 1-4 ročných detí – 818,51/100 000 obyvateľov (77 prípadov).

Ochorelo 83 mužov a 146 žien.

**Vekovošpecifická chorobnosť na vírusové a iné špecifikované
infekcie v okresoch Košice I-IV v roku 2016**

Výskyt ochorení bol zaznamenaný priebežne počas celého roka, najviac v mesiaci február (30 prípadov) a november (39 prípadov). Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 1 ochorenie importované z Bulharska.

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky – 82,53 % (189 prípadov), 13 prípadov (5,68 %) bolo zaznamenaných v rámci 6 rodinných výskytov a 27 prípadov (11,80 %) pri epidémii.

V roku 2016 bol zaznamenaný 1 epidemický výskyt:

Epidémia u účastníkov plesu Beania v Dome umenia v Košiciach:

Dňa 7.11.2016 Klinika infektológie a cestovnej medicíny UNLP Košice nahlásila 6 akútnych gastroenteritíd u študentov Podnikovohospodárskej fakulty v Košiciach, ktorí sa dňa 4.11.2016 zúčastnili imatrikulačného plesu Beania v Dome umenia v Košiciach. Plesu sa zúčastnilo cca 300 osôb (študenti, pedagogickí pracovníci, pozvaní hostia).

Z celkového počtu exponovaných osôb ochorelo v čase od 5.11. do 8.11.2016 27 osôb, z ktorých bolo 6 hospitalizovaných a 3 boli ošetrení ambulantne. Ostatní chorí boli aktívne vyhľadani. Prvé príznaky ochorenia hnačky, zvýšená teplota, zvracanie, slabosť, bolesti celého tela sa u chorých objavili dňa 5.11.2016. Priebeh ochorenia bol vo väčšine prípadov mierny, klinické príznaky ustúpili do 24 hod. U 6 hospitalizovaných pacientov bola odobratá stolica na mikrobiologické vyšetrenie, z ktorej u jedného chorého bol izolovaný Norovírus.

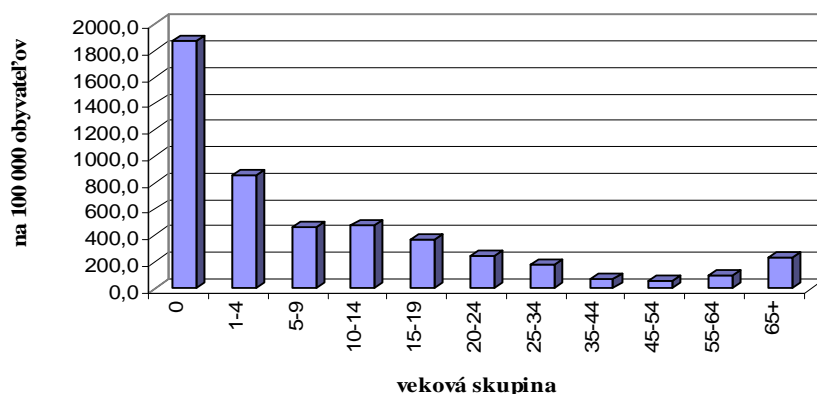
Chorí udávali na plese konzumáciu dvoch varených jedál: kuracie prsia a bravčový plátok s dijonskou a americkou omáčkou, varené zemiaky. Okrem toho konzumovali cukrárenské výrobky a mäsové nárezy, ktoré zabezpečil organizátor podujatia (študentský parlament). V zariadení spoločného stravovania v Dome umenia bolo odobratých 5 vzoriek stravy, ktoré boli zaslané na mikrobiologické vyšetrenie. V zariadení bola vykonaná ohnisková dezinfekcia. U pracovníkov kuchyne boli nariadené mikrobiologické vyšetrenia výterov z rekta a stolice, so zákazom vykonávania epidemiologicke závažných činností do doby predloženia negatívnych výsledkov laboratórnych vyšetrení. Výsledky laboratórnych vyšetrení vzoriek stravy a odobratých vzoriek biologického materiálu u pracovníkov kuchyne boli na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov negatívne. Na základe klinických príznakov, priebehu ochorenia a laboratórneho potvrdenia Norovírusu boli ochorenia uzatvorené ako akútne gastroenteritídy Norovírusovej etiológie.

III.1.7. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)

V roku 2016 bolo hlásených 536 ochorení, chorobnosť 225,12/100 000 obyvateľov, čo predstavuje vzostup oproti predchádzajúcemu roku o 20 % a pokles oproti 5 ročnému priemeru o 4 %. V 4 prípadoch malo ochorenie charakter NN.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných detí – 1871,52/100 000 obyvateľov (42 prípadov) a 1-4 ročných detí – 861,03/100 000 obyvateľov (81 prípadov).

Vekovošpecifická chorobnosť na hnačku a gastroenteritídu v okresoch Košice I-IV v roku 2016

Ochorelo 225 mužov a 311 žien. Ochorenia sa vyskytovali po celý rok s najväčším výskytom v mesiaci marec (52 prípadov) a november (86 prípadov). Z celkového počtu hlásených prípadov bolo 1 ochorenie importované z Bulharska.

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky – 492x, 4 prípady boli zaznamenané v 2 rodinných výskytoch a 40 prípadov v 2 epidémiách.

V roku 2016 boli zaznamenané 2 epidemické výskyty:
Epidémia u klientov a zdravotníckych pracovníkov v zariadení pre seniorov ARCUS, Košice je komentovaná v časti *III. 10. Nozokomiálne nákazy*.

Epidémia u zamestnancov firmy Faurécia Automotive Slovakia s.r.o, Košice:

Dňa 15.11.2016 bol na odbor epidemiológie telefonicky nahlásený koordinátorkou výskyt hnačkových ochorení u zamestnancov firmy Faurécia Automotive Slovakia s.r.o, Košice, Priemyselný park Pri letisku, Košice. V rámci epidemiologického vyšetovania bolo zistené, že spolu ochorelo 10 zamestnancov firmy po konzumácii obeda podávaného dňa 14.11.2016 vo firemnej jedálni – kurací vývar s cestovinou, frankfurtská polievka, bravčové stehno na rasci, slovenská ryža a šalát podľa vlastného výberu (Menu č.1). Dodávateľom stravy bola firma Eurest spol. s.r.o. zo zariadenia Vstupný areál US Steel Košice. Podľa udania vedúceho výdajne spolu bolo dňa 14.11.2016 na obed vydaných 92 porcií menu č. 1, ktoré bolo pripravované len pre fy. Faurécia. Prvé príznaky ochorenia hnačky a zvracanie sa u chorých objavili dňa 14.11.2016 v popoludňajších hodinách. Priebeh ochorenia bol mierny, klinické príznaky ustúpili do 24 hodín, iba 1 zamestnankyňa vyhľadala lekársku pomoc.

V rámci epidemiologického vyšetovania boli pracovníkom výdajne stravy fy. Faurécia nariadené mikrobiologické vyšetrenia výterov z rekta a odber stolice na vírusy so zákazom vykonávania epidemiologicky závažných činností do doby predloženia negatívnych výsledkov laboratórnych vyšetrení. Zároveň zamestnanci odboru hygieny výživy odobrali vo firme Eurest 33 odložených vzoriek hotových pokrmov zo dňa 14.11.2016 a odobrali 15 sterov z prostredia kuchyne, z pracovného odevu a rúk zamestnancov.

Výsledky laboratórnych vyšetrení vzoriek stravy a sterov odobratých z prostredia kuchyne fy. Eurest a vzoriek biologického materiálu u pracovníkov výdajne stravy fy. Faurécia boli na prítomnosť patogénnych mikroorganizmov negatívne

Epidémie alimentárných nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Dg.		Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí	
Salmonella	A02	S. typhimurium	0	0	0	0
		S. enteritidis	5	12	6	0
		Iné sérovary	0	0	0	0
Kampylobakter	A04.5	3	6	0	0	
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6	0	0	0	0	
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	0	0	0	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.1	Norovírus	0	0	0	0
	B15	Hepatitída A	4	7	7	0
	A08 0,2,3,4,8	Iné vírusy /Rota	6	13	11	0
Iné agens		Histamín	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens	0	0	0	0
Neznámy agens	A09		2	4	4	0

III.2. SKUPINA VÍRUSOVÝCH HEPATITÍD

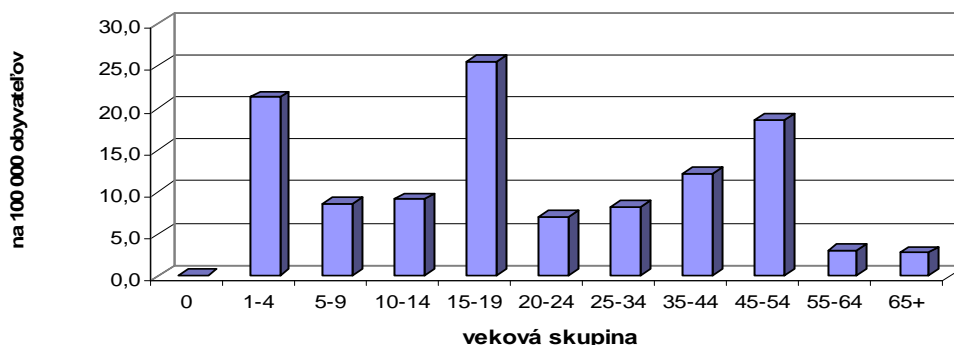
V roku 2016 bolo podobne ako v predchádzajúcom roku hlásených 51 prípadov vírusovej hepatitídy, z toho 36 akútnych foriem a 15 chronických foriem. Zároveň bolo hlásených 24 prípadov novozistených nosičov HBsAg.

V skupine akútnych VH došlo k miernemu vzostupu počtu ochorení oproti minulému roku (o 9 prípadov). Hlásené boli tieto druhy vírusových hepatitíd: VHA - 24 prípadov, VHB - 4 prípady, VHC - 3 prípady a VHE - 5 prípadov.

III.2.1. Akútna hepatitída A (B15)

Potvrdených bolo 24 ochorení, chorobnosť 10,08/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 50 % oproti roku 2015. Priemer výskytu v posledných 5 rokoch je 16,00 ochorení, priemerná chorobnosť 6,81/100 000 obyvateľov.

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú hepatitídu A v okresoch Košice I-IV v roku 2016

Ochorelo 13 mužov a 11 žien.

Z hľadiska sezonality sa ochorenia vyskytovali počas celého roka s maximom výskytu v mesiacoch september (11x) a október (6x). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných – 25,50/100 000 obyvateľov (3 prípady) a vo vekovej skupine 1-4 ročných 21,26/100 000 obyvateľov (2 prípady). U 0 ročných detí ochorenie zaznamenané nebolo.

Rozdelenie chorých podľa kolektívu: 1x mimo kolektívu, 2x MŠ, 3x ZŠ, 2x SŠ a 16 dospelých osôb. V sledovanom roku nebolo zaznamenané ochorenie u zdravotníckych pracovníkov a ani ochorenie nozokomiálneho charakteru.

V 3 prípadoch bola súčasne potvrdená aj akútna hepatitída typu E, komentovaná v časti III.2.4.

V ohniskách nákazy bol nariadený lekársky dohľad s podaním očkovacej látky spolu 530 osobám. V dvoch prípadoch došlo k ochoreniu po podaní očkovacej látky na 7. a 14. deň po aktívnej imunizácii. Úmrtie na VHA v roku 2016 zaznamenané nebolo.

Výskyt ochorení bol v 14 prípadoch sporadický, 10 ochorení bolo potvrdených v rámci 4 rodinných výskytov (2x po dva prípady a 2x po 3 prípady). Hlásených bolo 9 importovaných ochorení z iných okresov Košického kraja (okres Trebišov - 6 prípadov, okres Michalovce – 3 prípady). Všetky ochorenia boli potvrdené sérologicky testom ELISA (anti HAV IgM pozit.).

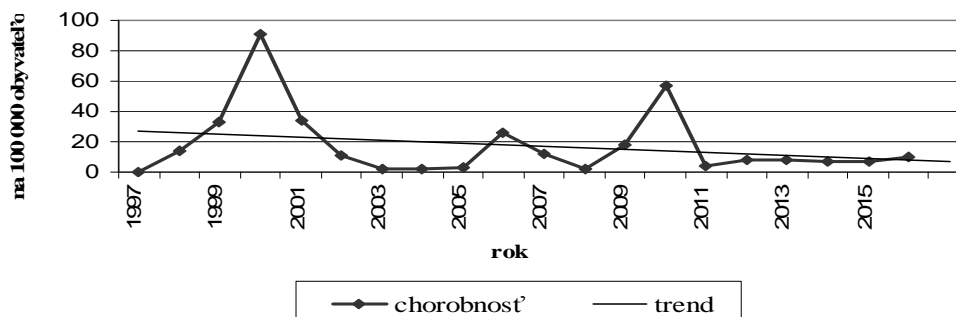
III.2.2. Akútna hepatitída B (B16)

V roku 2016 boli podobne ako v predchádzajúcom roku hlásené 4 akútne ochorenia na vírusovú hepatitídu typu B, chorobnosť 1,68/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,00 ochorení, priemer chorobnosti je 1,27/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 25-34 ročných (1x), chorobnosť 2,73/100 000 obyvateľov, 55-64 ročných (1x), chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov a 65 rokov a viac (2x), chorobnosť 5,50/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 ženy.

Anamnéza na parenterálne zákroky bola v 2 prípadoch negatívna, 1x bol udaný chirurgický zákrok a v jednom prípade u 28 ročnej ženy z minoritnej skupiny obyvateľstva z okr. Košice II. bol v epidemiologickej anamnéze udaný pôrod v auguste r. 2016. Lekársky dohľad v ohnisku nákaz bol nariadený 4x.

Výskyt hepatitídy typu A v okresoch Košice I-IV, 1997-2016

III.2.3. Akútna hepatitída C (B17)

V roku 2016 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť na akútnu vírusovú hepatitídu typ C 1,26/100 000 obyvateľov, v minulom roku boli hlásené 4 prípady. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,00 ochorení, priemer chorobnosti 1,27/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 10-14 ročných (1x), chorobnosť 9,12/100 000 obyvateľov, 15-19 ročných (1x), chorobnosť 8,50/100 000 obyvateľov a 55-64 ročných (1x), chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži.

V 2 prípadoch boli ochorenia potvrdené u 16 ročnej a 14 ročnej osoby z minoritnej skupiny obyvateľstva z mestskej časti Košíc – Luník IX, v jednom prípade zistená pozitívna anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom - amatérske tetovanie. Ostatné ochorenie bolo potvrdené u 59 ročného muža z okresu Košice I, ktorý v epidemiologickej anamnéze udával neurochirurgickú operáciu.

III.2.4. Akútna hepatitída typ E (B17.2)

V roku 2016 bolo potvrdených 5 ochorení, chorobnosť 2,10/100 000 obyvateľov.

Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 25-34 ročných (1x), chorobnosť 2,73/100 000 obyvateľov, 35-44 ročných (2x), chorobnosť 4,90/100 000 obyvateľov, 45-54 ročných (1x), chorobnosť 3,09/100 000 obyvateľov a 55-64 ročných (1x), chorobnosť 3,06/100 000 obyvateľov. Ochoreli 2 muži a 3 ženy.

Cestovateľská anamnéza bola vo všetkých prípadoch bola negatívna. Ani v jednom prípade nebola v rámci epidemiologickej anamnézy udaná konzumácia nedostatočne tepelne spracovaných mäsových výrobkov. Ochorenia boli potvrdené sérologicky. V rámci protiepidemických opatrení bol nariadený lekársky dohľad 10 kontaktom. V troch prípadoch bola súčasne serologicky potvrdená akútna hepatitída typu A.

III.2.5. Chronická vírusová hepatitída typu B (B18.1)

V sledovanom roku boli hlásené 2 prípady, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov, oproti roku 2015 je to pokles o 33 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,20 ochorení, priemer chorobnosti 1,37/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 53 ročnej ženy z okresu Košice II. V epidemiologickej anamnéze udaná gynekologická operácia.

Druhé ochorenie bolo potvrdené u 54 ročného muža z okresu Košice II, ktorý v epidemiologickej anamnéze udával transfúzia krvi.

III.2.6. Chronická vírusová hepatitída C (B 18.2)

V roku 2016 bolo potvrdených spolu 13 prípadov, chorobnosť 5,46/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 28 % a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 37 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 20,60 ochorení, priemer chorobnosti 8,75/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných – 17,00/100 000 obyvateľov (2 prípady) a 25-34 ročných – 16,38/100 000 obyvateľov (6 prípadov). Ochorelo 10 mužov a 3 ženy.

V 12 prípadoch boli ochorenia zistené v rámci preventívnej prehliadky, ostatný prípad bol zistený počas hospitalizácie v lôžkovom zdravotníckom zariadení. V 6 prípadoch bolo ochorenie potvrdené u osôb, ktoré sú t. č. vo výkone trestu odňatia slobody.

Z celkového počtu 13 prípadov ochorení bola pozitívna epidemiologická anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom udaná v 11 prípadoch – hospitalizácia (1x), i.v. užívanie drog (7x), tetovanie (1x), užívanie drog, tetovanie a transfúzia krvi (1x), užívanie drog, tetovanie a piercing (1x). V 2 prípadoch bola anamnéza na parenterálne zákroky negatívna.

V jednom prípade bola hlásená importovaná nákaza (Ukrajina). Ochorenia boli potvrdené sérologicky HCV pozit. (genotyp 3 – 1x, genotyp 3a – 5x, genotyp 1a- 1x, genotyp 1b – 4x a nezistený genotyp -2x).

Tabuľka č.II.4.2.

Analýza chronických hepatitíd C vzhľadom na druh anamnézy v okresoch Košice I - IV za rok 2016

Veková skupina	VHC spolu	z toho					negatívna anamnéza
		pozitívna anamnéza					
		amb.	hospit.	kúpele	soc.zar.	*iné	
abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
1	2	3	4	5	6	7	8
0	0	0	0	0	0	0	0
1 - 4	0	0	0	0	0	0	0
5 - 9	0	0	0	0	0	0	0
10 - 14	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	2	0	0	0	0	2	0
20 - 24	1	0	0	0	0	1	0
25 - 34	6	0	0	0	0	6	0
35 - 44	2	0	0	0	0	1	1
45 - 54	0	0	0	0	0	0	0
55 - 64	2	0	1	0	0	0	1
65 +	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	13	0	1	0	0	10	2

* iné:drogy, tetovanie, piercing,

III.2.7. *Nosič vírusovej hepatitídy (Z22.5)*

V roku 2016 bolo hlásených 24 prípadov novo zisteného nosičstva HBsAg, chorobnosť 10,08/100 000 obyvateľov. Nosičstvo bolo zistené u 12 mužov a 12 žien.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 45-54 ročných – 21,63/100 000 obyvateľov (7 prípadov) a 55-64 ročných – 18,36/100 000 obyvateľov (6 prípadov). Nosičstvo bolo zistené v 12 prípadoch pri preventívnom vyšetrení, 7x pri preoperačnom vyšetrení, 1x počas gravidity a 4x v rámci vyšetrenia pred darovaním krvi. Anamnéza vo vzťahu k parenterálnym zákrokom bola v 17 prípadoch negatívna, 4x bolo udané prekonanie akútnej vírusovej hepatitídy typu B v detskom veku, 1x piercing a 2x operácia v minulosti. V jednom prípade bolo nosičstvo zistené u 18 ročnej študentky strednej zdravotnej školy po očkovaní 3 dávkami očkovacej látky Engerix (v roku 1998 a 1999). Zaznamenaná bola importovaná nákaza (Izrael). K 31.8.2016 bolo v okresoch Košice I-IV zaočkovaných 12 detí HBsAg pozitívnych matiek.

III.3. SKUPINA NÁKAZ PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM

V sledovanom období boli z ochorení proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie zaznamenané ochorenia na pertussis, parotitídu a pneumokokové invazívne ochorenia (sepsa, meningitída, pneumónia).

III.3.1. *Diftéria-záškrt (A36)*

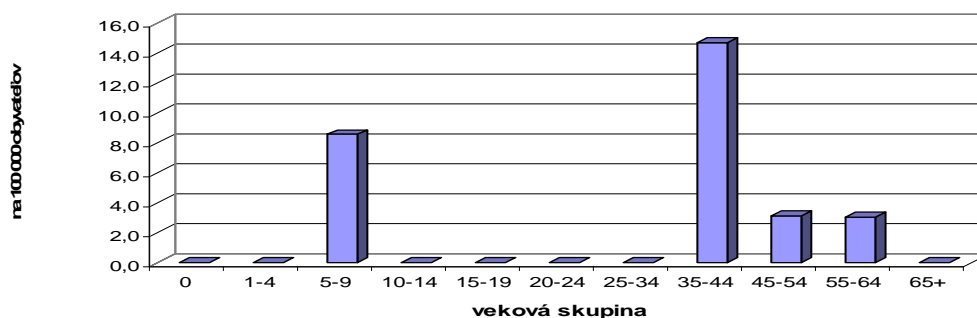
Od roku 1980 nebol na Slovensku hlásený výskyt tohto ochorenia. V Košiciach sa posledné 2 ochorenia vyskytli v roku 1973. V roku 2015 nebola zaznamenaná žiadna manifestná nákaza vyvolaná *C. diphtheriae*. Zaočkovanosť proti záškrtu, divému kašľu a tetanu u najmladšieho ročníka 2014 dosiahla 95,2 %, preočkovanie v 6. roku života (ročník 2009) 94,6 %. V sledovanom roku neboli v laboratóriu RÚVZ izolované žiadne toxické, resp. netoxické kmene *C. diphtheriae* u pacientov z okresu Košice mesto.

III.3.2. *Pertussis-divý kašeľ (A37)*

Divý kašeľ vyvolaný *Bordetella pertussis* - A37.0

Hlásených bolo 9 ochorení, chorobnosť 3,78/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o 18 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 21,00 ochorení, priemer chorobnosti 9,04/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 35-44 ročných – 14,70/100 000 obyvateľov (6 prípadov), ďalej vo vekovej skupine 5-9 ročných – 8,57/100 000 (1 prípad).

**Vekovošpecifická chorobnosť na divý kašeľ
v okresoch Košice I-IV v roku 2016**

V 8 prípadoch sa údaj o očkovaní nepodarilo zistiť. V jednom prípade bolo dieťa riadne očkované proti pertussis 4 dávkami. V klinickom obraze chorých dominoval dlhotrvajúci kašeľ rôznej intenzity so záchvatmi cez deň aj v noci.

Ochorenia sa vyskytovali priebežne v období mesiacov február – máj a v mesiaci september s maximom výskytu v mesiaci marec – 3 prípady (33,3 %). Ochorelo 6 mužov a 3 ženy.

Všetky prípady ochorení boli laboratórne potvrdené na základe serologického vyšetrenia protilátok IgA a IgG v ELISA teste.

Očkovanie detskej populácie proti divému kašľu popísané v časti III.3.1.

III.3.3. Morbilli-Osýpky (B05)

Naposledy bolo 168 ochorení hlásených v roku 1998 a v roku 2011 jeden prípad importovaného ochorenia z Francúzska. V roku 2016 akútne ochorenie potvrdené nebolo.

V ročníku narodenia 2014 dosiahla zaočkovanosť v okresoch Košice I-IV 92,0 %, v ročníku narodenia 2013 91,5 %, v ročníku 2012 93,2 % a v ročníku 2004 95,1 %.

III.3.4. Rubeola-Ružienka (B06)

V roku 2016 ochorenie, ani podozrenie z ochorenia nebolo hlásené. Úroveň očkovania proti ružienke je popísaná v kapitole III.3.3.

III.3.5. Parotitis epidemica-Mumps (B26)

Po zavedení očkovania v roku 1987 nastúpil od roku 1990 klesajúci trend. Nulový výskyt trval od roku 2001 až do roku 2014.

V roku 2016 boli hlásené 3 ochorenia, chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o 86 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 5,20 ochorení, priemer chorobnosti 2,18/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 ženy vo veku 21 rokov a 42 rokov (2x). V 2 prípadoch choré neboli očkované pre vek a v jednom prípade sa údaj o očkovaní nepodarilo zistiť.

Ochorenia boli hlásené v mesiaci máj (2x) a október. Vo všetkých prípadoch boli ochorenia potvrdené na základe pozitívnych výsledkov serologického vyšetrenia (IgM aj IgG pozit.). Zaznamená bola jedna importovaná nákaza (Česká republika). Úroveň očkovania proti parotitíde je popísaná v kapitole III.3.3.

III. 3.6. Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V roku 2016 boli potvrdené 2 prípady septikémie vyvolanej streptokokom pneumónie, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov.

Prvé ochorenie bolo potvrdené u 66 ročného muža z okresu Košice II. V klinickom obraze vzostup zápalových parametrov. Z hemokultúry potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 17F.

Druhé ochorenie je komentované v časti „Úmrtia“.

III. 3.7. Pneumokoková meningitída (G 00.1)

V sledovanom období boli zaznamenané dva prípady, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov.

Prvý prípad bol hlásený u 64 roč. muža z okresu Košice III. Ochorenie je komentované v časti „Úmrtia“.

Druhé recidivujúce ochorenie bolo potvrdené u 59 ročnej ženy z okresu Košice III. V klinickom obraze silné bolesti hlavy, nauzea, meningeálne príznaky, suchý kašeľ, nádcha. Pacientka podobné ochorenie prekonala v rokoch 2012, kedy bol zistený sérotyp 35F a v roku 2014 - sérotyp 19F. V roku 2014 bola očkovaná 1. dávkou očkovacej látky Pneumo 23. Z likvoru potvrdený Streptococcus pneumoniae, sérotyp 34.

III. 3.8. Zápal pľúc vyvolaný streptokokom pneumónie (J13)

V sledovanom období bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Ochorelo 1 ročné dieťa z minoritnej skupiny obyvateľstva z okresu Košice II. V klinickom obraze prítomné febrilita, pneumológom bola zistená bilaterálna bronchopneumónia s fluodothoraxom. Dieťa bolo následne hospitalizované na KPAIM v DFN Košice. Pri prijíme dieťa bledé, schvátené, dyspnoické. Očkovanie u dieťaťa nezistené z dôvodu nedostupnej zdravotnej dokumentácie. Z pleurálneho výpotku vykultivovaný *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 5.

III.4. SKUPINA RESPIRAČNÝCH NÁKAZ

III.4.1. Tuberkulóza (A15-A19)

V roku 2016 bolo do systému EPIS hlásených 11 ochorení, chorobnosť 4,62/100 000 obyvateľov, čo predstavuje pokles oproti počtu hlásených ochorení v predchádzajúcom roku o 68 %, oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 33 %.

Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 45-54 ročných – 15,45/100 000 obyvateľov (5 prípadov), ďalej vo vekovej skupine 35-44 ročných – 9,80/100 000 (4 prípady). Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci január – 4 prípady (36,36 %).

Ochorelo 8 mužov a 3 ženy.

Klinická forma – 10x tuberkulóza pľúc a 1x tuberkulóza pleuritída. V jednom prípade ochorenia na tuberkulózu pľúc bola zároveň potvrdená aj tuberkulóza kože a podkožného tkaniva.

Ochorenia boli diagnostikované: kultivačne a RTG 4x, mikroskopicky a RTG 2x, RTG 3x, mikroskopicky 1x, kultivačne 1x.

III.4.2. Šarlach(A38)

V roku 2016 podobne ako v predchádzajúcom roku bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 3,40 ochorení, priemer chorobnosti 1,45/100 000 obyvateľov.

III.4.3. Erysipelas-Ruža (A46)

Hlásených bolo 34 ochorení, chorobnosť 14,28/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2015 je to nárast o 47 %.

Ochorelo 15 mužov a 19 žien. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekových skupinách 65 rokov a viac – chorobnosť 60,50/100 000 obyvateľov (22 prípadov). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom výskytu v období od januára do marca, kedy bolo hlásených 15 prípadov (44,11 %). Výskyt ochorení mal sporadický charakter.

III.4.4. Legionárska choroba (A48.1)

V roku 2016 ochorenie hlásené nebolo (rok 2015 – 2x).

III.4.5. Infekcia herpes simplex – plazivec jednoduchý (B00)

V roku 2016 ochorenie nebolo hlásené.

III.4.6. Varicella-Ovčie kiahne (B01)

V roku 2016 bolo hlásených 433 ochorení, chorobnosť 181,86/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 21 % ako v predchádzajúcom roku a oproti 5 ročnému priemeru pokles o 17 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 524,20 ochorení, priemer chorobnosti 222,57/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 5-9 ročných detí – 1688,29/100 000 obyvateľov (197 prípadov) a 1-4 ročných detí – 1583,87/100 000 obyvateľov (149 prípadov). Ochorenia detí do 15 rokov tvorili 94,0 % (407 prípadov).

Ochorelo 220 mužov a 213 žien.

Ochorenia sa vyskytovali po celý rok s maximom výskytu v období od januára do júna, kedy bolo hlásených 307 prípadov (70,90 %).

Výskyt ochorení mal sporadický charakter, zaznamenali sa však aj menšie epidémie v predškolských a školských zariadeniach. Komplikácie hlásené neboli.

III.4.7. Herpes zoster-Plazivec pásový (B02)

V roku 2016 bolo hlásených 40 ochorení, chorobnosť 16,80/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 21 % oproti predchádzajúcemu roku a pokles o 19 % oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine starších ako 65 rokov – 57,75/100 000 obyvateľov (21 prípadov) a 45-54 ročných – 18,54/100 000 obyvateľov (6 prípadov).

Ochorelo 19 mužov a 21 žien. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o kožnú formu ochorenia.

III.4.8. Infekčná mononukleóza (B27)

Hlásených bolo 38 ochorení, chorobnosť 15,96/100 000 obyvateľov, čo je oproti roku 2015 pokles o 7 % a zároveň pokles o 27 % oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných – 119,00/100 000 obyvateľov (14 prípadov) a 1-4 ročných – 53,15/100 000 obyvateľov (5 prípadov).

Ochorenia sa sporadicky vyskytovali po celý rok.

Ochorelo 21 mužov a 17 žien. Vo všetkých prípadoch ochorenia mali uzlinovú formu.

III.4.9. Chrápka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

V roku 2016 bolo spolu hlásených 69 911 ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, čo predstavuje pokles počtu ochorení oproti predchádzajúcemu roku o 16,31 %. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na chrípku a akútne respiračné ochorenia bola vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (306 691,56/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch).

Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 2985 prípadov chrípky, chorobnosť 2952,20/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch, počet komplikácií bol 508 (0,73%).

V tejto skupine ochorení v roku 2016 vykazujeme 15 laboratórne potvrdených ochorení *Chrípku A(H1N1)*, chorobnosť 6,30/100 000. V roku 2016 nebol zaznamenaný prípad SARI.

Chrípková sezóna 2015/2016 v okresoch Košice I-IV

Aktivitu chrípky v chrípkovej sezóne 2015/2016 v okresoch Košice I-IV možno charakterizovať zníženým výskytom ochorení na akútne respiračné ochorenia (ARO) a chrípku v porovnaní s predchádzajúcou sezónou. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky až na malé epidémie v predškolských a školských zariadeniach.

Priebeh sezóny:

V sezóne 2015/2016 bolo v **okresoch Košice I-IV** hlásených 62 853 ARO, čo predstavuje chorobnosť 60 222,72/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 2721 ochorení, chorobnosť 2665,55/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z celkového počtu hlásených ARO tvorila chrípka 4,3%. Spolu bolo hlásených 770 komplikácií (1,2%).

V predchádzajúcej sezóne bolo hlásených 74 818 všetkých ARO, čo predstavuje chorobnosť 63 325,25/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 4246 ochorení, chorobnosť 3715,75/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov.

V porovnaní s predchádzajúcou sezónou došlo k poklesu počtu hlásených ARO o 11 965, čo predstavuje 16% a chrípky o 1525 prípadov, čo je 35,9% .

V **okresoch Košice I-IV** sa krivka chorobnosti pohybovala od najvyššej 2835,2/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (v 7. KT), kedy bolo hlásených 2461 ARO (z toho 197 chrípok) po 971,3/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov (v 52. KT), hlásených bolo 826 ochorení ARO (z toho 9 chrípok).

Najviac komplikácií – 89 bolo hlásených v 43. KT, čo tvorilo 4,08% z celkového počtu hlásených ochorení v tomto KT.

Vekovo-špecifická chorobnosť:

Najvyššia vekovo - špecifická chorobnosť na ARO v okresoch Košice I-IV bola v okrese Košice III vo vekovej skupine **0-5 ročných** – 261 970,95/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 4209 ochorení.

V okrese Košice okolie bola najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť vo vekovej skupine **6-14 ročných** a činila 128 768,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 5773 ochorení.

Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť na ARO v okresoch Košice I-IV bola v okrese Košice IV vo vekovej skupine 60+ 7522,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri počte 434 ochorení.

Protiepidemická komisia:

Z dôvodu nízkeho počtu ochorení na akútne respiračné ochorenia a chrípku v tejto sezóne regionálna protiepidemická komisia nezasadala.

Vyučovací proces:

V okresoch Košice I-IV bol z dôvodu viac ako 30% chorobnosti žiakov prerušený vyučovací proces v 31 MŠ a 2 ZŠ.

Sentinelová surveillance SARI a chrípky A(H1N1):

V sledovanej sezóne bol RT-PCR potvrdený vírus chrípky A/California/7/2009-pdm(H1N1)-like v 14 prípadoch (Košice I – 2x, Košice II – 7x, Košice III – 4x, Košice IV – 1x). V chrípkovej sezóne 2015/2016 nebol na území okresov Košice I-IV zaznamenaný prípad SARI.

V období od 01.09.2015 do 31.08.2016 bolo proti chrípke u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb zaočkovaných v okresoch Košice I-IV spolu 709 osôb z celkového počtu 874 (81,1 %) osôb umiestnených v týchto zariadeniach, z toho vakcínou Vaxigrip 78,70 % (558 osôb) a Influvac 21,30 % (151 osôb). Zároveň sa pokračovalo v očkovaní proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Z celkového počtu 874 bolo proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam zaočkovaných 160 osôb v zariadeniach sociálnych služieb (18,3 %).

V administratívnej kontrole očkovania všeobecní lekári pre deti a dorast vykazujú zaočkovaných proti sezónnej chrípke 685 detí do 15 rokov.

Chrípka A (H1N1) (J10.9)

V roku 2016 bolo potvrdených 15 prípadov, chorobnosť 6,30/100 000 obyvateľov. Ochorelo 9 mužov a 6 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 55-64 ročných – 15,30/100 000 obyvateľov (5 prípadov) a 5-9 ročných – 8,57/100 000 obyvateľov (1 prípad). Prípady boli zaznamenané v mesiacoch január (1x), február (12x) a marec (2x). Vo všetkých prípadoch bol vo výtere z nosohltana izolovaný vírus chrípky A/California/7/2009(H1N1).

III.5. NEUROINFEKcie

III.5.1. Meningokoková infekcia (A39)

V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 0,40 ochorení, priemer chorobnosti 0,17/100 000 obyvateľov.

Akútna meningokocémia bola hlásená u 2,5 mesačného chlapca z minoritnej skupiny obyvateľstva z okresu Košice II (nelegálna osada). Prípad je komentovaný v časti „Úmrtia“. V rámci protiepidemických opatrení bol 44 kontaktom nariadený zvýšený zdravotný dozor s preventívnym podaním ATB.

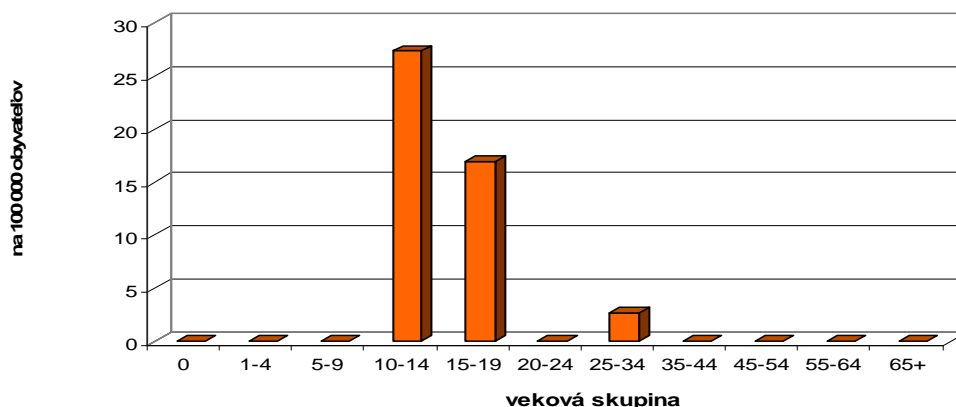
III.5.2. Creutzfeldtova – Jakobova choroba (A81.0)

V roku 2016 bolo hlásené 1 úmrtie komentované v časti „Úmrtia“.

III.5.3. Vírusová meningitída (A87)

V roku 2016 bolo hlásených 6 ochorení, chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 200 % a oproti 5 ročnému priemeru je to pokles o 33 %. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 9,00 ochorení, priemer chorobnosti 3,85/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli potvrdené vo vekovej skupine 10-14 ročných (3x), 15-19 ročných (2x) a 25-34 ročných (1x). Ochorenia boli zaznamenané v období od júla do októbra, kedy bolo hlásených 5 prípadov a v mesiaci december. Ochorenia boli potvrdené na základe klinického obrazu a biochemických vyšetrení likvoru.

**Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú meningitídu
v okresoch Košice I-IV v roku 2016**

III.5.4. Bakteriálny zápal mozgových plien a mozgu nezatriedený inde (G00)

V roku 2016 bolo hlásených 13 ochorení, chorobnosť 5,46/100 000 obyvateľov, čo je nárast 44 % oproti predchádzajúcemu roku a oproti 5 ročnému priemeru nárast o 81 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 7,20/100 000 obyvateľov. Ochorelo 10 mužov a 3 ženy. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 25-34 ročných – 116,38/100 000 obyvateľov (6 prípadov) a 55-64 ročných – 12,24/100 000 obyvateľov (4 prípady). Prípady boli zaznamenané v priebehu celého roka s maximom výskytu v mesiaci február a október (po 3 prípady). Z celkového počtu ochorení malo 11 ochorení charakter NN, popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

Pneumokokový zápal mozgových plien (G00.1): 2 ochorenia, komentované v časti III.3.7. Skupina nákaz preventabilných očkovaním.

Stafylokokový zápal mozgových plien (G00.3): 9 ochorení nozokomiálneho charakteru, popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

Iný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.8): 2 ochorenia nozokomiálneho charakteru, popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

III.5.5. Zápal mozgových plien pri bakteriálnych chorobách zatriedených inde (G01)

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.6. Zápal mozgu, miechy, mozgu aj miechy (G04)

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie.

III.5.7. Porucha spánkového nervu (G51)

V sledovanom období bolo hlásených 6 ochorení, chorobnosť 2,52/100 000 obyvateľov, čo predstavuje oproti roku 2015 100 % nárast a 36 % nárast oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru.

Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 10-14 ročných (1 prípad, chorobnosť 9,12/100 000 obyvateľov), 35-44 ročných (1 ochorenie, chorobnosť 2,45/100 000 obyvateľov), 55-64 ročných (2 prípady, chorobnosť 6,12/100 000 obyvateľov) a 65 rokov a viac (2 prípady, chorobnosť 5,50/100 000 obyvateľov).

Ochoreli 4 muži a 2 ženy. Ochorenia sa vyskytli v mesiacoch máj, august, september (po 1 prípade) a v mesiaci november (3 prípady).

III.5.8. Zápalová polyneuropatia (G61)

V roku 2016 bol hlásený 1 prípad ochorenia na *Guillainov-Barrého syndróm (G 61.0)*, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, čo predstavuje oproti predchádzajúcemu roku pokles o 75 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 1,00/100 000 obyvateľov.

Ochorenie bolo hlásené u 74 ročného muža z okresu Košice I. V klinickom obraze chabá obrna, parestézie, vymiznutie citlivosti, vymiznutie hlbokých šľachových reflexov. Výsledky laboratórnych vyšetrení na kultiváciu enterálnych vírusov boli negatívne.

III.6. ZOONÓZY A NÁKAZY S PRÍRODNOU OHNISKOVOSŤOU

III.6.1. Tularémia (A21)

Ochorenie hlásené nebolo.

III.6.2. Brucelóza zapríčinená *Brucella abortus*(A23.1)

V roku 2016 neboli hlásené ochorenia.

III.6.3. Leptospiróza (A27)

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie. Priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov 0,40/100 000 obyvateľov.

III.6.4. Listerióza (A32)

Listériová septikémia (A 32.7)

V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov, priemer chorobnosti za posledných 5 rokov 0,40/100 000 obyvateľov. Ochorenie bolo potvrdené u 62 ročnej ženy z okr. Košice I. Pacientka bola hospitalizovaná na IV. Internej klinike UN LP Košice s diagnózou horúčka bližšie neurčená, septický stav. V klinickom obraze febrility, sťažaná komunikácia, somnolencia. Z hemokultúry potvrdená *Listeria monocytogenes*, sérotyp 1.

III.6.5. Lymeská choroba (A69.2, M01, G63.0)

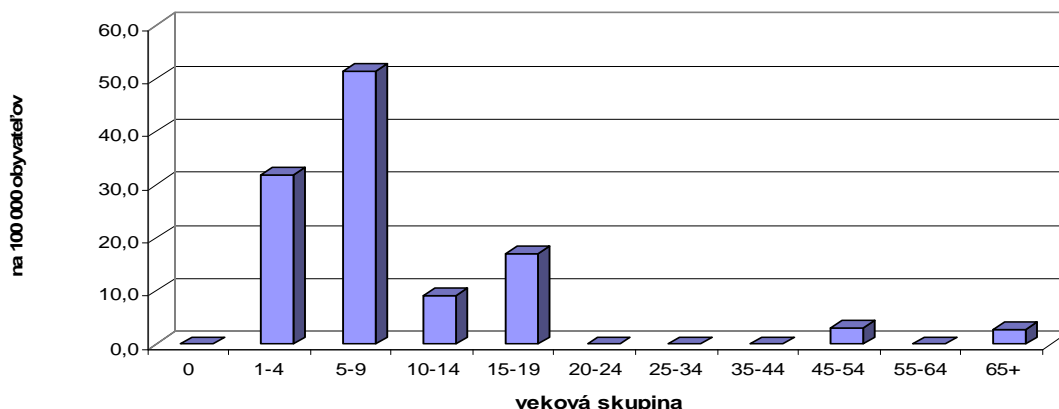
Výskyt ochorení v roku 2016 predstavuje pokles počtu ochorení oproti predchádzajúcemu roku o 50 %, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 9,31/100 000 obyvateľov. Spolu bolo hlásených 17 ochorení, chorobnosť 7,14/100 000 obyvateľov. V 14 prípadoch sa jednalo o ECM, v 3 prípadoch bolo potvrdené III. štádium ochorenia – polyneuropatia. Ochorelo 7 mužov a 7 žien.

Ochorenia sa vyskytovali v období od apríla do septembra s maximom výskytu v mesiaci jún - 5 prípadov, 29,41 %. Profesionálne ochorenie hlásené nebolo.

V anamnéze chorých v 11 prípadoch udané poštípanie kliešťom a v jednom prípade poštípanie iným hmyzom (komár). V dvoch prípadoch akvirácia kliešťom neudaná. Vo vzťahu k lokalite akvirácie chorých udaný v anamnéze v 12 prípadoch pobyt v lese a prírode.

Ochorenia boli potvrdené v 8 prípadoch na základe výsledkov serologického vyšetrenia.

**Vekovošpecifická chorobnosť na Lymeskú chorobu
v okresoch Košice I-IV v roku 2016**

III.6.6. Infekcie Chlamydia psittaci – ornitóza (A70)

Posledné 2 ochorenia boli hlásené v roku 2008.

III.6.7. Q-horúčka (A78)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia hlásené nebolo.

III.6.8. Stredoeurópska kliešťová encefalitída (A84.1)

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,42/100 000 obyvateľov.

III.6.9. Iné špecifikované komármi prenášané vírusové horúčky (A92.8)

Hlásené bolo 1 ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov.

Importované ochorenie vyvolané vírusom Zika bolo potvrdené u 40 ročného muža s pozitívnou cestovateľskou anamnézou. V klinickom obraze prítomné chrípkové príznaky, malátnosť, celková slabosť, triaška, zimnica, zvýšená teplota 37,5 st. C, neskôr horúčka 39,85 st. C, výsev drobného škvrnitého exantému na tele, rukách, bez artralgie.

V cestovateľskej anamnéze udaný 2 týždňový pobyt (na prelome júna a júla r. 2016) na dovolenke v Karibiku na ostrove Guadeloupe (na Európsko – francúzskom území). Chorý udával každodenné poštípanie cca 30 komármi. Počas pobytu boli používané repelenty (s max. aktívnej látky DEET 20-25%) a moskytiéry. Očkovaný proti žltej zimnici chorý nebol. Výsledky laboratórnych vyšetrení odobratých vzoriek biologického materiálu boli pozitívne na prítomnosť vírusu Zika.

III.6.10. Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

Hlásené boli 2 ochorenia, chorobnosť 0,84/100 000 obyvateľov, v mesiacoch október a december.

Ochorenie bolo potvrdené u 61 ročného lekára z okr. Košice II. V klinickom obraze zvýšená teplota nad 39 st.C, zimnica, triaška, nechutenstvo, pásové bolesti v hornej časti brucha vyžarujúce z chrbta. V laboratórnom obraze elevácia renálnych parametrov, CRP, pečenej transamináz. V epidemiologickej anamnéze neudaný kontakt s hľadavcami ani pobyt v prírode. Ochorenie potvrdené sérologicky Hantavírus IgM pozit, IgG pozit.

Druhý prípad ochorenia bol zaznamenaný u 36 ročného muža z okresu Košice II. V klinickom obraze zvýšená teplota, zimnica, triaška, bolesti kolien, celková slabosť, elevácia renálnych

parametrov. Kontakt s hlodavcami neudaný, udaný častý pobyt v prírode. Ochorenie potvrdené sérologicky Hantavírus IgM a IgG pozit.

III.6.11. Nešpecifikovaná malária zavinená Plasmodium falciparum(B50.9)

Hlásené bolo 1 importované ochorenie, chorobnosť 0,42/100 000 obyvateľov 55 ročného muža z okresu Košice II. V epidemiologickej anamnéze udaný návrat z Konga, kde pracoval ako letec v mesiacoch november 2015 až január 2016. Klinické príznaky od konca januára r. 2016 – bolesti svalov, kĺbov, zimnica, teplota, bolesti hrdla a slabosť. Antimalarickú profylaxiu neužíval. Ochorenie potvrdené sérologicky - Plasmodium falciparum.

III.6.12. Toxoplazmóza (B58)

V roku 2016 bolo hlásené jedno ochorenie. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,34/100 000 obyvateľov. Uzlinová forma ochorenia bola laboratórne potvrdená u 18 ročného študenta z okresu Košice II. Ochorenie zistené v rámci preventívneho vyšetrenia. V epidemiologickej anamnéze udaný kontakt so psom a mačkou. Ochorenie potvrdené sérologicky Toxoplazmóza IgM pozit, IgG pozit a IgA pozit.

III.6.13. Tenióza (B68)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia hlásené nebolo, posledný výskyt bol v r. 2002, kedy bolo hlásené 1 ochorenie.

III.6.14. Kontakt, alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Počet osôb, ktoré boli poranené zvieratami resp. ohrozené besnotou pre kontakt so zvierat'om podozrivým z besnoty oproti roku 2015 klesol o 28 % a oproti 5 ročnému priemeru klesol o 15 %. Spolu bolo hlásených 36 prípadov, chorobnosť 10,92/100 000 obyvateľov. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 13,04/100 000 obyvateľov.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola u 10-14 ročných detí – 63,84/100 000 obyvateľov (7 prípadov) a vo vekovej skupine 0 ročných detí – 44,56/100 000 obyvateľov (1 prípad)

Poranenia boli hlásené v období od januára do októbra s maximom výskytu v mesiaci júl (6 prípadov).

Poranenia spôsobili 19x neznámy pes, 1x známy pes, 4x neznáma mačka a 2x potkan.

Besnota u zvierat nebola potvrdená.

Poranenia boli lokalizované: 9x ruka, 3x predlaktie, 2x noha, 6x predkolenie, 2x tvár, 4x stehno.

Rozdelenie podľa lokalizácie poranenia :

Miesto poranenia	abs.	%
ruka	9	34,64
predlaktie	3	11,5
noha	2	7,7
predkolenie	6	23,1
tvár	2	7,7
koleno	0	0
stehno	4	15,4
Spolu	26	100,0

V 25 prípadoch išlo pohryzenie a v jednom prípade o poškrabanie.

Rozdelenie podľa druhu poranenia:

Druh poranenia	abs.	%
Pohryzenie	25	96,2
Poškrabanie	1	3,8
Spolu	26	100,0

Vo všetkých prípadoch bolo zahájené očkovanie vakcínou Verorab, pozri tabuľku. V dvoch prípadoch bolo zároveň podané aj antirabické sérum (po pohryzení mačkou).

Druh zvierat'a	Potvrdená besnota	Druh poranenia	Počet zvierat	Počet poran. osôb			Poč. neočk.
					Verorab	Vakcína +sérum	
neznámy pes	0	pohryzenie	18	18	18	0	0
	0	poškriabanie	1	1	1	0	0
známy nevyšetrený pes	0	pohryzenie	1	1	1	0	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
mačka	0	pohryzenie	4	4	2	2	0
	0	poškriabanie	0	0	0	0	0
potkan	0	pohryzenie	2	2	2	0	0
Spolu	0		26	26	24	2	0

III.7. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.7.1. Tetanus (A33- A35)

Ochorenie, ani podozrenie z ochorenia nebolo hlásené.

III.7.2 Scabies – svrab (B86)

Spolu bolo hlásených 19 ochorení, oproti roku 2015 je to pokles o 10 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému priemeru pokles o 20 %. Chorobnosť bola 7,98/100 000 obyvateľov, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 10,11/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí – 44,56/100 000 obyvateľov (1 prípad) a 5-9 ročných – 34,28/100 000 obyvateľov (4 prípady). Výskyt ochorení bol po celý rok sporadický s maximom výskytu v mesiaci september a október (po 4 prípady). Ochorelo 15 mužov a 4 ženy.

III.8. INÉ INFEKČIE NEZARADENÉ

III.8.1. Streptokokové septikémie (A40)

V roku 2016 bolo do systému EPIS hlásených 8 ochorení, chorobnosť 3,36/100 000 obyvateľov, oproti roku 2015 došlo k vzostupu o 60 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 2,13/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu ochorení malo 6 ochorení charakter NN a sú popísané v časti III.10. Nozokomiálne nákazy.

Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V roku 2016 boli potvrdené 2 prípady, čo je 25,0 % z celkového počtu. Ochorenia sú komentované v časti III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním.

III.8.3. Iné sepiémie (A41)

V sledovanom období bolo hlásených spolu 77 ochorení, chorobnosť 32,34/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 7 % a oproti predchádzajúcemu 5 ročnému obdobiu pokles o 20 %. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných detí – 1470,48/100 000 obyvateľov (33 prípadov). Z celkového počtu hlásených sepiém 76 ochorení malo charakter NN bližšie popísané v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

V jednom prípade ochorel 70 ročný muž z okresu Košice IV. Pacient bol hospitalizovaný na Neurologickom oddelení UN LP Košice pre úporné bolesti v drierkovej oblasti chrbtice, neschopnosť chodiť, horúčku. Pre výrazný vzostup zápalových parametrov s podozrením na sepsu bol pacient preložený na Klinikum infektológie a cestovnej medicíny UN LP. Z hemokultúry potvrdený *Staphylococcus aureus*.

III. 8.4. Kandidóza (B37)

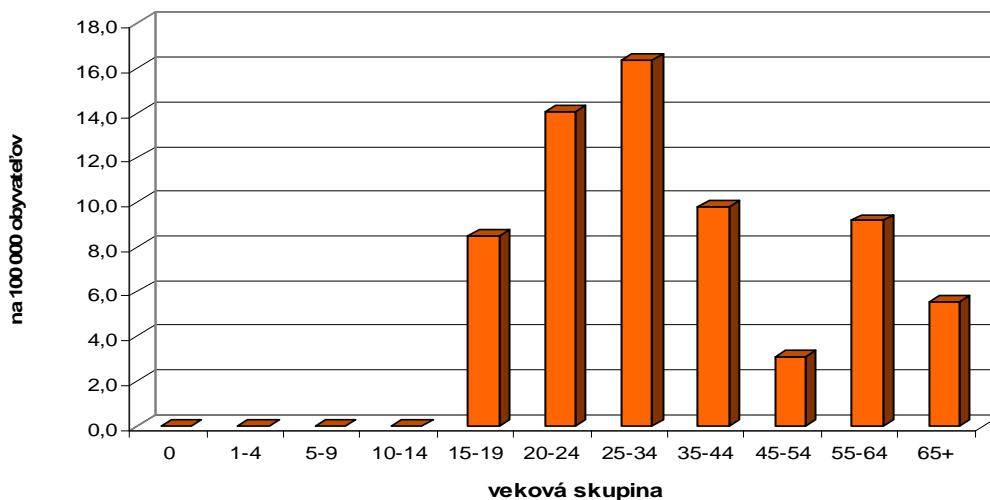
Zaznamenaných bolo 7 prípadov kandidovej sepiémie (B 37.7), chorobnosť 2,94/100 000 obyvateľov. Všetky ochorenia mali charakter NN a sú komentované v časti III.10. *Nozokomiálne nákazy.*

III. 9 SEXUÁLNE PRENOSNÉ OCHORENIA

III.9.1. Syfilis (A51-A53)

Spolu bolo hlásených 19 prípadov, chorobnosť 7,98/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2015 došlo k poklesu počtu ochorení o 27 %, priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov bola 12,02/100 000 obyvateľov a priemerný výskyt v predchádzajúcich 5 rokov je 28,20 ochorení. Ochorelo 16 mužov a 6 žien. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 25-34 ročných – 16,38/100 000 obyvateľov (6 prípadov). Hlásená bola jedna importovaná nákaza (Česká republika).

Vekovošpecifická chorobnosť na syfilis
v okresoch Košice I-IV v roku 2016

Ochorenia boli hlásené ako:

- primárny genitálny syfilis (A51.0)- 1x
- sekundárny syfilis kože a slizníc (A51.3) – 1x
- latentný včasný syfilis (A51.5) – 5x
- nešpecifikovaný včasný syfilis (A51.9) – 2x
- latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A53.0) – 9x
- nešpecifikovaný syfilis (A53.9) – 1x

III.9.2. Gonokoková infekcia (A54)

Hlásených bolo 8 ochorení, chorobnosť 3,34/100 000 obyvateľov. Ochorelo 5 mužov a 3 ženy. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 25-34 ročných – 16,38/100 000 obyvateľov (6 prípadov). Ochorenia boli potvrdené serologickým vyšetrením.

Ochorenia boli hlásené ako:

- gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy bez abscesu (A 54.0) - 4x
- gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy s abscesom uretrálnych a predsieňových žliaz (A 54.1) - 1x
- gonokoková pelveoperitonitída a iné gonokokové močovopohlavné infekcie (A 54.2) – 2x
- nešpecifikovaná gonokoková infekcia (A 54.9) – 1x

III.9.3. Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie (A 56)

Potvrdených bolo 14 ochorení, chorobnosť 5,88/100 000 obyvateľov. Ochorel 1 muž a 13 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 20-24 ročných – 28,08/100 000 obyvateľov (4 prípady).

Ochorenia boli hlásené ako:

- chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A56.0) – 12x
- chlamýdiové infekcie panvovej pobrušnice a močovopohlavných orgánov (A 56.1) – 1x
- nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlavnej sústavy (A56.2) – 1x

III.9.4. Bezpríznakový stav infekcie HIV (Z21)

V roku 2016 nebolo v spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Košiciach zistené a laboratórne potvrdené nové bezpríznakové nosičstvo HIV infekcie. Spolu od roku 1985 evidujeme na území mesta 35 prípadov infekcie HIV, z toho v 5 prípadoch nákaza prešla do štádia AIDS a 1 nosič vírusu HIV zomrel.

ÚMRTIA:

V roku 2016 boli hlásené 4 úmrtia v príčinnej súvislosti s prenosným ochorením:

Úmrtie na **septikémiu vyvolanú streptokokom pneumónie** bolo hlásené u 54 ročnej imobilnej ženy z okresu Košice II. Pacientka bola hospitalizovaná pre dehydratáciu, hnačky a zvracanie na I. Internej klinike UN LP Košice. V klinickom obraze 2 dni trvajúce zvracanie, inkontinencia stolice, intermitentné kŕče brucha, zvýšená teplota. V laboratórnom obraze zvýšené zápalové parametre, avšak bez zjavného klinického korelátu. Chorá bola dlhodobo liečená pre diagnózu svalová dystrofia. Na 4. deň hospitalizácie je pacientka hypotenzna s poruchou vedomia, febrilná, dochádza k výraznému vzostupu zápalových markerov, zistená

bilaterálna bronchopneumónia. Napriek ATB liečbe dochádza k zástave obehu. Konštatovaný exitus letális. Z hemokultúry kultivačne potvrdený *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 3. Údaj o očkovaní proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam nezistený.

Úmrtie na **akútnu meningokokémiu** bolo potvrdené u 2,5 mesačného chlapca z minoritnej skupiny obyvateľstva, bytom v nelegálnej osade „Mašličkovo“. Prvé príznaky 9.2.2016 - od 02,00 hod. - hodinu trvajúci neutíchajúci plač. Rodičia navštívili LSPP, dieťa bolo odoslané na CPO DFN Košice kde došli o 05,15 hod. s mŕtvym dieťaťom. Na tele prítomné posmrtné škvrny, na tvári a trupe petéchie. Ohliadajúci lekár stanovil dg. susp. meningokoková sepsa. Bola nariadená súdna pitva. Dňa 10.2.2016 boli nahlásené laboratórne výsledky: z pitevného materiálu (mäkké pleny, tvrdé pleny, mozog, pľúca a krv) izolovaná *N. meningitidis*. V rámci protiepidemických opatrení bol nariadený zvýšený zdravotný dozor preventívnym podaním ATB 44 kontaktom. Etiologický agens: *N. meningitidis*, séroskupina B.

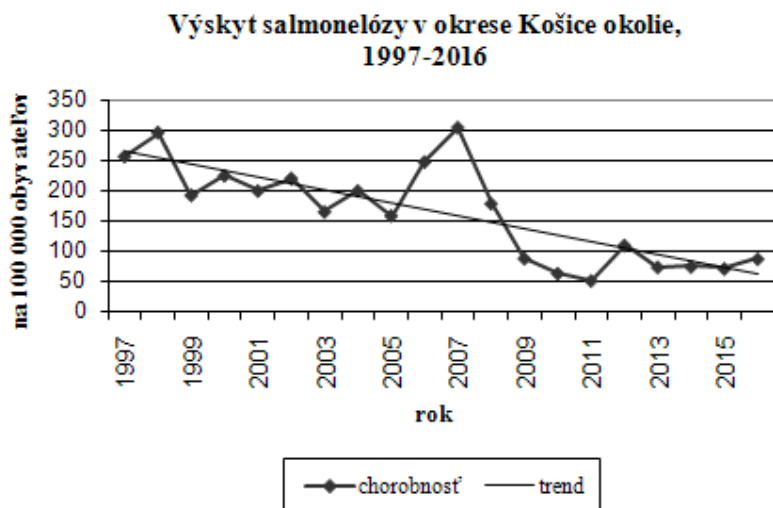
Úmrtie na **pneumokokový zápal mozgových plien – pneumokoková meningitída** bolo hlásené u 64 ročného bezdomovca z okr. Košice III. Pacient prijatý na KICM UN LP v Košiciach pre kvantitatívnu poruchu vedomia – somnolenciu. V klinickom obraze febrility, bilaterálna pneumónia, vysoké zápalové parametre. Pacientovi nasadená empirická ATB liečba. Likvorový nález svedčí pre purulentnú meningitídu. Napriek intenzívnej liečbe pacient v den prijatia (18.11.2016) exitoval. Z likvoru kultivačne potvrdený *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 8. Chorý nebol očkovaný proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam.

Úmrtie na **Creuzfeldtovu-Jakobovu chorobu** bolo potvrdené u 67 ročnej ženy z okresu Košice IV. V klinickom obraze prítomná 5 týždňov trvajúca porucha pamäte - hlavne krátkodobej, poruchy hybnosti, slabosť v končatinách, poruchy správania, dezorientácia, zhoršenie chôdze, bolesti krížov, pocit smútku, nespavosť. Vyšetrením likvoru potvrdená mutácia ľudského prionového génu na kodóne E200K. Počas hospitalizácie progresia kognitívneho deficitu, zvýraznená frontálna apraxia. Histopatologickým vyšetrením mozgového tkaniva potvrdená CJch, genetická forma. Cestovateľská anamnéza negatívna. Chorá bývala celý život v bytovke, ovce nechovala a počas života nekonzumovala tepelne neupravené mliečne produkty oviec a kôz.

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA okresu KOŠICE – okolie v roku 2016

Skupina alimentárnych infekcií

V skupine *salmonelóz* sa vyskytlo 109 prípadov ochorení, z toho 1 vylučovanie, chorobnosť 87,2/100 000 obyvateľov. Je to vzostup oproti roku 2015 o 24 %. Priemer výskytu infekcií v predchádzajúcich 5 rokoch je 92,0 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 76,0/100 000 obyvateľov. Prevládajúcim pôvodcom všetkých ochorení bola podbne ako v roku 2015 *S. enteritidis* (89,9 %).

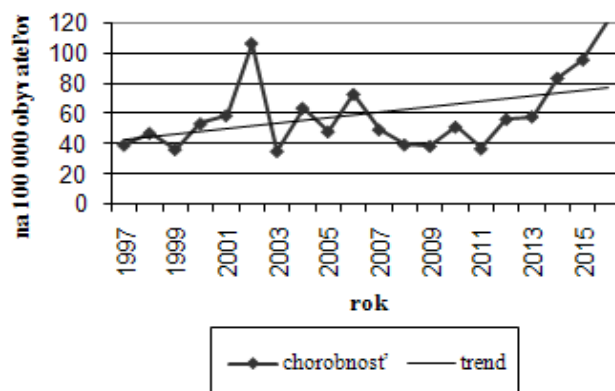

U *bacilovej dyzentérie* došlo k poklesu o 58 % oproti roku 2015, hlásených bolo 5 ochorení, chorobnosť 4,0/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 17,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 14,8/100 000 obyvateľov.

V skupine *iných bakteriálnych črevných infekcií* bolo hlásených 153 ochorení, chorobnosť 122,4/100 000 obyvateľov, čo je o 30 % vzostup ako v roku 2015 a 91 % vzostup oproti 5 ročnému priemeru.

Výskyt iných bakteriálnych črevných infekcií v okrese Košice okolie, 1997-2016

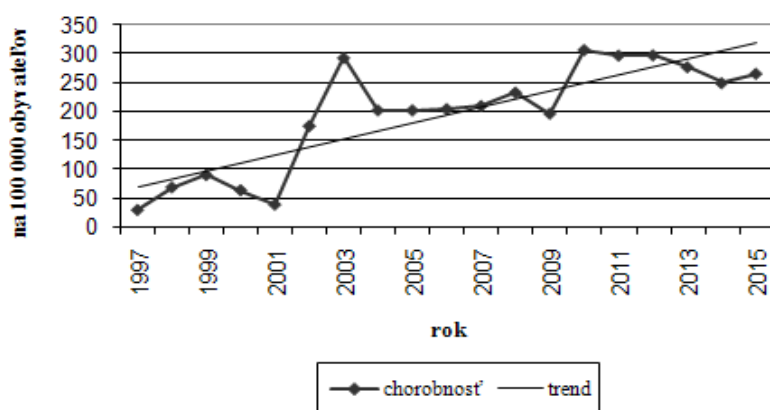

Bakteriálne otravy potravinami neboli hlásené.

U *vírusových a iných špecifikovaných črevných infekcií* bolo zaznamenaných 142 ochorení, chorobnosť 113,6/100 000 obyvateľov, čo je o 2 ochorenia viac ako v roku 2015.

V skupine *hnačkových ochorení pravdepodobne infekčného pôvodu* došlo k poklesu počtu ochorení o 12 % oproti roku 2015. Spolu bolo hlásených 290 ochorení, chorobnosť 232,0/100 000 obyvateľov, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 277,5/100 000 obyvateľov.

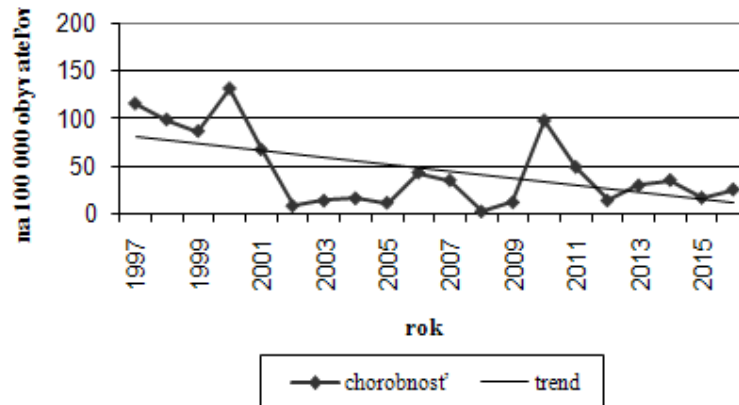
Výskyt hnačky a gastroenteritídy v okrese Košice okolie, 1997-2016

Skupina vírusových hepatítid

Hlásených bolo 32 akútnych *vírusových hepatítid typu A*, chorobnosť 25,6/100 000 obyvateľov, čo je o 52 % viac ako v roku 2015. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 34,8 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 29,1/100 000 obyvateľov. Zaznamenané boli 3 epidemické výskyty v obciach Rankovce, Vyšný Medzev a Kechnec.

**Výskyt hepatitídy typu A v okrese Košice okolie,
1997-2016**

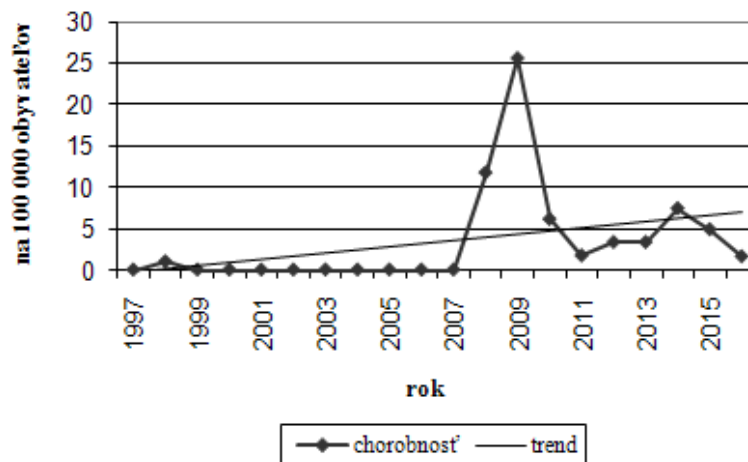
V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie na *akútnu* ani *chronickú VHB*.

V sledovanom roku bol hlásený 1 prípad *akútnej VHC*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov, 2 prípady *akútnej VHE*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, 4 prípady *chronickej VHC*, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov a 19 prípadov *nosičstva HBsAg*, chorobnosť 15,2/100 000 obyvateľov. Zaznamenaná bola 1 *cytomegalovírusová hepatitída*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Skupina nákaz preventabilných očkovaním

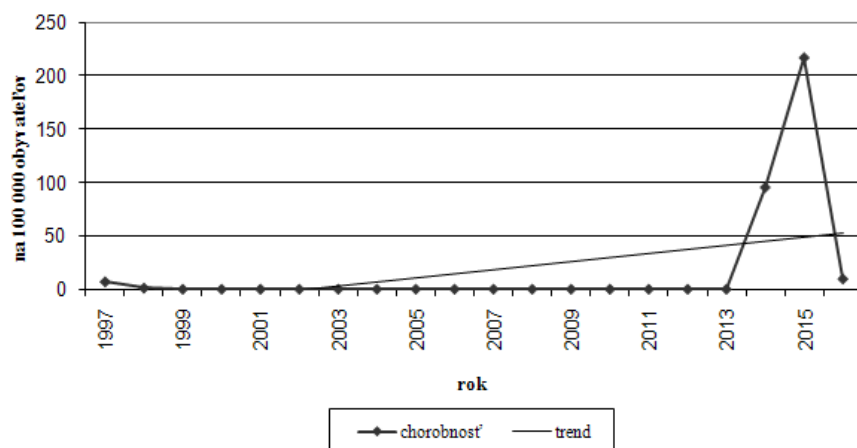
V roku 2016 pokračoval priaznivý trend výskytu nákaz preventabilných očkovaním, s výnimkou ochorenia na *parotitídu*.

**Výskyt pertussis v okrese Košice okolie,
1997-2016**

Hlásené boli 2 prípady ochorenia na *pertussis*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov a 12 prípadov ochorenia na *parotitídu*, chorobnosť 9,6/100 000 obyvateľov. Zaznamenaný bol epidemický výskyt v obci Moldava nad Bodvou.

Výskyt parotitídy v okrese Košice okolie,
1997-2016

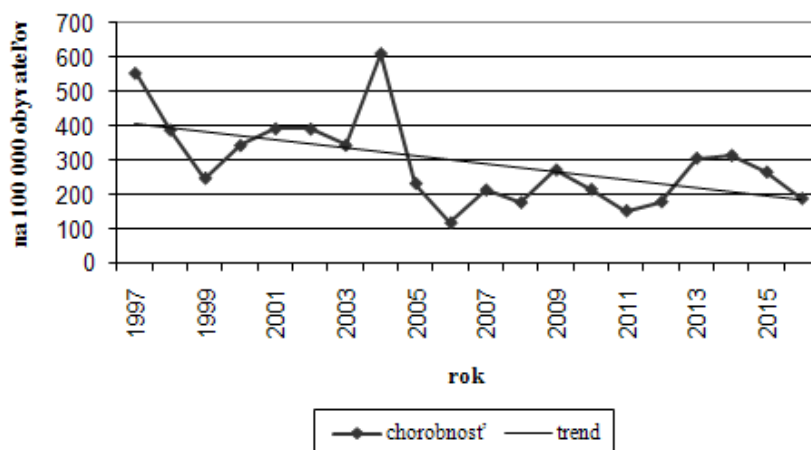

V roku 2016 boli hlásené 2 septikémie vyvolané *Str. pneumoniae*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov a 3 ochorenia na zápal pľúc vyvolaný *Str. pneumoniae*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov.

Skupina respiračných nákaz

V sledovanom roku boli hlásené 3 prípady tuberkulózy, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov a 1 prípad legionárskej choroby, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov. Z nákaz neovplyvnených očkovaním bol oproti roku 2015 zaznamenaný pokles ovčích kiahní o 28 % a infekčnej mononukleózy o 43 %. Ochorenie na šarlach nebolo hlásené.

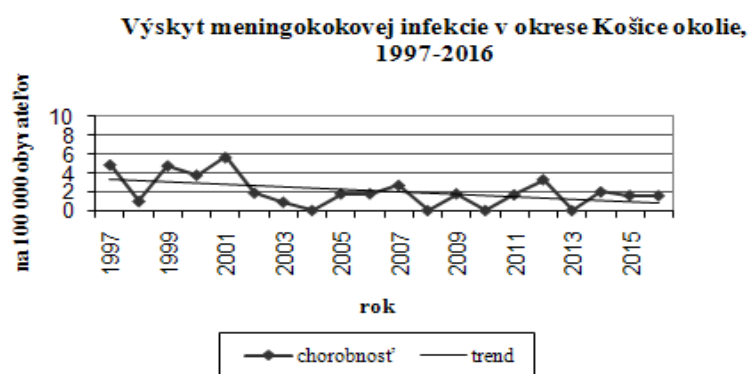
Výskyt varicelly v okrese Košice okolie,
1997-2016

Osobitne boli po celý rok sledované akútne respiračné ochorenia. Spolu bolo hlásených 22 836 ochorení, z toho 555 prípadov chrípky, čo je pokles o 9,5 % oproti minulému roku. V sledovanom roku bolo hlásených 7 ochorení na chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1) chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov. Nebol zaznamenaný ani jeden prípad ochorenia na SARI.

Neuroinfekcie

V roku 2016 boli zaznamenané 2 ochorenia na *meningokokovú infekciu*, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov a 3 úmrtia na *Creutzfeldtovu-Jakovovu chorobu*, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. Hlásený bol 1 prípad *bakteriálneho zápalu mozgových plien*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov a 11 ochorení na *poruchy spánkového nervu*, chorobnosť 8,8/100 000 obyvateľov.

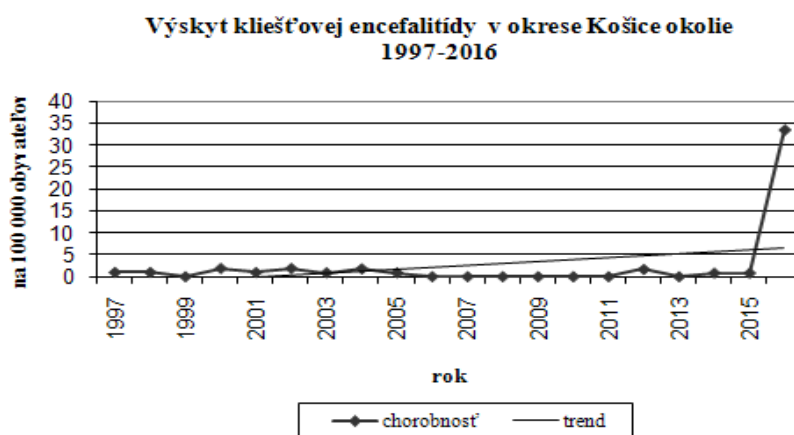

Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Nebolo hlásené ani jedno ochorenie na *listeriózu*, *Q-horúčku*, *antrax* a *tularémiu*.

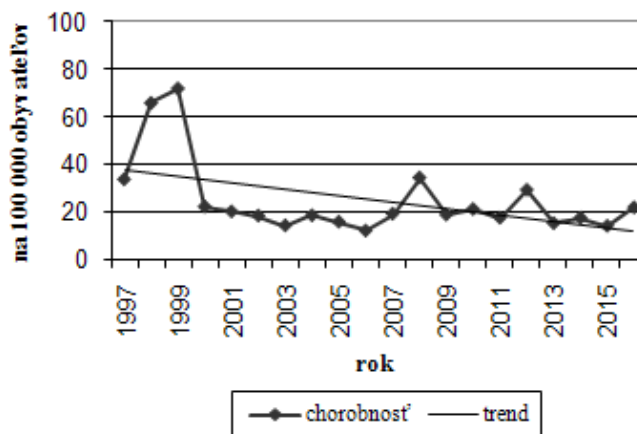
Zaznamenaný bol 1 prípad ochorenia na *leptospirózu*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov, 5 ochorení na *Lymesku chorobu (ECM)*, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov, 1 ochorenie na *hemoragickú horúčku s renálnym syndrómom*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov a 1 prípad *toxoplazmózy*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

V roku 2016 bol zaznamenaný epidemický výskyt *kliešťovej encefalitídy*. Hlásených bolo 42 ochorení, chorobnosť 33,6/100 000 obyvateľov.

V sledovanom roku bolo v súvislosti s *poranením alebo kontaktom so zvieratami podozrivými z besnoty* ošetrovaných a vakcinovaných 27 osôb, chorobnosť 21,6/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 59 % oproti roku 2015.

**Kontakt alebo ohrozenie besnotou v okrese Košice okolie,
1997-2016**

Nákazy kože a slizníc

Ochorenie na *tetanus* nebolo hlásené.

Vo výskyte *svrabu* došlo k vzostupu oproti roku 2015 o 56 %, hlásených bolo 25 ochorení. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 13,5/100 000 obyvateľov.

Nákazy prenášané pohlavným stykom

V roku 2016 bolo hlásených 7 ochorení na *syfilis*, chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov, čo je o 1 ochorenie menej ako v roku 2015. Priemer výskytu infekcií za predchádzajúcich 5 rokov je 12,0 ochorení, priemer chorobnosti za predchádzajúcich 5 rokov je 9,9/100 000 obyvateľov. Zaznamenaných bolo 5 ochorení na *gonokokovú infekciu*, chorobnosť 4,0/100 000 obyvateľov, 4 ochorenia na *iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby*, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov a 1 prípad *trichomonózy*, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov.

Choroby vyvolané vírusom HIV

V roku 2016 nebol v okrese zaznamenaný nový prípad *HIV infekcie*.

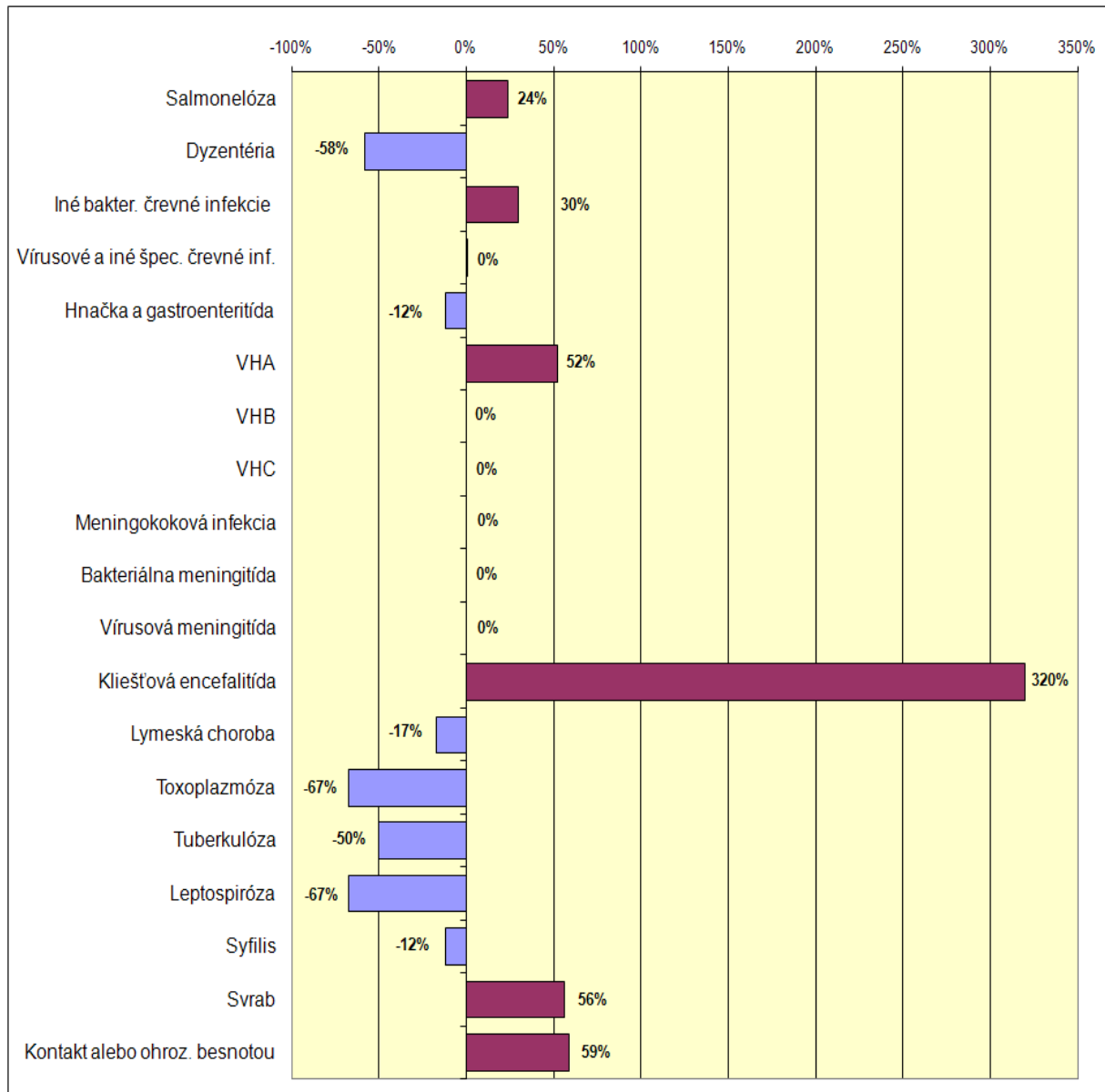
Spolu sú v okrese Košice okolie od roku 1985 evidované 3 prípady infekcie HIV, z toho v 1 prípade nákaza prešla do štádia AIDS.

**Výskyt vybraných prenosných ochorení v okrese Košice okolie v roku 2016
a porovnávacie indexy**

Tabuľka I.1.

Kód MKCH	Ochorenie	Rok 2016	Rok 2015	Index 2016/15	Priemer 11/15	Index 2016/P	Chorobnosť v r. 2016	Priemer chor. 11/15
		abs.	abs.	rel.	abs.	rel.	na 100 000	na 100 000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
A01	Brušný týfus a paratyfusy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	109	88	1,24	92,00	1,18	87,20	76,01
A03	Bacilová dyzentéria	5	12	0,42	17,80	0,28	4,00	14,79
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	153	118	1,30	80,20	1,91	122,40	66,15
A05	Iné bak.otravy potravinami	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	142	140	1,01	120,60	1,18	113,60	100,17
A09	Hnačka a gastroenter. pr. inf. pôvodu	290	328	0,88	334,20	0,87	232,00	277,54
A15-19	Tuberkulóza	3	6	0,50	3,40	0,88	2,40	2,82
A37	Divý kašeľ	2	6	0,33	5,00	0,40	1,60	4,12
A38	Šarlach	0	5	0,00	1,40	0,00	0,00	1,14
A39	Meningokoková infekcia	2	2	1,00	2,00	1,00	1,60	1,66
A50-53	Syfilis	7	8	0,88	12,00	0,58	5,60	9,94
A69	Lymeská choroba+G63.0+M01.2	5	6	0,83	6,20	0,81	4,00	5,13
A70	Infekcie Chlamýdia psittaci	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredoeur. kliešťová encefalitída	42	1	42,00	0,80	52,50	33,60	0,66
A87	Vírusová meningitída	0	3	0,00	5,20	0,00	0,00	4,32
B01	Ovčie kiahne	235	328	0,72	294,40	0,80	188,00	243,34
B02	Plazivec pásový	15	13	1,15	21,40	0,70	12,00	17,83
B05	Osýpky	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B15	Akútna hepatitída A	32	21	1,52	34,80	0,92	25,60	29,06
B16	Akútna hepatitída B	0	0	0,00	1,40	0,00	0,00	1,18
B17.1	Akútna hepatitída C	1	0	0,00	0,00	0,00	0,80	0,00
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	0	3	0,00	2,60	0,00	0,00	2,16
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	4	6	0,67	3,80	1,05	3,20	3,16
B26	Mumps	12	267	0,04	76,60	0,16	9,60	62,28
B27	Infekčná mononukleóza	13	23	0,57	25,60	0,51	10,40	21,26
B58	Toxoplazmóza	1	3	0,33	1,40	0,71	0,80	1,14
B86	Svrab	25	16	1,56	16,40	1,52	20,00	13,45
G00	Bakt. zápal mozg. plien nez. inde	1	0	0,00	1,40	0,71	0,80	1,16
G51	Poruchy spánkového nervu	11	4	2,75	7,00	1,57	8,80	5,81
G61	Zápalová polyneuropatia	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,16
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	27	17	1,59	22,20	1,22	21,60	18,44

**Porovnanie výskytu prenosných ochorení v okrese Košice okolie
v roku 2016 oproti roku 2015
(pokles a vzostup v %)**

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA v okrese KOŠICE - okolie za rok 2016

III.1. SKUPINA ALIMENTÁRNYCH INFEKCIÍ

III.1.1. Brušný týfus a paratýfus (A01)

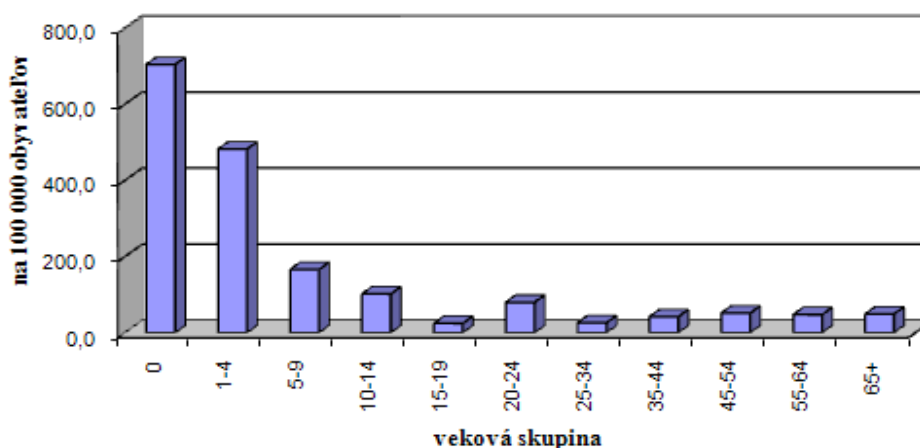
V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus a paratýfus. V okrese už nevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

III.1.2. Iné infekcie salmonelami (A02)

V roku 2016 bolo zaznamenaných 109 ochorení (chorobnosť 87,2/100 000 obyvateľov), z toho 1 vylúčovanie. Oproti minulému roku je to vzostup o 24 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov bol 76,0. Ochorelo 52 mužov a 57 žien.

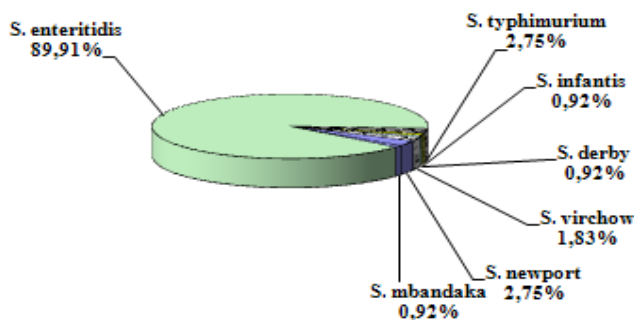
Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (704,2/100 000 obyvateľov – 11 prípadov) a v skupine 1–4 ročných detí (482,2/100 000 obyvateľov – 32 prípadov).

**Vekovošpecifická chorobnosť na salmonelózu
v okrese Košice okolie v roku 2016**

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky po celý rok, najviac v mesiacoch október (15 prípadov), jún (14 prípadov) a november (13 prípadov). Ako etiologický agens ochorenia sa najčastejšie uplatnila *S. enteritidis* 89,9 %.

**Rozdelenie salmonelóz podľa etiológie
v okrese Košice okolie v roku 2016**

**Salmonelózy - frekvencia izolovaných typov od chorých
a vylučovateľov v roku 2016 v okrese Košice okolie**

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	S. enteritidis	98	89,91	98	89,91	0	0,00
2.	S. typhimurium	3	2,75	3	2,75	0	0,00
3.	S. infantis	1	0,92	0	0,00	1	0,92
4.	S. derby	1	0,92	1	0,92	0	0,00
5.	S. virchow	2	1,83	2	1,83	0	0,00
6.	S. newport	3	2,75	3	2,75	0	0,00
7.	S. mbandaka	1	0,92	1	0,92	0	0,00
Spolu		109	100,0	108	99,1	1	0,9

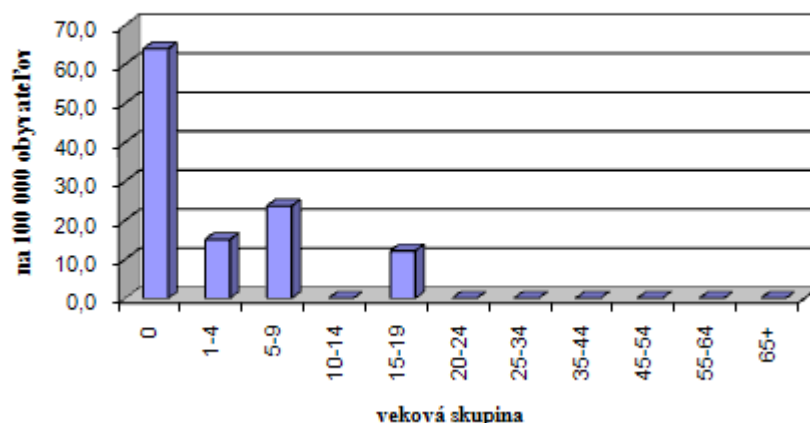
Vylučovanie salmonel bolo zistené u 66 ročnej ženy pri preventívnej prehliadke. V sledovanom roku boli zaznamenané 2 rodinné výskyty, v ktorých ochorelo 6 osôb.

III.1.3. *Bacilová dyzentéria (A03)*

V sledovanom roku bolo hlásených 5 ochorení, chorobnosť 4,0/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2015 je to pokles o 58 % a oproti 5 ročnému priemeru o 72 %.

Ochorenia sa vyskytli u 3 mužov a 2 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných detí (64,0/100 000 obyvateľov – 1 prípad).

**Vekovošpecifická chorobnosť na dyzentériu
v okrese Košice okolie v roku 2016**

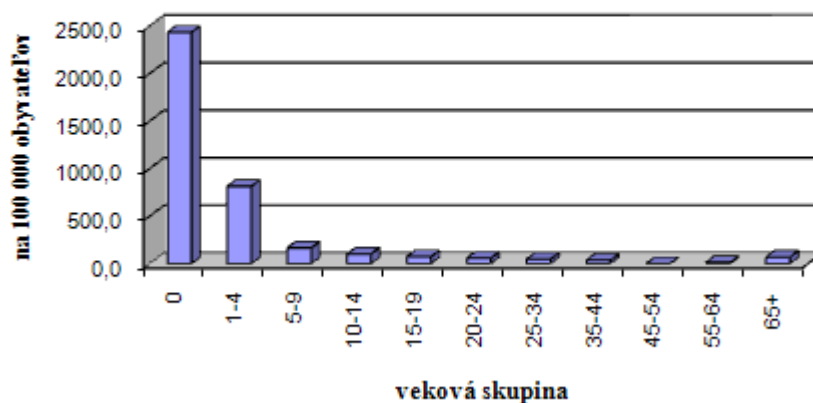
Maximum ochorení bolo hlásených v mesiaci február (2 prípady). V etiológii všetkých prípadov sa uplatnila *Sh. flexneri*.

III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie (A04)

V roku 2016 bolo hlásených 153 ochorení (chorobnosť 122,4/100 000 obyvateľov), čo je o 30 % viac ako v roku 2015. Ochorelo 85 mužov a 68 žien.

Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia u 0 ročných detí (2432,8/100 000 obyvateľov – 38 prípadov) a vo vekovej skupine 1–4 ročných detí (813,8/100 000 obyvateľov – 54 prípadov).

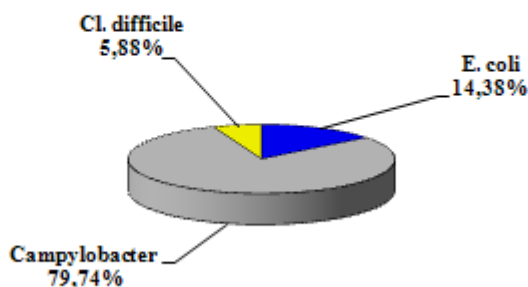
Vekovošpecifická chorobnosť na iné bakteriálne črevné infekcie v okrese Košice okolie v roku 2016

Výskyt prípadov bol zaznamenaný priebežne počas celého roka, najviac v júni (22 prípadov) a júli (20 prípadov).

Ako etiologické agens boli kultivované: Campylobacter - 122x (t.j. 79,7 %), enteropatogénne E. coli - 22x (t.j. 14,4 %) a Cl. difficile – 9x (t.j. 5,9 %).

Rozdelenie iných bakteriálnych črevných infekcií podľa etiológie v okrese Košice okolie v roku 2016

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5)

Zaznamenaných bolo 122 prípadov, chorobnosť 97,6/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 28 % oproti predchádzajúcemu roku. Ochorenia sa vyskytli u 69 mužov a 53 žien. Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine 0 ročných detí (1664,5/100 000 obyvateľov – 26 prípadov) a u 1-4 ročných detí (663,2/100 000 obyvateľov – 44 prípadov). Výskyt ochorení bol zaznamenaný priebežne počas celého roka s maximom v mesiacoch jún (19 prípadov) a máj (15 prípadov).

III.1.5. *Iné bakteriálne otravy potravinami (A05)*

Ochorenia boli v okrese ostatný raz hlásené v roku 2003 (38 prípadov). Od roku 2004 nebol zaznamenaný ani jeden prípad.

III.1.6. *Giardióza (A07.1)*

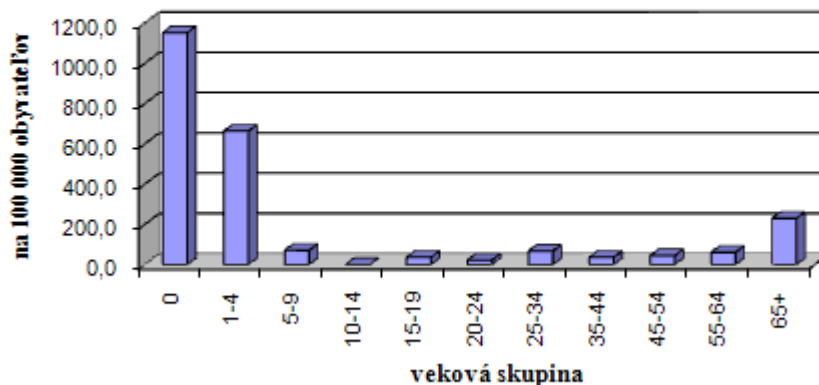
V sledovanom roku bolo hlásených 14 ochorení, chorobnosť 11,2/100 000 obyvateľov u detí vo veku 0–14 rokov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (75,4/100 000 obyvateľov pri 5 prípadoch). Z hľadiska sezonality sa najviac ochorení vyskytlo v mesiaci máj (4 prípady).

III.1.7. *Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie (A08)*

V roku 2016 bolo zaznamenaných 142 prípadov, chorobnosť 113,6/100 000 obyvateľov hnačiek spôsobených vírusom, oproti predchádzajúcemu roku je to vzostup o 2 ochorenia. Ochorelo 56 mužov a 86 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných (1152,4/100 000 obyvateľov pri 18 prípadoch) a vo vekovej skupine 1-4 ročných (663,1/100 000 obyvateľov pri 44 prípadoch). Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v mesiacoch marec (26 prípadov) a apríl (22 prípadov).

V etiológii ochorení sa uplatnili rotavírusy v 73 prípadoch, norovírusy v 8 prípadoch a adenovírusy v 21 prípadoch. Ani v jednom prípade nebol chorý očkovaný proti rotavírusom. V 40 prípadoch boli ochorenia uzatvorené ako nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia. Jednalo sa o epidemický výskyt nozokomiálnych nákaz v Kúpeľoch Štós. Hlásené boli 3 importované nákazy z Chorvátska, Česka a Maďarska.

Vekovošpecifická chorobnosť na vírusové črevné infekcie v okrese Košice okolie v roku 2016

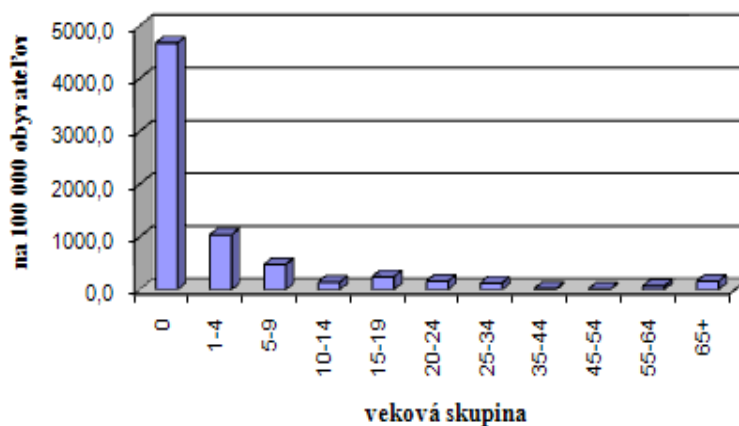
III.1.8. *Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu (A09)*

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 290 ochorení, chorobnosť 232,0/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti predchádzajúcemu roku o 12 %. Priemerný výskyt ochorení v predchádzajúcich 5 rokoch bol 334,2, priemerná chorobnosť 277,5/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli u 146 mužov a 144 žien.

Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia vo vekovej skupine detí do 1 roka (4673,5/100 000 obyvateľov pri 73 ochoreniach) a vo vekovej skupine 1–4 ročných (1039,8/100 000 obyvateľov pri 69 ochoreniach).

Ochorenia sa vyskytovali sporadicky počas celého roka s maximom v mesiacoch júl (44 prípadov) a jún (32 prípadov).

**Vekovošpecifická chorobnosť na hnačku a gastroenteritídu
v okrese Košice okolie v roku 2016**

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov)				Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospital.	Počet úmrtí
Salmonella	A02	S. typhimurium					
		S. enteritidis	2	6	5	0	
		Iné sérovary					
Kampylobakter	A04.5						
Listéria	A32	Listéria monocytogenes					
		Iné listérie					
Yersinia	A04.6						
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)					
Bacillus	A05.4	B. cereus					
		Iný bacillus					
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0						
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum					
	A05.2	Cl. perfringens					
		Iné clostrídium					
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella					
	A03	Shigella					
	A04.8	Iné bakteriálne agens					
Parazity	B75	Trichinella					
	A07.1	Giardia					
	A07.2	Cryptosporidium					
		Anisakis					
		Iné parazity					
Vírusy	A08.1	Norovirus					
	B15	Hepatitída A	1	4	4	0	
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy					
Iné agens		Histamín					
		Morské biotoxíny					
		Iné agens					
Neznámy agens	A09						

III.2. SKUPINA VÍRUSOVÝCH HEPATITÍD

V roku 2016 bolo zaznamenaných 32 akútnych vírusových hepatitíd typu A, 1 akútna vírusová hepatitída typu C a 2 akútne vírusové hepatitídy typu E.

V sledovanom roku boli hlásené aj 4 prípady chronickej VHC a 19 prípadov nosičstva HBsAg. Akútna ani chronická vírusová hepatitída typu B nebola zaznamenaná.

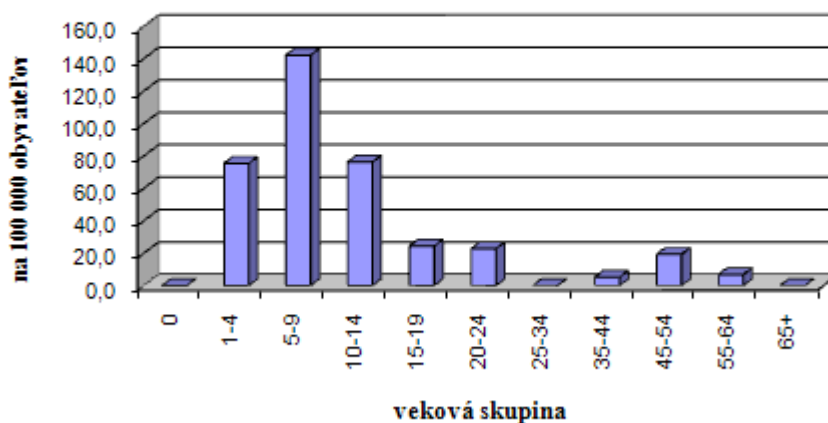
III.2.1. Akútna hepatitída A (B15)

V roku 2016 bolo hlásených 32 prípadov ochorení, chorobnosť 25,6/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 52 % oproti roku 2015. Priemer výskytu v ostatných 5 rokoch bol 34,8 ochorení, priemerná chorobnosť 29,1/100 000 obyvateľov. Ochorelo 17 mužov a 15 žien.

Z hľadiska sezonality sa najviac ochorení vyskyto v mesiacoch január a marec (po 7 prípadov) a máj (5 prípadov).

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných detí 142,1/100 000 obyvateľov (12 prípadov) a vo vekovej skupine 10-14 ročných detí 76,2/100 000 obyvateľov (6 prípadov). Ochorenia boli hlásené z obcí Baška, Bidovce, Boliarov 3, Čaña, Kalša, Kechnec 3, Košické Olšany, Milhošť, Moldana n. Bodvou, Nižný Klátov, Rankovce 6, Slanec, Sokoľany, Turňa n. Bodvou, Vtáčkovce 3 a Vyšný Medzev 6.

**Vekovošpecifická chorobnosť na vírusovú hepatitídu typu A
v okrese Košice okolie v roku 2016**

Z celkového počtu chorých bolo 8 detí mimo kolektívu, 1 dieťa MŠ, 14 žiakov ZŠ a 9 dospelých osôb. V ohniskách vírusových hepatitíd bol LD s podaním očkovacej látky nariadený 525 kontaktom. Všetky ochorenia boli potvrdené sérologicky testom ELISA (anti HAV IgM pozit.). V sledovanom roku nebolo zaznamenané ochorenie u zdravotníckeho pracovníka.

V okrese boli zaznamenané 3 epidemické výskyty:

Epidemický výskyt v obci Rankovce:

V čase od 20.1. do 16.3.2016 bolo hlásených 6 ochorení u detí z minoritnej skupiny obyvateľov vo veku 4, 5, 7, 2x8 a 10 rokov, z toho 1x mimo kolektívu, 1x MŠ a 4x ZŠ. Z celkového počtu ochorení boli 2 prípady aktívne vyhladané v rámci LD. Zaznamenané bolo **1 ochorenie po očkovaní Havrixom na 15. deň**. V rámci protiepidemických opatrení bol 149 kontaktom nariadený LD s podaním očkovacej látky. Rozhodnutím RH bolo nariadené vykonávanie dezinfekcie v MŠ Rankovce a ZŠ Herľany.

Epidemický výskyt v obci Kechnec:

V čase od 14.3. do 30.3.2016 boli hlásené 4 ochorenia u detí z minoritnej sk. obyvateľov vo veku 2, 9, 12 a 13 rokov, z toho 1x mimo kolektívu a 3x ZŠ. Z celkového počtu ochorení boli 2 prípady aktívne vyhľadane v rámci LD. Zaznamenané bolo **1 ochorenie po očkovaní Vaqtou na 6. deň**. V rámci protiepidemických opatrení bol 97 kontaktom nariadený LD s podaním očkovacej látky. Rozhodnutím RH bolo nariadené vykonávanie dezinfekcie v ZŠ Seňa.

Epidemický výskyt v obci Vyšný Medzev:

V čase od 12.4. do 27.5.2016 ochorelo 6 detí z minoritnej sk. obyvateľov vo veku 3x8, 9, 12 a 13 rokov, navštevujúce ZŠ. Z celkového počtu ochorení boli 4 prípady aktívne vyhľadane v rámci LD. Zaznamenané boli **3 ochorenia po očkovaní Vaqtou na 13., 23 a 24 deň**. V rámci protiepidemických opatrení bol 160 kontaktom nariadený LD s podaním očkovacej látky. Rozhodnutím RH bolo nariadené vykonávanie dezinfekcie v ZŠ Medzev.

III.2.2. Akútna hepatitída B (B16)

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie.

III.2.3 Akútna hepatitída C (B17.1)

V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 30 ročného muža, bezdomovca z obce Belža. V anamnéze udané i.v. užívanie drog od 15 rokov veku. Ochorenie potvrdené sérologicky anti HCV pozit., genotyp 3a.

III.2.4 Akútna hepatitída E (B17.2)

V sledovanom roku boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov u 65 ročnej ženy z obce Chorváty a 71 ročného muža z obce Seňa. V domácnosti udaný chov sliepok, pacienti neudávali konzumáciu domácich zabíjačkových výrobkov. Ochorenia potvrdené sérologicky.

III.2.5. Chronická vírusová hepatitída B (B18.1)

V roku 2016 nebolo zaznamenané ochorenie.

III.2.6. Chronická vírusová hepatitída C (B18.2)

V sledovanom roku boli hlásené 4 prípady, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov u osôb vo veku 18, 24, 49 a 65 rokov, zistené v rámci preventívnej prehliadky. V anamnéze na parenterálne zákroky bola udaná 1x transfúzia krvi, 1x i.v. drogy a 2x amatérske tetovanie. Ochorenia boli potvrdené sérologicky HCV pozit., genotyp 1a 2x a 1b 2x.

III.2.7. Cytomegalovírusová hepatitída (B25.1)

V sledovanom roku bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 30 ročnej ženy z obce Vyšný Čaj. Pacientke bola v rámci gravidity zistená elevácia hepatálnych testov, udávala nachladenie, kašeľ, zvýšenú teplotu. Ochorenie potvrdené sérologicky CMV IgM pozit., IgG negat.

III.2.8. Novozistené nosičstvo HBsAg (Z22.5)

V roku 2016 bolo hlásených 19 prípadov novozisteného nosičstva HBsAg u 10 mužov a 9 žien vo veku 28-68 rokov. Nosičstvá boli zistené 12x pri preventívnej prehliadke, 3x v gravidite, 2x v rámci predoperačných vyšetrení, 1x počas hospitalizácie, 1x pred darovaním krvi. Anamnéza na parenterálne zákroky bola v 10 prípadoch negatívna, 3x udaná operácia a 6x amatérske tetovanie.

K 31.8.2016 bolo v okrese zaočkovaných 17 detí HBsAg pozitívnych matiek.

III.3 SKUPINA NÁKAZ PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM

III.3.1. Diftéria - záškrt (A36)

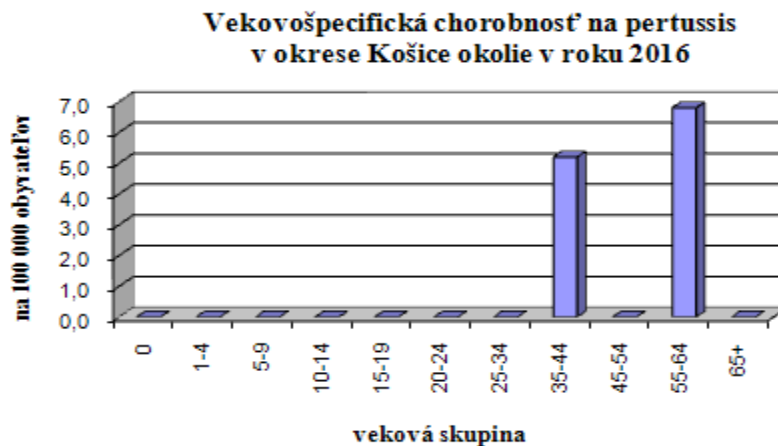
V roku 2016 sa nevyskytla žiadna manifestná nákaza vyvolaná *Corynebacterium diphtheriae*. Zaočkovanosť jednotlivých kontrolovaných ročníkov k 31.8.2016 bola na vysokej úrovni, u najmladšieho ročníka 2014 dosiahla 98,5 %. Pri preočkovaní - ročník 2009 dosiahla zaočkovanosť 97,8 % a ročník 2002 - 97,6 %.

V sledovanom roku neboli v laboratóriu RÚVZ izolované žiadne toxické, resp. netoxické kmene *C. diphtheriae* u pacientov z okresu Košice okolie.

III.3.2. Pertussis – divý kašeľ (A37)

V roku 2016 boli zaznamenané 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles o 67 % oproti minulému roku. Ochoreli osoby vo veku 37 a 55 rokov. Klinický priebeh ochorenia charakterizoval záchvatovitý dusivý kašeľ a zvýšená teplota. Očkovací status sa nepodarilo zistiť. Ochorenia boli potvrdené sérologicky.

Očkovanie proti divému kašľu je popísané v kapitole III.3.1.

III.3.3. Morbilli - osýpky (B05)

Akútne ochorenie nebolo v okrese hlásené od roku 1999.

Stav zaočkovanosti k 31.8.2016 proti osýpkam, mumpsu a rubeole v sledovaných ročníkoch bol priaznivý. V ročníku narodenia 2014 dosiahla zaočkovanosť 97,8 %, v ročníku 2013 - 97,4 %, v ročníku 2012 – 97,5 % a v ročníku 2004 - 97,3 %.

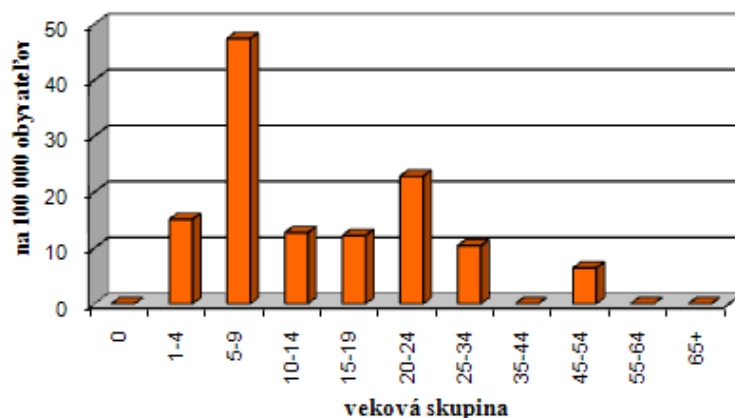
III.3.4. Rubeola – ružienka (B06)

Od roku 1998 bol v okrese zaznamenaný nulový výskyt ochorenia. Očkovanie proti rubeole je popísané v kapitole III.3.3.

III.3.5. Parotitída – mumps (B26)

V roku 2016 bolo hlásených 12 ochorení, chorobnosť 9,6/100 000 obyvateľov u 7 mužov a 5 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných detí 47,4/100 000 obyvateľov (4 prípady) a vo vekovej skupine 20-24 ročných 22,8/100 000 obyvateľov (2 prípady). Z hľadiska sezonality bolo najviac ochorení hlásených v mesiaci marec (5 prípadov). Úroveň očkovania proti parotitíde je popísaná v kapitole III.3.3.

**Vekovošpecifická chorobnosť na parotitídu
v okrese Košice okolie v roku 2016**

Z celkového počtu 12 ochorení sa 9 prípadov vyskytlo v rámci **epidemického výskytu v obci Moldava nad Bodvou:**

V čase od 2.2.2016 do 29.3.2016 ochorelo 9 osôb (8x nízky hyg. štandard) vo veku 5, 6, 2x8, 14, 15, 2x 23 a 30 rokov. Očkovací status: 4x 1 dávka, 4x 2 dávky, 1x nezistené. V jednom prípade bolo ochorenie potvrdené sérologicky. Pri jednom ochorení bola zaznamenaná komplikácia - meningitída.

Sporadické ochorenia boli hlásené u 2, 31 a 48 ročných neočkovaných osôb z obcí Veľká Ida, Žarnov a Kalša. Ochorenia potvrdené sérologicky.

III.3.6. Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie (A40.3)

V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov u 26 a 63 ročných mužov z obcí Veľká Ida a Košická Polianka. V anamnéze udaná teplota 39 st. C so zimnicou a triaškou, bolesti hlavy, kašeľ, sťažené dýchanie. Z hemokultúr izolovaný *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 10F/10C/33C a 7F. Pacienti proti pneumokokom neboli očkovaní.

III.3.7. Zápal pľúc vyvolaný *Streptococcus pneumoniae* (J13)

V sledovanom roku boli zaznamenané 3 ochorenia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov:

- 4 ročný chlapec z obce Ruskov, prijatý do DFN Košice pre febrilitu 39 st. C, kašeľ, RTG vyšetrenie potvrdilo pneumóniu a pleuritídu. Z punktátu metódou rt-PCR dokázaný antigén *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 19A. Dieťa proti pneumokokom očkované 3 dávkami očkovacej látky Synflorix.
- 11 ročný chlapec z obce Bidovce, v klinickom obraze sťažené dýchanie, febrilita, dusivý kašeľ, bolesti vpravo v oblasti m. pectoralis, v pravej axile. Pre zhoršenie stavu privolaná RZP, pri príchode dieťa v úľavovej polohe v predklone, sat.O2 75%, auskultačné dýchanie zostrené, vpravo oslabené. RTG na lôžku - pravé pľúcne krídlo celé zatienené, indikovaná chirurgická drenáž pravého thoraxu. Z pleurálneho punktátu vykultivovaný *Streptococcus pneumoniae*, sérotyp 5. Dieťa proti pneumokokom nebolo očkované.
- 74 ročná žena z obce Geča, prijatá na Kl. infektológie a cestovej medicíny pre nevoľnosť, zimnicu, triašku, nauzeu, vodnaté hnačky, kŕče, teplotu do 39 st. C. Počas hospitalizácie rozvoj auskultačného nálezu na pľúcach, RTG potvrdilo pravostrannú pneumóniu. Z moča potvrdený pneumokokový antigén. Očkovanie sa nepodarilo zistiť.

III.4. SKUPINA RESPIRAČNÝCH NÁKAZ

III.4.1 Tuberkulóza (A15-A19)

V roku 2016 boli do systému EPIS hlásené 3 prípady, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov. Priemer výskytu ochorení za posledných 5 rokov bol 3,4 a priemerná chorobnosť 2,8/100 000 obyvateľov. Ochoreli osoby vo veku 56, 64 a 82 rokov.

Vo všetkých prípadoch sa jednalo o tbc pľúc. Ochorenia boli potvrdené 1x mikroskopicky a 2x kultivačne a RTG.

III.4.2. Scarlatina - šarlach (A38)

V roku 2016 nebolo zaznamenané ochorenie.

III.4.3. Erysipelas – ruža (A46)

Hlásených bolo 23 ochorení, chorobnosť 18,4/100 000 obyvateľov u 10 mužov a 13 žien. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine nad 65 rokov (97,6/100 000 obyvateľov – 14 prípadov) a vo vekovej skupine 55-64 ročných (27,0/100 000 obyvateľov – 4 prípady).

Ochorenia sa vyskytovali v priebehu celého roka s maximom v septembri (5 prípadov).

III.4.4. Legionárska choroba (A48.1)

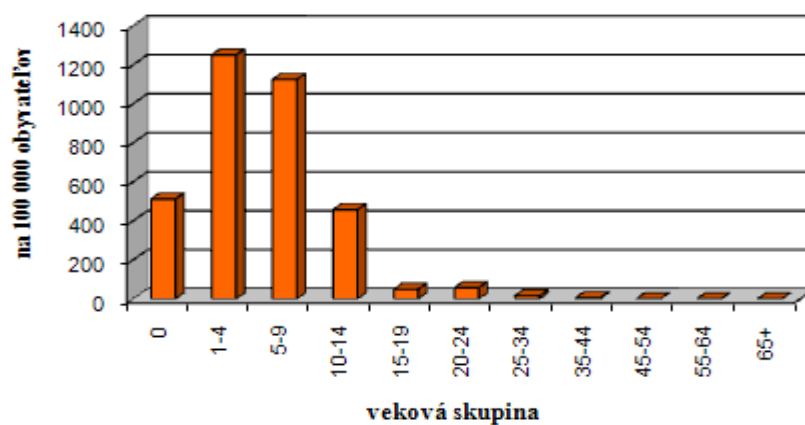
V sledovanom roku bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 58-ročnej ženy z obce Ždaňa, prijatej na Kl. infektológie a cestovej medicíny pre febrilitu do 40 st. C a ťažkosti s dýchaním. Klinický obraz svedčil pre pneumóniu. V laboratórnom obraze prítomná vysoká zápalová aktivita, RTG pľúc dokumentovalo ľavostrannú pneumóniu. Mikrobiologické vyšetrenie moča potvrdilo *L. pneumophillu*.

III.4.5. Varicella – ovčie kiahne (B01)

V roku 2016 bolo hlásených 235 ochorení, chorobnosť 188,0/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2015 o 28 %. Ochorenia sa vyskytli u 130 mužov a 105 žien.

Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola zaznamenaná u 1–4 ročných detí (1250,8/100 000 obyvateľov – 83 prípadov) a u 5–9 ročných detí (1124,8/100 000 obyvateľov – 95 prípadov). Až 94 % ochorení sa vyskytlo u detí do 15 rokov veku.

**Vekovošpecifická chorobnosť na varicellu
v okrese Košice okolie v roku 2016**

III.4.6. Herpes zoster - plazivec pásový (B02)

V sledovanom roku bolo hlásených 15 prípadov ochorení, chorobnosť 12,0/100 000 obyvateľov, čo je vzostup o 15 % oproti predchádzajúcemu roku. Najvyššia vekovo-

špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine nad 65 rokov (41,8/100 000 obyvateľov – 6 prípadov).

III.4.7. Infekčná mononukleóza (B27)

V roku 2016 bolo hlásených 13 ochorení, chorobnosť 10,4/100 000 obyvateľov, čo je o 43 % menej ako v predchádzajúcom roku. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných (36,6/100 000 obyvateľov - 3 ochorenia) a vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (35,5/100 000 obyvateľov – 3 ochorenia). Vo všetkých prípadoch sa jednalo o uzlinovú formu, 5 ochorení bolo potvrdených sérologicky.

III.4.8. Chrápka a akútne respiračné ochorenia (J10, J11)

Počet ochorení na chrípku a akútne respiračné ochorenia klesol oproti roku 2015 o 9,5 % (z 25 230 na 22 836 ochorení). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na chrípku a ARO v roku 2016 bola vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (192625,9/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch). Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 555 prípadov chrípky, chorobnosť 1688,3/100 000 osôb v starostlivosti lekárov hlásiacich v jednotlivých kalendárnych týždňoch, počet komplikácií bol 56 (0,3 %).

V tejto skupine neboli v sledovanom roku hlásené ochorenia na SARI. Zaznamenaných bolo 7 ochorení na chrípku vyvolanú pandemickým vírusom A(H1N1).

Chrápková sezóna 2015/2016

V okrese Košice okolie bolo hlásených 17 463 všetkých ARO, čo predstavuje chorobnosť 49565,01/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z toho ako chrípka bolo hlásených 383 ochorení, chorobnosť 1087,08/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Z celkového počtu hlásených ARO tvorila chrípka 2,2%. Spolu bolo hlásených 29 komplikácií. V porovnaní s predchádzajúcou sezónou došlo k poklesu počtu hlásených ARO o 19% a chrípky 69,7%.

Chorobnosť na ARO a chrípku sa v chrípkovej sezóne pohybovala od najvyššej 2380,3/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov v 9. KT, kedy bolo hlásených 1011 ARO (z toho 28 chrípok), po najnižšiu 932,5/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov v 52. KT, kedy bolo hlásených 299 ARO (z toho 1 chrípka).

Najviac komplikácií (6) bolo hlásených v 6. KT, čo tvorilo 0,8% z celkového počtu hlásených ochorení.

Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 6-14 ročných 128 768,4/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri 5773 ochoreniach. Najnižšia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 20-59 ročných 21 292,3//100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov pri 3937 ochoreniach. V sledovanej sezóne bol prerušený vyučovací proces v 15 MŠ, 10 ZŠ a 1 SŠ.

U klientov DD a DSS na území okresu bolo vykonané očkovanie proti sezónnej chrípke. Z celkového počtu 514 osôb bolo zaočkovaných 427, čo je 83,1 %. Zároveň bolo očkovanie vykonané aj u 675 detí do 15 rokov.

Chrápka A(H1N1) (J10.9)

V roku 2016 bolo zaznamenaných 7 prípadov, chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži a 3 ženy vo veku 20-48 rokov. Najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 35-44 ročných 26,2 pri 5 ochoreniach. U všetkých chorých bol izolovaný vírus chrípky A/H1N1/California/7/2009 (H1N1)pdm-like.

III.5. NEUROINFEKCIE

III.5.1. Meningokoková infekcia (A39)

V sledovanom roku boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 1,6/100 000 obyvateľov, čo je rovnaký počet ako v minulom roku. Priemerný výskyt ochorení za posledných 5 rokov bol 2,0 a priemerná chorobnosť 1,7.

- V prvom prípade ochorelo 1 ročné dieťa z minoritnej sk. obyvateľov z obce Veľká Ida na akútnu meningokokémiu. V klinickom obraze kašeľ, teplota do 39 st. C, následne ošetrované u pediatra, predpísané ATB, ktoré netolerovalo, zvracalo. Dieťa prijaté na JIS KDD, pri prijíme malátnosť, riedke zelené stolice, teplota, vysoké zápalové parametre. Z hemokultúry bola potvrdená N. meningitidis, séro skupina B. V rámci protiepidemických opatrení bol 40 osobám v rodine a DFN nariadený zvýšený zdravotný dozor s preventívnym podaním ATB.
- V druhom prípade ochorelo 3 ročné dieťa z minoritnej sk. obyvateľov z obce Veľká Ida na meningokokovú meningitídu. V klinickom obraze udané zvracanie, teplota 39 st. C, spavosť, opozícia šije. Ochorenie potvrdené kultivačne z likvoru N. meningitidis, séro skupina B.

III.5.2. Creutzfeldtova-Jakobova choroba (A81.0)

V roku 2016 boli hlásené 3 úmrtia, chorobnosť 2,4/100 000 obyvateľov 53, 54 a 69 ročných žien, bližšie v časti Úmrtia.

III.5.3. Bakteriálny zápal mozgových plien (G00)

V roku 2016 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov 66 ročného muža z obce Drienovec na nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9). Pacient bol prijatý na Internú kl. Nemocnice Košice-Šaca a.s. pre bolesti na hrudníku a bolesti hlavy. Počas hospitalizácie rozvoj stavu zmätenosti, febrility, vzostup CRP, likvor skalený. Pre opozíciu šije a teplotu 38,7 st.C bol preložený na KICM. Výsledok laboratórneho yšetrenia likvoru bol negatívny.

III.5.4. Poruchy spánkového nervu (G51)

V sledovanom roku bolo hlásených 11 ochorení, chorobnosť 8,8/100 000 obyvateľov, čo je viac ako 100 % vzostup oproti roku 2015.

Ochorenia sa vyskytli u 6 mužov a 5 žien vo veku 4-42 rokov. Všetci chorí boli proti poliomyelitíde riadne očkovaní.

III.6. ZOONÓZY A NÁKAZY S PRÍRODNOU OHNISKOVOSŤOU

III.6.1. Tularémia (A21)

V roku 2016 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.2. Leptospiróza (A27)

V roku 2016 bolo zaznamenané 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 69 ročnej ženy z obce Čakanovce, ktorá bola hospitalizovaná na IV. Internej kl. UN LP Košice pre slabosť, zimnicu, zvýšenú teplotu 37,4 st. C, bolesti hrdla, kašeľ, nízky tlak. Ochorenie potvrdené sérologicky Leptospira IgM pozit. – Leptospira interrogans.

III.6.3. Listerióza (A32)

V roku 2016 ochorenie nebolo hlásené.

III.6.4. Lymeská choroba (A69.2, G63.0, M01.2)

V roku 2016 bolo hlásených 5 prípadov, chorobnosť 4,0/100 000 obyvateľov, čo je o 1 ochorenie menej ako v roku 2015. Ochorel 1 muž a 4 ženy v mesiacoch január a máj - júl. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o I. štádium ochorenia – ECM.

Epidemiologická anamnéza bola 1x negatívna, 1x poštipanie hmyzom a 3x akvizícia kliešťa v mieste bydliska. V dvoch prípadoch bolo ochorenie potvrdené sérologicky.

III.6.5. Q - horúčka (A78)

Ochorenie ani v roku 2016 nebolo hlásené.

III.6.6. Stredoeurópska kliešťová encefalitída (A84)

V roku 2016 bolo v okrese zaznamenaných 42 ochorení, chorobnosť 33,6/100 000 obyvateľov, z toho 41 v rámci epidemického výskytu.

Sporadické ochorenie bolo hlásené u 48 ročnej ženy z obce Nižná Myšľa. V klinickom obraze slabosť, únava, teplota 40 st. C, bolesti hlavy. Pred 2 týždňami mala tiež teplotu. Epidemiologická anamnéza negatívna. Ochorenie potvrdené sérologicky KE IgM aj IgG pozit. Lumbálnu punkciu pacientka odmietla.

Epidemický výskyt:

V čase od 27.5. do 13.6.2016 bolo na RÚVZ so sídlom v Košiciach hlásených 44 ochorení na kliešťovú encefalitídu. Chorí v epidemiologickej anamnéze udávali konzumáciu ovčieho syra zakúpeného koncom mesiaca apríl (29.4.2016 – 3 chorí) a začiatkom mesiaca máj (2.5.-15.5.2016) v predajni v okr. Košice okolie. Jedna chorá okrem konzumácie ovčieho syra udávala aj poštipanie 4 kliešťami. Ovčí syr konzumovaný chorými bol vyrobený na salaši poľnohospodárskeho družstva v okr. Košice okolie.

Z celkového počtu 44 chorých ochorelo 27 osôb z okresov Košice I-IV, 12 osôb z okresu Košice okolie, 3 osoby z okresu Trebišov, 1 osoba z okresu Trenčín a 1 osoba z okr. Trnava.

Rozdelenie chorých:

- podľa veku: 42 dospelých osôb a 2 deti vo veku 10 a 12 rokov
- podľa pohlavia: 20 mužov a 24 žien
- podľa profesie: 2x žiaci ZŠ, 1x študent VŠ, 1x MD, 4x zdravotnícki pracovníci, 4x pedagogickí pracovníci, 6x dôchodcovia, 3x potravinári, 1x nezamestnaný, 8x robotníci a 14x iné povolanie.

Rodinný výskyt: v 6 rodinách ochoreli 2-4 osoby, v okrese Trebišov ochoreli 3 osoby na rodinnom posedení.

Rozdelenie chorých podľa vekových skupín a pohlavia

Veková skupina	Ženy	Muži	Spolu
10 - 14	0	2	2
20 - 24	0	1	1
25 - 34	4	2	6
35 - 44	5	7	12
45 - 54	6	2	8
55 - 64	5	4	9
65+	4	2	6
Spolu	24	20	44

Prvé príznaky ochorenia chorí udávali od 9.5. - 29.5.2016, s maximom od 10.5. - 13.5.2016 kedy ochorelo 18 osôb, čo je 40,9 % z celkového počtu chorých.

V klinickom obraze dominovali príznaky podobné chrípke – vysoká horúčka, bolesti svalov, hlavy, hrdla, slabosť, malátnosť, svetloplachosť. V 18 prípadoch boli prítomné príznaky meningeálneho dráždenia. Hospitalizovaných bolo spolu 36 chorých, z toho 33 na Kl. infektológie a cestovnej medicíny UN LP Košice, 1 dieťa na infekčnom odd. DFN Košice, 1 chorý v ŽN s poliklinikou Košice a 1 vo FN v Trnave. Ambulantnou cestou bolo vyšetrených a liečených 8 pacientov.

Ochorenia boli potvrdené na základe klinických príznakov, epidemiologických súvislostí a pozitívneho sérologického vyšetrenia prítomnosti špecifických protilátok proti kliešťovej encefalitíde triedy IgM a IgG. Protilátky proti kliešťovej encefalitíde triedy IgM boli zistené v sére u 43 chorých a zároveň u 12 aj v likvore. U jedného chorého z okresu Trenčín nebolo sérologické vyšetrenie vykonané z dôvodu jeho pobytu v zahraničí.

Rozdelenie chorých podľa stanovenia diagnózy

Spôsob stanovenia diagnózy	Počet chorých	%
Klinické príznaky + pozit. sérolog. vyšetrenie	43	97,7
Klinické príznaky + epidemiologická súvislosť	1	2,3
Spolu	44	100,0

Prameň pôvodcu nákazy sa nepodarilo jednoznačne potvrdiť. Výsledky laboratórnych vyšetrení 2 bazénových vzoriek surového ovčieho mlieka a 52 vzoriek krvi oviec boli na prítomnosť vírusu kliešťovej encefalitídy negatívne. Ako vehikulum sa pravdepodobne uplatnil tepelne nespracovaný mliečny výrobok (ovčí syr) vyrobený z mlieka oviec infikovaných vírusom kliešťovej encefalitídy (v čase virémie oviec) na salaši PD v okr. Košice okolie koncom mesiaca apríl a začiatkom mesiaca máj. Vyšetrenie ovčieho syra konzumovaného chorými nebolo možné zrealizovať, nakoľko už nebol k dispozícii.

III.6.7. Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom (A98.5)

V sledovanom roku bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 58 ročného muža z obce Ruskov, zväžáč dreva z lesa. V klinickom obraze celková slabosť, bolesti hlavy a celého tela, teplota 40 st. C, hnačky. Pacient bol cestou RZP privezený na Kl. infektológie a cestovnej medicíny UN LP v Košiciach. V laboratórnom obraze prítomná

leukocytóza, vysoké zápalové a renálne parametre. Stav hodnotený ako sepsa, pacient opakovane dialyzovaný. Ochorenie potvrdené sérologicky Hantavírus ELISA IgM aj IgG pozit.

III.6.8. Toxoplazmóza (B58)

V roku 2016 bol hlásený 1 prípad, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u ročného dieťaťa z obce Kecerovce. V klinickom obraze teplota do 39,1 st. C, zdurené uzliny okcipitálne, inguinálne, v pravej axile, exantém na bruchu. V domácnosti chovajú psov. Ochorenie potvrdené sérologicky Toxoplasma IgM pozit., IgG negat.

III.6.9. Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z20.3)

Počet osôb, ktoré boli poranené zvieratami alebo ohrozené besnotou pre kontakt so zvieratami z besnoty podozrivým oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 59 %, zo 17 prípadov (chorobnosť 13,8/100 000 obyvateľov) v roku 2015 na 27 prípadov (chorobnosť 21,6/100 000 obyvateľov) v roku 2016.

Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 10-14 ročných (139,7/100 000 obyvateľov pri 11 prípadoch) a vo vekovej skupine 0 ročných detí (64,0/100 000 obyvateľov pri 1 prípade).

Poranenia u ľudí boli hlásené po celý rok s maximom v mesiacoch máj (7 prípadov) a október (5 prípadov). Najpočetnejšie boli zastúpené psy – 19x, t.j. 70 %. Vzhľadom na lokalizáciu poranenia išlo najčastejšie o ruku – 8 poranení, t.j. 30 %. Antirabická vakcinácia bola vykonaná u všetkých 27 osôb vakcínou VERORAB. V jednom prípade pri poranení líškou bolo zároveň podané aj antirabické sérum. Besnota nebola potvrdená u žiadneho zo zvierat, ktoré spôsobili poranenia ľudí.

Analýza poranení podľa **druhu zvierat**a a **počtu vakcinovaných osôb**:

Druh zvierat'a	Počet pohryzení		Počet vakcinov.	
	abs.	%	abs.	%
pes	19	70,4	19	70,4
mačka	3	11,1	3	11,1
potkan	2	7,4	2	7,4
myš	2	7,4	2	7,4
líška	1	3,7	1	3,7
Spolu	27	100,0	27	100,0

Rozdelenie poranení **podľa lokalizácie**:

Lokalizácia poranenia	Počet poranení	
	abs.	%
ruka	8	29,6
predkolenie	6	22,2
stehno	5	18,5
noha	2	7,4
trup	2	7,4
predlaktie	2	7,4
lýtko	1	3,7
hlava	1	3,7
Spolu	27	100,0

III.7. NÁKAZY KOŽE A SLIZNÍC

III.7.1. Tetanus (A35)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.7.2. Scabies - svrab (B86)

V roku 2016 bolo hlásených 25 prípadov, chorobnosť 20,0/100 000 obyvateľov, čo je vzostup oproti roku 2015 o 56 %. Ochorelo 17 mužov a 8 žien. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v skupine 0 ročných detí (64,0/100 000 obyvateľov – 1 prípad) a v skupine 5-9 ročných detí (59,2/100 000 obyvateľov – 5 prípadov). Najviac ochorení bolo zaznamenaných v mesiaci november (6 prípadov).

III.8. INÉ INFEKČIE - NEZARADENÉ

V sledovanom roku nebolo hlásené ochorenie.

III.9. SEXUÁLNE PRENOSNÉ OCHORENIA

III.9.1. Choroby vyvolané vírusom HIV (B20 - B24)

V roku 2016 nebol zaznamenaný nový prípad HIV infekcie.

Spolu sú v okrese Košice okolie od roku 1985 evidované 3 prípady infekcie HIV, z toho v 1 prípade nákaza prešla do štádia AIDS.

III.9.2. Syfilis (A50-A53)

V roku 2016 bolo hlásených 7 ochorení, chorobnosť 5,6/100 000 obyvateľov, čo je pokles oproti roku 2015 o 1 ochorenie. Priemerný výskyt v predchádzajúcich 5 rokoch bol 12,0, priemerná chorobnosť 9,9/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli zaznamenané u 4 mužov a 3 žien vo veku 19-59 rokov a boli hlásené ako:

- nešpecifikovaný včasný syfilis (A51.9) – 2x
- latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý (A53.0) – 5x

III.9.3. Gonokoková infekcia dolných častí močovopohlavnej sústavy (A54.0)

V roku 2016 bolo zaznamenaných 5 ochorení, chorobnosť 4,0/100 000 obyvateľov u 3 mužov a 2 žien vo veku 20, 21, 29, 46 a 52 rokov. Ochorenia boli potvrdené kultivačne.

III.9.4. Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy (A56.0)

V sledovanom roku boli hlásené 4 ochorenia, chorobnosť 3,2/100 000 obyvateľov u 19, 33, 38 a 41 ročných žien. Ochorenia potvrdené PCR.

III.9.5. Urogenitálna trichomonóza (A59.0)

V sledovanom roku bolo hlásené 1 ochorenie, chorobnosť 0,8/100 000 obyvateľov u 42 ročnej ženy, potvrdené kultivačne sterom z uretry.

ÚMRTIA:

V roku 2016 boli v okrese Košice okolie zaznamenané 3 prípady úmrtia na **Creutzfeldtovu-Jakobovu chorobu (A81.0):**

- 69 ročná žena z obce Družstevná pri Hornáde, ktorá bola opakovane hospitalizovaná na neurologickom odd. UN LP Košice, naposledy v decembri 2015 z dôvodu progresie ochorenia, prestala rozprávať, mala prevrátené oči, bez prítomných reakcií na podnety, na

EEG prítomné periodické komplexy epileptiformného charakteru. Dňa 17.12.2015 došlo k zhoršeniu klinického stavu a exitu. Pitva vykonaná, bezprostredná príčina smrti kardiopulmonálne zlyhanie. Pacientka pracovala ako predavačka v potravinách. Cestovateľská anamnéza negatívna. Diagnóza potvrdená v NRC pre prionové choroby: histopatologické a imunohistochemické vyšetrenie mozgu – CJCH, genetická forma. Výsledky genetického vyšetrenia z NRC: na kodóne E200K mutácia prionového génu, na kodóne 129 polymorfizmus prionového génu je metionín/metionín, prítomná pozitivita proteínu 14-3-3 v likvore.

- 53 ročná žena z obce Slanská Huta, ktorá bola hospitalizovaná od 2.5.2016 do 9.5.2016 na psychiatrickom odd. UNLP Košice pre úzkostnú poruchu a spomalené psychomotorické tempo. Z dôvodu prítomnosti neurologických príznakov (porucha postoja a chôdze) a výsledku MR vyš. mozgu sponujúce prionové ochorenie pacientka preložená na Neurologickú kliniku a následne preložená na ODCH Gelnica. Cestovateľská anamnéza negatívna. Chorá bývala v bytovke, ovce nechovala, ale počas života konzumovala tepelne neupravené mliečne produkty oviec a kôz z blízkeho chovu. Vyšetrenie likvoru na stanovenie prítomnosti proteínu 14-3-3: na fotografii gélu pozitívny nález (tmavý prúžok) zodpovedajúci približne 30 kD. Vyšetrenie krvi: polymorfizmus prionového génu na kodóne 129 metionín/metionín, mutácia prionového génu E200K na kodóne 200 prítomná. Odobraté vzorky biologického materiálu boli vyšetrené v NRC pre prionové choroby. Pacientka v auguste 2016 exitovala. Z pitevného materiálu bola histopatologickým a imunohistochemickým vyšetrením mozgu potvrdená genetická forma CJCH.
- 54 ročná žena z obce Turňa nad Bodvou, hospitalizovaná na neurologickom odd. pre cca 2,5 mesiaca trvajúce ťažkosti v zmysle ľavostranného hemidystonického syndrómu s postupnou progresiou stavu, trpnutie ľavej HK a vykrúcanie. Následne vykrúcanie aj ľavej DK, problémy so sluchom vľavo, zhoršenie reči a chôdze, pomalšie vyjadrovanie. Vyšetrením krvi potvrdená mutácia prionového génu E200K na kodóne 200, polymorfizmus prionového génu na kodóne 129 je metionín/metionín. Pacientka preložená na ODCH LVN a.s. Košice. Histopatologickým vyšetrením mozgového tkaniva (odber 28.10.2016) potvrdená CJCH, genetická forma.

III.10 NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

V roku 2016 bolo hlásených **437** nozokomiálnych nákaz (NN). NN boli hlásené z týchto lôžkových zariadení (Tab. III.8.1):

1. UN L. Pasteura Košice (UNLP Košice) **220** NN, (r. 2015 - 282)
2. Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1.súkromná nemocnica (Nemocnica Košice-Šaca) **52** NN, (r. 2015-44)
3. Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb a.s. Košice (VÚSCH) **15** NN, (r. 2015-21)
4. Východoslovenský onkologický ústav a.s. Košice (VOÚ) **7** NN, (r. 2015-10)
5. Detská fakultná nemocnica Košice (DFN Košice) **94** NN, (r. 2015-79)
6. Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický sv. Lukáša, n.o. Košice (VŠOÚG) **2** NN, (r. 2015-8)
7. Letecká vojenská nemocnica, a.s. Košice (LVN Košice) **4** NN, (r. 2015-10)
8. Kúpele Štós, a.s. **42** NN, (r. 2015 - 0)
9. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody (ÚVVaÚVTOS) **1** NN, (r. 2015 - 0).

Proporcija hlásených NN na počet hospitalizovaných pacientov bola 0,31% (v r. 2015 – 0,34%), čo predstavovalo približne rovnakú hodnotu ako v predchádzajúcom roku. (**Index 0,96**, v r. 2015 – 1,03). (tab. III.9.1, tab. III.9.2). **Incidenca 0,31%** nevyjadruje rozsah a závažnosť nemocničných nákaz, nakoľko sa jednalo len o pasívny zber údajov.

Nemocničné nákazy hlásili najmä tieto oddelenia (Tab. III. 9.2) :

	rok 2016	rok 2015
OAIM (KAIM)	59 (13,50%)	77 (16,92%)
chirurgické	58 (13,27%)	71 (15,60%)
interné	51 (11,67%)	62 (13,63%)
neonatólogia	36 (8,24%)	23 (5,05%)
infekčné	27 (6,18%)	19 (4,18%)
hematologické	22 (5,03%)	29 (6,37%)
ortopedické	20 (4,58%)	25 (5,49%)
neurochirurgické	18 (4,12%)	25 (5,49%)
urologické	16 (3,66%)	11 (2,42%)

Počty hlásených NN podľa systémovej lokalizácie infekcie (Tab. III. 9.6 a Tab. III.9.7):

	rok 2016	rok 2015
1. Črevné infekcie	146 (33,40%)	119 (26,15%)
2. Infekcie krvného riečiska	89 (20,37%)	80 (17,58%)
3. Infekcie v mieste operačného výkonu	82 (18,76%)	97 (21,32%)
4. Respiračné infekcie	60 (13,73%)	71 (15,60%)
5. Urogenitálne infekcie	32 (7,32%)	37 (8,13%)
6. Infekcie kože a slizníc	4 (0,92%)	9 (1,98%)
7. Iné	24 (5,49%)	42 (9,23%).

1. Črevné infekcie – 146 NN. Najviac prípadov bolo nahlásených z interných oddelení 35x a infekčných oddelení 21x (Tab. III.9.6). Najčastejšie sa jednalo o enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* 80x a o nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu 34x (Tab. III.9.3). Na oddeleniach boli zabezpečené protiepidemické opatrenia (dezinfekcia rúk personálu,

používanie rukavíc, intenzívna dekontaminácia pracovných povrchov a nástrojov, izolácia nových prípadov).

2. Infekcia krvného riečiska – 89 NN. Najviac prípadov bolo hlásených z pracovísk neonatológie 32x a hematológie a onkohematológie 20x (Tab. III.9.6). Z hemokultúr boli najčastejšie izolované kmene Staphylococcus aureus 27x (z toho 10x MRSA), Staphylococcus epidermidis 18x (z toho 15x MRSE) a Staphylococcus haemolyticus 15x (z toho 13x MRSH) (Tab. III.9.7).

3. Infekcie v mieste operačného výkonu – 82 NN. Najviac infekcií hlásili chirurgické oddelenia 37x a ortopedické oddelenia 18x (Tab. III.9.6). Na etiológii sa najčastejšie podieľali Staphylococcus aureus 18x (z toho 12x MRSA), Staphylococcus epidermidis 12x (z toho 10 MRSE) a Escherichia coli 12x. (Tab. III.9.7)

4. Respiračné infekcie - 60 NN. Najviac prípadov bolo nahlásených z oddelení OAIM (KAIM) 25x (Tab. III.9.6). Najčastejšie boli izolované kmene Pseudomonas aeruginosa 14x, Klebsiella pneumoniae 4x a RS vírus 4x. (Tab. III.9.7)

5. Urogenitálne infekcie – 32 NN. Najviac urogenitálnych infekcií hlásili urologické oddelenia 10x, neurologické oddelenia 7x a chirurgické pracoviská 6x. Sporadické prípady 9x hlásili aj ostatné pracoviská (Tab. III.9.6).

Z moču boli najčastejšie izolované: Pseudomonas aeruginosa 9x, Klebsiella sp. 7x a Proteus mirabilis 4x. (Tab. III.9.7).

6. Infekcie kože a slizníc – 4 NN. Ochorenia boli hlásené z OAIM, oddelenia dlhodobých chorých, ortopedického oddelenia a Kliniky popálenín a rekonštrukčnej chirurgie. Najčastejším vyvolávateľom bol Staphylococcus aureus 3x (z toho 2x MRSA). (Tab. III.9.7).

7. Iné infekcie – 24 NN. Tieto NN boli nahlásené najčastejšie z Kliniky neurochirurgie 11x, z oddelení OAIM (KAIM) 5x a sporadicky aj z iných oddelení.

Najčastejšie izolovaným etiologickým agens pri NN boli mikroorganizmy (Tab. III.9.5 a Tab. III.9.7): Clostridium difficile 78x, Staphylococcus aureus 53x (z toho 27x MRSA) Staphylococcus epidermidis 39x (z toho 34x MRSE), Pseudomonas aeruginosa 34x, Staphylococcus haemolyticus 31x (z toho 24x MRSH). Z iných mikroorganizmov to boli rotavírusy 23x a Enterococcus faecalis 12x.

Zo 437 nahlásených NN bolo **144 (32,95%) vyvolaných polyrezistentnými mikroorganizmami.** Jednalo sa najmä o Staphylococcus aureus 53x (z toho 27x MRSA), Staphylococcus epidermidis 39x (z toho MRSE 34x), Staphylococcus haemolyticus 31x (z toho 24x MRSH), Pseudomonas aeruginosa 34x, Klebsiella pneumoniae 15x, Klebsiella sp. 10x.

V priebehu roka boli zaznamenané v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach, kde je poskytovaná zdravotná starostlivosť 2 epidémie infekcií gastrointestinálneho traktu:

POPIS EPIDÉMIÍ:

Kúpele Štós, a.s.

V čase od 28.03.2016 - 29.03.2016 z celkového počtu 83 klientov a 20 zdravotníckych pracovníkov ochorelo 13 dospelých klientov a 6 zamestnancov stravovacej prevádzky. Prvé príznaky ochorenia boli zaznamenané vo večerných hodinách dňa 29.03.2016 - hnačky, zvracanie, bez teplôt. V rámci protiepidemických opatrení boli v zdravotníckom zariadení nariadené odbery vzoriek stolice u všetkých chorých klientov a odbery vzoriek stolice, výtery z hrdla a nosa a stery z rúk pracovníkov stravovacej prevádzky. Výsledky odobratých vzoriek biologického materiálu a stery z rúk boli negatívne. Ďalej bola nariadená izolácia chorých klientov vo vyčlenených izbách, zvýšená frekvencia upratovania a dezinfekcie pracovných

plôch a prostredia. Zároveň boli odobraté vzorky stravy v počte 5, výsledky laboratórných vyšetrení boli vyhovujúce. Faktor prenosu pôvodcu nákazy zatiaľ nezistený. Následne v čase od 31.03.2016 do 04.04.2016 z celkového počtu 115 klientov ochorelo ďalších 13 klientov, z toho 1 dieťa. Nariadené opatrenia boli doplnené o: zákaz návštev a zákaz prijímania nových klientov do zariadenia. Zároveň bolo odobratých ďalších 13 vzoriek odložených pokrmov. Výsledky laboratórných vyšetrení boli vyhovujúce. Vzhľadom na klinický priebeh ochorenia a dĺžku inkubačnej doby boli prípady gastroenteritídy pravdepodobne vyvolané vírusmi. Celkový počet chorých 40 (34 klientov, 6 zamestnancov).

ARCUS – špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov

V čase od 30.10.2016 - 9.11.2016 z celkového počtu 220 klientov a 85 zdravotníckych pracovníkov ochorelo 28 klientov a 2 zamestnanci (opatrovateľ, fyzioterapeut). V klinickom obraze prevládali hnačky (3x – 4x denne), následne zvracanie. Zvýšená telesná teplota bola zaznamenaná len u dvoch klientov. Odber biologického materiálu nebol realizovaný ani u jedného z chorých klientov a zamestnancov zariadenia. Prvé príznaky ochorenia boli zaznamenané u troch klientov na 2. poschodí (nižší stupeň odkázanosti – mobilní klienti). Následne bol zaznamenaný výskyt hnačkových ochorení aj u klientov na ostatných poschodiach s celkovým počtom chorých 28. V rámci protiepidemických opatrení boli klienti izolovaní priamo na izbách, strava sa im podávala priamo na izbe. Chorí klienti nenavštevovali spoločnú jedáleň, spoločenskú miestnosť a boli vylúčení zo spoločných aktivít. Ďalej bola vedúcou zdravotného úseku nariadená zvýšená frekvencia maloplošnej aj veľkoplošnej dezinfekcie.

Úmrtia

Zaznamenali sme jedno úmrtie v príčinnej súvislosti s NN.

Jednalo sa o ľahko nedonoseného, extrémne hypotrofického novorodenca rodeného v 36. gestačnom týždni s pôrodnou hmotnosťou 730 g v Nemocnici Poprad. Transportovaný napojený na umelú pľúcnu ventiláciu (UPV) na Jednotku vysokošpecializovanej starostlivosti o novorodencov DFN Košice. Na UPV od začiatku hospitalizácie. Stravu toleroval od 1. dňa života. Na 10. deň života prítomné zhoršenie stavu, dieťa vyžadovalo FiO₂ do 1,0, zápalové parametre zvýšené, empiricky ordinovaná antibiotická terapia. Odobratý výter z endotracheálnej kanyly s pozitívnym kultivačným nálezom *Staphylococcus epidermidis* MRSE. Na 12. deň života (15.2.2016) konštatovaný exitus letalis. Pitva vykonaná 16.2.2016. Príčina smrti – obojstranný zápal pľúc (J18.0).

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.I. ŠZD v zdravotníckych zariadeniach

Na území okresov Košice I–IV a okresu Košice okolie je **9 ústavných zdravotníckych zariadení** s počtom lôžok 2540 s danou stavebno – technickou charakteristikou:

- **monoblokový typ** – UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1, Nemocnica Košice-Šaca, VÚSCH Košice, VŠOÚG
- **pavilónový typ** – UNLP Košice, pracovisko Rastislavova 43, VOÚ, Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, CPLDZ
- **zmiešaný typ** – DFN Košice a LVN Košice.

Charakteristika ústavnej zdravotnej starostlivosti

1. UNLP Košice s pracoviskami:

Rastislavova 43 s počtom lôžok 633, s 11 klinickými pracoviskami, 6 lôžkovými oddeleniami, s Urgentným príjmom, Klinikou rádiodiagnostiky a nukleárnej medicíny, Centrálnym prijímacím oddelením, Oddelením centrálnej sterilizácie, Ústavom patológie, Ústavom lekárskej mikrobiológie a klinickej mikrobiológie, Centrom asistovanej reprodukcie, Krvnou bankou, Oddelením laboratórnej medicíny, Oddelením liečebnej výživy a 14 odbornými ambulanciami. V r. 2016 bolo hospitalizovaných 25275 pacientov.

Tr. SNP 1 s 723 lôžkami na 13 klinikách a 3 lôžkových oddeleniach s Klinikou rádiodiagnostiky a zobrazovacích metód, Oddelením CS, s centrálnou prípravovňou postelí, s Oddelením urgentného príjmu, s Nemocničnou lekárnou, s Centrálnym operačným traktom so 16 operačnými sálami, s Dezinfekčnou stanicou, Združenou tkanivovou bankou (UNLP Košice a LF UPJŠ Košice), Oddelením klinickej farmakológie, Oddelením laboratórnej medicíny, Oddelením liečebnej výživy, Oddelením patológie, Centrom preventívnej a športovej medicíny a 13 odbornými ambulanciami. V r. 2016 bolo na tomto pracovisku hospitalizovaných 29487 pacientov.

2. DFN Košice s 190 lôžkami, 3 klinikami, 5 lôžkovými oddeleniami, so Strediskom detskej dialýzy, s Centrálnym príjmom, s Detským centrom denného stacionára, 3 operačnými sálami, mliečnou kuchyňou, Nemocničnou lekárnou a 56 odbornými ambulanciami. V r. 2016 hospitalizovaných 8711 pacientov.

3. Nemocnica Košice-Šaca s 379 lôžkami, 4 klinikami, 11 lôžkovými oddeleniami, Jednodňovou zdravotnou starostlivosťou, s Oddelením CS, Diagnostickým centrom, Funkčnou diagnostikou, Gastrocentrom, HTO, Hyperbarickou oxygenoterapiou, Nemocničnou lekárnou, OKB, Oddelením liečebnej výživy a stravovania, Oddelením všeobecného lekárstva, Osteocentrom, Rádiodiagnostickým oddelením, Stomatologickým oddelením, Šport – artro centrom, Tkanivovou bankou, Nemocničnou pracovňou, s centrálnym operačným traktom, 23 odbornými ambulanciami, 2 laserovými pracoviskami, 1 infúznou jednotkou a 16 závodnými ambulanciami praktického lekára pre dospelých. V r. 2016 bolo na tomto pracovisku hospitalizovaných 18295 pacientov.

4. VŠOÚG so 150 lôžkami s 2 oddeleniami, Hospicom a zariadením opatrovateľskej služby, 10 odbornými ambulanciami, SVaLZ - FRO, centralizovanou sterilizačnou službou a pracovňou. Za sledované obdobie bolo v zariadení hospitalizovaných 1369 pacientov.

5. VOU so 158 lôžkami, 3 oddeleniami, 1 klinikou, 2 operačnými sálami, spoločnými vyšetrovacími a liečebnými zložkami - kobaltový ožarovač, lineárny urýchľovač, 2 zákrokovými miestnosťami, 9 ambulanciami, USG a CT pracoviskom, Nemocničnou lekárnou a s pracoviskom pre ambulancie podávanie cytostatickej liečby. V r. 2016 bolo v zariadení hospitalizovaných 5780 pacientov.

6. VÚSCH so 177 lôžkami, 4 klinickými pracoviskami, s COT s 10 operačnými sálami, Nemocničnou lekárnou, centrálnou sterilizáciou a s centrálnou prípravovňou postelí, detašovaným biochemickým laboratóriom, 9 odbornými ambulanciami a 1 medziklinickou ambulanciou. V r. 2016 bolo v tomto zariadení hospitalizovaných 12365 pacientov.

7. LVN Košice so 70 lôžkami na pracoviskách: Klinika gerontológie a geriatrickej, Oddelenie dlhodobých chorých. Ambulancie: praktických lekárov, ambulancia pracovného lekárstva, ambulancia PZS, chirurgická, dermatovenerologická, ORL, interná, gynekologická, stomatologická, psychiatrická a psychologická, očná, neurologická, gastroenterologická, alergologická, kardiologická a hematologická, infúzna jednotka a zo zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek (biochemické pracovisko, rehabilitačné a rádiodiagnostické pracovisko). Súčasťou zariadenia je aj Ústav leteckej a preventívnej medicíny s ambulanciami leteckého a preventívneho lekárstva, kardiologickou, internou,

funkčnej diagnostiky, leteckej, dopravnej a klinickej psychológie. V r. 2016 tu bolo hospitalizovaných 1412 pacientov.

8. Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny, Košice s 10 lôžkami. Okrem toho sa tam nachádzajú vyšetrovne, prijímacia ambulancia, špecializovaná ambulancia v odbore endokrinológia, RIA laboratórium. V r. 2016 tu bolo hospitalizovaných 329 pacientov.

9. Centrum pre liečbu drogových závislostí Košice s 36 lôžkami. V r. 2016 tu bolo hospitalizovaných 368 pacientov.

V uvedených zariadeniach je 6 pracovísk anestéziológie a intenzívnej medicíny, z toho sú 3 klinické pracoviská (I. KAIM UNLP Košice, III. KPAIM DFN Košice, KAIM VÚSCH), a 3 oddelenia (OAIM UNLP Košice, OAIM VOU Košice, OAIM Nemocnica Košice-Šaca), ďalej 17 JIS, 41 lôžkových oddelení chirurgického smeru a 43 lôžkových pracovísk nechirurgického smeru.

Ďalšie zdravotnícke zariadenia, kde sa vykonáva ŠZD:

10. NTS SR, pracovisko Tr. SNP 1, Košice

11. Dialyzačné pracoviská

a/ LOGMAN EAST, a.s., pracovisko Sládkovičova s 12 lôžkami, vykonaných 2484 dialýz, pracovisko Kalinčiakova s 22 lôžkami, vykonaných 11446 dialýz.

b/ Nefrologické a transplantáčnej centrum FMC - Dialyzačné služby s.r.o., pracovisko Tr. SNP 1 v Košice, 12 lôžok, vykonaných 9087 dialýz.

c/ Stredisko detskej dialýzy pri I. Klinike detí a dorastu DFN Košice, 3 lôžka, vykonaných 936 dialýz.

d/ MEDIALYZ, s.r.o., Masarykova 17, 13 lôžok, vykonaných 7687 dialýz.

Centrálne operačné trakty spolu s Oddeleniami CS sú v 3 zariadeniach: UNLP Košice, Nemocnica Košice-Šaca, VÚSCH.

Oddelenia CS sú vybavené týmito sterilizačnými prístrojmi:

UNLP Košice, pracovisko Tr. SNP 1: parné sterilizačné prístroje 5x, formaldehydový 1x, etylénoxidový 1x, plazmový 1x

UNLP Košice, pracovisko Rastislavova 43: parné sterilizačné prístroje 2x, plazmový 1x

Nemocnica Košice-Šaca - parné sterilizačné prístroje 3x, formaldehydový 1x, plazmový 1x, VÚSCH: parné sterilizačné prístroje 2x, plazmový 1x.

VOÚ a DFN Košice nemajú zriadené oddelenie CS. Sterilizácia je zabezpečená na operačných sálach a na ostatných oddeleniach.

Charakteristika ambulantnej zdravotnej starostlivosti

K 31.12.2016 na území okresov Košice I-IV a okresu Košice okolie evidujeme tieto **neštátne ambulantné zdravotnícke zariadenia:**

8 ambulancií anestéziológie a intenzívnej medicíny, **18** ADOS, **4** ambulancie akupunktúry, **2** algeziologické ambulancie, **1** ambulanciu estetickej chirurgie, **1** ambulanciu funkčnej diagnostiky, **5** ambulancií klinickej a dopravnej psychológie, **2** ambulancie liečebného pedagóga, **7** ambulancií plastickej chirurgie (z toho 3x JZS), **2** ambulancie pracovného lekárstva, **1** ambulanciu pre liečbu závislostí, **1** ambulancia spánkovej medicíny, **9** angiologických ambulancií (z toho 2 JZS), **313** ambulancií praktického lekára (**207** ambulancií praktického lekára pre dospelých, **104** ambulancií praktického lekára pre deti a dorast), **1** centrum dopravnej psychológie, **1** centrum hemostázy, **2** črevné sprchy, **1** dermatokozmetické centrum, **5** dermatologických ambulancií (z toho 1 JZS), **24**

dermatovenerologických ambulancií, 1 detskú endokrinologickú a diabetologickú ambulanciu, 1 detskú nefrologickú ambulanciu, 1 detskú ortopedickú ambulanciu, 17 diabetologických ambulancií, 4 dialyzačné pracoviská, 1 denzitometrické pracovisko, 12 endokrinologických ambulancií, 33 FRO ambulancií, 10 gastroenterologických ambulancií, 58 gynekologických ambulancií (z toho 2 JZS), 6 hematologických ambulancií, 1 hospic, 15 chirurgických ambulancií, 5 chránených dielní, 21 imunoalergologických ambulancií, 36 interných ambulancií, 8 JZS, 21 kardiologických ambulancií, 1 laserové centrum, 6 logopedických ambulancií, 6 nefrologických ambulancií, 36 neurologických ambulancií, 1 neurologickú a ortopedickú ambulanciu, 23 očných ambulancií, 8 onkologických ambulancií, 25 ORL ambulancií, 31 ortopedických ambulancií, 1 plazmatické centrum, 12 pneumologických ambulancií, 2 pracoviská alternatívnych vyšetrovacích metód, 43 psychiatrických ambulancií, 28 psychologických ambulancií, 17 RDG pracovísk z toho 4 zubné RDG, 1 mamografické pracovisko, 1 magnetická rezonancia, 12 reumatologických ambulancií, 3 pracoviská pre liečbu neplodnosti, 291 stomatologických ambulancií, 1 špeciálno – pedagogickú ambulanciu, 1 traumatologickú ambulanciu, 3 urogynekologické ambulancie z toho 1 JZS), 19 urologických ambulancií, 6 USG ambulancií, 20 staníc záchranej služby, 2 LSPP, 1 vrtuľníková záchranná služba a 40 laboratórií – cytologické, imunohistochemické, imunocytochemické, močové, klinickej biochémie, klinickej mikrobiológie, RIA, hematologické, alergologické a toxikologické, lekárskej genetiky, molekulovej genetiky.

Neštátne zdravotnícke zariadenia poliklinického typu:

Poliklinika Centrum Košice s. r.o., Brigádnická 2, s 2 ambulanciami praktického lekára pre dospelých, 1 ambulanciou praktického lekára pre deti a dorast, 1 stomatologickou, 1 gynekologickou, s odbornými ambulanciami (kardiologická, interná, gastroenterologická, endokrinologická, ORL, očná, urologická, reumatologická, ortopedicko - osteologická) a so SVaLZ: rádiodiagnostika 2x, denzitometria 1x, magnetická rezonancia 1x.

Poliklinika Procure a.s. Košice, ul. Jána Pavla II., s pracoviskom jednodňovej zdravotnej starostlivosti, s ambulanciami všeobecného lekára pre dospelých 3x, ambulanciami všeobecného lekára pre deti 2x, a s 23 odbornými ambulanciami (2x stomatologická, 2x gynekologická, interná, kardiologická, imunoalergologická, endokrinologická, diabetologická, gastroenterologická, neurologická, psychiatrická, psychologická, dermatologická, pracovného lekárstva, chirurgická, plastickej chirurgie, urologická, ortopedická, ORL, 2x očná, algeziologická), SVaLZ: rádiológia.

Poliklinika TERASA s.r.o. Toryská 1, Košice s ambulanciou všeobecného lekára pre dospelých a všeobecného lekára pre deti, s biochemickým laboratóriom, s 8 odbornými ambulanciami (ORL, očná, telovýchovného lekárstva a preventívnej medicíny, funkčná diagnostika, interná a gastroenterologická, 2x gynekologická a stomatologická).

Poliklinika Moldava nad Bodvou, ul. ČSA 35, s 5 ambulanciami praktického lekára pre dospelých, 5 ambulanciami praktického lekára pre deti a dorast, 7 stomatologickými ambulanciami, 3 internými, 2 ORL, 2 chirurgickými, 3 ortopedickými, s rádiodiagnostickým pracoviskom, 1 endokrinologickou ambulanciou, 2 neurologickými, detskou alergologickou ambulanciou, 2 dermatovenerologickými, 2 gynekologickými, očnou, 2 psychiatrickými, 2 pľúcny, psychologickou, urologickou ambulanciou, s bio-laboratóriom, s ambulanciou FRO.

Ergomed poliklinika s.r.o. Moldavská 21/A s jednodňovou zdravotnou starostlivosťou, ambulanciou všeobecného lekára, odberovým laboratóriom, ADOS, rehabilitačným pracoviskom a 10 odbornými ambulanciami (kožná a imunoalergologická, neurologická, očná, interná a kardiologická, pracovné lekárstvo, ORL, ortopedická, psychologické pracovisko, psychiatrická a ambulancia dopravnej psychológie).

V okrese Košice – okolie sú zriadené **liečebné kúpele Štós**.
V prevádzke je **149 verejných lekární a 24 výdajní zdravotníckych pomôcok**.

Medzi zariadenia, v ktorých sa vykonáva ŠZD a patria pod Ministerstvo spravodlivosti sú:

- **Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Budovateľská 1, Košice-Šaca**, v ktorom sú 2 ambulancie všeobecného lekárstva, stomatologická ambulancia a lôžková časť pre odsúdených s 27 lôžkami, stacionár psychiatrie, psychológie a sexuológie.
- **Ústav na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody na Floriánskej 18 Košice** má ambulanciu všeobecného lekárstva, internú, psychiatrickú, pneumologickú a ftizeologickú, radiologické pracovisko, stacionár v odbore psychiatria a sexuológia a 19 lôžok.

V rámci ŠZD bolo vykonaných **541** kontrol so zameraním na kontrolu dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu, mikrobiálny monitoring, kontrolu účinnosti sterilizátorov a kontrolu dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov.

Dodržiavanie hygienicko – epidemiologického režimu: Na **2** lôžkových oddeleniach boli zistené nedostatky v dodržiavaní hygienicko – epidemiologického režimu a hygieny rúk, ktoré boli odstránené ešte v čase kontroly. Na **1** lôžkovom oddelení boli zistené technické nedostatky (poškodené posteľe, opadané omietky a pod., ktoré boli odstránené v priebehu roka 2016. Pri ďalších kontrolách závažné nedostatky zistené neboli.

Mikrobiálny monitoring nemocničného prostredia: v steroch z predmetov a plôch počas kontrol hygienicko - epidemiologického režimu neboli izolované **multirezistentné kmene**.

- Na **kontrolu mikrobiálnej účinnosti** bola odobratá **1 vzorka dezinfekčného prípravku**, ktorá bola neúčinná na vyšetrované laboratórne kmene.
- Na **kontrolu účinnosti vykonávanej dezinfekcie** bolo z prostredia, predmetov a plôch odobratých **878 cielených sterov**, pozitívna mikrobiálna izolácia bola potvrdená v 101 vzorkách t.j. **11,50%** (v r. 2015 12,47%). Grampozitívne mikroorganizmy boli izolované 75x, gramnegatívne mikroorganizmy 26x.
- **Kontrola mikrobiálnej čistoty ovzdušia** bola vykonávaná sedimentačnou metódou. Bolo odobratých 20 vzoriek, 9x (45,00%) boli izolované plesne *Penicillium species*, *Sterilné mycélium*, *Cladosporium species*. Oproti minulému roku bol zaznamenaný nárast pozitívnych vzoriek plesní odobratých z ovzdušia (r. 2015 20,00%).
- Na **kontrolu sterility** bolo odobratých **885 vysterilizovaných predmetov**. Mikrobiálna kontaminácia bola zistená v 6 vzorkách, t.j. 0,68% (r. 2015 0,57%) – gumená hadička a RTG držiak sterilizované vo formaldehydovom sterilizátore, balené v jednorazovom kombinovanom obale (izolovaný *Staphylococcus aureus*), 2 x destilovaná voda odobratá z inhalátora (izolovaný *Pseudomonas aeruginosa*), inhalačná zmes Sulinka odobratá z inhalátora (izolovaný *Pseudomonas species*) a olejová inhalačná zmes s eukalyptovým olejom odobratá z inhalátora (izolovaný *Pseudomonas aeruginosa*).

Objektívizácia nemocničného prostredia spojená s odberom vzoriek na laboratórne vyšetrenie bola vykonaná v týchto lôžkových zdravotníckych zariadeniach:

- **DFN Košice:** Klinika neonatológie, Klinika detí a dorastu - Stredisko detskej dialýzy, Oddelenie detskej chirurgie,
- **LVN Košice:** odborné ambulancie a oddelenie JZS,
- **Nemocnica Košice Šaca:** Chirurgická klinika, Ortopedické oddelenie
- **UNLP Košice:** 54 oddelení (kliník), odborné ambulancie,
- **NZZ:** JZS a chirurgická ambulancia

- **FMC – dialyzačné služby** - Nefrologicko - dialyzačné centrum FRESINIUS, Tr. SNP 1 Košice.

Kontrola účinnosti sterilizačných prístrojov bola vykonaná v rámci platených služieb v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v:

- UNLP Košice s pracoviskami na Tr. SNP a Rastislavova 43 – 12x
- VOU - 12x,
- LVN Košice – 12x,
- VUSCH - 12x
- DFN Košice – 12x
- VŠOUG sv. Lukáša - 4x
- NZZ – 108x
- lekáreň - 2x
- prevádzky s epidemiologicky závažnými činnosťami (pedikúry) - 9x

Kontrolované boli:

- **219x** horúcovzduchové sterilizátory, z toho 3 sterilizátory vykazovali pozitívne výsledky skúšok biologických indikátorov (**1,37%**)
- **125x** parné sterilizátory, z toho 1 sterilizátor vykazoval pozitívne výsledky skúšok biologických indikátorov (**0,80%**)
- **14x** plazmové sterilizátory
- **1x** formaldehydový sterilizátor

V pravidelných intervaloch bol vykonávaný odber vzoriek pitnej vody a **dialyzačných vôd** počas a po ukončení reverznej osmózy na mikrobiologické a fyzikálno - chemické vyšetrenia z pracovísk: MEDIALYZ, s.r.o. a DFN Košice. Spolu bolo odobratých **48 vzoriek**. Dialyzačné vody odobraté na mikrobiologické a biologické vyšetrenia boli hodnotené podľa Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu. Analýza chemických ukazovateľov v dialyzačných vodách bola vykonaná na základe požiadania zákazníka. Na základe laboratórneho vyšetrenia boli odobraté vzorky vyhodnotené ako vyhovujúce.

Kontrola dodržiavania zákona o ochrane nefajčiarov bola vykonaná v **55** zdravotníckych zariadeniach (na oddeleniach a klinikách lôžkových zariadení, v Kúpeľoch Štós, na pracoviskách JZS a v ambulanciách, na ktorých sa vykonával ŠZD). Porušovanie zákona nebolo zistené.

V rámci výkonu ŠZD a platených služieb bolo vydaných **231 vyhodnotení výsledkov** laboratórnych vyšetrení vrátane vyhodnotení kontrol účinnosti sterilizátorov.

Bolo vydaných **212 vyjadrení** k prevádzkovým poriadkom s hygienicko - epidemiologickým režimom a ďalších **262** vyjadrení, hodnotení a expertíz.

V roku 2016 bolo riešených **8 podnetov**, 4 podnety boli na základe vykonaného ŠZD hodnotené ako opodstatnené.

Za vykazované obdobie boli **prešetrované 4 podozrenia na chorobu z povolania** v:

- Detskej fakultnej nemocnici Košice na Klinike detí a dorastu 2x,
- Materskej škôlke na Hrebendovej ulici v Košiciach,
- Poliklinike Terasa s.r.o. Košice na internej ambulancii.

b. IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz

- V súvislosti s výskytom nozokomiálnych nákaz bol ŠZD vykonaný
- v UNLP Košice na IV. internej klinike JIS, kde bol zaznamenaný výskyt VHA u hospitalizovaného pacienta,
 - v UNLP Košice na KAIM - výskyt *Klebsiella pneumoniae* produkujúcej karbapenemázy u hospitalizovaného pacienta,
 - DFN Košice na Klinike neonatológie - opakovaný výskyt nozokomiálnych septikémií u novorodencov,
 - Kúpele Štós a.s. - zvýšený výskyt respiračných a črevných ochorení u klientov zariadenia,
 - Zariadenie pre seniorov Poproč – výskyt 1 prípadu svrabu u klienta,
 - ARCUS – špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov – zvýšený výskyt črevných infekcií u klientov a zamestnancov.

Štátny zdravotný dozor pozostával z kontroly dodržiavania hygienicko - epidemiologického režimu a schválených prevádzkových poriadkov, odberu vzoriek z prostredia a odberu vzoriek dezinfekčného prostriedku. Na pracoviskách boli nariadené protiepidemické opatrenia s cieľom minimalizovať pravdepodobné cesty šírenia prenosu.

V. OSTATNÉ ČINNOSTI

a) Preventívne programy a projekty

Odbor epidemiológie sa podieľal na plnení Programov a projektov Úradu verejného zdravotníctva v Slovenskej republike (ďalej ÚVZ SR). Vyhodnotenie plnenia úloh za rok 2016 bolo zaslané na ÚVZ SR v požadovanom termíne. V roku 2016 bolo zabezpečené plnenie 9 úloh: 6.1 Národný imunizačný program, 6.2 Surveillance infekčných chorôb, 6.3 Informačný systém prenosných ochorení, 6.4 Nozokomiálne nákazy, 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie, 6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, 6.7 Prevencia HIV/AIDS, 6.8 Poradne očkovania, 6.9 Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním.

Vyhodnotenie vybraných programov a projektov:

6.1. NÁRODNÝ IMUNIZAČNÝ PROGRAM SR (NIP SR)

Zabezpečenie prioritných úloh pre rok 2016

Prípisom ÚVZ SR HH SR č. OE/9504/2015, RZ-31475/2015 zo dňa 30.11.2015 bol aktualizovaný očkovací kalendár pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých na rok 2016. Na povinné očkovanie dojčiat proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam boli k dispozícii 13-valentná a 10-valentná konjugovaná vakcína. Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonávalo kombinovanou očkovacou látkou každých 15 rokov, prvé preočkovanie dospelých sa odporúča vo veku 30 rokov a ďalej každých 15 rokov. Aktualizovaný očkovací kalendár bol uverejnený na internetovej stránke RÚVZ.

Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním, manažment očkovaní:

Priebežne je vykonávaný monitoring ochorení preventabilných očkovaním vrátane laboratórnej diagnostiky. Z ochorení, proti ktorým sa vykonáva pravidelné povinné očkovanie boli hlásené sporadické výskyty ochorení na **pertussis** a **parotitídu**.

V prípade ochorení na **pertussis** bolo spolu zaznamenaných 12 ochorení: v okr. Košice I – 3, Košice II – 4, Košice III – 3, Košice okolie – 2. Ochorenia boli zaznamenané vo vekových skupinách: 5-9 roč.=1x, 25-34 roč.=1x, 35-44 roč.=7x a 45-64 roč.=3x. V 1 prípade bolo dieťa riadne očkované 4 dávkami, v 11 prípadoch sa údaj o očkovaní nepodarilo zistiť. V r. 2016 bolo hlásených 15 ochorení na **parotitídu**: v okr. Košice I 1, v okr. Košice II 1, Košice IV 1 a v okr. Košice okolie 12 ochorení (v obci Kalša, Veľká Ida, Žarnov – po jednom prípade, Moldava nad Bodvou – 9 ochorení). Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách: 1-4 roč.= 1x, 5-9 roč.= 4x, 10-14 roč.=1x, 15-19 roč.=1x, 20-24 roč.=3x, 25-34 roč.=2x, 35-44 roč.=2x a 45-64 roč.=1x. Očkovací status: 4 detí boli očkované 1 dávkou, 4 chorí 2 dávkami. V 4 prípadoch neboli dospelí chorí očkovaní pre vek a v 3 prípadoch údaj o očkovaní nebol k dispozícii. V 7 prípadoch bolo ochorenie potvrdené na základe laboratórneho vyšetrenia a klinického obrazu. Ostatných 8 ochorení bolo potvrdených na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Hlásená bola 1 komplikácia – parotitická meningitída.

Na Odbore lekárskej mikrobiológie bolo v roku 2016 vyšetrených 23 vzoriek sér (46 vyšetrení) a 7 vzoriek likvoru (14 vyšetrení) na prítomnosť protilátok proti osýpkam triedy IgM a IgG. Protilátky triedy IgM neboli pozitívne ani v jednej vzorke.

V súlade s listom ÚVZ SR č. OE/2623, RZ-10526/2016 zo dňa 11. 04. 2016 boli dňa 19.05.2016 vyhodnotené aktivity **Európskeho imunizačného týždňa 2016 „Vyplňte diery v imunizácii“**, ktoré boli realizované od 24.- 30.04.2016. V roku 2016 bola kampaň zameraná na opatrenia, ktoré je potrebné prijať v európskych krajinách, aby bola zabezpečená primeraná ochrana pred výskytom a šírením osýpok a rubeoly v európskom regióne. Aktivity na zvýšenie povedomia o dôležitosti očkovania sú realizované v priebehu celého rokacestou Poradne očkovania, pre zdravotníckych pracovníkov organizovaním seminárov a sprístupňovaním aktuálnych informácií na webovej stránke úradu. Kampaň bola orientovaná na laickú verejnosť, zdravotníckych pracovníkov a rómsku komunitu s využitím printového média (KOŠICE:DNES), webovej stránky tunajšieho úradu, edukačných a propagačných letákov a pod. Spolu bolo zrealizovaných 98 aktivít, z toho bolo 25 určených pre laickú verejnosť, 70 pre zdravotníckych pracovníkov a 3 pre rómsku komunitu. Edukačné aktivít vykonávali odborní zamestnanci Odboru epidemiológie a Odboru podpory zdravia. Na organizácii každoročného **Východoslovenského vakcinačného dňa**, ktorý sa konal 08.06.2016, sa podieľalo 5 zamestnancov odboru, z toho 1 lekár aktívne s prednáškou.

Kontrola očkovania

V období september - november bola vykonaná kontrola povinného pravidelného očkovania detí, ktoré dosiahli určený vek v zmysle Odborného usmernenia ÚVZ SR č. OE/6290/2016, RZ-19532/2016 zo dňa 01.07.2016 vrátane spracovania a vyhodnotenia výsledkov na okresnej a krajskej úrovni.

Výsledky kontroly boli na celokrajskej úrovni priaznivé, v priemere 95,5 % (od 94,6 % do 96,1 %), v roku 2015 95,6 %. K poklesu zaočkovanosti pod 95 % na celookresnej úrovni došlo v 5 okresoch – v okresoch Košice I-IV a v okr. Spišská N. Ves. Na znížení percenta zaočkovanosti sa podieľali predovšetkým:

- vysoký počet odmietaní povinného pravidelného očkovania detí zo strany zákonných zástupcov, spochybňovanie významu očkovania v rámci agresívnych antivakcinačných aktivít zameraných cielene na rodičov detí a na budúcich rodičov,
- dlhodobý pobyt v zahraničí,
- migrácia obyvateľov minoritnej skupiny bez udania adresy
- chyba malých čísiel.

Na požiadanie všeobecných lekárov pre deti a dorast boli RÚVZ Košice u 56 detí schválené návrhy očkovacích schém na dodatočné doočkovanie detí v rámci povinného pravidelného očkovania detí, ktoré dosiahli určený vek.

6.2. SURVEILLANCE INFEKČNÝCH CHORÔB

V zmysle pokynov ÚVZ SR boli spracované štatistické a analytické podklady a vypracovali sa *výročné správy* za rok 2015 za okr. Košice I-IV, Košice okolie a Košický kraj v termíne a požadovanej kvalite a rozsahu. Pravidelne a podľa potreby sa vypracovávali analýzy aktuálnej *epidemiologickej situácie* a výskytu mimoriadnych situácií v spádovom území RÚVZ.

Cielene podľa aktuálnej epidemiologickej situácie sa sledoval stav *zaočkovanosti u nákaz* zaradených do Národného imunizačného programu SR (NIP). V sledovanom období nebolo hlásené podozrenie ani ochorenie u očkovaných detí na diftériu, morbilli, tetanus, poliomyelitídu, rubeolu či invazívne hemofilové ochorenie. Pretrváva sporadicky výskyt ochorení na pertussis a parotitídu. V okr. Košice I-IV bolo hlásených 10 ochorení a v okr. Košice okolie 2 ochorenia na pertussis. V sledovanom období bolo nahlásených 15 ochorení na parotitídu: v okr. Košice I 1, v okr. Košice II 1, Košice IV 1 a v okr. Košice okolie 12 ochorení. V rámci surveillance legionelózy sme spolupracovali pri spracovaní a doplnení epidemiologickej anamnézy muža (Slováka) vodiča TIR, ktorý ochorel na legionelózu vo Francúzsku resp. u zamestnávateľa v Taliansku. Vyšetrovanie, zabezpečenie laboratórnej diagnostiky a následne edukácia rodinných príslušníkov i cestujúcich bola vykonaná pri výskyte ochorenia vyvolaného Zika vírusom u muža z Košíc, ktorý sa vrátil chorý z dovolenky v Karibiku.

V súlade s listom ÚVZ HH SR č. OE/2460/2013, RZ-9842/2013 zo dňa 07.05.2013 sa pokračuje v sledovaní ochorení a úmrtí na SARI.

6.4. NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

Analýza a evidencia hlásených nozokomiálnych nákaz (ďalej NN) sa vykonáva v pravidelných mesačných intervaloch. Za obdobie r. 2016 lôžkové zdravotnícke zariadenia nahlásili **437 nozokomiálnych nákaz** (v r. 2015 - 455), z toho bolo **89 septických infekcií** (r. 2015 - 80), **60 respiračných infekcií** (r. 2015 - 71), **28** ochorení zo skupiny **iných nozokomiálnych nákaz** (r. 2015 - 50), **82 infekcií v mieste chirurgického výkonu** (r. 2015 - 97), **32 urogenitálnych infekcií** (r. 2015 - 38) a **146 črevných nákaz** (z toho bolo 80 klostrídiových infekcií, 23 rotavírusových a 5 norovírusových).

Etiologický agens bol potvrdený v 369 prípadoch (23 x negatívny výsledok kultivácie, 45x biologický materiál neodobratý). Najčastejšími vyvolávateľmi NN boli: mikroorganizmy rodu *Staphylococcus* 123x – druh *Staphylococcus aureus* 53x (z toho 27x MRSA), *Staphylococcus epidermidis* 39x (z toho 34x MRSE) a *Staphylococcus haemolyticus* 31x (z toho 24x MRSB). Ďalšími najčastejšími vyvolávateľmi NN boli: *Clostridium difficile* 78x, *Pseudomonas aeruginosa* 34x, *E. coli* 23x (z toho 1x rezistentná na karbapenémy) a rotavírus 23. **144 nozokomiálnych infekcií (t.j. 32,95 %) bolo vyvolaných polyrezistentnými mikrobiálnymi kmeňmi (z toho 94x multirezistentnými kmeňmi). 9x bola nozokomiálna nákaza vyvolaná kmeňmi Enterobacteriaceae produkujúcimi karbapenemázy (Klebsiella pneumoniae 8x a E. coli 1x).** Na pracoviskách, kde bol zaznamenaný výskyt mikroorganizmov s klinicky a epidemiologicky významnými mechanizmami rezistencie voči antibiotikám boli prijaté protiepidemické opatrenia na zabránenie ich ďalšieho šírenia. Za uvedené obdobie nebol v zdravotníckych zariadeniach zaznamenaný epidemický výskyt septických infekcií spôsobených meticilín – rezistentným mikrobiálnym kmeňom. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky.

Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice hlásila 220 nemocničných nákaz (r. 2015-282x), Detská fakultná nemocnica Košice 94 ochorení (r. 2015-79x), Nemocnica Košice-Šaca, a.s., 1.súkromná nemocnica 52 ochorení (r. 2015-44x), Kúpele Štós, a.s. 42 ochorení (r. 2015-0x), Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb a.s. Košice 15 ochorení (r. 2015-21x), Východoslovenský onkologický ústav a.s. 7 NN (r. 2015-10x), Letecká vojenská nemocnica a.s. 4 nemocničné nákazy (r.2015-10x), Vysokošpecializovaný odborný ústav geriatrický n.o. sv. Lukáša v Košiciach 2 prípady (r. 2015-8x) a Ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody - 1 NN (r. 2015-0x).

V súvislosti s monitoringom hygienicko - epidemiologického režimu ako prevencie vzniku nozokomiálnych nákaz bolo v rámci ŠZD vykonaných 166 kontrol, počas ktorých bolo odobratých 3627 vzoriek, z toho 878 cielených sterov z prostredia, predmetov a plôch, 885 sterilných predmetov, 1436 biologických a chemických indikátorov na kontrolu účinnosti sterilizačného procesu sterilizátorov, 48 vzoriek dialyzačných vôd, 1 dezinfekčných roztokov na kontrolu účinnosti a 20 vzoriek z ovzdušia. Za sledované obdobie bolo posúdených 201 prevádzkových poriadkov s hygienicko – epidemiologickým režimom. Výkon ŠZD zameraný na dodržiavanie hygienicko - epidemiologického režimu, bariérovej ošetrovacej techniky, dodržiavanie dekontaminačných (sterilizačných a dezinfekčných) procesov bol v tomto roku zameraný predovšetkým na stomatologické ambulancie na území okresov mesta Košice a Košice - okolie.

V rámci tohtoročnej kampane „**Clean care is safer care**“ boli vykonané kontroly účinnosti dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov, počas ktorých bolo z rúk zdravotníckych pracovníkov po vykonaní dezinfekcie odobratých spolu 80 sterov. Všetkým ústavným zdravotníckym zariadeniam bola poskytnutá informácia o tejto kampani a o možnosti zaregistrovať sa do siete nemocníc WHO.

Do programu **HELICS** v súčasnej dobe nie je zapojené žiadne lôžkové zdravotnícke zariadenie.

V súlade s Akčným programom Spoločenstva v oblasti zdravia (2014 - 2020) a odporúčaním Rady Európy o bezpečnosti pacientov vrátane prevencie a kontroly infekcií vzniknutých v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou (2009/C 151/01) bol v priebehu mesiaca september realizovaný **Bodový prevalenčný prieskum infekcií súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou a užívania antimikrobiálnych látok v zariadeniach pre dlhodobu chorých (HALT-3)**. Štúdia bola realizovaná v dvoch zariadeniach: ARCUS – Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov na Skladnej 4 v Košiciach a v Zariadení opatrovateľskej služby na Južnej triede 23 v Košiciach. Spolu bolo vyplnených 232 dotazníkov od klientov a dva formuláre pre zariadenie, ktoré boli zadané do predpísaného software - u. Gestorom projektu sú RÚVZ so sídlom v Trenčíne a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, ktoré následne dotazníky spracujú a vyhodnotia za celú SR.

V súlade s Odporúčaním Rady 2009/C 151/01 z 9. júna 2009 o bezpečnosti pacientov vrátane prevencie a kontroly infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou bola v období od októbra do decembra 2016 realizovaná **Surveillance infekcií spôsobených Clostridium difficile** v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura Košice. Prípady infekcií spôsobených Clostridium difficile zaznamenané za uvedené obdobie (18x) boli štandardne zadané do EPIS a následne exportované do TESSy.

6.6. ENVIRONMENTÁLNA SURVEILLANCE POLIOMYELITÍDY A SLEDOVANIE VDPV

V januári bol Odborom lekárskej mikrobiológie RÚVZ Košice vypracovaný harmonogram odberov odpadových vôd z ČOV pre Východoslovenský región pre sledovanie cirkulácie poliovírusov a iných enterálnych vírusov vo vonkajšom prostredí.

Pracovníci odboru epidemiológie spolu odobrali 12 vzoriek odpadových vôd v lokalitách spádového územia určeného pre RÚVZ Košice: ČOV Kokšov-Bakša a ČOV Moldava nad Bodvou v zmysle vypracovaného harmonogramu. Výsledky všetkých laboratórných vyšetrení odobratých vzoriek odpadovej vody boli negatívne na prítomnosť enterálnych vírusov.

Každý týždeň je z DFN Košice hlásený výskyt hospitalizácie detí do 15 rokov s tzv. polio like ochorením s akútnou chabou obrnou. V roku 2016 nebol hlásený u detí do 15 rokov ani jeden prípad akútnej chabej obrny. V okresoch Košice I-IV a Košice okolie bolo zaznamenaných 17 ochorení s dg. paréza nervu facialis (G51). V sledovanom období bol hlásený jeden prípad ochorenia na Guillainov-Barrého syndróm (okr. Košice I).

6.7. PREVENCIA HIV/AIDS

V rámci plnenia úlohy č. 6.7. Prevencia HIV/AIDS na projekte „Hrou proti AIDS“ spolupracovali pracovníci rôznych oddelení RÚVZ, predovšetkým oddelení epidemiológie, podpory zdravia a oddelenia hygieny detí a mládeže s cieľom zážitkovou formou upevniť charaktery mladých ľudí vo vzťahu k bezpečnému a zdravému spôsobu života.

Edukačné aktivity v rámci projektu „Hrou proti AIDS“ realizované RÚVZ v SR a iné edukačné aktivity:

RÚVZ	Hrou proti AIDS			Besedy/prednášky (ZŠ.x/osôb, SŠ.x/osôb)	Iné aktivity (.x panely, médiá, letáky, WEB.)
	Počet aktivít/ počet edukov.	ZŠ/ poč. žiakov	SŠ/poč. štud.		
Bardejov	0	0	0	ZŠ-1/41, SŠ-3/122	1x WEB RÚVZ, 1x nástenka, 1x článok v médiách
Banská Bystrica	2/40	2/40	0	ZŠ-2/42	1x nástenka
Bratislava hl. m.	3/84	0	3/84	0	3x médiá
Čadca	2/117	1/48	1/69	SŠ-1/26	2x panel, 1x WEB RÚVZ, 1x info lekárom
Dolný Kubín	9/200	0	9/200	0	1x WEB RÚVZ, 1x nástenka, 1x leták
Dunajská Streda	2/55	2/55	0	ZŠ-2/55	1x panel, 1x WEB RÚVZ
Galanta	4/126	2/65	2/61	SŠ-3/42	1x WEB RÚVZ, 1x panel
Humenné	6/272	2/100	4/172	ZŠ-17/350, SŠ-6/105	1x panel, 1x WEB RÚVZ
Komárno	1/31	1/31	0	SŠ-3/64	1x WEB RÚVZ, 1x nástenka
Košice	0	0	0	ZŠ-31/704, SŠ-14/365	4x WEB RÚVZ, 3x WEB stredných škôl
Levice	0	0	0	ZŠ-1/19, SŠ-15/320, zdr. pracovníci 2/57	3x panely, 2x médiá, 1x WEB RÚVZ
Liptovský Mikuláš	0	0	0	ZŠ-1/20, SŠ-3/69, VŠ-1/4	1x nástenka
Lučenec	0	0	0	ZŠ-6/81, SŠ-2/50	0
Martin	0	0	0	0	0
Michalovce	0	0	0	ZŠ-3/20, SŠ-3/90	2x panely, 1x WEB RÚVZ
Nitra	0	0	0	ZŠ-2/40	1x WEB RÚVZ, 1x panel, 1x info leták

Nové Zámky	0	0	0	ZŠ-2/46	10x letáky, 1x panel, 1x WEB RÚVZ
Poprad	0	0	0	SŠ-3/95	1x WEB RÚVZ, 5x článok v médiách, 1x nástenka, 112x letáky
Považská Bystrica	0	0	0	ZŠ-7/310, SŠ-3/216	1x panel, 2x WEB RÚVZ
Prešov	0	0	0	SŠ-8/200	1x WEB RÚVZ, 1x nástenka
Prievidza	8/157	4/101	4/56	ZŠ-6/101, SŠ-2/56	1x propagácia, 2x WEB RÚVZ
Rimavská Sobota	3/140	3/140	0	SŠ-1/45	1x WEB RÚVZ, 1x nástenka
Rožňava	0	0	0	ZŠ-3/53, SŠ-2/80	1x nástenka, info letáky
Senica	4/112	0	4/112	SŠ-12/316	nástenky, plagáty na RÚVZ, panely
Spišská Nová Ves	6/150	2/50	4/100	ZŠ-5/125, SŠ-15/375	1x panel, 2x média, 1x leták, 1x sviečkový pochod, 1x športové a 1x kultúrne podujatie (s peer aktivistami)
Stará Ľubovňa	0	0	0	ZŠ-4/81, SŠ-4/79	1x leták, 1x WEB, 1x propagácia, 1x distribúcia, 2x fotodokumentácia z besedy, 4x prieskum vedomostí
Svidník	2/163	1/39	1/124	ZŠ-10	2x panel, 3x média, 1x WEB RÚVZ
Trebišov	0	0	0	ZŠ-1/32	1x panel, 1x WEB RÚVZ, 1x sviečkový pochod
Trenčín	0	0	0	ZŠ-13/525, SŠ-4/319	1x WEB RÚVZ, 1x názorná propagácia k AIDS
Topoľčany	0	0	0	ZŠ-7/152, SŠ-9/229	1x panel
Trnava	0	0	0	ZŠ-5/82, DD-1/15	1x WEB RÚVZ
Veľký Krtíš	0	0	0	SŠ-2/70	2x DVD projekcie
Vranov n. Topľou	0	0	0	ZŠ-3/180, SŠ-1/127	1x panel, 1x WEB RÚVZ
Zvolen	0	0	0	ZŠ-2/36	1x panel
Žiar nad Hronom	0	0	0	SŠ-5/92	75x zdravotno-výchovný materiál
Žilina	2/87	0	2/87	SŠ-2/87	0
SPOLU	54/1734	20/669	34/1065		

V rámci projektu „Hrou proti AIDS“ bolo spolu zrealizovaných 54 aktivít pre 1734 žiakov a študentov. Prístup zúčastnených k danej tematike sa zmenil z pasívneho na aktívny – interaktívny projekt, respondenti mali možnosť zúčastniť sa besied, kde neplnili len pasívnu úlohu, ale plnením rôznych úloh na piatich stanovištiach hravou formou získavali informácie k danej téme. Edukáciou mládeže za súčasného využitia audiovizuálnej techniky a formou diskusie mladých ľudí s odborníkmi sa postupne dosahuje zmena postojov mládeže k infekcii HIV a iným pohlavne prenosným ochoreniam. Zo strany pedagógov bol projekt hodnotený ako výborná výchovná pomôcka. Negatívna medializácia projektu v minulom roku mala za

následok pokles záujmu zo strany škôl, resp. neúčast' niektorých RÚVZ na plnení projektu v roku 2016.

Na edukáciu a informačnú kampaň boli využité médiá, webové stránky jednotlivých RÚVZ, nástenky, panely, verejné tabule, DVD projekcie a distribúcia zdravotno-výchovných materiálov do školských a zdravotníckych zariadení. Zamestnanci niektorých RÚVZ usporiadali a aktívne sa zúčastnili Sviečkového pochodu a športového a kultúrneho podujatia s peer aktivistami.

Na RÚVZ pracovali poradne prevencie HIV/AIDS, resp. telefonické linky pomoci AIDS.

b) Špecializované činnosti

Odbor epidemiológie v roku 2016 nevykonával špecializované činnosti.

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Súčasťou poradenského centra na RÚVZ so sídlom v Košiciach je Poradňa očkovania. Poradenstvo a konzultácie vykonáva 1x mesačne vo vyhradených hodinách po predchádzajúcej telefonickej objednávke resp. na základe dohody.

d) Zdravotnovýchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Zdravotnovýchovné aktivity pre zdravotníckych pracovníkov

1. Aktivity realizované v rámci Európskeho imunizačného týždňa 2016 realizované v od 24. 04. 2016 – do 30. 04. 2016.

2. Aktivity v rámci Národného programu prevencie HIV/AIDS a Svetového dňa boja proti AIDS boli vyhodnotené v rámci osobitnej správy.

3. Priebežné metodické usmerňovanie všeobecných lekárov pre detí a dorast a dospelých v oblasti očkovania a prevencie prenosných ochorení.

4. V zmysle prílohy č. 6 Usmernenia HH SR „Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“ zo dňa 18.06.2015 pod č. OE/2312/2015 boli vykonané školenia všeobecných lekárov pre detí a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých, operátorov krajského operačného strediska ZZS Košice a primárov CPO lôžkových zdravotníckych zariadení v Košickom a Prešovskom kraji.

Predmetom školenia boli postupy a používanie OOPP pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.

5. V roku 2016 prebiehal 8. ročník kampane „**Save Lives: Clean Your Hands**“ ("Umývaj si ruky - zachrániš život"), ktorá je súčasťou programu WHO „First Global Patient Safety Challenge - Clean Care Is Safer Care“. V rámci tohtoročnej kampane boli vykonané kontroly účinnosti dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov, počas ktorých bolo z rúk zdravotníckych pracovníkov po vykonaní dezinfekcie odobratých spolu 80 sterov. Všetkým ústavným zdravotníckym zariadeniam bola poskytnutá informácia o tejto kampani a o možnosti zaregistrovať sa do siete nemocníc WHO.

6. V súlade s Akčným programom Spoločenstva v oblasti zdravia (2014 - 2020) a odporúčaním Rady Európy o bezpečnosti pacientov vrátane prevencie a kontroly infekcií vzniknutých v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou (2009/C 151/01) bol v priebehu mesiaca september realizovaný **Bodový prevalenčný prieskum infekcií súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou a užívania antimikrobiálnych látok v zariadeniach pre**

dlhodobo chorých (HALT-3). Štúdiá bola realizovaná v dvoch zariadeniach: ARCUS – Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov na Skladnej 4 v Košiciach a v Zariadení opatrovateľskej služby na Južnej triede 23 v Košiciach. Spolu bolo vyplnených 232 dotazníkov od klientov a dva formuláre pre zariadenie, ktoré boli zadané do predpísaného software - u. Gestorom projektu sú RÚVZ so sídlom v Trenčíne a RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, ktoré následne dotazníky spracujú a vyhodnotia za celú SR.

7. V súlade s Odporúčaním Rady 2009/C 151/01 z 9. júna 2009 o bezpečnosti pacientov vrátane prevencie a kontroly infekcií spojených so zdravotnou starostlivosťou bola v období od októbra do decembra 2016 realizovaná **Surveillance infekcií spôsobených Clostridium difficile** v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura Košice. Prípady infekcií spôsobených Clostridium difficile zaznamenané za uvedené obdobie (18x) boli štandardne zadané do EPIS a následne exportované do TESSy.

8. Odborné semináre pre zdravotníckych pracovníkov sú vykázané v tabuľke.

Zdravotnovýchovné aktivity pre laickú verejnosť

1. Školiace akcie v rámci kurzov pre získanie odbornej spôsobilosti v epidemiologicky závažných činnostiach, organizovaných Slovenským červeným krížom – územný spolok Košice mesto (MUDr. Seligová, PhD.)
2. Aktivity realizované v rámci Európskeho imunizačného týždňa 2016 realizované v od 24. 04. 2016 – do 30. 04. 2016.
3. Aktivity v rámci Národného programu prevencie HIV/AIDS a Svetového dňa boja proti AIDS.

Laická verejnosť bola edukovaná aj prostredníctvom médií (46) a webovej stránky RÚVZ Košice, kde boli zverejňované informácie o výskyte prenosných ochorení a možnosti prevencie, o novinkách v oblasti očkovania a o aktuálnej situácii vo výskyte akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení.

Účast' zamestnancov odboru epidemiológie na školiacich akciách a odborných podujatiach v roku 2016:

1. 01.-04.02.2016 Bratislava – Tématický kurz o nových poznatkoch v epidemiológii infekčných chorôb (Fecsuová)
2. 15.03.2016 Bratislava – XIII. Vedecko-odborná konferencia NRC pre surveillance infekčných chorôb v SR (MUDr. Seligová, PhD., Mgr. Magdová)
3. 13.04.2016 Košice - Školenie primárov CPO Košického a Prešovského kraja o postupoch pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
4. 18.04.2016 Banská Bystrica – Školenie k plneniu úlohy „Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania (MUDr. Tarkovská)
5. 29.04.2016 Košice – Vzdelávacia aktivita pre študentov 1. ročníka bakalárskeho štúdia v odbore Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach (aktívne MUDr. Tarkovská)

6. 04.05.2016 Košice – Odborný seminár RÚVZ pre všeobecných lekárov pre dospelých (aktívne MUDr. Tarkovská, Mgr. Magdová)
7. 10.05.2016 Košice – Školenie všeobecných lekárov pre dospelých a pracovníkov chirurgických ambulancií (aktívne MUDr. Seligová, PhD., Mgr. Magdová, Križanová)
8. 16.05.2016 Tatranské Matliare - Súčinnosťná pracovná porada k príprave ukážkového cvičenia "Tatranské Matliare 2016" (MUDr. Seligová, PhD.)
9. 26.05.2016 Trenčín - Pracovné stretnutie - Prevalenčná štúdia - Infekcie spojené s poskytovaním zdrav. starostlivosti a používanie ATB (MUDr. Seligová, PhD., Mgr. Magdová)
10. 01.06.2016 Košice – Školenie operátorov krajského operačného strediska o postupoch pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
11. 03.06.2016 Košice - Školenie operátorov krajského operačného strediska o postupoch pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
12. 08.06.2016 Košice – XIX. Východoslovenský vakcinačný deň L. Pasteura (pracovníci odboru epidemiológie, aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
13. 09.06.2016 Košice – Šaca - Školenie všeobecných lekárov pre dospelých o postupoch pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (aktívne MUDr. Seligová, PhD.)
14. 23.09.2016 Košice - 7. stredoeurópsky popáleninový kongres (Križanová)
15. 21.11.2016 Košice – Aplikovaná štatistika v medicíne so softwermom IBM SPSS – seminár (MUDr. Seligová, PhD.)
16. Účasť zamestnancov odboru epidemiológie na seminároch RÚVZ so sídlom v Košiciach:
 - semináre pre pracovníkov s VŠ vzdelaním 8x (aktívne MUDr. Seligová, PhD, MUDr. Tarkovská, Mgr. Magdová)
 - semináre pre pracovníkov so SŠ vzdelaním 7x (aktívne Mgr. Magdová, Kriššová, Gazdová).

e) **Mimoriadne úlohy**

V zmysle prílohy č. 6 Usmernenia HH SR „Koordinácia postupov pri zistení vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike“ zo dňa 18.06.2015 pod č. OE/2312/2015 boli vykonané školenia všeobecných lekárov pre detí a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých, operátorov krajského operačného strediska ZZS Košice a primárov CPO lôžkových zdravotníckych zariadení v Košickom a Prešovskom kraji. Predmetom školenia boli postupy a používanie OOPP pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.

V súlade s plánom hlavných úloh v oblasti prípravy na obranu, krízové situácie a na plnenie opatrení hospodárskej mobilizácie v rezorte zdravotníctva pre rok 2016 sa zamestnanec odboru zúčastnil praktických nácvikov zameraných na precvičenie postupov centrálného prijímacieho oddelenia pri zistení podozrenia na výskyt VNN v 2 lôžkových zdravotníckych zariadeniach (dňa 13.04.2016 v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura Košice a dňa 22.06.2016 v Detskej fakultnej nemocnici Košice). Precvičenie príjmu osoby podozrivej

na VNN na Klinike infektológie a cestovnej medicíny v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura Košice bolo za účasti zamestnanca odboru realizované dňa 08.06.2016.

Dňa 16.06.2016 sa odborní zamestnanci RÚVZ Košice aktívne zúčastnili vykonania ukázkového cvičenia „Tatranské Matliare 2016“. Ukázkové cvičenie, ktorého témou bola činnosť zložiek integrovaného systému záchranného systému a zdravotníctva pri zistení osoby s podozrením na vysoko nebezpečnú nákazu v zariadení pre utečencov bolo súčasťou XIX. ročníka medzinárodnej konferencie Medicína katastrof v Slovenskej republike. Cieľom cvičenia bolo prakticky precvičiť a ukázať pre účastníkov konferencie koordináciu činnosti a postupy dotknutých síl a prostriedkov, ich vybavenie osobnými ochrannými prostriedkami a zariadeniami na riešenie výskytu osoby s podozrením z ochorenia vysoko nebezpečnou nákazou ustanovených v zdravotníctve Slovenskej republiky

VI. Všeobecné kritéria

1. V roku 2016 bolo z okresov Košice I – IV a Košice okolie do EPIS vložených: 3 760 prípadov (v roku 2015 3982 prípadov).

Činnosť odboru epidemiológie

			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrowanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku opakované návštevy v ohnisku počet vyšetrených osôb zvýšený zdravotný dozor lekársky dohľad iné protiepidemické opatrenia spolu:	2634 142 2155 26 2155 193 7305
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: voda potraviny iné spolu:	24 0 10 0 0 34
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov zo zdravotných záznamov z laboratórnych protokolov iné spolu:	2355 289 296 68 3008
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov kontrola očkovania (počet očkovaných) 1 kontrola skladovania očkovacích látok prejednanie neúčasti na očkovaní priestupkové konanie iné spolu:	204 22500 12 192 0 0 22908
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ) zadávanie prípadov kontrola a uzatváranie prípadov spracovanie dotazníkov k epidémii SRV Chrípka spolu:	703 3760 3760 96 61 5100 13480
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	Denná Týždenná Mesačná Ročná na požiadanie príprava podkladov	250 312 84 7 110 512

		spolu:	1275
7.	poradenstvo a podávanie informácií	v zdravotníctve v ohniskách rodinných v ohniskách kolektívnych pre verejnosť v médiách Iné spolu:	401 747 15 58 46 0 1267
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	Správa Rozbor Podklad Stanovisko spolu:	21 235 13 474 743
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	12 12 24
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor Spoluautor spolu:	0 0 0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor Spoluautor vypísať názov a miesto* spolu:	0 0 0 0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna Pasívna vypísať názov a miesto spolu:	12 18 30
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania zber podkladov Sumarizácia Analýza iné (príprava) spolu: *názov projektu: HELICS, PROHIBIT, EHES	0 0 0 0 0 0 0
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

Odbor/oddelenie epidemiológie			
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska opakované návštevy odber vzoriek zo sterilných materiálov odber vzoriek z prostredia odber vzoriek z ovzdušia odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov odber iných vzoriek – dialyzačné vody počet testovaných HVS počet testovaných AUT počet testovaných EO počet testovaných FS iná sterilizačná technika – plazmový sterilizátor spolu:	531 2 885 827 20 0 48 219 125 0 1 14 2672
16.	NN – cielená kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska opakované návštevy odber vzoriek zo sterilných materiálov odber vzoriek z prostredia odber vzoriek z ovzdušia odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov odber iných vzoriek počet testovaných HVS počet testovaných AUT počet testovaných EO počet testovaných FS iná sterilizačná technika spolu:	7 3 0 60 0 1 0 0 0 0 0 0 71
17.	Epidemiologické vyšetrenie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	4
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov Konzultácie Spracovanie Kolaudácia vydanie posudkov spolu:	0 0 0 0 0 0
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	10
20.	Sankcie	Podľa § 12 odsek 2 opatrenia počet	0
21.	Rozhodnutia	Počet	194
22.	Odvolania	Počet	0

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresov Košice I - IV za posledných 20 rokov

Kód MKC H	Ochorenie	Množstvo	ROK																			
			1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	23
Črevné nákazy																						
A01	Brušný týfus a paratyfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	657	931	957	645	917	955	853	577	426	422	559	298	167	116	156	341	155	156	178	158
		rel.	269,37	381,71	392,37	264,45	375,97	391,55	358,26	248,11	183,18	181,46	240,37	128,14	71,81	49,88	67,08	150,04	65,10	65,52	74,76	66,36
A03	Bacilová dysentéria	abs.	128	40	81	60	43	32	5	7	12	3	6	8	11	33	44	12	6	6	7	1
		rel.	52,48	16,40	33,21	24,60	17,63	13,12	2,1	3,01	5,16	1,29	2,58	3,44	4,73	14,19	18,92	5,28	2,52	2,52	2,94	0,42
A04	Iné bakt. črevné inf.	abs.	54	55	63	99	84	111	91	90	122	165	179	109	130	107	110	128	164	229	309	396
		rel.	22,14	22,55	25,83	40,59	34,44	45,51	38,22	38,7	52,46	70,95	76,97	46,87	55,90	46,01	47,30	56,32	68,88	96,18	129,78	166,32
A05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	110	73	13	200	33	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0	196	0	0	0
		rel.	45,10	29,93	5,33	82,00	13,53	0,00	0	0	0,00	0,00	13,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	82,32	0,00	0,00	0,00
A09	Hnačky a gastr.pr.inf.pôvodu	abs.	111	221	288	278	259	647	536	337	867	605	467	570	542	609	656	706	525	454	445	536
		rel.	45,51	90,61	118,08	113,98	106,19	265,27	225,12	144,91	372,81	260,15	200,81	245,10	233,06	261,87	282,08	310,64	220,50	190,68	186,9	225,12
Vírusové hepatitídy																						
B15	Akútna hepatitída A	abs.	59	34	80	223	82	26	5	4	6	60	27	5	41	132	9	18	20	17	16	25
		rel.	24,19	13,94	32,80	91,43	33,62	10,66	2,1	1,72	2,58	25,80	11,61	2,15	17,63	56,76	3,87	7,92	8,40	7,14	6,72	10,50
B16	Akútna hepatitída B	abs.	16	11	8	5	10	9	11	15	19	14	11	3	2	1	2	2	2	5	4	4
		rel.	6,56	4,41	3,28	2,05	4,1	3,69	4,62	6,45	8,17	6,02	4,73	1,29	0,86	0,43	0,86	0,88	0,84	0,00	1,68	1,68
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	6	7	8	14	28	23	10	1	4	2	2	1	1	1	0	3	1	6	4	3
		rel.	2,52	2,87	3,28	5,74	11,48	9,43	4,2	0,43	1,72	0,86	0,86	0,43	0,43	0,43	0,00	1,32	0,42	2,52	1,68	1,26
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	26	23	22	18	13	4	11	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	10,92	9,43	9,02	7,38	5,33	1,64	4,62	2,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vzdušné nákazy																						
A15-A19	Tuberkulóza	abs.	*	*	*	*	52	26	40	40	25	31	19	14	13	11	13	20	7	8	34	11
		rel.	*	*	*	*	21,32	10,66	16,8	17,2	10,75	13,33	8,17	6,02	5,59	4,73	5,59	8,80	2,94	3,36	15,12	4,62
A36	Difteria	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A37	Divý kašeľ	abs.	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	4	59	102	29	14	49	14	17	11	9
		rel.	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,43	0,00	0,00	1,72	25,37	43,86	12,47	6,02	21,56	5,88	0,00	4,62	3,78
A38	Šarlach	abs.	4	12	3	11	10	14	4	7	9	3	14	5	3	0	3	3	2	8	1	1
		rel.	1,64	4,92	1,23	4,51	4,1	5,74	1,68	3,01	3,87	1,29	6,02	2,15	1,29	0,00	1,29	1,32	0,84	3,36	0,42	0,42
B01	Ovčie kiahne	abs.	494	804	80	433	397	904	293	578	459	406	683	373	572	491	474	365	890	533	359	433
		rel.	202,54	329,64	32,80	177,53	162,77	370,64	123,06	248,54	197,37	174,58	293,69	160,39	245,96	211,13	203,82	160,60	373,80	223,86	150,78	181,86
B02	Plazivec pásový	abs.	40	33	44	49	56	66	64	98	57	76	67	54	46	47	64	54	52	45	33	40
		rel.	16,40	13,53	18,04	20,09	22,96	27,06	26,88	42,14	24,51	32,68	28,81	23,22	19,78	20,21	27,52	23,76	21,84	0,00	13,86	16,80
B05	Osýpky	abs.	11	168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
		rel.	4,51	68,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka	abs.	5	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	2,05	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps	abs.	12	8	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	22	3
		rel.	4,51	3,28	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,68	9,24	1,26
J10-J11	Chrípka a akútne respiračné ochorenia	abs.	96072	83356	80576	64656	60459	43027	76182	67283	66677	73689	83139	79648	97270	78055	73072	66577	87703	55719	83536	69911
		rel.	39389,50	34175,90	33036,10	26508,96	24788,2	17641,1	31996,4	28931,7	28671,11	31686,27	35749,77	34248,64	41826,10	33563,65	31420,96	29293,88	36835,26	53979,65	77241,76	69142,91

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresov Košice I - IV za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Množstvo	ROK																				
			1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	23	
Neuroinfekcie																							
A39	Meningokoková infekcia	abs.	3	4	2	3	1	1	2	0	1	3	3	3	0	0	0	0	2	0	0	1	
		rel.	1,23	1,64	0,82	1,23	0,41	0,41	0,84	0,00	0,43	1,29	1,29	1,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	0,42	
A87	Vírusová meningitída	abs.	15	2	4	4	3	5	2	5	2	9	1	8	1	3	7	14	20	2	2	6	
		rel.	6,15	0,82	1,64	6,56	1,23	2,05	0,84	2,15	0,86	3,87	0,43	3,44	0,43	1,29	3,01	6,16	8,40	0,84	0,84	2,52	
A85-A86	Iné a nešpecifikované encefalitídy	abs.	1	0	6	1	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel.	0,41	0,00	2,46	0,41	1,23	0,41	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
G00	Bakter. zápal mozg. plien nezatr.inde	abs.	9	13	4	6	8	2	5	4	8	6	11	6	9	7	6	9	8	4	9	13	
		rel.	3,69	5,33	1,64	2,46	3,28	0,82	2,1	1,72	3,44	2,58	4,73	2,58	3,87	3,01	2,58	3,96	3,36	1,68	3,78	5,46	
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	2	0	0	0	1	1	4	1
		rel.	0,41	0,00	0,00	0,41	0,41	0,00	0,00	0,43	0,43	0,43	0,00	0,00	0,43	0,86	0,00	0,00	0,00	0,42	1,68	0,42	
Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou																							
A27	Leptospiroza	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0,00	2	0	0	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	
A32	Listerióza	abs.	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
		rel.	0,00	0,41	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	
A69, G03.0, M01.2	Lymeská choroba	abs.	26	22	27	13	8	12	19	40	53	18	13	24	19	28	13	12	26	25	34	17	
		rel.	10,66	9,02	11,07	5,33	3,28	4,92	7,98	17,2	22,79	7,74	5,59	10,32	8,17	12,04	5,59	5,28	10,92	10,50	14,28	7,14	
A78	Q - horúčka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel.	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	6	11	4	0	2	2	1	14	0	0	2	1	1	2	0	1	3	1	3	0	
		rel.	2,46	4,51	1,64	0,00	0,82	0,82	0,42	6,02	0,00	0,00	0,86	0,43	0,43	0,86	0,00	0,44	1,26	0,42	1,26	0,00	
B58	Toxoplazmóza	abs.	7	3	5	8	7	3	6	1	5	5	1	1	5	3	0	1	2	0	1	1	
		rel.	2,87	1,23	2,05	3,28	2,87	1,23	2,52	0,43	2,15	2,15	0,43	0,43	2,15	1,29	0,00	0,44	0,84	0,00	0,42	0,42	
B68	Tenióza	abs.	0	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel.	0,00	0,82	0,41	0,00	0,00	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	67	80	68	74	57	55	36	32	35	32	38	27	32	42	24	34	28	31	36	26	
		rel.	27,47	32,8	27,88	30,34	23,37	22,55	15,12	13,76	15,05	13,76	16,34	11,61	13,76	18,06	10,32	14,96	11,76	13,02	15,12	10,92	
Nákazy kože a slizníc																							
A33 - 35	Tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A48.0	Plynová flegmóna	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		rel.	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
B86	Svrab Scabies	abs.	103	69	79	63	108	95	83	81	57	23	23	11	10	17	18	20	19	41	21	19	
		rel.	42,23	28,26	32,39	25,83	44,28	38,95	34,86	34,83	24,51	9,89	9,89	4,73	4,30	7,31	7,74	8,80	7,98	17,22	8,82	7,98	
Iné																							
A41	Iné septikémie	abs.	105	59	77	72	61	97	105	86	118	100	122	92	87	119	101	111	90	105	72	77	
		rel.	43,05	24,19	31,57	29,52	25,01	39,77	44,1	36,98	50,74	43,00	52,46	39,56	37,41	51,17	43,43	48,84	37,80	44,10	30,24	32,34	
A50-S3	Syfilis	abs.	*	*	*	*	*	17	4	11	0	2	2	15	8	12	20	35	26	34	26	19	
		rel.	*	*	*	*	*	6,97	1,68	4,73	0,00	0,86	0,86	6,45	3,44	5,16	8,60	15,40	10,92	14,28	10,92	7,98	
Z21	Bezprízn. stav infekcie HIV	abs.	2	0	1	3	0	0	0	2	2	2	2	3	3	1	1	4	3	1	2	0	
		rel.	0,82	0,00	0,41	1,23	0,00	0,00	0,00	0,86	0,86	0,86	0,86	1,29	1,29	0,43	0,43	1,76	1,26	0,42	0,84	0,00	

* nesledovalo sa

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okresoch Košice I - IV v roku 2016

Tabuľka I.2.

Kód MCHCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2016		z toho			
				muži		ženy	
		abs.	na 100000	abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02	Iné infekcie salmonelami	158	66,36	75	65,25	83	66,40
A03	Bacilová dyzentéria	1	0,42	0	0,00	1	0,80
A04	Iné bakteriálne črevné inf.	396	166,32	200	174,00	196	156,80
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	229	96,18	83	72,21	146	116,80
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepod. inf. pôvodu	536	225,12	225	195,75	311	248,80
A15-19	Tuberkulóza	11	4,62	8	6,96	3	2,40
A32.7	Listériová septikémia	1	0,42	0	0,00	1	0,80
A37	Divý kašeľ	9	3,78	6	5,22	3	2,40
A38	Šarlach	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A39	Akútna meningokokcémia	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A40	Streptokoková septikémia	8	3,36	4	3,48	4	3,20
A41	Iné septikémie	77	32,34	48	41,76	29	23,20
A46	Ruža	34	14,28	15	13,05	19	15,20
A50-A53	Syfilis	19	7,98	13	11,31	6	4,80
A54	Gonokoková infekcia	8	3,36	5	4,35	3	2,40
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové infekcie	14	5,88	1	0,87	13	10,40
A69.2	Lymeská choroba	14	5,88	7	6,09	7	5,60
A81.0	Creutzfeldova-Jakobova choroba	1	0,42	0	0,00	1	0,80
A87	Vírusová meningitída	6	2,52	5	4,35	1	0,80
A92.8	Iné špecifikované komármi prenášané vír. horúčky	1	0,42	1	0,87	0	0,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	2	0,84	2	1,74	0	0,00
B01	Ovčie kiahne	433	181,86	220	191,40	213	170,40
B02	Plazivec pásový	40	16,80	19	16,53	21	16,80
B15	Akútna hepatitída A	24	10,08	13	11,31	11	8,80
B16	Akútna hepatitída B	4	1,68	0	0,00	4	3,20
B17.1	Akútna hepatitída C	3	1,26	3	2,61	0	0,00
B17.2	Akútna hepatitída E	5	2,10	2	1,74	3	2,40
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	2	0,84	1	0,87	1	0,80
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	13	5,46	10	8,70	3	2,40
B26.9	Parotitída	3	1,26	0	0,00	3	2,40
B27	Infekčná mononukleóza	38	15,96	21	18,27	17	13,60
B37	Kandidóza	7	2,94	1	0,87	6	4,80
B50.9	Nešpecifikovaná malária zavinená Plasmodium fal.	1	0,42	1	0,87	0	0,00
B58	Toxoplazmóza	1	0,42	1	0,87	0	0,00
B86	Svrab	19	7,98	15	13,05	4	3,20
G00	Bakteriálny zápal mozg. plien	13	5,46	10	8,70	3	2,40
G51	Poruchy spánkového nervu	6	2,52	4	3,48	2	1,60
G61.0	Gullainov-Barrého syndróm	1	0,42	1	0,87	0	0,00
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych chor. zahr. inde	3	1,26	3	2,61	0	0,00
J10.9	Chríпка A (H1N1)	15	6,30	9	7,83	6	4,80
J13	Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	1	0,42	1	0,87	0	0,00
Z20.3	Kont. alebo ohroz. besnotou	26	10,92	17	14,79	9	7,20
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	24	10,08	12	10,44	12	9,60

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okresoch Košice I - IV v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	6	44	36	12	8	4	8	11	8	10	11	158
		rel.	267,36	467,72	308,52	109,44	68,00	28,08	21,84	26,95	24,72	30,60	30,25	66,36
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	44	91	33	16	27	20	28	15	18	25	79	396
		rel.	1960,64	967,33	282,81	145,92	229,50	140,40	76,44	36,75	55,62	76,50	217,25	166,32
A08	Vírusové a iné špecif. črevné infekcie	abs.	26	77	23	2	6	27	20	14	8	9	17	229
		rel.	1158,56	818,51	197,11	18,24	51,00	189,54	54,60	34,30	24,72	27,54	46,75	96,18
A09	Hnačka a gastroent. pravdep. inf.pôvodu	abs.	42	81	54	53	43	35	64	28	17	33	86	536
		rel.	1871,52	861,03	462,78	483,36	365,50	245,70	174,72	68,60	52,53	100,98	236,50	225,12
A15-A19	Tuberkulóza	abs.	0	1	0	0	0	0	0	4	5	0	1	11
		rel.	0,00	10,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	15,45	0,00	2,75	4,62
A32.7	Listériová septikémia	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,42
A37	Divý kašeľ	abs.	0	0	1	0	0	0	0	6	1	1	0	9
		rel.	0,00	0,00	8,57	0,00	0,00	0,00	0,00	14,70	3,09	3,06	0,00	3,78
A38	Šarlach	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	10,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
A39	Akútna meningokokémia	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	44,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
A40	Streptokoková septikémia	abs.	1	0	0	0	0	0	1	1	2	1	2	8
		rel.	44,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,73	2,45	6,18	3,06	5,50	3,36
A41	Iné septikémie	abs.	33	2	0	1	0	1	3	3	2	11	21	77
		rel.	1470,48	21,26	0,00	9,12	0,00	7,02	8,19	7,35	6,18	33,66	57,75	32,34
A46	Ruža	abs.	0	0	0	0	0	0	2	0	4	6	22	34
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,46	0,00	12,36	18,36	60,50	14,28
A50-A53	Syfilis	abs.	0	0	0	0	1	2	6	4	1	3	2	19
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,50	14,04	16,38	9,80	3,09	9,18	5,50	7,98
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	1	0	6	0	0	0	1	8
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,50	0,00	16,38	0,00	0,00	0,00	2,75	3,36
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	0	0	1	4	6	2	1	0	0	14
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,50	28,08	16,38	4,90	3,09	0,00	0,00	5,88
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	3	6	1	2	0	0	0	1	0	1	14
		rel.	0,00	31,89	51,42	9,12	17,00	0,00	0,00	0,00	3,09	0,00	2,75	5,88
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	0,42
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	0	3	2	0	1	0	0	0	0	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	27,36	17,00	0,00	2,73	0,00	0,00	0,00	0,00	2,52
A92.8	Iné špecifikované komárnami prenášané vírusové horúčky	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,09	0,00	0,00	0,00	0,42
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45	0,00	3,06	0,00	0,84

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okresoch Košice I - IV v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Vekové skupiny											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
B01	Ovčie kiahne	abs.	11	149	197	50	17	1	3	4	1	0	0	433
		rel.	490,16	1583,87	1688,29	456,00	144,50	7,02	8,19	9,80	3,09	0,00	0,00	181,86
B02	Plazivec pásový	abs.	0	0	0	2	0	0	4	2	6	5	21	40
		rel.	0,00	0,00	0,00	18,24	0,00	0,00	10,92	4,90	18,54	15,30	57,75	16,80
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	2	1	1	3	1	3	5	6	1	1	24
		rel.	0,00	21,26	8,57	9,12	25,50	7,02	8,19	12,25	18,54	3,06	2,75	10,08
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,73	0,00	0,00	3,06	5,50	1,68
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	9,12	8,50	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	1,26
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1	0	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,73	4,90	3,09	3,06	0,00	2,10
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,18	0,00	0,00	0,84
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	2	1	6	2	0	2	0	13
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	17,00	7,02	16,38	4,90	0,00	6,12	0,00	5,46
B26	Mumps	abs.	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,02	0,00	4,90	0,00	0,00	0,00	1,26
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	5	5	4	14	5	4	1	0	0	0	38
		rel.	0,00	53,15	42,85	36,48	119,00	35,10	10,92	2,45	0,00	0,00	0,00	15,96
B37	Kandidóza	abs.	2	2	0	0	1	0	1	0	1	0	0	7
		rel.	89,12	21,26	0,00	0,00	8,50	0,00	2,73	0,00	3,09	0,00	0,00	2,94
B50.9	Nešpecifikovaná malária zavinená Plasmodium falciparum	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,42
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
B86	Svrab	abs.	1	1	4	3	1	2	3	1	1	0	2	19
		rel.	44,56	10,63	34,28	27,36	8,50	14,04	8,19	2,45	3,09	0,00	5,50	7,98
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	0	1	1	6	0	0	4	1	13
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	8,50	7,02	16,38	0,00	0,00	12,24	2,75	5,46
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2	2	6
		rel.	0,00	0,00	0,00	9,12	0,00	0,00	0,00	2,45	0,00	6,12	5,50	2,52
G61.0	Guillainov-Barrého syndróm	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,42
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,45	3,09	0,00	2,75	1,26
J10.9	Chríпка A (H1N1)	abs.	0	0	1	0	1	1	2	2	1	5	2	15
		rel.	0,00	0,00	8,57	0,00	8,50	7,02	5,46	4,90	3,09	15,30	5,50	6,30
J13	Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	10,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	abs.	1	3	5	7	4	0	2	2	1	0	1	26
		rel.	44,56	31,89	42,85	63,84	34,00	0,00	5,46	4,90	3,09	0,00	2,75	10,92
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	0	0	0	1	1	0	4	3	7	6	2	24
		rel.	0,00	0,00	0,00	9,12	8,50	0,00	10,92	7,35	21,63	18,36	5,50	10,08

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	15	13	7	7	8	7	20	24	20	19	12	6	158
		%	9,49	8,23	4,43	4,43	5,06	4,43	12,66	15,19	12,66	12,03	7,59	3,80	100,00
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	23	24	27	33	53	46	35	36	35	33	25	26	396
		%	5,81	6,06	6,82	8,33	13,38	11,62	8,84	9,09	8,84	8,33	6,31	6,57	100,00
A08	Vírusové a iné špecifick. črevné infekcie	abs.	23	30	20	14	21	14	12	15	17	16	39	8	229
		%	10,04	13,10	8,73	6,11	9,17	6,11	5,24	6,55	7,42	6,99	17,03	3,49	100,00
A09	Hnačka a gastroent. pravdep. infpôvodu	abs.	25	37	52	38	42	46	39	48	36	47	86	40	536
		%	4,66	6,90	9,70	7,09	7,84	8,58	7,28	8,96	6,72	8,77	16,04	7,46	100,00
A15-A19	Tuberkulóza	abs.	4	0	2	2	1	1	0	1	0	0	0	0	11
		%	36,36	0,00	18,18	18,18	9,09	9,09	0,00	9,09	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A32.7	Lístériová septikémia	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A37	Divý kašeľ	abs.	0	2	3	2	1	0	0	0	1	0	0	0	9
		%	0,00	22,22	33,33	22,22	11,11	0,00	0,00	0,00	11,11	0,00	0,00	0,00	100,00
A38	Šarlach	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A39	Akútne meningokokcémia	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A40	Streptokoková septikémia	abs.	0	3	1	0	2	0	1	1	0	0	0	0	8
		%	0,00	37,50	12,50	0,00	25,00	0,00	12,50	12,50	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A41	Iné septikémie	abs.	10	10	6	6	5	7	3	8	8	8	4	2	77
		%	12,99	12,99	7,79	7,79	6,49	9,09	3,90	10,39	10,39	10,39	5,19	2,60	100,00
A46	Ruža	abs.	6	5	4	0	2	3	2	5	4	2	1	0	34
		%	17,65	14,71	11,76	0,00	5,88	8,82	5,88	14,71	11,76	5,88	2,94	0,00	100,00
A50-A53	Syfilis	abs.	5	3	5	1	1	0	0	1	2	1	0	0	19
		%	26,32	15,79	26,32	5,26	5,26	0,00	0,00	5,26	10,53	5,26	0,00	0,00	100,00
A54	Gonokoková infekcia	abs.	1	0	1	2	0	0	1	0	3	0	0	0	8
		%	12,50	0,00	12,50	25,00	0,00	0,00	12,50	0,00	37,50	0,00	0,00	0,00	100,00
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	2	0	1	0	4	1	1	2	0	1	2	0	14
		%	14,29	0,00	7,14	0,00	28,57	7,14	7,14	14,29	0,00	7,14	14,29	0,00	100,00
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	0	0	1	2	5	4	1	1	0	0	0	14
		%	0,00	0,00	0,00	7,14	14,29	35,71	28,57	7,14	7,14	0,00	0,00	0,00	100,00
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
A87	Vírusová meningitída	abs.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	0	1	6
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	16,67	16,67	33,33	0,00	16,67	100,00
A92.8	Iné špecifikované komárnami prenášané vírusové horúčky	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	100,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	65	46	63	46	71	79	9	3	1	13	18	19	433
		%	15,01	10,62	14,55	10,62	16,40	18,24	2,08	0,69	0,23	3,00	4,16	4,39	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
B02	Plazivec pásový	abs.	4	6	5	3	0	7	1	2	4	2	4	2	40
		%	10,00	15,00	12,50	7,50	0,00	17,50	2,50	5,00	10,00	5,00	10,00	5,00	100,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	2	0	0	0	0	0	1	2	11	6	2	0	24
		%	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,17	8,33	45,83	25,00	8,33	0,00	100,00
B16	Akútna hepatitída B	abs.	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	4
		%	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	100,00
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
		%	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	1	0	0	0	0	3	1	0	0	0	5
		%	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	60,00	20,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B18.1	Chronická vírusová hepatitída B	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	1	0	3	2	2	0	1	0	3	0	1	0	13
		%	7,69	0,00	23,08	15,38	15,38	0,00	7,69	0,00	23,08	0,00	7,69	0,00	100,00
B26	Mumps	abs.	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	3
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	66,67	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	100,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	5	2	4	6	3	3	2	3	4	1	3	2	38
		%	13,16	5,26	10,53	15,79	7,89	7,89	5,26	7,89	10,53	2,63	7,89	5,26	100,00
B37	Kandidóza	abs.	0	0	1	0	2	0	0	0	1	1	1	1	7
		%	0,00	0,00	14,29	0,00	28,57	0,00	0,00	0,00	14,29	14,29	14,29	14,29	100,00
B50.9	Nešpecifikovaná malária zavinená Plasmodium falciparum	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B86	Svrab	abs.	0	0	1	1	1	0	3	2	4	4	1	2	19
		%	0,00	0,00	5,26	5,26	5,26	0,00	15,79	10,53	21,05	21,05	5,26	10,53	100,00
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	2	3	1	0	0	1	1	0	0	3	2	0	13
		%	15,38	23,08	7,69	0,00	0,00	7,69	7,69	0,00	0,00	23,08	15,38	0,00	100,00
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	3	0	6
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	16,67	0,00	0,00	16,67	0,00	16,67	50,00	0,00	100,00
G61.0	Guillainov-Barrého syndróm	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okresoch Košice I - IV v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
G63.0	Polyneuropatia pri inf. a parazitárnych	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	3
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	100,00
J10.9	Chrípka A (H1N1)	abs.	1	12	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15
		%	6,67	80,00	13,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
J13	Zápál pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae	abs.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
Z20.3	Kontakt alebo ohroz.besnotou	abs.	2	2	1	3	1	4	6	2	5	0	0	0	26
		%	7,69	7,69	3,85	11,54	3,85	15,38	23,08	7,69	19,23	0,00	0,00	0,00	100,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	4	2	2	1	2	1	1	3	2	1	3	2	24
		%	16,67	8,33	8,33	4,17	8,33	4,17	4,17	12,50	8,33	4,17	12,50	8,33	100,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2016

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
1.	ARO	599	6 409,05	405	2 658,04	208	1 832,82	413	729,74	74	515,16	1 699	1 856,98	0	0,00	39,00	68,25
	CHPO	3	32,10	2	13,13	1	8,81	1	1,77	0	0,00	7	7,65	0	0,00	0,00	0,00
2.	ARO	466	6 272,72	346	2 856,83	179	1 984,33	508	714,41	102	565,17	1 601	1 392,75	5	0,31	49,00	54,25
	CHPO	4	53,84	7	57,80	3	33,26	10	14,06	0	0,00	24	20,88	0	0,00	0,00	0,00
3.	ARO	590	6 503,33	457	3 089,86	300	2 723,30	627	1 093,84	71	488,02	2 045	2 206,86	23	1,12	39,50	66,25
	CHPO	26	286,59	23	155,51	22	199,71	20	34,89	1	6,87	92	99,28	0	0,00	0,00	0,00
4.	ARO	628	6 974,83	496	3 379,05	296	2 707,42	646	903,87	101	556,79	2 167	1 875,56	15	0,69	49,25	65,75
	CHPO	14	155,49	18	122,63	16	146,35	33	46,17	7	38,59	88	76,17	0	0,00	0,00	0,00
5.	ARO	665	8 127,43	568	4 258,13	368	3 703,99	766	1 234,74	111	704,96	2 478	2 470,84	8	0,32	42,75	59,75
	CHPO	12	146,66	41	307,37	37	372,41	44	70,92	5	31,75	139	138,60	0	0,00	0,00	0,00
6.	ARO	750	9 322,30	611	4 658,45	344	3 521,36	985	1 262,81	134	676,86	2 824	2 239,58	44	1,56	53,75	58,75
	CHPO	27	335,60	41	312,60	31	317,33	48	61,54	5	25,26	152	120,54	0	0,00	0,00	0,00
7.	ARO	695	8 354,26	523	3 856,24	278	2 752,06	863	1 607,28	102	748,47	2 461	2 835,24	34	1,38	37,00	60,75
	CHPO	57	685,17	47	346,55	29	287,09	64	119,20	0	0,00	197	226,96	0	0,00	0,00	0,00
8.	ARO	829	8 869,96	636	0,00	351	3 725,90	994	1 929,40	140	815,70	2 950	2 446,30	39	1,32	51,75	68,25
	CHPO	29	310,29	27	0,00	24	162,00	67	198,30	4	16,00	151	153,50	0	0,00	0,00	0,00
9.	ARO	545	6 688,82	765	5 759,08	342	3 456,76	661	958,94	119	680,19	2 432	2 182,48	16	0,66	47,50	59,50
	CHPO	8	98,18	24	180,68	23	232,47	44	63,83	2	11,43	101	90,64	0	0,00	0,00	0,00
10.	ARO	910	10 383,20	771	5 396,14	370	3 476,82	777	1 103,98	140	783,72	2 968	2 608,56	19	0,64	48,50	64,00
	CHPO	96	1 095,37	82	573,91	44	413,46	22	31,26	2	11,20	246	216,21	0	0,00	0,00	0,00
11.	ARO	733	7 757,55	562	3 648,34	286	2 492,74	594	899,62	77	459,47	2 252	2 109,78	6	0,27	45,50	69,00
	CHPO	11	116,42	16	103,87	12	104,59	31	46,95	0	0,00	70	65,58	0	0,00	0,00	0,00
12.	ARO	249	3 673,36	397	3 592,48	253	3 073,80	438	958,18	135	1 163,58	1 475	1 996,00	4	0,27	31,50	49,50
	CHPO	31	457,33	31	280,52	25	303,73	31	67,82	3	25,86	121	163,74	0	0,00	0,00	0,00
13.	ARO	353	7 111,09	403	4 979,73	209	3 467,35	595	1 064,97	91	641,73	1 651	1 827,96	27	1,64	38,50	36,25
	CHPO	25	503,62	46	568,41	17	282,03	29	51,91	3	21,16	120	132,86	0	0,00	0,00	0,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2016

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 – 5		6 – 14		15 – 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
14.	ARO	490	6 169,33	446	3 444,41	246	1 899,83	480	832,12	55	375,66	1 717	1 841,25	30	0,00	39,75	58,00
	CHPO	20	251,81	27	208,52	18	139,01	17	29,47	0	0,00	82	87,93	0	0,00	0,00	0,00
15.	ARO	463	5 804,37	392	3 014,38	200	1 537,95	550	810,70	71	412,34	1 676	1 528,17	7	0,42	46,75	58,25
	CHPO	10	125,36	14	107,66	9	69,21	7	10,32	0	0,00	40	36,47	0	0,00	0,00	0,00
16.	ARO	488	5 183,42	368	2 397,64	221	1 439,89	488	755,69	56	341,67	1 621	1 552,75	0	0,00	44,50	68,75
	CHPO	21	223,06	36	234,55	18	117,28	16	24,78	1	6,10	92	88,13	0	0,00	0,00	0,00
17.	ARO	482	6 518,13	367	3 044,25	207	1 717,06	392	577,81	45	261,34	1 493	1 361,31	10	0,67	46,75	54,00
	CHPO	10	135,23	16	132,72	13	107,83	7	10,32	0	0,00	46	41,94	0	0,00	0,00	0,00
18.	ARO	526	5 886,74	437	2 999,92	254	1 743,66	444	594,10	58	0,00	1 719	1 422,81	8	0,00	51,50	65,25
	CHPO	8	89,53	8	54,92	6	41,19	8	10,70	2	10,54	32	26,49	0	0,00	0,00	0,00
19.	ARO	509	6 299,93	395	2 998,84	215	1 632,28	414	582,22	54	299,21	1 587	1 380,58	4	0,25	49,00	59,00
	CHPO	7	86,64	14	106,29	5	37,96	8	11,25	0	0,00	34	29,58	0	0,00	0,00	0,00
20.	ARO	420	4 868,31	326	2 317,85	171	1 215,81	410	676,72	32	208,10	1 359	1 387,53	2	0,15	41,75	63,00
	CHPO	23	266,60	17	120,87	12	85,32	13	21,46	2	13,01	67	68,41	0	0,00	0,00	0,00
21.	ARO	400	4 692,35	295	2 122,71	159	1 144,11	374	589,08	50	310,29	1 278	1 245,18	4	0,31	43,75	62,25
	CHPO	17	199,42	11	79,15	10	71,96	4	6,30	0	0,00	42	40,92	0	0,00	0,00	0,00
22.	ARO	440	5 161,58	262	1 885,26	124	892,26	372	569,66	38	229,27	1 236	1 170,81	0	0,00	45,00	62,25
	CHPO	0	0,00	1	7,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,95	0	0,00	0,00	0,00
23.	ARO	503	5 247,35	365	2 335,63	207	1 324,59	350	513,16	35	202,18	1 460	1 324,14	13	0,89	47,00	70,00
	CHPO	1	10,43	3	19,20	4	25,60	6	8,80	0	0,00	14	12,70	0	0,00	0,00	0,00
24.	ARO	488	5 503,64	335	2 317,47	166	1 148,36	224	378,79	53	353,12	1 266	1 324,30	18	1,42	40,75	64,75
	CHPO	9	101,50	9	62,26	7	48,42	7	11,84	1	6,66	33	34,52	0	0,00	0,00	0,00
25.	ARO	445	5 305,47	268	1 959,91	130	950,71	276	434,72	23	142,73	1 142	1 112,67	0	0,00	43,75	61,25
	CHPO	6	71,53	2	14,63	3	21,94	3	4,73	3	18,62	17	16,56	0	0,00	0,00	0,00
26.	ARO	271	3 230,97	154	1 126,22	79	577,74	186	344,09	16	116,62	706	807,90	0	0,00	37,25	61,25
	CHPO	7	83,46	1	7,31	2	14,63	1	1,85	0	0,00	11	12,59	0	0,00	0,00	0,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2016

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
27.	ARO	371	4 459,61	229	1 688,49	128	943,78	266	421,38	15	93,62	1 009	988,74	0	0,00	43,50	60,75
	CHPO	10	120,21	8	58,99	5	36,87	4	6,34	0	0,00	27	26,46	0	0,00	0,00	0,00
28.	ARO	146	2 268,43	267	2 544,61	105	1 000,69	240	542,24	44	391,68	802	1 120,87	0	0,00	30,50	47,00
	CHPO	7	108,76	6	57,18	2	19,06	9	20,33	0	0,00	24	33,54	0	0,00	0,00	0,00
29.	ARO	375	4 364,02	223	1 591,84	116	828,04	221	385,55	17	116,85	952	1 027,35	0	0,00	39,50	62,75
	CHPO	6	69,82	1	7,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	7,55	0	0,00	0,00	0,00
30.	ARO	263	3 765,78	169	1 484,31	97	851,94	247	586,92	19	177,88	795	1 168,55	0	0,00	29,00	51,00
	CHPO	14	200,46	10	87,83	6	52,70	2	4,75	0	0,00	32	47,04	0	0,00	0,00	0,00
31.	ARO	316	3 878,29	176	1 324,96	87	654,95	242	390,09	32	203,23	853	850,54	0	0,00	42,75	59,50
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,61	0	0,00	1	1,00	0	0,00	0,00	0,00
32.	ARO	89	1 354,00	175	1 633,07	79	737,22	162	369,04	29	260,28	534	752,48	0	0,00	30,25	48,00
	CHPO	2	30,43	1	9,33	0	0,00	2	4,56	0	0,00	5	7,05	0	0,00	0,00	0,00
33.	ARO	334	3 825,92	220	1 545,79	125	878,29	263	398,31	24	143,21	966	904,99	22	2,28	45,50	63,75
	CHPO	4	45,82	7	49,18	2	14,05	4	6,06	0	0,00	17	15,93	0	0,00	0,00	0,00
34.	ARO	255	3 003,43	127	917,53	72	520,17	166	282,45	8	53,63	628	660,97	0	0,00	40,50	62,00
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
35.	ARO	275	3 477,37	181	1 403,90	96	744,61	186	314,53	18	119,93	756	790,81	0	0,00	40,75	57,75
	CHPO	1	12,64	3	23,27	4	31,03	4	6,76	0	0,00	12	12,55	0	0,00	0,00	0,00
36.	ARO	261	3 314,69	180	1 402,21	98	763,43	275	435,64	19	118,59	833	816,27	0	0,00	43,50	57,50
	CHPO	0	0,00	4	31,16	4	31,16	7	11,09	0	0,00	15	14,70	0	0,00	0,00	0,00
37.	ARO	319	3 570,10	196	1 345,50	126	864,97	229	323,70	18	100,25	888	776,46	0	0,00	48,75	65,25
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00
38.	ARO	650	7 474,97	446	3 146,08	246	1 735,28	318	456,53	39	220,60	1 699	1 508,80	0	0,00	48,00	63,50
	CHPO	13	149,50	139	980,50	74	522,00	125	179,45	16	90,50	527	468,00	0	0,00	0,00	0,00
39.	ARO	684	6 889,50	578	3 571,07	323	1 995,60	460	777,88	41	273,17	2 086	2 182,06	0	0,00	40,75	72,50
	CHPO	2	20,14	9	55,60	8	49,43	7	11,84	0	0,00	26	27,20	0	0,00	0,00	0,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okresoch Košice I-IV v r. 2016

KT	Dg.	Vekové skupiny										SPOLU		Komplikácie		% hlásiacich lekárov	
		0 - 5		6 - 14		15 - 19		20-59		60 +		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	%	D	P
		abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov	abs.	chor.na % hl.lekárov						
40.	ARO	570	5 967,61	470	3 018,30	355	2 279,78	438	706,02	42	266,74	1 875	1 869,58	14	0,75	42,75	69,75
	CHPO	7	73,29	10	64,22	4	25,69	7	11,28	1	6,35	29	28,92	0	0,00	0,00	0,00
41.	ARO	375	6 331,62	434	4 494,82	258	2 672,03	563	881,73	85	524,49	1 715	1 661,46	2	0,12	44,00	43,25
	CHPO	8	135,07	8	82,85	5	51,78	22	34,45	0	0,00	43	41,66	0	0,00	0,00	0,00
42.	ARO	454	6 697,62	553	5 004,13	271	2 452,29	587	1 181,03	98	776,86	1 963	2 443,09	12	0,61	34,25	49,50
	CHPO	25	368,81	28	253,37	18	162,88	33	66,39	1	7,93	105	130,68	0	0,00	0,00	0,00
43.	ARO	561	6 426,17	468	3 288,32	259	1 819,82	596	760,56	74	372,06	1 958	1 545,60	19	0,97	54,00	63,75
	CHPO	5	57,27	3	21,08	3	21,08	9	11,48	2	10,06	22	17,37	0	0,00	0,00	0,00
44.	ARO	538	6 285,96	424	3 038,75	248	1 777,38	550	851,70	32	195,24	1 792	1 716,55	8	0,45	44,50	62,50
	CHPO	37	432,31	33	236,51	21	150,50	36	55,75	0	0,00	127	121,65	0	0,00	0,00	0,00
45.	ARO	665	7 587,72	551	3 856,38	304	2 127,66	511	761,36	95	557,68	2 126	1 959,44	12	0,56	46,25	64,00
	CHPO	4	45,64	4	28,00	2	14,00	13	19,37	3	17,61	26	23,96	0	0,00	0,00	0,00
46.	ARO	207	3 023,22	398	3 565,51	189	1 693,17	448	791,58	128	891,09	1 370	1 497,39	11	0,80	39,00	50,00
	CHPO	9	131,44	21	188,13	17	152,30	29	51,24	4	27,85	80	87,44	0	0,00	0,00	0,00
47.	ARO	697	7 376,55	480	3 116,02	291	1 889,09	493	700,47	57	319,09	2 018	1 773,61	2	0,10	48,50	69,00
	CHPO	8	84,67	10	64,92	4	25,97	3	4,26	0	0,00	25	21,97	0	0,00	0,00	0,00
48.	ARO	637	7 720,62	555	4 126,14	312	2 319,56	713	1 136,02	49	307,60	2 266	2 233,33	7	0,31	43,25	60,25
	CHPO	8	96,96	18	133,82	13	96,65	24	38,24	0	0,00	63	62,09	0	0,00	0,00	0,00
49.	ARO	561	6 827,81	493	3 680,48	318	2 374,02	662	986,34	75	440,28	2 109	1 943,77	15	0,71	46,25	60,00
	CHPO	30	365,12	32	238,90	22	164,24	22	32,78	0	0,00	106	97,70	0	0,00	0,00	0,00
50.	ARO	737	8 409,25	585	4 094,34	358	2 505,60	534	870,96	70	449,83	2 284	2 304,35	14	0,61	42,25	64,00
	CHPO	12	136,92	22	153,98	17	118,98	15	24,47	0	0,00	66	66,59	0	0,00	0,00	0,00
51.	ARO	525	7 199,62	648	5 450,85	323	2 717,01	773	1 291,33	189	1 243,98	2 458	2 540,02	33	1,34	41,25	53,25
	CHPO	8	109,71	22	185,06	7	58,88	29	48,45	2	13,16	68	70,27	0	0,00	0,00	0,00
52.	ARO	523	6 312,71	343	2 539,49	181	1 340,08	333	570,11	73	492,42	1 453	1 538,79	0	0,00	40,25	60,50
	CHPO	3	36,21	2	14,81	1	7,40	0	0,00	0	0,00	6	6,35	0	0,00	0,00	0,00
Spolu	ARO	2346	28410,60	2069	15369,22	1180	8765,43	2042	3264,83	1787	11256,98	6851	6775,73	62	0,90	43,1	60,3
	CHPO	53	641,84	78	579,41	47	349,13	66	105,52	2	12,60	246	243,30				

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresu Košice okolie za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota																				
			1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A01	Brušný týfus a paratyfus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	260	300	200	235	210	231	177	219	174	274	337	198	100	73	60	132	89	91	88	109
		rel.	255,84	295,20	192,06	224,14	199,08	219,45	164,61	199,29	158,34	246,6	303,30	178,20	88,00	63,51	51,60	109,56	73,87	74,62	71,28	87,20
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	56	44	51	34	23	35	7	13	4	5	6	10	9	26	20	19	12	26	12	5
		rel.	55,10	43,30	48,98	32,43	21,80	33,25	6,51	11,83	3,64	4,50	5,40	9,00	7,92	22,62	17,20	15,77	9,96	21,32	9,72	4,00
A04	Iné bakt. črevné infekcie	abs.	40	48	38	56	62	112	38	70	53	81	55	44	44	59	43	68	70	102	118	153
		rel.	39,36	47,23	36,49	53,41	58,78	106,40	35,34	63,70	48,23	72,90	49,50	39,60	38,72	51,33	36,98	56,44	58,10	83,64	95,58	122,40
A05	Iné bakt. otravy potravinami	abs.	35	52	3	11	14	10	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	34,44	51,17	2,88	10,49	13,27	9,50	35,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	Hnačka a gastroent. pravdepod inf.pôvodu	abs.	29	69	93	66	40	184	315	222	222	227	233	259	223	353	346	359	334	304	328	290
		rel.	28,54	67,90	89,31	62,95	37,92	174,80	292,95	202,02	202,02	204,30	209,70	233,10	196,24	307,11	297,56	297,97	277,22	249,28	265,68	232,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	117	100	90	137	71	9	15	18	13	48	39	3	14	112	57	17	36	43	21	32
		rel.	115,13	98,40	86,43	130,67	67,31	8,55	13,95	16,38	11,83	43,20	35,10	2,70	12,32	97,44	49,02	14,11	29,88	35,26	17,01	25,60
B16	Akútna hepatitída B	abs.	10	3	7	6	5	13	8	0	5	4	5	2	3	0	3	3	1	0	0	0
		rel.	9,84	2,95	6,72	5,72	4,74	12,35	7,44	0,00	4,55	3,60	4,50	1,80	2,64	0,00	2,58	2,49	0,83	0,00	0,00	0,00
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	1	4	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,95	3,79	6,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80
B19	Nešpecifikovaná vírusová hepatitída	abs.	14	9	7	5	5	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	13,78	8,90	6,70	4,75	4,74	0,95	2,79	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A15-19	Tuberkulóza	abs.	*	*	*	*	*	*	27	3	12	1	16	13	1	8	5	1	2	3	6	3
		rel.	*	*	*	*	*	*	25,11	2,73	10,92	0,90	14,40	11,70	0,88	6,96	4,30	0,83	1,66	2,46	4,86	2,40
A36	Diftéria	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A37	Divý kašeľ	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	29	7	2	4	4	9	6	2
		rel.	0,00	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,70	25,52	6,09	1,72	3,32	3,32	7,38	4,86	1,60
A38	Šarlach	abs.	4	4	29	1	11	11	3	2	0	3	4	7	0	4	0	0	0	2	5	0
		rel.	3,94	3,94	27,85	0,95	10,43	10,45	2,79	1,82	0,00	2,70	3,60	6,30	0,00	3,48	0,00	0,00	0,00	1,64	4,05	0,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	564	395	258	360	414	412	370	673	255	130	237	196	309	247	177	215	369	383	328	235
		rel.	554,97	388,68	247,76	343,37	392,47	391,40	344,10	612,43	232,05	117,00	213,30	176,40	271,92	214,89	152,22	178,45	306,27	314,06	265,68	188,00
B02	Plazivec pásový	abs.	49	41	21	48	42	40	34	43	37	25	32	34	18	18	27	23	21	23	13	15
		rel.	48,21	40,34	20,17	45,78	39,82	38,00	31,62	39,13	33,67	22,50	28,80	30,60	15,84	15,66	23,22	19,09	17,43	18,86	10,53	12,00
B05	Osýpky	abs.	26	74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	25,58	72,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B06	Ružienka	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B26	Mumps	abs.	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	116	267	12
		rel.	6,89	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	95,12	216,27	9,60
J10-11	Chríпка a akútne respiračné ochorenia	abs.	30890	33076	28128	23380	25852	19084	33624	36965	36484	36898	31879	36249	39800	25808	39769	25777	26499	22146	25230	22836
		rel.	30395,80	32545,50	27011,30	22299,80	24507,70	18129,80	31270,3	33638,2	33200,4	33208,2	28691,10	32624,10	35024,00	22711,04	25601,34	21394,9	21994,17	18159,72	20436,30	18268,80

Vývoj vybraných prenosných ochorení na území okresu Košice okolie za posledných 20 rokov

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota																				
			1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
A39	Meningokoková infekcia	abs.	5	1	5	4	6	2	1	0	2	2	3	0	2	0	2	4	0	2	2	2
		rel.	4,92	0,98	4,80	3,82	5,69	1,90	0,93	0,00	1,82	1,80	2,70	0,00	1,76	0,00	1,72	3,32	0,00	1,64	1,62	1,60
A87	Vírusová meningitída	abs.	2	3	4	5	2	1	2	1	4	4	5	9	5	0	3	3	15	2	3	0
		rel.	1,97	2,95	3,84	4,77	1,90	0,95	1,86	0,91	3,64	3,60	4,50	8,10	4,40	0,00	2,58	2,49	12,45	1,64	2,43	0,00
A85-86	Iné a nešpecifikované encefalitídy	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G00	Bakter. zápal mozg. plien nezatr. inde	abs.	5	3	4	1	0	4	4	2	0	2	6	5	0	0	1	1	3	2	0	1
		rel.	4,92	2,95	3,84	0,95	0,00	3,79	3,72	1,82	0,00	1,80	5,40	4,50	0,00	0,00	0,86	0,83	2,49	1,64	0,00	0,80
G61	Zápalová polyneuropatia	abs.	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,95	0,00	0,00	0,91	0,91	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00
A27	Leptospiroza	abs.	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	2	0	2	2	0	3	1
		rel.	0,00	0,00	0,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	1,80	0,00	1,74	0,00	1,66	1,66	0,00	2,43	0,80
A32	Listerióza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A69+G63+M01.2	Lymeská choroba	abs.	26	15	20	18	6	6	17	11	15	7	4	8	3	11	4	7	4	10	6	5
		rel.	25,58	14,80	19,21	17,17	5,69	5,70	15,81	10,01	13,65	6,30	3,60	7,20	2,64	9,57	3,44	5,81	3,32	8,20	4,86	4,00
A78	Q - horúčka	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84.1	Stredo európska kliešťová encefalitída	abs.	1	1	0	2	1	2	1	2	1	0	0	0	0	0	2	0	1	1	42	
		rel.	0,98	0,98	0,00	1,91	0,95	1,90	0,93	1,82	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	0,82	0,81	33,60	
B58	Toxoplazmóza	abs.	6	7	6	7	5	2	0	3	2	3	5	0	0	2	0	1	0	3	3	1
		rel.	5,90	6,89	5,76	6,68	4,74	1,90	0,00	2,73	1,82	2,70	4,50	0,00	0,00	1,74	0,00	0,83	0,00	2,46	2,43	0,80
B68	Tenióza	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	34	67	75	23	21	19	15	20	17	13	21	38	21	24	20	35	18	21	17	27
		rel.	33,46	65,93	72,02	21,94	19,91	18,05	13,95	18,20	15,47	11,70	18,90	34,20	18,48	20,88	17,20	29,05	14,94	17,22	13,77	21,60
A33-35	Tetanus	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A48.0	Plynová flegmóna	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A50-53	Syfilis	abs.	*	*	*	*	*	3	3,00	1	0	0	3	8	11	7	20	12	13	8	7	
		rel.	*	*	*	*	*	2,85	2,79	0,91	0,00	0,00	0,00	2,70	7,04	9,57	6,02	16,6	9,96	10,66	6,48	5,60
B86	Svrab	abs.	53	30	16	65	52	38	21	27	23	18	11	10	19	6	1	8	4	53	16	25
		rel.	52,15	29,52	15,37	62,00	49,30	36,10	19,53	24,57	20,93	16,20	9,90	9,00	16,72	5,22	0,86	6,64	3,32	43,46	12,96	20,00
A41	Iné septikémie	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	0	1	0	5	0	
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72	0,00	0,83	0,00	4,05	0,00
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82	0,00	0,00	0,00

Špecifická chorobnosť viazaná na pohlavie v okrese Košice okolie v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Chorobnosť v roku 2016		Muži		Ženy	
		abs.	na 100000	abs.	na 100000	abs.	na 100000
1	2	3	4	5	6	7	8
A02	Iné infekcie salmonelami	109	87,20	52	83,72	57	91,20
A03	Bacilová dyzentéria	5	4,00	3	4,83	2	3,20
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	153	122,40	85	136,85	68	108,80
A07.1	Giardióza	14	11,20	10	16,10	4	6,40
A08	Vírusové a iné špecifikované črevné infekcie	142	113,60	56	90,16	86	137,60
A09	Hnačka a gastroent. pravdepod. inf. pôvodu	290	232,00	146	235,06	144	230,40
A15-19	Tuberkulóza	3	2,40	2	3,22	1	1,60
A27	Leptospiroza	1	0,80	0	0,00	1	1,60
A37	Divý kašeľ	2	1,60	2	3,22	0	0,00
A39	Meningokoková infekcia	2	1,60	2	3,22	0	0,00
A40.3	Septikémia vyvolaná Str. pneumoniae	2	1,60	2	3,22	0	0,00
A46	Ruža	23	18,40	10	16,10	13	20,80
A48.1	Legionárska choroba	1	0,80	0	0,00	1	1,60
A50-53	Syfilis	7	5,60	4	6,44	3	4,80
A54	Gonokoková infekcia	5	4,00	3	4,83	2	3,20
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	4	3,20	0	0,00	4	6,40
A59	Trichomonóza	1	0,80	0	0,00	1	1,60
A69.2	Lymeská choroba	5	4,00	1	1,61	4	6,40
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	3	2,40	0	0,00	3	4,80
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	42	33,60	19	30,59	23	36,80
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	1	0,80	1	1,61	0	0,00
B01	Ovčie kiahne	235	188,00	130	209,30	105	168,00
B02	Plazivec pásový	15	12,00	7	11,27	8	12,80
B15	Akútna hepatitída A	32	25,60	17	27,37	15	24,00
B17.1	Akútna hepatitída C	1	0,80	1	1,61	0	0,00
B17.2	Akútna hepatitída E	2	1,60	1	1,61	1	1,60
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	4	3,20	1	1,61	3	4,80
B25.1	Cytomegalovírusová hepatitída	1	0,80	0	0,00	1	1,60
B26	Mumps - parotitis epidemica	12	9,60	7	11,27	5	8,00
B27	Infekčná mononukleóza	13	10,40	9	14,49	4	6,40
B58	Toxoplazmóza	1	0,80	0	0,00	1	1,60
B86	Svrab	25	20,00	17	27,37	8	12,80
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	1	0,80	1	1,61	0	0,00
G51	Poruchy spánkového nervu	11	8,80	6	9,66	5	8,00
J10.9	Chrípka A(H1N1)	7	5,60	4	6,44	3	4,80
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	3	2,40	2	3,22	1	1,60
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	27	21,60	12	19,32	15	24,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	19	15,20	10	16,10	9	14,40

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	11	32	14	8	2	7	5	8	8	7	7	109
		rel.	704,22	482,24	165,76	101,60	24,42	79,66	26,00	41,84	51,36	47,32	48,79	87,20
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	1	1	2	0	1	0	0	0	0	0	0	5
		rel.	64,02	15,07	23,68	0,00	12,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	38	54	14	8	6	5	9	7	0	2	10	153
		rel.	2432,76	813,78	165,76	101,60	73,26	56,90	46,80	36,61	0,00	13,52	69,70	122,40
A07.1	Giardióza	abs.	1	5	3	5	0	0	0	0	0	0	0	14
		rel.	64,02	75,35	35,52	63,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,20
A08	Vírusové a iné špecifik. črevné infekcie	abs.	18	44	6	0	3	2	13	7	7	9	33	142
		rel.	1152,36	663,08	71,04	0,00	36,63	22,76	67,60	36,61	44,94	60,84	230,01	113,60
A09	Hnačka a gastroenteritída pr. inf. pôv.	abs.	73	69	40	11	20	14	24	4	2	10	23	290
		rel.	4673,46	1039,83	473,60	139,70	244,20	159,32	124,80	20,92	12,84	67,60	160,31	232,00
A15-19	Tubekulóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,52	6,97	2,40
A27	Leptospiróza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,97	0,80
A37	Divý kašeľ	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,23	0,00	6,76	0,00	1,60
A39	Meningokoková infekcia	abs.	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
		rel.	0,00	30,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60
A40.3	Septikémia vyvolaná Str. pneumoniae	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,20	0,00	0,00	6,76	0,00	1,60
A46	Ruža	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	4	4	14	23
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,23	25,68	27,04	97,58	18,40
A48.1	Legionárska choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,76	0,00	0,80
A50-53	Syfilis	abs.	0	0	0	0	2	0	1	2	1	1	0	7
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	24,42	0,00	5,20	10,46	6,42	6,76	0,00	5,60
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	0	0	0	2	1	0	2	0	0	5
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,76	5,20	0,00	12,84	0,00	0,00	4,00
A56	Iné sexuálne pren. chlamýdiové ch.	abs.	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,21	0,00	5,20	10,46	0,00	0,00	0,00	3,20
A59	Trichomonóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,23	0,00	0,00	0,00	0,80
A69.2	Lymeská choroba	abs.	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	5
		rel.	0,00	15,07	35,52	0,00	0,00	0,00	0,00	5,23	0,00	0,00	0,00	4,00
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	3
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,84	0,00	6,97	2,40

Vekovo špecifická chorobnosť na prenosné choroby v okrese Košice okolie v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	V e k o v é s k u p i n y											Spolu
			0	1 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 +	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	2	0	1	6	10	9	9	5	42
		rel.	0,00	0,00	0,00	25,40	0,00	11,38	31,20	52,30	57,78	60,84	34,85	33,60
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,76	0,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	8	83	95	36	4	5	3	1	0	0	0	235
		rel.	512,16	1250,81	1124,80	457,20	48,84	56,90	15,60	5,23	0,00	0,00	0,00	0,00
B02	Plazivec pásový	abs.	0	0	0	1	1	1	1	0	2	3	6	15
		rel.	0,00	0,00	0,00	12,70	12,21	11,38	5,20	0,00	12,84	20,28	41,82	12,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	0	5	12	6	2	2	0	1	3	1	0	32
		rel.	0,00	75,35	142,08	76,20	24,42	22,76	0,00	5,23	19,26	6,76	0,00	25,60
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,94	1,60
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	4
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	12,21	11,38	0,00	0,00	6,42	0,00	6,97	3,20
B25.1	Cytomegalovírusová hepatitída	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80
B26	Mumps - parotitis epidemica	abs.	0	1	4	1	1	2	2	0	1	0	0	12
		rel.	0,00	15,07	47,36	12,70	12,21	22,76	10,40	0,00	6,42	0,00	0,00	9,60
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	0	2	3	1	3	2	2	0	0	0	0	13
		rel.	0,00	30,14	35,52	12,70	36,63	22,76	10,40	0,00	0,00	0,00	0,00	10,40
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		rel.	0,00	15,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,80
B86	Svrab	abs.	1	0	5	2	2	0	2	0	9	0	4	25
		rel.	64,02	0,00	59,20	25,40	24,42	0,00	10,40	0,00	57,78	0,00	27,88	20,00
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,97	0,80
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	0	1	4	4	0	0	1	1	0	0	0	11
		rel.	0,00	15,07	47,36	50,80	0,00	0,00	5,20	5,23	0,00	0,00	0,00	8,80
J10.9	Chrípka A(H1N1)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	5	1	0	0	7
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,38	0,00	26,15	6,42	0,00	0,00	5,60
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	abs.	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3
		rel.	0,00	15,07	0,00	12,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,97
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	1	4	5	11	3	0	1	1	1	0	0	27
		rel.	64,02	60,28	59,20	139,70	36,63	0,00	5,20	5,23	6,42	0,00	0,00	21,60
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	0	0	0	0	0	0	3	4	8	3	1	19
		rel.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,60	20,92	51,36	20,28	6,97	15,20

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A02	Iné infekcie salmonelami	abs.	2	3	7	11	11	14	12	8	10	15	13	3	109
		%	1,83	2,75	6,42	10,09	10,09	12,84	11,01	7,34	9,17	13,76	11,93	2,75	100,00
A03	Bacilová dyzentéria	abs.	0	2	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	5
		%	0,00	40,00	0,00	20,00	20,00	0,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A04	Iné bakteriálne črevné infekcie	abs.	6	10	8	12	16	22	20	9	14	11	18	7	153
		%	3,92	6,54	5,23	7,84	10,46	14,38	13,07	5,88	9,15	7,19	11,76	4,58	100,00
A07.1	Giardióza	abs.	3	0	0	2	4	0	0	0	1	1	3	0	14
		%	21,43	0,00	0,00	14,29	28,57	0,00	0,00	0,00	7,14	7,14	21,43	0,00	100,00
A08	Vírusové a iné špecifik. črevné infekcie	abs.	8	8	26	22	11	5	3	10	9	20	10	10	142
		%	5,63	5,63	18,31	15,49	7,75	3,52	2,11	7,04	6,34	14,08	7,04	7,04	100,00
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdep. infekčného pôvodu	abs.	15	18	26	24	16	32	44	28	25	28	19	15	290
		%	5,17	6,21	8,97	8,28	5,52	11,03	15,17	9,66	8,62	9,66	6,55	5,17	100,00
A15-19	Tuberkulóza	abs.	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
		%	33,33	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,33
A27	Leptospiroza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A37	Divý kašeľ	abs.	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A39	Meningokoková infekcia	abs.	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A40.3	Septikémia vyvolaná Str. pneumoniae	abs.	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A46	Ruža	abs.	3	2	1	2	0	3	2	3	5	1	0	1	23
		%	13,04	8,70	4,35	8,70	0,00	13,04	8,70	13,04	21,74	4,35	0,00	4,35	100,00
A48.1	Legionárska choroba	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A50-53	Syfilis	abs.	4	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	7
		%	57,14	0,00	0,00	0,00	0,00	14,29	14,29	0,00	14,29	0,00	0,00	0,00	100,00
A54	Gonokoková infekcia	abs.	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	2	0	5
		%	0,00	0,00	20,00	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	20,00	0,00	40,00	0,00	100,00
A56	Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby	abs.	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	4
		%	0,00	0,00	25,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	25,00	0,00	100,00
A59	Trichomonóza	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A69.2	Lymeská choroba	abs.	1	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	5
		%	20,00	0,00	0,00	0,00	20,00	20,00	40,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A81.0	Creutzfeldtova-Jakobova choroba	abs.	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	3
		%	33,33	0,00	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Sezónnosť výskytu prenosných chorôb v okrese Košice okolie v roku 2016

Kód MKCH	Ochorenie	Hodnota	Mesiac												Spolu
			Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A84.1	Stredoeurópska kliešťová encefalitída	abs.	0	0	0	0	41	1	0	0	0	0	0	0	42
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	97,62	2,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
A98.5	Hemoragická horúčka s renálnym syndrómom	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00
B01	Ovčie kiahne	abs.	55	30	65	17	17	20	6	0	9	9	2	5	235
		%	23,40	12,77	27,66	7,23	7,23	8,51	2,55	0,00	3,83	3,83	0,85	2,13	100,00
B02	Plazivec pásový	abs.	0	0	1	2	2	3	3	1	1	1	1	0	15
		%	0,00	0,00	6,67	13,33	13,33	20,00	20,00	6,67	6,67	6,67	6,67	0,00	100,00
B15	Akútna hepatitída A	abs.	7	4	7	4	5	0	0	0	2	1	2	0	32
		%	21,88	12,50	21,88	12,50	15,63	0,00	0,00	0,00	6,25	3,13	6,25	0,00	100,00
B17.1	Akútna hepatitída C	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B17.2	Akútna hepatitída E	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	50,00	0,00	0,00	100,00
B18.2	Chronická vírusová hepatitída C	abs.	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	4
		%	50,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	25,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B25.1	Cytomegalovírusová hepatitída	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B26	Mumps - parotitis epidemica	abs.	1	3	5	1	0	1	0	1	0	0	0	0	12
		%	8,33	25,00	41,67	8,33	0,00	8,33	0,00	8,33	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B27	Infekčná mononukleóza	abs.	2	2	0	3	0	0	1	0	1	2	1	1	13
		%	15,38	15,38	0,00	23,08	0,00	0,00	7,69	0,00	7,69	15,38	7,69	7,69	100,00
B58	Toxoplazmóza	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00
B86	Svrab	abs.	5	1	4	1	2	0	0	1	5	0	6	0	25
		%	20,00	4,00	16,00	4,00	8,00	0,00	0,00	4,00	20,00	0,00	24,00	0,00	100,00
G00	Bakteriálny zápal mozgových plien	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	100,00
G51	Poruchy spánkového nervu	abs.	2	1	1	0	1	2	2	1	0	0	1	0	11
		%	18,18	9,09	9,09	0,00	9,09	18,18	18,18	9,09	0,00	0,00	9,09	0,00	100,00
J10.9	Chrípka A(H1N1)	abs.	2	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
		%	28,57	28,57	42,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
J13	Zápal pľúc vyvolaný Str. pneumoniae	abs.	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
		%	33,33	33,33	33,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
Z20.3	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	abs.	2	1	0	2	7	1	3	1	3	5	2	0	27
		%	7,41	3,70	0,00	7,41	25,93	3,70	11,11	3,70	11,11	18,52	7,41	0,00	100,00
Z22.5	Nosič vírusovej hepatitídy	abs.	3	1	2	0	1	3	1	3	1	2	2	0	19
		%	15,79	5,26	10,53	0,00	5,26	15,79	5,26	15,79	5,26	10,53	10,53	0,00	100,00

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2016

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	ARO	62	2587,7	76	2178,8	42	2160,4	100	569,0	19	368,1	299	985,5	3	1,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,4	0	0,0	2	6,6		
2.	ARO	117	3798,1	147	3277,7	74	2960,6	111	561,4	35	602,7	484	1329,4	3	0,6
	CHPO	4	129,8	4	89,2	0	0,0	4	20,2	0	0,0	12	33,0		
3.	ARO	166	4849,9	206	4134,0	120	4320,8	140	910,4	64	1417,0	696	2024,2	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	13,0	0	0,0	2	5,8		
4.	ARO	132	3856,5	203	4073,8	135	4860,9	175	724,2	47	662,2	692	1629,2	3	0,4
	CHPO	0	0,0	6	120,4	8	288,1	9	37,2	1	14,1	24	56,5		
5.	ARO	154	4999,2	207	4615,6	61	2440,5	118	767,3	26	575,7	566	1749,0	3	0,5
	CHPO	1	32,5	1	22,3	2	80,0	8	52,0	1	22,1	13	40,2		
6.	ARO	94	3432,9	187	4690,9	67	3015,6	268	938,4	91	1084,9	707	1664,5	6	0,8
	CHPO	0	0,0	1	25,1	0	0,0	7	24,5	2	23,8	10	23,5		
7.	ARO	140	4090,3	134	2689,1	75	2700,5	174	990,1	45	871,8	568	1560,2	1	0,2
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	19	108,1	2	38,7	21	57,7		
8.	ARO	138	5039,8	182	4565,4	92	4140,8	174	792,0	66	1022,9	652	1790,9	1	0,2
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	12	54,6	0	0,0	12	33,0		
9.	ARO	213	5657,3	401	7315,6	189	6186,6	160	728,3	48	743,9	1011	2380,3	0	0,0
	CHPO	4	106,2	15	273,7	6	196,4	3	13,7	0	0,0	28	65,9		
10.	ARO	130	4220,1	282	6287,9	101	4040,8	156	1014,4	68	1505,6	737	2277,4	1	0,1
	CHPO	4	129,8	10	223,0	5	200,0	0	0,0	0	0,0	19	58,7		
11.	ARO	121	3535,2	244	4896,5	90	3240,6	162	1229,0	56	1446,5	673	2079,7	2	0,3
	CHPO	3	87,6	11	220,7	2	72,0	5	37,9	2	51,7	23	71,1		
12.	ARO	141	5149,4	163	4088,8	88	3960,8	130	845,4	51	1129,2	573	1888,7	1	0,2
	CHPO	4	146,1	0	0,0	0	0,0	1	6,5	0	0,0	5	16,5		
13.	ARO	175	6391,0	230	5769,5	102	4590,9	108	614,5	55	1065,5	670	2070,4	3	0,4
	CHPO	1	36,5	2	50,2	0	0,0	7	39,8	3	58,1	13	40,2		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2016

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14.	ARO	110	3570,9	163	3634,5	72	2880,6	127	525,5	48	676,3	520	1285,5	1	0,2
	CHPO	0	0,0	5	111,5	1	40,0	3	12,4	0	0,0	9	22,2		
15.	ARO	118	3447,5	238	4776,1	98	3528,7	88	445,1	30	516,6	572	1488,5	0	0,0
	CHPO	0	0,0	10	200,7	2	72,0	0	0,0	0	0,0	12	31,2		
16.	ARO	124	3019,0	121	2023,5	79	2370,5	127	578,1	60	929,9	511	1148,4	0	0,0
	CHPO	1	24,3	2	33,4	2	60,0	8	36,4	0	0,0	13	29,2		
17.	ARO	143	5222,4	223	5593,9	98	4410,9	82	414,7	24	413,3	570	1657,8	1	0,2
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	10,1	0	0,0	2	5,8		
18.	ARO	89	5200,5	136	5458,4	49	3528,7	82	533,2	23	509,2	379	1561,5	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	13,0	0	0,0	2	8,2		
19.	ARO	100	3246,2	117	2608,8	61	2440,5	89	506,4	26	503,7	393	1143,0	0	0,0
	CHPO	0	0,0	1	22,3	0	0,0	2	11,4	0	0,0	3	8,7		
20.	ARO	88	4285,0	136	4548,7	64	3840,7	71	538,7	12	310,0	371	1528,6	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
21.	ARO	115	4799,8	136	3898,9	67	3446,4	60	390,2	12	265,7	390	1377,3	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	19,5	0	0,0	3	10,6		
22.	ARO	68	2838,1	94	2694,8	60	3086,3	44	333,8	12	310,0	278	1057,3	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
23.	ARO	59	2462,5	75	2150,1	36	1851,8	61	396,7	26	575,7	257	907,6	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
24.	ARO	66	2754,7	116	3325,5	51	2623,4	57	518,9	9	279,0	299	1231,9	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
25.	ARO	48	2003,4	68	1949,4	29	1491,7	66	375,5	20	387,5	231	761,4	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
26.	ARO	55	2295,6	53	1519,4	19	977,3	45	292,6	23	509,2	195	688,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	6,5	0	0,0	1	3,5		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2016

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
27.	ARO	28	1363,4	41	1371,3	14	840,2	49	278,8	15	290,6	147	519,1	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,7	0	0,0	1	3,5		
28.	ARO	57	2379,0	25	716,7	18	925,9	41	233,3	12	232,5	153	504,3	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
29.	ARO	27	876,5	61	1360,2	23	920,2	77	350,5	18	279,0	206	536,1	4	1,9
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	13,7	0	0,0	3	7,8		
30.	ARO	78	2848,6	58	1454,9	19	855,2	70	318,6	17	263,5	242	664,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	13,7	0	0,0	3	8,2		
31.	ARO	19	1110,2	27	1083,7	17	1224,2	33	300,4	17	527,0	113	558,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	27,3	0	0,0	3	14,8		
32.	ARO	64	3116,4	35	1170,6	8	480,1	35	227,6	10	221,4	152	578,1	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
33.	ARO	28	908,9	26	579,7	18	720,1	59	335,7	23	445,6	154	447,9	0	0,0
	CHPO	1	32,5	0	0,0	0	0,0	2	11,4	0	0,0	3	8,7		
34.	ARO	22	378,9	68	2207,4	29	1160,2	48	1070,3	69	349,0	236	648,2	1	0,4
	CHPO	0	0,0	1	32,5	0	0,0	0	0,0	3	15,2	4	11,0		
35.	ARO	31	1132,1	32	802,7	17	765,1	57	324,3	24	465,0	161	497,5	0	0,0
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
36.	ARO	75	3652,0	37	1237,5	15	900,2	56	509,8	17	527,0	200	898,9	1	0,5
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
37.	ARO	56	2045,1	58	1454,9	46	2070,4	94	475,4	44	757,7	298	866,7	0	0,0
	CHPO	1	36,5	0	0,0	0	0,0	2	10,1	1	17,2	4	11,6		
38.	ARO	130	6330,2	133	4448,4	60	3600,7	49	557,6	9	348,7	381	1883,7	0	0,0
	CHPO	8	389,5	6	200,7	3	180,0	2	22,8	0	0,0	19	93,9		
39.	ARO	98	5726,4	131	5257,8	67	4824,9	77	584,2	21	542,5	394	1770,9	0	0,0
	CHPO	0	0,0	3	120,4	2	144,0	5	37,9	1	25,8	11	49,4		

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky v okrese Košice okolie v roku 2016

KT	ARO/ CHPO	Veková skupina										Spolu		Komplikácie	
		0-5		6 - 14		15-19		20 - 59		60+		abs.	rel.	abs.	%
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
40.	ARO	94	4577,2	151	5050,4	98	5881,1	101	656,8	15	332,1	459	1745,7	0	0,0
	CHPO	0	0,0	2	66,9	2	120,0	6	39,0	0	0,0	10	38,0		
41.	ARO	156	5064,1	241	5373,7	110	4400,9	99	643,8	22	487,1	628	1940,6	0	0,0
	CHPO	3	97,4	8	178,4	4	160,0	4	26,0	0	0,0	19	58,7		
42.	ARO	133	5551,1	162	4644,3	77	3960,8	174	792,0	54	836,9	600	1745,0	0	0,0
	CHPO	1	41,7	1	28,7	0	0,0	7	31,9	1	15,5	10	29,1		
43.	ARO	116	3765,6	209	4660,2	106	4240,8	122	555,3	39	604,4	592	1540,5	2	0,3
	CHPO	11	357,1	28	624,3	24	960,2	7	31,9	1	15,5	71	184,8		
44.	ARO	73	2132,8	123	2468,3	48	1728,3	101	510,8	33	568,3	378	983,6	1	0,3
	CHPO	0	0,0	0	0,0	1	36,0	12	60,7	1	17,2	14	36,4		
45.	ARO	137	4447,4	187	4169,6	66	2640,5	77	500,7	27	597,8	494	1526,5	7	1,4
	CHPO	0	0,0	4	89,2	0	0,0	8	52,0	1	22,1	13	40,2		
46.	ARO	91	3323,3	139	3486,8	61	2745,5	125	569,0	32	496,0	448	1230,6	2	0,4
	CHPO	7	255,6	23	576,9	10	450,1	9	41,0	1	15,5	50	137,3		
47.	ARO	104	3798,1	143	3587,1	62	2790,5	109	496,2	28	434,0	446	1225,1	1	0,2
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	22,8	1	15,5	6	16,5		
48.	ARO	84	3067,7	123	3085,4	53	2385,5	192	874,0	63	976,4	515	1414,3	1	0,2
	CHPO	3	109,6	8	200,7	2	90	5	22,8	1	15,5	19	52,2		
49.	ARO	84	3505,9	147	4214,2	56	2880,6	172	782,9	54	836,9	513	1492,0	2	0,4
	CHPO	0	0,0	2	57,3	1	51,4	5	22,8	1	15,5	9	26,2		
50.	ARO	123	4492,0	179	4490,2	71	3195,6	107	695,8	25	553,5	505	1664,5	1	0,2
	CHPO	0	0,0	0	0,0	0	0,0	15	97,5	2	44,3	17	56,0		
51.	ARO	141	4119,5	216	4334,6	88	3168,6	126	955,9	32	826,6	603	1863,3	0	0
	CHPO	6	175,3	7	140,5	4	144	2	15,2	1	25,8	20	61,8		
52.	ARO	131	4252,6	162	3612,2	75	3000,6	117	665,7	39	755,6	524	1524,0	4	0,8
	CHPO	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16	91,0	1	19,4	17	49,4		
Spolu	ARO	5192	192625,9	7232	177293,9	3341	147638,1	5363	30205,4	1708	31815,6	22836	69468,3	56	0,3
	CHPO	64	2374,4	160	3922,4	81	3579,4	225	1267,2	25	465,7	555	1688,3		

Tab. III.9.1 Porovnania výskytu NN v lôžkových zariadeniach na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie za rok 2016

Názov zariadenia	Počet hlásených nákaz		Počet hospit.	Proporcia %
	2016 abs.	2015 abs.	2016 abs.	
UN L. Pasteura Košice	220	282	54762	0,40
DFN Košice	94	79	8711	1,08
Nemocnica Košice-Šaca a.s., 1. súkr. nemocnica	52	44	18295	0,28
Východoslovenský onkologický ústav Košice a.s.	7	10	5780	0,12
Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb a.s. Košice	15	21	12365	0,12
Letecká vojenská nemocnica a.s., Košice	4	10	1412	0,28
VŠOÚ geriatrický sv. Lukáša n.o. Košice	2	8	1369	0,15
ÚVV a ÚVTOS	1	0	82	1,22
Kúpele Štós	42	0	3024	1,39
CPLDZ	0	1	368	0,00
LOGMAN East a.s.	0	0	15048	0,00
FMC - dialyz. služby	0	0	9279	0,00
MEDIALYZ, s.r.o.	0	0	7567	0,00
Inštitút nukleárnej a molekulárnej medicíny	0	0	329	0,00
ProCare	0	0	584	0,00
Envy	0	0	49	0,00
Spolu	437	455	139024	0,31

Tab. III.9.2 Porovnanie výskytu NN podľa oddelení v lôžkových zariadeniach na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie za rok 2016

Oddelenie	Počet hlásených nákaz		Počet hospit.	Proporcia %
	2016	2015 abs.	2016 abs.	
chirurgické	58	71	12310	0,47
urologické	16	11	3114	0,51
ortopedické	20	25	4671	0,43
neurochirurgia	18	25	2071	0,87
úrazová chirurgia	11	34	3170	0,35
popáleniny	11	6	615	1,79
cievna chirurgia	1	0	1758	0,06
kardiochirurgia	1	4	978	0,10
kardiológia	0	0	8216	0,00
neonatólógia	36	23	5330	0,68
OAIM	59	77	3408	1,73
gyn.- pôrodnice	5	3	9449	0,05
interné	51	62	8963	0,57
infekčné	27	19	2521	1,07
detské	15	19	2740	0,55
neurologické	15	4	5587	0,27
ORL	0	1	2756	0,00
geriatria	1	3	843	0,12
dlhodobo chorých	8	10	2139	0,37
psychiatrické	1	1	2540	0,04
detská onkológia	0	1	685	0,00
hematologické	22	29	581	3,78
očné	0	0	2591	0,00
onkologické	6	9	5390	0,11
hospic	0	5	63	0,00
dom ošetrovateľskej služby	0	0	185	0,00
kožné	0	0	834	0,00
plast. a rekonštr. chir.	0	0	1380	0,00
stomatológia	0	0	1553	0,00
pneumológia	7	8	1035	0,68
pracovné lekárstvo	0	0	1266	0,00
FRO	5	4	3046	0,16
dialýza	0	0	32800	0,00
CPLDZ	0	1	368	0,00
Jednodňová zdrav. starostlivosť	0	0	633	0,00
nukleárna medicína	0	0	329	0,00
väznica	1	0	82	1,22
kúpele	42	0	3024	1,39
Spolu	437	455	139024	0,31

Tab.III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy na území okresov Košice I–IV a okresu Košice – okolie za rok 2016

Diagnóza MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A 04.7	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	80	18,31
A 08.0	Rotavírusová enteritída	23	5,26
A 08.1	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	5	1,14
A 08.4	Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	34	7,78
A 09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	4	0,92
A 40.2	Septikémia vyvolaná Streptokokom zo skup. D	6	1,37
A 41.0	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	27	6,18
A 41.1	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	33	7,55
A 41.5	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi mikroorganizmami.	10	2,29
A 41.8	Iná špecifikovaná septikémia	1	0,23
A 41.9	Nešpecifikovaná septikémia	5	1,14
B 37.7	Kandidová septikémia	7	1,60
G 00.3	Stafylokoková meningitída	9	2,06
G 00.8	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	2	0,46
H 10.0	Mukopurulentná konjunktivitída	2	0,46
H 66	Hnisavý a nešpecifikovaný zápal stredného ucha	1	0,23
J 00	Akútny zápal nosohltana	1	0,23
J 02	Akútny zápal hltana	3	0,69
J 03	Akútny zápal mandlí – Tonsilitis acuta	2	0,46
J 04	Akútny zápal hrtana a priedušnice	1	0,23
J 15.0	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	1	0,23
J 15.1	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	10	2,29
J 15.2	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	4	0,92
J 15.4	Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi	1	0,23
J 15.6	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gram-negatívnymi baktériami	2	0,46
J 15.8	Iná bakteriálna pneumónia	2	0,46
J 15.9	Nešpecifikovaná bakteriálna pneumónia	4	0,92
J 18.0	Bližšie neurčená pneumónia	6	1,37
J 20	Akútny zápal priedušiek	4	0,92
J 20.5	Akútna bronchitída vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom	2	0,46
J 40	Bronchitída neurčená ako akútna alebo chronická	1	0,23
L 03	Celulitída - flegmóma	1	0,23
L 89	Dekubitálny vred	3	0,69
N 10	Akútna tubuloinstersticiálna nefritída	5	1,14
N 30.0	Akútna cystitída	11	2,52
N 30.9	Nešpecifikovaná cystitída	5	1,14

N 39.0	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	4	0,92
O 86	Iné puerperálne infekcie	1	0,23
T 81.3	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	41	9,38
T 81.4	Infekcia po výkone nezatriedená inde	34	7,78
T 83.5	Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetickou pomôckou, implantátom a štepom močových orgánov	7	1,60
T 84.5	Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená vnútornou kĺbovou protézou	7	1,60
T 85.7	Infekcia a zápalová reakcia zapríčinená inými vnútornými protetickými pomôckami, implantátmi a štepami	16	3,66
Z 22.8	Nosič inej infekčnej choroby	9	2,06
Spolu		437	100

Tab. III.9.5 Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v okresoch Košice I–IV a okresu Košice – okolie za rok 2016

1. časť

Etiolog. agens	Diagnóza MKCH																								
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	B	G	G	H	H	J	J	J	J	J	J	J	J	J
	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	4	3	0	0	1	6	0	0	0	0	1	1	1	1	1
	4	8	8	8	9	0	1	1	1	1	1	7	0	0	0	6	0	2	3	4	5	5	5	5	5
	7	0	1	4		2	0	1	5	8	9	7	3	8	0					0	1	2	4	6	
Acinetobacter calcoaceticus																								2	
Candida albicans												1													
Candida crusei												1													
Candida guilhermondii												1													
Candida parapsilosis												4													
Clostridium difficile	78																								
E. coli									3					1										1	
E. coli ESBL+															1										
E. coli karbapenem. rezist.																									
Enterobacter cloacae									2																
Enterobacter species																									
Enterococcus faecalis						3																1			
Enterococcus faecium						3																			
Haemophilus influenzae																		1							
Klebsiella oxitoca									1																

Etiolog. agens	Diagnóza MKCH																										
	A 0 4 7	A 0 8 0	A 0 8 1	A 0 8 4	A 0 9	A 4 0 2	A 4 1 0	A 4 1 1	A 4 1 5	A 4 1 8	A 4 1 9	B 3 7 7	G 0 0 3	G 0 0 8	H 1 0 0	H 6 6 0	J 0 0 2	J 0 0 3	J 0 0 4	J 1 5 0	J 1 5 1	J 1 5 2	J 1 5 4	J 1 5 6	J 1 5 8	J 1 5 9	J 1 8 0
Klebsiella pneumoniae								1					1							1							
Klebsiella pneumoniae ESBL+																											
Klebsiella pneumoniae karbapenem rezist.																											
Klebsiella species								1																		1	
Morganella morgani																											
Norwalk vírus			5																								
Proteus mirabilis																										1	
Pseudomonas																						1					
Pseudomonas aeruginosa								2														8					
Pseudomonas aeruginosa ESBL+																						1					
Rotavírus		23																									
RS vírus																						1					
Sarcina sp.									1																		
Staphylococcus aureus						17								1													
Staphylococcus aureus MRSA						10						1										1					
Staphylococcus epidermidis							3																				
Staphylococcus epidermidis MRSE							15					8											1				

Etiolog. agens	Diagnóza MKCH																											
	A 0 4 7	A 0 8 0	A 0 8 1	A 0 8 4	A 0 9	A 4 0 2	A 4 1 0	A 4 1 1	A 4 1 5	A 4 1 8	A 4 1 9	B 3 7 7	G 0 0 3	G 0 0 8	H 1 0 0	H 6 6 0	J 0 0 0	J 0 2 3	J 0 0 4	J 0 4 0	J 1 5 0	J 1 5 1	J 1 5 2	J 1 5 4	J 1 5 6	J 1 5 8	J 1 5 9	J 1 8 0
Staphylococcus haemolyticus								2																				
Staphylococcus haemolyt. MRSH								13															2					
Stenotrophomonas maltophilia																												
Streptococcus																												
Streptococcus agalactiae																												
Streptococcus alpha haemolyticus																												
Bez agens				12	4						2																	1
Materiál neodobratý	2			22							3					1	1	2	2								3	5
Spolu	80	23	5	34	4	6	27	33	10	1	5	7	9	2	2	1	1	3	2	1	1	10	4	1	2	2	4	6

Etiolog. agens	Diagnóza MKCH																											
	J 2 0	J 2 0 5	J 4 0	L 0 3	L 8 9	N 1 0	N 3 0 0	N 3 0 9	N 3 0	O 8 6	T 8 1 3	T 8 1 4	T 8 3 5	T 8 4 5	T 8 5 7	Z 2 2 8												
Staphylococcus haemolyticus					1						1		3															
Staphylococcus haemolyt. MRSH							2				2	2		2	1													
Stenotrophomonas maltophilia												2																
Streptococcus	1																											
Streptococcus agalactiae											1																	
Streptococcus alfa haemolyticus												1																
Bez agens	1								1		1	1																
Materiál neodobratý	1		1				1				1																	
Spolu	4	2	1	1	3	5	11	5	4	1	41	34	7	7	16	9												

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v okresoch Košice I–IV a okresu Košice – okolie za rok 2016

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
chirurgické	10	17,24	2	3,45	6	10,34	0	0,00	37	63,79	1	1,72	2	3,45	58	13,27
urologické	4	25,00	0	0,00	10	62,50	0	0,00	2	12,50	0	0,00	0	0,00	16	3,66
ortopedické	1	5,00	0	0,00	0	0,00	1	5,00	18	90,00	0	0,00	0	0,00	20	4,58
neurochirurgia	5	27,78	1	5,56	0	0,00	0	0,00	1	5,56	0	0,00	11	61,11	18	4,12
úrazová chirurgia	3	27,27	1	9,09	1	9,09	0	0,00	4	36,36	0	0,00	2	18,18	11	2,52
popáleniny	0	0,00	1	9,09	0	0,00	1	9,09	5	45,45	4	36,36	0	0,00	11	2,52
cievna chirurgia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
kardiochirurgia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
neonatológia	0	0,00	2	5,56	0	0,00	0	0,00	0	0,00	32	88,89	2	5,56	36	8,24
OAIM	3	5,08	25	42,37	3	5,08	1	1,69	5	8,47	17	28,8	5	8,47	59	13,50
gyn.-pôrodnice	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	80,00	0	0,00	1	20,00	5	1,14
interné	35	68,63	7	13,73	1	1,96	0	0,00	0	0,00	8	15,68	0	0,00	51	11,67
infekčné	21	77,78	5	18,52	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	3,70	0	0,00	27	6,18
detské	11	73,33	3	20,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	0	0,00	15	3,43
neurologické	3	20,00	5	33,33	7	46,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15	3,43
geriatria	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
dlhodobo chorých	4	50,00	0	0,00	0	0,00	1	12,50	1	12,50	2	25,00	0	0,00	8	1,83
psychiatrické	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
hematologické	1	4,55	0	0,00	1	4,55	0	0,00	0	0,00	20	90,90	0	0,00	22	5,03
onkologické	0	0,00	1	16,67	0	0,00	0	0,00	2	33,33	3	50,00	0	0,00	6	1,37
pneumológia	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	1,60
FRO	3	60,00	0	0,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	1,14
väznica	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
kúpele	34	80,95	6	14,29	1	2,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,38	42	9,61
Spolu	146	33,40	60	13,73	32	7,32	4	0,92	82	18,76	89	20,37	24	5,49	437	100,00

Tab. III.9.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okresoch Košice I–IV a okresu Košice – okolie za rok 2016

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		infekcie v mieste chir. výkonu a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Acinetobacter calcoaceticus	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,69
Candida albicans	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,23
Candida crusei	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,23
Candida guilermonti	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,23
Candida parapsilosis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00	4	0,92
Clostridium difficile	78	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	78	17,85
E. coli	0	0,00	2	9,52	3	14,29	0	0,00	12	57,14	3	14,29	1	4,76	21	4,81
E. coli ESBL+	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	0,23
E. coli karbapenem rezist.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	1	0,23
Enterobacter cloacae	0	0,00	1	20,00	0	0,00	0	0,00	2	40,00	2	40,00	0	0,00	5	1,14
Enterobacter species	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Enterococcus faecalis	0	0,00	1	8,33	1	8,33	0	0,00	6	50,00	3	25,00	1	8,33	12	2,75
Enterococcus faecium	0	0,00	0	0,00	2	25,00	0	0,00	3	37,50	3	37,50	0	0,00	8	1,83
Haemophilus influenzae	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Klebsiella oxitoca	0	0,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	0	0,00	2	0,46
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	1	25,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	1	25,00	4	0,92
Klebsiella pneumoniae ESBL+	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,69
Klebsiella pneumoniae karbapenem rezis.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	100,00	8	1,83
Klebsiella species	0	0,00	2	20,00	7	70,00	0	0,00	0	0,00	1	10,00	0	0,00	10	2,29
Morganella morganii	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Norwalk vírus	5	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	1,14
Proteus mirabilis	0	0,00	1	14,29	4	57,14	0	0,00	2	28,6	0	0,00	0	0,00	7	1,60
Pseudomonas	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23

Pseudomonas aeruginosa	0	0,00	13	39,39	9	27,27	0	0,00	9	27,27	2	6,06	0	0,00	33	7,55
Pseudomonas aeruginosa ESBL+	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Rotavírus	23	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	23	5,26
RS vírus	0	0,00	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	0,92
Sarcina sp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	1	0,23
Staphylococcus aureus	0	0,00	1	3,84	0	0,00	1	3,84	6	23,08	17	65,38	1	3,85	26	5,95
Staphylococcus aureus MRSA	0	0,00	2	7,41	0	0,00	2	7,41	12	44,44	10	37,04	1	3,70	27	6,18
Staphylococcus epidermidis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	40,00	3	60,00	0	0,00	5	1,14
Staphylococcus epidermidis MRSE	0	0,00	1	2,94	0	0,00	0	0,00	10	29,41	15	44,12	8	23,52	34	7,80
Staphylococcus haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	14,29	4	57,14	2	28,57	0	0,00	7	1,60
Staphylococcus haemolyt. MRSH	0	0,00	3	12,50	2	8,33	0	0,00	6	25,00	13	54,17	0	0,00	24	5,49
Stenotrophomonas maltophilia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	2	0,46
Streptococcus	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Streptococcus agalactiae	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Streptococcus alpha haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Bez agens	16	69,57	2	8,70	1	4,35	0	0,00	2	8,70	2	8,70	0	0,00	23	5,26
Materiál neodobratý	24	0,00	15	33,33	1	2,22	0	0,00	1	2,22	3	6,67	1	2,22	45	10,30
SPOLU	146	33,40	60	13,73	32	7,32	4	0,92	82	18,76	89	20,37	24	5,49	437	100,00

Tab. III.9.8 Prehľad o operáciách, operačných ranách a infekciách v mieste chirurgického výkonu v okresoch Košice I–IV a okrese Košice – okolie za rok 2016

Oddelenie (útvár)	Počet		
	operácií	operačných rán bez komplikácií	Infekcií v mieste chirurgického výkonu
Chirurgické	7078	6968	110
Urologické	2607	2596	11
Očné	7255	7252	3
Úrazová chirurgia	2504	2493	11
Gynekologicko-pôrodnícke	5602	5598	4
Odd. detskej chirurgie	558	558	0
Kl. srdcovej chirurgie	903	861	42
Kl. cievnej chirurgie	1603	1584	19
ORL	3796	3780	16
Kl. popálenín a rek. chirurgie	1935	1752	183
Kl. plastickej a rek. chirurgie	1928	1917	11
Ortopédia	4558	4514	44
Neurochirurgická kl.	2250	2231	19
Stomatochirurgia	3801	3792	9
Jednodňová zdrav. starostlivosť	10438	10435	3
Kardiológia	975	962	13
Hematológia	541	541	0
Onkologické	1835	1833	2
SPOLU	60167	59667	500

**Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v zdravotníckych zariadeniach v okresoch
Košice I-IV a Košice – okolie za rok 2016**

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6/16	3	0	0	1	4
Lôžk. odd.- chirurg. smer	41	22	0	0	100	122
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	43	36	4	2	61	103
Amb. všeobecní lekári	311	1	0	0	0	1
Amb. odborní lekári	615	52	0	0	25	77
Stomatológovia	291	114	0	0	40	154
Iné*	540	40	3	0	37	80
SPOLU	1863	269	7	2	264	541

* nelôžkové oddelenia nemocničných zdravotníckych zariadení (napr. Kúpele Štós a.s., oddelenia centrálnej sterilizácie, centrálné operačné sály, laboratórne pracoviská, krvná banka, RTG, ambulancie, a pod.).

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2016

Oddelenie	sterilný materiál			Prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
centrálna sterilizácia	0	0	0	39	2	5,13
dialyzačné	0	0	0	20	2	10,00
detska dialýza	0	0	0	20	0	0,00
gynekologické	0	0	0	31	2	6,45
chirurgické	0	0	0	45	6	13,33
interné	0	0	0	44	6	13,63
intenzívnej medicíny(OAI/KAIM)	0	0	0	10	0	0,00
Rtg a zobrazovacích metód	0	0	0	11	0	0,00
stomatologické	0	0	0	18	3	16,67
ambulancie a inhalatórium	0	0	0	51	4	7,84
psychiatrické	0	0	0	41	7	17,07
cievnej chirurgie	0	0	0	11	1	9,09
kožné	0	0	0	20	1	5,00
FBLR	0	0	0	18	1	5,55
hematologické	0	0	0	13	0	0,00
infekčné	0	0	0	30	6	20,00
kardiologické	0	0	0	19	0	0,00
novorodenecké	0	0	0	79	19	24,05
JZS	0	0	0	10	2	20,00
očné	0	0	0	19	3	15,79
detská chirurgia	0	0	0	8	0	0,00
patologické	0	0	0	20	6	30,00
urgentný príjem	0	0	0	12	2	16,66
OLM	0	0	0	19	4	21,05
ortopédia	0	0	0	32	2	6,25
tkanivová banka	0	0	0	10	0	0,00
transplantačné	0	0	0	10	0	0,00
urologické	0	0	0	46	6	13,04
CPO	0	0	0	10	1	10,00
ORL	0	0	0	12	1	8,33
plastickej chirurgie	0	0	0	29	4	13,79
pneumologické	0	0	0	14	1	7,14
Pracovné lekárstvo a kl. toxikológia	0	0	0	9	0	0,00
neurochirurgické	0	0	0	48	4	8,33
neurologické	0	0	0	12	0	0,00
Krvná banka	0	0	0	8	2	25,00
Urazová chirurgia	0	0	0	30	3	10,00
SPOLU	0	0	0	878	101	11,50

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2016

Názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.	
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách dózách		kontajne-roch		kazetách, dózách		v inom obale		voľne			
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P		
Kov	492	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Sklo	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Guma	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Textil	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Plasty	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	15	4	0	0		26,66
endoskopy kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0		0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,00
Iné	105	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		1,90
SPOLU	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,00
% pozit	864	2	0	0	0	0	0	0	15	4	6	0		0,68

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okresoch Košice I-IV a Košice okolie v roku 2016

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	0	0	351	0	3	0	0	0	138	0	0	0	0	0	492	0	0,00
Sklo	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0,00
Guma	0	0	21	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0,00
Textil	0	0	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	117	0	0,00
Plasty	0	0	60	0	0	0	0	0	54	0	0	0	0	0	114	0	0,00
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	4	0	0	15	4	26,66
Endosk. I. kat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6	0	0,00
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné	0	0	72	0	18	2	0	0	3	0	12	0	0	0	105	2	1,90
SPOLU	0	0	633	0	24	2	0	0	195	0	27	4	6	0	885	6	0,68

**Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti
v okresoch Košice I-IV a Košice okolie za rok 2016**

	Výsledky testovania						
	počet evidovaných/ kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit.	počet vyradených
AUT	259/125	48,26	1	0,80	1	0	0
HVZ	388/219	56,44	3	1,37	3	0	0
FS	1/1	100,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	4/14	100,00	0	0,00	0	0	0
EO	1/0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0/0	0,00	0	0,00	0	0	0
SPOLU	653/359	54,98	4	1,11	4	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okresoch Košice I-IV a Košice - okolie za rok 2016

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	80	4	5,00	3	1	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0,00	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	7	0	0,00	0	0	0
Inkubátory	5	0	0,00	0	0	0
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	0	0	0,00	0	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	184	12	6,52	8	4	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	68	10	14,70	5	5	0
Dezinfekčné roztoky	1	1	100,00	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0,00	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	0	0	0,00	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	12	0	0,00	0	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	175	25	14,29	18	7	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	192	45	23,43	38	7	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	7	1	14,29	1	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	142	4	2,82	2	2	0
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	6	0	0,00	0	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	20	9	45,00	2	0	7
OOPP	0	0	0	0	0	0
SPOLU	899	111	12,34	77	26	7

LEKÁRSKA MIKROBIOLÓGIA

PERSONÁLNE OBSADENIE OLM RÚVZ KOŠICE

Tabuľka č. 2: Personálne obsadenie OLM v SR v roku 2016

	ÚVZ SR	RÚVZ Banská Bystrica	RÚVZ Košice	CELKOM
Lekári bez špecializácie			0	
Lekári so špecializáciou			2	
Laborant s VŠ			4	
Laborant s VOV			0	
Lab. bez špecializácie			1	
Lab. so špecializáciou			6	
AHS			0	
Zdravot. prac. spolu			13	
VŠ – nelekári – špec.			0	
VŠ – nelekári – bez špec.			1	
Iní zdr. zam. ÚSV. – so			0	
Iní zdr. zam. ÚSV – bez			0	
Iní zdr. prac. spolu:			1	
Odb. zamestnanci ÚSV			0	
Pomocní zamestnanci			2	
Upratovačky			0	
Iní			0	
PRACOVNÍCI SPOLU			16	

Organizačné členenie OLM

Vedúca OLM – MUDr. Viera Lengyelová

Národné referenčné centrá (NRC)

NRC pre diftériu - MUDr. Viera Lengyelová

NRC pre črevné parazitózy – MUDr. Beáta Nadzonová

NRC pre syfilis - MUDr. Beáta Nadzonová - je súčasťou Oddelenia laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb

Oddelenia

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie - MUDr. Viera Lengyelová

Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb - MUDr. Beáta Nadzonová

Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie – RNDr. Seliga Róbert PhD. - zástupca vedúceho

Ťažiskové úlohy OLM

V rámci laboratórnej diagnostiky súvisiacej s kontrolou prenosných ochorení odbor lekárskej mikrobiológie vykonáva nadstavbovú mikrobiologickú diagnostiku vybraných nákaz, venuje

sa štandardizácii a overovaniu laboratórných postupov akreditovaných vyšetrení, čím prispieva ku zvyšovaniu kvality preventívnych programov.

Laboratóriá odboru lekárskej mikrobiológie pracujú podľa požiadaviek normy STN EN ISO/EIC 17025:2005. Majú vydané osvedčenie o akreditácii na 9 skúšok a 12 ukazovateľov mikrobiologického vyšetřovania biologických materiálov ľudskeho tela a odpadových vôd na dôkaz prítomnosti patogénnych mikroorganizmov a vírusov, ich identifikáciu a stanovenie hladiny ochranných a diagnostických protilátok vo vzorkách sér. Osvedčenie o akreditácii bolo udelené Slovenskou národnou akreditačnou službou 19. 8. 2013 a platí do 19. 8. 2018.

Laboratóriá všetkých NRC a oddelení prijali a vyšetřili 5826 vzoriek, vykonali 17123 vyšetření - ukazovateľov a 176909 analýz. Laboratóriá ďalej vykonávali testovania na zabezpečenie kvality výkonu vyšetření v počte 1191 ukazovateľov a 10914 analýz.

Odbor lekárskej mikrobiológie sa podieľa na riešení významných celospoločenských programov a projektov MZ SR.

Plní nasledovné úlohy:

a) Prostredníctvom svojich Národných referenčných centier (NRC), ktoré pracujú v celoslovenskej pôsobnosti vykonáva:

- národnú laboratórnú surveillancu diftérie – NRC pre diftériu
- národnú laboratórnú surveillancu syfilisu – NRC pre syfilis
- národnú laboratórnú surveillancu črevných parazitóz – NRC pre črevné parazitózy

Zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu vrátane požadovaných analýz a hlásení do regionálnych pracovísk ECDC a WHO.

Metodicky a odborne usmerňuje a koordinuje ostatné regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR pri plnení celoštátnych aj medzinárodných programov ochrany a podpory zdravia.

b) V spolupráci s NRC pre poliomyelitídu ÚVZ SR sa podieľa na surveillancu ľudských enterovírusov plnením úlohy č.6.6. PP ÚVZ v SR: Environmentálna surveillancu poliomyelitídy a sledovanie VDPV - aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy.

c) V spolupráci s NRC pre chrípku ÚVZ SR sa podieľa na surveillancu respiračných vírusov plnením úlohy č. 8.1. PP ÚVZ v SR: Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení - aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network.

d) V spolupráci s NRC pre morbili, rubeolu a parotitídu na ÚVZ SR sa podieľa na surveillancu morbil aktívnou účasťou pri plnení úlohy č.8.4. PP ÚVZ v SR: Diagnostika exantémových ochorení – aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete.

e) V spolupráci s odborními epidemiológie a odborními podpory zdravia RÚVZ Košického a Prešovského kraja sa podieľa na komplexnom riešení prevencie HIV/AIDS účasťou na plnení úlohy: Prevencia HIV/AIDS - úloha č.6.7. z PP ÚVZ v SR.

Tabuľka č. 3: Akreditácia pracovísk OLM v SR a účasť na externej kontrole kvality skúšok v roku 2016

	ÚVZ SR	RÚVZ BB	RÚVZ KE
Akreditácia od/do			19.08.2013 - 19.08.2018
Počet akreditovaných skúšok			9
Počet akreditovaných ukazovateľov			12
Počet absolvovaných medzilaboratórnych porovnávacích testov			6

Tabuľka č.4: Prehľad druhov vyšetrení a inej laboratórnej činnosti, počtu vyšetrených vzoriek a analýz v laboratóriách OLM v SR v roku 2016

Druh vyšetrenia	Počet	2016		
		ÚVZ	BB	KE
Rizikové zásielky	vzoriek			8
	analýz			112
Bakteriológia	vzoriek			121
	analýz			835
Viroológia	vzoriek			1532
	analýz			65183
Antiinfekčná imunológia	vzoriek			3854
	analýz			107839
Parazitológia	vzoriek			58
	analýz			970
MŽP	vzoriek			-
	analýz			-
Mykológia	vzoriek			-
	analýz			-
BŽP	vzoriek			-
	analýz			-
Laboratórium molekulárnej diagnostiky	vzoriek			253
	analýz			1970
SPOLU	vzoriek			5826
	analýz			176909
Laboratórium bunkových kultúr	počet bunkových línií			-
	množstvo pripravenej bunkovej susp. x 10 ⁶			
Prípravňa pôd a tekutých médií	Pevné pôdy, l			-
	Tekuté pôdy, l			-
	Roztoky, l			-
SPOLU				-

Analýza činnosti jednotlivých pracovísk OLM

NRC PRE DIFTÉRIU

1. Národné referenčné centrum (NRC) pre diftériu bolo rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR v zmysle zákona č. 518/1990 zriadené 15. februára 1996. Od zriadenia plní úlohy dané v zmysle uvedeného zákona. Organizačne je začlenené na Odbore lekárskej mikrobiológie.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Viera Lengyelová – vedúca NRC

Mgr. Anna Belyová – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mária Suleňová – zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia

- podľa STN EN ISO/IEC 17025 : 2005
- od roku 2006 s platnosťou do roku 2018
- počet skúšok: 2
- počet ukazovateľov: 2

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy

V rámci nadstavbovej diagnostiky diftérie v celoslovenskej pôsobnosti zabezpečuje:

- overovanie a potvrdzovanie kmeňov *Corynebacterium diphtheriae*
- stanovovanie toxicity u potvrdených kmeňov *Corynebacterium diphtheriae*
- identifikáciu koryneformných baktérií
- stanovovanie hladiny difterického antitoxínu v ľudských sérach
- uchovávanie referenčných materiálov pre diagnostiku diftérie pre vlastnú potrebu a pre potrebu laboratórií OLM v SR, uchovávanie vzácnych izolácií z oblasti koryneformných baktérií
- odbornú, metodickú a expertíznu činnosť
- informácie z oblasti laboratórnej diagnostiky diftérie
- informácie o epidemiologickej situácii v oblasti diftérie

Výsledky

V roku 2016 bolo v laboratóriu NRC pre diftériu vyšetrených 8 vzoriek, u ktorých bolo vykonaných 38 vyšetrení. 1 x bol identifikovaný kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ mitis – netoxický, 1 x kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ intermedius – netoxický a 1 x kmeň *Corynebacterium diphtheriae* typ gravis – netoxický. Na vyšetrenie hladiny difterického antitoxínu bolo vyšetrené 1 sérum.

Vyhodnotenie

Relatívne nízky počet identifikácií difterických kmeňov je dôsledkom priaznivej situácie v oblasti imunity populácie na diftériu. V poslednom prehľade imunity populácie bola dokázaná 88% odolnosť. Toto pomerne vysoké percento odolnosti nevyklučuje výskyt toxických kmeňov zavlečením na územie SR. Snahou spoločného postupu štátov Európskej

únie je rýchle a včasné rozpoznanie a diagnostika diftérie, ktorá je základným komponentom pri stanovovaní diagnózy pre dnes relatívne neznáme ochorenie, akým je záškrt.

Posledný prehľad imunity populácie na diftériu bol vykonaný v roku 2002. Je potrebné zvážiť vykonanie ďalšieho, za účelom kontroly stavu imunity populácie, ako aj za účelom kontroly účinnosti tretej revakcinačnej dávky zavedenej v roku 2004 u 13 - ročných detí, rovnako účinnosť revakcinácie dospelých, ktorí sú od roku 2007 preočkovávaní v 10 – 15 - ročných intervaloch.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2016 neboli zavedené nové metódy.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania – v roku 2016 sme sa nezúčastnili medzinárodného medzilaboratórneho porovnávania.

4.1.4 Iná odborná činnosť

V dôsledku priaznivej epidemiologickej situácie v Európe došlo v rokoch 2013 - 2016 k útlmu aktivít medzi jednotlivými národnými referenčnými centrami v rámci EÚ a koordinujúcim laboratóriom v Londýne – WHO Global Collaborating Centre for Diphtheria and Streptococcal Infections, ktoré je finančne naviazané na ECDC. Súvisí to s tým, že do popredia vystúpili iné závažné zdravotnícke problémy a tým aj finančné priority. NRC pre diftériu je v kontakte s profesorkou A. Efstratiou, vedúcou tohto nadnárodného laboratória a koordinátorkou všetkých aktivít súvisiacich s laboratórnou surveillancie diftérie.

NRC spolupracuje s odborom epidemiológie ÚVZ SR, s epidemiologickými pracoviskami RÚVZ v SR a oddeleniami klinickej mikrobiológie v SR.

5. Legislatívna činnosť – nevykonáva.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

- telefonické konzultácie

- dotazníky v rámci spätnej väzby so zákazníkmi využívajúcimi služby NRC

7. Členstvá

Pracovníci NRC pre diftériu neboli vyzvaní k účasti v pracovných skupinách či výboroch.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

V roku 2016 sme sa nezúčastnili na žiadnej zahraničnej pracovnej ceste.

NRC PRE ČREVNÉ PARAZITÓZY

1. NRC zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR rozhodnutím v zmysle zákona č.518/1990.

Dátum zriadenia – 1. 3. 1997.

Organizačne je začlenené na Odbore lekárskej mikrobiológie.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúci NRC

Eva Andrasiová – zdravotnícky laborant so špecializáciou

Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia

NRC pre črevné parazitózy je akreditované podľa normy STN EN ISO/17025:2005 od roku 2006 s platnosťou do roku 2018

počet skúšok – 2

počet ukazovateľov – 2

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Národné referenčné centrum pre črevné parazitózy v rámci celoslovenskej pôsobnosti vykonáva:

- nadstavbovú diagnostiku črevných parazitóz
- expertízu a metodickú činnosť
- zabezpečuje zácvičenie a výučbu v metódach danej problematiky
- poskytuje konzultačnú a diagnostickú činnosť pre epidemiologicky závažné situácie
- konfirmačné vyšetrenia pre laboratóriá oddelení lekárskej mikrobiológie (OLM) v SR v danej problematike
- uchováva referenčné materiály pre diagnostiku črevných parazitóz pre vlastnú potrebu a pre potrebu laboratórií OLM v SR, uchováva vzácne izolácie z oblasti črevných parazitov
- zabezpečuje laboratórnu časť surveillance črevných parazitóz
- zavádza a optimalizuje nové diagnostické postupy
- zabezpečuje zácvičenie v metódach danej problematiky
- zabezpečuje odborné stáže, semináre a predtestačné školenia
- zúčastňuje sa na medzinárodnej externej kontrole kvality.

4.2. Novozavedené metódy

NRC pre črevné parazitózy v roku 2016 nezaviedlo žiadne nové metódy.

4.3. Medzilaboratórne porovnania

NRC pre črevné parazitózy sa v roku 2016 nezúčastnilo medzinárodného medzilaboratórneho porovnávacieho vyšetrenia.

4.4. Iná odborná činnosť

V roku 2016 NRC pre črevné parazitózy vyšetřilo 58 vzoriek, 48 vzoriek došlo s požiadavkou na koprologické vyšetřenie, z nich bolo 10 vzoriek s pozitívnym nálezom: Entamoeba sp. – 3x, Entamoeba coli – 5x, Ascaris lumbricoides – 2x, Trichuris trichuria – 2x, Endolimax nana – 6x, Hymenolepis diminuta – 1x, Hymenolepis nana – 1x.

9 vzoriek stolice bolo vyšetřených na prítomnosť antigénu Entamoeba histolytica, 4 s pozitívnym výsledkom. 1 vzorka séra bola vyšetřená na prítomnosť protilátok triedy IgG proti Entamoeba histolytica s negatívnym výsledkom.

5. Legislatívna činnosť

NRC pre črevné parazitózy v roku 2016 nebolo požiadané o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

NRC pre črevné parazitózy zabezpečoval zácvičenie a výučbu v metódach danej problematiky, poskytoval konzultačnú a diagnostickú činnosť pre epidemiologicky závažné situácie, zabezpečoval odborné stáže a predtestačné školenia.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách
Pracovníci NRC neboli členmi pracovných skupín odborných spoločností.

8. Účast' na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach
Pracovníci NRC sa nezúčastnili žiadnej zahraničnej pracovnej cesty ani na odborných podujatiach.

NRC pre syfilis

1. NRC bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva SR rozhodnutím zo dňa 3.9. 2001, SOČ – 4554/2001/N.

Je súčasťou Oddelenia laboratórnej diagnostiky epidemiologicke významných sexuálne prenosných chorôb.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúca NRC

Mgr. Jana Uhliariková – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II.stupňa

Bc. Mária Demčišáková – zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním I.stupňa

Nadežda Semančíková – zdravotnícky laborant bez špecializácie

3. Akreditácia

Od roku 2007 s platnosťou do 19.8.2018 je akreditovaným pracoviskom podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005

- 4 skúšky

- 7 ukazovateľov

4. Činnosť NRC

4.1. Odborná činnosť

4.1.1 Ťažiskové úlohy:

- vykonáva nadstavbovú sérologickú diagnostiku syfilisu na potvrdenie ochorenia,
- konfirmuje falošne pozitívne a negatívne výsledky sérologických vyšetrení,
- konfirmuje sérologické vyšetrenia pri pozitívnom skríningu pre oddelenia lekárskej mikrobiológie - OLM, hematologické a transfúzne oddelenia - HTO a Národnú transfúznú službu – NTS,
- zabezpečuje laboratórnu surveillance syfilisu v rámci SR,
- overuje nové diagnostické súpravy určené na skríningové vyšetrenie v oblasti diagnostiky syfilisu,
- vyhodnocuje testy v súčinnosti s anamnézou pacienta a diagnostickými závermi (deti, dospelí, gravidné ženy, darcovia krvi),
- zavádza nové diagnostické postupy.

Vyhodnotenie

V roku 2016 sme vyšetřili celkom 2552 vzoriek sér a likvorov, z toho prvýkrát konfirmovaných bolo 1425, z nich 659 (46,24%) bolo pozitívnych. Pri porovnaní s rokom 2015, kedy bolo celkove vyšetřených 2537 vzoriek, z toho prvýkrát konfirmovaných bolo 1381, z nich 708 (51,27%) bolo pozitívnych, sme zaznamenali mierny vzostup konfirmovaných pacientov o 15 a počet pozitívnych poklesol o 49 oproti hodnotenému obdobiu v roku 2015 (tab.1,2).

Skonfirmovali sme 112 detí, z ktorých 88 (78,57%) malo prenesené materské protilátky IgG.

Z NTS a HTO bolo zaslaných na konfirmáciu 312 darcov krvi, z tohto počtu bolo 29 (9,29%) pozitívnych.

V NRC pre syfilis bolo v roku 2016 vykonaných 7711 vyšetrení (v roku 2015 bolo 8518 vyšetrení), čo predstavuje pokles o 807 vyšetrení oproti hodnotenému obdobiu minulého roku, z dôvodu nedodaných diagnostických súprav. Vyšetrenia boli skompletizované v januári 2017.

V rámci dispénzarnej starostlivosti sme vyšetřili 1125 vzoriek, z toho 883 (78,48%) bolo pozitívnych. V porovnaní s rokom 2015, kedy sme vyšetřili 1156 vzoriek, sme zaznamenali pokles o 31 vzoriek (tab.3).

Najvyšší počet pozitívnych vzoriek, čo sa týka krajov, bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji, na druhom mieste bol Košický kraj, na treťom mieste Prešovský kraj (tab.4).

Záver

S ohľadom na aktuálnu slovenskú i celosvetovú epidemiologickú situáciu je potrebné naďalej vykonávať dôslednú laboratórnu surveillance syfilisu s dôrazom na vylúčenie falošne pozitívnych skriningových vyšetření u niektorých diagnóz (malignity, autoimúnne ochorenia, vakcinácia, transplantácie, darcovia, tehotné, narkomani, HIV pozitívni).

Tab. č. 1 Počet vzoriek a vyšetření za rok 2016 a 2015

Rok	2016	2015
Počet vzoriek	2552	2537
Počet vyšetření	7711	8518

Tab. č. 2 Počet vyšetřených vzoriek u konfirmovaných pacientov za rok 2016

Konfirmovaní pacienti	vzorky		
	pozitívne	negatívne	spolu
dospelí	515	389	904
gravidné	27	71	98
deti	88	24	112
deti s IgM	0	0	0
NTS/HTO	29	283	312
spolu	659	767	1426

Tab. č. 3 Počet vyšetřených vzoriek u dispénzarizovaných pacientov za rok 2016

Dispénzarizovaní pacienti	vzorky		
	pozitívne	negatívne	spolu
dospelí	711	116	827
gravidné	82	27	109
deti	90	100	190
spolu	883	243	1126

Tab. č. 4 Celkový počet vzoriek a počet pozitívnych vzoriek v jednotlivých krajoch SR za rok 2016

	BA	TT	TR	NR	ZA	BB	PO	KE	spolu
Počet vzoriek	842	132	215	154	271	221	325	392	2552
Z toho počet pozitívnych vzoriek	472	97	165	116	160	79	202	249	1540
Počet vyšetrení	2669	473	638	324	785	395	1115	1312	7711

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2016 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne testy

V roku 2016 sme sa nezúčastnili na externej kontrole kvality.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Pracovisko udržiava odborný kontakt a spolupracuje s odbornými inštitúciami a pracoviskami.

5. Legislatívna činnosť

NRC pre syfilis nebolo požiadané o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

NRC pre syfilis vykonávalo odbornú, metodickú a expertíznu činnosť:

- vykonávalo konzultácie s ošetrovateľmi, týkajúce sa štádia ochorenia, interpretácie výsledkov sérologických vyšetrení, interpretácie falošne pozitívnych a negatívnych výsledkov, liečebného a dispenzárneho postupu u dospelých, novorodencov, chorých pri koinfekcii s HIV, narkomanov a iných rizikových pacientov, odporúča časové intervaly ďalších potrebných odberov
- zabezpečovalo odborné stáže študentov a lekárov v rámci postgraduálnej prípravy.

7. Členstvo a zastúpenie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

- registrácia v Slovenskej lekárskej komore.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Vedúca NRC pre syfilis sa nezúčastnila na zahraničnej pracovnej ceste.

ODDELENIE VIROLÓGIE A ANTIINFEKČNEJ IMUNOLÓGIE

- 1.** Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie patrí k najstarším pracoviskám odboru lekárskej mikrobiológie. Antiinfekčná imunológia bola zriadená v päťdesiatych rokoch a kultivačná virológia v sedemdesiatych rokoch 20.storočia.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Viera Lengyelová - vedúca oddelenia

Mgr. Anna Belyová - zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mgr. Daniela Slimáková - zdravotnícky laborant s VŠ vzdelaním II. stupňa

Mária Suleňová - zdravotnícky laborant so špecializáciou
Jozefína Hricová - zdravotnícky laborant so špecializáciou
Mária Babková – zdravotnícky laborant so špecializáciou
Helena Maščáková - sanitárka

3. Akreditácia: áno

Od apríla 2008 je akreditovaným pracoviskom podľa normy STN EN ISO/IEC 17025:2005 s platnosťou do 19. 8. 2018.

Počet skúšok: 1

Počet ukazovateľov: 1

4. Činnosť oddelenia

4.1. Odborná činnosť

Oddelenie virológie pri RÚVZ so sídlom v Košiciach je subnárodným virologickým laboratóriom pre celý Východoslovenský región, ktorého činnosť metodicky riadi NRC pre poliomyelitídu a NRC pre chrípku pri ÚVZ SR v Bratislave.

Laboratórium antiinfekčnej imunológie je nadstavbovým sérologickým laboratóriom pre mesto Košice a Košický kraj.

4.1.1 Ťažiskové úlohy:

- Aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy – plnenie úlohy 6.6. PP ÚVZ SR – Environmentálna surveillancie poliomyelitídy a sledovanie VDPV.

Z tejto úlohy vyplývajú nasledujúce činnosti:

- environmentálna surveillancie poliomyelitídy a sledovanie VDPV (Vaccine Derived Polio Viruses) – vyšetovanie odpadových vôd vo VS regióne na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov
- surveillancie akútnych chabých obrn – vyšetovanie stolíc a iného biologického materiálu na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov od pacientov s výskytom ochorení napodobňujúcich poliomyelitídu, predovšetkým akútne chabé obrny (ACHO)
- sérologické vyšetovanie protilátok proti vybraným enterálnym vírusom

Výsledky

V roku 2016 bolo vyšetrených 84 vzoriek odpadových vôd, v dvoch prípadoch s pozitívnym výsledkom kultivácie enterálnych vírusov:

- ČOV Vranov nad Topľou, odber vzorky 29. 06. 2016: SF - negatívna, IF - ECHOVÍRUS 15
- ČOV Trebišov, odber vzorky 10. 08. 2016: SF aj IF - ECHOVÍRUS 6

V hodnotenom období sme vyšetřili 547 klinických materiálov na prítomnosť enterovírusov, všetky s negatívnym výsledkom. S diagnózou suspektná akútne chabá obrna (ACHO) od dvoch pacientov do 15 rokov sme vyšetřovali 6 materiálov s negatívnym výsledkom a nad 15 rokov od dvoch pacientov 8 materiálov taktiež s negatívnym výsledkom. Protilátky proti vybraným enterovírusom (Coxsackievírus B1 - B6) sme vyšetřili v 344 vzorkách sér.

- Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení – úloha č.8.1. PP ÚVZ SR - aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network:

- surveillancie chrípky a chrípke podobných akútnych respiračných ochorení – laboratórna diagnostika chrípky – izolačné pokusy na bunkových kultúrach, laboratórna

diagnostika chrípky metódami molekulárnej biológie (RT-PCR), dôkaz protilátok proti vybraným respiračným vírusom.

Výsledky

Priamy dôkaz: pokus o izoláciu vírusov na bunkových kultúrach.

V roku 2016 bolo vyšetrených 448 materiálov od 430 pacientov s ochorením horných ciest dýchacích, z toho 84 odberov od sentinelových lekárov, 19 pitevných materiálov od 6 pacientov, 8 materiálov od pacientov s diagnózou SARI a jeden materiál od pacienta s diagnózou ARDS.

82 materiálov bolo pozitívnych na vírusy chrípky, z toho bola identifikovaná 55-krát chrípka A a 27-krát chrípka B.

Za účelom bližšej identifikácie izolovaných kmeňov bolo 34 materiálov zaslaných do NRC pre chrípku na ÚVZ SR v Bratislave, kde boli identifikované nasledovne:

- 20-krát A/California/7/2009(H1N1) pdm-like (z toho 8-krát od sentinelových lekárov),
- 14-krát B/Brisbane/60/2008-like (z toho 4-krát od sentinelových lekárov).

Metódou RT-PCR boli dokázané vírusy chrípky nasledovne:

- 35-krát A(H1)pdm09 (z toho 16-krát od sentinelových lekárov, 3-krát od pacientov s dg. SARI a 3-krát z pitevného materiálu od troch pacientov),
- 13-krát B (z toho 3-krát od sentinelových lekárov).

Rýchlotestom bolo vyšetrených 37 materiálov na chrípku A a B, z nich bolo 8 pozitívnych na chrípku A a 4 na chrípku B.

Nepriamy dôkaz: dôkaz protilátok.

V roku 2016 bolo na dôkaz protilátok proti respiračným vírusom vykonaných 2780 sérologických vyšetrení metódou KFR. Štandardná sada vyšetrení obsahuje 5 antigénov (vírus chrípky A a B, adenovírus, RS-vírus, Mycoplasma pneumónia

Pozitívne vyšetrenia: 26x chrípka A, 11x chrípka B, 11x RS-vírus, 5x mykoplasma a 3x adenovírus.

Metódou ELISA na dôkaz špecifických protilátok triedy IgM a IgG proti chrípke bolo vyšetrených 33 sér od 28 pacientov (132 vyšetrení). Z toho malo 29 vzoriek od 23 pacientov zvýšenú hladinu protilátok IgG proti chrípke A. V jednej vzorke bola zistená zvýšená hladina protilátok triedy IgM proti chrípke B a v 15 vzorkách od 17 pacientov zvýšená hladina protilátok triedy IgG proti chrípke B.

Na vyžiadanie vyšetrujeme metódou KFR aj protilátky proti ornitóze, Q-horúčke, chlamýdióvemu skupinovému antigénu a legionelám. V tomto roku sme vyšetřili 30 vzoriek, všetky s negatívnym výsledkom.

Materiál na vyšetrenie od pacientov s akútnym respiračným ochorením odoberajú ošetrojúci lekári v spolupráci s pracovníkmi odborov epidemiológie jednotlivých RÚVZ Košického a Prešovského kraja. Laboratórium pripravuje odberové médiá a v priebehu celého roka vykonáva laboratórnu diagnostiku chrípky a chrípke podobných ochorení metódou PCR, pokusom o izoláciu vírusov na bunkových kultúrach, rýchlotestom a nepriamym dôkazom – sérologicky. Hlásenie o výsledkoch posiela v týždenných intervaloch do NRC pre chrípku.

- Diferenciálna diagnostika hnačkových ochorení vírusovej etiológie metódou latexovej aglutinácie (Rota, Adeno).

Výsledky

V roku 2016 bola požiadavka na vyšetrenie 2 vzoriek stolice od pacientov s diagnózou hnačkové ochorenie suspektne vírusového pôvodu. Všetky vzorky boli negatívne na prítomnosť adeno, rota a norovírusov.

- Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete – plnenie úlohy č.8.4. – Diagnostika exantémových ochorení.

Vyhodnotenie

Laboratórium vykonáva vyšetrenie protilátok triedy IgM a IgG u vzoriek sér dodaných od ošetrojúcich lekárov Košického a Prešovského kraja. V mesačných intervaloch k 20.dňu bežného mesiaca spracováva hlásenie v tabuľkovej forme o počte vyšetrených materiálov v stanovených vekových skupinách a zasiela elektronickou formou do NRC pre MRP ÚVZ SR.

Výsledky

V roku 2016 bolo vyšetrených 23 vzoriek sér a 7 vzoriek liquoru na prítomnosť protilátok triedy IgM a IgG u osýpok, celkovo 60 vyšetrení s negatívnym výsledkom na prítomnosť protilátok triedy IgM.

Záver

Osýpky (morbili) je infekčné ochorenie, ktoré spôsobuje epidémie najmä v detskom veku. Očkovaním sa výskyt tohto ochorenia znížil na minimum, ale v porovnaní s ostatnými vakcinovanými nákazami sa osýpky sporadicky stále v modifikovanej forme vyskytujú. Je potrebné sledovať výskyt tohto ochorenia vyšetrením protilátok triedy IgM a tým zabrániť vzniku lokálnych epidémií v detskej populácii. Je žiadúce preto pokračovať v spolupráci s lekármi Košického a Prešovského kraja, s pracovníkmi jednotlivých oddelení epidemiológie RÚVZ a s NRC pre MRP na zabezpečení eliminácie osýpok v Slovenskej republike.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2016 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2016 sa oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie zúčastnilo na jednom medzilaboratórnom porovnávacom teste so 100%-nou úspešnosťou.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Účasť na riešení projektov.

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie plní tri úlohy vyplývajúce z PP RÚVZ v SR

Úloha č. 8.1. Diferenciálna diagnostika respiračných ochorení (Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z členstva v EISN - European Influenza Surveillance Network).

Úloha č. 8.4. Diagnostika exantémových ochorení. (Aktívna účasť pri plnení úloh vyplývajúcich z procesu eliminácie osýpok v Slovenskej republike a vo svete).

Úloha č.6.6. Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV.(Aktívna účasť v programe na udržanie stavu bez poliomyelitídy v Slovenskej republike a úloh SZO v rámci celosvetového programu eradikácie poliomyelitídy).

Laboratórium ďalej vyšetrovalo prítomnosť protilátok proti vybraným druhom neurotrofných vírusov komplement - fixačnou metódou (KFR).

Vyhodnotenie:

V KFR reakcii proti vybraným druhom neurotrofných vírusov bolo vyšetrených 306 vzoriek. Na herpesvírus 25 vzoriek, z toho boli 2 pozitívne, na varicelu 115 vzoriek, z toho boli 4 pozitívne, na parotitídu 70 vzoriek, žiadna nebola pozitívna. Na prítomnosť protilátok

triedy IgM proti parotitíde v teste ELISA bolo vyšetrených 45 vzoriek, z toho 15 bolo pozitívnych, na prítomnosť protilátok triedy IgM proti varicelle bolo vyšetrených 51 vzoriek, z nich bolo 8 pozitívnych.

5. Legislatívna činnosť

Neboli sme požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie zabezpečuje pre lekárov Východoslovenského regiónu predatestačnú prípravu vo virológii a antiinfekčnej imunológii. Spokojnosť s úrovňou práce predmetného laboratória bola zisťovaná dotazníkmi v rámci spätnej väzby so zákazníkmi využívajúcimi služby oddelenia.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Oddelenie spolupracuje s pracoviskami v rezorte Ministerstva zdravotníctva SR, s medzinárodnými inštitúciami spolupracuje prostredníctvom NRC pre poliomyelitídu, NRC pre chrípku a NRC pre MRP ÚVZ SR v Bratislave.

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia sa v roku 2016 nezúčastnili žiadnej zahraničnej pracovnej cesty.

ODDELENIE BAKTERIOLÓGIE, BIOTERORIZMU A MOLEKULÁRNEJ BIOLÓGIE

1. Oddelenie bakteriológie odboru lekárskej mikrobiológie bolo v roku 2006 rozšírené o časť „bakteriologické zbrane a bioterorizmus“ a 1. 5. 2011 o laboratórium molekulárnej biológie. Od zriadenia plní úlohy vyplývajúce z epidemiologickej situácie v meste Košice a úlohy, ktoré vyplývajú z oznámení zásielok a materiálov podozrivých z obsahu B.anthraxis v Košickom a Prešovskom kraji.

2. Personálne obsadenie

RNDr. Róbert Seliga PhD. – zástupca vedúceho
Mária Nitkulincová - zdravotnícky laborant so špecializáciou
Eva Sýkorová - zdravotnícky laborant so špecializáciou

3. Akreditácia: nie

4. Činnosť oddelenia

4.1. Odborná činnosť

Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie v pôsobnosti Košického a Prešovského kraja vykonáva:

- laboratórnu diagnostiku B.anthraxis metódou polymerázovej reťazovej reakcie (PCR)

V pôsobnosti mesta Košice vykonáva:

- bakteriologickú diagnostiku respiračných a hnačkových ochorení pre potreby odboru epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach

- laboratórnu diagnostiku chrípky metódou PCR

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Z poverenia hlavného hygienika zo dňa 28. 12. 2004 s účinnosťou od 15. 01. 2005 pracovisko vykonáva laboratórnu diagnostiku antraxu pre Košický a Prešovský kraj. Priebežne podľa potreby vykonáva pre odbor epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach laboratórnu diagnostiku respiračných a hnačkových ochorení.

Výsledky

V roku 2016 bolo do laboratória doručených 8 materiálov na stanovenie prítomnosti antigénov B.anthraxis. Všetky boli negatívne.

V rámci bakteriologickej diagnostiky bolo vyšetrených 113 vzoriek, z toho 9 výterov z rekta, všetky bez prítomnosti patogénov a 104 vzoriek výterov z hrdla, nosa a iného klinického materiálu, v ktorých bol 29-krát izolovaný Staphylococcus aureus, 2-krát Streptococcus sp., 1-krát Pseudomonas sp.

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2016 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2016 sa oddelenie nezúčastnilo na medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Predmetné pracovisko sa venuje iba hore uvedenej odbornej činnosti.

5. Legislatívna činnosť

Neboli sme požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

V roku 2016 sa predatestačnej prípravy zúčastnili 2 lekári.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

Spolupráca s mimorezortnými pracoviskami:

- Krajské riaditeľstvo HaZZ
- Krajské riaditeľstvo PZ

Informáciu o výsledku vyšetrení, okrem hore uvedených inštitúcií, ďalej dostávajú:

- Hlavný hygienik Slovenskej republiky
- Regionálny hygienik RÚVZ so sídlom v Košiciach
- Regionálny hygienik príslušného RÚVZ, z lokality ktorého pochádza podozrivá zásielka

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia v roku 2016 neabsolvovali zahraničné služobné cesty.

ODDELENIE LABORATÓRNEJ DIAGNOSTIKY EPIDEMIOLOGICKY VÝZNAMNÝCH SEXUÁLNE PRENOSNÝCH CHORÔB

1. Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologickej významných sexuálne prenosných chorôb vzniklo v dôsledku zmeny organizačnej štruktúry odboru lekárskej

mikrobiológie 1. 5. 2011. Do tohto oddelenia je začlenené NRC pre syfilis a pracovisko HIV/AIDS. Hodnotenie činnosti NRC pre syfilis je samostatnou kapitolou tejto výročnej správy.

Pracovisko HIV/AIDS bolo zriadené Ministerstvom zdravotníctva – Hlavným hygienikom SR v roku 1988.

2. Personálne obsadenie

MUDr. Beáta Nadzonová – vedúca oddelenia

Eva Andrásyová, - zdravotnícky laborant so špecializáciou

Eva Drabiková - sanitárka

3. Akreditácia: nie

4. Činnosť pracoviska

4.1. Odborná činnosť

Účasť na plnení úlohy č. 6.7. PP ÚVZ SR - Prevencia HIV/AIDS.

Pracovisko HIV/AIDS pre potreby Košického a Prešovského kraja vykonáva:

- vyšetrenia na anti - HIV protilátky a antigén metódou ELISA
- vydáva certifikáty o HIV negativite
- vykonáva poradenskú činnosť v rámci Poradne pre HIV/AIDS
- zabezpečuje zácviak a výučbu v metódach danej problematiky
- vykonáva konzultačnú činnosť v oblasti HIV/AIDS pre zdravotnícke pracoviská

4.1.1 Ťažiskové úlohy

Vyšetrovanie cestujúcich do zahraničia a vydávanie certifikátov o HIV negativite.

Vykonávanie vyšetrení na vlastnú žiadosť.

Vyšetrovanie anonymných žiadateľov.

Zdravotno - výchovna činnosť v oblasti prevencie HIV/AIDS.

Vyhodnotenie

V roku 2016 bolo vyšetrených 311 vzoriek s jedným potvrdeným pozitívnym výsledkom. Z uvedeného počtu bolo 16 vzoriek pre cestujúcich do zahraničia, ktorým bol vydaný certifikát o HIV – negativite. V rámci fungovania Poradne pre HIV/AIDS bolo vykonaných 281 odberov krvi, z toho 270 od anonymných žiadateľov o vyšetrenie a 11 odberov na vlastnú žiadosť. U všetkých bolo zároveň vykonané poradenstvo (predtestové a potestové).

4.1.2 Novozavedené metódy

V roku 2016 nebola zavedená žiadna nová metóda.

4.1.3 Medzilaboratórne porovnania

V roku 2016 sa pracovisko nezúčastnilo na medzilaboratórnych porovnávacích testoch.

4.1.4 Iná odborná činnosť

Účasť na plnení úlohy č. 6.7 z PP - Prevencia HIV/AIDS.

5. Legislatívna činnosť

V roku 2016 sme neboli požiadaní o účasť na legislatívnej činnosti.

6. Metodická, konzultačná a výuková činnosť

V roku 2016 sa predatestačnej prípravy zúčastnil 2 lekári.

7. Členstvo a zastupovanie v pracovných skupinách a výboroch, v odborných spoločnostiach, technických a skúšobných komisiách

- RÚVZ v SR (pracoviská odborov epidemiológie, hygieny detí a mládeže, podpory zdravia)
- klinické a laboratórne pracoviská zdravotníckych zariadení Východoslovenského regiónu
- NRC pre HIV/AIDS

8. Účasť na zahraničných pracovných cestách a odborných podujatiach

Pracovníci oddelenia v roku 2016 neabsolvovali zahraničné služobné cesty.

Tabuľka č.1: Činnosť NRC a špecializovaných laboratórií OLM RÚVZ so sídlom v Košiciach v roku 2016

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	SR	NRC pre diftériu	<ul style="list-style-type: none"> - overovanie a potvrdzovanie kmeňov <i>Corynebacterium diphtheriae</i> - stanovovanie typu a toxicity u potvrdených kmeňov <i>Corynebacterium diphtheriae</i> - identifikácia koryneformných baktérií - stanovovanie hladiny difterického antitoxínu v ľudských sérach - odborná, metodická a expertízna činnosť - prehľady imunity populácie na diftériu
	SR	NRC pre črevné parazitózy	<ul style="list-style-type: none"> - dôkaz prítomnosti cýst prvokov a vajíčok helmintov - dôkaz antigénu a protilátok proti <i>E.histolytika</i> - kultivácia prvokov, ktoré netvorí cysty
	SR	NRC pre syfilis	<ul style="list-style-type: none"> - nešpecifická a špecifická diagnostika syfilisu - potvrdzujúce testy na potvrdenie diagnózy syfilisu - konfirmačné testy pri falošne pozitívnych alebo negatívnych skriningových vyšetreniach v teréne pre OLM - hodnotenie testov v súčinnosti s anamnézou pacienta a diagnostické závery (deti, dospelí a gravidné ženy) - konzultácie s odborníkmi v teréne o štádiách ochorenia, liečbe a algoritmoch vyšetrenia, odporúčanie ďalších postupov

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	Košický a Prešovský kraj	Oddelenie virológie a antiinfekčnej imunológie	<ul style="list-style-type: none"> - virologické kultivačné vyšetrenie odpadových vôd, stolíc a iných biologických materiálov na prítomnosť poliovírusov a iných enterálnych vírusov - sérologické vyšetrenie na prítomnosť protilátok proti vybraným typom enterálnych vírusov - laboratórna diagnostika chrípky: izolačné pokusy na bunkových kultúrach, rýchlotesty, laboratórna diagnostika metódou RT-PCR - diferenciálna diagnostika hnačkových ochorení metódou latexovej aglutinácie - komplement - fixačná metóda na stanovenie protilátok proti respiračným a neurotropným vírusom - dôkaz protilátok proti osýpkam triedy IgM a IgG

Názov pracoviska	Oblasť pôsobnosti	Spektrum vyšetrení	
RÚVZ so sídlom v Košiciach	Košický a Prešovský kraj SR Košický a Prešovský kraj, mesto Košice	Oddelenie laboratórnej diagnostiky epidemiologicky významných sexuálne prenosných chorôb - pracovisko HIV/AIDS - NRC pre syfilis <hr/> Oddelenie bakteriológie, bioterorizmu a molekulárnej biológie	- dôkaz protilátok HIV/AIDS metódou ELISA - dôkaz antigénu HIV metódou ELISA pozri tabuľku č. 1 <hr/> - laboratórna diagnostika B. anthracis metódou polymerázovej reťazovej reakcie pre Košický a Prešovský kraj - bakteriologická diagnostika respiračných a hnačkových ochorení pre potreby odboru epidemiológie RÚVZ so sídlom v Košiciach

PODPORA ZDRAVIA

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Podľa organizačnej štruktúry RÚVZ Košice, Odbor podpory zdravia sa člení na dve oddelenia: Oddelenie epidemiológie chronických ochorení, Oddelenie výchovy k zdraviu a Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré zastrešuje a koordinuje činnosť všetkých poradní regionálneho úradu.

b. Personálne obsadenie odboru

Oddelenie epidemiológie chronických ochorení

1 lekár – vedúci odboru a oddelenia (*zlúčená funkcia*);

1 iný vysokoškôľák II. stupňa (verejné zdravotníctvo), 1 AHE.

Oddelenie výchovy k zdraviu

1 iný vysokoškôľák III. stupňa (prírodovedný smer – biológia; humanitný smer – sociálna práca) – vedúci oddelenia;

1 iný vysokoškôľák II. stupňa (verejné zdravotníctvo), 1 iný vysokoškôľák II. stupňa (sociálna práca), 1 iný vysokoškôľák I. stupňa (sociálna práca).

Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia

Na činnosti poradenského centra sa podieľali všetci zamestnanci odboru podpory zdravia ako aj iné odbory RÚVZ Košice (odbor hygieny výživy, odbor epidemiológie, odbor lekárskej mikrobiológie a odbor chemických analýz).

B. Vzdelávanie pracovníkov

P. č.	Vzdelávacie a odborné aktivity – zameranie	Dátum a miesto absolvovania	Mená účastníkov
1.	Seminár "Podpora zdravia a výchova k zdraviu u seniorov". Organizátor: ÚVZ SR.	10. 2. 2016, hotel Čingov, Smižany, okres Spišská Nová Ves	Mgr. Mária Holovková
2.	Celoslovenská porada vedúcich odborov/oddelení podpory zdravia/výchovy k zdraviu. Organizátor: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Spišská Nová Ves.	11. 2. – 12. 2. 2016, hotel Čingov Smižany, okres Spišská Nová Ves	MUDr. Jana Kollárová
3.	Zasadnutie Krajskej komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti Okresného úradu Košice. Organizátor: MV SR, OÚ Košice.	16. 2. 2016, MV SR, Okresný úrad Košice, Komenského 52, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
4.	Koordináčne stretnutie k problematike násilia páchaného na deťoch (spolupráca na projekte MPSVaR SR). Organizátor: ÚPSVaR Košice.	25. 2. 2016, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice, detašované pracovisko Žižkova 21, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. (v zastúpení)

5.	<p>IX. krajský seminár medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach. Organizátor: Slovenská komora medicínsko-technických pracovníkov v zastúpení Regionálnej komory MTP Košice. (aktívna účasť – prednášky: ¹Šmídeková, I., Kollarová, J. <i>Osteoporóza</i>; ²Gregová, S., Zajacová, A., Fabianová, M., Holovková, M. <i>Primárna prevencia užívania tabaku u žiakov ZŠ zo znevýhodnených komunit na regionálnej úrovni.</i>)</p>	<p>3. 3. 2016, GeS Club, Nám. L. Novomeského 13, Košice</p>	<p>Bc. Iveta Šmídeková¹ PhDr. Soňa Gregová² PhDr. Monika Fabianová Mgr. Mária Holovková Agnesa Zajacová</p>
6.	<p>Odborný seminár pre medicínsko-technických pracovníkov RÚVZ Košice. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. (aktívna účasť – prednášky: ¹Kollárová, J. <i>Global Burden of Disease a indikátor DALY – profil Slovenska</i>; ²Kollárová, J., Bobrovská, M. <i>Fetálny alkoholový syndróm</i>; ³Gregová, S. <i>Žijeme život prosperujúci mozgu?</i>)</p>	<p>5. 4. 2016, RÚVZ Košice, Rooseveltova 8, Košice</p>	<p>MUDr. Jana Kollárová^{1,2} PhDr. Soňa Gregová³</p>
7.	<p>Pracovné stretnutie (školenie) k realizácii prieskumu Global Youth Tobacco Survey (GYTS) na Slovensku v roku 2016. Organizátori: ÚVZ SR a Ústav verejného zdravotníctva JLF UK.</p>	<p>8. 4. 2016, Edukačné centrum Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine UK, Malá Hora, Martin</p>	<p>MUDr. Jana Kollárová</p>
8.	<p>Pracovné stretnutie (školenie) k projektu "Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania – Očkovanie hrou". Organizátori: ÚVZ SR; RÚVZ Komárno a RÚVZ Banská Bystrica.</p>	<p>18. 4. 2016, RÚVZ Banská Bystrica</p>	<p>MUDr. Jana Kollárová</p>
9.	<p>Medzinárodná vedecká konferencia "Ošetrovatelstvo a zdravie X". Organizátori: Fakulta zdravotníctva Trenčianskej univerzity v spolupráci s RÚVZ Trenčín; Kanceláriou WHO na Slovensku; Trenčianskym samosprávnym krajom; Univerzitou Palackého v Olomouci; Panstwou Wyszou Szkolou Zawodowou w Nysie; Regionálnou komorou SaPA v Trenčíne a FN Trenčín. (aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. Udržateľné rozvojové ciele a podpora zdravia.)</p>	<p>20. 4. 2016, Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne, Študentská 1, Trenčín</p>	<p>MUDr. Jana Kollárová</p>
10.	<p>Odborný seminár "Sociálne a zamestnanecké štandardy v európskej občianskej spoločnosti". Organizátori: Europe direct Prešov v spolupráci so Slovenskou sieťou proti chudobe; OZ KOVO; Inštitútom aplikovanej etiky A. Spesza pri KU; Knižnicou P. O. Hviezdoslava Prešov; Sociálnym Prešovom, O. Z.</p>	<p>5. 5. 2016, Knižnica P. O. Hviezdoslava, Hlavná 139, Prešov</p>	<p>RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.</p>
11.	<p>I. medzinárodný kongres miest, životného prostredia a zdravia (I. International Urban, Environment, Health Congress). Organizátori: Gazi University Ankara; Adnan Menderes University Aydin. (aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. Podpora zdravia v Slovenskej republike.)</p>	<p>10. 5. – 14. 5. 2016, Kongresové centrum Kaya Artemis, Severný Cyprus</p>	<p>MUDr. Jana Kollárová</p>
12.	<p>Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v Košickom kraji. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. (aktívna účasť – prednášky: ¹Kollárová, J. <i>Global Burden of Disease a indikátor DALY – profil Slovenska</i>; ²Schnitzerová, E. <i>Mýty a fakty o návykových látkach a ich užívateľoch.</i>)</p>	<p>19. 5. 2016, RÚVZ Košice, Rooseveltova 8, Košice</p>	<p>MUDr. Jana Kollárová¹ RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.²</p>

13.	Prípravné stretnutie k 3. Verejnému vypočutiu o chudobe 2016. Organizátori: Slovenská sieť proti chudobe v spolupráci s Nadáciou Friedrich Ebert Stiftung.	24. 5. 2016, hotel Tatra, Námestie 1. mája 5, Bratislava	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
14.	3. Verejné vypočutie o chudobe 2016. Organizátori: Slovenská sieť proti chudobe v spolupráci s Nadáciou Friedrich Ebert Stiftung. (aktívna účasť – prednáška: II. príspevok k 3. Verejnému vypočutiu o chudobe 2016: Schnitzerová, E. <i>Užívanie návykových látok v sociálne marginalizovaných komunitách.</i>)	25. 5. 2016, Národná rada SR (kinosála), Námestie A. Dubčeka 1, Bratislava	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
15.	Zasadnutie pracovnej skupiny "Prevencia fajčenia". Organizátor: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Prievidza.	25. 5. 2016, RÚVZ Prievidza so sídlom v Bojniciach, Nemocničná 8, Bojnice	Mgr. Mária Holovková (v zastúpení)
16.	Konferencia k Európskemu roku rozvoja 2015 a súčasným problémom s migráciou. Organizátor: Európsky parlament	30. 5. 2016, Magistrát mesta Košice, Trieda SNP 48, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
17.	Pracovné stretnutie „Stratégia rozvoja systému verejného zdravotníctva v Slovenskej republike”. Organizátor: MZ SR.	31. 5. 2016, Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, Bratislava	MUDr. Jana Kollárová
18.	Konferencia XIX. východoslovenský vakcinačný deň Louisa Pasteura. Organizátori: SLS – SEVS; UN L. Pasteura Košice; LF UPJŠ Košice; RÚVZ Košice; A-medi management.	8. 6. 2016, Aula LF UPJŠ, Trieda SNP 1, Košice	Mgr. Mária Holovková
19.	Odborný diskusný seminár „Slovenská národná a kultúrna identita v zjednotenej EÚ”. Organizátori: Europe direct Prešov v spolupráci so Slovenskou sieťou proti chudobe a Katedrou aplikovanej etiky FF UPJŠ Košice.	23. 6. 2016, Libresso Books & Coffee, Hlavná 29, Prešov	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
20.	Tlačová konferencia "Destigmatizácia a prevencia duševných porúch" v rámci XII. slovenského psychiatrického zjazdu " <i>Psychiatria a súčasná medicína</i> " (23. 6. – 25. 6. 2016). Organizátori: Slovenská psychiatrická spoločnosť SLS v Košiciach a Liga za duševné zdravie SR.	24. 6. 2016, hotel DoubleTree by Hilton, Hlavná 1, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
21.	Vedecká konferencia 39. dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu. Organizátori: ÚVZ SR; MZ SR; FVZ SZU; Kancelária SZO na Slovensku; SLS – SSSL. (aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. <i>Závaž chorobou a indikátor DALY – profil Slovenska.</i>)	23. 6. – 24. 6. 2016, Kúpele Nový Smokovec, Vysoké Tatry	MUDr. Jana Kollárová
22.	Pracovné stretnutie k projektu č. 7 Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 – 2020. Organizátor: MZ SR.	18. 8. 2016, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, Bratislava	MUDr. Jana Kollárová
23.	Verejná diskusia „Dialóg s občanmi o Európe“ so zameraním na oblasť vzdelávania, kultúry, športu s predstaviteľmi EK a SR pri príležitosti otvorenia Európskeho týždňa športu v Košiciach. Organizátor: Europe Direct Košice.	10. 9. 2016, Historická radnica mesta Košice, Hlavná 59, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.

24.	Zasadnutie pracovnej skupiny pre realizáciu projektu "Viem, čo zjem". Organizátori: ÚVZ SR v spolupráci s Neuropea, s.r.o. a RÚVZ Žilina.	12. 9. 2016, RÚVZ so sídlom v Žiline, Vojtecha Spanyola 27, Žilina	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. Agnesa Zajacová (v zastúpení)
25.	VIII. medzinárodná vedecká konferencia "Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby". Organizátori: O. Z. Slovenská Alzheimerova spoločnosť; Centrum Memory, n. o.; Neuroimunologický ústav SAV. (aktívna účasť – posterová prezentácia: Schnitzerová, E. Podpora duševného zdravia – charakteristika celonárodnej kampane „Týždeň mozgu“ a participácie RÚVZ Košice.)	22. 9. – 23. 9. 2016, Garni*G hotel, Košická 52, Bratislava	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
26.	Zasadnutie pracovnej skupiny pre Infobody Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti. Organizátor: O. Z. Slovenská Alzheimerova spoločnosť.	23. 9. 2016, Garni*G hotel, Košická 52, Bratislava	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
27.	XXIV. vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou „Životné podmienky a zdravie“. Organizátori: Slovenská spoločnosť hygienikov SLS; Ústav hygieny LF UK Bratislava; RÚVZ so sídlom v Poprade; Slovenská spoločnosť pracovného lekárstva SLS; Slovenská epidemiologická a vakcinologická spoločnosť SLS. (aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. Podiel rizikových faktorov na stratených rokoch života v Slovenskej republike).	26. – 28.09.2016, Kongresové centrum Kúpeľov Nový Smokovec, a. s.	MUDr. Jana Kollárová
28.	Zasadnutie pracovnej skupiny "Prevenia fajčenia". Organizátori: ÚVZ SR v spolupráci s RÚVZ Martin.	3. 10. 2016, RÚVZ so sídlom v Martine, Kuzmányho 27, Martin	Mgr. Mária Holovková (v zastúpení)
29.	7. zasadnutie pracovnej skupiny "Podpora zdravia seniorov". Organizátor: ÚVZ SR. (aktívna účasť – prednáška: Schnitzerová, E., Šmídeková, I. Informovanosť o osteoporóze u osôb 50+ (vybrané výsledky z prieskumu v regióne Košíc).)	13. 10. 2016, ÚVZ SR, Trnavská cesta 52, Bratislava	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
30.	Stretnutie expertnej skupiny EÚ pre nerovnosti v zdraví. Organizátori: EÚ a SZO. (aktívna účasť – prednáška: Kollárová, J. Priority predsedníctva SR v Rade EÚ v oblasti zdravia.)	24. 10. – 25. 10. 2016, Luxembourg, HTC Building, Luxembursko	MUDr. Jana Kollárová
31.	Kurz komunikačných zručností pre výkon poradenstva POF prostredníctvom telefonickú linky. Organizátori: ÚVZ SR v spolupráci s Operačným strediskom záchranej zdravotnej služby.	7. 11. – 8. 11. 2016, Operačné stredisko záchranej zdravotnej služby, Trnavská 8/A, Bratislava	MUDr. Jana Kollárová
32.	Seminár "Aplikovaná štatistika v medicíne so softvérom IBM SPSS". Organizátori: ACREA ČR, s. r. o.; ACREA SR, s. r. o. v spolupráci s UNLP Košice.	21. 11. 2016, Univerzitná nemo- cnica L. Pasteura, Rastislavova 43, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD.
33.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v Košickom kraji. Organizátor: RÚVZ so sídlom v Košiciach. (aktívna účasť – prednáška: Schnitzerová, E., Šmídeková, I., Kollárová, J. Osteoporóza – vybrané výsledky prieskumu o informovanosti.)	24. 11. 2016, RÚVZ Košice, Rooseveltova 8, Košice	RNDr. Eva Schnitzerová, PhD. Bc. Iveta Šmídeková MUDr. Jana Kollárová

34.	XII. patientsky seminár v rámci XX. košických chemoterapeutických dní – konferencie edukačného charakteru s medzinárodnou účasťou, pod záštitou ministra zdravotníctva SR JUDr. Ing. T. Druckera; primátora mesta Košice MUDr. R. Rašiho, PhD., MPH; dekana LF UPJŠ v Košiciach prof. MUDr. D. Pellu, PhD. Organizátori: Slovenská chemoterapeutická spoločnosť; Slovenská onkologická spoločnosť; Liga proti rakovine, pobočka Košice; Východoslovenský onkologický ústav, a. s., Košice; LF UPJŠ v Košiciach. (Participácia formou prezentácie mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia – ponuky služieb účastníkom konferencie.)	3. 12. 2016, Magistrát mesta Košice, Trieda SNP 48/A, Košice	PhDr. Soňa Gregová Mgr. Mária Holovková
35.	Celoslovenská porada vedúcich odborov/oddelení podpory zdravia/výchovy k zdraviu. Organizátor: ÚVZ SR.	12. 12. – 13. 12. 2016, Horský hotel Remata Ráztočno	MUDr. Jana Kollárová
36.	Pracovné stretnutie k návrhu protokolu medzinárodnej štúdie HBSC (So zdravím súvisiace správanie adolescentov v ich sociálnom kontexte) na pripravovaný zber údajov 2016/2017. Organizátor: MZ SR.	14. 12. – 15. 12. 2016, Kongresová Hala MZ SR, Limbová 2, Bratislava	MUDr. Jana Kollárová

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- Zvýšenie pohybovej aktivity

Na podporu a propagáciu pohybovej aktivity (odporúčanej, primeranej) vo vzťahu k obyvateľstvu (školskej mládeži, dospelaj populácii, seniorom) využívame najmä edukáciu, poradenstvo, výstupy cez médiá. Hlavným zámerom aktivít bolo poukázať na význam pohybovej aktivity, jej priaznivý vplyv na zdravie, ak je pravidelnou súčasťou spôsobu života.

Činnosť v súvislosti s aktuálnym plnením *Národného programu prevencie nadváhy a obezity* je možné charakterizovať z viacerých hľadísk. Formou individuálneho a skupinového poradenstva (včítane telefonických konzultácií) sa podieľame na aktivitách PCOPZ, ktoré zahŕňajú organizovanie a uskutočňovanie akcií pre širokú verejnosť.

V súvislosti s propagáciou *Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“ – 10. máj*, zaradeného do kalendára významných dní SZO od roku 2003, ako aj plnením *Národného programu prevencie obezity*, v oblasti pohybovej aktivity, realizovala sa informačno-propagačná a intervenčná činnosť v časovom období máj až jún 2016. Aktivity boli určené pre rôzne cieľové skupiny (z hľadiska veku, profesie, záujmu, ako aj pre širokú verejnosť) v spádovom území RÚVZ Košice. Ich stručný prehľad z hľadiska foriem, miesta výkonu uvádzame nižšie:

- *Edukácia s poradenstvom k pohybovej aktivite* pre seniorov (celkový počet aktivít: 8, v mesiaci máj 2016; počet spolupracujúcich inštitúcií: 2, celková účasť 82 osôb) na tému: „*Prevencia osteopénie a osteoporózy pohybom*“ (teoretický výklad, názorná ukážka cvikov – rozcvička a precvičovanie zostavy cvikov) s konaním v dvoch zariadeniach:
 - Denné centrum seniorov MČ Košice-Sídlisko KVP, Trieda KVP 1, Košice – séria štyroch stretnutí (v pondelky);
 - Denné centrum seniorov MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice – séria štyroch stretnutí (vo štvrtky).

(Vyššie uvedené aktivity sú realizované priebežne počas celého roka.)

- *Edukácia s poradenstvom k pohybovej aktivite* pre deti a rodičov (celkový počet aktivít: 3, dňa 31. 5. 2016; počet spolupracujúcich inštitúcií: 1) na tému: „Zdravý spôsob života s akcentom na zdravú výživu a význam pohybovej aktivity“ – zorganizovanie a realizácia zdravotno-výchovného podujatia pre Domoc sociálnych služieb pri SČK, územnom spolku Košice-mesto, s nasledovným programom:
 - Pohybové a športové aktivity pre klientov DSS (názorná ukážka cvikov, precvičovanie, súťažné disciplíny, s účasťou 18 detí);
 - Zdravý spôsob života a význam pohybovej aktivity pre dospelých (teoretický výklad s besedou, s účasťou 3 osôb – 1 rodič, 2 zamestnankyne zariadenia);
 - Distribúcia zdravotno-výchovných materiálov – 13 titulov (rôznej produkcie).
- *Edukácia k pohybovej aktivite* pre deti predškolského a mladšieho školského veku (celkový počet aktivít: 5; počet spolupracujúcich inštitúcií: 2) na tému „Význam pohybovej aktivity“ (teoretický výklad so skupinovým rozhovorom a názornými ukážkami cvikov) s konaním v dvoch školách:
 - ZŠ Krosnianska 4, Košice – 3 prednášky (počet edukovaných 120 žiakov I. a II. roč., dňa 19. 5. 2016);
 - MŠ Poľná 4, Valaliky – 2 prednášky (počet edukovaných 45 detí, dňa 7. 6. 2016).
- *Poradensko-edukačné aktivity* pre dospelú populáciu v produktívnom veku – profesijné skupiny, resp. verejnosť (celkový počet aktivít: 6; počet spolupracujúcich inštitúcií: 9), formou *prezentácie služieb mobilnej Poradne zdravia* (zahrňujúc štandardné, resp. vybrané vyšetrenia s poradenstvom¹ k zdravému spôsobu života vrátane pohybovej aktivity) s konaním na piatich miestach:
 - KulturPark, Kukučínova 2, Košice, dňa 21. 5. 2016 (aktivita realizovaná v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice a Slovenskou diabetologickou spoločnosťou – Obezitologickou sekciou, v rámci 1. slovenského dňa obezity pod heslom „Budme akční pre zdravšiu budúcnosť: Pripojme sa k Európskemu dňu obezity!“, s cieľom zvýšenia povedomia o rizikách obezity, o možnostiach jej liečby, o význame zdravej výživy a pohybovej aktivity v prevencii obezity), pre verejnosť/návštevníkov podujatia – s ponukou vybraných vyšetrení (z biochemických: stanovenie celkového cholesterolu a glukózy) s poradenstvom (pre 140 záujemcov);
(Popis aktivity: Program podujatia obsahoval okrem služieb mobilnej Poradne zdravia, t. j. vyšetrenia vybraných rizikových faktorov metabolického syndrómu (hladiny celkového cholesterolu, glukózy, krvného tlaku a i. parametrov), s následným poradenstvom zameraným na optimalizáciu zložiek spôsobu života, ďalšie ponúkané aktivity, ako konzultácie s odborníkmi ohľadom zdravého jedálneho lístka; konzultácie a zhodnotenie rizikových faktorov rozvoja ochorení pridružených k obezite lekármi – odborníkmi na liečbu obezity; športové aktivity zamerané na optimalizáciu telesnej hmotnosti a konzultácie v oblasti vhodných pohybových aktivít z hľadiska frekvencie a intenzity zaťaženia. O pitný režim sa postarali Slovenské pramene a zriedla minerálnej vody Gemerka.)
 - Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., Štúrova 7 v Košiciach, dňa 24. 5. 2016 (aktivita realizovaná v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice), pre zamestnancov spoločnosti (v počte 57) – ponukou vybraných vyšetrení vrátane merania hladiny celkového cholesterolu a poradenstva;
 - U. S. Steel Košice, s. r. o., Vstupný areál U. S. Steel, Košice, dňa 4. 6. 2016 (aktivita realizovaná v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, v rámci štvrtého ročníka podujatia „Family Safety Day“ s podtitulom „Kde pracuje môj otec, moja mama?“), pre zamestnancov spoločnosti U. S. Steel Košice a dcérskych spoločností a ich rodinných príslušníkov (v počte 134) s ponukou vybraných vyšetrení s poradenstvom;
(Popis aktivity: Tohtoročný „firemný rodinný deň“ návštevníkom ponúkal: exkurziu do výrobných priestorov (teplej valcovne), autobusovú prehliadku areálu podniku, sprievodný program na parkovisku a prilahlej trávinatej ploche formou športovo-zábavných, zdravotno-osvetových stanovišť, ako stánok zameraný na poradenstvo zdravého životného štýlu – Poradňa zdravia, stánok stomatóloga a i.)

- Botanická záhrada Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, Mánesova 23, Košice, dňa 4. 6. 2016 (aktivita realizovaná v spolupráci s Ligou proti rakovine, pobočkou Košice, v rámci 5. ročníka podujatia „Radosť zo života víťazí nad chorobou“), pre onkologických pacientov a rodinných príslušníkov (v celkovom počte 46) – s ponukou vybraných vyšetrení vrátane merania hladiny celkového cholesterolu a poradenstva.
(Popis aktivity: Okrem vybraných služieb mobilnej Poradne zdravia boli v ponuke pre účastníkov poradenské služby onkológov, rehabilitačné cvičenia, rýchlokurz orientálnych tancov, bubnovanie pre radosť, cvičenie jogy, súťaže pre deti a dospelých, možnosť prehliadky Botanickej záhrady spojenej s výstavou motýľov.)
- Skanska Technológie, a. s., Alejová 2, Košice, dňa 6. 6. 2016 (aktivita realizovaná v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice) pre zamestnancov spoločnosti (v počte 45) – s ponukou vybraných vyšetrení vrátane merania hladiny celkového cholesterolu a poradenstva.
- Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach – areál Botanickej záhrady, Mánesova 23, Košice, dňa 24. 6. 2016 (aktivita realizovaná v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou Košice, v rámci „Športového dňa“), pre zamestnancov univerzity (celkovo 33 účastníkov) – s ponukou vybraných vyšetrení vrátane merania hladiny celkového cholesterolu a poradenstva.

¹ Ponúkané služby zahŕňali: vyšetrenie celkového cholesterolu, resp. ďalších parametrov (triglyceridy, HDL, glukóza) z kapilárnej krvi prostredníctvom biochemického analyzátoru Reflotron, Accutrend Plus; meranie vybraných antropometrických parametrov (výška, hmotnosť, obvod pásu, bokov), výpočet indexu telesnej hmotnosti – BMI a indexu centrálnej obezity – WHR; stanovenie percenta telesného tuku; meranie tlaku krvi, pulzu; u fajčiarov stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzer a zistenie stupňa závislosti prostredníctvom dotazníkových metód; individuálne poradenstvo k jednotlivým zložkám spôsobu života vrátane podpory pohybovej aktivity (vyplnenie anamnestických dotazníkov a rozhovor), distribúcia tlačенých zdravotno-výchovných materiálov a i.

- **Zorganizovanie Športového dňa pre zamestnancov RÚVZ so sídlom v Košiciach** (počet aktivít: 1) v lokalite Alpínka, dňa 2. 6. 2016, pre celkový počet 94 účastníkov, z toho 83 žien a 11 mužov.

Popis aktivity: Organizačné zabezpečenie a propagáciu podujatia (sprostredkovanie informácie zamestnancom formou vývesky na informačných tabuliach, e-mailom) boli zaistené Odborom podpory zdravia. Ťažiskom Športového dňa bola spoločná pešia, resp. cyklistická turistika z Čermeľského údolia do cieľa podujatia – areálu Alpínky. V cieľi každý z účastníkov mal možnosť dať si odmerať tlak krvi, pulzovú frekvenciu a realizovať vybrané voľné športové disciplíny (kolektívneho charakteru, ako cvičenie s lektorkou, bedminton, loptové hry), resp. priniesť si vlastné športové potreby. V rámci menu bol podávaný guláš s nealkoholickým nápojom.

- **Informačno-propagačná činnosť – v oblasti témy svetového dňa**, so zámerom informovania zamestnancov RÚVZ Košice a verejnosti/návštevníkov úradu, bola zabezpečená prostredníctvom nástennej propagácie na informačných tabuliach/paneloch v budovách úradu.

Správa o uskutočnených aktivitách k Svetovému dňu „Pohybom ku zdraviu“ bola zaslaná na ÚVZ SR v požadovanom termíne (v júni 2016).

Pri príležitosti druhého ročníka **Európskeho týždňa športu v Košiciach (10. – 17. septembra 2016)**, zúčastnili sme sa diskusného fóra „Dialóg s občanmi o Európe“, s konaním v priestoroch Historickej radnice mesta Košice na Hlavnej ulici 59, dňa 10.9.2016 (organizátor: Europe Direct Košice). Témami dialógu s predstaviteľmi Slovenskej republiky/Európskeho parlamentu a Európskej komisie boli aktuálne otázky Európskej únie, vzdelávania, kultúry, športu, pohybovej aktivity a podpory zamestnanosti.

V poradensko-edukačnej činnosti sa prehlbuje spolupráca najmä so základnými a strednými školami. Vyšetrenia v štandardnom rozsahu, resp. vyšetrenia vybraných parametrov, s intervenciou do zložiek životného štýlu klientov boli na základe dopytu poskytnuté zamestnancom piatich škôl: v ZŠ Košická Belá 235, dňa 19.1.2016 (s účasťou 10 pedagógov); v Súkromnej strednej odbornej škole, Bukovecká 17, Košice, v dňoch 7.4. a 8.4.2016 (s účasťou 28 pedagógov); v Súkromnej strednej odbornej škole, Postupimská

37, Košice, dňa 6.10.2016 (s účasťou 18 pedagógov a študentov); v ZŠ Ľ. Fullu, Maurerova 21, Košice, dňa 6.10.2016 (s účasťou 13 pedagógov a rodičov); v ZŠ Krosnianska 4, Košice, v dňoch 15.12. a 16.12.2016 (s účasťou 19 pedagógov, vyšetrených na metabolický syndróm).

Vyššie uvedenými aktivitami súčasne participujeme na plnení úlohy č. 4.1 z dokumentu Programy a projekty ÚVZ v SR, pod názvom **Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025** (skr. NAPPO) – priority a) *Podpora zdravého štartu do života*. Zameranie danej priority stavia na výchovnom vplyve poradenskej a konzultačnej činnosti v oblasti zdravého spôsobu života, prevencie obezity a ponuke služieb Poradne zdravia inštitúciám/zariadeniam, ako školy, materské/rodičovské centrá a pod. a kontaktným cieľovým skupinám (matky, rodičia, učitelia).

V roku 2016 sme sa v spolupráci s Klubom turistov „Medicína“ Košice a Klubom turistov mesta Košice podieľali na organizačnom zabezpečení športového podujatia **Onkokardioturistika – 29. ročníka** pre košickú verejnosť. *Jarná časť* sa konala v areáli Čermel' – Alpínka, s cieľom Horný Bankov, dňa 10.4.2016. O nami ponúkané vybrané služby mobilnej Poradne zdravia (individuálne konzultácie, stanovenie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, pulzu, výpočet indexov BMI a WHR) prejavilo záujem celkovo 50 účastníkov podujatia. V *jesennej časti 29. ročníka* dňa 16.10.2016 sa prostredníctvom mobilnej Poradne zdravia nechalo vyšetriť 26 účastníkov akcie.

S dvomi dennými centrami seniorov v Košiciach sa nadviazala intenzívna spolupráca v oblasti edukačno-poradenských aktivít zameraných na **Preveniu osteopénie a osteoporózy pohybom**. Pre klientov DC pri MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice (od roku 2015) a DC pri MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice (od mája 2016) sa realizujú opakované stretnutia (cca v týždňových intervaloch), ktorých náplňou je podpora pohybovej aktivity cez krátky cvičebný program na posilnenie pohybového systému (v tempe primeranom veku a zdravotnému stavu účastníkov). V hodnotenom období:

- v DC MČ Košice-Sever sa uskutočnilo 23 stretnutí/skupinových poradenstiev (v období od 14.1.2016 do 12.12. 2016), s celkovým počtom 205 účasťí, s priemernou účasťou cca 9 osôb/1 akciu;
- v DC MČ Košice-KVP sa uskutočnilo 30 stretnutí/skupinových poradenstiev (v období od 2.5.2016 do 19.12.2016), s celkovým počtom 187 účasťí, s priemernou účasťou cca 6 osôb/1 akciu.

- **Ozdravenie výživy**

V problematike zdravej výživy sme pôsobili najmä edukačne a poradensky vo vzťahu k rôznym cieľovým skupinám. Otázkam zdravého životného štýlu vrátane racionálnej výživy sme sa venovali pri akciách určených všetkým vekovým kategóriám populácie, ktoré sme v roku 2016 oslovili.

Prehľad intervenčných a zdravotno-výchovných aktivít uvádza **tab. č. 2**.

Rizikové faktory výživy obyvateľstva sledujeme hlavne cez analýzy anamnestických dát od klientov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia (ďalej len *PCOPZ*), vkladných do Testu zdravé srdce. Edukáciou a propagáciou v oblasti zásad správnej výživy sa snažíme zvyšovať celkové uvedomenie obyvateľstva, zlepšiť stravovacie návyky u všetkých jeho vekových skupín.

Téma ozdravenia výživy a životného štýlu je v súlade s celoeurópskymi princípmi zahrnutými v dokumentoch „Zdravie 21. storočia“ a „Zdravie 2020“, a na národnej úrovni s úlohami Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012 – 2016 na úseku verejného zdravotníctva a ochrany zdravia obyvateľov SR. V nadväznosti na to sa v spolupráci s Odborom hygieny výživy podieľame na ich plnení prostredníctvom vybraných aktivít

PCOPZ, t. j. Poradne zdravia (stabilnej aj mobilnej zložky) a Poradne správnej výživy. Činnosť si kladie za cieľ vplývať na zlepšenie stravovacích návykov vo vybraných populačných skupinách, realizovať monitoring, intervencie a tiež zisťovať ich výživový stav.

Zdravotno-výchovný charakter má z našej strany podpora Národnej stratégie SR pre program „**Ovocie a zelenina do škôl**“, ktorej ciele majú napomôcť zvýšiť konzumáciu ovocia a zeleniny u detí, vplývať na zmenu ich stravovacích návykov a predchádzať chorobám z nadhmotnosti a obezity.

V roku 2016 boli edukačné aktivity realizované v 2 materských školách, v 8 základných školách (I. a II. stupeň), na niektorých opakovane, a v 4 stredných školách. Intervenovaných bolo spolu 75 detí z MŠ, 510 žiakov zo ZŠ a 173 študentov z SŠ.

Podľa metodického pokynu ÚVZ SR, sme sa v II. polroku školského roka 2015/2016 zapojili do realizácie *priebežného hodnotenia (monitoringu) vplyvu uvedeného programu na zvyšovanie zdravotného a nutričného uvedomenia u detí a rodičov*. V zmysle metodiky sa výber vzorky realizoval podľa stanovených kritérií – typu, sídla a zapojenia školy do programu. Cieľovou skupinou boli deti/žiaci z rovnakých škôl, ktoré sa zúčastnili vstupného monitoringu v roku 2011. Zber dát sa uskutočnil prostredníctvom dotazníkov, ktoré boli distribuované rodičom detí/žiakov vybraných vekových skupín (v celkovom počte 240) v MŠ, ZŠ a – v sídlach krajov navyše – v ZŠ so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – t. j. v zapojených a nezapojených školách do daného programu. Zadané údaje z dotazníkov do masky v súbore programu Excel boli následne elektronicky zaslané na ÚVZ SR k celoslovenskému vyhodnoteniu.

Ďalej, v súvislosti s programom „**Ovocie a zelenina do škôl**“ sme v reakcii na požiadavku ÚVZ SR, zaslali odpočet sprievodných edukačných aktivít za školský rok 2015/2016 – sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji (t. j. RÚVZ so sídlom v Košiciach, Michalovciach, Rožňave, Spišskej Novej Vsi a Trebišove). Príslušné RÚVZ napĺňali ciele programu na lokálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom činnosti dvoch odborných útvarov, t. j. Podpory zdravia/Výchovy k zdraviu a Hygieny detí a mládeže. Cieľovými skupinami intervencií boli deti materských škôl, žiaci základných škôl, študenti stredných a vysokých škôl ako aj personál zariadení školského stravovania, príp. učitelia.

Uplatňované boli dve hlavné formy aktivít, t. j. *skupinová edukácia* pre deti a mládež (ako výklad s besedou, prednáška s diskusiou, s aplikáciou prvkov interaktívneho, zážitkového učenia, panelová diskusia, vedomostný kvíz, ponuka informačno-propagačných materiálov), s konaním na vybraných MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ, v niektorých regiónoch aj vo verejnej knižnici či na SČK (spolu 269 akcií, s počtom intervenovaných cca 4239 osôb, z toho 66 osôb v produktívnom veku). Niektoré z aktivít – tematicky prierezové – boli realizované súbežne s inými projektmi (napr. na RÚVZ v Spišskej Novej Vsi s projektom „*Pozdravy – pohyb, zdravie, výživa*“, na RÚVZ v Košiciach s internetovým kurzom zdravého životného štýlu „*Hravo ži zdravo*“, resp. s „*Dňom zdravej výživy*“ v rámci *Svetového dňa potravy* na Súkromnej SOŠ Postupimská 37 v Košiciach a pod.).

Ďalšou formou aktivity/intervencie bol *štátny zdravotný dozor* vo vybraných zariadeniach predškolského, školského stravovania (ZŠ, SŠ). Jeho účelom bolo sledovanie podmienok skladovania a manipulácie s ovocím, zeleninou; kvality spoločného stravovania; informovanie o význame dodržiavania zásad správnej výživy, o potrebe zaradovania ovocia, zeleniny do jedálnych lístkov ako aj súvisiaca edukácia prevádzkovateľov/personálu daných zariadení, príp. učiteľov.

Na podporu propagácie internetového (súťažného) kurzu zdravého životného štýlu „**Hravo ži zdravo**“ boli v prvej polovici školského roka 2015/2016 písomne oslovené ZŠ v pôsobnosti RÚVZ Košice. Kurz je určený žiakom ZŠ, najmä na 2. stupni (súťažne len pre žiakov V. ročníka). Vyhlasovateľom kurzu je Potravinárska komora Slovenska pod záštitou Kancelárie Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku a Úradu verejného

zdravotníctva SR. Kurz reaguje na absenciu systematického programu o správnych stravovacích návykoch detí v našich školách. V rámci participácie na projekte formou jeho propagácie sa ponúkla zapojeným školám spolupráca v organizovaní zdravotno-výchovných aktivít na tému „Zdravie a zdravý životný štýl školákov“. Na základe dopytu bolo v tomto smere intervenovaných 6 ZŠ (spolu 405 žiakov). Na webovom sídle RÚVZ Košice bola umiestnená upútavka – informačný leták ku kampani z edície RÚVZ Košice, s možnosťou jeho využitia k nástennému vystaveniu alebo rozhlasovému vysielaniu na školách.

Zapojili sme sa do celoslovenského projektu „*Viem, čo zjem*“ (ktorý je súčasťou celosvetového programu na podporu zdravej výživy detí vo veku 9 – 12 rokov „Nestlé Healthy Kids Global Programme“). Organizátorom projektu je Neuropea, s. r. o., Bratislava a odborným garantom ÚVZ SR. Zámerom projektu je popularizácia zdravého spôsobu života, zdravej výživy a pohybovej aktivity. Realizuje sa na zaregistrovaných základných školách v školskom roku 2016/2017 a je určený najmä žiakom IV. – VII. ročníka. Vykonávateľmi edukačných aktivít sú lektori z vybraných RÚVZ v SR ako aj pedagógovia zapojených škôl.

V rámci prípravnej etapy, zúčastnili sme sa (ako členovia) zasadnutia pracovnej skupiny pre realizáciu projektu "Viem, čo zjem", ktorého organizátormi boli ÚVZ SR v spolupráci s Neuropea, s. r. o. a RÚVZ Žilina (s konaním na RÚVZ so sídlom v Žiline dňa 12.9.2016).

Vzdelávacie aktivity k prvej lekcii „*Prevenčia nesprávneho stravovania*“ boli na prihlásených školách zabezpečované prostredníctvom pracovníkov RÚVZ. V územnej pôsobnosti RÚVZ Košice miestom konania aktivít je 14 ZŠ. V roku 2016 bolo zo strany RÚVZ Košice intervenovaných 12 ZŠ, na ktorých sa uskutočnilo spolu 44 edukačných aktivít pre celkovo 1013 žiakov prevažne IV. – VII. roč.). Za každú intervenovanú školu (po odučení prvej lekcie) bol, na základe požiadavky zo strany Neuropea, s. r. o. a ÚVZ SR, zasielaný záznam o priebehu školenia.

Na webových sídlach troch ZŠ boli zverejnené príspevky o projekte a spolupráci ZŠ s RÚVZ Košice (pozri odkazy na uverejnené príspevky, t. j. mesačné prehľady za november a december 2016 na webovom sídle RÚVZ Košice v priečinku O nás-Masmediálne príspevky).

V rámci nadchádzajúcej spolupráce **RÚVZ Košice** (Odboru podpory zdravia, Odboru hygieny výživy – Poradne správnej výživy) a **O. Z. Slovenská sieť proti chudobe** (angl. skr. SAPN) bol vypracovaný projekt výskumu pod názvom „*Dostupnosť zdravého životného štýlu u obyvateľov Slovenskej republiky ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením (Spotreba potravín, ich kvalita a stravovacie návyky v kontexte príjmu, statusu, sociálneho environmentu)*“.

Prípravná fáza zahŕňala komunikáciu a pracovné stretnutia so zainteresovaným externým subjektom SAPN (objednávateľ/realizátor projektu), internú spoluprácu v rámci RÚVZ Košice (zostavovateľ/realizátor projektu) a:

- spracovanie anotácie výskumného projektu;
- zostavenie projektu a metodiky (t. j. nástroja pre zber dát – dotazník/rozhovor).

Z medzinárodných dní venovaných problematike výživy sme sa sústredili na *Svetový deň zdravia* – 7. apríl, s heslom v roku 2016 „Porazme cukrovku“ a s heslom pre Európsky región WHO „Buďme aktívni – jedzme zdravo – riadme sa radami lekárov“; *Svetový deň potravy/výživy* – 16. október a *Svetový deň diabetu* – 14. november, s témou v rokoch 2014 až 2016 „Zdravý životný štýl“ (bližší popis uvádzame v bode C.2.).

Z hľadiska *masmediálneho pôsobenia* v oblasti prevencie chronických ochorení, zvýšenia kvality života a poradenskej činnosti, mali sme publikovaných 26 príspevkov (z toho 1 v Rádiu Kiss, 2 v Rádiu Košice, 1 v denníku Košice: Dnes, 1 v periodiku MČ Košice-Staré Mesto, 7 na webovej stránke RÚVZ Košice, v priečinku Aktuality, 14 na webových stránkach iných inštitúcií).

- Zdravá rodina

V roku 2016 sme o *zdravotno-edukačných aktivitách, činnosti Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia* informovali rôzne inštitúcie, najmä predškolské zariadenia, základné a stredné školy, centrá voľného času, materské centrá, denné centrá seniorov, samosprávu a iné v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie, na základe ich záujmu, požiadavky, resp. aktuálnosti zdravotno-výchovných tém.

V rámci informačno-propagačnej činnosti boli vybrané inštitúcie cielene intervenované prostredníctvom zasielania oznamov a zdravotno-výchovných materiálov o všetkých dôležitých aktivitách súvisiacich so zdravím celej populácie. Ďalej sme na požiadanie a podľa aktuálnosti poskytovali poradensko-konzultačnú činnosť, informačno-propagačný materiál (letáky, plagáty, brožúry) a výpožičky videofilmov z našej filmotéky.

Medzi vybrané skupiny adresného pôsobenia, so zámerom vytvárania odborného potenciálu pre ďalšie rozširovanie informácií, patrili pedagógovia, dobrovoľníci z radov matiek, seniorov, rómski aktivisti, ale i poslucháči vysokoškolského štúdia, odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, u ktorých sa spája záujem o danú problematiku s potrebou prispieť k riešeniu celospoločensky naliehavých úloh.

Výchovno-vzdelávacia činnosť bola orientovaná prioritne na školskú mládež, v rámci ktorej najviac preferovanými boli témy zdravý životný štýl a prevencia závislostí.

So všeobecne kladnou odozvou sa stretávajú naše intervencie pre rôzne pracovné kolektívy, u zamestnancov z verejného i neverejného sektora.

Príkladom činnosti zameranej na deti a kontaktnú dospelú populáciu je projektová úloha *„Stomatohygiena u detí predškolského veku – zdravotno-výchovné pôsobenie a monitorovanie stavu orálneho zdravia“*. Na regionálnej úrovni sa začala realizovať v roku 2008 a komponentom celoslovensky riešeného projektu sa stala od roku 2009. Obsahový rámec pilotnej časti nadväzoval na pôvodný celoslovenský projekt z roku 2005, bol však z hľadiska stratégie a metodického postupu doplnený a rozpracovaný na podmienky územných obvodov Košice-mesto a Košice-okolie. Hlavnými riešiteľmi a odbornými garantmi na regionálnej úrovni sú dve pracoviská: Odbor podpory zdravia pri RÚVZ so sídlom v Košiciach a Klinika stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Spoluriešiteľmi sú vybrané materské školy (ďalej len MŠ) z Košíc a okolia (v celkovom počte 19, t. j. 9 mestských a 10 vidieckych, z toho 3 MŠ s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia), ďalej príslušná samospráva podľa miestne spadajúcich MŠ (11 samosprávnych orgánov – zriaďovateľov škôl) a iné oslovené subjekty (partneri a donori) v celkovom počte 14, menovite Union zdravotná poisťovňa, a. s.; Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s.; Interpharm Slovakia, a. s.; EuDent, s. s r. o.; MČ Košice – Staré Mesto; KK Dent, s. s r. o. Prešov; Listerine®; Zdravé zuby – franšízová predajňa spoločnosti Profimed International, s. s r. o. Košice; Anežka centrum, s. s r. o.; Magistrát mesta Košice; Mesto Medzev a od roku 2010 aj PROFIMED International, s. s r. o.; GC EUROPE N.V. Slovakia a stomatológ MUDr. Milan Tomka.

Pilotná časť regionálneho projektu zahŕňala edukačné pôsobenie, dotazníkový prieskum (realizované cez RÚVZ Košice) a monitorovanie stavu orálneho zdravia (zabezpečené stomatológmi spolupracujúcimi na úlohe). Podľa metodického plánu, hlavnou cieľovou skupinou boli deti vo veku 3 – 6 rokov, ďalšiu cieľovú skupinu tvorili rodičia a učiteľky MŠ. Vytvorené boli dve intervenčné skupiny škôl s odlišne načasovanou intervenčnou etapou vzhľadom ku vstupnej a výstupnej kontrole stavu chrupu. *Cieľom tejto klinickej časti projektu bolo zhodnotiť súčasný stav v kazovosti chrupu detí a posúdiť efektívnosť intervenčno-edukačného pôsobenia (s odstupom dvoch rokov). Cieľom*

dotazníkového prieskumu, ktorého respondentmi boli rodičia detí a učiteľky MŠ, bolo získať informácie o úrovni starostlivosti o chrup a skladbe stravy, z hľadiska jej relevantnosti pre ústne zdravie. Získané údaje sa využijú pre konkretizáciu prospektívneho zdravotno-edukačného pôsobenia.

Retrospektívne môžeme činnosť v rámci úlohy charakterizovať takto:

Obe prieskumno-výskumné aktivity sa súbežne na všetkých MŠ vykonali cca po dvoch rokoch.

Vstupnú *prehliadku chrupu* v roku 2008 absolvovalo 471 detí (z toho 68 bolo rómskych) vo veku v priemere 4 rokov. *Výstupnej prehliadky* sa v rokoch 2010-2011 zúčastnilo 441 detí (z toho 68 rómskych) vo veku cca 6 rokov. Na základe vybraných zistení je možné konštatovať, že v priemere 50,74 % 4-ročných detí má intaktný chrup. (u nerómskych detí je to 54,84 % a u rómskych 26,47 %). Sanovanosť chrupu je na nízkej úrovni, v priemere 5,44 % (u rómskych detí takmer nulová). S odstupom dvoch rokov sa intaktný mliečny chrup vyskytol u 30,84 % 6-ročných detí (u majoritnej skupiny s podielom 32,98 % a u rómskych detí 19,12 %). Z hľadiska porovnania, bol skúmaný súbor detí rozšírený aj o vekovú skupinu 12-ročných detí (neintervenované).

Dotazníkového šetrenia sa vo vstupnej fáze zúčastnilo 443 respondentov – rodičov detí a 118 učiteliek, vo výstupnej fáze (v roku 2010) to bolo 369 rodičov a 95 pedagógov. Distribuované boli tri druhy dotazníkov, zostavené a modifikované podľa predlohy ÚVZ SR.

Preventívne aktivity vzdelávacieho charakteru zahájené v roku 2008 boli určené trom cieľovým skupinám – deťom, učiteľkám a rodičom.

Z hľadiska sumárneho prehľadu, v priebehu dvoch rokov (t. j. 2008 – 2010) sa v rámci prvej intervenčnej skupiny (9 MŠ), medzi vstupnou a výstupnou prehliadkou chrupu a ústnej dutiny, uskutočnilo u detí spolu 65 stretnutí (opakovaná edukácia). Intervencie vo vzťahu k učiteľkám a rodičom sa vykonali zväčša jednorazovo.

U druhej intervenčnej skupiny (10 MŠ) sa zdravotno-edukačné pôsobenie ukončilo v I. polroku 2011. Edukácia detí sa začala realizovať po výstupnej prehliadke chrupu v roku 2010. Na všetkých 10 MŠ sa realizovalo spolu 34 edukačných hodín s určením pre deti, 11 intervencií pre pedagógov a 6 pre rodičov.

Z hľadiska metodického prístupu, uplatňovaný bol interaktívny a hravý spôsob (zahrňujúci výklad, besedu) s využitím rôznych výučbových pomôcok, ako magnetická tabuľa Flipchart s použitím symbolov a piktogramov (znázorňujúcich zdravé a pokazené zuby, ovocie, zeleninu, sladkosti), DVD, maľovanky, detské zubné pasty, kefky, modely chrupu, ústne zrkadielka, tablety na detekciu zubného povlaku a i.

Zo zmieneného dotazníkového prieskumu vyberáme výňatok – niekoľko sumárnych všeobecných postrehov, zistení, týkajúcich sa obľuby sladkostí, sladkých jedál, nápojov a ústnej hygieny u detí a rodičov z pohľadu celosúborových výsledkov zo vstupného a výstupného šetrenia.

Podľa preferencie druhu prijímaných tekutín u detí, najčastejšie bol uvádzaný čaj, aj keď v jeho príjme nastal pokles oproti vstupnému prieskumu (zo 44,5 % na 34,5 %). Ten bol sprevádzaný miernym nárastom konzumácie čistej vody (20,7 % : 25,7 %), ale aj rôznych sladkých nápojov (19,7 % : 23,2 %). Veľmi nízko zastúpená je konzumácia mlieka (0,9 % : 1,4 %). V nasledovných položkách sa stav medzi oboma prieskumami zreteľne nemenil: Viac ako polovici detí z celého súboru rodičia pravidelne kupujú sladkosti. Denne jedáva nejakú sladkosť každé druhé dieťa. Napríklad, cukríky konzumuje niekoľkokrát za týždeň viac ako tretina detí (denne cca 15 % z nich). Jedno balenie čokolády za týždeň si dáva cca 40 % detí. Ostatné sladkosti (medovníky, keksy, tyčinky, napolitánky) má niekoľkokrát týždenne takmer polovica detí (vyše 45 %), denne cca pätina (vyše 20 %). Domáce koláče, resp. iné sladké jedlá jedáva raz týždenne cca polovica opýtaných a niekoľkokrát za týždeň viac ako pätina detí. Sladkosť pred ovocím uprednostňuje viac ako polovica detí. Naproti tomu zeleninu

konzumuje s obľubou cca 58 % detí. Aj keď obľúbenosť sladkých pokrmov a sladkostí u detí je zrejmá, vyvažujúcim faktorom je priaznivý posun v *umývaní zúbkov v škôlke* (z 33,2 % na 72,9 %). Rozšírenosť a udržateľnosť tohto trendu by mohlo napomôcť podpore ústneho zdravia v predškolskom veku.

Väčšina opýtaných *rodičov* (62,5 %) vyhľadala prvý raz zubného lekára s dieťaťom vo veku 2 – 3 rokov. Ako dôvod prevláda *preventívna prehliadka*, dvakrát za rok ju absolvovala v priemere tretina detí. S *návštevou zubára* spája negatívne, resp. iné nešpecifikované pocity vyše 60 % detí. Deti našich respondentov si začali *samostatne (bez nútenia) čistiť zuby vo veku* cca 2,7 rokov. Väčšina rodičov pre ne volí detskú zubnú pastu.

Rodičia v rámci svojej ústnej hygieny, najčastejšie uviedli *frekvenciu čistenia zubov* dvakrát denne. Ako hlavný *dôvod čistenia chrupu* bol uvádzaný najmä zdravotný (u cca 44 % opýtaných) a estetický (u cca 31 % opýtaných). Z hľadiska uplatnenej *techniky čistenia zubov*, dominovali krúživé pohyby (s podielom cca 54 %). Päťina rodičov volila čistenie zubov od krčka k žuvacej ploche, a takmer päťina opýtaných vodorovné pohyby (nesprávny spôsob). Pri kúpe zubnej kefky respondenti podľa odpovedí prihliadajú najmä na mäkkosť, tvar štetín a následne na cenu. *Kefku si menia* cca po 2 – 3-mesačnom používaní.

Pre zachovanie zdravého chrupu, väčšina respondentov uviedla potrebu zvýšenej konzumácie zeleniny, ovocia, mlieka a mliečnych výrobkov. Surové ovocie a zelenina je u väčšiny považovaná za podporný prostriedok samočistenia zubov. *Z potravín, ktoré poškodzujú chrup*, boli v najvyššom zastúpení označené sladkosti. Zároveň za *najdôležitejší spôsob ochrany pre vznikom zubného kazu* opýtaní vo významnej miere uviedli pravidelnú ústnu hygienu, správnu techniku čistenia zubov.

Pokiaľ ide o *zdroje informácií o zdraví ústnej dutiny*, naši respondenti (rodičia i pedagógovia) medzi rozhodujúce zaradili zubného lekára, masmédiá, zdravotno-výchovný materiál (brožúry, plagáty).

U *pedagógov*, napríklad v súvislosti s otázkou „*Čo najviac vplýva na vznik zubného kazu?*“, pri vstupnom i výstupnom prieskume prevažovali dôvody, ako baktérie a cukor, tehotenstvo, choroby všeobecne. *Spomedzi jedál, ktoré môžu poškodzovať chrup* v oboch prieskumoch najčastejšie boli uvádzané sladkosti a nealkoholické sladené nápoje.

U *rodičov* – primárnych vzorov správania detí – ako *dôvod čistenia zubov* dominoval zdravotný aspekt (prevencia kazu) nad estetickým (mať ich čisté, biele), resp. inými dôvodmi. Z hľadiska častosti čistenia zubov sa ukazuje zreteľný rozdiel medzi respondentmi reprezentujúcimi bežnú a sociálne znevýhodnenú populáciu (nepravidelne, resp. vôbec si nečistia zuby v priemere 3 % : 44 %, v neprospech respondentov zo sociálne znevýhodneného prostredia). Medzi mestom a vidiekom je v danom ukazovateli rozdiel zanedbateľný.

Ďalšie informácie k plneniu projektovej úlohy:

V územnej pôsobnosti RÚVZ Košice, o osvetu v oblasti ústneho zdravia prejavujú záujem materské, základné školy a iné zariadenia, podľa možností na ich požiadavky reflektujeme. V roku 2016 sme intervenovali 12 základných škôl (s účasťou 989 žiakov) a 17 materských škôl (s účasťou 707 detí).

- Znevýhodnené skupiny

Úloha súvisí s Revidovaným akčným plánom Dekády začleňovania rómskej populácie na roky 2015-2020 (s prioritou zdravie), so Stratégiou Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (s oblasťou zabezpečenia výchovy k zdraviu u obyvateľov segregovaných a separovaných rómskych osád, zameranej na prevenciu ochorení, zvýšenie zdravotného povedomia a podporu zdravého životného štýlu) a so spoluprácou na projekte „Zdravé komunity“, ktorý koordinuje MZ SR a Zdravé komunity, n. o.

Z aktivít, ktoré sa týkali problematiky marginalizovaných skupín, a na ktorých sme v hodnotenom období boli účastní, môžeme menovať tieto:

- spoluprácu na pilotnom projekte Európskej komisie (DG SANTE) s názvom „VulnerABLE“, vyplňanie mustry o príkladoch dobrej praxe týkajúcej sa práce so zraniteľnými skupinami so zameraním na zdravie a prístup k zdravotnej starostlivosti;
- IX. krajský seminár medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach (GeS Club, Nám. L. Novomeského 13, Košice, 3.3.2016). Aktívna účasť s príspevkom: Gregová, S., Zajacová, A., Fabianová, M., Holovková, M. *Primárna prevencia užívania tabaku u žiakov ZŠ zo znevýhodnených komunít na regionálnej úrovni*;
- 3. Verejné vypočutie o chudobe 2016 (Národná rada SR – kinosála, Nám. A. Dubčeka 1, Bratislava, 25.5.2016) a prípravné stretnutie (hotel Tatra, Nám. 1. mája 5, Bratislava, 24. 5. 2016). Aktívna účasť s príspevkom: Schnitzerová, E. *Užívanie návykových látok v sociálne marginalizovaných komunitách*;
- konferenciu k Európskemu roku rozvoja 2015 a súčasným problémom s migráciou (Magistrát mesta Košice, Tr. SNP 48, Košice, 30.5.2016);
- edukačnú činnosť, v rámci nej sa dlhoročne spolupracuje so školami s vyššou koncentráciou žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ako príklad môžeme uviesť Špeciálnu ZŠ, Inžinierska 24, Košice, ZŠ Hlavná 346, Nižná Myšľa, Špeciálnu ZŠ, Vtáčkovce 2, kde boli žiaci opakovane intervenovaní ohľadom tém, ako zdravý spôsob života a hygiena životného prostredia, stomatohygiena, prvá pomoc a prevencia úrazov, výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu a i. Spolupráca sa rozvíja s detskými domovmi v územnej pôsobnosti, v zdravotno-edukačných aktivitách pre klientov/deti a mládež, zamestnancov zariadení ako aj profesionálnych rodičov;
- prípravu a distribúciu dvoch informačno-propagačných materiálov pre komunitných pracovníkov na témy „Svrab“, „Pedikulóza“.

- **Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**

Zvýšenú pozornosť v rámci primárnej prevencie drogových závislostí venujeme vybraným skupinám obyvateľstva, ktoré sú vystavené riziku poškodenia zdravia v dôsledku užívania návykových látok, prioritne deťom a mládeži, ženám v reprodukčnom veku a sociálne znevýhodneným skupinám obyvateľstva. Činnosť sa opiera najmä o *Národnú protidrogovú stratégiu na obdobie 2013 – 2020* (spolu s *Akčným plánom realizácie NPS SR na obdobie rokov 2013 – 2016 v rezorte zdravotníctva*), *Národný program kontroly tabaku (2007)*, *Národný akčný plán pre problémy s alkoholom na roky 2013 – 2020*, *Národný program duševného zdravia (2004)*.

Často využívanými formami sú:

- výchovno-vzdelávacia a poradenská činnosť (napr. výkon Poradne na odvykanie od fajčenia);
- propagačná a edičná činnosť – tvorba a distribúcia informačných materiálov pre školskú mládež, kontaktné dospelé osoby (učitelia, rodičia atď.) a iné cieľové skupiny;
- účasť na informačných kampaniach (napr. pri príležitosti významných termínov s protidrogovou tematikou);
- participácia na preventívnych programoch, projektoch, úlohách zameraných na škodlivosť návykových látok a na zmysluplné využívanie voľného času (vrátane prípravy, koordinácie, realizácie, vyhodnocovania) v spolupráci s inými subjektmi;
- pôsobenie cez mienkotvorné médiá v oblasti propagácie aktivít a spôsobu života bez drog.

Edukačná činnosť vo vzťahu k školám je zameraná všeobecne na prevenciu drogových závislostí vrátane prevencie závislosti od legálnych drog. Za hodnotené obdobie sme v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ Košice uskutočnili výchovno-vzdelávacie akcie na 8 základných

školách, 6 stredných školách (na viacerých opakovane), s celkovou účasťou 1273 žiakov a študentov. Z didaktického hľadiska, podujatia zväčša pozostávali z teoretického výkladu, individuálnej i skupinovej práce. Rešpektujúc vekové kritérium, žiakom boli v rámci intervencií premietnuté videofilmy a distribuované zdravotno-výchovné materiály. Na prvom stupni ZŠ a v MŠ sa z hľadiska edukačných cieľov volila hravá forma oboznamovania sa s danou problematikou (využívanie prostriedkov, ako mimická bábka Adamko, maľovanky a i.). U žiakov druhého stupňa ZŠ a na SŠ sa zisťovala spätná väzba, resp. prostredníctvom dotazníkovej metódy sa mapovali názory, postoje a poznatková úroveň z problematiky drog, drogových závislostí a osobitne tabakizmu. Študenti – fajčiari (na báze dobrovoľnosti) mali možnosť si otestovať na prístroji Smokerlyzer percentuálne množstvo alveolárneho CO vo výdychu.

V spojitosti s *propagačnou činnosťou* vo vzťahu k významným termínom venovaným problematike zdravia a drogovej prevencii, reflektovalo sa na *Svetový deň bez tabaku – 31. máj*, *Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi – 26. jún*, *Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme – 9. september*, *Európsky týždeň boja proti drogám – tretí novembrový týždeň* (viac v bode C.2.).

K príkladom *informačno-propagačných a edukačných aktivít v oblasti prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti*, realizovaných na lokálnej úrovni patrí viacročná spolupráca s Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach. V hodnotenom roku sme sa spolupodieľali na edukačnom podujatí s protidrogovou tematikou pod názvom „*Svoj život si riadiš ty!*“, na Strednej zdravotníckej škole, Moyzesova 17 v Košiciach dňa 27.9.2016, s určením pre študentov I. ročníka (v počte 115). Program podujatia pozostával zo vzdelávacích blokov, kde na skladbe interaktívnych prednášok sa podieľali viacerí lektori, a jeho súčasťou boli aj ukážky činnosti služobnej kynológie pri vyhľadávaní drog. Náš vstup bol zameraný na látkové závislosti.

Napríklad na SPŠ dopravnej, Hlavná 113, Košice, sme aktívne participovali na preventívnej akcii pod názvom „*Deň zdravia a bezpečnosti – Zdravie a bezpečnosť pre školu ako aj pre život*“ dňa 21.11.2016. V spolupráci s Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach sme uskutočnili prednášky s protidrogovou tematikou pre študentov I. ročníka (v počte 92). Súčasťou daného podujatia boli aj ďalšie nami realizované výchovno-vzdelávacie aktivity na tému zdravý životný štýl, spojené s ponukou služieb mobilnej Poradne zdravia, určené pedagógom a študentom (rôzneho veku).

Z informačných kampaní medzirezortného významu, na ktorých sme sa podieľali propagačnou a edukačnou formou, môžeme menovať nasledovné:

- **druhý ročník celoslovenskej súťaže** pod názvom "**Najlepšia protidrogová nástenka**", s určením pre žiakov VII. ročníka ZŠ. Vyhlasovateľom súťaže bol ÚVZ SR s finančnou podporou MZ SR v rámci účelovej dotácie na podporu protidrogových aktivít pre rok 2016. Jej cieľom bolo poukázať na význam primárnej prevencie a pôsobiť na vytváranie aktívneho protidrogového postoja u žiakov ZŠ. Termín vyhlásenia súťaže bol 8. november 2016 a termín uzávierky 6. december 2016. Propozície súťaže sme spropagovali (e-mailovou formou) všetkým základným školám v Košiciach a okolí ako aj umiestnením plagátu produkcie ÚVZ SR na webové sídlo RÚVZ Košice (do priečinka Aktuality). V informácii o súťaži bola školám zároveň ponúknutá edukácia so zameraním na prevenciu závislostí od legálnych a nelegálnych drog, s určením pre žiakov základných škôl (nielen VII. ročníka);
- **edukačný program BECEP – Bezpečnosť cestnej premávky** (využívajúci formu edukačnej kampane a výchovných opatrení). Realizuje sa na základe Národného plánu SR pre bezpečnosť cestnej premávky na roky 2011 – 2020. Aktivity v rámci programu BECEP (s využitím DVD a informačných materiálov) sú zamerané na prevenciu rizika požitia alkoholu, omamných látok, liečiv počas vedenia vozidla, na používanie reflexných

a ochranných prvkov, cyklistických prilieb a na prevenciu dopravných úrazov prioritne u detí a mládeže;

- **komunikačná kampaň o násilí páchanom na deťoch a o kontaktoch pomoci** realizuje sa v intenciách Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím. Garantom kampane je Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násilia na deťoch pri MPSVaR SR. V súvislosti s našou účasťou na kampani a podporou osvetu, zúčastnili sme sa odborného a koordinačného stretnutia k problematike násilia páchaného na deťoch (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Žižkova 21, dňa 25.2.2016). V I. polroku 2016 sme absolvovali internetový vzdelávací kurz (e-learning), zameraný na zvýšenie povedomia a rozširovanie poznatkov o problematike ochrany detí pred násilím, primárne určený pre osoby pracujúce s deťmi, ale aj pre rodičov a ďalších dospelých, ktorí sa o problematiku ochrany detí pred násilím zaujímajú.

V rámci *prieskumnej činnosti* sme sa v súvislosti s projektom *globálneho monitorovania užívania tabaku* (vypracovaného a koordinovaného SZO a Centrom pre kontrolu chorôb a prevenciu v Atlante, USA) a v zmysle inštrukcií ÚVZ SR a metodického usmernenia Ústavu verejného zdravotníctva JLF UK Martin, zapojili do medzinárodnej štúdie/prieskumu „*Global Youth Tobacco Survey na Slovensku (GYTS)*“ – celosvetového prieskumu užívania tabaku u školskej mládeže na Slovensku, s cieľovou populáciou vo veku 13 – 15 rokov, t. j. žiakov VII. – IX. roč. ZŠ, resp. sekundy – kvarty osemročného gymnázia. Naša participácia na prieskume zahŕňala:

- účasť na školení k realizácii prieskumu organizovanom JLF UK Martin a ÚVZ SR (Martin, 8. 4. 2016);
- logistické zabezpečenie zberu údajov (v mesiacoch apríl – máj 2016), administrácia samotného zberu údajov (osobná účasť pri zbere, asistencia pri vyplňaní dotazníkov respondentmi) v zmysle metodiky a stanovených kritérií pre vzorku;
- zaslanie vyplnených dotazníkov koordinátorovi prieskumu na Slovensku (JLF UK v Martine).

V *Poradni na odvykanie od fajčenia* (skr. POF) sme v hodnotenom období poskytli poradenstvo individuálnou formou (vrátane telefonických konzultácií) pre 195 klientov (75 mužov, 120 žien). Dominoval produktívny vek a záujem o jednorazovú intervenciu. V rámci edukačnej činnosti, skupinové poradenstvo využilo celkovo cca 401 žiakov zo základných a stredných škôl.

V rámci *publikačnej činnosti* sme v roku 2016 zaznamenali nasledovné uverejnené príspevky:

- Schnitzerová, Eva. Drogová situácia v sociálne marginalizovaných komunitách. In: Pavol Beňo, Anna Sabová, Miron Šramka, eds. *Sociálne problémy marginalizovaných skupín: Aktuálne problémy v sociálnej práci; Rodina a deti; Rómska minorita; Zdravotne postihnutí, závislosti; Dopady ekonomickej krízy; Etické a právne aspekty. Zborník vedeckých prác*. Vydanie prvé. Báčsky Petrovec, SRBSKO: Ústav sociálnej práce Martina Luthera, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o., 2016, s. 190-195. ISBN 978-86-80092-19-5.
- Schnitzerová, Eva. Užívanie návykových látok v sociálne marginalizovaných komunitách. *II. príspevok k 3. Verejnému vypočutiu o chudobe 2016*. [online]. [cit. 2016-06-01]. Dostupné na: <<http://sapn.sk/liferay/web/slovenska-siet-proti-chudobe>>.

Zúčastnili sme sa viacerých *odborných a vzdelávacích podujatí*, tematicky korešpondujúcich s danou prioritou (v celkovom počte 12), z toho aktívnu účasť (príspevok, resp. vstup do diskusie/programu) sme mali na 8 podujatiach, t. j. na:

- zasadnutí Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja), zriadenej Okresným úradom Košice (Okresný úrad Košice, 16. 2. 2016);
- odbornom a koordinačnom stretnutí k problematike násillia páchaného na deťoch – spolupráca na projekte MPSVaR SR (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, detašované pracovisko, Žižkova 21, dňa 25.2.2016);
- IX. krajskom seminári medicínsko-technických pracovníkov v Košiciach (GeS Club, Nám. L. Novomeského 13, Košice, 3. 3. 2016). Aktívna účasť s príspevkom: Gregová, S., Zajacová, A., Fabianová, M., Holovková, M. *Primárna prevencia užívania tabaku u žiakov ZŠ zo znevýhodnených komunít na regionálnej úrovni*;
- odbornom seminári pre medicínsko-technických pracovníkov (RÚVZ so sídlom v Košiciach, 5. 4. 2016). Aktívna účasť s príspevkom: Kollárová, J., Bobrovská, M. *Fetálny alkoholový syndróm*;
- odbornom seminári pre pracovníkov s VŠ vzdelaním (RÚVZ so sídlom v Košiciach, 19. 5. 2016). Aktívna účasť s príspevkom: Schnitzerová, E. *Mýty a fakty o návykových látkach a ich užívateľoch*;
- 3. Verejnóm vypočutí o chudobe 2016 (NR SR Bratislava, 25. 5. 2016) a prípravnom stretnutí (hotel Tatra Bratislava, 24. 5. 2016). Aktívna účasť s príspevkom: Schnitzerová, E. *Užívanie návykových látok v sociálne marginalizovaných komunitách*;
- zasadnutí pracovnej skupiny "Prevencia fajčenia" (s celoslovenskou pôsobnosťou), zriadenej ÚVZ SR, s konaním na RÚVZ so sídlom v Martine, 3.10.2016;
- pracovnom stretnutí k návrhu protokolu medzinárodnej štúdie HBSC (So zdravím súvisiace správanie adolescentov v ich sociálnom kontexte) na pripravovaný zber údajov 2016/2017 (Ministerstvo zdravotníctva SR, 14.12. – 15.12.2016).

Kompletný prehľad účasť na odborných a vzdelávacích podujatiach podáva **bod B**.

Z hľadiska masmediálneho pôsobenia, boli verejnosti prezentované informácie preventívneho a poradenského charakteru prostredníctvom 11 príspevkov, z toho 3 boli uverejnené na webovom sídle RÚVZ Košice, 7 na webovom sídle inej inštitúcie (t. j. Slovenskej siete proti chudobe; Obchodnej akadémie, Polárna 1, Košice; SZŠ Moyzesova 17, Košice; Gymnázia, Park mládeže 5, Košice; SPŠ dopravnej, Hlavná 113, Košice), 1 v Rádiu Kiss. Odkazy na príslušné tituly a zdroje sa nachádzajú v mesačných prehľadoch príspevkov uverejnených v médiách za RÚVZ Košice na stránke www.ruvzke.sk (Hlavné menu-O nás-Masmediálne príspevky).

V súvislosti s naším členstvom v *Komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti* Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja) sme na základe požiadavky MV SR – OÚ Košice zaslali vyhodnotenie aktivít RÚVZ so sídlom v Košiciach v oblasti prevencie protispoločenskej činnosti a kriminality, realizovaných v rámci spádového územia (t. j. v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie) za rok 2015.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

Zámerom aktivít iniciovaných a organizovaných v rámci kalendára významných termínov je informovať verejnosť (laickú či odbornú) o prioritných problémoch týkajúcich sa zdravia. Ich realizácia spočívala vo využití rôznych edukačno-intervenčných prístupov, masmediálneho priestoru a edičnej činnosti.

Propagačnou formou sme podporili nasledovné informačné kampane a významné termíny:

Svetový deň rakoviny – 4. február, vyhlásený Medzinárodnou úniou proti rakovine. V rokoch 2016 – 2018 sa tento termín nesie v duchu hesla „*My to dokážeme. Ja to dokážem.*“. Realizované aktivity boli dvojakého druhu:

1. Informačno-propagačná činnosť:

- prostredníctvom informačného materiálu pod názvom „*Svetový deň proti rakovine – 4. február*“ (prezentácie so základnými informáciami zameranými na primárnu prevenciu rakoviny), uverejneného na webovom sídle RÚVZ Košice počnúc dňom 4. 3. 2016, s určením pre širokú verejnosť;
- zostavenie tematických informačných panelov k téme prevencie rakoviny (t. j. nástenné vystavenie informačných materiálov), umiestnených vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice (na ústrednom pracovisku na Ipeľskej ul. a na oboch detašovaných pracoviskách – Rooseveltova ul. a Senný trh v Košiciach), s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
- distribúcia informačno-propagačných materiálov spojenú s odborným poradenstvom a konzultáciami, zameranými na primárnu prevenciu onkologických ochorení, s určením pre všetkým klientov základnej Poradne zdravia, ktorí poradňu navštívili v mesiaci február až prvá polovica marca 2016.

2. Skupinová edukačná činnosť – prostredníctvom interaktívnych prednášok s besedou, najmä pre cieľovú skupinu žiakov základných škôl a študentov LF UPJŠ v Košiciach, z čoho môžeme spomenúť napríklad:

- dve prednášky na tému „*Vplyv výživy na výskyt onkologických ochorení*“ v ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11, pre žiakov VII. roč. (v počte 38) dňa 2.2.2016;
- dve prednášky na tému „*Svetový deň proti rakovine*“ v ZŠ Čaňa, Pionierska 33, pre žiakov VII. roč. (v počte 32) dňa 2.2.2016;
- dve prednášky na tému „*Zdravý spôsob života, výživa a prevencia rakoviny*“ v ZŠ sv. Košických mučeníkov, Čordákova 50 v Košiciach, pre žiakov V. – VI. a VIII. – IX. roč. (v počte 77) dňa 10.2.2016;
- prednáška na tému „*Prevencia onkologických ochorení*“ pre študentov I. roč. bakalárskeho štúdia odboru Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach (v počte 12).

„**Týždeň mozgu – Brain Awareness Week**“ (14. – 20. marec 2016), celosvetovo organizovaná kampaň od roku 1996, na Slovensku po deviatykrát. Iniciátormi na národnej úrovni boli Slovenská Alzheimerova spoločnosť, Nadácia MEMORY, Centrum MEMORY a Neuroimunologický ústav SAV. Záštitu nad kampaňou prevzal ÚVZ SR. Jej hlavným zámerom bolo zvýšiť záujem verejnosti a najmä starších ľudí o zdravé starnutie, prevenciu mozgových ochorení a o tréning pamäťových a kognitívnych schopností človeka. V rámci našej účasti sme akciu dali do povedomia verejnosti rôzneho veku viacerými druhmi aktivít:

➤ *seniorom* sme zorganizovali edukačné podujatia s ukázkami tréningu pamäti a testov ďalších kognitívnych schopností a vo vybraných prípadoch aj poradenské a pohybovo-tanečné aktivity v desiatich zariadeniach/denných centrách, na témy:

- „*Vybrané psychosociálne aspekty starnutia*“ (prednáška s besedou), 29. 2. 2016 o 9:00 h, Arcus – Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov, Skladná 4, Košice – klienti zariadenia v počte 35 a vybraní zamestnanci;
- „*Žijeme život prospievajúci mozgu?*“ (prednáška s besedou) 14. 3. 2016 o 14:00 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Vyšné Opátske, Nižná Úvrať 25, Košice – seniori v počte 21;
- „*Týždeň mozgu*“ (prednáška s besedou), 15. 3. 2016 o 14:30 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice – seniori v počte 40;

- „*Mozog náš každodenný: Žijeme život prospiešný mozgu?*“ (prednáška s besedou) 15. 3. 2016 od 15:00 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Staré Mesto, Hviezdoslavova 7, Košice – seniori v počte 37 a 2 zamestnanci MÚ;
- „*Význam zdravého životného štýlu v prevencii mozgových demencií*“ (Poradňa zdravia a prednáška s besedou) 17. 3. 2016 od 8:00 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Západ, Laborecká 2, Košice – seniori v počte 17;
- „*Týždeň mozgu*“ (prednáška s besedou) 17. 3. 2016 o 9:30 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice – seniori v počte 6;
- „*Žijeme život prospievajúci mozgu?*“ (prednáška s besedou), 17. 3. 2016 o 13:00 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Juh, Milosrdenstva 4, Košice – seniori v počte 13;
- „*Týždeň mozgu*“ (prednáška s besedou), 17. 3. 2016 o 15:00 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Sídlisko Ťahanovce, Americká trieda 15, Košice – seniori v počte 38;
- „*Týždeň mozgu*“ (prednáška s besedou), 21. 3. 2016 o 13:30 h, Denné centrum seniorov MČ Košice-Dargovských hrdinov, Jegorovovo nám. 5, Košice – seniori v počte 37;
- „*Týždeň mozgu 2016*“ (prednáška s besedou), 11. 4. 2016 o 14:00 h, Denné centrum seniorov MČ - Košice-Šaca, Železiarenská 7, Košice – seniori v počte 20.
- *deťom a školákam boli venované edukačné aktivity na troch školách v Košiciach a okolí, na témy:*
 - „*Mozog náš každodenný*“ (dvakrát výklad s besedou a kognitívne aktivity), 7. 3. 2016 od 11:30 h, ZŠ s MŠ Budimír 11, Košice-okolie – žiaci 7. – 8. roč. v celkovom počte 80;
 - „*Mozog náš každodenný*“ (päť besied, ktorým predchádzal výklad, a kognitívne aktivity) v dňoch 14. 3. 2016 o 10:55 h; 15. 3. 2016 o 10:00 h; 18. 3. 2016 o 12:45 h, ZŠ Belehradská 21, Košice – žiaci 8. roč. v celkovom počte 94;
 - „*Mozog náš každodenný*“ (dvakrát výklad s besedou a kognitívne aktivity), 18. 3. 2016 od 10:55 h, ZŠ Staničná 13, Košice – žiaci 7. a 8. roč. v celkovom počte 90;
- *študentom prezentáciami na témy:*
 - „*Žijeme život prospievajúci mozgu?*“ (prednáška s besedou a Poradňa zdravia), 15. 3. 2016 od 13:00 h, RÚVZ so sídlom v Košiciach, Rooseveltova 8, Košice – študenti 3. roč. študijného odb. masér zo SZŠ Kukučínova 40, Košice, v počte 19 a 2 pedagogičky;
 - „*Mozog náš každodenný*“ (tri prednášky s besedou a ukážkami tréningu pamäti), 16. 3. 2016 od 8:00 h, Knižnica pre mládež mesta Košice – Kulturpark, Kukučínova 2, Košice – študenti I. roč. SZŠ Moyzesova 17, Košice, v počte 90, 2 pedagogičky, 4 zamestnankyne knižnice a 2 návštevníci/čitatelia;
 - „*Žijeme život prospievajúci mozgu?*“ (prednáška s besedou, vedomostné a kognitívne aktivity), 18. 3. 2016 o 11:30 h, Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika Košice, Šrobárova 2, Košice – študenti I. roč. Bc. štúdia odb. VZ, v počte 10;
- *širokej verejnosti prostredníctvom informácií a prezentácií aktivít v masmédiách:*
 - umiestnením dvoch titulov „*Medzinárodná kampaň Týždeň mozgu 14. – 20. marca 2016*“ a „*Ako si zachovať funkčný mozog*“ na webovom sídle RÚVZ so sídlom v Košiciach, v položke Aktuality (t. j. odkazy s presmerovaním na stránku Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti), od 4. 3. 2016 doteraz;
 - informáciou „*Trénovali si mozog*“ na úvodnej stránke webového sídla Knižnice pre mládež mesta Košice, od 16. 3. 2016 doteraz;

- informáciou „*Týždeň mozgu 2016*“ na webovom sídle MČ Košice–Staré Mesto, v časti Denné centrum seniorov – aktuality, uverejnenej od 16. 3. 2016;
- informáciou „*Týždeň mozgu 2016*“ uverejnenou v Staromestských listoch č. 2, roč. 15, 2016 – Informačný spravodajca MČ Košice-Staré Mesto;
- propagáciou kampane prostredníctvom nástenného vystavenia informačných materiálov v priestoroch vestibulu ústredného pracoviska RÚVZ Košice a oboch detašovaných pracovísk, s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť;
- *odbornej verejnosti* prostredníctvom príspevku na tému „*Žijeme život prosperujúci mozgu?*“ na odbornom seminári pre MTP pracovníkov na RÚVZ so sídlom v Košiciach, Rooseveltova 8, Košice 5. 4. 2016;
- *pre zamestnancov zariadenia Vision plus, n. o.* boli elektronickou formou sprostredkované zdravotno-výchovné materiály od Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti, o. z., k predmetnej kampani.

Významný termín SZO – **Svetový deň zdravia – 7. apríl**, tohto roku v znamení hesla „*Porazme cukrovku*“, a pre Európsky región s heslom „*Budme aktívni – jedzme zdravo – riaďme sa radami lekárov*“, sme dali do povedomia rôznym cieľovým skupinám cez propagačné, edukačné a poradenské aktivity. Činnosť bola zabezpečená formou:

1. Propagácie svetového dňa pre verejnosť:

- informačného materiálu pod rovnomenným názvom (t. j. prezentácie zameranej na primárnu prevenciu diabetu z edície RÚVZ Košice), uverejneného na webovom sídle RÚVZ Košice (v priečinku Hlavné menu – Aktuality) odo dňa 5.4.2016;
- zostavením troch tematických panelov k téme primárnej prevencie diabetu (nástenným vystavením informačných materiálov), umiestnených vo vstupných priestoroch všetkých troch budov RÚVZ Košice (v budove ústredného pracoviska na Ipeľskej ul. a v oboch detašovaných pracoviskách na Rooseveltovej ul. a Sennom trhu v Košiciach), s určením pre zamestnancov úradu a verejnosť.

2. Výchovno-vzdelávacími aktivitami (prednášky/besedy) najmä pre školskú mládež, s konaním na:

- ZŠ Belehradská 21, Košice, k téme „*Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu*“ pre žiakov 3. – 5. ročníka (v počte 54) dňa 7.4.2016;
- ZŠ a Súkromnej SOŠ Bukovecká 17, Košice, k téme „*7. apríl Svetový deň zdravia – Primárna prevencia cukrovky*“ pre zamestnancov školy (v počte 28) v dňoch 7.4. a 8.4.2016 (akcia spojená s ponukou služieb Poradne zdravia);
- ZŠ Belehradská 21, Košice, k téme „*Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu*“ pre žiakov 4. ročníka v počte 79, dňa 12.4.2016 a pre žiakov 2. ročníka (v počte 65) dňa 19.4.2016;
- Miestnom úrade MČ Košice-Sever, Festivalové námestie 2, Košice, k téme „*Zdravý životný štýl, prevencia cukrovky*“ pre opatrovatelky (v počte 10) dňa 18.4.2016;
- LF UPIŠ Košice, Ústav sociálnej a behaviorálnej medicíny, k téme "Životný štýl ako determinant zdravia" pre študentov 1. roč. Bc. štúdia odboru Verejné zdravotníctvo (v počte 11) dňa 22.4.2016.

3. Poradenskou činnosťou cez mobilnú zložku základnej Poradne zdravia na nasledovných miestach:

- Miestny úrad MČ Košice-Staré Mesto, Hviezdoslavova 7, Košice, dňa 5.4.2016, akcia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach a so Slovenským Červeným krížom ÚZS Košice-mesto (prezentáciou ukážok prvej pomoci), s určením pre zamestnancov úradu a seniorov z príslušného denného centra (44 osôb vyšetrených na hladinu celkového cholesterolu a glukózy);

- ZŠ a Súkromná stredná odborná škola Bukovecká 17, Košice, v dňoch 7.4. a 8.4.2016, s určením pre zamestnancov škôl (odborné poradenstvo a vyšetrenie všetkých parametrov metabolického syndrómu bolo poskytnuté celkovo 28 klientom);
- LF UPJŠ Košice, dňa 8.4.2016, s určením pre študentov odboru Verejné zdravotníctvo, I. ročník bakalárskeho štúdia (odborné poradenstvo poskytnuté so zameraním na primárnu prevenciu diabetu, spojené s vyšetrením celkového cholesterolu u 9 klientov);
- Onkokardioturistika v rekreačnej lokalite Čermel' – Alpínka – Horný Bankov, dňa 10.4.2016, akcia v spolupráci s Klubom turistov "Medicína" Košice, Klubom turistov mesta Košice, s určením pre verejnosť (odborné poradenstvo a zisťovanie hladiny celkového cholesterolu bolo poskytnuté 50 klientom);
- Miestny úrad Košice-Sídlisko KVP, Trieda KVP 1, dňa 12.4.2016 (odborné poradenstvo a vyšetrenie všetkých parametrov metabolického syndrómu poskytnuté 22 zamestnancom úradu);
- Getrag Ford Transmissions Slovakia, s. s. r. o., Perínska cesta 282, Kechnec, jarný termín „Dni zdravia“ 13.4. – 15.4.2016, akcia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach (odborné poradenstvo a vyšetrenie celkového cholesterolu poskytnuté 172 zamestnancom spoločnosti);
- OC Aupark, Námestie osloboditeľov 1, Košice, dňa 16.4.2016, akcia pod názvom „Škola zdravia“ v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach, Spolkom medikov pri LF UPJŠ v Košiciach a Slovenskou asociáciou študentov medicíny, s určením pre verejnosť (odborné poradenstvo a vyšetrenie celkového cholesterolu a hladiny glukózy v krvi bolo poskytnuté 164 záujemcom);
- Miestny úrad MČ Košice-Sever, Festivalové námestie 2, Košice, dňa 18.4.2016 (odborné poradenstvo a vyšetrenie na riziko výskytu metabolického syndrómu bolo poskytnuté 19 zamestnancom úradu, počas pokračovania akcie v popoludňajších hodinách o vybrané služby prejavilo záujem 10 zamestnancov – opatrovatelky),
- Mestský úrad, Školská 2, Moldava nad Bodvou, 21.4.2016, akcia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach a SČK ÚzS Košice-okolie (prezentáciou ukážok prvej pomoci) – odborné poradenstvo a vyšetrenie na celkový cholesterol a glukózu bolo poskytnuté 38 klientom;
- Asseco Central Europe, a. s., pobočka Košice, Werferova 1, 25.4.2016, akcia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach (odborné poradenstvo a vyšetrenia na celkový cholesterol a glukózu poskytnuté 13 klientom);
- Knižnica pre mládež mesta Košice – Kulturpark, Kukučínova 2, Košice, 28.4.2016, akcia v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach a s SČK ÚzS Košice-mesto (prezentáciou ukážok prvej pomoci) – odborné poradenstvo a vyšetrenia na celkový cholesterol a glukózu boli poskytnuté 39 zamestnancom.
- Spojená škola sv. Košických mučeníkov Čordáková 50, Košice, 5.5.2016, akcia v spolupráci so Slovenským Červeným krížom ÚzS Košice-mesto (prezentáciou ukážok prvej pomoci) – odborné poradenstvo a vyšetrenie na riziko výskytu metabolického syndrómu bolo poskytnuté 35 klientom.

Činnosť smerom k podpore *Svetového dňa „Pohybom ku zdraviu“* – 10. máj je podrobne rozpisaná v **bode C.1.** – Zvýšenie pohybovej aktivity.

V súvislosti s *Európskym imunizačným týždňom (24. – 30. apríl 2016)* – 11. ročník kampane SZO pre zvýšenie povedomia o dôležitosti očkovania ako najjednoduchšej, bezpečnej a efektívnej forme prevencie prenosných ochorení, s tohtoročným zameraním

na opatrenia, ktoré je potrebné prijať v európskych krajinách, aby bola zabezpečená primeraná ochrana pred výskytom a šírením osýpok a rubeoly v európskom regióne, s heslom „*Vyplňme medzeru v imunizácii: Očkovanie pre všetkých po celý život*“, bol v spolupráci s Odborom epidemiológie revidovaný informačný leták „*Európsky imunizačný týždeň: Očkovanie = ochrana pred nákazami: Poradňa očkovania pri RÚVZ so sídlom v Košiciach*“ (umiestnený na webovom sídle RÚVZ Košice v položke Aktuality).

V oblasti propagácie témy uvedenej kampane boli z našej strany oslovené materské centrá v meste Košice (v počte 9) a elektronickou formou im bolo sprostredkovaných 5 titulov informačných materiálov: 1. „*Európsky vakcinačný týždeň – Predchádzaj, chráň, imunizuj*“, 2. „*Vyplňme medzeru v imunizácii – Očkovanie pre všetkých po celý život*“ (postery produkcie WHO), 3. „*Osýpky*“, 4. „*Rubeola*“ (letáky produkcie WHO), 5. „*Európsky imunizačný týždeň: Očkovanie = ochrana pred nákazami: Poradňa očkovania pri RÚVZ so sídlom v Košiciach*“ (leták produkcie RÚVZ Košice).

8. ročník kampane „Umývaj si ruky – zachrániš život“ v rámci programu SZO „*Čistá starostlivosť je bezpečná starostlivosť*“, ktorý sa uskutočnil 5. mája 2016, so zámerom poukázať na význam správnej hygieny a dezinfekcie rúk v rámci prevencie šírenia infekcií nielen v zdravotníckych zariadeniach, sme podporili osvetovými aktivitami vo vzťahu k školám, vykonanými v širšom časovom úseku, t. j.:

- dvomi prednáškami na tému „*Hygiena rúk*“ pre žiakov I. až IV. ročníka na Základnej škole, Hlavná 346, Nižná Myšľa, s počtom edukovaných 56;
- dvomi prednáškami tému „*Hygiena rúk, choroby z nečistoty*“ pre I. a II. stupeň Špeciálnej základnej školy, Vtáčkovce 2, s počtom edukovaných žiakov 34;
- štyrmi prednáškami na tému „*Hygiena rúk, choroby z nečistoty*“ pre žiakov I. až II. ročníka na Základnej škole Krosnianska 4, Košice, s počtom edukovaných 120.

Pri príležitosti významného termínu **Svetový deň bez tabaku – 31. máj**, zorganizovali sme aktivity zamerané na prevenciu tabakizmu a zanechanie fajčenia, t. j.:

- exkurziu edukačno-poradenského charakteru pre študentov z Gymnázia, Šrobárova 1, Košice (v počte 12, v sprievode pedagogického zamestnanca) v Poradenskom centre ochrany a podpory zdravia (v základnej Poradni zdravia a Poradni na odvykanie od fajčenia) – na Odbore podpory zdravia pri RÚVZ Košice dňa 26.5.2016 (s cieľom predstaviť činnosť menovaných útvarov);
- prezentáciu témy svetového dňa a Poradne na odvykanie od fajčenia na informačných tabuliach vo vstupných priestoroch budov RÚVZ Košice, s určením pre zamestnancov a návštevníkov úradu.

V rámci uvedenej edukačnej akcie na menovanom gymnázii sa u záujemcov (fajčiarov) realizovala intervenčná činnosť zahrňujúca stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého (CO) a karboxyhemoglobínu (COHb) vo výdychu prístrojom Smokerlyzer a zistenie stupňa závislosti prostredníctvom dotazníkových metód; individuálne poradenstvo k jednotlivým zložkám spôsobu života (vyplnenie anamnestických dotazníkov a rozhovor), distribúciu tlačených zdravotno-výchovných materiálov a i.

Významný termín **Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi – 26. jún** sme dali do pozornosti žiakom a študentom edukačnými aktivitami (teoretickým výkladom s besedou, celkovo prostredníctvom desiatich akcií) na troch školách (na základe požiadaviek škôl). Uskutočnili sa: na Evanjelickom gymnázii J. A. Komenského, Škultétyho 10, Košice, k téme *Prevencia alkoholizmu* dňa 20. 6. 2016 (pre žiakov prímy v počte 34); na Obchodnej akadémii, Polárna 1, Košice, k téme *Prevencia drogových závislostí* dňa 24. 6. 2016 (pre študentov I. – III. roč. v počte 60); na Gymnázii, Šrobárova 1, Košice, k trom vzdelávacím blokom *Prevencia závislostí od legálnych drog – tabakizmus, Alkoholizmus a fetálny alkoholový syndróm, Prevencia závislostí od nelegálnych drog* dňa 27. 6. 2016 (pre študentov I. – III. roč. v počte 96).

Z hľadiska masmediálneho pôsobenia, informácia o podujatí k termínu Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi (26. jún) bola spolu s fotodokumentáciou uverejnená, napr. na webovom sídle Obchodnej akadémie, Polárna 1, Košice, pozri mesačný prehľad uverejnených príspevkov v médiách za RÚVZ Košice za jún 2016 na www.ruvzke.sk (Hlavné menu-O nás-Masmediálne príspevky).

Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme – 9. september sme z hľadiska preventívno-edukačných cieľov dali do povedomia širokej verejnosti prostredníctvom informačného letáka pod rovnomenným názvom na webovom sídle RÚVZ Košice. Všetky stredné školy v územnej pôsobnosti boli oslovené listom vo veci informácie o užívaní alkoholu u mládeže a o Medzinárodnom dni povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme (9. september) – žiadosti o spoluprácu pri propagovaní významného termínu.

V spolupráci s Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach sme sa podieľali na edukačnom podujatí s protidrogovou tematikou pod názvom „*Svoj život si riadiš ty!*“, na Strednej zdravotníckej škole, Moyzesova 17 v Košiciach dňa 27.9.2016, s určením pre študentov I. ročníka, v počte 115 (pozri aj **bod C.1.** – Prevencia závislostí).

Ďalším vzdelávacím podujatím na spomínanej škole bola preventívna školská akcia „*Človek a jeho zdravie*“ dňa 16.11.2016. Dané podujatie malo taktiež širší tematický záber – praktické ukážky v poskytovaní prvej pomoci, prevencia násilia páchaného na ženách a deťoch, zvýšenie všeobecného právneho povedomia, prevencia závislosti od alkoholu. Participovali na ňom viacerí externí lektori. Nami bola zastrešená prednáška pod názvom „*Fetálny alkoholový syndróm*“ pre študentov 4 tried II. ročníka (v celkovom počte 102). Obsahom témy boli informácie o výskyte tohto syndrómu, o hlavných rizikových faktoroch jeho vzniku, o prejavoch u novorodencov a starších detí, možnostiach prevencie a terapie, s cieľom zvýšiť zdravotné povedomie študentov a profesionálnu vnímavosť k danému problému.

Pri príležitosti **Európskeho dňa ústneho zdravia – 12. september** sme písomnou cestou kontaktovali materské a základné školy v Košiciach a okolí. Informovali sme ich o významnom termíne venovanom problematike ústneho zdravia a požiadali ich o spoluprácu v propagačnej oblasti. Školám boli dané do pozornosti dva informačné letáky: 1. Európsky deň ústneho zdravia; 2. Nedajme kazom šancu (reedície z roku 2016). Oba tituly boli propagované aj širokej verejnosti prostredníctvom webového sídla RÚVZ Košice (v položke Aktuality). Ponúknutá edukačná aktivita na tému „*Stomatohygiena: podpora zdravia ústnej dutiny*“ sa uskutočnila na 8 ZŠ (pre 822 žiakov z I. a II. stupňa) a na 15 MŠ (pre 650 detí). Spolupráca RÚVZ Košice so školami v danej oblasti bola spropagovaná cez príspevky na webových stránkach 5 škôl (MŠ, ZŠ).

Pri príležitosti druhého ročníka **Európskeho týždňa športu v Košiciach (10. – 17. septembra 2016)**, zúčastnili sme sa podujatia – diskusného fóra „*Dialóg s občanmi o Európe*“, s konaním v priestoroch Historickej radnice mesta Košice na Hlavnej ulici 59, dňa 10.9.2016 (organizátor: EUROPE Direct Košice).

Svetový deň srdca – 29. september, verejnosti sme dali do povedomia pripojením sa do **celonárodnej kampane MOST (Mesiac o srdcových témach – september) – 10. ročník**, so zameraním na informovanie občanov o závažných rizikových faktoroch srdcovo-cievnych ochorení. Iniciátormi kampane sú Slovenská nadácia srdca a Slovenská kardiologická spoločnosť. V Košiciach sa na jej organizačnom zabezpečení podieľali RÚVZ Košice v spolupráci so Slovenským Červeným krížom, územným spolkom Košice-mesto (ďalej len SČK), Strednou zdravotníckou školou, Kukučínova 40 a Lekárňou HM TESCO Košice na Trolejbusovej 1. Akcia poradensko-edukačného charakteru sa uskutočnila dňa 29.9.2016 (v Deň srdca) v dvoch obchodných prevádzkach, t. j. v OD TESCO Košice, Hlavná 111 a v Hypermarkete TESCO Extra Košice, Trolejbusová 1 (v čase od 9:00 do 16:00 h).

V každej z nich bolo zriadené jedno meracie miesto s určením pre verejnosť, t. j. návštevníkov/zákazníkov ako aj zamestnancov.

Program pozostával z prezentácie poradenských služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia – pre návštevníkov/zákazníkov aj zamestnancov prevádzky TESCO. Študenti z menovanej strednej školy (v celkovom počte 4), z ktorých boli zostavené dve dvojčlenné hliadky, zabezpečili na meracom mieste technickú výpomoc a propagáciu akcie. Poradenstva v otázkach zdravého spôsobu života, ktorého súčasťou bolo vyšetrenie tlaku krvi, pulzu, celkového cholesterolu, výpočet BMI a ďalších parametrov, sa zúčastnilo celkovo 120 osôb (20 v Hypermarkete TESCO Extra a 100 v Obchodnom dome TESCO). Prostredníctvom dobrovoľníkov z SČK boli laickej verejnosti prezentované aktivity organizácie a ukážky poskytovania predlekárskej prvej pomoci.

Kampaň MOST – Deň srdca boli propagované na webovom sídle RÚVZ Košice, v položke Aktuality, kde boli umiestnené dve upútavky (zdravotno-výchovný leták z edície RÚVZ Košice a link s presmerovaním na stránku Slovenskej nadácie srdca).

Svetový deň duševného zdravia – 10. október, vyhlásený Svetovou federáciou duševného zdravia v spolupráci so SZO, má za cieľ zvýšiť povedomie verejnosti o rôznych aspektoch starostlivosti o duševné zdravie. Témou v roku 2016 bola „*psychologická prvá pomoc*“, t. j. podpora zo strany pomáhajúceho pracovníka pre tých, ktorí to potrebujú. Pri danej príležitosti boli realizované tieto aktivity:

- propagácia termínu sprievodným slovom a informačným letákom „*Čo je stres: Zdravé zvládanie stresu*“ (z edície ÚVZ SR), cez webové sídlo RÚVZ Košice – s určením pre verejnosť;
- zaslanie listu vo veci „Informácie o významných termínoch venovaných problematike zdravia a ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít a materiálov – požiadavky o spoluprácu v propagačnej oblasti“, s určením pre zariadenia sociálnych služieb vrátane denných centier seniorov (ďalej len DC) v pôsobnosti miestnej samosprávy/Úradu KSK/MVO v územných obvodoch Košice-mesto a Košice-okolie. Nadväzujúce edukačno-poradenské aktivity boli uskutočnené v časovom období od 3.10.2016 do 23.11.2016. Vykonaných bolo celkovo 7 aktivít.

Súčasťou edukácie bola distribúcia informačno-propagačných materiálov k danej ematike (letákov, skladačiek) od rôznych editorov vrátane ÚVZ SR a RÚVZ Košice. Išlo o:

- o dve interaktívne prednášky s diskusiou na nasledovné témy „*Životaspráva v staršom veku*“ a „*Podpora duševného zdravia – preventívne prístupy pri Alzheimerovej chorobe*“, v 2 zariadeniach sociálnych služieb (DC MČ Košice-Barca, DC MČ Košice-Krásna), s celkovou účasťou 60 osôb;
- o päť poradenských akcií formou služieb mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia, s konaním v 4 DC (DC OcÚ Kalša, DC MČ Košice-Západ, DC MČ Košice-Krásna, DC MČ Košice-Juh) a v 1 DSS (ZSS – DSS pre seniorov Lux, n. o.), vyšetrených bolo spolu 97 záujemcov.

Služby mobilného poradenstva zahŕňali: bezplatné meranie vybraných biochemických a antropometrických parametrov – zistenie hladiny celkového cholesterolu v kapilárnej krvi, krvného tlaku, pulzu, percenta telesného tuku, indexu telesnej hmotnosti – BMI, indexu centrálnej obezity – WHR; u fajčiarov stanovenie hladiny oxidu uhoľnatého a karboxyhemoglobínu vo výdychu; zistenie anamnézy; odborné poradenstvo spojené s distribúciou tlačených zdravotno-výchovných materiálov a i.

Pri príležitosti **Svetového dňa potravy – 16. október** sme na SSOŠ, Postupimská 37, Košice, realizovali k téme „*Zdravý životný štýl*“ preventívnu akciu spojenú s ukážkou práce mobilnej Poradne zdravia dňa 6. 10. 2016. Vyšetrených na hladinu celkového cholesterolu bolo 18 osôb (študenti a pedagógovia).

K **Svetovému dňu diabetu – 14. november** (v rokoch 2014 až 2016 s témou „Zdravý životný štýl“) sme uskutočnili nasledovnú činnosť:

- oslovili sme stredné školy a internáty v spádovom území listom ohľadom informácie o svetovom dni a žiadosti o spoluprácu pri jeho propagovaní;
- prezentačný materiál pod názvom „Svetový deň diabetu – 14. november“ z edície RÚVZ Košice, od autoriek MUDr. J. Kollárová, A. Zajacová, s určením pre verejnosť bol umiestnený na webové sídlo RÚVZ Košice (do položky Aktuality);
- inštalované boli tri monotematické postery vo vstupných priestoroch RÚVZ Košice;
- zorganizovali sme edukačné podujatie na ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Budimír 11 k téme „Zdravý životný štýl s akcentom na zdravú výživu“ pre žiakov VII. ročníka (v počte 45) dňa 16. 11. 2016;
- zapojili sme sa do školského projektu “Deň zdravia a bezpečnosti – Zdravie a bezpečnosť pre školu ako aj pre život“ na SPŠ dopravnej, Hlavná 113, Košice. V rámci daného projektu sme realizovali edukačno-poradenskú aktivitu na tému „Zdravý životný štýl“, s určením pre 92 študentov I. ročníka, dňa 21.11.2016. Vybrané služby mobilnej Poradne zdravia (poradenstvo s vyšetrením hladiny celkového cholesterolu) boli ponúknuté študentom III. ročníka a pedagógom (prejavilo o ne záujem celkovo 27 osôb).

Vyššie uvedené akcie sa konali na požiadanie škôl.

Termíny, ako *Mesiac úcty k starším – október*, *Svetový deň duševného zdravia – 10. október* a *Svetový deň osteoporózy – 20. október* sme dali do povedomia zariadeniam sociálnych služieb vrátane denných centier seniorov v pôsobnosti miestnej samosprávy/Úradu KSK/MVO v územných obvodoch Košice-mesto a Košice-okolie, prostredníctvom listu vo veci „Informácie o významných termínoch venovaných problematike zdravia a ponuky tematicky súvisiacich zdravotno-výchovných aktivít a materiálov – požiadavky o spoluprácu v propagačnej oblasti“. Nadväzujúce edukačno-poradenské aktivity boli uskutočnené v časovom období od 3.10.2016 do 23.11.2016. Vykonaných bolo celkovo 33 aktivít. Spolupracujúcich inštitúcií bolo 9 (vrátane SČK ÚzS Košice-mesto). Súčasťou edukácie bola distribúcia informačno-propagačných materiálov k danej tematike (letákov, skladačiek) od rôznych editorov vrátane ÚVZ SR a RÚVZ Košice. Z hľadiska prehľadu išlo o nasledovnú činnosť:

- edukačno-poradenské aktivity (v počte 14) na tému „Prevenca osteopénie a osteoporózy pohybom“ (teoretický výklad, cvičebný program pre seniorov – názorná ukážka cvikov, rozcvička, precvičovanie zostavy cvikov, distribúcia ZV materiálov), v 6 denných centrách (DC MČ Košice-Sever, DC MČ Košice-Sídlisko KVP, DC OcÚ Kalša, DC MČ Košice-Západ, DC MČ Košice-Krásna, DC MČ Košice-Barca) a v 1 DSS (ZSS – DSS pre seniorov Lux, n. o.), s celkovou účasťou 179 seniorov;
- prednášky s besedou (v celkovom počte 14) na témy, ako „Osteoporóza a riziká vzniku osteoporotických zlomenín, predchádzanie pádom“, „Prevenca osteoporózy pohybom“, „Prevenca pádov a úrazov v staršom veku (edukácia doplnená o ukážky predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi z SČK)“, „Podpora duševného zdravia – preventívne prístupy pri Alzheimerovej chorobe“, „Očkovanie v staršom veku (proti chrípke a pneumokokom)“, „Živospráva v staršom veku“, v 7 zariadeniach SS (DC OcÚ Kalša, DC MČ Košice-Západ, DC MČ Košice-Krásna, ZSS – DSS pre seniorov Lux, n. o., DC MČ Košice-Sever, DC MČ Košice-Barca, DC MČ Košice-Sídlisko KVP), s celkovou účasťou 215 osôb;
- poradenské akcie (v počte 5) formou služieb mobilnej Poradne zdravia a POF, s konaním v 4 DC (DC OcÚ Kalša, DC MČ Košice-Západ, DC MČ Košice-Krásna, DC MČ Košice-Juh) a v 1 DSS (ZSS – DSS pre seniorov Lux, n. o.), vyšetrených bolo spolu 97 záujemcov.

K *Svetovému dňu osteoporózy – 20. október* sme ešte zorganizovali ukážkovú hodinu cvičebného programu „Pohybom proti osteopénii a osteoporóze“ aj pre zamestnancov RÚVZ Košice. Náplňou stretnutí, ktoré sa konali v dňoch 15.11.2016 a 29.11.2016, bola cvičebná

zostava na prevenciu osteoporózy, spojená s distribúciou súvisiaceho informačno-propagačného materiálu. O aktivitu prejavilo záujem celkovo 12 zamestnancov.

V súvislosti s **Európskym týždňom boja proti drogám – tretí novembrový týždeň**, termínom vyhláseným Európskou komisiou, sme všetkým základným školám v Košiciach a okolí spropagovali (e-mailovou formou) **druhý ročník celoslovenskej súťaže** pod názvom **"Najlepšia protidrogová nástenka"**, s určením pre žiakov VII. ročníka ZŠ (viac v **bode C.1. – Prevencia závislostí**).

Edukačné aktivity zamerané na prevenciu závislostí sme uskutočnili v 5 základných školách (s celkovou účasťou 429 žiakov).

Príkladom spolupráce so strednou školou bola preventívna akcia na SPŠ dopravnej, Hlavná 113, Košice, pod názvom **„Deň zdravia a bezpečnosti – Zdravie a bezpečnosť pre školu ako aj pre život“** dňa 21.11.2016, na ktorej sme aktívne participovali spolu s OR PZ v Košiciach (pozri **bod C.1. – Prevencia závislostí**).

Participovalo sa na **10. ročníku celoslovenskej kampane Červené stužky** (v čase od 5. septembra do 1. decembra 2016 – Svetového dňa boja proti AIDS), realizovanej pod záštitou Kancelárie SZO na Slovensku a s podporou MŠVVaŠ SR (v rámci rozvojového projektu **„Zdravie a bezpečnosť v školách 2016“**).

Svetový deň AIDS – 1. december (s ústrednou témou v roku 2016 **„Dvihnite ruky za prevenciu HIV“**) sme dali do pozornosti školskej populácii prostredníctvom edukačných aktivít na témy Prevencia infekcie HIV/AIDS, **Prečo povedať drogám“Nie!“** (na 2 ZŠ a 1 SŠ) a **Výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu** (na 1 SŠ). Uskutočnených bolo celkovo 9 aktivít v období od 1.12. do 8.12.2016. Intervenovaných bolo spolu 153 žiakov/štvrtov, z toho 108 na ZŠ, 45 na SŠ.

Informovanie verejnosti bolo zabezpečené prostredníctvom umiestnenia informácie pod titulom **„Svetový deň boja proti AIDS – 1. december“**, doloženej plagátom pod rovnomenným názvom a letákom **„Stanovisko v rámci Slovenského predsedníctva v Rade EÚ“** (v slov. a angl. jaz.), na webovom sídle RÚVZ Košice (v časti Hlavné menu – Aktuality), z edície Odboru epidemiológie (ÚVZ SR).

3. Výskumná a prieskumná činnosť

S cieľom podieľať sa na znižovaní výskytu rizikových faktorov, ktoré súvisia so životným štýlom jednotlivca či skupín obyvateľstva, participujeme súčasne na plnení viacerých programov, t. j. **aktualizovaného Národného programu podpory zdravia v SR z roku 2014, Národného programu prevencie obezity (2008) vrátane Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025, CINDI programu SR** a i. Účasťou na preventívnych programoch a plnení Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012 – 2016 na úseku verejného zdravotníctva a ochrany zdravia obyvateľov SR, spolupracujeme v rámci Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v poradenskej činnosti s Odborom hygieny výživy – Oddelením fyziológie výživy.

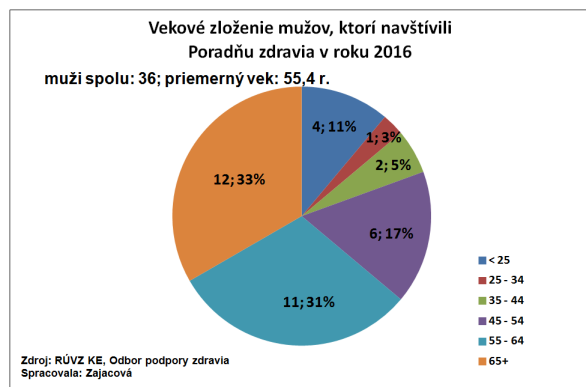
V praxi, prevenciu vybraných chronických ochorení realizujeme ovplyvňovaním informovanosti a zdravotného uvedomenia obyvateľov v zmysle zásad zdravého spôsobu života, uplatňujúc najmä zdravotno-výchovnú edukáciu a činnosti Poradne zdravia (stabilnej a mobilnej zložky). V poradni sú klienti, resp. záujemcovia vyšetrení v zmysle štandardnej metodiky za účelom identifikovania rizikových faktorov srdcovocievnych ochorení (metabolického syndrómu). Na základe zistených údajov, nadväzujúce odborné poradenstvo je zamerané na zlepšenie nameraných hodnôt a optimalizáciu zložiek životného štýlu nefarmakologickou cestou.

V rámci prevencie chronických ochorení a realizácie individuálneho poradenstva

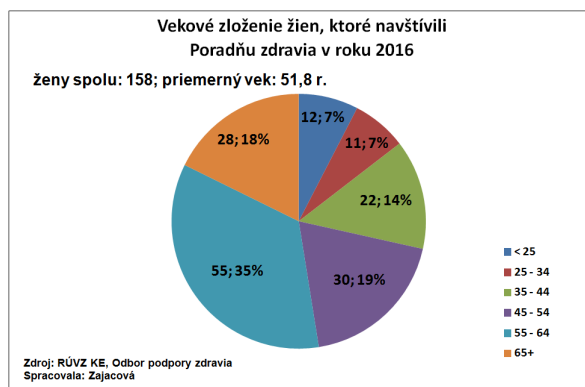
bolo v roku 2016 v Poradni zdravia vyšetrených spolu 2003 osôb, z toho 607 mužov a 1396 žien. Práca bola zameraná najmä na monitoring zdravotného stavu klientov, ktorí poradňu navštívili. U 194 klientov (36 mužov a 158 žien) bola odobratá kapilárna krv na vyšetrenie parametrov, sledovaných pri metabolickom syndróme (glukóza, celkový cholesterol, HDL, triglyceridy) prístrojom Reflotron, uskutočnené boli antropometrické merania s určením percenta tuku v tele a meranie krvného tlaku. Klienti zároveň vyplnili dotazník, týkajúci sa životného štýlu. Na základe nameraných hodnôt sa individuálne hodnotili výsledky a hľadali možnosti pozitívneho ovplyvnenia zníženia rizika metabolického syndrómu (ďalej len *MS*). U ostatných klientov bol z kapilárnej krvi vyšetrený len celkový cholesterol, uskutočnené boli antropometrické merania s určením percenta tuku v tele a meranie krvného tlaku. Všetkým klientom bolo poskytnuté individuálne poradenstvo.

Analýza rizikových faktorov metabolického syndrómu vybraných klientov Stabilnej poradne zdravia v roku 2016

Súbor tvorilo 36 mužov a 158 žien, u ktorých boli realizované vyšetrenia všetkých biochemických a antropometrických parametrov. Vekové zloženie súboru je znázornené na grafe č. 1 a 2.

Graf 1

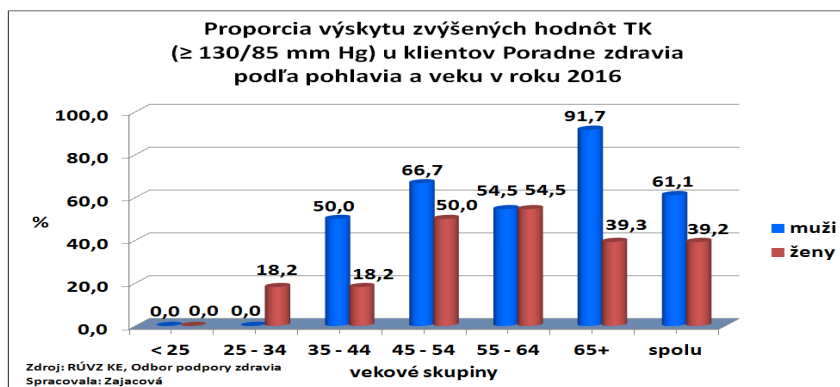
Graf 2

Metabolický syndróm je definovaný ako súbežný výskyt viacerých klinických príznakov, v ktorého jadre je abdominálna obezita. Je významným rizikovým faktorom rozvoja kardiovaskulárných ochorení a diabetes mellitus II. typu.

Diagnostické kritériá metabolického syndrómu sú:

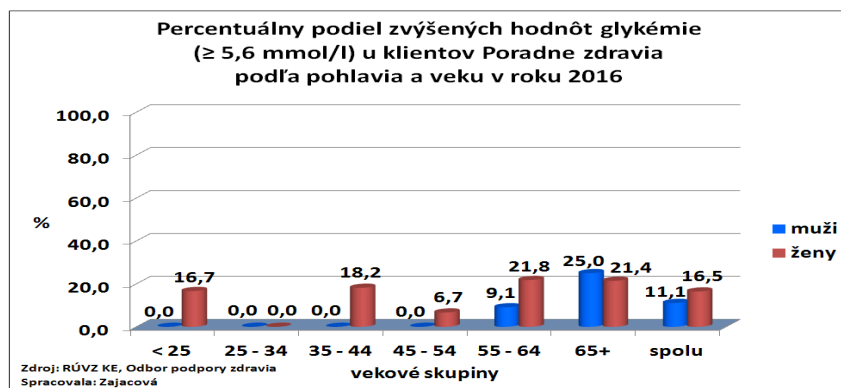
1. Abdominálna obezita definovaná na základe obvodu pásu: muži > 94 cm, ženy > 80 cm
2. Triacylglyceroly (TAG): $\geq 1,7$ mmol/l
3. HDL cholesterol: muži < 1,0 mmol/l, ženy < 1,3 mmol/l
4. Zvýšený krvný tlak: $\geq 130/85$ mmHg
5. Glykémia nalačno: $\geq 5,6$ mmol/l

Pri splnení dvoch z uvedených kritérií je pravdepodobnosť definície metabolického syndrómu vysoká, s prítomnosťou ďalších kritérií ďalej stúpa.

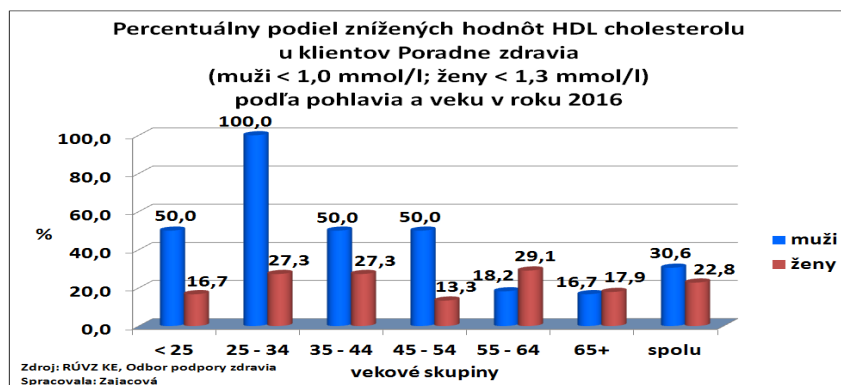
Graf 3

Na grafe č. 3 je znázornený percentuálny podiel zvýšených hodnôt tlaku krvi podľa veku a pohlavia. Najvyšší podiel zvýšených hodnôt TK bol u mužov vo vekovej skupine 65 a viac rokov (91,7 %). U žien bola proporcia výskytu zvýšeného TK vo všetkých vekových kategóriách podstatne nižšia až na vekovú kategóriu 55 – 64-ročných, v ktorej podiel žien so zvýšenými hodnotami tlaku krvi bol 54,5 %.

Graf 4

Z grafu č. 4 vyplýva, že najvyšší podiel zvýšenej hladiny cukru v krvi bol u mužov vo vekovej skupine 65 a viac rokov (25,0 %). U žien najvyššie percento zvýšenej hladiny cukru v krvi $\geq 5,6$ mmol/l bolo vo vekových kategóriách 55 – 64-ročných (21,8 %) a 65+ (21,4 %).

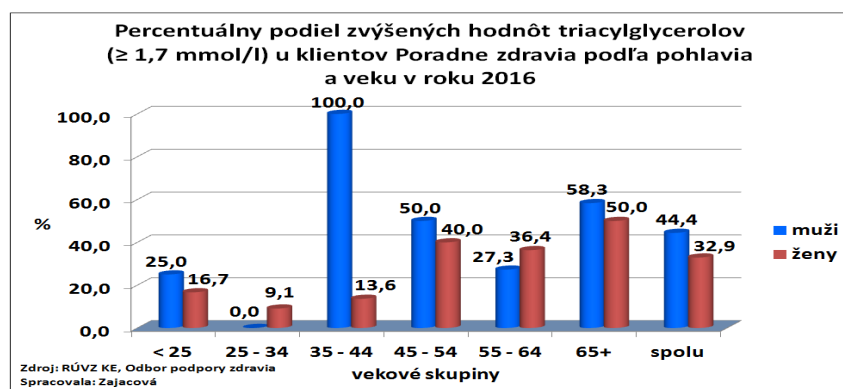

Graf 5

Percentuálny podiel znížených hodnôt HDL cholesterolu (100,0 %) bol u mužov vo vekovej skupine 25 – 34-ročných. V tejto vekovej kategórii bol vyšetrený iba 1 muž. Vo vekových skupinách >25, 35 – 44 a 45 – 54-ročných podiel znížených hodnôt HDL cholesterolu dosahoval 50,0 %.

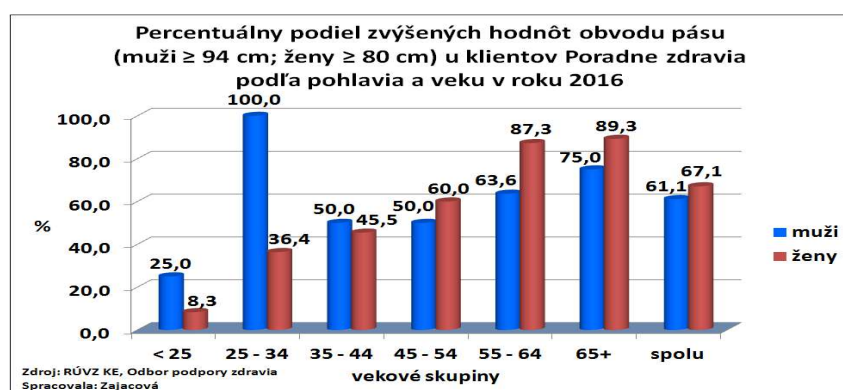
U žien bol podiel znížených hodnôt HDL cholesterolu najvyšší vo vekovej skupine 55 – 64-ročných, kde dosahoval 29,1 % (graf č. 5).

Vzhľadom na skutočnosť, že tento ukazovateľ je považovaný u odbornej verejnosti za najvýznamnejší rizikový faktor metabolického syndrómu a zároveň je to faktor ovplyvniteľný zmenou životného štýlu (pozitívny vplyv má fyzická aktivita a nefajčenie), tento výsledok sa zohľadňuje najmä pri individuálnom poradenstve a pri ďalších intervenčných aktivitách a činnosti poradne.

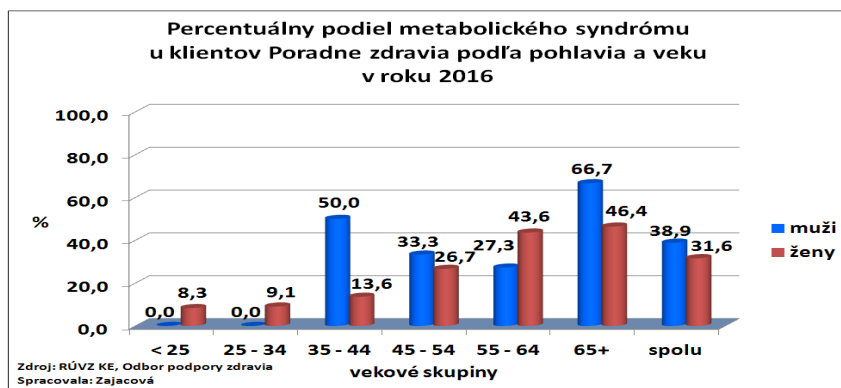
Graf 6

Percentuálny podiel zvýšených hodnôt triacylglycerolov (graf č. 6) bol najvyšší u mužov vo vekových kategóriách 35 – 44-ročných (100,0 % – vyšetrení len 2 klienti) a 65+ (58,3 %). U žien bol najvyšší percentuálny podiel zvýšených hodnôt zistený vo vekovej skupine 65+ (50,0 %). V rámci individuálneho poradenstva bola u klientov so zvýšenými hodnotami triacylglycerolov venovaná pozornosť najmä možným pozitívnym zmenám v zložení stravy.

Graf 7

U ukazovateľa „obvod pásu“ (graf č. 7) sa zistilo, že podiel zvýšených hodnôt stúpa s vekom, s maximom vo vekovej skupine 65 a viac rokov (muži 75,0 %; ženy 89,3 %). Percentuálny podiel zvýšených hodnôt (100,0 %) bol u mužov vo vekovej skupine 25 – 34-ročných. V tejto vekovej kategórii bol vyšetrený iba 1 muž, u ktorého bola zistená zvýšená hodnota obvodu pásu.

Graf 8

Percentuálny podiel klientov stabilnej poradne zdravia v roku 2016, ktorí spĺňali kritériá parametrov pre metabolický syndróm (graf č. 8), bol u mužov 38,9 % a u žien 31,6 %. Najvyšší percentuálny podiel metabolického syndrómu bol u mužov aj u žien vo vekovej skupine 65 a viac rokov (muži 66,7 %; ženy 46,4 %).

V nasledujúcej tabuľke je uvedená analýza výsledkov údajov získaných od klientov stabilnej a mobilnej poradne zdravia RÚVZ Košice v roku 2016, spracované na základe odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie pre vykonávanie surveillance rizikových faktorov.

Rizikový faktor	počet dotazovaných	spolu	muži	ženy
OPZ rok 2016				
Fajčenie	počet dotazovaných	2003	607	1396
	z toho fajčiarov	195	75	120
	percentuálne vyjadrenie	9,74	12,36	8,60
BMI	počet vyšetrených	1996	604	1392
	nadváha – BMI ≥ 25 , <30	653	257	396
	percentuálne vyjadrenie	32,72	42,55	28,45
	obezita – BMI ≥ 30	351	123	228
percentuálne vyjadrenie	17,59	20,36	16,38	
Krvný tlak	počet vyšetrených	1939	584	1355
	z toho TK $\geq 140/90$ mmHg	551	205	346
	percentuálne vyjadrenie	28,42	35,10	25,54
Cholesterol celkový (skr. CCH)	počet vyšetrených	1994	600	1394
	z toho CCH $\geq 5,2$ mmol/l	921	186	735
	percentuálne vyjadrenie	46,19	31,00	52,73
Glukóza	počet vyšetrených	1165	190	975
	z toho glukóza $\geq 6,0$ mmol/l	168	41	127
	percentuálne vyjadrenie	14,42	21,58	13,03
Konzumácia alkoholu	počet dotazovaných	194	36	158
	Vôbec	49	5	44
	Príležitostná	144	30	114
	Pravidelná	1	1	0

Fyzická aktivita	počet dotazovaných	194	36	158
	Žiadna	14	2	12
	Rekreačná	136	24	112
	Pravidelná	44	10	34
Príjem ovocia a zeleniny	počet dotazovaných	194	36	158
	do 2 porcií/deň	75	15	60
	3 – 5 porcií/deň	98	18	80
	> 5 porcií/deň	21	3	18

V súvislosti s aktualizovaným Národným programom podpory zdravia a podľa metodického pokynu ÚVZ SR sme sa v hodnotenom období zapojili do dotazníkového prieskumu **Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR**, ktorý sa realizuje periodicky (posledne v roku 2013). Prieskum je zameraný na najzávažnejšie rizikové faktory spôsobu života a ich výskyt v populácii. Umožňuje porovnanie ukazovateľov, ktoré sa týkajú hodnotenia vlastného zdravia, názorov, postojov a návykov slovenskej populácie. Výber respondentov sa realizoval podľa vopred stanovených kritérií (veková štruktúra, pohlavie, bydlisko – mesto, vidiek). Použitou metódou bol anonymný dotazník obsahujúci 93 položiek, ktorý na báze dobrovoľnosti vyplnilo 104 respondentov (52 mužov a 52 žien) podľa určenej kvóty. Zber dát sa uskutočnil v mesiacoch máj až jún 2016. Údaje z dotazníkov boli zadané do súboru (vytvorenej masky) v programe Excel. Kompletná databáza bola zaslaná na ÚVZ SR k štatistickému vyhodnoteniu. Výsledky prieskumu budú súčasťou správy o zdravotnom stave obyvateľstva Slovenskej republiky, ktorá sa zostavuje každé tri roky.

Ďalšia prieskumná akcia sa týkala programu „**Ovocie a zelenina do škôl**“ – *priebežného hodnotenia (monitoringu) vplyvu uvedeného programu na zvyšovanie zdravotného a nutričného uvedomenia u detí a rodičov*, s realizáciou v II. polroku školského roka 2015/2016, podľa metodického pokynu ÚVZ SR (pozri **bod C.1.** – Ozdravenie výživy).

V rámci *projektu globálneho monitorovania užívania tabaku* (vypracovaného a koordinovaného SZO a Centrom pre kontrolu chorôb a prevenciu v Atlante, USA), sme v zmysle inštrukcií ÚVZ SR a metodického usmernenia Ústavu verejného zdravotníctva JLF UK Martin, participovali na medzinárodnej štúdií „**Global Youth Tobacco Survey na Slovensku (GYTS)**“ – celosvetovom prieskume užívania tabaku u školskej mládeže na Slovensku (pozri **bod C.1.** – Prevencia závislostí).

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Prostredníctvom poradenstva vykonávaného na individuálnej i skupinovej úrovni, zameraného na ovplyvňovanie zložiek životného štýlu jedincov, podieľame sa na aktivitách **základnej mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia**. V hodnotenom období sme zorganizovali a uskutočnili *akcie výjazdovou formou* pre pracovné kolektívy, seniorov a ostatnú verejnosť, *pri ktorých sa spolupracovalo s rôznymi inštitúciami v regióne*.

V spolupráci so *Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach* (ďalej len *VšZP*) sme v hodnotenom období uskutočnili 16 spoločných akcií mobilnej Poradne zdravia s konaním na 14 miestach. Dominovala orientácia na klientelu najmä v produktívnom veku, z rôznych profesií. Pri niektorých aktivitách boli oslovené záujmové skupiny, resp. verejnosť. Klientom boli poskytnuté služby zahrňujúce individuálnu konzultáciu v otázkach ozdravenia spôsobu života, meranie celkového cholesterolu (príp. ďalších parametrov) z kapilárnej krvi, pulzu, krvného tlaku, výpočet BMI, WHR, percenta

telesného tuku a u fajčiarov poradenstvo na odvykanie od fajčenia. Na realizovaných akciách bolo intervenovaných spolu 1154 klientov (421 mužov, 733 žien), vo vekovom rozpätí od 15 do 89 rokov. Prehľad akcií z hľadiska konkrétneho miesta konania a početnosti klientov základnej Poradne zdravia podľa pohlavia a vekových kategórií ako aj početnosti klientov Poradne na odvykanie od fajčenia uvádza **tab. 1**.

Tab. 1 Poradenské aktivity realizované v spolupráci so VŠZP, a. s., krajskou pobočkou Košice

P. č.	Dátum	Miesto konania (inštitúcia)	Klienti základnej Poradne zdravia (PZ) podľa pohlavia a vekových skupín						SPOLU podľa pohlavia		SPOLU	Počet fajčiarov z počtu klientov základnej PZ – klienti POF		
			do 30 r.		31 – 64 r.		od 65 r.		M	Ž		M	Ž	Spolu
			M	Ž	M	Ž	M	Ž						
1.	10. 3. 2016	Východoslovenská energetika, a.s., Hollého 3, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	9	1	27	58	0	0	36	59	95	0	4	4
2.	5. 4. 2016	Miestny úrad MČ Košice- Staré Mesto, Hviezdoslavova 7, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	0	2	11	13	4	14	15	29	44	2	4	6
3.	13. 4. 2016 14. 4. 2016 15. 4. 2016	Getrag Ford Transmissions Slovakia, s. r. o., Kechnec, Perínska cesta 282 (Dni zdravia – pre zamestnancov) Akcia v spolupráci so Železničnou NsP Košice	40	14	92	25	1	0	133	39	172	20	1	21
4.	16. 4. 2016	Aupark Shopping Centre Košice, Nám. Oslobodite- ľov 1, Košice (Škola zdravia 2016 – pre verejnosť)	18	15	35	55	12	29	65	99	164	9	12	21
5.	21. 4. 2016	Mestský úrad, Školská 2, Moldava nad Bodvou (Deň zdravia – pre zamestnancov)	0	5	10	23	0	0	10	28	38	4	4	8
6.	25. 4. 2016	Asseco Central Europe, a. s., pobočka Košice, Werferova 1 (Deň zdravia – pre zamestnancov)	2	1	7	3	0	0	9	4	13	0	0	0
7.	28. 4. 2016	Knižnica pre mládež mesta Košice, Kulturpark, Kukučínova 2, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	2	6	1	29	0	1	3	36	39	2	6	8
8.	21. 5. 2016	Kulturpark, Kukučínova 2, Košice (Slovenský deň obezity – pre verejnosť)	11	32	23	56	3	15	37	103	140	2	4	6
9.	24. 5. 2016	Allianz Slovenská poisťovňa, a. s., pobočka Košice, Štúrova 7 (Deň zdravia – pre zamestnancov)	2	2	10	42	0	1	12	45	57	0	4	4
10.	4. 6. 2016	U. S. Steel Košice, s.r.o., Vstupný areál U. S. Steel (5. ročník Family Safety Day – pre zamestnancov a ich rodiny)	7	19	40	61	2	5	49	85	134	7	10	17
11.	24. 6. 2016	Botanická záhrada Univ. P. J. Šafárika v Košiciach, Mánesova 23 (Deň zdravia – pre zamestnancov univerzity)	0	3	4	25	1	0	5	28	33	0	0	0
12.	8. 9. 2016	Úrad Košického samosprávneho kraja, Nám. Maratónu mieru 1, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov a verejnosť)	8	6	13	46	12	9	33	61	94	3	8	11
13.	20.09.16	SPP, a. s., Moldavská cesta 12, Košice (Deň zdravia – pre zamestnancov)	2	6	5	19	0	0	7	25	32	0	0	0
14.	29. 9. 2016	Slovenská pošta, a. s., Košice 2, Thurzova 3 (Deň zdravia – pre zamestnancov)	1	2	6	90	0	0	7	92	99	0	0	0
SPOLU			102	114	284	545	35	74	421	733	1154	49	57	106

Vysvetlivky: M – muž, Ž – žena; POF – Poradňa na odvykanie od fajčenia

Uvádzaný prehľad poukazuje na využívanie poradenských služieb rôznymi cieľovými skupinami klientov.

V spolupráci s *Ligou proti rakovine – pobočkou Košice*, pracoviskom Klinickej onkológie a rádioterapie pri UN L. Pasteura v Košiciach (a ďalšími partnermi, ako Klub turistov „Medicína“ Košice, Klub turistov mesta Košice), sme sa v roku 2016 podieľali na usporiadaní štyroch turisticko-osvetových akcií s určením pre onkologických pacientov, príbuzných a turistov. Prvou v poradí bola *Onkokardioturistika (29. ročník – jarná časť)* v areáli Čermel' – Alpínka – Horný Bankov, dňa 10. 4. 2016. O služby mobilnej Poradne zdravia (individuálne konzultácie, stanovenie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, pulzu, výpočet BMI, WHR) prejavilo záujem celkovo 50 účastníkov podujatia. Druhou spoločnou akciou s *Ligou proti rakovine* bol 5. ročník športovo-osvetového podujatia „*Radosť zo života víťazí nad chorobou*“, usporiadaný pre onkologických pacientov, ich rodinných príslušníkov a priateľov. Akcia sa konala v priestoroch Botanickej záhrady Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach dňa 4. 6. 2016. Vybrané vyšetrenia s poradenstvom boli poskytnuté 46 účastníkom.

V II. polroku 2016 sme sa podieľali na organizačnom zabezpečení *jesennej časti Onkokardioturistiky (29. ročníka)* pre košickú verejnosť, tradične s konaním v areáli Čermel' – Alpínka dňa 16. 10. 2016. O vybrané služby mobilnej Poradne zdravia (individuálne konzultácie, stanovenie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, pulzu, výpočet indexov BMI a WHR) prejavilo záujem celkovo 26 účastníkov podujatia.

V poradí štvrtou akciou v roku 2016, na ktorej sme spolupracovali s *Ligou proti rakovine – pobočkou Košice* bola konferencia edukačného charakteru s medzinárodnou účasťou – XII. patientsky seminár v rámci XX. košických chemoterapeutických dní (Magistrát mesta Košice, 3. 12. 2016). Organizátormi boli: Slovenská chemoterapeutická spoločnosť, Slovenská onkologická spoločnosť, Východoslovenský onkologický ústav, a. s., Košice, LF UPJŠ Košice, Liga proti rakovine – pobočka Košice. Účastníkom podujatia sme prezentovali vybrané služby mobilnej Poradne zdravia a Poradne na odvykanie od fajčenia.

Pokračujúca spolupráca so *Slovenským Červeným krížom ÚzS Košice-mesto a ÚzS Košice-okolie* spočíva v plánovaní, organizovaní a praktickej realizácii poradensko-edukačných aktivít preventívneho/zdravotno-výchovného charakteru, s určením pre rôzne cieľové skupiny. Prevažovali aktivity k vybraným významným termínom (*Svetový deň zdravia – 7. apríl, Svetový deň “Pohybom ku zdraviu” – 10. máj, Kampaň MOST – Svetový deň srdca – 29. september, Mesiac úcty k starším – október* a pod.), v rámci ktorých SČK prispel do programu prezentáciou ukážok prvej pomoci a RÚVZ Košice ponukou služieb Poradne zdravia. K spoločne organizovaným edukačno-poradenským aktivitám patrili napríklad akcie s určením pre:

- zamestnancov Miestneho úradu MČ Košice-Staré Mesto, Hviezdoslavova 7 a seniorov z príslušného denného centra, dňa 5. 4. 2016 (akcia v spolupráci s VŠZP a SČK ÚzS Košice-mesto);
- zamestnancov Mestského úradu, Školská 2, Moldava nad Bodvou (v počte 38), dňa 21. 4. 2016 (akcia v spolupráci s VŠZP a SČK ÚzS Košice-okolie);
- zamestnancov Knižnice pre mládež mesta Košice – KulturPark, Kukučínova 2, Košice, dňa 28. 4. 2016 (akcia v spolupráci s VŠZP a SČK ÚzS Košice-mesto);
- zamestnancov Spojenej školy sv. Košických mučeníkov, Čordákova 50, Košice (4 osoby vyšetrené na riziko MS a 4 osoby vyšetrené na hladinu celkového cholesterolu), dňa 5. 5. 2016 (akcia v spolupráci s SČK ÚzS Košice-mesto, v rámci mestského kola Súťaže mladých zdravotníkov prvej pomoci);
- verejnosť v rámci Dňa otvorených dverí (DOD) na SČK ÚzS Košice-mesto, Komenského 19, Košice, 22. 6. 2016 v čase od 9.00 do 16.30 h. Zo strany RÚVZ Košice boli v rámci DOD návštevníkom/záujemcom ponúkané vybrané služby základnej Poradne

zdravia – mobilnej zložky. Z biochemických parametrov bola hladina celkového cholesterolu vyšetrená u 20 záujemcov. Zároveň im bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti zásad zdravého spôsobu života. Ďalšie aktivity počas DOD boli zastrešené SČK (hra na záchranára – oživovanie, defibrilátor, obväzovanie; fit v záhrade; rehabilitácia TheraSuit; kreatívna dielňa; maľovanie na tvár).

- verejnosť v rámci kampane MOST – Deň srdca (29.9.2016) v OD Tesco, Hlavná 111, Košice a HM Tesco Extra, Trolejbusová 1, Košice. V mobilnej Poradni zdravia bolo vyšetrených 120 záujemcov (akcia v spolupráci s SČK ÚzS Košice-mesto);
- seniorov/klientov (v počte 20) z Denného centra MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice, dňa 9.11.2016, v súvislosti s realizáciou interaktívnej prednášky s diskusiou na tému: "Prevenia pádov a úrazov v staršom veku", sporejnej s ukázkami predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi z SČK ÚzS Košice-mesto;
- seniorov (v počte 30) z Denného centra MČ Košice-Barca, Abovská 32, Košice (akcia v budove Pošty – Abovská 30), dňa 16.11.2016, v súvislosti s realizáciou interaktívnej prednášky s diskusiou na tému: "Prevenia pádov a úrazov v staršom veku", sporejnej s ukázkami predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi z SČK ÚzS Košice-mesto;
- študentov a zamestnancov SPŠ dopravnej, Hlavná 113, Košice, v rámci školskej akcie „Zdravie a bezpečnosť“ dňa 21.11.2016 (akcia v spolupráci s SČK ÚzS Košice-mesto). Vyšetrených na hladinu celkového cholesterolu bolo 28 osôb (pedagógovia i študenti);
- seniorov/klientov (v počte 40) z Denného centra MČ Košice-Sídlisko KVP, Cottbuská 36, Košice, dňa 22.11.2016, v súvislosti s realizáciou interaktívnej prednášky s diskusiou na tému: "Prevenia pádov a úrazov v staršom veku", sporejnej s ukázkami predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi z SČK ÚzS Košice-mesto;
- seniorov (v počte 30) z Denného centra MČ Košice-Krásna, Opátska 18, Košice, dňa 23.11.2016, v súvislosti s realizáciou interaktívnej prednášky s diskusiou na tému: "Prevenia pádov a úrazov v staršom veku", sporejnej s ukázkami predlekárskej prvej pomoci dobrovoľníkmi z SČK ÚzS Košice-mesto.

Na základe dopytu po službách základnej Poradne zdravia zo strany dvoch mestských častí, boli poradenské služby s realizáciou štandardného vyšetrenia poskytnuté zamestnancom: na *Miestnom úrade MČ Košice-Sídlisko KVP*, Trieda KVP 1, Košice, v počte 14 intervenovaných/vyšetrených na riziko MS, z toho 8 žien v dôchodkovom veku, dňa 12.4.2016; na *Miestnom úrade MČ Košice-Sever*, Festivalové nám. 2, Košice, v počte 19 intervenovaných/vyšetrených na riziko MS a 10 zamestnancov (zo Zariadenia opatrovateľskej služby pri MÚ) vyšetrených na hladinu celkového cholesterolu v krvi, dňa 18.4.2016.

Na *podporu stratégie aktívneho starnutia* sme zdravotno-výchovnú činnosť (poradenskú spojenú s edukáciou) vo vzťahu k seniorom v denných centrách (ďalej len DC), resp. ostatných zariadeniach upriamili najmä na oblasť zdravého životného štýlu. V hodnotenom období sme s mobilnou Poradou zdravia (na základe požiadavky) navštívili dvakrát *Denné centrum seniorov pri MČ Košice-Západ*, Laborecká 2, Košice. Poradenstvo so štandardným vyšetrením sme poskytli celkovo 29 záujemcom (prevažovali ženy).

S dvomi dennými centrami seniorov v Košiciach, t. j. DC pri MČ Košice-Sever, Obrancov mieru 2, Košice a DC pri MČ Košice-KVP, Cottbuská 36, Košice, sa nadviazala intenzívna spolupráca v oblasti edukačno-poradenských aktivít zameraných na *Preveniu osteopéniie a osteoporózy pohybom* (viac v bode C.1. – Zvýšenie pohybovej aktivity).

Informačno-propagačné akcie pri príležitosti vybraných významných termínov, ako „*Týždeň mozgu – Brain Awareness Week*“ (14. – 20. marec 2016), *Svetový deň Pohybom ku zdraviu – 10. máj*, *Mesiac úcty k starším – október*, *Svetový deň duševného zdravia – 10. október* a *Svetový deň osteoporózy – 20. október*, primárne určené seniorom, sú bližšie popísané v bode C.2. Tamtiež sú uvedené ďalšie príklady spolupráce s rôznymi organizáciami

(t. j. so Slovenskou nadáciou srdca, Slovenskou Alzheimerovou spoločnosť, školami rôzneho stupňa, miestnou samosprávou, dennými centrami a i.).

V rámci *publikačnej činnosti* v tomto smere sme mali uverejnený nasledovný titul:

- SCHNITZEROVÁ, Eva: Podpora duševného zdravia – charakteristika celonárodnej kampane Týždeň mozgu a participácie RÚVZ Košice. In: GRNIAKOVÁ, Darina (ed.). *Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby. Zborník príspevkov z VIII. medzinárodnej vedeckej konferencie s konaním v Bratislave v dňoch 22. – 23. 9. 2016*. Vydanie prvé. Bratislava: Slovenská Alzheimerova spoločnosť v spolupráci s Centrom Memory, n. o. a Neuroimunologickým ústavom SAV za podpory Rady slovenských vedeckých spoločností, 2016, s. 72-79. ISBN 978-80-971103-4-5.

V oblasti prevencie chronických ochorení dlhodobo participujeme na pozitívnom ovplyvňovaní zdravotného uvedomenia a zvyšovaní informovanosti obyvateľstva o rizikových faktoroch kardiovaskulárnych ochorení.

V rámci uvedenej priority NPPZ bol v roku 2015 vypracovaný návrh projektu s názvom „*Zisťovanie rizika výskytu kardiovaskulárnych ochorení u vybraných cieľových skupín skríningovým vyšetrením rizikových faktorov ako aj príjmu soli zo stravy*“. Projekt je pilotný a vychádza z cieľov aktualizovaného NPPZ a plnenia uznesenia č. 1 z 3. zasadnutia Ústrednej koordinačnej rady na ochranu a podporu zdravia. Na jeho riešení participujú odbory, ako hygiena výživy, hygiena detí a mládeže, preventívne pracovné lekárstvo, hygiena životného prostredia, chemické analýzy (alternatívne odbor mikrobiológie životného prostredia). Cieľovou skupinou projektu sú zamestnanci z troch rôznych typov pracovísk (priemyselné odvetvie, materské školy a zariadenie sociálnych služieb). Obsahovo je zameraný na výživovú hodnotu a pestrosť stravy (vo vzťahu k odporúčaným výživovým dávkam) vo vybraných zariadeniach a prevenciu rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení na individuálnej/skupinovej úrovni.

Pracovníci odboru Odboru hygieny detí a mládeže sa v roku 2016 podieľali na danej úlohe v rámci plnenia mimoriadnych úloh stanovených ÚVZ SR, a to prostredníctvom:

- monitoringu obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania;
- cieleného štátneho zdravotného dozoru so zameraním na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy v bufetoch, automatoch a iných formách ambulantného predaja, zriadených v rámci zariadení pre deti a mládež.

V súvislosti s oblasťou *NPPZ*, týkajúcej sa *preventívnych opatrení na znižovanie výskytu infekčných ochorení*, boli nami uskutočnené zdravotno-výchovné aktivity zamerané hlavne na zvyšovanie informovanosti mladej generácie ohľadom prevencie sexuálne prenosných nákaz, infekcie HIV/AIDS, ochorení preventabilných očkovaním a významu očkovania.

Na prevencii infekcie HIV/AIDS sme sa podieľali realizáciou aktivít v súlade s vybranými úlohami *Národného programu prevencie HIV/AIDS v Slovenskej republike na roky 2013 – 2016* (bod 5. *Aktivity na zabezpečenie úloh NPP HIV/AIDS*, bodu 5.1. *Preventívne aktivity – Aktivity č. 1, 3, 4, 5*).

Preventívne aktivity na školách v roku 2016 (formou teoretického výkladu s besedou, resp. panelovej diskusie) boli zamerané na témy, ako Dospievanie, Výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu; Prevencia sexuálne prenosných nákaz vrátane infekcie HIV/AIDS; význam Poradne prevencie HIV/AIDS (dve posledne menované témy s určením pre starších žiakov a študentov). Na základných školách boli aktivity organizované zväčša osobitne pre chlapcov a dievčatá. Predmetná problematika bola zakomponovaná i do širšieho tematického rámca – Zdravý spôsob života a prevencia drogových závislostí.

Uskutočnených bolo celkovo 72 edukačných aktivít (z toho 49 na ZŠ a 23 na SŠ). Intervenovaných bolo spolu 1706 osôb (1083 žiakov z 10 ZŠ; 623 študentov z 6 SŠ).

Informačno-propagačná činnosť k *Svetovému dňu AIDS – 1. december* je uvedená

v bode C.2.

V rámci spolupráce s Odborom epidemiológie sme sa zapojili plnenia celoslovenskej úlohy č. 6.9 z dokumentu Programy a projektu ÚVZ v SR, pod názvom „**Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania – Očkovanie hrou**“, ktorá je súčasťou Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2016 a ďalšie roky a vyplynula zo štúdie realizovanej v roku 2013 pod názvom „Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu“. Gestorom úlohy je RÚVZ Komárno. V úvodnej etape riešenia sme sa zúčastnili pracovného stretnutia (školenia) k danej projektovej úlohe (RÚVZ Banská Bystrica, 18.4.2016). Organizátormi stretnutia boli: ÚVZ SR, RÚVZ Komárno a RÚVZ Banská Bystrica.

V zmysle manuálu k pilotnému projektu cieľovou skupinou sú študenti vyšších ročníkov stredných škôl. V našej územnej pôsobnosti bolo vzdelávanie interaktívnou formou realizované v období od 29. 4. 2016 do 3. 6. 2016 prostredníctvom zamestnancov Odboru epidemiológie a Odboru podpory zdravia. Intervenovaných bolo celkovo 85 študentov z troch škôl rôzneho stupňa, konkrétne študenti 3. ročníka Hotelovej akadémie, Južná trieda 10, Košice (v počte 50) v dňoch 25. 6. a 26. 6. 2016; študenti III. ročníka Strednej zdravotníckej školy, Moyzesova 17, Košice (v počte 23) dňa 3. 6. 2016; študenti I. ročníka bakalárskeho štúdia v odbore Verejné zdravotníctvo na Lekárskej fakulte UPJŠ, Tr. SNP 1, Košice (v počte 12) dňa 29. 4. 2016. Efekt intervencie bol overovaný formou vyplnenia dotazníka I. pred edukáciou a dotazníka II. po edukácii. Celkovo bolo vyplnených 170 dotazníkov (I. a II.). Podľa pokynov z vyššie uvedeného školenia boli vyplnené dotazníky zaslané na RÚVZ so sídlom v Komárne.

So zámerom prevencie a zvýšenia informovanosti verejnosti v otázkach ako sa chrániť pred kliešťom a ochoreniami, ktoré najčastejšie prenáša (lymská borelióza, kliešťová encefalitída), boli dva informačné letáky s titulom „Ako sa chrániť pred kliešťom – deti“ a „Ako sa chrániť pred kliešťom – verejnosť“ (produkcie ÚVZ SR a Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb) umiestnené na webovej stránke RÚVZ Košice (v položke Aktuality). Intervencia na báze osobného kontaktu sa spolu s distribúciou informačných letákov vykonáva priebežne na akciách edukačného i poradenského charakteru pre rôzne cieľové skupiny.

Zdravotno-výchovné vzdelávacie aktivity v regióne boli prioritne orientované na školskú mládež. Z hľadiska prístupu, dominovali *skupinové intervenčné metódy* – prednášková činnosť doplnená o aktivizačné metódy, uskutočnená k deviatim hlavným témam (prevencia závislostí od legálnych a nelegálnych drog; zdravý životný štýl a výživa; hygiena životného prostredia; prvá pomoc a prevencia úrazov; výchova k zodpovednému partnerstvu, manželstvu a rodičovstvu; prevencia pohlavne prenosných nákaz a infekcie HIV/AIDS; stomatohygiena; prevencia infekčných ochorení – chrípky, vírusovej hepatitídy typu A; podpora duševného zdravia). Kvôli zvýšeniu účinnosti nášho vplyvu tvoríme a distribuujeme propagačno-náučný materiál najmä letáky a plagáty, využívame videoprojekciu, uplatňujeme rôzne formy skupinovej práce, spätnej väzby a pod.

Tradičné skupinové edukačné aktivity boli vykonané v 18 materských školách, 34 základných školách (I. a II. stupeň), 9 stredných školách – gymnáziách, SZŠ, SOŠ (na niektorých opakovane), 1 VŠ a i. Intervenovaných v rámci vyššie uvedených tém a navštívených škôl, školských zariadení bolo spolu vyše 5128 žiakov a študentov (ZŠ, SŠ, VŠ), 680 detí z materských škôl.

Poradensko-konzultačnú činnosť v oblasti zdravotno-výchovnej metodiky, práce s informačno-propagačným materiálom (letáky, plagáty, brožúry) a v oblasti výpožičky videofilmov z našej filmotéky, poskytujeme na požiadanie, resp. podľa aktuálnosti.

Praktickým príkladom výchovno-vzdelávacej a informačno-propagačnej činnosti vo vzťahu k školám rôzneho stupňa je organizovanie a realizácia exkurzií na pôde RÚVZ Košice – Odboru podpory zdravia a PCOPZ (v základnej Poradni zdravia a Poradni na odvykanie od fajčenia). V hodnotenom období prejavili záujem o takúto formu spolupráce dve stredné školy a jedna vysoká škola, konkrétne:

- Stredná zdravotnícka škola, Kukučínova 40, Košice – pre študentov III. roč. študijného odboru Masér (v počte 19 v sprievode 2 pedagogičiek) dňa 15.3.2016 a pre študentov I. roč. študijného odboru Diplomovaný fyzioterapeut – VOŠ (v počte 20 v sprievode 1 pedagogičky) dňa 9.6.2016;
- Gymnázium, Šrobárova 1, Košice – pre vekovo zmiešanú skupinu študentov v počte 12 (s prevahou študentov I. roč.) v sprievode 1 pedagogičky, dňa 26.5.2016;
- LF UPJŠ Košice – k téme "Životný štýl ako determinant zdravia" – pre študentov I. roč. Bc. štúdia odboru Ošetrovateľstvo v počte 23 (z toho 18 osôb vyšetrených na hladinu celkového) v rámci praxe na RÚVZ Košice, dňa 30.11.2016.

Súčasťou exkurzií bola edukácia (výklad s besedou), zameraná na predstavenie činnosti Odboru podpory zdravia a PCOPZ – základnej PZ, POF, praktické ukážky vybraných služieb oboch poradní, s možnosťou absolvovať vybrané biochemické a somatometrické vyšetrenia.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Pri aktivitách s ťažiskom vo výchovno-vzdelávacej a komunikačnej oblasti sme okrem inštitúcií verejného sektora často spolupracovali s neziskovými, verejno-prospešnými organizáciami, záujmovými skupinami (Liga proti rakovine – pobočka Košice; materské centrá; Jednota dôchodcov Slovenska – cestou aktivít v denných centrách a domovoch sociálnych služieb; Slovenská nadácia srdca; Slovenský Červený kríž a i.).

Prednostne sa aktivizujeme na úrovni krajskej, resp. regionálnej, obvodnej i miestnej (spolupracou s príslušnou miestnou samosprávou, so subjektmi z oblasti školstva, zdravotníctva, kultúry, sociálnych vecí, spolupracou s Okresným úradom v Košiciach, Úradom Košického samosprávneho kraja a i.). V ostatných rokoch sa zintenzívnila súčinnosť so zdravotnými poisťovňami najmä so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., krajskou pobočkou v Košiciach; Slovenským Červeným krížom, územnými spolkami Košice-mesto a Košice-okolie; O. Z. Slovenská sieť proti chudobe. Nadregionálny význam má spolupráca s Univerzitou P. J. Šafárika v Košiciach – Lekárskou fakultou, resp. inými vysokými školami z regiónu a mimo neho, ako aj s kanceláriou Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku.

Rozmanitosť spolupracujúcich subjektov uvádzame v popise činnosti **v bodoch C.1. – C.4., C.6.**

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Z hľadiska celoslovenského, resp. regionálneho pôsobenia a aktivít v pracovných skupinách, zriadených pri ÚVZ SR, zúčastnili sme sa ako členovia:

- zasadnutia *pracovnej skupiny na prevenciu fajčenia* (RÚVZ Prievidza so sídlom v Bojniciach, 25.5.2016);
- zasadnutia *pracovnej skupiny na prevenciu fajčenia* (RÚVZ so sídlom v Martine, 3.10.2016) – aktívne s príspevkom;

- 7. zasadnutia *pracovnej skupiny na podporu zdravia seniorov* (ÚVZ SR Bratislava, 13.10.2016) – aktívne s príspevkom;
- zasadnutia *pracovnej skupiny pre realizáciu projektu „Viem, čo zjem“* (RÚVZ so sídlom v Žiline, 12.9.2016).

Ďalšie pracovné stretnutie s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorého sme sa zúčastnili ako členovia, bolo zasadnutie *pracovnej skupiny pre Infobody Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti* (Garni*G hotel, Košická 52, Bratislava, 23.9.2016), ktorého organizátorom bolo O. Z. Slovenská Alzheimerova spoločnosť.

V súvislosti s naším členstvom v *Komisií pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti* Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja) sme v zmysle požiadavky uvedeného úradu zaslali prehľad aktivít RÚVZ so sídlom v Košiciach v oblasti prevencie protispoločenskej činnosti a kriminality realizovaných v rámci spádového územia (t. j. v územných obvodoch okresov Košice-mesto a Košice-okolie) za rok 2015. Zasadnutie menovanej komisie, ktorého sme sa zúčastnili, sa konalo na Okresnom úrade v Košiciach dňa 16.2.2016.

Každoročne na základe spolupráce s *Magistrátom mesta Košice* predkladáme písomný podklad pre zápis do Kroniky mesta Košice (stručnú charakteristiku činnosti RÚVZ Košice, zaznamenané zmeny, výsledky, ktorými sme sa podieľali na rozvoji mesta Košice za uplynulý rok).

Participujeme na procese *praktickej výučby študentov Univerzity P. J. Šafárika – Lekárskej fakulty*, ktorú zabezpečuje RÚVZ Košice ako špecializované výučbové zariadenie. Externe sa participuje na pedagogickej činnosti Lekárskej fakulty UPJŠ, Ústavu sociálnej a behaviorálnej medicíny, konkrétne na výučbe (cvičeniach) predmetu *Determinanty zdravia* a predmetu *Výchova k zdraviu a ochrana zdravia v študijnom odbore Verejné zdravotníctvo*.

V zmysle požiadaviek ÚVZ SR sme zaslali materiály, ktoré sa týkali napríklad:

- vyhodnotenia činnosti a úloh za rok 2015 súvisiacich s plnením dokumentu „Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2015 a na ďalšie roky“;
- polročného vyhodnotenia úloh za rok 2016 súvisiacich s plnením dokumentu „Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR na rok 2016 a na ďalšie roky“;
- odpočtu plnenia regionálnej priority za Odbor podpory zdravia za rok 2015 v rámci dokumentu „Hlavné odborné a regionálne priority na úseku verejného zdravotníctva“;
- spracovania výročnej správy za odbor podpory zdravia/výchovy k zdraviu RÚVZ Košice za rok 2015;
- spracovania výročnej správy za útvary podpory zdravia/výchovy k zdraviu regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Košickom kraji za rok 2015;
- prehľadu príspevkov uverejnených v masmédiách za RÚVZ Košice (s mesačnou periodicitou vždy k 7. dňu nasledujúceho mesiaca);
- odpočtov činnosti – prehľadov aktivít k vybraným významným termínom, informačným kampaniam pre verejnosť (napr. Svetový deň proti rakovine, Týždeň mozgu 2016, Svetový deň zdravia, Svetový deň Pohybom ku zdraviu, kampaň MOST – Deň srdca 2016, Mesiac úcty k starším);
- odpovede v nadväznosti na závery Záznamu zo zasadnutia pracovnej skupiny pre realizáciu projektu "Viem, čo zjem" (RÚVZ Žilina, 12.9.2016);
- odpovede v nadväznosti na závery Záznamu zo 7. zasadnutia pracovnej skupiny na podporu zdravia seniorov (ÚVZ SR, 13.10.2016);
- zaslania databáz zo zadaných dotazníkov z dvoch celoslovenských prieskumov („Ovocie a zelenia do škôl“ a „Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR“);

- odpočtu sprievodných edukačných aktivít programu „Ovocie a zelenina do škôl,“ za školský rok 2015/2016 – sumárny prehľad za RÚVZ v Košickom kraji (t. j. RÚVZ so sídlom v Košiciach, Michalovciach, Rožňave, Spišskej Novej Vsi a Trebišove).

Členstvo:

- v pracovnej skupine „Podpora zdravia seniorov“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine „Duševné zdravie a prevencia drogových závislostí“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine „Prevencia fajčenia“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupine pre realizáciu projektu „Viem, čo zjem“ pri ÚVZ SR (celoslovenská pôsobnosť);
- v pracovnej skupiny pre Infobody Slovenskej Alzheimerovej spoločnosti, o. z. (celoslovenská pôsobnosť);
- v Komisii pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti Okresného úradu Košice (s pôsobnosťou v rozsahu Košického kraja);
- v odbornej poradnej skupine pre oblasť „Košice – Zdravé a čisté mesto“ Programu rozvoja mesta Košice 2015 – 2020 s výhľadom do roka 2025 (s pôsobnosťou v rozsahu mesta Košice), zriadenej Mestom Košice;
- v odbornej poradnej skupine pre oblasť "Košice – Sociálne mesto" Programu rozvoja mesta Košice 2015 – 2020 s výhľadom do roka 2025 (s pôsobnosťou v rozsahu mesta Košice), zriadenej Mestom Košice;
- v expertnej skupine EÚ pre sociálne determinanty zdravia a nerovnosti v zdraví.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

Návštevnosť jednotlivých Poradenských centier ochrany a podpory zdravia uvádza **tab. č. 6**. Celkový prehľad výkonov v PCOPZ uvádza **tab. č. 7**.

7. 1. Základná poradňa

Vyhodnotenie skríningu zdravotného stavu vyšetrených klientov v poradni zdravia

Základné poradenstvo bolo klientom poskytované dvomi spôsobmi, formou stabilnej a mobilnej poradne zdravia. Pri stabilnej sa poskytovali služby a poradenstvo v stanovených hodinách, väčšinou po predchádzajúcom dohovore s klientom, v priestoroch odboru PZ – oznamy boli zverejnené v médiách a sú nepretržite prístupné na internete, informácie boli poskytované aj telefonicky. Mobilná forma vychádzala zo snahy o ústretovosť najmä v prípade kolektívov a iných skupín záujemcov (ekonomicky činné obyvateľstvo, mimovládne neformálne zoskupenia, celoslovensky koordinované akcie v obchodných reťazcoch a pod.). Veková skladba a spoločenské rozvrstvenie je rôznorodé – od študentov po ľudí v produktívnom a poproduktívnom veku. Činnosť základnej poradne zdravia sa realizovala v súlade s odporúčanou metodikou, štatistické spracovanie a vyhodnocovanie sa vykonávalo zadávaním údajov do programu „Test zdravé srdce“.

V základnej poradni zdravia bolo v roku 2016 vyšetrených spolu 2003 osôb, z toho 607 mužov a 1396 žien, z toho prvovyšetrených bolo 1355 (67,65 %) osôb a 648 (32,35 %) klientov bolo opakovane vyšetrených. Vo vekovej kategórii od 15 – 19 rokov bolo

vyšetrených spolu 93 klientov, v kategórii od 20 – 24 rokov evidujeme 116 klientov, v kategórii 25 – 34-ročných bralo účasť 309 klientov, v kategórii od 35 – 44 rokov 380 klientov, 45 – 54-ročných bolo 367, v kategórii 55 – 64 rokov sme zaznamenali 381 záujemcov a v kategórii 65 a viacročných bolo vyšetrených 357 klientov.

V poradni bolo prvýkrát vyšetrených 1355 klientov, z toho 396 mužov (29,23 %) a 959 žien (70,77 %). Opakovane bolo vyšetrených 648 klientov, z toho 211 mužov (32,56 %) a 437 žien (67,44 %).

Zvýšené hodnoty celkového cholesterolu sa vyskytli u mužov z 600 vyšetrení u 186 (31,00 %) a u žien z 1394 vyšetrení u 735 (52,73 %). Najpočetnejší výskyt zvýšených hodnôt bol u mužov vo vekovej skupine 25 – 34 a 55– 64-ročných a u žien vo vekových skupinách 45– 54 a 55– 64-ročných.

Zvýšené hodnoty glukózy sa vyskytli u mužov zo 190 vyšetrení u 41 (21,58 %), najviac vo vekovej skupine 65 a viac ročných. U žien sme namerali zvýšené hodnoty glukózy z 975 vyšetrení u 127 (13,03 %), najviac u 55 – 64 a 65 a viac ročných.

Zvýšené hodnoty triacylglyceridov sa vyskytli u mužov zo 44 vyšetrení u 20 (47,62 %), najviac vo vekovej skupine 65 a viac ročných. U žien zo 198 vyšetrení malo zvýšené hodnoty 70 (35,35 %), s najväčším podielom vo veku 65 a viac ročných.

Znížené hodnoty HDL cholesterolu sme zistili zo 42 meraní u 15 mužov (35,71 %), najviac vo vekovej skupine 45 – 54 a 65 a viac ročných, u žien zo 198 vyšetrení boli znížené hodnoty u 59 (29,80 %), najviac u 55 – 64-ročných.

Zvýšené hodnoty BMI sme zistili z 604 meraní u 380 u mužov (62,91 %), najviac vo vekovej skupine 25 – 34-ročných. U žien z 1392 vyšetrení sa zvýšené hodnoty vyskytli 624-krát (44,83 %), najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 a viac ročných klientok.

Ďalšie podrobné analýzy biochemických vyšetrení sú obsahom **tab. č. 8a, 8b, 9a, 9b**.

Podrobné výsledky skríningu tlaku krvi sú obsahom **tab. č. 10a, 10b, 11a, 11b**.

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia v priebehu roku 2016 je predmetom **tab. č. 12a**.

V **tab. č. 12b** je analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov, u ktorých boli zvýšené hodnoty ukazovateľov zistené pri prvom vyšetrení.

7. 2. Nadstavbové poradne

V rámci Poradenského centra ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) zriadeného a prevádzkovaného v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach v roku 2016 pôsobili nadstavbové poradne:

- poradňa zdravej výživy;
- poradňa odvykania od fajčenia;
- poradňa hubárska;
- poradňa HIV/AIDS;
- poradňa očkovania;
- poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny.

Poradňa zdravej výživy:

Cieľ poradne: Zlepšenie stravovacích návykov u obyvateľov

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Oboznámenie klientov poradne s Odporúčanými výživovými dávkami pre jednotlivé skupiny obyvateľstva SR.

2. Poskytovanie informácií o zásadách správnej výživy.
3. Možnosť stanovenia % tuku v tele, meranie tlaku krvi.
4. Výpočet energetickej a biologickej hodnoty celodennej stravy z napísaného jedálnička a jej vyhodnotenie vo vzťahu k odporúčaným výživovým dávkam.
5. Poskytovanie poradenstva zameraného na ozdravenie výživy.

V spolupráci s oddelením fyziológie výživy bolo pre poradňu zdravej výživy hodnotených 20 klientov (10 mužov, 10 žien). Všetci klienti vypísali retrospektívnu 24-hodinovú spotrebu potravín podľa predtlaču, vyplnili klinicko-somatometrický dotazník a dotazník o životospráve. Zároveň im bolo v základnej poradni zdravia na odbore podpory zdravia vykonané antropometrické a biochemické vyšetrenie, vrátane kompletného poradenstva a stanovenia rizika výskytu metabolického syndrómu. Na Červenom kríži bolo poskytnuté poradenstvo 120 klientom.

Hubárska poradňa

Cieľ poradne: Minimalizovanie výskytu otráv z konzumu húb

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Určovanie druhu donesených nazbieraných čerstvých húb.
2. Informácie o ich správnej kuchynskej úprave.
3. Kurz pre záujemcov o zber a predaj čerstvých húb.
4. Preskúšanie znalostí a vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti pre predaj čerstvých húb.

V hubárskej sezóne roku 2016 hubárska poradňa poradila spolu 84 klientom. V sledovanom roku bolo 10 novo evidovaných klientov.

Poradňa odvykania od fajčenia

Cieľ poradne: Poskytovať poradenské služby v oblasti prevencie tabakizmu (nefarmakologického charakteru); zrozumiteľným spôsobom, v zmysle najnovších vedeckých poznatkov, objasňovať vplyvy nikotínovej závislosti na zdravie a kvalitu života, informovať o preventívnych spôsoboch riešenia problému závislosti s návrhom vhodnej metódy podľa individuálnych potrieb klienta.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Poradňa svojimi službami vo vzťahu ku klientovi plní úlohu skríningovo-depistážnu poradenskú a informačno-edukačnú.
2. Výber a použitie štandardných a individuálnych metód podľa potrieb a aktuálnej situácie klienta. Na základe aktuálnej situácie klienta (napr. stupňa závislosti od nikotínu, intenzity motivácie vzdať sa návyku), volí sa prístup okamžitej abstinencie alebo postupného, kontrolovaného odvykania od fajčenia.
3. Využitie dotazníkových metód a individuálneho rozhovoru na zistenie všeobecnej a behaviorálnej anamnézy s určením stupňa závislosti od nikotínu.
4. Stanovenie koncentrácie alveolárneho oxidu uhoľnatého vo výdychu s následným určením percenta karboxyhemoglobínu v krvi (COHb v %) prístrojom Smokerlyzer, meranie tlaku krvi, pulzu, prípadne ďalšie vyšetrenia podľa zdravotnej indikácie.
5. Intervenčné aktivity využívajúce prvky kognitívno-behaviorálneho prístupu s dôrazom na zmenu životného štýlu klienta, hľadanie alternatív na zvládnutie záťažových situácií rizikových pre tabakizmus, na prevenciu recidívy. Základom intervencie je konštruktívny

motivačný rozhovor medzi poradcom a klientom, založený na princípe podpory, interaktivity a partnerského vzťahu, na procese učenia, nácviku, pri súčasnom dodržiavaní etických princípov poradenstva.

V hodnotenom období sme v Poradni na odvykanie od fajčenia poskytli individuálne poradenstvo pre 195 záujemcov (75 mužov a 120 žien). Najvyššie zastúpenie tvorili klienti vo vekovej skupine 55 – 64-ročných, čo je 14,87 % z celkového počtu intervenovaných. V sledovanom období bolo 195 novo evidovaných klientov. Výrazne dominoval produktívny vek a záujem o jednorazovú intervenciu. Podrobná analýza klientov poradne podľa veku je v **tab. č. 6**.

Poradenstvo formou Linky pomoci na odvykanie od fajčenia sa vykonávalo podľa zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 8 ods. 1 pís. b). Na základe rozhodnutia hlavného hygienika SR a metodického pokynu ÚVZ SR (ďalej len *MP*):

- linku pomoci prevádzkujú všetky RÚVZ v SR podľa stanoveného harmonogramu, v 2-týždenných intervaloch počas pracovných dní;
- dvojtýždenný výkon poradenstva sa uskutočňuje prostredníctvom telefonической linky zriadenej na tento účel;
- vzor evidencie hovorov, predpísanú formu vedenia hovoru určuje MP (vrátane minimal data setu a protokolu o odovzdaní/prevzatí mobilného telefónu medzi jednotlivými RÚVZ v SR).

RÚVZ Košice disponoval telefónnou linkou v období od 26.9.2016 do 7.10.2016. Počet volaní (prichádzajúcich hovorov) bolo celkovo 78 (z toho bolo 66,00 % mužov, 34,00 % žien). Z uvedeného počtu bolo 53 volaní opodstatnených. Klienti boli vo vekovom rozmedzí od 16 do 67 rokov.

Poradňa HIV/AIDS

Cieľ poradne: Vykonávať účinné poradenstvo v súvislosti s HIV/AIDS, spolupracovať s inými odborníkmi v rámci RÚVZ, spolupracovať s poradňami HIV/AIDS v rámci Košického a Prešovského kraja, vykonávať poradenstvo pomocou telefonической linky „Linka pomoci HIV/AIDS“, spolupracovať s klinickými pracoviskami v rámci regiónu Východného Slovenska a s inými vládnymi a mimovládnymi organizáciami pri organizovaní Svetového dňa boja proti AIDS.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Predtestové poradenstvo u osôb, ktoré vyhľadali pomoc kvôli svojmu minulému alebo súčasnému rizikovému správaniu.
2. Odber venóznej krvi, realizácia skriningového vyšetrenia protilátok proti HIV.
3. Vyhodnotenie výsledkov a potestové poradenstvo.
4. Poradenstvo pre osoby s HIV/AIDS, pre ich partnerov a rodinných príslušníkov.
5. Poradenstvo u intravenózných narkomanov s odporúčením na vyšetrenie aj protilátok proti HCV.
6. Skontaktovanie testovaného klienta s klinickým lekárom – špecialistom v danej problematike (v indikovaných prípadoch).
7. Vypracovávanie zdravotno-výchovných materiálov o ochorení a prevencii HIV/AIDS.
8. Organizačné zabezpečenie a realizácia interaktívneho projektu „Hrou proti AIDS“ určeného pre základné a stredné školy.

V roku 2016 navštívilo poradňu 270 klientov, ktorým bolo okrem odberu a sérologického vyšetrenia krvi poskytnuté predtestové a potestové poradenstvo.

Poradňa očkovania

Cieľ poradne: Poukázať na význam špecifickej profylaxie, vďaka ktorej došlo k redukcii, eliminácii až eradikácii niektorých infekčných ochorení a k následnému zlepšeniu kvality života. Zlepšením úrovne informovanosti o ochoreniach preventabilných očkovaním dosiahnuť zníženie počtu odmietaní očkovania.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Poradenstvo v problematike povinného pravidelného očkovania detí, ktoré dosiahli určitý vek v zmysle očkovacieho kalendára pre povinné pravidelné očkovanie detí a dospelých a príslušnej legislatívy.
2. Poradenstvo v očkovaní pred cestou do zahraničia.
3. Poradenstvo v problematike odporúčaného očkovania.
4. Poradenstvo v očkovaní osôb, ktoré sú profesionálne vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz.
5. Poradenstvo v očkovaní detí s kontraindikáciami.
6. Poradenstvo vo všetkých ďalších problémoch spojených s očkovaním.
7. Poskytovanie informácií a konzultácií o priebehu ochorení preventabilných očkovaním, indikáciách a kontraindikáciách očkovania, zložení vakcín, nežiaducich reakciách.

V roku 2016 bolo poskytnuté odborné poradenstvo 79 klientom.

Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny.

Cieľ poradne: Poskytovať - v rámci včasnej prevencie rakoviny - jednotlivcom, skupinám a odborným záujemcom poradenstvo a najnovšie poznatky ako aj hodnotenia z vlastných vyšetrení a anamnestických analýz v problematike pôsobenia rôznych priamych aj nepriamych genotoxických faktorov a vplyvov na genetický materiál populácie.

Zabezpečiť informovanosť laickej aj odbornej verejnosti v tejto špecializácii a predchádzať tak vzniku nádorových ochorení, odporúčaním správnych nutričných, so zdravím súvisiacich, organizačných a technologických prístupov. V indikovaných prípadoch vykonať aj vyšetrenia úrovne chromozomálnych poškodení (aberácií).

U osôb chorých a liečených na nádorové ochorenia alebo po liečení odporučiť v rámci terciárnej prevencie opatrenia a prístupy na zníženie pravdepodobnosti recidívy a zlepšenie kvality ich života. Všetky poznatky a epidemiologické súvislosti z poradenstva systematicky vyhodnocovať a uplatňovať v poradenskej praxi, publikovať a šíriť prednáškovou aj publikačnou cestou a osvetou.

Rozsah poskytovaných informácií a poradenských služieb:

1. Odborné informácie, prednášky, školenia, anamnestické a cytogenetické.
2. Vyšetrenia súvisiace s rizikom mutagenity a prevenciou rakoviny.
3. Analýza anamnestických údajov a epizód rizika mutagenity.
4. Stanovenie aktuálneho rizikového profilu a prognózy.
5. Odporúčania a intervenčné opatrenia pre zníženie rizika.
6. Skrining chromozomálnych poškodení z krvi výlučne v indikovaných prípadoch.
7. Monitoring chromozomálnych poškodení u populácie v riziku.

V roku 2016 eviduje 246 klientov, z toho 180 mužov a 66 žien. Cez internet bolo poskytnutých 45 poradenstiev.

Podrobný ročný výkaz klientov poradní a prehľad najzákladnejších výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia uvádzajú **tab. č. 6** a **tab. č. 7**.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2016

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2016 do 31.12. 2016

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra
ochrany a podpory zdravia v roku 2016**

RÚVZ Košice

Tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť – kvalifikácia (atestácia)	Pracovné miesta úväzok	Počet osôb
Lekár – vedúci odboru	špecializačná skúška z verejného zdravotníctva	1,00	1
Iný vysokoškolák III. stupňa	prírodovedec-biológ, at. HŽaPP, ŠIŠ v PZ	1,00	1
Iný vysokoškolák II. stupňa	verejné zdravotníctvo	2,00 ¹	2
	sociálna práca	1,00	1
Iný vysokoškolák I. stupňa	sociálna práca	1,00	1
AHE	PŠŠ z E	1,00	1
S P O L U		7,00	7

¹Iný VŠ II. stupňa (verejné zdravotníctvo) v období od 1.1.2016 do 31.3.2016 s prac. úväzkom 1,0 a v období od 1.4.2016 do 31.12.2016 s prac. úväzkom 0,8.

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 2

Číslo riadku	N á z o v a k t i v i t y	Počet aktivít	Cieľové skupiny				
			Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	Iné	
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	78	6	8	61	3
		- ozdravovanie výživy	125	91	3	9	22
		- podpora nefajčenia a abstinencie	26	16		2	8
		- prevencia drogových závislostí	56	46			10
		- výchova k partnerstvu, manželstvu, rodičovstvu, prevencia pohlavných chorôb a inf. HIV/AIDS	36	36			
		- znižovanie krvného tlaku nemedikamentózne	50	4	20	6	20
		- duševné zdravie	79	17		49	13
S P O L U	<i>(spolu riadok číslo: 1)</i>	450	216	31	127	76	
2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov s osobitným zameraním na témy a termíny podľa kalendára SZO	298	208	21	21	48	
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity	452	217	41	80	114	
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	41	5		4	32
		- lektorov – laikov	7				7
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách	49	14		3	32	
6..	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch	43	18		2	23	
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom	741	596	31	24	90	
8.	Správy, rozbor pre orgány štátnej správy	175				175	
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín	2169	306	1105	456	302	
S P O L U	<i>(spolu riadok číslo: 2 - 9)</i>	3975	1364	1198	590	823	

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2016 do 31.12.2016

Základné - prvé vyšetrenie

RÚVZ Košice

Tab. č. 3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	37	9,3	2,9	53	5,5	1,4	90	6,6	1,3
20-24	33	8,3	2,7	65	6,8	1,6	98	7,2	1,4
25-34	101	25,5	4,3	127	13,2	2,1	228	16,8	2,0
35-44	67	16,9	3,7	198	20,6	2,6	265	19,6	2,1
45-54	61	15,4	3,6	174	18,1	2,4	235	17,3	2,0
55-64	43	10,9	3,1	177	18,5	2,5	220	16,2	2,0
65 a viac	54	13,6	3,4	165	17,2	2,4	219	16,2	2,0
SPOLU :	396	100,0		959	100,0		1355	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	2	0,9	1,3	1	0,2	0,4	3	0,5	0,5
20-24	10	4,7	2,9	8	1,8	1,3	18	2,8	1,3
25-34	51	24,2	5,8	30	6,9	2,4	81	12,5	2,5
35-44	40	19,0	5,3	75	17,2	3,5	115	17,7	2,9
45-54	32	15,2	4,8	100	22,9	3,9	132	20,4	3,1
55-64	40	19,0	5,3	121	27,7	4,2	161	24,8	3,3
65 a viac	36	17,1	5,1	102	23,3	4,0	138	21,3	3,2
SPOLU :	211	100,0		437	100,0		648	100,0	

Celkom :	607	1396	2003
-----------------	------------	-------------	-------------

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Základné - prvé vyšetrenie

RÚVZ Košice

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	1	11,1	20,5	2	1,9	2,7	3	2,7	3,0
20-24	3	33,3	30,8	13	12,6	6,4	16	14,3	6,5
25-34	0	0,0	0,0	10	9,7	5,7	10	8,9	5,3
35-44	1	11,1	20,5	15	14,6	6,8	16	14,3	6,5
45-54	2	22,2	27,2	24	23,3	8,2	26	23,2	7,8
55-64	1	11,1	20,5	21	20,4	7,8	22	19,6	7,4
65 a viac	1	11,1	20,5	18	17,5	7,3	19	17,0	7,0
SPOLU:	9	100,0		103	100,0		112	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	1	3,1	6,0	2	2,2	3,0	3	2,5	2,7
35-44	2	6,3	8,4	10	11,1	6,5	12	9,8	5,3
45-54	2	6,3	8,4	14	15,6	7,5	16	13,1	6,0
55-64	13	40,6	17,0	33	36,7	10,0	46	37,7	8,6
65 a viac	14	43,8	17,2	31	34,4	9,8	45	36,9	8,6
SPOLU:	32	100,0		90	100,0		122	100,0	

Celkom :	41	193	234
-----------------	-----------	------------	------------

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia
podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

RÚVZ Košice

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Neukončené základné	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Základné	39	6,7	2,0	59	4,4	1,1	98	5,0	1,1
Učňovské	23	3,9	1,6	45	3,3	1,0	68	3,5	1,0
Stredošk. s maturitou	265	45,2	4,0	679	50,1	2,7	944	48,6	2,7
Vysokoškolské	258	44,0	4,0	571	42,1	2,6	829	42,7	2,6
Neregistrované	1	0,2	0,3	2	0,1	0,2	3	0,2	0,2
SPOLU:	586	100,0		1356	100,0		1942	100,0	

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Základná poradňa	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	37	53	33	65	101	127	67	198	61	174	43	177	54	165	1355
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	39	54	43	73	152	157	107	273	93	274	83	298	90	267	2003
	Počet návštev	0	0	39	54	43	73	152	157	107	273	93	274	83	298	90	267	2003
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	1	0	2	5	2	2	5	3	0	0	0	0	20
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	1	0	2	5	2	2	5	3	0	0	0	0	20 120*
	Počet návštev	0	0	0	0	1	0	2	5	2	2	5	3	0	0	0	0	20
Poradňa hubárska	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	2	0	0	0	0	10
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	9	11	10	10	20	0	22	2	84
	Počet návštev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	9	3	7	8	21	21	14	26	13	25	8	29	3	8	195
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	9	3	7	8	21	21	14	26	13	25	8	29	3	8	195
	Počet návštev	0	0	9	3	7	8	21	21	14	26	13	25	8	29	3	8	195
Poradňa HIV/AIDS	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	8	6	40	17	90	32	44	12	15	1	3	2	0	0	270
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	8	6	40	17	90	32	44	12	15	1	3	2	0	0	270
	Počet návštev	0	0	16	12	80	34	180	64	88	24	30	2	6	4	0	0	540
Poradňa očkovania	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	4	15	15	16	21	5	2	1	0	0	0	79
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	0	4	15	15	16	21	5	2	1	0	0	0	79
	Počet návštev	0	0	0	0	0	4	15	15	16	21	5	2	1	0	0	0	79

* Poradenstvo poskytnuté na Slovenskom Červenom kríži

Pokračovanie tab. č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny	Počet klientov novoevidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	5	1	32	4	43	8	40	6	40	7	6	9	201
	Celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	1	1	9	9	6	37	13	46	11	43	7	41	7	3	12	246
	Počet návštev	0	0	0	0	3	0	5	1	5	1	6	0	13	4	0	10	48
	*cez internet bolo poskytnutých poradenstiev (z celkového počtu klientov)	0	1	1	9	4	5	5	9	3	3	3	1	1	0	0	0	45

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	1355	12557	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	1824		
	Meranie TK, P *?	1988		
	Biochemické vyšetrenie ***	3247		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	1709		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		195
		Spirometrom		0
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	0		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	234		
	Odborné poradenstvo	2003		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	2		
Iné	0			
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	0	60 120*	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	20		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	20		
	Odborné poradenstvo	120* 20		
	Iné	0		
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	195	585	
	Meranie spirometrom	0		
	Meranie smokerlyzerom	195		
	Odborné poradenstvo	195		
	Iné	0		
Poradňa očkovania	Založenie karty klienta	72	303	
	Zistenie anamnézy	72		
	Odborné poradenstvo v poradni	79		
	Telefonické poradenstvo	80		
Poradňa genetickej toxikológie pre prevenciu rakoviny	Založenie karty klienta	201	906	
	Anamnestické vyšetrenie – profil rizika mutagenity	246		
	Odborné poradenstvo osobné aj anonymné	246		
	CALP vyšetrenia	120		
	Návštevy na RÚVZ	48		
	Iné (konzultácie)	45		
Poradňa HIV/AIDS	Predtestové odborné poradenstvo	270	1350	
	Odber krvi	270		
	Založenie karty klienta	270		
	Sérológické vyšetrenie krvi	270		
	Potestové odborné poradenstvo	270		
Poradňa hubárska	Počet aktivít v roku (v sezóne)	25	325	
	Počet klientov (evidencia)	94		
	Počet určených húb	206		
	Iné	0		
Celkom			16206	

* Poradenstvo poskytnuté na Slovenskom Červenom kríži

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Muži

RÚVZ Košice

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	28	4	5	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	29	8	34	0
	rel.	10,7	3,1	5,6	0,0	14,3	0,0	0,0	14,3	16,7	0,0	0,0	14,3	25,0	0,0	0,0	25,0	17,0	3,6	14,0	0,0
	+-%	3,8	3,0	4,8	0,0	25,9	0,0	0,0	25,9	29,8	0,0	0,0	25,9	42,4	0,0	0,0	42,4	5,6	2,5	4,4	0,0
20-24	abs.	26	6	11	5	2	1	1	2	3	0	1	2	2	1	3	0	24	9	29	1
	rel.	10,0	4,7	12,4	10,2	28,6	50,0	50,0	28,6	50,0	0,0	50,0	28,6	50,0	20,0	60,0	0,0	14,0	4,1	12,0	1,1
	+-%	3,6	3,7	6,8	8,5	33,5	69,3	69,3	33,5	40,0	0,0	69,3	33,5	49,0	35,1	42,9	0,0	5,2	2,6	4,1	2,1
25-34	abs.	75	26	25	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51	49	76	13
	rel.	28,7	20,3	28,1	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	22,1	31,4	13,8
	+-%	5,5	7,0	9,3	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,9	5,5	5,8	7,0
35-44	abs.	34	33	18	6	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	28	39	46	12
	rel.	13,0	25,8	20,2	12,2	14,3	0,0	50,0	0,0	16,7	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0	20,0	0,0	16,4	17,6	19,0	12,8
	+-%	4,1	7,6	9,3	9,2	25,9	0,0	69,3	0,0	29,8	0,0	69,3	0,0	42,4	0,0	35,1	0,0	5,5	5,0	4,9	6,7
45-54	abs.	34	27	17	8	1	1	0	2	1	1	0	2	0	2	1	1	11	50	26	24
	rel.	13,0	21,1	19,1	16,3	14,3	50,0	0,0	28,6	16,7	33,3	0,0	28,6	0,0	40,0	20,0	25,0	6,4	22,5	10,7	25,5
	+-%	4,1	7,1	8,2	10,3	25,9	69,3	0,0	33,5	29,8	53,3	0,0	33,5	0,0	42,9	35,1	42,4	3,7	5,5	3,9	8,8
55-64	abs.	21	22	9	10	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	14	29	14	18
	rel.	8,0	17,2	10,1	20,4	14,3	0,0	0,0	14,3	0,0	33,3	0,0	14,3	0,0	20,0	0,0	25,0	8,2	13,1	5,8	19,1
	+-%	3,3	6,5	6,3	11,3	25,9	0,0	0,0	25,9	0,0	53,3	0,0	25,9	0,0	35,1	0,0	42,4	4,1	4,4	2,9	8,0
65 a viac	abs.	43	10	4	13	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	14	38	17	26
	rel.	16,5	7,8	4,5	26,5	14,3	0,0	0,0	14,3	0,0	33,3	0,0	14,3	0,0	20,0	0,0	25,0	8,2	17,1	7,0	27,7
	+-%	4,5	4,6	4,3	12,4	25,9	0,0	0,0	25,9	0,0	53,3	0,0	25,9	0,0	35,1	0,0	42,4	4,1	5,0	3,2	9,0
SPOLU: 100%		261	128	89	49	7	2	2	7	6	3	2	7	4	5	5	4	171	222	242	94

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Ženy

RÚVZ Košice

Tabuľka č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	42	10	10	5	0	2	1	1	1	1	0	2	0	2	2	0	47	6	35	13
	rel.	10,0	1,9	3,7	3,4	0,0	6,3	1,4	3,2	1,3	3,6	0,0	4,5	0,0	4,9	2,3	0,0	8,6	1,5	9,2	2,7
	+-%	2,9	1,1	2,2	3,0	0,0	8,4	2,7	6,2	2,6	6,9	0,0	6,2	0,0	6,6	3,2	0,0	2,4	1,2	2,9	1,5
20-24	abs.	48	17	31	4	13	0	6	7	13	0	11	2	12	1	12	1	55	10	46	13
	rel.	11,4	3,2	11,4	2,8	18,1	0,0	8,2	22,6	17,3	0,0	18,3	4,5	19,0	2,4	14,0	5,9	10,1	2,4	12,1	2,7
	+-%	3,0	1,5	3,8	2,7	8,9	0,0	6,3	14,7	8,6	0,0	9,8	6,2	9,7	4,7	7,3	11,2	2,5	1,5	3,3	1,5
25-34	abs.	87	40	45	7	10	0	8	2	10	0	8	2	9	1	9	1	101	26	85	30
	rel.	20,7	7,4	16,6	4,8	13,9	0,0	11,0	6,5	13,3	0,0	13,3	4,5	14,3	2,4	10,5	5,9	18,6	6,3	22,3	6,3
	+-%	3,9	2,2	4,4	3,5	8,0	0,0	7,2	8,6	7,7	0,0	8,6	6,2	8,6	4,7	6,5	11,2	3,3	2,4	4,2	2,2
35-44	abs.	96	101	54	30	12	3	10	5	11	4	9	6	9	6	13	2	134	64	106	80
	rel.	22,9	18,8	19,9	20,7	16,7	9,4	13,7	16,1	14,7	14,3	15,0	13,6	14,3	14,6	15,1	11,8	24,6	15,6	27,8	16,7
	+-%	4,0	3,3	4,8	6,6	8,6	10,1	7,9	12,9	8,0	13,0	9,0	10,1	8,6	10,8	7,6	15,3	3,6	3,5	4,5	3,3
45-54	abs.	51	123	64	34	15	9	19	5	16	8	11	13	13	11	22	2	85	89	60	103
	rel.	12,1	22,9	23,6	23,4	20,8	28,1	26,0	16,1	21,3	28,6	18,3	29,5	20,6	26,8	25,6	11,8	15,6	21,7	15,7	21,5
	+-%	3,1	3,6	5,1	6,9	9,4	15,6	10,1	12,9	9,3	16,7	9,8	13,5	10,0	13,6	9,2	15,3	3,1	4,0	3,7	3,7
55-64	abs.	45	132	43	35	15	6	15	6	10	11	11	10	14	7	14	7	71	106	33	121
	rel.	10,7	24,6	15,9	24,1	20,8	18,8	20,5	19,4	13,3	39,3	18,3	22,7	22,2	17,1	16,3	41,2	13,1	25,8	8,7	25,3
	+-%	3,0	3,6	4,4	7,0	9,4	13,5	9,3	13,9	7,7	18,1	9,8	12,4	10,3	11,5	7,8	23,4	2,8	4,2	2,8	3,9
65 a viac	abs.	51	114	24	30	7	12	14	5	14	4	10	9	6	13	14	4	51	110	16	119
	rel.	12,1	21,2	8,9	20,7	9,7	37,5	19,2	16,1	18,7	14,3	16,7	20,5	9,5	31,7	16,3	23,5	9,4	26,8	4,2	24,8
	+-%	3,1	3,5	3,4	6,6	6,8	16,8	9,0	12,9	8,8	13,0	9,4	11,9	7,2	14,2	7,8	20,2	2,4	4,3	2,0	3,9
SPOLU: 100%		420	537	271	145	72	32	73	31	75	28	60	44	63	41	86	17	544	411	381	479

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Muži

RÚVZ Košice

Tab. č. 9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0
	rel.	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,7	0,0
	+-%	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	0,0	1,4	0,0
20-24	abs.	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1	9	1
	rel.	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,7	0,8	6,3	1,6
	+-%	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	1,7	4,0	3,1
25-34	abs.	34	17	7	2	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	26	25	45	6
	rel.	26,6	20,5	17,5	16,7	6,7	0,0	0,0	12,5	0,0	7,1	0,0	5,0	0,0	4,8	0,0	6,7	28,0	21,2	31,3	9,5
	+-%	7,7	8,7	11,8	21,1	12,6	0,0	0,0	22,9	0,0	13,5	0,0	9,6	0,0	9,1	0,0	12,6	9,1	7,4	7,6	7,2
35-44	abs.	27	13	2	1	0	2	1	1	1	1	1	1	0	2	1	1	17	23	33	7
	rel.	21,1	15,7	5,0	8,3	0,0	11,1	4,0	12,5	5,3	7,4	7,7	5,0	0,0	9,5	5,6	6,7	18,3	19,5	22,9	11,1
	+-%	7,1	7,8	6,8	15,0	0,0	14,5	7,7	22,9	10,0	13,5	14,5	0,0	0,0	12,6	10,6	12,6	7,9	7,1	6,9	7,8
45-54	abs.	19	13	7	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1	2	14	18	19	12
	rel.	14,8	15,7	17,5	8,3	13,3	5,6	8,0	12,5	10,5	7,1	7,7	10,0	8,3	9,5	5,6	13,3	15,1	15,3	13,2	19,0
	+-%	6,2	7,8	11,8	15,0	17,2	10,6	10,6	22,9	13,8	13,5	14,5	13,1	15,0	12,6	10,6	17,2	7,3	6,5	5,5	9,7
55-64	abs.	14	26	13	3	8	4	10	2	5	7	3	9	6	6	4	8	14	26	18	22
	rel.	10,9	31,3	32,5	25,0	53,3	22,2	40,0	25,0	26,3	50,0	23,1	45,0	50,0	28,6	22,2	53,3	15,1	22,0	15,5	34,9
	+-%	5,4	10,0	14,5	24,5	25,2	19,2	10,2	30,0	19,8	26,2	22,0	21,8	28,3	19,3	19,2	25,2	7,3	7,5	5,4	11,8
65 a viac	abs.	22	14	11	5	4	11	12	3	11	4	8	7	5	10	12	3	11	25	19	15
	rel.	17,2	16,9	27,5	41,7	26,7	61,1	48,0	37,5	57,9	28,6	61,5	35,0	41,7	47,6	66,7	20,0	11,8	21,2	13,2	23,8
	+-%	6,5	8,1	13,8	27,9	22,4	22,5	19,6	33,5	22,2	23,7	26,4	20,9	27,9	21,4	21,8	20,2	6,6	7,4	5,5	10,5
SPOLU: 100%		128	83	40	12	15	18	25	8	19	14	13	20	12	21	18	15	93	118	144	63

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Ženy

RÚVZ Košice

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,4
	+-%	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,8
20-24	abs.	6	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	6	1
	rel.	3,9	0,7	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,5	3,6	0,4
	+-%	3,1	1,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	0,9	2,8	0,8
25-34	abs.	15	15	5	1	2	0	0	2	2	0	0	2	2	0	2	0	27	3	25	5
	rel.	9,9	5,3	4,3	2,0	3,6	0,0	0,0	7,1	3,6	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	2,7	0,0	12,4	1,4	15,1	2,0
	+-%	4,7	2,6	3,7	3,8	4,9	0,0	0,0	9,5	4,9	0,0	0,0	5,4	5,4	0,0	3,7	0,0	4,4	1,5	5,4	1,7
35-44	abs.	42	33	17	12	10	1	10	1	8	3	8	3	10	1	10	1	53	22	48	23
	rel.	27,6	11,6	14,7	23,5	17,9	2,6	15,2	3,6	14,5	7,7	18,2	6,0	20,0	2,3	13,7	4,8	24,4	10,0	28,9	9,0
	+-%	7,1	3,7	6,4	11,6	10,0	5,1	8,7	6,9	9,3	8,4	11,4	6,6	11,1	4,4	7,9	9,1	5,7	4,0	6,9	3,5
45-54	abs.	31	69	26	8	9	5	12	2	7	7	8	6	8	6	12	2	58	42	45	53
	rel.	20,4	24,2	22,4	15,7	16,1	13,2	18,2	7,1	12,7	17,9	18,2	12,0	16,0	13,6	16,4	9,5	26,7	19,1	27,1	20,7
	+-%	6,4	5,0	7,6	10,0	9,6	10,7	9,3	9,5	8,8	12,0	11,4	9,0	10,2	10,1	8,5	12,6	5,9	5,2	6,8	5,0
55-64	abs.	31	90	39	12	20	15	26	9	16	19	17	18	17	18	26	9	44	77	30	88
	rel.	20,4	31,6	33,6	23,5	35,7	39,5	39,4	32,1	29,1	48,7	38,6	36,0	34,0	40,9	35,6	42,9	20,3	35,0	18,1	34,4
	+-%	6,4	5,4	8,6	11,6	12,5	15,5	11,8	17,3	12,0	15,7	14,4	13,3	13,1	14,5	11,0	21,2	5,3	6,3	5,9	5,8
65 a viac	abs.	26	76	29	17	15	17	18	14	22	10	11	21	13	19	23	9	27	75	12	85
	rel.	17,1	26,7	25,0	33,3	26,8	44,7	27,3	50,0	40,0	25,6	25,0	42,0	26,0	43,2	31,5	42,9	12,4	34,1	7,2	33,2
	+-%	6,0	5,1	7,9	12,9	11,6	15,8	10,7	18,5	12,9	13,7	12,8	13,7	12,8	13,7	12,2	14,6	10,7	21,2	4,4	6,3
SPOLU: 100%		152	285	116	51	56	38	66	28	55	39	44	50	50	44	73	21	217	220	166	256

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	13	8	19	11	7	4	2	64
	rel.	0,0	36,1	24,2	19,0	16,4	11,5	9,5	3,8	16,3
	+-%	0,0	15,7	14,6	7,7	8,9	8,0	8,9	5,1	3,7
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	10	9	20	20	12	8	7	86
	rel.	0,0	27,8	27,3	20,0	29,9	19,7	19,0	13,2	21,9
	+-%	0,0	14,6	15,2	7,8	11,0	10,0	11,9	9,1	4,1
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	6	9	32	16	13	7	15	98
	rel.	0,0	16,7	27,3	32,0	23,9	21,3	16,7	28,3	25,0
	+-%	0,0	12,2	15,2	9,1	10,2	10,3	11,3	12,1	4,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	7	6	24	19	23	16	18	113
	rel.	0,0	19,4	18,2	24,0	28,4	37,7	38,1	34,0	28,8
	+-%	0,0	12,9	13,2	8,4	10,8	12,2	14,7	12,8	4,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	1	4	1	6	5	8	25
	rel.	0,0	0,0	3,0	4,0	1,5	9,8	11,9	15,1	6,4
	+-%	0,0	0,0	5,8	3,8	2,9	7,5	9,8	9,6	2,4
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	1	0	0	2	3	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	4,8	5,7	1,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	6,4	6,2	1,2
SPOLU	abs.	0	36	33	100	67	61	42	53	392
HYPERTENZIA	abs.	0	7	7	29	20	29	23	29	144
	rel.	0,0	19,4	21,2	29,0	29,9	47,5	54,8	54,7	36,7
	+-%	0,0	12,9	13,9	8,9	11,0	12,5	15,1	13,4	4,8

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	33	33	67	93	53	38	23	340
	rel.	0,0	62,3	50,8	53,6	47,0	30,6	21,6	14,1	35,7
	+-%	0,0	13,1	12,2	8,7	7,0	6,9	6,1	5,3	3,0
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	10	19	32	39	36	40	40	216
	rel.	0,0	18,9	29,2	25,6	19,7	20,8	22,7	24,5	22,7
	+-%	0,0	10,5	11,1	7,7	5,5	6,0	6,2	6,6	2,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	6	9	11	30	31	34	27	148
	rel.	0,0	11,3	13,8	8,8	15,2	17,9	19,3	16,6	15,5
	+-%	0,0	8,5	8,4	5,0	5,0	5,7	5,8	5,7	2,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	3	4	12	31	43	47	53	193
	rel.	0,0	5,7	6,2	9,6	15,7	24,9	26,7	32,5	20,3
	+-%	0,0	6,2	5,8	5,2	5,1	6,4	6,5	7,2	2,6
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	1	0	3	4	7	13	16	44
	rel.	0,0	1,9	0,0	2,4	2,0	4,0	7,4	9,8	4,6
	+-%	0,0	3,7	0,0	2,7	2,0	2,9	3,9	4,6	1,3
6. HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	1	3	4	4	12
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	1,7	2,3	2,5	1,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,9	2,2	2,4	0,7
S P O L U	abs.	0	53	65	125	198	173	176	163	953
HYPERTENZIA	abs.	0	4	4	15	36	53	64	73	249
	rel.	0,0	7,5	6,2	12,0	18,2	30,6	36,4	44,8	26,1
	+-%	0,0	7,1	5,8	5,7	5,4	6,9	7,1	7,6	2,8
CELKOM	abs.	0	89	98	225	265	234	218	216	1345

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
	abs.	0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	4	12	9	3	11	2	41
	rel.	0,0	0,0	40,0	24,5	23,1	9,7	32,4	7,4	21,4
	+-%	0,0	0,0	30,4	12,0	13,2	10,4	15,7	9,9	5,8
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	4	12	11	11	4	5	47
	rel.	0,0	0,0	40,0	24,5	28,2	35,5	11,8	18,5	24,5
	+-%	0,0	0,0	30,4	12,0	14,1	16,8	10,8	14,7	6,1
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	2	14	11	5	4	7	43
	rel.	0,0	0,0	20,0	28,6	28,2	16,1	11,8	25,9	22,4
	+-%	0,0	0,0	24,8	12,6	14,1	12,9	10,8	16,5	5,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	2	0	10	7	9	11	9	48
	rel.	0,0	100,0	0,0	20,4	17,9	29,0	32,4	33,3	25,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	11,3	12,0	16,0	15,7	17,8	6,1
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	0	3	3	4	11
	rel.	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	9,7	8,8	14,8	5,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	10,4	9,5	13,4	3,3
6. Hypertenzia III (>179 or >109)	Abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	2,9	0,0	1,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	5,7	0,0	1,4
SPOLU	abs.	0	2	10	49	39	31	34	27	192
HYPERTENZIA SPOLU	abs.	0	2	0	11	8	12	15	13	61
	rel..	0,0	100,0	0,0	22,4	20,5	38,7	44,1	48,1	31,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	11,7	12,7	17,1	16,7	18,8	6,6

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
3919. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	5	15	38	29	31	17	135
	rel.	0,0	0,0	71,4	53,6	51,4	30,2	28,7	19,3	33,6
	+-%	0,0	0,0	33,5	18,5	11,4	9,2	8,5	8,2	4,6
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	1	2	4	18	27	22	12	86
	rel.	0,0	100,0	28,6	14,3	24,3	28,1	20,4	13,6	21,4
	+-%	0,0	0,0	33,5	13,0	9,8	9,0	7,6	7,2	4,0
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	4	10	23	29	18	84
	rel.	0,0	0,0	0,0	14,3	13,5	24,0	26,9	20,5	20,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	13,0	7,8	8,5	8,4	8,4	4,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	5	5	13	22	29	74
	rel.	0,0	0,0	0,0	17,9	6,8	13,5	20,4	33,0	18,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	14,2	5,7	6,8	7,6	9,8	3,8
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	3	4	4	9	20
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	4,2	3,7	10,2	5,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	4,0	3,6	6,3	2,1
6. HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,4	0,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,8
S P O L U	abs.	0	1	7	28	74	96	108	88	402
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	5	8	17	26	41	97
	rel.	0,0	0,0	0,0	17,9	10,8	17,7	24,1	46,6	24,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	14,2	7,1	7,6	8,1	10,4	4,2
CELKOM	abs	0	3	17	77	113	127	142	115	594

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži	Pokles	Abs	50	7	7	32	36	8	7	0	9	10	9	16
		Rel	27,2	18,9	26,9	17,1	19,3	32,0	29,2	0,0	37,5	41,7	4,8	8,8
		+-%	6,4	12,6	17,0	5,4	5,7	18,3	18,2	0,0	19,4	19,7	3,1	4,1
	Nezmenené	Abs	65	13	5	129	117	6	9	25	2	6	157	153
		Rel	35,3	35,1	19,2	69,0	62,6	24,0	37,5	100,0	8,3	25,0	83,5	84,1
		+-%	6,9	15,4	15,1	6,6	6,9	16,7	19,4	0,0	11,12	17,3	5,3	5,3
	Nárast	Abs	69	17	14	26	34	11	8	0	13	8	22	13
		Rel	37,5	45,9	53,8	13,9	18,2	44,0	33,3	0,0	54,2	33,3	11,7	7,1
		+-%	7,0	16,1	19,2	5,0	5,5	19,5	18,9	0,0	19,9	18,9	4,6	3,7
	Celkom	100%	184	37	26	187	187	25	24	25	24	24	188	182
Ženy	Pokles	Abs	82	27	35	81	85	30	23	0	38	32	27	20
		Rel	20,7	18,9	36,5	20,6	21,6	38,5	29,5	0,0	48,7	41,0	6,8	5,7
		+-%	4,0	6,4	9,6	4,0	4,1	10,8	10,1	0,0	11,1	10,9	2,5	2,4
	Nezmenené	Abs	134	63	19	222	228	13	19	78	10	8	309	284
		Rel	33,8	44,1	19,8	56,5	58,0	16,7	24,4	100,0	12,8	10,3	78,2	80,7
		+-%	4,7	8,1	8,0	4,9	4,9	8,3	9,5	0,0	7,4	6,7	4,1	4,1
	Nárast	Abs	181	53	42	90	80	35	36	0	30	38	59	48
		Rel	45,6	37,1	43,8	22,9	20,4	44,9	46,2	0,0	38,5	48,7	14,9	13,6
		+-%	4,9	7,9	9,9	4,2	4,0	11,0	11,1	0,0	10,8	11,1	3,5	3,6
	Celkom	100%	397	143	96	393	393	78	78	78	78	78	395	352
Spolu	Pokles	Abs	132	34	42	113	121	38	30	0	47	42	36	36
		Rel	22,7	18,9	34,4	19,5	20,9	36,9	29,4	0,0	46,1	41,2	6,2	6,7
		+-%	3,4	5,7	8,4	3,2	3,3	9,3	8,8	0,0	9,7	9,6	2,0	2,1
	Nezmenené	Abs	199	76	24	351	345	19	28	103	12	14	466	437
		Rel	34,3	42,2	19,7	60,5	59,5	18,4	27,5	100,0	11,8	13,7	79,9	81,8
		+-%	3,9	7,2	7,1	4,0	4,0	7,5	8,7	0,0	6,3	6,7	3,3	3,3
	Nárast	Abs	250	70	56	116	114	46	44	0	43	46	81	61
		Rel	43	38,9	45,9	20,0	19,7	44,7	43,1	0,0	42,2	45,1	13,9	11,4
		+-%	4,0	7,1	8,8	3,3	3,2	9,6	9,6	0,0	9,6	9,7	2,8	2,7
	Celkom	100%	581	180	122	580	580	103	102	103	102	102	583	534

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochemické parametre: +- 10 %, Tlak krvi: +- 10 %, indexy: +- 10 %

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

RÚVZ Košice

Tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR		
Muži	Pokles	Abs	20	3	2	19	22	0	5	0	5	3	7	7	
		Rel	37,0	60,0	33,3	27,1	34,4	0,0	83,3	0,0	62,5	100,0	6,7	14,9	
		+-%	12,9	42,9	37,7	10,4	11,6	0,0	29,8	0,0	33,5	0,0	4,8	10,2	
	Nezmenené	Abs	19	2	3	48	38	0	1	7	0	0	87	38	
		Rel	35,2	40,0	50,0	68,6	59,4	0,0	16,7	100,0	0,0	0,0	83,7	80,9	
		+-%	12,7	42,9	40,0	10,9	12,0	0,0	29,8	0,0	0,0	0,0	7,1	11,2	
	Nárast	Abs	15	0	1	3	4	5	0	0	3	0	10	2	
		Rel	27,8	0,0	16,7	4,3	6,3	100,0	0,0	0,0	37,5	0,0	9,6	4,3	
		+-%	11,9	0,0	29,8	4,7	5,9	0,0	0,0	0,0	33,5	0,0	5,7	5,8	
	Celkom	100%	54	5	6	70	64	5	6	7	8	3	104	47	
	Ženy	Pokles	Abs	70	12	19	42	46	2	6	0	17	13	18	14
			Rel	32,6	34,3	55,9	46,2	35,7	11,1	37,5	0,0	68,0	76,5	10,6	9,0
+-%			6,3	15,7	16,7	10,2	8,3	14,5	23,7	0,0	18,3	20,2	4,6	4,5	
Nezmenené		Abs	85	15	7	41	76	1	9	27	3	0	133	131	
		Rel	39,5	42,9	20,6	45,1	58,9	5,6	56,3	100,0	12,0	0,0	78,2	84,0	
		+-%	6,5	16,4	13,6	10,2	8,5	10,6	24,3	0,0	12,7	0,0	6,2	5,8	
Nárast		Abs	60	8	8	8	7	15	1	0	5	4	19	11	
		Rel	27,9	22,9	23,5	8,8	5,4	83,3	6,3	0,0	20,0	23,5	11,2	7,1	
		+-%	6,0	13,9	14,3	5,8	3,9	17,2	11,9	0,0	15,7	20,2	4,7	4,0	
Celkom		100%	215	35	34	91	129	18	16	27	25	17	170	156	
Spolu		Pokles	Abs	90	15	21	61	68	2	11	0	22	16	25	21
			Rel	33,5	37,5	52,5	37,9	35,2	8,7	50,0	0,0	66,7	80,0	9,1	10,3
	+-%		5,6	15,0	15,5	7,5	6,7	11,5	20,9	0,0	16,1	17,5	3,4	4,2	
	Nezmenené	Abs	104	17	10	89	114	1	10	34	3	0	220	169	
		Rel	38,7	42,5	25,0	55,3	59,1	4,3	45,5	100,0	9,1	0,0	80,3	83,3	
		+-%	5,8	15,3	13,4	7,7	6,9	8,3	20,8	0,0	9,8	0,0	4,7	5,1	
	Nárast	Abs	75	8	9	11	11	20	1	0	8	4	29	13	
		Rel	27,9	20,0	22,5	6,8	5,7	87,0	4,5	0,0	24,2	20,0	10,6	6,4	
		+-%	5,4	12,4	12,9	3,9	3,3	13,8	8,7	0,0	14,6	17,5	3,6	3,4	
	Celkom	100%	269	40	40	161	193	23	22	34	33	20	274	203	

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochemické parametre: + - 10 %, Tlak krvi: + - 10 %, indexy: + - 10 %

OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM

1. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1.1 VŠEOBECNÝ POPIS ČINNOSTI ODDELENIA A CELKOVÉ ZHODNOTENIE ČINNOSTI

Medzi základné úlohy štátneho zdravotného dozoru patrí radiačná ochrana, to znamená ochrana zdravia ľudí pred účinkami ionizujúceho žiarenia pri všetkých činnostiach vedúcich k ožiareniu za normálnych podmienok a v prípade straty kontroly nad zdrojom žiarenia. V rámci radiačnej ochrany je potrebné regulovať radiačnú záťaž pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a obyvateľstva ako celku, zabrániť vzniku nestochastických účinkov a udržiavať riziko stochastických účinkov na najnižšej možnej miere. Je potrebné zabezpečiť, aby činnosti vedúce k ožiareniu vykonávali iba osoby so zodpovedajúcou zdravotnou a odbornou spôsobilosťou, pričom musí byť zaistená i odborná lekárska starostlivosť pre pracovníkov so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a v prípade straty kontroly nad zdrojom žiarenia i pre obyvateľstvo. Činnosť odborníkov v ochrane zdravia pred účinkami ionizujúceho žiarenia je sledovaná orgánmi Európskej únie a Medzinárodnej komisie pre atómovú energiu. Táto skutočnosť kladie vysoké nároky na odbornú úroveň pracovníkov odboru. Ochrana zdravia pred ionizujúcim žiarením je taktiež sledovaná a pripomienková zo strany mimovládnych ekologických organizácií.

Mimoriadne dôležitou súčasťou systému zdravotnej starostlivosti je bezpečnosť pacientov a racionálne znižovanie dávok ionizujúceho žiarenia pri zachovaní poskytovaných diagnostických informácií, prípadne ich rozšírení. Pracoviská odborov ochrany zdravia pred žiarením spolupracujú pri zavádzaní programov kvality pri lekárskom ožiarení na jednotlivých rádiodiagnostických pracoviskách a dbajú na dodržiavanie predpísaných pracovných postupov pri rôznych typoch vyšetrení.

Veľký význam má aj kontrola dovozu zdrojov ionizujúceho žiarenia na územie Slovenskej republiky, ako aj ich vývozu zo Slovenskej republiky. Každý členský štát Európskej únie musí mať vybudované zariadenia na uskutočňovanie nepretržitého sledovania úrovni radiačnej kontaminácie atmosféry, hydrosféry, pôdy a článkov potravinového reťazca. V súvislosti so sledovaním prírodnej rádioaktivity je činnosť zameraná na stanovenie radónu v podlaží, ako aj na meranie objemovej aktivity radónu v ovzduší, v obytných a v pracovných priestoroch (napr. verejnosti prístupné jaskyne). V stavebných materiáloch sa stanovuje obsah prírodných rádionuklidov a vyhodnocuje sa index hmotnostnej aktivity.

Podľa § 45 ods. 3 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. bolo v roku 2016 vydaných 107 povolení na činnosti vedúce k ožiareniu.

Pracovníci Odboru ochrany zdravia pred žiarením v roku 2016 vypracovali 3 posudky týkajúce sa odhadu dávky v plode u žien vyšetrených v zdravotníckych zariadeniach.

1.2 PERSONÁLNE ZLOŽENIE ODDELENIA

Odbor sa v roku 2016 skladal z dvoch oddelení, ktoré rovnako ako v roku 2015 neboli dostatočne personálne obsadené. K 31.12.2016 bolo personálne obsadenie odboru 8 pracovníkmi.

Členenie odboru ochrany zdravia pred žiarením:

- Vedúci odboru
- 1. Oddelenie röntgenov, uzavretých a otvorených žiaričov
DAHE - 3
- 2. Oddelenie rádioaktivity a monitorovania životného prostredia
Vedúci oddelenia
VŠ - 2
lab. - 2

Počet pracovníkov odboru v roku 2016: 8

3 VŠ

3 DAHE

2 lab.

1.3 VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU PODĽA VYKONÁVANÝCH ČINNOSTÍ VEDÚCICH K OŽIARENIU

V rámci okresov Košice-mesto a Košice-okolie je sledovaných 307 pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, z ktorých 254 je v zdravotníckych zariadeniach. V sledovaných okresoch sa prevádzkujú aj technické rtg prístroje a pracoviská, na ktorých sa využívajú uzavreté zdroje ionizujúceho žiarenia.

1.3.1 Výsledky dozoru na pracoviskách v zdravotníctve

Zdravotnícke rádiodiagnostické a rádioterapeutické pracoviská

Na rádiodiagnostických pracoviskách bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných 50 obhliadok. Pri obhliadkach sa uskutočňovali dozimetrické merania prostredia, merania základných parametrov röntgenových zariadení, kontrola príslušnej dokumentácie röntgenového pracoviska. Zistené nedostatky boli oznámené štatutárnemu zástupcovi zariadenia, alebo majiteľovi prístroja. Zodpovední pracovníci priamo na zázname určili termín odstránenia nedostatkov.

Pre skvalitnenie poskytovania služieb pacientov boli v roku 2016 pre Východoslovenský onkologický ústav v Košiciach vydané dve povolenia – lineárny urýchľovač a terapeutický rtg prístroj.

Stomatologické röntgenové pracoviská

V uplynulom roku bolo schválených 7 nových súkromných stomatologických pracovísk s intraorálnymi röntgenovými prístrojmi a jedno pracovisko s panoramatickým röntgenovým prístrojom.

V oblasti stomatologických röntgenových pracovísk je situácia najlepšia, nakoľko väčšina týchto pracovísk má nové röntgenové prístroje, ktorých vek nepresahuje 5 až 7 rokov. Posudzované súkromné stomatologické pracoviská spĺňajú všetky požadované kritériá z hľadiska ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením.

Nukleárna medicína

Najväčší rozsah prác s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi je v zdravotníctve vykonávaný na pracoviskách nukleárnej medicíny. V Košiciach sa nachádza jedno oddelenie nukleárnej medicíny.

Na tomto oddelení sú najčastejšie používanými nasledujúce otvorené zdroje ionizujúceho žiarenia - ^{99m}Tc , ^{125}I , ^{131}I , ^{99}Y , ^{201}Tl , ^{51}Cr , ^{57}Co , ^{58}Co , ^{153}Gd . V roku 2011 bolo spektrum otvorených žiaričov doplnené o ^{153}Gd , ktorý sa bude využívať ako zdroj pre korekciu atenuácie pri scintigrafickom zobrazení.

Kvapalný odpad, ako exkrementy pacientov sa dostávajú do kanalizácie vo vyhradenom WC ako súčasti kontrolovaného pásma. Nie je vypúšťaný okamžite do kanalizácie, ale zadržuje sa osobitne vo vymieracej nádrži na tekutý rádioaktívny odpad, ktorá je súčasťou systému ROEDIGER VACUUM.

1.3.2 Výsledky dozoru na pracoviskách veterinárnej medicíny

V súčasnosti máme v okresoch Košice-mesto a Košice-okolie evidovaných 6 veterinárnych pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia. Tieto pracoviská prevádzkujú súkromní veterinárni lekári vo svojich veterinárnych ambulanciách. V roku 2016 bolo vydané jedno povolenie na prevádzku súkromného veterinárneho rtg pracoviska.

1.3.3 Výsledky dozoru na ostatných pracoviskách so zdrojmi žiarenia

Pracoviská s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi

V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie bolo používaných 114 kusov uzavretých rádioaktívnych žiaričov. Najrozšírenejšie je používanie uzavretých žiaričov v U. S. Steel Košice, ako súčasť zariadení na riadenie a kontrolu technologických procesov, na meranie kvality finálnych výrobkov a ako súčasť rozličných meracích prístrojov.

V roku 2016 bolo vydané povolenie pre meranie hrúbky plechu a meranie kvality uhlia v U. S. Steel Košice.

Číselný prehľad podnikov, závodov, ústavov a organizácií, ktoré používajú uzavreté žiariče je uvedený v tabuľke.

Technické röntgenové a defektoskopické pracoviská

Používanie technických röntgenových prístrojov v priemysle je zamerané predovšetkým na defektoskopické skúšky pri sledovaní a kontrole zvarov, materiálov a výrobkov nedeštruktívnym spôsobom a na mikro a makroštruktúrnú analýzu surovín a materiálov.

Na území okresov Košice-mesto a Košice-okolie sa nachádza 8 rtg defektoskopických prístrojov a 4 pracoviská rádionuklidovej defektoskopie s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi.

Školstvo

Vo výskumných ústavoch a na vysokých školách (Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie a Prírodovedecká fakulta UPJŠ) sa rádioaktívne látky využívajú v malej miere.

Prírodovedecká fakulta UPJŠ Košice využíva aj ožarovacie zariadenie CHISOSTAT s uzavretým žiaričom ^{60}Co . Uvedené ožarovacie zariadenie sa využíva na ožarovanie experimentálnych zvierat a sterilizáciu laboratórných potrieb a pomôcok pre výskumnú a pedagogickú činnosť. Z otvorených žiaričov sa používajú ^3H , ^{32}P , ^{14}C a ^{131}I .

Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie Košice využíva vo svojej činnosti 8 röntgenových prístrojov, ktoré sa využívajú vo veterinárnej praxi pri ošetrovaní zvierat – 3 pojazdné röntgenové prístroje, 2 prenosné röntgenové prístroje, 2 intraorálne röntgenové prístroje a 1 panoramatický röntgenový prístroj.

Pracoviská s otvorenými rádioaktívnymi žiaričmi

V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie sú na pracoviskách klinickej biochémie zriadené RIA laboratória. V evidencii sa nachádzajú 2 pracoviská, z toho jedno súkromné v zrekonštruovaných priestoroch na Kukučínovej ulici v Košiciach. Na uvedených pracoviskách sa používa rádionuklid ^{125}I .

Rádioaktívny odpad z pracovísk je skladovaný do doby jeho vymretia v špeciálne určených a kontrolovaných priestoroch. Po vymretí je tento odpad likvidovaný ako komunálny v zmysle príslušnej legislatívy.

1.3.4 Dozor na pracoviskách s prírodnými zdrojmi žiarenia

Radón v pobytových a pracovných priestoroch a v pôdnom vzduchu (v životnom prostredí)

Objemová aktivita radónu (OAR) v pobytových a pracovných priestoroch a objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu v roku 2016 nebola stanovovaná v žiadnom objekte ani v žiadnej lokalite okresov Košice-mesto a Košice-okolie.

Jahodná – okolie prieskumných vrtov a príľahlé lokality

V súvislosti s možnou ťažbou uránu v lokalite Jahodná - Kurišková boli v roku 2016 uskutočnené merania a odbery vzoriek v lokalitách Jahodná, Košická Belá, Alpinka, Myslava a Nižný Klátov.

V odberových miestach (20 miest) bolo vykonaných 104 meraní aktuálneho príkonu dávkového ekvivalentu (PDE). Nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity a hodnoty PDE sa pohybovali na úrovniach dlhodobých priemerov charakteristických pre dané odberové miesto. Príkon dávkového ekvivalentu sa v týchto miestach pohyboval v intervale $PDE = 101 \pm 4 \text{ nSv.h}^{-1}$ (stanovište TLD na Jahodnej) až $PDE = 187 \pm 4 \text{ nSv.h}^{-1}$ (na Jahodnej, na ryhe (ryha = miesto s najvyššou koncentráciou uránovej rudy)).

V lokalitách Jahodná – rampa, Jahodná – ryha a Jahodná – chata boli v roku 2015 rozmiestnené termoluminiscenčné dozimetre (TLD), ktoré sa kvartálne vymieňajú. Hodnoty PDE prírodného pozadia v lokalitách Jahodná – rampa a Jahodná – chata sa pohybovali v intervale $82 - 145 \text{ nSv.h}^{-1}$, v lokalite Jahodná – ryha v intervale $92 - 177 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Pitné vody (30 vzoriek) boli odobraté zo šiestich príľahlých lokalít. V stanovovaných ukazovateľoch (celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta, objemová aktivita ^{222}Rn , objemová aktivita ^{226}Ra , koncentrácia prírodného uránu c_{Unat} , gamaspektrometrické vyšetrenie) bolo zistené prekročenie indikačných hodnôt platných pre pitnú vodu v ukazovateli celková objemová aktivita alfa: vlastný vodný zdroj – studňa č. 1, chata Klatovianka, Nižný Klátov - $a_{\text{V},\alpha} = 0,154 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 39\%$ a vlastný vodný zdroj, hotel Gardena, Košická Belá - $a_{\text{V},\alpha} = 0,124 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 41\%$. Maximálne hodnoty celkovej objemovej aktivity beta sa pohybovali pod úrovňou $0,094 \text{ Bq.l}^{-1}$. Maximálna hodnota objemovej aktivity radónu-222 $a_{\text{V},^{222}\text{Rn}} = 146,5 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 23\%$ bola zistená vo vzorke vody: vlastný vodný zdroj, chata Klatovianka, Nižný Klátov. Hodnoty objemovej aktivity rádia-226 vo všetkých vodách nepresahovali úroveň $0,024 \text{ Bq.l}^{-1}$. Maximálna hodnota koncentrácie prírodného uránu $c_{\text{Unat}} = 0,016 \pm 0,003 \text{ mg.l}^{-1}$ bola stanovená vo vode z vlastného vodného zdroja na chate Jahodná na Jahodnej.

Výsledky meraní rádioaktivity pitných vôd z Jahodnej a príľahlých lokalít sú uvedené v tabuľke.

Povrchové vody (25 vzoriek) a ich sedimenty (5 vzoriek) boli odoberané z piatich lokalít: Jahodná – rampa, Košická Belá – potok Belá, Košice-Alpinka – Čermel'ský potok, Košice-Myslava – Myslavský potok a Nižný Klátov – potok Vrbica. V povrchových vodách v stanovovaných ukazovateľoch (celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta, objemová aktivita ^{222}Rn , objemová aktivita ^{226}Ra a koncentrácia prírodného uránu c_{Unat}) nebolo oproti dlhodobým hodnotám zaznamenané zvýšenie hodnôt týchto ukazovateľov. Maximálne hodnoty v ukazovateľoch celková objemová aktivita alfa a koncentrácia prírodného uránu boli zistené vo vzorkách vôd odobratých 5.5.2016 z Čermel'ského potoka na Alpinke - $a_{\text{V},\alpha} = 0,069 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 62\%$ a $c_{\text{Unat}} = 0,014 \pm 0,001 \text{ mg.l}^{-1}$, maximálna hodnota v ukazovateli celková objemová aktivita beta bola zistená vo vzorke vody odobratej 2.5.2016 v Myslave z Myslavského potoka - $a_{\text{V},\beta} = 0,083 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 26\%$ a maximálna objemová aktivita ^{226}Ra bola zistená vo vzorke vody odobratej 12.4.2016 z potoka pri rampe na Jahodnej - $a_{\text{V},^{226}\text{Ra}} < 0,019 \text{ Bq.l}^{-1}$.

Výsledky meraní rádioaktivity povrchových vôd z Jahodnej a priľahlých lokalít sú uvedené v tabuľke.

Vo vzorkách sedimentov sa stanovujú hmotnostné aktivity prírodných rádionuklidov a ^{137}Cs . Oproti dlhodobým priemerom nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity. Maximálna hmotnostná aktivita ^{226}Ra bola zistená vo vzorke sedimentu odobratého 12.4.2016 z potoka pri rampe na Jahodnej - $a_{m,226\text{Ra}} = 27,88 \pm 0,38 \text{ Bq.kg}^{-1}$ a maximálna hodnota ^{137}Cs bola stanovená vo vzorke sedimentu odobratého 5.5.2016 z Čermeľského potoka na Alpinke – $a_{m,137\text{Cs}} = 4,12 \pm 0,19 \text{ Bq.kg}^{-1}$. Výsledky meraní rádioaktivity sedimentov povrchových tokov z oblasti Jahodnej a priľahlých lokalít sú uvedené v tabuľke.

Zároveň bolo odobraných 24 vzoriek pôd, 8 vzoriek porastov, 1 vzorka húb, 1 vzorka bylín. Odobraté vzorky sa v súčasnosti premeriavajú.

1.4 ČINNOSŤ PRESAHUJÚCA RÁMEC VÝKONU ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU, OSOBITNÁ ČINNOSŤ A AGENDA

1.4.1 Mimoriadne situácie

Zamestnanci Odboru ochrany zdravia pred žiarením v roku 2016 riešili tieto mimoriadne udalosti. V dvoch prípadoch sme sa podieľali na riešení mimoriadnej situácie v súvislosti so zaistením rádioaktívne kontaminovaného materiálu v kovovom šrote. Kontaminované predmety boli odovzdané firme JAVYS, a.s., Bratislava na ďalšie meranie a analýzu. Podieľali sme sa aj na riešení situácie so zaistením podozrivej obálky a domovej prehliadky rodinného domu.

1.4.2 Monitorovanie prírodného žiarenia v životnom prostredí

Rádioaktivita stavebných materiálov

Na obsah prírodných rádionuklidov sa vyšetrilo 7 vzoriek stavebných materiálov a surovín z lokalít v rámci okresov Košice – mesto a Košice - okolie. V odobratých vzorkách sa stanovovali aktivity rádionuklidov ^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K , z ktorých sa vypočítaval index hmotnostnej aktivity - I. Prekročenie úrovne 120 Bq.kg^{-1} pre ^{226}Ra bolo zistené vo vzorkách, ktoré dodala firma U. S. Steel Košice. Minimálna hodnota ^{226}Ra ($3,31 \pm 0,17 \text{ Bq.kg}^{-1}$) bola stanovená vo vzorke: vápenec - Ametys Košice. Výsledky meraní rádioaktivity stavebných materiálov sú uvedené v tabuľke.

Prírodná rádioaktivita vo vodách a vodných sedimentoch

Vzorky vôd boli odoberané z verejných vodovodov, minerálnych prameňov a vrtov, z povrchových tokov a boli odoberané aj vzorky zrážkovej a odpadovej vody.

Rádioaktivita pitných vôd

Z 96 odberových miest (27 Košice-mesto a 69 Košice-okolie) bolo odobratých 294 (80 Košice-mesto a 214 Košice-okolie) vzoriek pitných vôd a vykonalo sa v nich 294 vyšetrení.

Od 1. januára 2016 vstúpilo do platnosti Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 8/2016 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 496/2010 Z. z., ktoré sprísnilo indikačnú hodnotu v ukazovateli celková objemová aktivita alfa z hodnoty $0,2 \text{ Bq.l}^{-1}$ na hodnotu $0,1 \text{ Bq.l}^{-1}$. Pretože obce Východoslovenského regiónu sú väčšinou zásobované vodou z podzemných zdrojov bol očakávaný zvýšený počet vzoriek vôd, ktoré hodnotu $0,1 \text{ Bq.l}^{-1}$ prekročia a bude sa musieť pokračovať v tzv. optimalizácii podľa prílohy

č. 2 obrázku č. 1. vyššie spomínaného Nariadenia vlády SR. Získané výsledky to v plnej miere potvrdili.

Postup optimalizácie zahŕňa overenie alebo spresnenie situácie opakovaným odberom a následným stanovením rádiologických ukazovateľov v ďalších vzorkách, identifikáciu zdroja vody, ktorý je zodpovedný za zvýšený obsah rádionuklidov, analýzu situácie, návrh a realizáciu opatrení na zníženie obsahu rádionuklidov v pitnej vode.

V ukazovateli celková objemová aktivita alfa indikačná hodnota $0,1 \text{ Bq.l}^{-1}$ bola prekročená v 11 vzorkách vôd.

V okrese Košice-mesto sa jednalo o vzorky vôd odobratých z vlastného vodného zdroja v kuchyni Teplárne Košice (TEKO) - $a_{v,\alpha} < 0,11 \text{ Bq.l}^{-1}$ a 30.6.2016 z verejného vodovodu vo firme TAMAS v Krásnej nad Hornádcom - $a_{v,\alpha} < 0,11 \text{ Bq.l}^{-1}$.

V okrese Košice-okolie bolo trikrát zistené prekročenie indikačnej hodnoty vo vzorkách vôd odobratých v Trstenom pri Hornáde – 2 krát z verejného vodovodu v kuchyni materskej škôlky - 19.4.2016 aktivita $a_{v,\alpha} = 0,144 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 25\%$ a 9.6.2016 aktivita $a_{v,\alpha} = 0,12 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 22\%$ a raz z verejného vodovodu na OcÚ - 21. 11. 2016 aktivita $a_{v,\alpha} = 0,16 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 25\%$. Dvakrát bolo zistené prekročenie indikačnej hodnoty vo vzorkách vôd odobratých na Bočiaroch – 17.5.2016 z verejného vodovodu v kuchyni rodinného domu č. 24 - $a_{v,\alpha} = 0,137 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 23\%$ a 7. 3. 2016 z verejného vodovodu na WC-ženy na OcÚ - $a_{v,\alpha} = 0,134 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 31\%$. Prekročenie indikačnej hodnoty bolo ďalej zistené vo vodách odobratých z verejného vodovodu na OcÚ v Gyňove - $a_{v,\alpha} = 0,13 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 19\%$, z vodného zdroja - studne HGK-5 v Kechneci - $a_{v,\alpha} = 0,13 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 22\%$, z verejného vodovodu v kuchyni na OcÚ v Ruskove - $a_{v,\alpha} = 0,116 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 34\%$ a z verejného vodovodu v umývarke na OcÚ v Skároši - $a_{v,\alpha} = 0,104 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 53\%$.

V ukazovateli celková objemová aktivita beta namerané hodnoty neprekročili indikačnú hodnotu $0,50 \text{ Bq.l}^{-1}$. Maximálna hodnota bola zistená vo vzorke vody odobratej z verejného vodovodu na WC-ženy na OcÚ na Bočiaroch - $a_{v,\beta} = 0,365 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 23\%$.

V ukazovateli objemová aktivita ^{222}Rn bola indikačná hodnota 100 Bq.l^{-1} prekročená vo vzorkách vôd odobratých v kuchyni MŠ (obecný rezervoár) v Hýľove (okres Košice – okolie): odber 15. 11. 2016 – aktivita radónu $a_{v,^{222}\text{Rn}} = 156,5 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 12\%$ a odber 12. 12. 2016 – aktivita radónu $a_{v,^{222}\text{Rn}} = 191,3 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 14\%$.

V doplnkových ukazovateľoch objemová aktivita ^{226}Ra a koncentrácia prírodného uránu c_{Unat} neboli zaznamenané zvýšené hodnoty rádioaktivity.

V odberových miestach, v ktorých boli odobraté vzorky vôd, v ktorých boli prekročené indikačné hodnoty rádiologických ukazovateľov, bol začatý proces optimalizácie za účelom identifikácie zdroja vody, ktorý je zodpovedný za zvýšený obsah rádionuklidov v pitnej vode, na analýzu situácie a na návrh a realizáciu opatrení na zníženie obsahu radónu v pitnej vode.

Výsledky monitoringu rádioaktivity pitných vôd za rok 2016 v okrese Košice-mesto sú uvedené v tabuľke č. 23 a v okrese Košice-okolie sú uvedené v tabuľke.

V odberových miestach Krásna nad Hornádcom (fy TAMAS) a Trstené pri Hornáde (OcÚ) boli odobraté vzorky pitných vôd na stanovenie rádionuklidu trícium ^3H . Stanovenia vykonal ÚVZ SR v Bratislave. Aktivita trícia v pitných vodách sa pohybovala na úrovni detekčného limitu použitej aparatúry a nepresiahla hodnotu $2,5 \pm 1,4 \text{ Bq/l}$.

Rádioaktivita minerálnych vôd

Oproti pitným vodám vyššie hodnoty rádioaktivity sa vyskytujú vo vzorkách podzemných minerálnych vôd z vrtu G-5 Gajdovka na Aničke v Košiciach, z prameňa v dedine a zo studne za dedinou v Herľanoch a z vrtu KE-8 v katastri obce Buzica. Vzhľadom na geologickú stavbu územia okresov Košice - mesto a Košice - okolie existuje potenciálna možnosť zvýšenej rádioaktivity vo vodách z lokalít nachádzajúcich sa na tomto území a to hlavne v minerálnych prameňoch a individuálnych vrtoch. Uvedenú skutočnosť potvrdzujú aj

zvýšené hodnoty rádiologických ukazovateľov uvedené v tabuľke. Oproti dlhodobým priemerom však neboli zaznamenané významnejšie odchýlky.

Z vyššie uvedených lokalít bolo odobratých 12 vzoriek minerálnych vôd. Vykonalo sa v nich 12 vyšetrení. Vzorky pre stanovenie ukazovateľov celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta z dôvodu nedostatočnej kapacity meracieho zariadenia neboli odoberané.

V stanovovaných ukazovateľoch sa rádioaktivita minerálnych vôd pohybovala na úrovni dlhodobých priemerných hodnôt charakteristických pre daný zdroj vody. Maximálna hodnota objemovej aktivity radónu-222 - $a_{V,222Rn} = 68,1 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 23\%$ bola zaznamenaná vo vzorke vody z vrtu G-5 Gajdovka na Aničke v Košiciach. Maximálne hodnoty objemovej aktivity rádia-226 - $a_{V,226Ra} = 0,316 \pm 0,025 \text{ Bq.l}^{-1}$ a koncentrácie prírodného uránu - $c_{Unat} = 0,303 \pm 0,036 \text{ mg.l}^{-1}$ boli zaznamenané vo vzorke vody z vrtu KE-8 v Buzici (okr. KS).

Výsledky monitoringu rádioaktivity minerálnych vôd v okrese Košice-mesto a Košice-okolie za rok 2016 sú uvedené v tabuľke.

Rádioaktivita geotermálnych vôd

Rádioaktivita termálnych vôd z územia Košice-mesto a Košice-okolie v roku 2016 nebola vyšetovaná.

Rádioaktivita povrchových vôd a ich sedimentov

Vzorky povrchových vôd boli v odberovom mieste rieka Hornád v Krásnej nad Hornádom odoberané v mesačných intervaloch. Odobratých bolo 12 vzoriek povrchových vôd a uskutočnilo sa v nich 36 vyšetrení rádioaktivity. V meraných vzorkách vôd neboli zaznamenané zvýšené hodnoty rádioaktivity. Maximálne hodnoty v ukazovateľoch celková objemová aktivita alfa a celková objemová aktivita beta boli stanovené vo vzorke vody odobratej 27. 01. 2016 - $a_{V,\alpha} = 0,097 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 58\%$ a $a_{V,\beta} = 0,284 \text{ Bq.l}^{-1} \pm 33\%$.

V odberových miestach Krásna nad Hornádom (rieka Hornád) a Trstené pri Hornáde (rieka Hornád) boli 21. 11. 2016 odobraté vzorky povrchových vôd na stanovenie rádionuklidu trícium ^3H . Stanovenia vykonal ÚVZ SR v Bratislave. Aktivita trícia v povrchových vodách sa pohybovala na úrovni detekčného limitu použitej aparatury a nepresiahla hodnotu $2,3 \pm 1,4 \text{ Bq/l}$.

Spolu so vzorkami povrchových vôd sa z odberových miest odoberajú aj vzorky riečnych sedimentov. Vo vzorkách sa stanovujú hmotnostné aktivity prírodných rádionuklidov a ^{137}Cs . Hodnoty aktivít prírodných rádionuklidov ^{40}K , ^{226}Ra a ^{232}Th sa pohybovali na úrovniach dlhodobých priemerov charakteristických pre dané odberové miesta. Maximálna hodnota ^{137}Cs bola stanovená vo vzorke sedimentu odobratej 21. 11. 2016 z rieky Hornád v Krásnej nad Hornádom a hodnota je $a_{m,137Cs} = 3,76 \pm 0,12 \text{ Bq.kg}^{-1}$.

Výsledky stanovení rádioaktivity povrchových tokov a ich sedimentov sú uvedené v tabuľke.

Rádioaktivita zrážkových vôd

Vzorka snehových zrážok bola odobraná 15. januára 2016 na lúke pri RÚVZ v Košiciach na Ipeľskej 1. Vzorka je v súčasnosti v štádiu spracovania pre gamaspektrometrické vyšetrenie. Vzorky dažďovej vody v roku 2016 neboli odobraté.

Rádioaktivita odpadových vôd

V roku 2016 bola vyšetovaná jedna vzorka odpadovej vody pre GJ U.S. Steel Košice. Boli v nej stanovené izotopy ^{40}K a ^{226}Ra o aktivitách $a_{40K} = 11,23 \pm 1,07 \text{ Bq.l}^{-1}$ a $a_{226Ra} = 0,22 \pm 0,02 \text{ Bq.l}^{-1}$.

Kontinuálne meranie príkonu dávkového ekvivalentu – RÚVZ Košice

Merania príkonu dávkového ekvivalentu (PDE) sa uskutočňovali sondou FHZ 621 G-L2 na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. Celodenné meranie pozostáva z kontinuálneho merania PDE v hodinových intervaloch. Priemerný mesačný PDE sa stanovuje z priemerných denných PDE. Zistené hodnoty sa zasielajú do Ústredia radiačnej monitorovacej siete SR (RMS SR) na ÚVZ SR v Bratislave.

V roku 2016 bolo vykonaných 291 celodenných meraní. Významné zvýšenie hodnôt PDE nad dlhodobý priemer nebolo zaznamenané. Priemerný denný PDE bol $93,8 \pm 21,1 \text{ nSv.h}^{-1}$ s maximálnou hodnotou $123,3 \pm 5,3 \text{ nSv.h}^{-1}$ nameranou 16. 12. 2016 a minimálnou hodnotou $67,7 \pm 2,1 \text{ nSv.h}^{-1}$ nameranou 10. 05. 2016. Dlhodobý priemer PDE pre dané odberové miesto je $106,8 \text{ nSv.h}^{-1}$. Výsledky týchto meraní sa nachádzajú v tabuľke.

V čase od 3.10.2016 do 16.12.2016 bola sonda na overovacích meraniach na SMÚ v Bratislave.

Plošné integrálne a jednorazové meranie príkonu dávkového ekvivalentu

Na troch pevných stanovištiach v okresoch Košice - mesto a Košice - okolie (Košice, Jasov a Milhosť) sú od roku 1989 rozmiestnené termoluminiscenčné dozimetre (TLD), ktorých pravidelná výmena sa uskutočňuje v kvartálnych intervaloch.

Pretože RÚVZ Košice nevlastní prístroj na vyhodnocovanie dozimetrov z toho dôvodu vykonáva merania TLD pracovník RÚVZ Košice na zariadení TLD Reader na ÚVZ SR v Bratislave. Po vyhodnotení na RÚVZ v Košiciach sú výsledky zasielané do centra Slovenského ústredia radiačnej monitorovacej siete na ÚVZ SR v Bratislave.

V roku 2016 nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity a hodnoty integrálnych meraní PDE v sledovaných lokalitách sa pohybovali na úrovniach dlhodobých priemerov charakteristických pre danú lokalitu. Maximálna hodnota PDE bola zistená na stanovišti Milhosť (okr. KS) za II. kv. 2016 - $\text{PDE} = 176 \pm 25 \text{ nSv.h}^{-1}$. Minimálna hodnota bola zistená na stanovišti RÚVZ Košice za II. kv. 2016 - $\text{PDE} = 78 \pm 5 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Súčasne s výmenou TLD sa prenosným meračom meria aj okamžitý PDE na stanovišti TLD. Nebolo zaznamenané významné zvýšenie rádioaktivity nad úroveň dlhodobých priemerov charakteristických pre danú lokalitu. Maximálna okamžitá hodnota PDE bola nameraná 30. 06. 2016 pri výmene TLD II/2016 na III/2016 v Milhosti (okr. KS) - $\text{PDE} = 164 \pm 5 \text{ nSv.h}^{-1}$. Minimálna hodnota bola nameraná 20. 01. 2016 pri výmene TLD IV/2015 na I/2016 na stanovišti TLD v Jasove (okr. KS) - $\text{PDE} = 92 \pm 6 \text{ nSv.h}^{-1}$.

Výsledky integrálnych meraní PDE a jednorazových meraní PDE prenosným meračom sa nachádzajú v tabuľke.

Pri odberoch vzoriek v teréne sa vykonávajú jednorazové merania aktuálneho príkonu dávkového ekvivalentu prenosným meračom. V okresoch Košice-mesto a Košice-okolie bolo v roku 2016 premeraných 74 (52 Košice-mesto + 22 Košice-okolie) odberových miest. Nebolo zaznamenané významné zvýšenie hodnôt PDE oproti dlhodobým priemerom, ktoré sú dané predovšetkým geologickým zložením podložia v danej lokalite. Hodnoty PDE sa pohybovali na úrovniach charakteristických pre dané lokality. Maximálna hodnota PDE bola nameraná v odberovom mieste na Jahodnej na ryhe (miesto s najvyššou koncentráciou urán-molybdénovej rudy) – 24. 06. 2016 $\text{PDE} = 187 \pm 4 \text{ nSv.h}^{-1}$. V ostatných odberových miestach sa hodnoty PDE nachádzali pod úrovňou 180 nSv.h^{-1} . Minimálna hodnota bola nameraná 20. 04. 2016 v odberovom mieste vrt G-5 Gajdovka v Košiciach na Aničke - $\text{PDE} = 72 \pm 6 \text{ nSv.h}^{-1}$. Výsledky jednorazových meraní PDE prenosným meračom sú uvedené v tabuľkách.

Rádioaktivita prašného spad

Odberové miesto pre vzorky mesačného spad sa nachádza na streche budovy RÚVZ, Ipeľská č. 1, Košice. Meranie vzoriek sa uskutočňuje na gamaspektrometri (^{137}Cs a ^7Be)

a nízkooperačným alfa-beta meračom. Namerané hodnoty aktivity ^{137}Cs sa nachádzajú na úrovni minimálnej detekovateľnej aktivity. Maximálna hodnota sumárnej beta aktivity ($45,77 \pm 2,26 \text{ Bq}\cdot\text{m}^{-2}$) a maximálna hodnota sumárnej alfa aktivity ($92,69 \pm 4,83 \text{ Bq}\cdot\text{m}^{-2}$) bola stanovená v mesiaci apríl. Výsledky meraní sú uvedené v tabuľke.

Meranie vzoriek potravinového reťazca

Pri monitorovaní sa berie do úvahy sledovanie tých druhov potravín, ktoré predstavujú rozhodujúci zdroj príjmu rádionuklidov obyvateľstvom. U plodín sú hmotnostné aktivity na takej nízkej úrovni, že sa vytvárajú zmesné vzorky a pomocou špeciálnej metodiky sa ^{137}Cs koncentruje. Merania sa vykonávajú na RÚVZ so sídlom v Košiciach gamaspektrometrickou analýzou.

V roku 2016 v rámci monitorovania rádioaktivity boli v okresoch Košice – mesto a Košice – okolie sezónne odobraté vzorky článkov potravinového reťazca (3 vzorky ovocia a zeleniny, 3 vzorky húb, 2 vzorky obilia a 4 vzorky mlieka). Vo vzorkách sa stanovujú hodnoty aktivity ^{137}Cs . Výsledky meraní rádioaktivity týchto vzoriek neuvádzame, pretože sú merané v zmesových vzorkách a budú uvedené vo výročnej správe za Košický a Prešovský kraj.

V rámci monitorovania rádioaktivity v životnom prostredí boli raz kvartálne odoberané aj vzorky kravského mlieka v poľnohospodárskom družstve Turnianska Nová Ves. V zlievaných mesačných vzorkách sa gamaspektrometricky stanovili hodnoty ^{137}Cs . Obsah ^{137}Cs vo vzorkách kravského mlieka je pod detekčným limitom. Vo vzorke mlieka odobratej v mesiaci apríl objemová aktivita ^{137}Cs dosiahla hodnotu $0,032 \pm 0,006 \text{ Bq}\cdot\text{l}^{-1}$.

V súvislosti s požiadavkou Európskej únie bola raz kvartálne odoberaná vzorka celodennej stravy bez diétnych obmedzení na pracovisku Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura. Z odobratých vzoriek sa vytvára zmesová vzorka, ktorá sa po spracovaní gamaspektrometricky vyhodnocuje. Získané výsledky sú uvedené v tabuľke.

Meranie vzoriek pôdy a porastov

Raz ročne sa v miestach rozmiestnenia termoluminiscenčných dozimetrov (Košice, Jasov a Milhošť) a raz kvartálne v lokalite Krásna nad Hornádom povrchového toku Hornád, odoberajú aj vzorky pôdy (v troch vrstvách) a porastov. Vzorky sa gamaspektrometricky vyhodnocujú a stanovuje sa obsah umelých a prírodných rádionuklidov.

Maximálna hodnota aktivity ^{137}Cs sa namerala u vzorky z II. vrstvy lokality Milhošť – $9,73 \pm 0,58 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$. Najnižšia hodnota obsahu ^{137}Cs ($0,69 \pm 0,19 \text{ Bq}\cdot\text{kg}^{-1}$) sa namerala pre vzorku z II. vrstvy lokality Krásna nad Hornádom.

1.4.3 Manažment kvality

Odbor ochrany zdravia pred žiarením je v súčasnosti jediným pracoviskom v Košickom a Prešovskom kraji, ktorý rieši problematiku ionizujúceho žiarenia v celom jej komplexe. Do kompetencie odboru spadá sledovanie a usmerňovanie radiačnej záťaže pracovníkov a obyvateľstva zo všetkých zdrojov ionizujúceho žiarenia v Košickom a Prešovskom kraji. Vypracováva podklady pre povoloňacie činnosti vedúcich k ožiareniu, činnosti dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany

1.4.4 Konzultačná, expertná, školiaca a iná činnosť

V roku 2016 poskytli pracovníci Odboru ochrany zdravia pred žiarením 201 konzultácií. Boli to väčšinou telefonické konzultácie, ktoré sa týkali podmienok a zoznamu dokladov potrebných k zriadeniu pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia.

1.5 RIEŠENÉ ÚLOHY, PROGRAMY A PROJEKTY

V roku 2016 boli na Odbore ochrany zdravia pred žiarením riešené nasledujúce projekty:

11. Zhodnotenie zdravotného rizika z prírodnej rádioaktivity v balených vodách dodávaných do distribučnej siete v rámci SR.
12. Monitorovanie rádioaktivity v životnom prostredí pre účely plnenia požiadaviek odporúčania Európskej komisie a zabezpečovanie činnosti komunikačného Informačného systému medzi ÚVZ SR a Európskou komisiou.
13. Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia pacientov z lekárskeho žiarenia.

Stav plnenia programov a projektov riešených na Odbore ochrany zdravia pred žiarením v roku 2016 bol samostatne spracovaný v januári 2017 a závery plnenia boli zaslané koordinátorovi riešených programov a projektov v rámci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach.

V rámci Odboru ochrany zdravia pred žiarením prioritnou úlohou bolo Sledovanie obsahu prírodných ako aj umelých rádionuklidov v zložkách životného prostredia a článkoch potravinového reťazca lokality Jahodná z dôvodu plánovanej ťažby uránu v tejto oblasti. Rádioaktivita životného prostredia bola monitorovaná v ložiskovom území Jahodná (pri prieskumných vrtoch) a vybraných príľahlých lokalitách (Košická Belá, Myslava, Alpinka). Analyzovali sa povrchové vody, sedimenty povrchových tokov, pôdy, porast, lesné plody. Výsledky meraní sú uvedené v tabuľkách a zhodnotenie výsledkov je prezentované v časti „8. Ožiarenie obyvateľov prírodným ionizujúcim žiarením“.

ŠPECIÁLNA ČASŤ

2.1 POČET VÝKONOV V RÁMCI VÝKONU ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Tabuľka č. 1

2.2 VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU PODĽA TYPU PRACOVÍSK

Tabuľka č. 2 - 8

2.3 MONITOROVANIE IONIZUJÚCEHO ŽIARENIA V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Tabuľka č. 10

2.4 ČINNOSŤ RÁDIOCHEMICKÉHO LABORATÓRIA

Tabuľka č. 11 - 29

PRÍLOHY:

Príloha č. 1: Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

PREHĽAD VÝKONOV OOPZŽ	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Počet previerok v rámci ŠZD	32	7	1	5	-	45
Počet preverených pracovísk	50	13	1	5	-	69
Počet záznamov z previerok	87	19	2	8	-	116
Počet návrhov na správne konanie *	-	-	-	-	-	-
Počet uložených sankcií (pokuty) **	-	-	-	-	-	-
Počet meraní röntgenového žiarenia v rámci ŠZD	191	17	5	-	-	213
Počet meraní gama žiarenia v rámci ŠZD	15	22	-	75	-	112
Počet meraní povrchovej kontaminácie v rámci ŠZD	120	-	-	-	-	120
Prešetrenie chorôb z povolania	1	-	-	-	-	1
Prešetrenie nadexpozícií	10	-	-	-	-	10
Prešetrenie mimoriadnych udalostí, nehôd a havárií	-	-	-	-	3	3
Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu	-	-	-	-	1	1
Počet riešených sťažností	-	-	-	-	-	-
Počet konzultácií a odborných jednaní	112	28	11	12	38	201
Počet spracovaných odborných vyjadrení	-	3	-	-	-	3
Počet vypracovaných správ a hlásení						
Prednášková činnosť (hodín)	32	-	-	15	-	47
Počet školených pracovníkov	3	-	-	45	-	48
Počet publikácií	-	-	1	-	-	1
Skúšky odbornej spôsobilosti	-	-	-	-	-	-
Spracované podklady pre vydanie rozhodnutí RÚVZ***	45	61	1	-	-	107
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 13****	-	-	-	-	-	-
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 45*****	45	61	1	-	-	107
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania	-	-	-	-	-	-
Počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov *****	-	-	-	-	-	-

Poznámky:

* Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.

** Počet uložených pokút podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.

*** Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí orgánom verejného zdravotníctva (RÚVZ)

**** Celkový počet vydaných záväzných posudkov (rozhodnutí) podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z.z.

***** Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) podľa § 45 zákona č. 355/2007 Z.z.

***** Celkový počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 54 zákona č. 355/2007 Z.z.

Príloha č. 2: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú röntgenové prístroje

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Košice – mesto	93	3	4	1	1	102
Košice - okolie	13	-	1	-	-	14
SPOLU	106	3	5	1	1	116

Príloha č. 3: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú uzavreté rádioaktívne žiariče, alebo zariadenia s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Košice - mesto	-	5	-	1	-	6
Košice – okolie	-	2	-	-	-	2
SPOLU	-	7	-	1	-	8

Príloha č. 4: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú otvorené rádioaktívne žiariče

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Košice – mesto	2	-	-	-	-	-
Košice – okolie	-	-	-	-	-	-
SPOLU	2	-	-	-	-	-

Príloha č. 5: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú urýchľovače častíc a iné generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG zariadení)

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Košice - mesto	1	-	-	-	1	2
Košice – okolie	-	-	-	-	-	-
SPOLU	1	-	-	-	1	2

Príloha č. 6: Prehľad počtu röntgenových prístrojov

OKRES	Zdravotnícke RTG prístroje										Technické RTG prístroje								
	Zubné RTG prístroje			Skiagrafia	Skiaskopia	Mamografia	Pojazdné RTG	CT	Angiografia, DSA a intervenčné výkony	Terapeutické RTG	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj	Veterinárne RTG							
Košice-mesto	109	19	1									33	12	11	28	6	7	1	6
Košice-okolie	16	1	-	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	24
SPOLU	125	20	1	34	13	12	28	6	7	1	7	13	8	1	2	4	20	5	307

Príloha č. 7: Prehľad počtu rádiologických zariadení používaných v radiačnej onkológii nukleárnej medicíny

OKRES	Radičná onkológia					Nukleárna medicína					SPOLU
	Lineárne urýchľovače	Kobaltové ožarovače	Césiové ožarovače	Zariadenia pre brachyterapiu - afterloadine	RTG simulátory	Planárne gama kamery	SPECT zariadenia	PET zariadenie	SPECT/CT zariadenia	PET/CT zariadenia	
Košice – mesto	3	-	-	1	1	-	2	-	1	1	9
Košice – okolie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SPOLU	3	-	-	1	1	-	2	-	1	1	9

Príloha č. 8: Prehľad počtu uzavretých rádioaktívnych žiaričov, vrátane zariadení, ktoré obsahujú uzavreté rádioaktívne žiariče, podľa účelu používania

OKRES	Zdravotníctvo		Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné							SPOLU
	Externá gama terapia	Brachyterapia	Defektoskopia	Priemyselné indikačné zariadenia *	Hrúbkomery	Meradlá vlhkosti a hustoty **	Karotážne práce ***	Kalibračné žiariče, etalóny	Iné	
Košice – mesto	-	1	4	33	66	8	-	-	-	
Košice – okolie	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
SPOLU	-	1	4	33	66	10	-	-	-	

Poznámky:

Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinomery, hustomery

** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hustomery (napr. typu Troxler a pod.)

*** Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

**Príloha č. 10: Prehľad počtu odobratých vzoriek, analýz a rádiometrických vyšetrení v roku 2016
v okresoch Košice–mesto a Košice-okolie**

Druh analyzovanej vzorky	Počet odobraných vzoriek	Počet chemických, rádiochemických a rádiometrických analýz, meraní a vyšetrení												
		Sumárna alfa aktivita	Sumárna beta aktivita	Sr-90	Cs-137	I-131	Ra-226	Rn-222	U-nat	H-3	Gamastrometrická analýza	Meranie externého gama žiarenia - TLD	Meranie externého gama žiarenia – dávkový príkon	Celkový počet analýz a meraní
atmosférický spad	36	12	12	-	-	-	-	-	-	-	24	-	-	48
aerosóly v životnom prostredí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vody pitné, povrchové, podzemné	423	125	125	-	-	-	25	112	19	4	13	-	-	423
vodné rastliny a sedimenty	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64	-	-	64
ovocie a zelenina	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	20
mlieko a mliečne výrobky	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
obilie (pšenica, jačmeň, raž atď.)	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	12
krmoviny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
huby a lesné plody	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	60
celodenná strava - mixovaná	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	-	-	16
iné potraviny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pôda	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	-	-	96
stavebný materiál	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	-	21
ovzdušie v bytoch a budovách	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ovzdušie na pracoviskách	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
otery z pracovného prostredia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
externé gama žiarenie v ŽP	678	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	646	678
SPOLU	1257	137	137	-	-	-	25	112	19	4	334	32	646	1446

Tab. č. 11 - Výsledky merania rádioaktivity spadov v Bq.m⁻² za rok 2016 odoberaných na RÚVZ Košice, Ipel'ská 1

mesiac	odber	aktivita [Bq.m ⁻²]			
		⁷ Be	¹³⁷ Cs	Σα	Σβ
I.	04.01. - 01.02.2016	-	< 2,62	2,74 ± 0,54	10,78 ± 0,60
II.	01.02. - 01.03.2016	-	< 3,98	4,64 ± 0,61	12,27 ± 0,59
III.	01.03. - 01.04.2016	-	< 2,41	2,25 ± 0,56	5,85 ± 0,46
IV.	01.04. - 02.05.2016	-	< 2,16	92,69 ± 4,83	45,77 ± 2,26
V.	02.05. - 01.06.2016	21,43 ± 4,44	< 1,90	36,45 ± 1,59	26,02 ± 0,83
VI.	01.06. - 04.07.2016	60,77 ± 7,64	< 2,64	30,72 ± 1,48	< 2,79
VII.	04.07. - 01.08.2016	110,07 ± 10,38	< 2,55	22,93 ± 1,18	33,14 ± 0,86
VIII.	01.08. - 02.09.2016	55,79 ± 5,62	< 1,57	7,79 ± 0,71	13,50 ± 0,56
IX.	02.09. - 03.10.2016	-	< 2,53	< 1,34	22,8 ± 0,70
X.	03.10. - 04.11.2016	52,93 ± 7,92	< 2,12	6,92 ± 0,93	16,19 ± 0,55
XI.	04.11. - 02.12.2016	28,89 ± 6,45	< 2,04	9,92 ± 1,04	13,79 ± 0,51

Tab. č. 12 - Merania rádioaktivity stavebných materiálov v Bq.kg⁻¹ za rok 2016 z lokalít Košice-mesto a Košice-okolie

druh materiálu	aktivita [Bq.kg ⁻¹]			I
	²²⁶ Ra	²³² Th	⁴⁰ K	
kal VT1- U.S.Steel Košice	125,68 ± 1,32	26,98 ± 0,49	161,01 ± 9,67	-
kal KB2 - U.S.Steel Košice	209,17 ± 2,01	36,49 ± 0,73	169,84 ± 10,19	-
kal GT3 - U.S.Steel Košice	127,48 ± 1,35	28,08 ± 0,54	151,77 ± 8,55	-
Troska VP1 - U.S.Steel Košice	128,93 ± 0,88	19,78 ± 0,30	171,44 ± 5,40	0,59
Troska VP2 - U.S.Steel Košice	133,65 ± 0,72	21,56 ± 0,23	335,82 ± 5,97	0,67
Troska VP3 - U.S.Steel Košice	140,55 ± 0,93	26,24 ± 0,34	281,99 ± 6,30	0,69
Vápenec - Ametys Košice	3,31 ± 0,17	-	276,10 ± 4,81	0,10

Tab. č. 13 – Výsledky meraní rádioaktivity v jednotlivých vzorkách kravského mlieka v Bq.l⁻¹ odobratých kvartálne za rok 2016 v lokalitách Košice-mesto a Košice-okolie

lokalita	odber	aktivita [Bq.l ⁻¹]
		¹³⁷ Cs
Turnianska Nová Ves	január	< 0,027
Turnianska Nová Ves	apríl	0,032 ± 0,006
Turnianska Nová Ves	júl	< 0,029

Tab. č. 14 - Výsledky monitorovania rádioaktivity celodennej stravy v Bq.kg⁻¹ čerstvej váhy za rok 2016 z lokalít Košice-mesto a Košice-okolie

lokalita	odber	aktivita [Bq/osoba]
		¹³⁷ Cs
UNsP, ul. SNP 1, Košice	09.03.2016	0,076 ± 0,021
UNsP, ul. SNP 1, Košice	07.06.2016	0,103 ± 0,031
UNsP, ul. SNP 1, Košice	20.09.2016	< 0,020
UNsP, ul. SNP 1, Košice	06.12.2016	< 0,037

Tab. č. 15 - Výsledky monitorovania rádioaktivity potravín v Bq.kg⁻¹ čerstvej váhy za rok 2016 z lokalít Košice-mesto a Košice-okolie

lokality	názov	aktivita ¹³⁷ Cs [Bq.kg ⁻¹]
Dargov	Kuriatko jedlé	50,59 ± 1,55
Dargov	Zmes plávok	0,72 ± 0,16
Dargov	Zmes húb	5,16 ± 0,46

Tab. č. 16 – Výsledky meraní rádioaktivity v jednotlivých vrstvách pôd v Bq.kg⁻¹ za rok 2016 odobratých v lokalitách Košice-mesto a Košice-okolie

lokality/dátum odberu	vrstva	aktivita [Bq.kg ⁻¹]			
		¹³⁷ Cs	⁴⁰ K	²²⁶ Ra	²³² Th
Krásna n/H. 21.3.2016	I.	8,03 ± 0,28	561,99 ± 9,38	19,93 ± 0,27	28,39 ± 0,48
	II.	6,72 ± 0,28	530,68 ± 9,04	20,26 ± 0,28	26,62 ± 0,50
	III.	5,34 ± 0,30	535,32 ± 9,20	19,91 ± 0,29	28,18 ± 0,50
Krásna n/H. 30.6.2016	I.	0,69 ± 0,19	664,64 ± 13,47	17,18 ± 0,41	21,29 ± 0,42
	II.	0,72 ± 0,05	662,27 ± 10,49	19,14 ± 0,19	22,48 ± 0,23
	III.	0,71 ± 0,26	637,25 ± 14,73	19,19 ± 0,54	22,59 ± 0,51
Krásna n/H. 22.8.2016	I.	0,97 ± 0,16	683,82 ± 11,62	18,36 ± 0,26	21,41 ± 0,28
	II.	0,77 ± 0,06	719,28 ± 10,13	21,35 ± 0,24	23,57 ± 0,30
	III.	0,87 ± 0,11	657,59 ± 12,23	18,53 ± 0,35	21,89 ± 0,36
Krásna n/H. 12.10.2016	I.	1,71 ± 0,16	755,64 ± 13,93	24,43 ± 0,55	26,42 ± 0,55
	II.	1,96 ± 0,08	808,51 ± 11,52	26,66 ± 0,28	28,72 ± 0,38
	III.	2,89 ± 0,24	775,46 ± 12,30	25,84 ± 0,38	28,96 ± 0,45

Tab. č. 17 - Výsledky meraní rádioaktivity pôd v Bq.kg⁻¹ za rok 2016 odobratých z lokalít Košice-mesto a Košice-okolie, kde sú umiestnené TLD

lokality	vrstva	aktivita [Bq.kg ⁻¹]			
		¹³⁷ Cs	⁴⁰ K	²²⁶ Ra	²³² Th
Jasov	I.	5,93 ± 0,42	999,14 ± 19,84	31,84 ± 0,61	47,36 ± 0,71
	II.	6,62 ± 0,76	1017,59 ± 21,61	31,33 ± 0,74	47,41 ± 0,82
	III.	6,62 ± 0,78	1014,54 ± 25,39	30,19 ± 0,92	45,59 ± 1,05
Košice	I.	1,26 ± 0,43	821,41 ± 16,95	23,35 ± 0,65	30,47 ± 0,69
	II.	1,46 ± 0,12	669,94 ± 12,10	20,85 ± 0,35	25,91 ± 0,37
	III.	1,78 ± 0,73	675,61 ± 10,85	20,31 ± 0,23	26,33 ± 0,27
Milhošť	I.	7,93 ± 0,39	797,79 ± 18,68	25,36 ± 0,70	31,98 ± 0,71
	II.	9,73 ± 0,58	777,04 ± 17,69	25,74 ± 0,68	32,77 ± 0,68
	III.	9,64 ± 0,38	761,28 ± 16,73	24,46 ± 0,62	32,87 ± 0,64

Tab. č. 18 - Monitoring rádioaktivity vôd a sedimentov povrchových tokov v okrese Košice-mesto a Košice-okolie za rok 2016

Vodný tok	Lokalita	Okr.	V O D A		S E D I M E N T			
			Alfa [Bq.l ⁻¹]	Beta [Bq.l ⁻¹]	¹³⁷ Cs [Bq.kg ⁻¹]	⁴⁰ K [Bq.kg ⁻¹]	²²⁶ Ra [Bq.kg ⁻¹]	²³² Th [Bq.kg ⁻¹]
rieka Hornad (27.1.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	0,097±58%	0,284±33%	-	-	-	-
rieka Hornad (22.2.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	0,072±53%	0,115±24%	1,76 ± 0,22	549,06 ± 8,90	16,01 ± 0,23	20,50 ± 0,38
rieka Hornad (21.3.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	0,050±70%	0,081±34%	0,63 ± 0,15	428,90 ± 7,21	13,98 ± 0,20	19,63 ± 0,36
rieka Hornad (20.4.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	0,059±71%	0,112±26%	1,06 ± 0,17	440,87 ± 7,46	15,74 ± 0,22	20,35 ± 0,38
rieka Hornad (18.5.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,06	0,12±27%	0,38 ± 0,13	561,38 ± 9,05	15,65 ± 0,23	17,70 ± 0,21
rieka Hornad (30.6.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,06	0,14±25%	1,26 ± 0,26	666,56 ± 12,73	18,35 ± 0,38	20,62 ± 0,37
rieka Hornad (25.7.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,07	0,15±26%	1,00 ± 0,09	632,68 ± 11,01	18,61 ± 0,28	22,26 ± 0,29
rieka Hornad (22.8.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,05	0,14±21%	-	-	-	-
rieka Hornad (29.9.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,06	0,11±29%	1,64 ± 0,09	888,39 ± 12,71	23,79 ± 0,29	27,32 ± 0,41
rieka Hornad (12.10.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,07	0,12±31%	1,51 ± 0,08	793,23 ± 11,32	21,90 ± 0,26	23,98 ± 0,34
rieka Hornad (21.11.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	<0,08	0,06±34%	3,76 ± 0,12	1005,56±14,36	31,19 ± 0,35	35,98 ± 0,47

**Tab. č. 18 - Monitoring rádioaktivity vôd a sedimentov povrchových tokov v okrese Košice-mesto
a Košice-okolie za rok 2016**
dokončenie tabuľky

Vodný tok	Lokalita	Okr.	V O D A		S E D I M E N T			
			Alfa [Bq.l ⁻¹]	Beta [Bq.l ⁻¹]	¹³⁷ Cs [Bq.kg ⁻¹]	⁴⁰ K [Bq.kg ⁻¹]	²²⁶ Ra [Bq.kg ⁻¹]	²³² Th [Bq.kg ⁻¹]
rieka Hornád (12.12.2016)	Krásna nad Hornádom	KE	0,08±79%	0,08±31%	0,87 ± 0,06	700,50 ± 9,82	18,85 ± 0,21	20,50 ± 0,28
rieka Hornád (21.11.2016)	Trstené pri Hornáde	KS	<0,08	0,06±36%	0,64 ± 0,15	551,78 ± 8,79	13,65 ± 0,26	15,18 ± 0,29

Tab. č. 19 – Minimálne a maximálne mesačné hodnoty a priemerný mesačný príkon dávkového ekvivalentu (PDE) v nSv.h⁻¹ meraný kontinuálne na RÚVZ Košice - Ipeľská 1 v roku 2016

Mesiac	Počet meraní	Mesačné minimum	Mesačné Maximum	Mesačný priemer
Január	31	68,2	78,8	74,9
Február	29	70,4	78,3	73,3
Marec	31	70,8	76,0	72,6
Apríl	30	69,8	73,0	71,0
Máj	31	67,7	117,4	87,5
Jún	30	114,2	120,8	117,3
Júl	31	98,2	116,9	110,4
August	31	112,6	119,2	115,5
September	30	112,5	121,7	115,3
Október	3	112,6	116,2	113,5
November	0	-	-	-
December	13	91,5	123,3	104,5
Celoročný priemer				93,8
Dlhodobý priemer				106,8

Tab. č. 20 – Hodnoty príkonu dávkového ekvivalentu (PDE) v nSv.h⁻¹ v lokalitách TLD v okresoch Košice-mesto a Košice-okolie v roku 2016 meraných integrálne TL dozimetrami a jednorazovo prenosným rádiometrom DC-3E-83

Lokalita	Okr.	TLD				Dlhodobý priemer
		I.kv.	II.kv.	III.kv.	IV.kv.	
Košice	KE	83	78	90	108	93
Jasov	KS	96	153	117	171	115
Milhosť	KS	91	176	92	131	103
Lokalita	Okr.	DC-3E-83				Dlhodobý priemer
		I.kv.	II.kv.	III.kv.	IV.kv.	
Košice	KE	115	111	106	100	104
Jasov	KS	92	111	147	117	116
Milhosť	KS	131	116	164	134	111

Tab. č. 21 – Hodnoty príkonov dávkového ekvivalentu (PDE) v nSv.h⁻¹ v odberových miestach v okrese Košice-mesto v roku 2016 (jednorazové merania prenosným rádiometrom DC-3E-83)

Lokalita	Stanovište	PDE [nSv.h ⁻¹]			
		I.kv.	II.kv.	III.kv.	IV.kv.
Jahodná	chata Jahodná - TLD	140±4	112±8	139±4	101±4
Jahodná	na ryhe (ryha = najvyššia koncentrácia)	116±4	144±4	187±4	149±4
Jahodná	pri rampe k vrtom	146±4	124±4	153±5	110±4
Košice	vrt G5 – Gajdovka - Anička		72±6		
Košice	TLD - laboratórium 308 – Ipeľská 1, RÚVZ KE	116±5	111±4	112±6	87±4
Košice	TLD – strecha – Ipeľská 1, RÚVZ KE	115±4	111±4	106±4	100±4
Košice-Alpinka	Čermeľský potok (pri moste)		109±4		
Košice-Alpinka	chata na Alpinke		109±6		
Krásna nad Hornádom	fy TAMAS	96±4	124±4	112±3	99±4
		117±3	102±3	94±4	120±4
		123±3	172±5	119±4	122±6
Krásna nad Hornádom	rieka Hornád	87±4	110±4	115±4	92±6
		120±4	120±4	107±4	110±4
		117±3	168±6	110±4	109±4
Myslava	Myslavský potok		128±3		
Myslava	ZŠ		119±4		

Tab. č. 22 - Hodnoty príkonov dávkového ekvivalentu (PDE) v nSv.h⁻¹ v odberových miestach v okrese Košice-okolie v roku 2016 (jednorazové merania prenosným rádiometrom DC-3E-83)

Lokalita	Stanovište	PDE [nSv.h ⁻¹]			
		I.kv.	II.kv.	III.kv.	IV.kv.
Buzica	vrt KE-8		103±6		
Herľany	OcÚ		111±7		
Herľany	studňa		114±4		
Hýľov	MŠ Dúhový domček				119±4
Jasov	TLD	92±6	111±4	147±4	117±3
Košická Belá	potok Belá (pred hotelom GARDENA)		105±4		
Košická Belá	pred hotelom GARDENA		105±4		
Milhošť	TLD	131±2	116±4	164±5	134±4
Nižný Klátov	chata Klatovianka		126±4		
Nižný Klátov	potok Vrbica		125±4		
Trstené pri Hornáde	OcÚ				125±5
Trstené pri Hornáde	rieka Hornád				111±4
Turnianska Nová Ves	poľnohospodársky dvor	102±6	105±4	103±5	108±3

Tab. č. 23 - Monitoring rádioaktivity pitných vôd v okrese Košice-mesto za rok 2016

Zdroj	Lokalita	Alfa [Bq/l]	Beta [Bq/l]	²²² Rn [Bq/l]	²²⁶ Ra [Bq/l]	U _{nat} [mg/l]
vodovod verejný - MÚMČ Barca - kuchyňa	Košice - Barca	<0,094	<0,073	<4,3		
vlastný vodný zdroj - TEKO - kuchyňa	Košice - Juh	<0,11	0,161±37%	8,6±33%		
vodovod verejný - Denné centrum - ul. Milosrdenstva	Košice - Juh	<0,055	0,062±52%	<3,9		
vodovod verejný - Podn. centrum Gemerská - WC - ženy (Železníky)	Košice - Juh	<0,026	0,043±34%	<4,3		
vodovod verejný - Žel. Stavby - Južná tr. - kuchynka - 1. posch.	Košice - Juh	0,04±50%	0,223±41%	16,0±26%		
vodovod verejný - OcÚ - kancelária (VZ - pramene Kavečany)	Košice - Kavečany	<0,077	0,168±29%	12,7±28%		
vodovod verejný - ZOO - admin. budova - kuchyňa	Košice - Kavečany	<0,057	<0,05	8,3±33%		
vodovod verejný - krčma U Vrančíka - kuchyňa	Košice - Myslava	<0,025	0,065±24%	-		
vodovod verejný - fy TAMAS (27.1.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,097	<0,082	<3,6		
vodovod verejný - fy TAMAS (22.2.2016)	Košice - Nad Jazerom	0,084±66%	0,092±48%	<2,6		
vodovod verejný - fy TAMAS (21.3.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,097	<0,079	<2,6		
vodovod verejný - fy TAMAS (20.4.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,045	<0,043	<6,1		
vodovod verejný - fy TAMAS (18.5.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,07	0,093±41%	<3,0		
vodovod verejný - fy TAMAS (30.6.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,11	<0,08	<3,8		
vodovod verejný - fy TAMAS (25.7.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,07	0,06±59%	<2,6		
vodovod verejný - fy TAMAS (22.8.2016)	Košice - Nad Jazerom	0,04±80%	0,06±56%	<3,9		
vodovod verejný - fy TAMAS (29.9.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,09	<0,08	<3,7		
vodovod verejný - fy TAMAS (12.10.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,07	<0,07	<4,0		
vodovod verejný - fy TAMAS (21.11.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,05	0,04±40%	<3,9		
vodovod verejný - fy TAMAS (12.12.2016)	Košice - Nad Jazerom	<0,09	<0,04	<4,7		
vodovod verejný - MÚMČ - predsieň WC	Košice - Nad Jazerom	<0,071	<0,062	<4,3		

Tab. č. 23 - Monitoring rádioaktivity pitných vôd v okrese Košice-mesto za rok 2016

dokončenie tabuľky

Zdroj	Lokalita	Alfa [Bq/l]	Beta [Bq/l]	²²² Rn [Bq/l]	²²⁶ Ra [Bq/l]	U _{nat} [mg/l]
vodovod verejný – IVVL – pracovňa – Podhradová	Košice - Sever	0,066±69%	0,08±39%	<4,1		
vodovod verejný - Reedukačné Centrum - kuchyňa; Košice - Bankov	Košice - Sever	<0,08	0,04±50%	<11,8		
vodovod verejný - ZŠ Tomášikova - vrátnica	Košice - Sever	<0,08	0,04±54%	12,0±20%		
vodovod verejný – TEHO - kuchynka, Budapeštianska ul.	Košice - Sídliisko Ľahanovce	<0,03	0,04±50%	<3,7		
vodovod verejný – POTRAVINY – predajňa -Nižná úvrat' č.25	Košice - Vyšné Opátske	<0,04	0,04±52%	<3,7		
vodovod verejný - WC ženy – prízemie - RÚVZ KE - Ipeľská 1	Košice - Západ	0,02±80%	0,04±43%	<2,9		

Tab. č. 24 - Monitoring rádioaktivity pitných vôd v okrese Košice-okolie za rok 2016

Zdroj	Lokalita	Alfa [Bq/l]	Beta [Bq/l]	222Rn [Bq/l]	226Ra [Bq/l]	Unat [mg/l]
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Baška	<0,027	0,032±45%	-		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Beniakovce	<0,034	0,043±41%	<3,9		
vodovod verejný-OcÚ-chodba	Bidovce	0,08±23%	0,17±35%	5,6±34%		
vodovod verejný-OcÚ-WC-ženy	Bočiar	0,134±31%	0,365±23%	13,0±28%	0,021±0,011	0,027±0,005
vodovod verejný-r.d.č.24-kuchyňa	Bočiar	0,137±23%	0,274±29%	9,4±32%	<0,029	
vodovod verejný-MŠ-kuchynka	Boliarov	<0,09	0,09±27%	<4,0		
vodovod verejný-OcÚ	Budimír	<0,034	0,054±32%	<4,1		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Budulov	<0,031	0,096±55%	<4,2		
vlastný vodný zdroj pre Bukovec; SSI-kuchyňa	Bukovec	0,065±54%	0,04±61%	26,8±24%		
vodovod verejný-OcÚ-WC	Bukovec	<0,025	0,063±25%	<4,2		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Čakanovce	<0,031	0,077±29%	<4,2		
vodovod verejný-OcÚ-WC-ženy	Debrad'	<0,085	<0,081	<4,3		
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Drienovec	<0,098	<0,082	<4,0		
vodovod verejný-reštaurácia Čarda-kuchyňa	Družstevná pri Hornáde	<0,082	0,117±40%	19,5±25%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Ďurkov	0,071±43%	0,242±28%	<4,1		
vodovod verejný-OcÚ-umývarka	Gyňov	0,13±19%	0,32±25%	17,3±17%		
vodovod verejný-OcÚ-WC-umývadlo	Gyňov	0,08±25%	0,24±32%	18,3±17%		
vodovod verejný-KD-kuchyňa	Háj	<0,071	<0,058	<3,9		
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Herľany	<0,018	0,042±34%	<4,0		
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Hrašovík	<0,031	0,038±48%	<4,0		
vodovod verejný-MŠ-kuchynka	Hýľov	0,06±63%	0,15±12%	156,5±12%		
vodovod verejný-obecný rezervoár-MŠ-kuchyňa	Hýľov	0,10±51%	0,14±12%	191,5±14%		
vodovod verejný-OcÚ-kancelária-suterén	Jasov	<0,081	<0,07	<4,2		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Kalša	0,071±58%	0,117±36%	4,2±51%		
vodovod verejný-MŠ-kuchynka	Kecerovce	<0,07	0,14±19%	<15,4		
ÚV-zmiešaná vz.vody-výtokový kohútik	Kechnec	0,02±56%	0,158±41%	10,3±30%		
vodný zdroj-studňa HGK-1	Kechnec	0,03±56%	<0,079	11,9±29%		
vodný zdroj-studňa GH-17 (surová voda)	Kechnec	0,05±36%	0,141±43%	15,0±27%		

Tab. č. 24 - Monitoring rádioaktivity pitných vôd v okrese Košice-okolie za rok 2016
tabuľky

pokračovanie

Zdroj	Lokalita	Alfa [Bq/l]	Beta [Bq/l]	222Rn [Bq/l]	226Ra [Bq/l]	Unat [mg/l]
vodný zdroj-studňa HGK-5	Kechnec	0,13±22%	0,126±52%	13,8±27%		
vodný zdroj-vrt č.4-výtokový kohútik	Kechnec	<0,02	<0,081	5,7±37%		
vodovod verejný-fy GEFCO-WC-predsieň	Kechnec	0,078±55%	0,063±43%	<3,1		
vodovod verejný-Súkr. ZŠ-kuchyňa	Kechnec	0,05±67%	<0,04	<4,0		
vodovod verejný-ZŠ-kuchyňa	Kechnec	0,068±54%	0,054±50%	<4,0		
vrt č. 2-výtokový kohútik	Kechnec	0,03±51%	<0,098	4,8±47%		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Kokšov-Bakša	<0,08	0,08±54%	<3,8		
vodovod verejný-DSS-kuchyňa (vodovod Starina)	Kráľovce	<0,034	0,043±44%	<3,6		
vodovod verejný-OcÚ-WC-umývadlo	Malá Lodina	<0,063	<0,052	<4,0		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Nižná Kamenica	<0,036	0,083±23%	4,8±47%		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Nižná Myšľa	0,08±26%	0,20±20%	6,5±34%		
vodovod verejný-ZŠ-kuchyňa	Perín	<0,031	0,127±46%	<3,8		
vodovod verejný-OcÚ-predsieň WC	Poproč	<0,015	0,047±21%	-		
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Rozhanovce	<0,03	0,04±49%	<3,7		
vodovod verejný-Kultúrny dom-kuchyňa	Rudník	<0,04	0,04±30%	23,0±15%		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Rudník	0,034±48%	0,039±27%	59,3±23%		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Rudník	0,02±71%	0,04±38%	27,4±24%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Ruskov	0,116±34%	0,329±23%	<3,9	<0,019	0,030±0,005
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Ruskov	0,042±48%	0,259±26%	<4,1	<0,012	
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Sady nad Torysou	<0,038	0,036±51%	<2,9		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Seňa	0,05±65%	0,05±52%	<4,1		
vodovod verejný-Kult. dom-kuchyňa	Skároš	0,097±50%	0,167±21%	4,8±47%		
vodovod verejný-OcÚ-umývarka	Skároš	0,104±53%	0,196±18%	10,2±30%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Slanec	<0,065	0,139±35%	<3,9		
vodovod verejný-OcÚ-kuchyňa	Slanské Nové Mesto	<0,075	0,334±16%	<3,8		
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Sokol'	<0,069	<0,054	4,5±53%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Štós	0,06±51%	0,03±24%	4,7±46%		

Tab. č. 24 - Monitoring rádioaktivity pitných vôd v okrese Košice-okolie za rok 2016
dokončenie tabuľky

Zdroj	Lokalita	Alfa [Bq/l]	Beta [Bq/l]	²²² Rn [Bq/l]	²²⁶ Ra [Bq/l]	Unat [mg/l]
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Trstené pri Hornáde	0,144±25%	0,274±23%	7,9±34%	<0,016	0,020±0,002
vodovod verejný-MŠ-kuchyňa	Trstené pri Hornáde	0,12±22%	0,208±29%	15,7±26%	0,038±29%	
vodovod verejný-OcÚ (21.11.2016)	Trstené pri Hornáde	0,16±25%	0,20±23%	9,2±25%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Turňa nad Bodvou	0,04±36%	<0,09	<4,1		
vodovod verejný-r.d.č.183-kuchyňa (vodovod Starina)	Vajkovce	<0,026	0,054±32%	<4,1		
vodovod verejný-pohostinstvo Žiga-výčap	Veľká Ida	<0,071	<0,074	<4,0		
vodovod verejný-ZŠ-zborovňa	Vtáčkovce	<0,02	0,24±21%	<4,2		
vodovod verejný-OcÚ-predsieň WC	Vyšná Kamenica	<0,04	0,07±30%	9,0±25%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Vyšná Myšľa	0,09±64%	0,17±28%	6,9±32%		
vodovod verejný-byt.j.č.2-kuchyňa	Vyšný Lánec	0,016±49%	0,107±48%	<4,1		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Vyšný Medzev	<0,06	<0,05	7,6±29%		
vodovod verejný-RD-kúpeľňa, časť Lucia-Baňa	Vyšný Medzev	<0,02	0,04±26%	<4,1		
vodovod verejný-OcÚ-WC-predsieň	Zádiel	0,08±24%	<0,10	5,2±36%		
vodovod verejný-OcÚ-kuchynka	Žarnov	<0,086	0,105±45%	19,4±26%		

Tab. č. 25 - Monitoring rádioaktivity minerálnych vôd v okrese Košice-mesto a Košice-okolie za rok 2016

Zdroj	Lokalita	Okr.	Alfa [Bq/l]	Beta [Bq/l]	²²² Rn [Bq/l]	²²⁶ Ra [Bq/l]	Unat [mg/l]
vrt G5 Gajdovka	Košice-Anička	KE	-	-	68,1±23%	0,186±0,020	0,092±0,005
vrt KE-8	Buzica	KS	-	-	<4,2	0,316±0,025	0,303±0,036
prameň v dedine (pri OcÚ)	Herľany	KS	-	-	42,1±24%	0,102±0,015	0,036±0,004
studňa za dedinou	Herľany	KS	-	-	8,7±33%	0,110±0,016	0,032±0,004

**Tab. č. 26 - Výsledky meraní rádioaktivity pôd v Bq.kg⁻¹ za rok 2016
odobratých z lokality Jahodná**

lokality	vrstva	aktivita [Bq.kg ⁻¹]			
		¹³⁷ Cs	⁴⁰ K	²²⁶ Ra	²³² Th
Jahodná - Chata	I.	20,47 ± 0,91	957,29 ± 20,58	30,61 ± 0,86	45,95 ± 1,39
	II.	8,23 ± 0,83	993,61 ± 22,31	27,61 ± 1,17	49,77 ± 1,59
	III.	7,06 ± 0,73	1015,15 ± 22,07	31,15 ± 1,11	47,80 ± 1,52
Jahodná - pri rampe	I.	4,07 ± 0,68	830,15 ± 20,17	46,43 ± 1,40	41,39 ± 1,58
	II.	6,18 ± 0,70	759,99 ± 19,38	44,01 ± 0,99	40,45 ± 1,55
	III.	5,01 ± 0,80	808,94 ± 21,24	46,92 ± 1,35	41,34 ± 1,78
Jahodná - ryha	I.	30,96 ± 0,93	773,71 ± 16,52	117,87 ± 1,38	31,88 ± 0,57
	II.	42,83 ± 1,40	742,31 ± 20,01	114,36 ± 1,78	32,32 ± 0,77
	III.	31,94 ± 1,57	741,25 ± 23,73	108,09 ± 2,25	30,77 ± 0,99
Nižný Klatov - potok Vrbica	I.	8,80 ± 0,69	823,67 ± 17,49	21,73 ± 0,91	32,45 ± 1,33
	II.	11,17 ± 0,69	767,46 ± 15,56	24,04 ± 0,62	37,63 ± 1,01
	III.	16,32 ± 0,54	782,63 ± 13,89	24,41 ± 0,46	37,77 ± 0,84
Myslava - Myslavský potok	I.	2,01 ± 0,46	532,02 ± 13,76	25,03 ± 0,94	37,08 ± 1,29
	II.	10,26 ± 0,71	542,13 ± 16,17	23,59 ± 1,04	32,10 ± 1,35
	III.	4,87 ± 0,50	684,84 ± 37,03	23,72 ± 0,85	34,18 ± 1,15
Nižný Klatov – Klatovianka	I.	12,33 ± 0,91	914,59 ± 19,89	25,97 ± 0,85	35,99 ± 1,41
	II.	12,96 ± 0,18	810,27 ± 13,35	30,37 ± 0,37	41,27 ± 0,60
	III.	13,39 ± 0,41	952,50 ± 15,39	29,55 ± 0,38	42,69 ± 0,69
Košická Belá	I.	1,65 ± 0,65	1160,69 ± 26,04	25,41 ± 0,98	45,98 ± 1,72
	II.	1,85 ± 0,45	1167,28 ± 23,38	30,98 ± 0,90	46,67 ± 1,39
	III.	1,81 ± 0,54	1098,37 ± 22,13	30,52 ± 0,81	47,11 ± 1,39
Alpinka	I.	4,27 ± 0,73	785,62 ± 19,49	20,26 ± 1,06	26,95 ± 1,50
	II.	10,43 ± 0,66	605,88 ± 14,06	23,42 ± 0,61	31,13 ± 1,09
	III.	7,11 ± 0,88	822,26 ± 21,85	27,78 ± 1,32	31,91 ± 1,61

Tab. č. 27 - Monitoring rádioaktivity pitných vôd v lokalite Jahodná a príľahlých lokalitách v roku 2016

Zdroj	Lokalita	Okr.	Alfa [Bq.l ⁻¹]	Beta [Bq.l ⁻¹]	²²² Rn [Bq.l ⁻¹]	²²⁶ Ra [Bq.l ⁻¹]	U _{nat} [mg.l ⁻¹]
vlastný vodný zdroj - chata Jahodná (12.4.2016)	Jahodná	KE	<0,034	<0,024	8,2±34%	0,024±0,011	0,016±0,003
vodovod verejný – ZŠ (2.5.2016)	Myslava	KE	<0,022	0,050±30%	<5,8	<0,007	0,004±0,001
studňa č. 1 - chata Klatovianka (2.5.2016)	Nižný Klátov	KS	0,154±39%	0,052±48%	146,5±23%	<0,008	<0,008
studňa č. 2 - chata Klatovianka (2.5.2016)	Nižný Klátov	KS	0,050±60%	0,050±41%	<5,8	<0,008	0,012±0,002
vlastný vodný zdroj - Hotel GARDENA (5.5.2016)	Košická Belá	KS	0,124±41%	0,052±36%	<3,9	<0,007	0,007±0,001
vlastný vodný zdroj - chata Alpinka (5.5.2016)	Košice-Alpinka	KE	<0,083	0,094±47%	31,9±24%	<0,007	0,013±0,001

Tab. č. 28 - Monitoring rádioaktivity povrchových vôd v lokalite Jahodná a príľahlých lokalitách v roku 2016

Zdroj	Lokalita	Okr.	Alfa [Bq.l ⁻¹]	Beta [Bq.l ⁻¹]	²²² Rn [Bq.l ⁻¹]	²²⁶ Ra [Bq.l ⁻¹]	U _{nat} [mg.l ⁻¹]
potok pri rampe na Jahodnej (12.4.2016)	Jahodná	KE	<0,027	0,039±37%	<4,1	<0,019	0,009±0,002
Myslavský potok (2.5.2016)	Myslava	KE	<0,040	0,083±26%	<4,3	<0,008	0,011±0,001
potok Vrbica (2.5.2016)	Nižný Klátov	KS	<0,048	0,057±40%	<4,2	<0,009	0,009±0,002
potok Belá (5.5.2016)	Košická Belá	KS	<0,036	0,046±40%	<4,0	<0,007	<0,006
Čermel'ský potok (5.5.2016)	Košice-Alpinka	KE	0,069±62%	0,054±50%	<4,1	<0,007	0,014±0,001

Tab. č. 29 - Výsledky monitorovania rádioaktivity sedimentov v Bq.kg⁻¹ za rok 2016 z lokality Jahodná

Lokalita	Dátum odberu	Aktivita [Bq.kg ⁻¹]			
		¹³⁷ Cs	⁴⁰ K	²²⁶ Ra	²³² Th
Jahodná – pri rampe	12.4.2016	0,69 ± 0,20	694,72 ± 11,99	27,88 ± 0,38	33,79 ± 0,62
Myslava - Myslavský potok	2.5.2016	0,44 ± 0,04	431,74 ± 7,18	13,60 ± 0,20	19,06 ± 0,33
Nížný Klatov - potok Vrbica	2.5.2016	0,43 ± 0,13	500,25 ± 33,52	22,08 ± 0,35	16,89 ± 0,21
Košická Belá - potok Belá	5.5.2016	2,86 ± 0,20	479,23 ± 35,60	16,28 ± 0,20	21,46 ± 0,32
Alpinka - Čermeľský potok	5.5.2016	4,12 ± 0,19	665,86 ± 10,45	18,68 ± 0,20	21,98 ± 0,37

KONTROLA, DOZOR, SŽAŽNOSTI

1. Prehľad:

Petície

V roku 2016 bola na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach doručená 1 petícia vlastníkov bytov na ul. Húskovej 21a, a 21 v Košiciach - Mestská časť sídlisko KVP, týkajúca sa nespokojnosti s rekonštrukčno-stavebnými prácami na obytnom dome na Húskovej ul. č. 23 v Košiciach, ktorá bola postúpená na Stavebný úrad v Košiciach na priame vybavenie.

Sťažnosti

V roku 2016 boli na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach doručené 3 sťažnosti, z toho 1 bola postúpená v súlade s ust. § 9 zák. č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov na Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, Bratislava z dôvodu vecnej miestnej príslušnosti a 2 podania boli odložené v súlade § 6 ods. 1 písm. a) zák. o sťažnostiach.

2. Zamerania opodstatnených sťažností:

Sťažnosť Kolektívu Materskej školy v Betliari, týkajúca sa nespokojnosti s vybavením podnetu zamestnancami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Rožňave bola v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. postúpená dňa 19. 05. 2016 na nadriadený orgán na priame vybavenie.

3. Prijaté opatrenia: žiadne

4. Podania

V roku 2016 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach eviduje 241 podnetov.

5. Protispoločenská činnosť

V súlade so zákonom č. 307/2014 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti sprístupnil úrad na svojom webovom sídle v doméne „pod kľúčikom“ informácie súvisiace s vnútorným systémom vybavovania podnetov. Zodpovednou osobou za prijímanie, preverovanie a vybavovanie podnetov na úrade je kontrolór úradu, na ktorého je možné sa obrátiť s podnetmi osobne, písomne, faxom, e-mailom i prostredníctvom formulára podnetu, ktorý je súčasťou zverejnenej informácie. Podanie po vyplnení formulára bude priamo zaslané kontrolórovi úradu. Podávanie podnetov je možné nepretržite 24 hodín denne.

V zmysle ust. § 11 zákona č. 307/2014 Z. z. vydal úrad aj vnútorný predpis - Smernicu o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti, čím zamestnávateľ si splnil v zmysle § 11 ods. 8 cit. zákona povinnosť zabezpečiť do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydanie vnútorného predpisu, ktorý upravuje vnútorný systém pri prijímaní, evidovaní, preverovaní a vybavovaní podnetov

oznamovateľov v súvislosti s oznamovaním kriminality, alebo inej protispoločenskej činnosti vyplývajúcej z cit. zákona. Prílohu č. 3 predmetnej smernice tvorí záznam o informovaní zamestnancov úradu o zákone a smernici o oznamovaní kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti – Prezenčná listina, na ktorej zamestnanci úradu svojim podpisom potvrdili, že boli oboznámení s predmetom poučenia.

V roku 2016 úrad neevidoval podanie podnetu v súvislosti s oznámením protispoločenskej činnosti.

6. Oznámenie z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie

V roku 2016 úrad neevidoval podanie oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

Počet petícií	Počet sťažností	Počet podnetov celkom	Z toho z roku 2015	Počet podnetov za rok 2016	Počet nevybavených podnetov k 31. 12. 2016
1	3	241	19	222	22

8. Kontrolná činnosť

V roku 2016 bolo v súlade s prijatým plánom úloh vnútornej kontrolnej činnosti úradu na rok 2016 vykonaných spolu 10 vnútorných kontrol. V hodnotenom období mimoriadna kontrola nebola vykonaná.

Kontrolné aktivity uskutočňované v priebehu roka 2016 boli zamerané hlavne na dodržiavanie ustanovení zákonov - č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, č. 9/2000 Z. z. o sťažnostiach, č. 307/2014 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti. Kontrolná činnosť v rámci plánovaných kontrol bola zameraná na kontrolu:

- plnenia príjmov a čerpania výdavkov rozpočtu úradu
- podaných žiadostí na RÚVZ so sídlom v Košiciach voči spotrebe E-kolkov
- tvorby a čerpania finančných prostriedkov zo sociálneho fondu
- evidencie dochádzky, pracovných ciest a čerpania dovolení
- dodržiavania lehôt pri vydávaní správnych aktov v posudkovej činnosti úradu
- dodržiavanie lehôt na vybavenie žiadostí o poskytnutie informácií
- dodržiavania lehôt a postupov pri vybavovaní sťažností a podnetov so zameraním sa na dôsledné prejednávanie správnych deliktov
- vyhodnotenia plnenia plánov kontrolnej činnosti prijatých na rok 2016 na jednotlivých odborných útvaroch

Z predmetných kontrolných aktivít boli vypracované záznamy z kontrol, nakoľko pri výkone vnútorných kontrolných aktivít neboli zistené závažné porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov a ani interných predpisov prijatých na ich aplikáciu, ktoré by odôvodňovali vypracovanie protokolu z kontroly. V ojedinelých prípadoch pri zistení formálnych nedostatkov, boli tieto v priebehu kontroly operatívne odstránené.

PUBLIKAČNÁ A PREDNÁŠKOVÁ ČINNOST

RÚVZ so sídlom v Košiciach

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Zuzana Bratská	Je možné chrániť kvalitu vody pred znečistením z potrubia?	Konferencia „Vodá Zlín 2016“	Zlín, ČR	18.03.2016
Zuzana Bratská	Je možné chrániť kvalitu vody pred znečistením z potrubia?	Konferencia „Nové trendy v oblasti úpravy pitnej vody“	Nový Smokovec	27.04.2016
Ivana Petergáčová Zuzana Bratská	Zariadenie na domácu úpravu pitnej vody – áno alebo nie?	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	29.09.2016
Zuzana Bratská Ivana Petergáčová	Hygienické aspekty využívania nevodárenských zdrojov na pitné účely v rôznych druhoch zariadení.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	29.09.2016
Ivana Petergáčová Zuzana Bratská	Zariadenie na domácu úpravu pitnej vody – áno alebo nie?	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.10.2016
Emília Sedláková Ivana Petergáčová	Hygienické aspekty využívania nevodárenských zdrojov na pitné účely v rôznych druhoch zariadení.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	18.10.2016
Katarína Strmenská	HACCP.	Školenie zamestnancov ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	SOŠ Železničná, Košice	15.02.2016
Katarína Strmenská	Prevádzkový poriadok, vši, svrab, PZS.	Školenie riaditeľov škôl – MŠ košického kraja.	Kežmarské Žľaby	20.04.2016

Viera Lešníková	Problematika prevádzkovej a osobnej hygieny, HACCP v ZSS.	Školenie vedúcich ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice.	ZŠ M. Lechkého Košice	04.05.2016
Katarína Strmenská Viera Lešníková	Zvýšenie bezpečnosti a kvality dodávaných potravinových komodít do zariadení spoločného stravovania.	Školenie vedúcich ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	SOŠ Železničná, Košice	21.06.2016
Katarína Strmenská	Problematika aktuálnej legislatívy pre školské stravovacie zariadenia.	Školenie vedúcich ŠJ.	Kežmarské Žľaby	29.06.2016
Katarína Strmenská	HACCP, NaCl v hotových pokrmoch, PZS v ZSS.	Školenie vedúcich ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	SOŠ Železničná, Košice	04.07.2016
Viera Lešníková	NaCl v hotových pokrmoch, nedostatky v ŠJ.	Školenie vedúcich ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice	CVČ Orgovánova, Košice	25.08.2016
Katarína Strmenská	NaCl v hotových pokrmoch.	Porada zamestnancov ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	SOŠ Komenského, Košice	22.09.2016
Katarína Strmenská	Aktuálne trendy vo výžive detí a mládeže a osvojenie si správnych stravovacích návykov v zariadeniach spoločného stravovania.	Porada zamestnancov ŠJ v zriaďovateľskej pôsobnosti okresného úradu na území košického kraja.	SOŠ Železničná, Košice	22.11.2016
Katarína Strmenská Mária Lietavová Alžbeta Vidricková	Prítomnosť soli v pokrmoch pripravovaných v ZSS pre deti a mládež.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.11.2016
Viera Lešníková Viera Puškášová Mária Vajdová	Obezita detí – zostava jedálnych lístkov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	22.11.2016

Katarína Strmenská Mária Lietavová Alžbeta Vidricková	Prítomnosť soli v pokrmoch pripravovaných v ZSS pre deti a mládež.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	24.11.2016
Viera Lešníková Viera Puškášová Mária Vajdová	Obezita detí – zostava jedálnych lístkov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	24.11.2016
Róbert Seliga Daniela Slimáková	Prehľad izolácií vírusov chrípky v roku 2015 vo Východoslovenskom regióne.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2016
Beáta Nadzonová Mária Demčišáková Jana Uhliariková	Syfilis a HIV – starý a nový nepriateľ medzi nami.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2016
Róbert Seliga Daniela Slimáková	Prehľad izolácií vírusov chrípky v roku 2015 vo Východoslovenskom regióne.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.06.2016
Beáta Nadzonová Mária Demčišáková Jana Uhliariková	Syfilis a HIV – starý a nový nepriateľ medzi nami.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.06.2016
Soňa Gregová Agnesa Zajacová Monika Fabianová Mária Holovková	Primárna prevencia užívania tabaku u žiakov ZŠ zo znevýhodnených komunít na regionálnej úrovni.	IX. krajský seminár MTP v Košiciach	Ges Club Košice	03.03.2016
Iveta Šmídeková Jana Kollárová	Osteoporóza.	IX. krajský seminár MTP v Košiciach	Ges Club Košice	03.03.2016
Jana Kollárová	Global Burden of Disease a indikátor DALY – profil Slovenska.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	05.04.2016
Jana Kollárová Miriám Bobrovská	Fetálny alkoholový syndróm.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	05.04.2016

Soňa Gregová	Žijeme život prosperujúci mozgu?	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	05.04.2016
Jana Kollárová	Udržateľné rozvojové ciele a podpora zdravia.	Medzinárodná vedecká konferencia „Ošetrovatelstvo a zdravie X“.	TU Trnava	20.04.2016
Jana Kollárová	Podpora zdravia v Slovenskej republike	I. medzinárodný kongres miest, životného prostredia a zdravia	Kongresové centrum Kaya Artemis, Severný Cyprus	10.-14.05.2016
Jana Kollárová	Global Burden of Disease a indikátor DALY – profil Slovenska.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	19.05.2016
Eva Schnitzerová	Mýty a fakty o návykových látkach a ich užívateľoch.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	19.05.2016
Eva Schnitzerová	Užívanie návykových látok v sociálne marginalizovaných komunitách.	3. verejné vypočutia o chudobe 2016	NR SR Bratislava	25.05.2016
Jana Kollárová	Záťaž chorobou a indikátor DALY – profil Slovenska.	Vedecká konferencia 39. dni zdravotnej výchovy MUDr. Ivana Stodolu	Kúpele Nový Smokovec	23.-24.06.2016
Eva Schnitzerová	Podpora duševného zdravia – charakteristika celonárodnej kampane „Týždeň mozgu“ a participácie RÚVZ Košice	.VIII. medzinárodná vedecká konferencia „Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby“	Garmi*G hotel, Bratislava	22.-23.09.2016
Jana Kollárová	Podiel rizikových faktorov na stratených rokoch života v Slovenskej republike.	XXIV. vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou „Životné podmienky a zdravie“	Kongresové centrum Kúpeľov Nový Smokovec	26.-28.09.2016
Eva Schnitzerová Iveta Šmídeková	Informovanosť o osteoporóze u osôb 50+ (vybrané výsledky z prieskumu v regióne)	7. zasadnutie pracovnej skupiny „Podpora zdravia	ÚVZ SR Bratislava	13.10.2016

	Košíc).	seniorov“		
Jana Kollárová	Priority predsedníctva SR v Rade EÚ v oblasti zdravia.	Stretnutie expertnej skupiny EÚ pre nerovnosti v zdraví	Luxembourg, HTC Building, Luxembursko	24.-25.10.2016
Eva Schnitzerová Iveta Šmídeková Jana Kollárová	Osteoporóza – vybrané výsledky prieskumu o informovanosti.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	24.11.2016
Jana Seligová	Postupy v prípade výskytu VNN.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	07.04.2016
Jana Seligová	Praktická ukážka obliekania ochranného odevu triedy bezpečnosti BSL4.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	07.04.2016
Jana Seligová	Usmernenie HH SR v súvislosti s vírusom Zika.	Školenie primárov CPO košického a prešovského kraja.	UNLP Košice	13.04.2016
Veronika Tarkovská	Prenosné ochorenia preventabilné očkovaním.	Vzdelávacia aktivita pre študentov	Rektorát UPJŠ Košice	29.04.2016
Veronika Tarkovská	Antigénna záťaž vakcín.	Vzdelávacia aktivita pre študentov	Rektorát UPJŠ Košice	29.04.2016
Veronika Tarkovská	Usmernenie HH SR v súvislosti s vírusom Zika.	Odborný seminár RÚVZ pre všeobecných lekárov pre dospelých.	MÚ MČ Juh, Košice	04.05.2016
Veronika Tarkovská	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Odborný seminár RÚVZ pre všeobecných lekárov pre dospelých.	MÚ MČ Juh, Košice	04.05.2016
Anna Magdová	Hygiena rúk v zdravotníckych zariadeniach.	Odborný seminár RÚVZ pre všeobecných lekárov pre dospelých.	MÚ MČ Juh, Košice	04.05.2016

Jana Seligová	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Školenie všeobecných lekárov pre dospelých a pracovníkov chirurgických ambulancií	UNLP Košice	10.05.2016
Anna Magdová	Hygiena rúk ako ochrana pacienta.	Školenie všeobecných lekárov pre dospelých a pracovníkov chirurgických ambulancií	UNLP Košice	10.05.2016
Milada Križanová	Prevádzkový poriadok s hygienicko-epidemiologickým režimom.	Školenie všeobecných lekárov pre dospelých a pracovníkov chirurgických ambulancií	UNLP Košice	10.05.2016
Jana Seligová	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Školenie operátorov krajského operačného strediska.	Obvodný úrad Košice	01.06.2016
Jana Seligová	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	XIX. Východoslovenský vakcinačný deň L. Pasteura.	LF UPJŠ Košice	08.06.2016
Jana Seligová	Postupy pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN.	Školenie všeobecných lekárov pre dospelých	Nemocnica Košice-Šaca	09.06.2016
Veronika Tarkovská	Zloženie a bezpečnosť vakcín.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	08.09.2016
Anna Magdová	Dekontaminácia endoskopov na pracoviskách vykonávajúcich bronchoskopické vyšetrenia v Košiciach v roku 2015.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	08.09.2016
Mária Kriššová	Kontakt alebo ohrozenie besnotou na území okresov Košice-mesto a Košice-okolie v rokoch 2006-2015.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.09.2016
Anna Magdová	Dekontaminácia endoskopov na pracoviskách vykonávajúcich bronchoskopické vyšetrenia v Košiciach v roku 2015.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.09.2016

Jolana Gazdová	Postupy RÚVZ v prípade výskytu VNN.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.09.2016
Andrea Čipáková	Obsah prírodných a umelých rádionuklidov v liečivých rastlinách vo vybraných európskych krajinách.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	24.11.2016
Kamila Kleinová	Černobyl' – 30 rokov od jadrovej katastrofy.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	24.11.2016
Andrea Tomková	Dozimetrické zhodnotenie rtg pracovísk vo VÚSCH Košice.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2016
Daniela Kastelová Anna Opinová	Monitorovanie pracovísk nukleárnej medicíny.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2016
Dagmar Gajdošová Andrej Gajdoš Adriana Farkašová Renáta Marcinčinová Eva Roszková	Genotoxické faktory životosprávy a úroveň chromozomálnych aberácií.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	05.04.2016
Andrej Gajdoš	Výživa a zdravie.	Zdravý spôsob života, WELKO Košice	WELKO Košice	01.10.2016
Jozef Majoroš	Prístrojová techniky na odbore chemických analýz – súčasný stav a perspektívy.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.10.2016
Marek Bobko Gabriela Swiatlowska Miriam Zeleňáková	Hluk v životnom prostredí z iných zdrojov – skúsenosti s meraním a hodnotením.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.10.2016
Zuzana Szeghyová Renáta Bizubová	Tunel Branisko – meranie ovzdušia a iné zaujímavosti.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.10.2016
Jozef Majoroš Andrea Michalíková	Prístrojová techniky na odbore chemických analýz.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2016

Marcela Bocáková Katarína Karapová	Tunel Branisko – meranie ovzdušia a iné zaujímavosti.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	13.12.2016
Andrej Gajdoš Dagmar Gajdošová	Vplyv genotoxických faktorov životosprávy na chromozómy.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	15.12.2016
Marta Magulová Monika Adamkovičová	Zabezpečenie kvality pri príprave kultivačných médií.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	17.05.2016
Eva Takáčová Slávka Tóthová	Prehľad mikrobiologických výsledkov kontroly sterility sterilných predmetov.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	28.06.2016
Iveta Jászayová Monika Hudáková	Výsledky mikrobiologických analýz bazénových vôd.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	28.06.2016
Viliam Bizub Eva Tkáčová	Prehľad mikrobiologických výsledkov kontroly sterility predmetov.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.10.2016
Emília Smejkalová Viliam Bizub	Zabezpečenie kvality pri príprave kultivačných médií.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.10.2016
Jana Čverčková Eva Tkáčová	Výsledky mikrobiologických analýz bazénových vôd.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	20.10.2016
Emília Ujjobágyová	Zabezpečenie výživovej hodnoty celodennej stravy podávanej klientom vo vybraných zariadeniach pre seniorov v roku 2015.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.11.2016
Oľga Czöveková	Výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami v rokoch 2014-2015.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	23.11.2016
Margita Kaplanová	Výživové a zdravotné tvrdenia.	Odborný seminár	Bratislava	24.11.2016
Eva Gajancová	Výsledky ÚKP a ŠZD v dozorovaných potravinárskych prevádzkach v roku 2015 na území okresov Košice-mesto a Košice-	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	15.12.2016

	okolie.			
Vlasta Prokopovičová	Kontaminanty v potravinách.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	15.12.2016
Monika Putnokytová	Zabezpečenie výživovej hodnoty celodennej stravy podávanej klientom vo vybraných zariadeniach pre seniorov v roku 2015.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	15.12.2016
Daniela Tarabčáková	Nové právne úpravy v ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci.	Odborný seminár „Zdravé pracoviská pre všetky vekové kategórie“.	Prešov	14.06.2016
Júlia Borovská Soňa Porubská	Analýza úrovne pracovných podmienok a pracovnej záťaže zamestnancov v košických filiálkach spoločnosti LIDL SR v.o.s.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	21.06.2016
Eva Chovancová	Rizikové faktory pri výrobe kachľových pecí.	Odborný seminár pre MTP pracovníkov RÚVZ Košice	RÚVZ so sídlom v Košiciach	21.06.2016
Daniela Tarabčáková	Pracovná zdravotná služba v košickom kraji po novele zákona č. 355/2007 Z.z.	Odborný seminár pre pracovníkov s VŠ vzdelaním RÚVZ v KE kraji	RÚVZ so sídlom v Košiciach	29.09.2016

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Bibliografický odkaz na časť diela – článok v zborníku:

BRATSKÁ, Zuzana: Je možné ochrániť kvalitu vody pred znečistením z potrubia? In: *Zborník publikácií z konferencie Voda Zlín 2016*. Zlín – Hotel Moskva. 2016. ISBN 978-80-905716-2-4, s. 141-143

BRATSKÁ, Zuzana – RIGANOVÁ, Nataša: Je možné ochrániť kvalitu vody pred znečistením z potrubia? In: *Zborník publikácií z konferencie Nové trendy v oblasti úpravy pitnej vody – 1. pokračovanie*. Kúpele Nový Smokovec. 2016. ISBN 978-80-971272-4-4, s. 113-122

SCHNITZEROVÁ, Eva: Drogová situácia v sociálne marginalizovaných komunitách. In: BEŇO, Pavol – SABOVÁ, Anna ŠRAMKA, Miron (eds.). *Sociálne problémy marginalizovaných skupín: Aktuálne problémy v sociálnej práci; Rodina a deti; Rómska minorita; Zdravotne postihnutí, závislosti; Dopady ekonomickej krízy; Etické a právne aspekty: Zborník vedeckých prác*. Vydanie prvé. Báčsky Petrovec, SRBSKO: Ústava sociálnej práce Martina Luthera, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o., 2016, s. 190-195. ISBN 978-86-80092-19-5.

SCHNITZEROVÁ, Eva: Podpora duševného zdravia – charakteristika celonárodnej kampane Týždeň mozgu a participácie RÚVZ Košice. In: GRNIAKOVÁ, Darina (ed.). *Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby. Zborník príspevkov VIII. medzinárodnej vedeckej konferencie s konaním v Bratislave v dňoch 22. – 23.9.2016*. Vydanie prvé. Bratislava: Slovenská Alzheimerova spoločnosť v spolupráci s Centrom Memory, n. o. a Neuroimunologickým ústavom SAV za podpory Rady slovenských vedeckých spoločností, 2016, s. 72-79. ISBN 978-80-971103-4-5.

AVDIČOVÁ, Mária – KERLÍK, Jana – SELIGOVÁ, Jana: Alimentary outbreaks of encephalitis in Slovak republic. In: *V. ročník vedeckého kongresu s medzinárodnou účasťou Zoonózy, alimentárne nákazy a nákazy z vody – ochrana zdravia ľudí a zvierat*: Bratislava, 18.-20.október 2016. Bratislava: Slovenská zdravotnícka univerzita, 2016. ISBN 978-80-89702-30-5.

VARGA, Marek – JANČOVÁ, Andrea – SOLOVIČ, Iva – TARABČÁKOVÁ, Daniela – LEGÁTH, Lubomír: Mycobacterium abscessus – rare occupational disease – A Case Report [abstrakt]. In: *Abstract Book, Modernet meeting Prague 20-21 October 2016. Zborník abstraktov [elektronický zdroj]*.

TENCER, Anton – SELIGOVÁ, Jana – kolektív autorov: *Metodika činnosti zdravotníctva pri výskyte vysoko nebezpečnej nákazy v Slovenskej republike*. MedMedia, s.r.o. 2016

ANDERSEN, Zorana J. – SRAM, Radim J. – ŠČASNÝ, Milan – GURZAU, Eugen S. - FUCIC, Aleksandra – GRIBALDO, Laura – ROSSNER JR., Pavel – ROSSNEROVA, Andrea – KOHLOVÁ, Markéta Braun – MÁCA, Vojtěch – ZVĚŘINOVÁ, Iva – GAJDOŠOVÁ, Dagmar – MOSHAMME, Hanns – RUDNAI, Peter – KNUDSEN Lisbeth E.:

Nawborns health in the Danube Region: Environment, biomonitoring, interventions and economic benefits in a large prospective birth cohort study. In: *Environment International*. 88, s. 112-122

KNUDSE Lisbeth E.- ANDERSEN, Zorana J. – SRAM, Radim J. – KOHLOVÁ, Markéta Braun - GURZAU, Eugen S. - FUCIC, Aleksandra - GRIBALDO, Laura - ROSSNER JR., Pavel - ROSSNEROVA, Andrea - MÁCA, Vojtěch - ZVĚŘINOVÁ, Iva - GAJDOŠOVÁ, Dagmar - MOSHAMMER, Hanns - RUDNAI, Peter - ŠČASNÝ, Milan: Perinatal health in the Danube region – New Birth cohort justified. In: *Received August 4, 2016: accepted September 11, 2016. Rev Environ Health 2016: aop*

TKÁČOVÁ, Eva – BIZUB, Viliam: Staphylococcus aerus (koagulázopozitívne stafylokoky). Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za rok 2015. In: *Ministerstvo pôdohospodárstva rozvoja vidieka SR, 2016. ISBN 978-80-89738-08-03, s. 69-74*

TKÁČOVÁ, Eva: Listeria monocytogenes spp. Správa o zoonózach, alimentárnych nákazách a nákazách z vody v Slovenskej republike za rok 2015. In: *Ministerstvo pôdohospodárstva rozvoja vidieka SR, 2016. ISBN 978-80-89738-08-03, s. 59-62*

Bibliografický odkaz na článok v seriálovej publikácii:

DIETZOVÁ, Zuzana: Kvalita pitnej vody v Univerzitnej nemocnici LP v Košiciach. In: *Spravodajský portál – Aktuality SK. 22.01.2016*

DIETZOVÁ, Zuzana: Špina a exkrementy v meste. In: *Denník Košický Korzár. 30.04.2016*

DIETZOVÁ, Zuzana: Letné kúpaliská a prírodné vodné plochy na kúpanie v Košickom regióne. In: *Tlačová agentúra SR (TASR). 12.07.2016*

DIETZOVÁ, Zuzana: Letné kúpaliská a prírodné vodné plochy na kúpanie v Košickom regióne – aktuálna kvalita vody. In: *Tlačová agentúra SR (TASR). 03.08.2016*

FERENCOVÁ, Marcela: Kvalita vody na prírodných a umelých kúpaliskách. In: *Denník Košice Dnes. 12.08.2016*

RENČKO, Andrej – ČIPÁKOVÁ, Andrea, – HOLOTOVÁ, Eva: Plavúne, ako ich (ne)poznáme. In: *Slovenský veterinárny časopis. 3-4, 2016, s. 143-147*

Publikované články na Internet:

SCHNITZEROVÁ, Eva: Užívanie návykových látok v sociálne marginalizovaných komunitách. II. príspevok k 3. Verejnému vypočutiu o chudobe 2016. [online]. [cit. 2016-06-01]. Dostupné na : <http://sapn.sk/liferay/web/slovenska-siet-proti-chudobe>.

GAJDOŠOVÁ, D.: Rakovina dnes – nové možnosti primárnej prevencie. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Probiotiká a ich význam. In: www.zdravie.sk

GAJDOŠOVÁ, D.: Ako sa pripraviť na kolonoskopiu. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Chudnutie podľa krvných skupín. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Chudnutie s Brokešovou diétou pre mužov. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Týždenný vzor pre jedálničiek vhodný pre krvnú skupinu AB. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Týždenný vzor pre jedálničiek vhodný pre krvnú skupinu O. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Týždenný vzor pre jedálničiek vhodný pre krvnú skupinu B. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Vitamínový diétny program 9+. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Najväčšie nezmysly v medicíne a liečení, ktorým veríme. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠOVÁ, D.: Týždenný vzor pre jedálničiek vhodný pre krvnú skupinu A. In: www.zdravie.sk
GAJDOŠ, A.: Nádory mozgu, zhubné, nezh

CHEMICKÉ ANALÝZY

1. Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2016

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		platnosť
						A	N	A	N	do
RÚVZ Košice	8	11	2	21	S	31	141	5	44	19. 08. 2018
					U	84	306	19	94	

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)

strední zdravotnícki pracovníci (SZP)

pomocný personál (NZP)

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúška

U – ukazovateľ

2. Analytická činnosť pracovísk OCHA v roku 2016

a) podľa typu komodít

Názov úradu	Druh výkonu	Typ vzorky										Spolu
		Voda pitná	Voda na kúpanie	Minerálne vody	Potraviny	Materské mlieko	PPB	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	vzorky	1589	746	0	472	0	0	0	363	61	5	3236
	ukazovatele	21962	1956	0	1730	0	0	0	929	89	5	26671
	analýzy	38413	3265	0	2877	0	0	0	2720	241	12	47528

b) zabezpečenie kvality skúšok

Názov úradu		Typ vzorky									Spolu
		Vody	Potraviny	Materské mlieko	PPB	Kozmetika	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné		
RÚVZ Košice	ukazovatele	1690	325	0	0	0	261	63	0	2339	
	analýzy	3095	1182	0	0	0	380	130	0	4787	

c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia

Názov úradu	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	880	1000

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	1	4	2	2	0	9
		ukončené	1	4	2	1	0	8
	ukazovateľov	prihlásené	1	9	3	3	0	16
		ukončené	1	9	3	2	0	15

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2015

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
-	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2016

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	ovzdušie	amoniak	spektrofotometrická	OSHA Method ID-188, January 2002

6. Odborná činnosť pracovísk v roku 2016

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 2.1	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	293	979

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narušajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	45	495

Číslo úlohy: 3.6	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu jódu	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	97	299

Číslo úlohy: 3.7	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	38	66

Číslo úlohy: 3.8	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu kuchynskej soli	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	48	48

Číslo úlohy: 7.14	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring celkového organického uhlíka v prírodných a umelých kúpaliskách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	18	18

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	ÚVZ SR	Svetový deň vody	199	398	398

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OCHA	<ul style="list-style-type: none">- RNDr. Majoroš sa podieľal na činnosti orgánov Hlavného hygienika SR ako krajský odborník a člen Poradného zboru HH SR pre odbor chemickej analýzy- výkon funkcie členov pracovných skupín Poradného zboru HH SR pre spektrofotometrickú, chromatografickú, chemometrickú skupinu a pre pre chémiu ovzdušia

7. Medzinárodná činnosť pracovísk v roku 2016

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	-	-

FYZIKÁLNE ANALÝZY

1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2016

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci				Akreditácia				
	š	SZP	NZZP	polu	počet kúšok / počet ukazovateľov		počet berov / počet ukazovateľov		platnosť do
					A	N	A	N	
Z Košice	3	0	0	3	2	11			9. 08. 2018
					8	60			

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
 strední zdravotnícki pracovníci (SZP)
 pomocný personál (NZZP)
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

Prehľad meraní veličín fyzikálných faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2016

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
SR															
Ž Bratislava hl.m. SR															
Ž Banská Bystrica															
Ž Košice	51	117	2892	9	22	71	53 ¹⁾	53 ¹⁾	765 ¹⁾	391	929	1114	226	666	198
Ž Nitra															
Ž Poprad															
Ž Prešov															
Ž Prievidza															
Ž Trenčín															
Ž Trnava															
Ž Žilina															

Poznámky k tabuľke:

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielač, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

¹⁾ z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) osvetlenie 0/0/0, UV 353/353/1765

2. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk FF v SR v roku 2016

Názov úradu	Počet	Typ vzorky						
			čítané	so svetlením	s magnetickým poľom			
RÚVZ Košice	ukazovateľov	čítané					0	
		so svetlením					0	
		s magnetickým poľom					0	
		iný					0	

3. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami FF v SR v roku 2016

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Košice	-	-	0	0

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

4. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách FF v SR v roku 2016

Názov úradu	vzorky (komodita)	ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice	-	-	-	

5. Odborná činnosť pracovísk FF v SR v roku 2016

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy:	NÁZOV ÚLOHY:	
7.7	Objektívizácia účinkov zdrojov optického žiarenia v pracovnom a životnom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	353	353

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	-	-			

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OFA	Právne stanoviská a konzultácie týkajúce sa problematiky fyzikálnych faktorov pre iné oddelenia RÚVZ a iné právnické a fyzické osoby

6. Medzinárodná činnosť pracovísk (CHA, BŽP, MŽP, FF) v SR v roku 2016

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	OFA	-

GENETICKÁ TOXIKOLÓGIA

1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP (GT) v SR a stav akreditácie v roku 2016

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci				Akreditácia				
	š	SZP	NZP	polu	počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
					A	N	A	N	
Z Košice	2	2	0	4	1	10			9.08.2018
					1	10			

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci ukazovatele)

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery,

S – skúšky

U – ukazovatele

3. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaniach pracovísk BŽP (GT) v SR v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky				
				viny	úšie	prírodný materiál	
RÚVZ Košice		sené					0
		sené					0
	vateľov	sené					0
		sené					0

4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami BŽP (GT) v SR v roku 2016

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Čet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
-	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách BŽP (GT) v SR v roku 2016

Názov úradu	vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Košice				

6. Odborná činnosť pracovísk BŽP (GT) v SR v roku 2016

a) Programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: nižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	117	117

Číslo úlohy: 7.15.	NÁZOV ÚLOHY: Epidemiologická prevencia rizika karcinogenity v populácii	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	57	57

b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
RÚVZ Košice	OGT	Ľahká genetická toxicológia pre prevenciu rakoviny	245	245	245

c) Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		technické komisie redaktorské rady výbory odborných organizácií skúšobné komisie členstvo v odborných a expertných skupinách výuka iné
RÚVZ Košice	OGT	-

7. Medzinárodná činnosť pracovísk BŽP (GT) v SR v roku 2016

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<p>medzinárodné siete NRL kontaktný bod ECDC,EFSA pracovné skupiny EK medzinárodný monitoring účasť v medzinárodných projektoch medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami iné</p>
RÚVZ Košice	OGT	<p>V roku 2016 sme komunikovali s MUDr. Šrámom, pracovníkom Ústavu experimentální medicíny Akademie věd České republiky, v súvislosti so zapojením sa do plánovaného grantu súvisiaceho so sledovaním vplyvu PAU na zdravie detskej populácie (spolupráca pri odberoch, spracovaní a transporte biologického materiálu,). Vypracovali sme požadované podklady pre prijatie tohto medzinárodného programu: Air pollution and childhood health in Eastern Europe (APACHEE) H2020 – PHC-01-2014 Understanding health, ageing and disease: determinants, risk factors and pathways.</p> <p>Koordinátorom bola : Lisbeth E. Knudsen, Professor, PhD. University of Copenhagen Faculty of Health and Medicine Sciences. Department of Public Health, Environmental Health CSS, Øster Farimagsgade 5 A, DK-1014 Copenhagen K. Denmark. liek@sund.ku.dkV súčasnosti sa hľadá nový investor pre financovanie nákladov na riešenie projektu.</p>

MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Tab. č.1. Personálne obsadenie odboru MŽP a stav akreditácie v roku 2016

Odbor/NRC	Pracovníci				Akreditácia		
	VŠ	SZP	NZP	Spolu	počet		platnosť
					skúšok/ukazovateľov	do	
					A	N	
MŽP	1	9	2	12	16/18	32/37	19.08.2018
NRC pre koagulázopozitívne stafylokoky a ich toxíny	1	1	0	2	2/2	0/0	19.08.2018
NRC pre listeriózu	1	1	0	2	1/1	1/1	19.08.2018
SPOLU	3	11	2	16	19/21	33/38	

Tab.č. 2.1. Analytická činnosť odboru MŽP podľa typu komodít

Počet	Druh analyzovaného materiálu								
	voda	ovzdušie	potraviny	PBP	piesky	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpečenia kvality meraní	iné	spolu
vzoriek	2217	15	1419	0	81	4156	8112	479	16479
ukazovateľov	11362	30	7101	0	243	5257	8112	691	32796
analýz	16520	40	26781	0	1053	22113	22811	2303	91621

Tab č.2.2. Prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených na odbore MŽP

Komodita	Počet		
	vzoriek	ukazovateľov	analýz
voda	2217	11362	16520
ovzdušie	15	30	40
potraviny	1419	7101	26781
kozmetika a predmety bežného používania	0	0	0
piesky	81	243	1053
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	4156	5257	22113
vzorky zabezpečenia kvality meraní	8112	8112	22811
iné	479	691	2303
SPOLU	16479	32796	91621

Tab.č.2.3. Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vôd na odbore MŽP

Počet	Druh analyzovaného materiálu										
	vodo- vody	studne	pra- mene	vrty	technol.	nádrže	štrko- viská	bazény		iné	spolu
								term.	neterm.		
vzoriek	1124	255	19	0	0	56	18	93	640	12	2217
ukazovateľov	5849	1475	95	0	0	112	36	479	3244	72	11362
analýz	8643	2189	158	0	0	294	102	689	4349	96	16520

**Tab.č.2.4. Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín,
kozmetiky
a predmetov bežného používania na odbore MŽP**

č.	Druh potraviny	Počet		
		počet vzoriek	počet ukazovateľov	počet analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0
3	Vajcia a výr. z vajec	10	50	206
4	Mäso a výr. z mäsa	0	0	0
5	Ryby a morské živoč.	0	0	0
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekár. výrobky	1	5	24
9	Ovocie a zelenina	2	10	26
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	1	5	21
12	Víno a alkohol. nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mraz.dezerty	240	1200	4691
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylenných)	0	0	0
15	Ovocné a bylenné čaje	2	10	20
16	Pokrm pre spoločné stravovanie	686	3367	12819
17	Polotovary	0	0	0
18	Detská a dojčenská výživa	95	475	1711
19	Výživové doplnky	55	275	1108
20	Prídavné látky (aditíva)	0	0	0
21	Lahôdkarske výrobky	108	540	2119
22	Cukrárske výrobky	172	860	3449
23	Cukrovinky	0	0	0
24	Minerálne, pramenité a balené vody	23	184	347
25	Materské mlieko	0	0	0
SPOLU		1395	6981	26541
26	PBP	0	0	0
27	Kozmetika	0	0	0
28	Ostatné	24	120	240
SPOLU		1419	7101	26781

Tab.č.2.5. Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie a dezinfekcie pomôcok a prostredia na odbore MŽP

Počet	Sanitárne mikrobiolog. testy	Kontrola sterilizač. prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinf.roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
vzoriek	2910	543	29	674	15	403	4574
ukazovateľov	2910	543	116	1688	30	403	5690
analýz	16387	2117	232	3377	40	2015	24168

Tab.č.2.7. Prehľad významných bakteriálnych kmeňov izolovaných z nemocničného prostredia na odbore MŽP

Názov	Počet
Acinetobacter spp.	12
Aeromonas hydrophila	0
Aeromonas spp.	3
Alcaligenes faecalis	0
Bacillus cereus	0
Bacillus subtilis	0
Bacillus sp.	0
Citrobacter spp.	3
Clostridium perfringes	0
Enterobacter aerogenes	0
Enterobacter agglomerans	6
Enterobacter spp.	46
Enterococcus faecalis	12
Escherichia coli	11
Hafnia spp.	0
Klebsiella spp.	0
Klebsiella oxytoca	0
Legionella pneumophila	0
Pantoea spp.	0
Proteus spp.	1
Pseudomonas aeruginosa	13
Pseudomonas spp.	27
Salmonella sp.	0
Mikrokoky	26
Staphylococcus haemolyticus	96
Aeróbne sporulanty	639
Staphylococcus aureus	25
Staphylococcus sp.	585

Tab. č.2.9. Prehľad výskytu a identifikácie salmonel vo vzorkách potravín a životného prostredia

č.	Dátum spracovania	Názov vzorky	Epidemiologická súvislosť/ ŠZD		Výsledok identifikácie	
					sérotyp	číslo fágotypu
1	27.05.2016	piesok		ŠZD	S. Infantis	-

Tab. č. 2.11. Prehľad izolácií Cronobacter spp. v sušenej mliečnej detskej výžive na odbore MŽP

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej			počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej		
	vyšetrených		pozitívnych	vyšetrených		pozitívnych
	pätica	kus		pätica	kus	
<i>Cronobacter spp.</i>	14	10	0	1	0	0

Tab. 2.14. Nadstavbová diagnostika NRC pre koagulázpozitívne stafylokoky v roku 2016

Druh vzorky	Počet potvrdených KPS	Počet KPS produkujúcich toxín	Typy toxínov									
			A	B	C	D	TSST	C+ TSST	A+ TSST	A+D	B+C	Exfoliatívny A
Potraviny	77	23	1	4	4	10	1	2	1	0	0	0
Materské mlieko	22	5	0	0	1	2	1	0	0	0	1	0
Stery	238	73	3	5	27	28	5	2	0	0	0	3
Výtery	11	5	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Bazén	55	26	0	2	5	15	0	0	2	2	0	0
Spolu	403	132	7	12	37	55	7	5	3	2	1	3

Tab. 2.17. Nadstavbová diagnostika NRC pre listeriózu v roku 2016

Druh vzorky	Počet LMO	Sérotyp LMO		Listeria sp.
		O1	O4	
Potraviny	10	1	0	9
Klinický materiál	4	3	1	0
Iné	1	0	1	0
Spolu	15	4	2	9

Tab. 3. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch odboru MŽP

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	Spolu
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	1	1					2
		ukončené	1	1					2
	ukazovateľov	prihlásené	4	9					13
		ukončené	4	9					13

Tab. 6.1. Odborná činnosť odboru MŽP: programy, projekty a ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 1.1	NÁZOV ÚLOHY: Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV).	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	1491	7734
Číslo úlohy: 6.4	NÁZOV ÚLOHY: Nozokomiálne nákazy	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	3760	4876

Tab. 6.3. Iná odborná činnosť

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
RÚVZ Košice	MŽP	<p>odborná prax lekárov</p> <p>zber údajov o pôvodcoch zoonóz zo vzoriek z úradnej kontroly potravín do EFSA</p> <p>príprava podkladov a vypracovanie jednotlivých kapitol pre spoločnú Správu o zoonózach a pôvodcoch zoonóz v potravinách, krmivách a u zvierat v Slovenskej republike za rok 2016</p> <p>účasť na štúdiu Hospital-Enviro-Rez: <i>"Sledovanie rezistencie na antibiotiká u enviromentálnych izolátov baktérií z prostredia lôžkových zdravotníckych zariadení na Slovensku"</i>.</p>

BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Personálne obsadenie oddelenia BŽP a stav akreditácie v roku 2016

RÚVZ Košice	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
Oddelenie BŽP	1	2	0	3	S	3	9	0	1	19.08.2018
					U	10	16	0	3	

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci

SZP – strední zdravotnícki pracovníci

NZP – pomocný personál

MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

S – skúšky

U – ukazovatele

2. Analytická činnosť oddelenia BŽP v roku 2016

a) podľa typu komodít

Názov úradu		Vody pitné a úžitkové	Vody minerálne	Vody bazénové	Vody z prírodných kúpališ	Vodné kvety	Makrofyty	Stery	Piesok	Ovzdušie a bytový prach	Pele	Biol. materiál	Zabezpečenie kvality	Iné	SPOLU
RÚVZ Košice	vzorky	1326	10	739	119	0	2	0	81	0	252	0	1	4	2534
	ukazovatele	9282	40	1478	357	0	2	0	81	0	756	0	2	4	12002
	Analýzy	10608	50	2217	1428	0	2	0	1134	0	2364	0	6	4	17813

b) prehľad výkonov analytických skúšok BŽP

Názov úradu		Abiosesón a biosesón pitných vôd	Biosesón prírodných kúpališ	Vodné kvety kvalita - kvantita	Biosesón umelých kúpališ	Améby	Chlorofyl a	Makrofyty	Testy ekotoxicity	Vajíčka helmintov	Cytogenetika	Pele	Biologický materiál	Roztoče	Iné
RÚVZ Košice	Vzorky	1326	119	0	739	0	119	2	4	81	0	252	0	0	0
	ukazovatele	9282	357	0	1478	0	119	2	4	81	0	756	0	0	0
	Analýzy	10608	1428	0	2217	0	119	2	4	1134	0	2364	0	0	0

3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach oddelenia BŽP v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	
RÚVZ Košice	testov	prihlásené	1					1
		ukončené	1					1
	ukazovateľov	prihlásené	1					1
		ukončené	1					1

Odborná činnosť oddelenia BŽP v roku 2016

a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Cyanobaktérie	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	119	119

Číslo úlohy: 7.12	NÁZOV ÚLOHY: Peľová informačná služba (PIS) - Monitoring biologických alergénov v ovzduší	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	252	756

Číslo úlohy: 1.1	NÁZOV ÚLOHY: Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP IV)	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Košice	2075	10800